Rajzpályázat 2002 – nyeremények többmilliós értékben!

CHIP
SZÁMÍTÁSTECHNIKA ÉS KOMMUNIKÁCIÓ
www.chipmagazin.hu
XIV. évfolyam, 7. szám • 2002. július • 1196 Ft • Előfizetéssel 952 Ft

Hideglelés

TESZTEK

- **8** hűtő Pentium 4-hez
- **13** hangkártya
- **11** USB-s flash memória
- **7** Via KT333-as alaplap

Fénypontjaink

A hónap szoftverei:
Ulead DVD MovieFactory és DVD Workshop

nethelye:
beos.webbiz.hu

DVD-je:
Gyalog galopp

játékai:
Morrowind • Spider-Man: The Movie

Nyugaton a helyzet...
Jelentés a játékfrontról: E3

Dávid az irodában
OpenOffice.org 1.0

Kiskapuk a vírusoknak
Honnan indulhatnak ellenünk?

Videotuning
EnTech Powerstrip

Lame az enyém...
Az MP3-ba tömörítés gyakorlata

Buszozás
Pentium 4 – 533 MHz-es FSB-vel

Zajbanzáj
Mentsük meg régi hangfelvételeinket!

02007
9 770864 942006

A CHIP Magazinnak ebben a számában két CD található.
Ha hiányoznának belőle, kérje az eladótól!

LG

Mennyi időt tölt Ön monitor előtt? Szemének kímélése mellett a FLATRON™ monitorral ez több is lehet.

A Magyar Optikus Ipartestület ajánlásával, FLATRON™

MAGYAR OPTIKUS IPARTESTÜLET ALAPÍTVA 1911

A Magyar Optikus Ipartestület ajánlásával, 2000. november 14.

A FLATRON™ monitor előnyei:

- Szemkímélő képernyő
- Torzításmentes képalkotás
- Feszültségkiegyenlítő vonaltól mentes kép

2001. legjobb terméke

FLATRON™

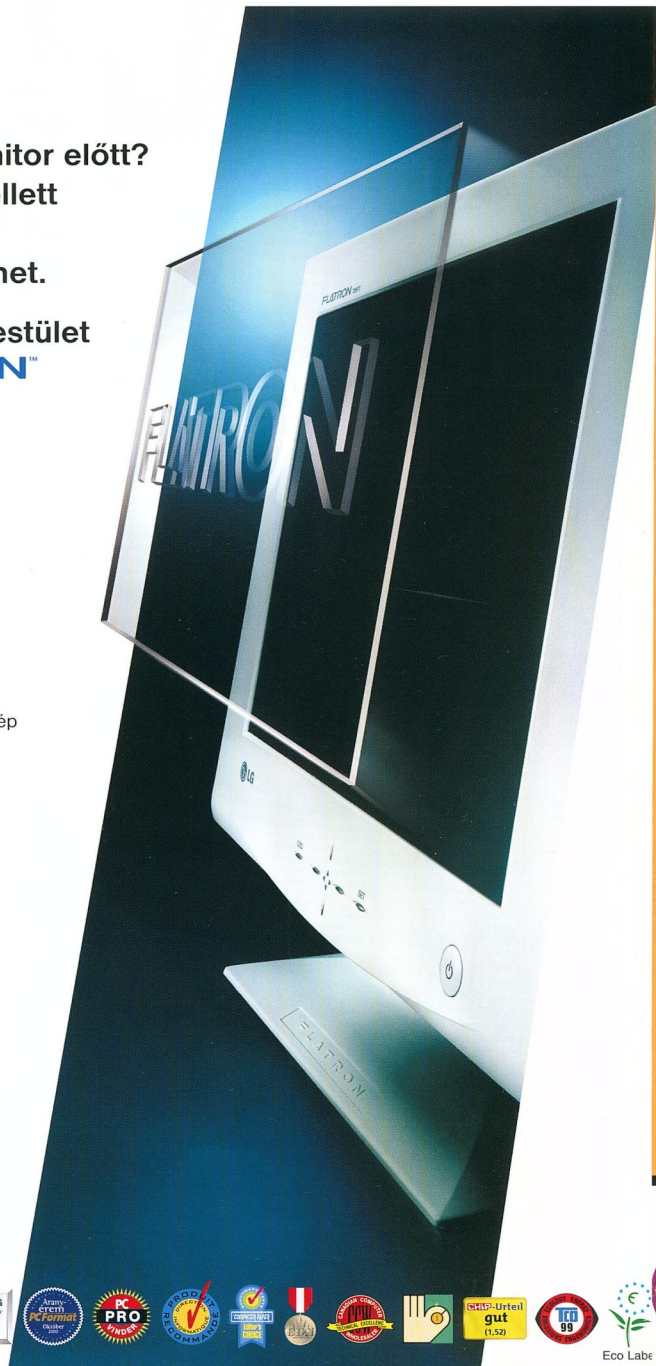

LG Electronics Magyar Kft.
http://www.flatron.com

Eco Labe

VIA

ALAPLAPOK • PROCESSZOROK

ST Lab

VGA KÁRTYA • I/O KÁRTYA

JNC • TITAN • COOLINK

META • CODEGEN

Minőség a nagykereskedelemben

Napsütés, utazás, kaland!

3 BÓN

10 BÓN

1 BÓN

Itt a nyár amikor mindenki nyaralni indul szerte a világon. Kezdődhet a készülődés, pakolás. Ám van néhány olyan kellék amely nem hiányozhat az élménytáráról!

Elsőként kell egy sporttáska amibe pakolhatunk. A tűző nap ellen pedig jó ha van nálunk egy vagány baseball sapka is. S ha már kikapcsolódni szeretnénk, jól jöhet egy felfújható strandlabda, amellyel akár az egész társaság is játszhat.

Mi mindezekkel szeretnénk most hozzájárulni nyári kikapcsolódásához!

Ha 2002. június 24. és augusztus 24. között nálunk vásárol, különböző értékhatároknál ajándék BÓN-okat kap, melyeket a felsorolt termékekre válthat be tetszése szerint.

Az akció részleteiről érdeklődjön irodánkban, vagy látogasson el a www.interboard.hu oldalra.

Az INTERBOARD Hungary Rt. az Artec, a Butterfly, az STLab termékek és a VIA C3™ processzorok magyarországi forgalmazója.

INTERBOARD Hungary Rt. Számítástechnikai nagykereskedés

cím: 1134 Budapest, Váci út 45. (bejárat az Apály utca felől)
telefon: (06-1) 412-3100, 412-0164 fax: (06-1) 412-0165
e-mail: info@interboard.hu web: http://www.interboard.hu

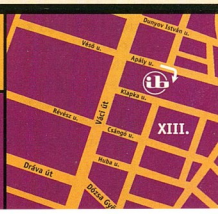

Olvasóink leveleire Nagy Zoltán válaszol, a leveleket [...] módon jelölt kihagyásokkal, feladóik nevét megadva idézzük.

Szeretnék tanácsot kérni önöktől, hogyan tudnám a házi videofelvételeimet digitalizálni, majd CD-re másolni, és onnan tévén megnézni. Jelenleg a CD-író van meg. Az lenne a kérdésem, hogy milyen eszköz kell a digitalizáláshoz, meg a felvétel tévén való megnézéséhez. Nem szuper minőségről lenne szó. Abit BX-es alaplapon a 400 MHz-es Celeron procit 320 Mbyte RAM segíti a munkában. A VGA kártyám TNT2 M64, amit valószínűleg cserélni kell. Windows 2000 operációs rendszer fut a gépen. Van a Windows 2000-ben olyan progi, amivel lehet digitalizálni? Ha van valamilyen jobb progiajánlatuk, azt is köszönettel venném.

Kórády Zoltán

Több választási lehetősége is van, attól függően, mennyit szán a fejlesztésre. Ha többet, akkor érdemes olyan videokártyát választani, amely minden szükséges műveletre képes – vagyis tud digitalizálni, és van tévékimenete is. Persze a processzort sem ártana erősebbre cserélni, mert a digitalizálókártyák a legtöbb esetben szoftverből tömörítenek, a hardveres tömörítőkártyák pedig többe kerülnek, mint a processzorcsere. Ilyen kártya például az Ati All-In-Wonder Radeon. Ezen van tévétuner, képes szoftveres MPEG-tömörítésre, a rögzített videót pedig vissza lehet játszani a tévére is. Nem olcsó kártya, de ha ezeket a képességeket több olcsó kártya társításával szeretnénk elérni, az sem kerülne kevesebbe.

CD-re többféle formátumban is ki lehet írni a műsort. Ha van DVD-lejátszója, vagy tervezi a vásárlását, akkor VideoCD (VCD) vagy Super VCD formátumot érdemes választani. Ha a CD csak archiválásra szolgál, akkor érdemes inkább DivX-et használni.

Rövid szakmai kérdésben kérném segítségüket. Össze lehet-e laplinkelni két gépet USB porton keresztül, és ha igen, milyen szoftver kell hozzá?

Tóth Lajos

Visszatérő téma otthoni hálózat vagy adatkapcsolat kialakítása USB-n keresztül. A megoldás kézenfekvő lenne, hiszen a legtöbb gépen megtalálható ez a port, és a sebessége is kielégítő. A probléma a kábelben leledzik, ugyanis a soros laplink kapcsolathoz hasonlóan itt sem lehet hagyományos USB kábelt használni, elsősorban azért, mert a normás kábelnek csak az egyik vége passzol a PC-be (A-B kábel). Lehet olyan kábeleket kapni, amelyek mindkét vége egyformán PC-be illő (A-A kábel), de ezeket csak olyan eszközökhöz ajánlatos használni, amelyekhez eredetileg is készítették. Ugyanis ha ilyen kábellel próbálunk egy-egy PC-t összekötni, akkor rövidre zárjuk az USB tápcsatlakozókat, ami erősen ellenjavallt, emellett az adatvezetékek polaritása sem megfelelő.
A megoldás az erre a célra készített USB linkkábel, amely biztonságosan megoldja az elektromos kapcsolást. Ezek többsége nem szimpla fordítós kábel, hanem van rajtuk valamilyen aktív elem, ami hubként vagy jelfrissítőként viselkedik.

A probléma másik fele, hogy a számítógépet rábírjuk: az USB porton keresztül kommunikáljon egy másik géppel. Ennek legcélszerűbb módja a hálózati kapcsolat létrehozása. A legtöbb USB linkkábelhez mellékelnek olyan meghajtóprogramot, amelyik hálózati csatolót csinál az USB portból, amit aztán ugyanúgy lehet kezelni, mint bármilyen másik hálózati csatolót, így akár az internetkapcsolat megosztására is használható. Ezzel a megoldással az az egyetlen probléma, hogy egy ilyen kábel gyakran többe kerül, mint két olcsó Ethernet hálózati kártya, crosslink kábellel – nem beszélve arról, hogy az Ethernet sokkal gyorsabb.

Ha éppen gépcsere előtt áll, lehet olyan alaplapot is keresni, amelyik már támogatja az USB hálózati kapcsolatot, ilyen például néhány MSI típus is. Egyéb esetekben inkább az Ethernet kapcsolatot ajánlom.

[...] Az internetbiztonsággal kapcsolatban telepítettem a CD-jükről az Anti-Trojan 5.5 programot. Ez az ellenőrzéskor több nyitott portot talált, sőt egy trójait is, Blazer 5 néven. Ugyanezzel a programmal megpróbáltam őket bezárni, de úgy láttam, hogy nem sikerült.

Ezután telepítettem egy másik trójaikereső programot, a TrojanHunter nevezetűt is. Ez a program viszont nem talált egyetlenegy nyitott portot sem, nemhogy trójait.

Létezik, hogy két program teljesen más eredményt ad? Tudnak-e ajánlani olyan programot, amelyik megbízhatóan jelzi ezeket a problémákat? Ilyen program használata nélkül hogyan tudok bezárni egy nyitott portot? Válaszukat előre is köszönöm.

Bíró István

U.i. Sajnos csak a feleségem nevében tudtam elküldeni a levelet, mert az ő fiókja van alapértelmezettnek beállítva, és még nem jöttem rá, hogy kell a saját fiókomat ideiglenesen használni levélküldéskor.

Természetesen előfordul, hogy két különböző program különböző eredményt ad, hiszen valószínűleg más módszereket használnak, és az adatbázisuk sem feltétlenül ugyanolyan friss. Miként a vírusok, úgy a trójaik ellen sincs tökéletes védelem, érdemes több programot is használni.

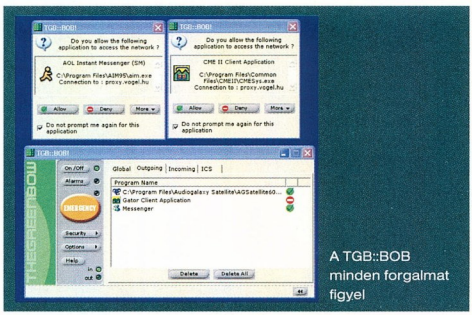

A TGB::BOB minden forgalmat figyel

A keresőprogramok egyébként a már bejutott falovakat próbálják felkutatni. Azok bejutását tűzfalprogrammal lehet meggátolni. Ilyen például a TGB::BOB. Ez a program figyeli az összes ki- és bemenő forgalmat, és be lehet állítani, hogy mely alkalmazásoknak és mely portokon engedélyezze a kommunikációt. Van vészleállító gombja is, ami azonnal megszakítja a kapcsolatot a külvilággal, ha rendellenességet észlel. A program megtalálható a CD-mellékletünkön is.

Úgyszintén fontos a víruskeresők folyamatos használata, ugyanis trójai programot e-mailben is lehet kapni (de még mennyit!). Éppen ezért nagyon óvatosan kell kezelni minden mellékletet, azokat megnyitni csak vírusellenőrzés után szabad.

Levelének fejlécéből kitűnik, hogy az Outlook Expresst

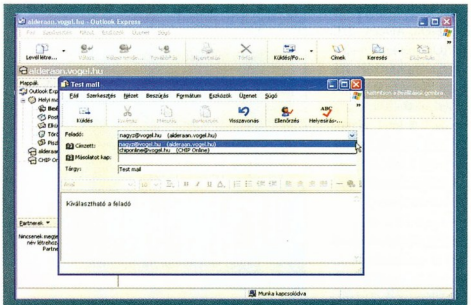
Több postafiók esetén ki lehet választani a feladót

használja. Ha több levelezési fiókot hoztak létre (egyet a feleségének, egyet önnek), akkor a levél írásakor dönthetik el, kinek a nevében menjen el a levél. Ezt a cím mező feletti feladó mezőben lehet kiválasztani.

➚ CHIP-CD, \CIKKEKHEZ\TUZFAL

➚ http://wigwam.info

[...] Másfél éve van számítógépem, azóta rendszeresen vásárolom a CHIP Magazint! Az olvasói leveleket olvasom el először, mert sok segítséget adnak. Az internetes fórumokat végigböngészve sem sikerült megoldanom a következő problémát: Windows XP-re a program kompatibilitása varázsló segítségével sikerült telepíteni a Nokia Data Suite 3.0-t, csak nem működik a következő összeállításban: Asus A7V alaplap, RedSnake alaplapi infraport, Nokia 6150, Windows XP. Az operációs rendszer felismeri a telefont 6110-es modellnek, és kéri a hardverhez szükséges szoftvert! Tehát az infraport működik! Elindítva például a LogoManagert, az nem „látja" a telefont! Windows 98SE-vel (a mellékletben leírt módosítások után) rendesen működik!

Tisztelettel: Kardos Zoltán

A mellékelt leírás gyakorlatilag visszabutítja az infravörös port kezelését a Windows 95 által használt módra. Sajnos a Nokia Data Suite 3.0 is csak azt a módot hajlandó kezelni. Mivel az XP-n ezt a visszabutítást nem lehet végrehajtani (és nem is lenne érdemes, hiszen akkor semmi más program nem tudná használni az infrát), ezért nem marad más hátra, mint soros kábelt szerezni a telefonhoz. A gyári kábel sajnos drága, mivel csak szoftverrel együtt lehet kapni (vajon mit csináljon az, aki csak elvesztette a kábelt, de a jogtisztán vásárolt szoftvere megvan?), de kis keresgélés után hozzá lehet jutni házilag készített kábelhez, amivel szintén megoldható a kapcsolat.

Egyébként enyhén szólva nevetséges, hogy egy ekkora világcég nem tiszteli meg a vásárlóit azzal, hogy tisztességes kezelőprogramot készít termékeihez.

Egy MPEG2 filmre szeretnék rátenni feliratot a VirtualDub segítségével. Egy problémám van, mégpedig az, hogy a VirtualDub nem képes megnyitni az MPEG2 file-omat. Ezt írja: „Mpeg import filter: pack synchronization error."

Hogy lehetne ezt a problémát orvosolni? A file-t le tudom játszani az Elecard Mpeg2 Playerrel, de a Windows Media Playerrel nem. Előre is köszönöm a válaszokat!

Fodi

A megoldás egyszerű, még ha elsőre bonyolultnak is tűnik. Két programra lesz szükség: a DVD2AVI dekóderre, valamint a VFAPIConv konvertálóprogramra. Telepítésként először kibontjuk a DVD2AVI-t, valamint a VFAPIConvot egy külön könyvtárba, majd az utóbbit a Codec nevű könyvtárában lévő vifpset.bat indításával telepíteni kell.

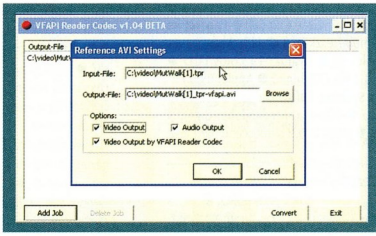
A projektfile konvertálása nélkülözhetetlen lépés

Ezután a DVD2AVI programmal be kell tölteni a feliratozandó MPEG-2 file-t, majd anélkül, hogy bármit csinálnánk vele, projektként el kell menteni. A projektfile-t betöltjük a VFAPIConv programba, megnyomjuk a *Convert*

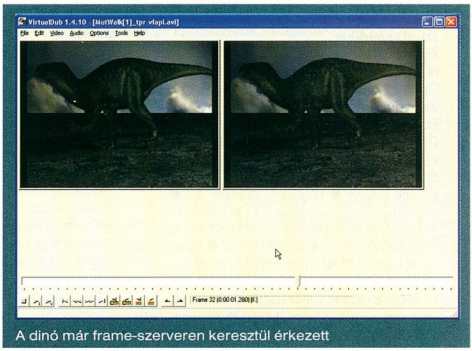
A dinó már frame-szerveren keresztül érkezett

gombot, ennek hatására az átalakítja virtuális AVI file-lá. Ezt az AVI-t kell aztán megnyitni a VirtualDubbal, és ugyanúgy lehet kezelni, mint bármilyen más AVI file-t.

Az MPEG-2 dekóder egyébként nem része az operációs rendszernek, ezért nem is lehet lejátszani az ilyen file-okat a Media Playerrel. A fent említett programok megtalálhatók CD-mellékletünkön.

➚ CHIP-CD, \CIKKEKHEZ\MPEG2

[...] a gépemen nem tudom az órajelet átállítani. Vagyis át tudom állítani, és működik is DOS módban, de a Windows nem indul el, valamilyen Windows védelmi hibára panaszkodik. Ha újra akarom telepíteni a Windowst, akkor nem engedi, azt írja, állítsam be a stacket, veremtúlcsordulás... Windows 98-at használok, de kipróbáltam a 2000-et is, az sem működött. 233 MHz-es MMX procim van.

Laci

Minden jel arra mutat, hogy a gépe nem tűri az órajel módosítását. A DOS-osakkal ellentétben a windowsos alkalmazások érzékenyebbek azokra a hibákra, amiket a névlegesnél nagyobb órajel produkálhat ilyen régi processzorban. A mai processzorokkal ellentétben a régi Pentiumokban nincs komoly tartalék a fölpörgetésre. Az ezzel nyerhető sebességtöbblet egyébként sem számottevő.

Lapzárta után

10 *Lapzárta után*
Caldera, Conectiva, SuSE, Turbolinux: egységes vállalati Linux platform ● **Sun Microsystems:** megjelent a Solaris 9 ● **Intel:** továbbfejlesztett PC-platformok; 1,7 gigás Celeron ● **Panasonic:** SD-kártyás mobil eszközök ● **HP:** AlphaServer és Evo a palettán ● **iiyama:** 19 colos LCD ● **Plextor:** USB 2.0-s CD-újraíró ● **Apple:** újabb titán ● **Cisco Systems, Lufthansa:** netezés a fellegekben járva ● **Minolta, Mediaglobe:** digitális planetárium ● **FLaG 2002:** demoscene parti lesz

Kincstár

16 *Nyári vegyes*
Ismét két CD! Az egyiken az OpenOffice.org 1.0 irodai programcsomag...

18 *Ingyen és magyarul*
Ingyenes programok a Honosító Műhely kínálatából: Vocatude, Opera 6 Search.ini Editor, PopTray, SmartFTP, 21-Kártyajáték.

20 *Erős emberek*
Star Wars Jedi Knight II: Jedi Outcast ● Tony Hawk Pro Skater 3 ● The Sum of All Fears

22 *Dávid az irodában*
Kompatibilitása a Microsoft Office-szal jó – ráadásul ingyenes. Miért ne használnánk? OpenOffice.org 1.0.

24 *Ami lemarad, az nem marad ki*
Download Mage 1.85C ● Acces Image 4.40 ● DivxCataloger 0.63 ● Enhanced HTML 2002 v4.4.4 ● Help Development Studio 1.7

26 *Próba szerencse*
Just the Fax 2.9 ● Web Link Validator 2.2 ● Molecular Weight Calculator 6.14 ● Able DXF manager 1.6 ● Antechinus Draw Magic 2.0 ● AutoSiteGallery 1.6 ● IconLover 1.0 ● Smart Pix Manager 5.51 ● HTML LZW Pro 2.5 ● Audio Conversion Wizard 1.31 ● CD Master32 v5.0.0.0 ● Mix0r 1.020528 ● AVI Tutor ● Hardware sensors monitor 4.0.4.2 ● Arachnophilia 5.0 ● txt2pdf 5.7

29 *A szabad út*
Lassanként körvonalazódik, hogy milyen hatással lesz az OS/2 jövőjére az „open source" út.

30 *Örökzöld téma*
Linux alatt a CD-írást egyszerű parancssoros programok végzik – az esetek többségében a háttérben.

31 *Szárnyal a Pegasos*
Egyelőre csak videofelvétel tanúskodik az új amigás „csodaalaplapról", a bPlan Pegasosáról.

Magazin

32 *Fúziós energia*
Dr. Beck György, a HP Magyarország vezérigazgatója a cégegyesítés kihívásairól nyilatkozott magazinunknak.

34 *A termékcsaládok továbbélése*
Mit jelent a termékek szintjén a HP és a Compaq egyesülése?

36 *Nyugaton a helyzet változatlan(ul jó)*
Az interaktív szórakoztatás frontvonalából jelentjük: május 22. és 24. között idén is rendben lezajlott az E3.

Hardver

38 *Hardverböngésző*
Primőrök a hardverek világából – **Albatron Technology:** új név, új termékek ● **Hynix:** hullámvölgyben ● **Fujitsu:** sűrítés ● **BenQ, Asus-TeK:** újabb körrekord ● **Lite-On, AOpen, BTC:** ha egy üzlet beindul... ● **AOpen:** tilosban járva ● **Ati:** chipegetés ● **Mézeskalács házikók:** vasorrú bába nélkül ● **Zuhanó memóriaárak:** libikóka ● **AMD:** duplázott erővel ● **IBM:** viszlát szilícium, jönnek a nanocsövek ● **Intel, Via:** olcsó húsok ● **Rambus:** az RDRAM utoljára gyorsít? ● **Intel:** északon a helyzet változik ● **Matrox:** lassú Parhelia? ● **MCST:** orosz csodaprocesszor

41 *Hírek*
Panasonic: Leica optikás digitális fényképezőgépek ● **Hewlett-Packard:** termelékeny lézernyomtatók ● **Acer:** üzleti notesz ● **Fanner Group:** Spire hűtők ● **ECS Elitegroup:** új alapok ● **Canon:** dokumentumközpont ● **Hi-Touch Imaging:** fotónyomtatók ● **Safeway:** kompakt hálózati megoldások ● **Shuttle Spacewalker:** továbbfejlesztett DDR alaplapok

44 *Hardverkirakat*
Színe-java: Xerox Phaser 8200 és 6200 ● **Méretes képtartály:** Grand-Level Technology Image-Tank ● **Kártyázó előadó:** Datafab MMV-80 ● **Memóriajáték:** PQI FTP-D ● **Senki sem tökéletes:** Abit BD7-RAID ● **Billentyűzet helyett:** Belkin Nostromo n50 SpeedPad ● **Turbóegér:** Belkin Nostromo n30 Game Mouse ● **Nehézsúlyú kirakós:** HP LaserJet 3330 ● **A makrancos hölgy:** Xerox WorkCentre Pro 320 ● **Hallgass rá!:** Dioneer DCP-100

49 *Hangkártyaparti*
Mit szabad elhinni a hangkártya dobozára írottakból? Ezt is megvizsgáltuk 13 hangkártyát felvonultató tesztünkben.

56 *333: a fele se tréfa*
Idén őszig ez a legjobb: 7 variáció Via KT333-as chipkészletű alaplapokra.

62 *Hideglelés 4*
A meleg könnyen tönkreteheti a processzort, ha azon nincs megfelelő hűtő. De milyen a jó hűtő? Teszt: 8 hűtő Pentium 4-hez.

66 *Emlékmás*
Új divatos eszköz, nyakba akasztható, és egyelőre státusszimbólumnak sem utolsó: USB-s flash memória. Tesztünkben 11 darabot vizsgáltunk.

70 *Buszozás*
Úgy tűnik, az Intel a sávszélesség növelésének kulcsát a CPU-buszban látja. Méréseink szerint van ebben valami...

72 *Melyiket szeressem?*
Ismét két érdekes konfigurációt ajánlunk: egy stabil munkaeszközt és egy technikai újdonságokra épülő gépet.

Szoftver

76 *Szoftverböngésző*
Primőrök a szoftverek világából – **Novell:** személyre szabott hozzáférés ● **Microsoft:** terítés ● **Apple:** a jaguár ugrani készül ● **3D Gamer:** sötétben bujkáló... ● **OpenOffice.org:** még egy platform ● **Microsoft:** irodabútor ● **Microsoft:** gyertek, segítünk! ● **Sun:** összegyúrjuk ● **DVD Guru Inc.:** helytakarékosság

78 *Hírek*
IBM: gyorsítsd a Linuxodat! ● **Intel:** RosettaNet fejlesztőkészlet ● **Microsoft:** Visual Studio .NET a magyar piacon ● **Sun Microsystems:** megjelent a StarOffice 6.0

80 *Automatikus frissítés*
A víruskeresők eredményességének egyik legfontosabb kritériuma, hogy vírusismeretük naprakész legyen.

81 *Szoftverkirakat*
Megújult játékos: InterVideo WinDVD 4.0 Plus ● **Rendszerbefőtt:** PowerQuest Drive Image 2002 ● **Évente újjászülető hangkovács:** Sonic Foundry Sound Forge 6.0 ● **Átszállás menet közben:** Vipower Swap Manager 3.0

83 *Házi filmgyár*
Egyre csak gyűlnek és gyűlnek a házivideók. Archiválásukhoz kiváló eszköz a Ulead két szoftvere, a DVD MovieFactory és a DVD Workshop.

TARTALOM

Dávid az irodában
Kompatibilitása a Microsoft Office-szal jó – ráadásul ingyenes. Miért ne használnánk? OpenOffice.org 1.0.
22

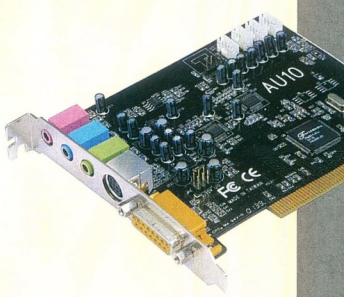

Hideglelés 4
A meleg könnyen tönkreteheti a processzort, ha azon nincs megfelelő hűtő. Teszt: 8 hűtő Pentium 4-hez.
62

2002. július

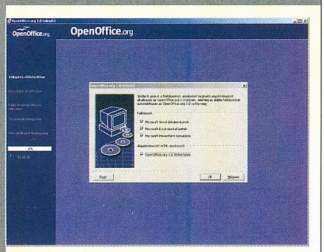

Hangkártyaparti

Mit szabad elhinni a hangkártya dobozára írottakból? Ezt is megvizsgáltuk 13 hangkártyát felvonultató tesztünkben.

49

85 *Mesteri effektusok*
Az Adobe kifejezetten effektusok szerkesztésére készítette az After Effectset.

87 *Nyújtógyakorlat*
Az EnTech alapműve, a Powerstrip lényegében videokártya- és monitorkezelő program.

89 *Ismét divatozunk!*
Díszítsük a Windowst! Ez azonban nem öncélú szépészkedés...

92 *Automatikus indítási lehetőségek*
Nem kell mindent a vírusellenes programokra bíznunk. Mi is tehetünk a fertőzés fellépése ellen.

95 *Lame az enyém...*
Az MP3-ba tömörítés elméletét már megismertük. Nézzük, hogyan zajlik mindez a gyakorlatban!

98 *Zajbanzáj*
Mentsük meg az utókornak régi felvételeinket – zajszűréssel!

101 *R.A.V.E.-be ért grafikonok*
Animáljunk grafikont! Erre szolgált a CorelDraw 10-ben debütált Corel R.A.V.E. 1.0.

Linux

104 *Linux-böngésző*
Gobe Software: az új versenyző ● **IPLabs:** Szisziusz Linux ● **Red Hat:** menetelés ● **FreeBSD:** a végső nekifutás ● **Gnome.org:** célegyenesben a ketteske

105 *Zöld színű kényelem*
Geeko, a kis kaméleon – a SuSE Linux jelképe – ismét büszkén mosolyog egy újabb dobozon.

Kommunikáció

106 *Internetböngésző*
Újdonságok az internet világából – **Netscape:** papírforma szerint ● **Internet2:** csúcssebesség ● **US Army:** férfias játékok ● **Napster:** mi van még hátra? ● **Biztonsági háló:** bűn és bűnhődés ● **Biztonsági háló:** hiszékenység ● **Microsoft:** Xbox: hálóra fel! ● **Sony:** irodai Playstation 2 ● **Hősök és kalandorok:** hét tenger majmai ● **Nintendo:** kártyagyár ● **Jupiter Media Metrix:** széles úton kényelmesebb ● **Vivendi Universal, Maverick Records:** védelem nélkül ● **Hősök és kalandorok:** Dr. Moreau szigete ● **A vak igazság:** drága mulatság

110 *Hírek*
TvNetWork: újabb netszolgáltató ● **Trust:** vezeték nélküli transmitter ● **Cisco Systems:** tizennégy új útválasztó ● **Hewlett-Packard:** ingyenes magyar e-könyvek ● **MSI:** Bluetooth az alaplapon ● **SMC Networks:** barrikádok a SOHO-ban ● **eTel Magyarország, Matáv:** összekapcsolás fenntartásokkal ● **Eduweb:** történelem távoktatásban ● **GamaxNet:** DrayTek ADSL routerek; Digi terminálszerver

114 *Magyar BeOS-es oldalak*
Érdekes, ám kevésbé elterjedt operációs rendszer a BeOS, amelyhez új magyar webhely készült: beos.webbiz.hu.

116 *Kommunikációs kirakat*
A belső linkkereső: SiteFinder 2.0 ● **Már megint mit művelsz?:** Activity Monitor 2.6 ● **Ingyenes biztonsági felmérés:** McAfee SecurityCenter

118 *Egy CRM megoldás szívében*
Az ügyfélkapcsolati rendszerek bevezetése eddig kevés esetben bizonyult sikeresnek. Vajon mi a sikerük titka?

Mobil világ

120 *Mobil-böngésző*
Intermec Technologies: üsd, vágd! ● **Handspring:** Treo 270: egy lépés előre ● **TT Tech:** kabátgyűjtemény ● **Seiko Instruments USA:** olvasópróba ● **Palm, ARM:** energiatakarékosság ● **Alcatel:** megnyúlt képpel ● **Enteos:** tapitelefon

122 *Hírek*
Nokia, Siemens: közös mobil alkalmazások ● **Nokia:** a WCDMA gyorsabb térhódításáért ● **Digit Wireless, FutureCom Global:** Fastap billentyűzet mobiltelefonokra

124 *Mobilkirakat*
IBM ThinkPad A31p: a jó a Sötét oldalról ● **Sony Vaio GRX316MP:** nagyképűségből jeles! ● **Gericom Webshox:** nagyra nőtt lejátszó ● **Asus L1400:** fémszínű fiú

126 *Bőröndnyi zajdoboztól a maroknyi videofonig*
Milyen lehetőségek rejlenek a 3G-s mobil eszközökben?

Szakma

128 *Szakmai böngésző*
Microsoft: még egy púp ● **Audiogalaxy, RIAA:** újabb célpont ● **Zeus Technology:** dobogós helyen ● **Intel, Fraunhofer IIS:** tömörzene jobban ● **AMD:** sötét jövő?

130 *Hírek*
FSC: árcsökkentés és keretszerződés ● **IBM:** ingyenes szoftverek a felsőoktatásnak ● **Inter-Európa Bank:** böngészőalapú bankszolgáltatás ● **Microsoft:** Navision-vétel ● **Microsoft, Flextronics:** az Xbox Kínába megy ● **Oracle Hungary:** új ügyvezető ● **Panda Software:** magyar vezérképviselet

132 *Alagutak a világhálón*
Miért érdemes berendezni virtuális magánhálózatba? Mert lehetővé teszi a kommunikációs költségek lefaragását.

Tartalom és forma

134 *DVD-kirakat*
Különleges sportmenedzser: Jerry Maguire – A nagy hátraarc (Extra változat) ● **Elvarázsolt lemez:** Harry Potter és a Bölcsek Köve ● **Gondolkodni is engedd!:** Holt Költők Társasága ● **Forró nyár a hűvösön:** A remény rabjai

136 *Indiana Jones és az eszeveszett hülyeség*
Monty Python. Innen nem is kellene továbbolvasni...

138 *Harmadik nekifutásra...*
Az Elder Scrolls sorozat harmadik részével ismét robbantott a Bethesda fejlesztőcsapat: Morrowind.

139 *Pókbőrbe bújva*
A Marvel képregények klasszikusának számító Pókember PC-n is hódít. Spider-Man: The Movie.

140 *CD-kirakat*
Egy zseni élete: Gábor Dénes (1900–1979) ● **Az űrből sem csak térkép e táj...:** Manó Magyarország ● **Munkácsy is így kezdte?:** Varázsecset

141 *A tudás univerzális tárháza*
A Microsoft minden évben kiadja az Encarta című kiadványát, és mindig javít valamit a tartalmán.

142 *Könyvek*
Andy Rathbone: Windows XP (Dummies-könyvek) ● **Michael J. Young:** XML lépésről lépésre ● **Peter Moulding:** PHP Haladóknak Fekete Könyv

Szerkesztőségi rovatok

4 *Fórum*
8 *Index*
144 *Impresszum*
144 *Hirdetőink*
146 *Előzetes*

CÉG- ÉS TERMÉKINDEX

Az indexben megtalálható a szerkesztőségi anyagokban fellelhető összes termék- és cégnév. A terjedelem és az áttekinthetőség miatt minden név egyetlen alakját (lehetőség szerint a legteljesebbet) használjuk. Ha egy cikk egy termékcsalád és az abba tartozó konkrét termék nevét is tartalmazza, mindkettőt feltüntettük. Például nagyon gyakran utalnak az egyes cikkek a Windowsra, de ha a szerző a Windows 3.0-ról vagy 3.1-ről ír, akkor az indexből ezek is visszakereshetők.

.NET Framework 78
.NET My Services 77
21-Kártyajáték 2.50 19
Abit AT7 56–60
Abit BD7-RAID 45–46
Abit GeForce4 MX 73–74
Abit Home Theater AU10 49–55
Abit SD7-533 73–74
AbiWord 30
Able DXF manager 1.6 26
AC'97 49–55
Acces Image 4.40 24
Acer 39
Acer TravelMate 630 41
Activision 139
Activity Monitor 2.6 116
Adept Development 70–71
Adobe 85–86
Adobe Acrobat Reader 4.0 49–55
Adobe Acrobat Reader 5.x 16
Adobe After Effects 85–86
Adobe Premierre 85
Aix 104
Albatron Technology 38
Alcatel 121
AlphaSonic Kft. 112
ALS 4000 49–55
ALT Linux 104
ALT Linux Castle 104
Amaya 6.1 16
AMD 10,40,42–43,48,56–60,128
AMD Athlon 40
America's Army 106
Amiga 31
AmigaOS 104
Aminet 31
AMP Computers 49–55
Angelfire 106
Antechinus Draw Magic 2.0 27
AOL IM 105
AOL Instant Messenger 76
AOpen 38,39
Aopen AK77-333 56–60
AOpen AX4G Pro 39
Aopen Bonus Pack 56–60
Apache 128
Apache 1.3.23 105
Apple 14
Apple DVI-ADC 14
Apple Macintosh 76
Apple Titanium PowerBook G4 14
Aqua Computer 73–74
Arachnophilia 5.0 28
ArciTech 120
ArcSoft 41
Asus 38,39
Asus A7V333/R/U/F 56–60
Asus Ai Flash 32 MB 66–69
Asus CRW-4816A 39
Asus L1 125
Asus P4B533-E 70–71
Asus P4T-E 49–55,72–73
AT&T 131
Athlon XP 2200+ 42
Ati 29,39,81
Ati Mobility FireGL 7800 124
Ati Radeon 7500 72–73,124
Ati RV250 39
Audacity 100
Audio Conversion Wizard 1.31 27
Audiogalaxy 128
AutoSiteGallery 1.6 27
Avaya Magyarország Kft. 131
AVI Tutor 28
B&G NET Kft. 140
BackWeb 80
BallsBall 29
Balsa 105
Balsa 1.3.6 30
BankoWEB 131
Barricade SMC7004ABR 112
Belinea 10 80 80 72–73
Belkin 46
BenQ 38–39
BenQ CRW4816P 39
BeOS 29,104
Bertelsmann AG 108,128
Bestek ALS 4000 49–55
Bethesda 138
Binaural Technology 120
Bluefish Computers 66–69,73–74
BootIt Next Generation 1.30a 26
BootStar 7.41 26
Borland 10
Borland Kylix 2 105
bPlan Pegasos 31
BSD 104
BTC 38
burnCDA 30
C-Media 43
C-Media CMI8738 49–55
Caldera 10
Canon Image Runner iR 2000 43
CD Master32 v5.0.0.0 27
Centralion Blazer 600 72–73
Ch Media Wizard Inter Player
Media Ring Talk 99 Mixman 49–55
CHS 56–60
Chun Yun Electronics 38
Cisco 14,112–113,132–133
Cisco 2691 Modular Access Router 113
Cisco 3700 Series Application Service Router 113
Cisco 827H ADSL 113
Cisco Aironet 350 14
Cisco Catalyst 3548 XL 14
Cisco ContentEngine 590 14
Cisco SOHO 71 113
Cisco SOHO 77H 113
ClassAction 31
Classic Amiga 29
CMC Magnetics 38
Compaq 13,32–34,121
Compaq Evo 13
Compaq iPaq 121
Computer Associates 10
Computex 39
Conectiva 10
Cool Edit 2000 99
Cooler Master DI4-7H53B 62–65
CoolerMaster DI4-7H53D 73–74
Coolink Cool 402 62–65
Corel R.A.V.E. 1.0 101–102
CorelDraw 10 101–102
Counter Strike 107
Coyote Flux 31
Creative Labs Sound Blaster Live! 5.1 OEM 49–55
Creative PlayCenter 2 49–55
Cyberlink 56–60
CyberLink PowerDVD 81
Dart 98 100
Darwin 76,104
Datafab MMV-80 45
DB2 104,130
DC Vario-Elmarit 41
Debian Linux 107
Dell 104
Delta Elektronik Kft. 43
Demo Stúdió 73–74
Digi International 112
Digitcam Kft. 44–45
Digitáltechnika Kft. 45
Dioneer DCP-100 48
DirectX 29,100
DirectX 7 49–55
DirectX 8.1 39,49–55
DIVE 29
DivxCataloger 0.63 25
Dolby Headphone 81
Dolby Pro Logic II 81
Domino Player 1.0 16
Double Dynamic Suspension System II 39
Download Mage 1.85C 24
DragonBall 120
Draytek Corporation 112
Drive Image 81
Drive Image 2002 81
Drive Image 4.0 56–60
DS20L 13
DTS 81
Dup-DVD 77
DVD MovieFactory 83–84
DVD Workshop 83–84
Dynamite 31
E3 107
East Computer Kft. 43
EasyTune III 56–60
eComStation 29
eComStation Maintenance Tool 29
ECS Elitegroup 42
ECS K7S5A 42
ECS K7S6A 42
Eduweb Rt. 110
Elbrusz 40
Elder Scrolls 138
ElectraSoft 26
Electronic Arts 36,107
Electronic Entertainment Expo 36
EMJ Hungary Kft. 131
EMU10K1 49–55
EnDIVE 29
EnDIVE 0.0.6 29
Enhanced HTML 2002 v4.4.4 25
EnTech Powerstrip 87–88
Enteos 121
Epox 8K3A 56–60
Ericsson R380 121
eServer 10
eTel Magyarország Kft. 110
Everquest 37
Evolution 105
Expert Computer Kft. 62–65
F-Secure 80
Fan IT 49–55
Fanner Group Spire 42
Fastap 122
Final Cut Pro 14
Final Fantasy XI 37
FLaG Party 2002 14
FlextraLink 39
FlextraSpeed 39
Flextronics 131
Folder Trade Kft. 44
ForteMedia FM801-AU 49–55
Fraunhofer IIS 128
Free Pascal 1.0.6 29
Free Solaris Binary License Program 12
FreeBSD 29,76,104,128
FreeBSD 4.6 104
FreePascal 29
FreeType 1.2 29
Fujitsu 10,38,81
Fujitsu Siemens 10,130
Fujitsu-Siemens Memorybird 64 MB 66–69
FutureCom Global 122
GamaxNet 112
GB18030 10
GD 1.8.4 29
GDBM 1.7.3 29
GeForce3 138
Genesys Suite 6 118–119
Genius KB10X 73–74
Genius NetScroll+ 73–74
Genius Sound Maker 32X2 49–55
Genius Sound Maker Live 4.1 49–55
Genius Sound Maker Live 5.1/DVD 49–55
Genius Sound Maker Value 4.1 49–55
Genius Sound Maker Value 5.1 49–55
Genius SP-G16 73–74
Gericom 125
GetRight 116
Ghost Recon 20
GhostScript 7.0.4 26
Gigabyte GA-7VRXP 56–60
GIMP for Windows 16
glibc 2.2.5 105
Globalwin WDW76 62–65
Gnome 1.4.1 105
GNOME 2 30
Gnome.org 104
Gnumeric 30
GNUtella 26
Gobe Productive 3 for Linux 104
Gobe Software 104
Golden Melody Hi-Live SC4000 49–55
Grand Theft Auto 37
Grand-Level Technology 44–45
Greenpeace 104
Gross 29
GTK+ 30,104
Handspring 121
Handspring Treo 120
Handspring Visor 120
Hardware sensors monitor 4.0.4.2 28
Hc Computer 72–74
Help Development Studio 1.7 25
Herta Kereskedelmi Kft. 45,48,56–60,73–74
Herta Számítástechnika 66–69
Hewlett-Packard (HP) 10,13,32–34,
42,47,111–112
Hi-Speed Universal Serial Bus 2.0 10
Hi-Touch Imaging 43
Hitachi 12
HiTi Photo Désirée 43
Honosító Műhely 18
HP AlphaServer DS20L 13
HP AlphaServer SC20 13
HP LaserJet 3330 47
HP LaserJet 5100 42
HP ProLiant 104
HP True64 Unix 13,128
HP-UX 128
HRP Hungary 66–69
HTML LZW Pro 2.5 27
Hynix 38
Hyperion 31
i-gistics 120
i-GO 500 121
i4b SyncPPP 104
IBM 10,29,40,78,112,124,130
IBM 32 MB USB Memory Key 66–69
IBM Aix 76,128
IBM Magyarország 66–69
IBM RecordNow 124
IBM's Global Solutions Directory 78
iChat 76
IconLover 1.0 27
ICQ 105
id3tag.library 31
Iiyama AU4831D 12
Iiyama Vision Master Pro 451 48
Image Explorer 81
ImageTank 44–45
InCD 12
InkLink Data Clip 120
InkLink Handwriting 120
Intel 10,38–40,42–43,70–71,104,128
Intel 830MG 125
Intel 845E 10
Intel 845G 10
Intel 845GL 10
Intel 850E 40
Intel Celeron 10
Intel Extreme Graphics 10
Intel IA SDK for RosettaNet 78
Intel Pentium 4 39–40
Intel Xeon 128
Intel XScale PXA250 120
Inter-Európa Bank 131
Interactive Digital Software Association 36
Intermec 700 Series 120
Intermec Technologies 120
International Data Corp. 13
Internet Explorer 116
Internet Explorer 3.0 49–55
Internet2 107
InterVideo 81
InterVideo WinDVD 4.0 Plus 81
InterVideo's WinDVD 3.1 49–55
Iomega Zip 81
IPLabs 104
IRC 116
J2EE 1.3 12
Java 12,29
Java Enterprise 104
Jetway V333K 56–60
Jupiter Media Metrix 108
Just the Fax 2.9 26
Juventus Team 41,43,49–55
K3b 30
Kaspersky Anti-Virus 80
KDE 104
KDE3 30,105
Kelly-Tech Kft. 49–69
KeSzo Kft. 83–84
Kingston 40
KMail 105
KOffice 1.1.1 105
Konqueror 105
Kossuth Kiadó 142
Kribi Project 70–71
Kribi Renderer 70–71
Lame 95–96
Leadtek Winfast 6x Sound 49–55
Leica Camera AG 41
LG GCC4120B 73–74
LG GCE8240B 72–73
Li18nux 10
LimeWire 2.4 26
Lines/2 29
Linux 10,16,29,76,78,104–105,128
Linux for Playstation 107
Linux Kit 1.0 107
Linux Standard Base 10
Lord Computer 73–74
Lotus 130
Lucent 131
Lufthansa 14
Lumix 41
Lumix DMC-F7 41
Lumix DMC-LC20 41
Lumix DMC-LC40 41
Lumix DMC-LC5 41
Lumix Leica DC Vario-Summicron 41
MacOS 43,128
MacOS X 76,104
Magic User Interface 31
Magicomp 73–74
MainConcept MPEG 82
Mandrake 104
Matrox 29,39
Matrox Parhelia 512 39
Matáv Rt. 110
Maverick Records 108
Maxtor 6L060J3 D740X 72–73
McAfee 107
McAfee Personal Firewall 116
McAfee Privacy Service 116
McAfee SecurityCenter 116
McAfee VirusScan 116
Mech Assault 107
Mediaglobe 14
Mega Burst 41
Melissa vírus 108
Merril Lynch 128
Micron 40
Microsoft 36–37,77–78,89–91,
106–107,128,130–131
Microsoft .NET Passport 128
Microsoft .NET Server 76
Microsoft Debugger Registrer for Java 107
Microsoft Encarta Encyclopedia Deluxe 2002 141
Microsoft Great Plains Solutions 130
Microsoft Internet Information Server 128
Microsoft Office 22–23,77,104
Microsoft Reader 111
Mikland 73–74
Minolta 14
MirrorBit 128
Mistral Computerworld 73–74
Mix0r 1.020528 28
Modem Tester 26
Molecular Weight Calculator 6.14 26
MorphOS 31
Morrowind 138
Moscow Center of Sparc Technology 40
Motorola 68000 DragonBall 120
Mozilla 104–105
Mozilla 0.9.4 106
Mozilla 1.0 RC2 106
MSI 104,110
Multi M Stúdió 110
Mycom 56–60
MySQL 29
Napster 108,128
Navision 130
Navision Attain 130
Navision Axapta 130
NEC 10
Nero 12,30,39
NetBSD 128
NetBurst 10
Netcraft 128
NetPiac Kft. 134–135
NetScanTools 4.23 24
Netscape 49–55
Netscape 6 106
Netscape 6.2 105
Netscape Communicator 104
Netscape Navigator 7.0 106
NetVampire 116
NetWare 43
NewSoft Mr.Photo3 43
Nintendo 36,108
Nintendo64 106
Noise Reduction DirectX Plug-In 2.0 100
Nokia 122
Nokia Networks 122
Nokia Series 60 122
Norton AntiVirus 107
Norton AntiVirus 2002 56–60
Norton AntiVirus 2002 OEM 56–60
Norton Ghost 56–60
Norton Personal Firewall 2002 OEM 56–60
Nostromo n30 Game Mouse 46
Nostromo n50 SpeedPadet 46
Novell Account Management 3 76
Novell iChain 2.1 76
Novell NetWare 6 76
Novell Secure Access 76
Novotrade 131
NTT-2000 Kft. 48
Nvidia 29,39
Nvidia GeForce Titanium 14
Nvidia GeForce4 MX440 73–74
Nvidia GeForce4 Ti 4200 39
Ogg Vorbis 16,100
OpenAG 31
OpenBSD 128
OpenOffice 22–23
OpenOffice.org 104–105
OpenOffice.org 1.0 16,22–23,77
OpenSSH 3.1 p1.2 29
Opera 105–106
Opera 6 Search.ini Editor 0.71 C 18
Opera 6.x 16
Operations 106
Oracle 131
Orca P4 73–74
Országos Műszaki Információs Központ
és Könyvtár 140
OS/2 104
OS/390 76
Pacific Northwest 107
Palm 121
PalmOS 4 120
PalmOS 5 120
Panasonic 41
Panasonic SV-AV10 15
Panasonic SV-SD80 15
Panasonic SV-SR100 15
Panda Software 131
Partition Magic 6.0 56–60
PC Cillin 2000 56–60
PC-Doctor 124
PDFLib 4.0.1 29
PenDrive 128 MB 66–69
PenDrive 64 MB 66–69
Perfact-Pro Kft. 142
PerimeterScan 131
Philips 107E 73–74
PhotoMesa 29
Photoshop 14,72–73
PHP 4.2.1 29
Playstation 2 107
PlexTools 12
Plextor 40/12/40A 12
Plextor Burn-Proof 12
PlexWriter 40/12/40U 12
Plus with Remote Control 81
PMRobots 29
PocketPC 2002 120
PopTray 2.1 beta 3 19
PostgreSQL 7.02 29
Power Mac G4 14
PowerQuest Drive Image 5.0 81
PowerRec II 12
PQI FPT-D 45
PQI Travel Flash Single Shot 66–69
Profi-Média Kft. 140
Progress Software 10
Project Ego 37
PSINet 132–133
Pulsar Hungary Kft. 42,62–65
Qt3 30
Quartz Extreme 76
QuickTime 6 76
Radeon 7500 39
Ramiris 12,48–60,110
Rar 3.00 29
RarLab 29
RCE 56–60
Red Hat 104
Red Hat Linux 7.1 104
Rendezvous 76
Rescue Diskettes 81
Reuters 104
Reuters Market Data System 104
RexxMail 29
Ritek 38
RoutePower 120
Roxio Easy CD Creator 5.0 Platinum 98
Rufusz Computer 49–55,73–74
S3 29
Safeway 41
SafeWay Soundcard-PCI 4 channel 3D 49–55
SafeWay Soundcard-PCI 5 channel 3D 49–55
Samba 2.2.3a 105
Samsung 72–73,121
Sanyo Denki San Ace
MC 109x9412T5H036 62–65
SAP 10
Science of the University of Holland 107
Scitech Display Doctor 29
SCO Unixware 128
SCS KKC42B 62–65
Seagate ST360021A 73–74
Seamless Link III 39
SecurityCenter 116
Seiko Instruments 120
Serco Kft. 134–135
Services for Unix 3.0 77
SGI Irix 128
Sherlock 3 76
Shuttle AV45GT2 43
Siemens 122
SiS 39
SiS 630 125
SiS745 42
Sisyphus 104
SiteFinder 2.0 116
Smart Pix Manager 5.51 27
SmartFTP 1.0.968 19
SMC EZCard 72–74
SMC Networks 112
SnapNPlay 121
SnapNType 121
SoftMenu III 45–46
Solaris 43,78,128
Solaris 8 16
Solaris 9 12
Solaris x86 76
Soldiers 106
Soltek SL-75DRV5 56–60
Sonic Foundry 82,100
Sony 36–37,73–74,106–107,124
Sound Forge 6.0 82
Sowah Hungary 66–69
Sparc 76
Spider-Man: The Movie 139
Spire CopperKing II 42
Spire Megarock 1 62–65
Spire WhisperRock II 42
Springboard 120
Squaresoft 37
SRS Trusurround XT 81
Star Division 22–23
Star Wars Galaxies 107
Star Wars Jedi Knight II: Jedi Outcast 20
StarDivision 77
StarLight 107
StarOffice 22–23,77–78
StarOffice 5.2 104–105
StarOffice 6.0 77–78
Sun 77–78,105,112
Sun iPlanet 128
Sun Microsystems 12,22–23
Sun ONE Application Server 7
Platform Edition 12
Sun ONE Directory Server 12,77
Sun Solaris 76,104
Sun Solaris 9 77
SURFnet 107
SuSE 10,105
SuSE Firewall2 105
SuSE Linux 105
SuSE Linux 8.0 105
SuSE Linux AG 10
Sylpheed 30
Symbian 122
SyncML 121
SysInfo/2 29
Szak Kiadó 142
t1lib 0.92 29
Tektronix 44
The Sum of All Fears 20
Thermaltake Dragon Orb A1258S 62–65
ThinkPad Utilities 124
ThinPad A31p 124
THL Thumbdrive Secure 32 MB 66–69
Time Stretching 81
Titan W4TB 62–65
Tomb Raider 37
Tony Hawk Pro Skater 3 20
Transcend 40
Trend Penicillin 107
Trust Products 112
TT Tech 121
Turbolinux 10
TvNetWork Rt. 112
txt2pdf 5.7 28
Ulead 83–84
Ulead DVD MovieFactory 83–84
Ulead DVD Workshop 83–84
Ultrabay 2000 124
UnitedLinux 10
University of Alaska 107
Unreal Championship 107
USB 2.0 12,39
Vaio PCG-GRX316MP 124
VF Editor 81
Via 42
Via 845GL 38
Via P4X266A/VT8233A 43
Via P4X266E 38
Vipower Swap Manager 82
Virtual Drive 56–60
Vision Computers 62–65
Visual Studio .NET 78
Vivendi Universal 108
Vocatude 2.0 18
Warpstock 29
WarpVision 29
Web Link Validator 2.2 26
WebSphere 130
Wentil-Tech Kft. 62–65
Wideband Code Division Multiple Access 122
Wincan Astro-128I 66–69
Wincan Astro-32I 66–69
Wincan Astro-64I 66–69
Windows 77
Windows XP 142
WinDVD 3.1 81
WinDVD 4 76
WinDVD Tweaker 3.3 76
WinRip 49–55
Wireless Audio/Video Transmitter 100V 112
Workpad C500 124
Worm.Kazaa.Benjamin 80
WriteChunkyPixels 31
Xbox 106–107,131
Xbox Live 107
Xerox Phaser 6200 44
Xerox Phaser 8200 44
Xerox WorkCentre Pro 320 48
XFree86 3.3.6 104
XFree86 4.2 105
Xing AudioCatalyst 95
Yamaha S-YXG50 49–55
YaST2 105
ZeroConfon 76
Zeus Technology 128
Zeus Web Server 128
ZLib 1.1.4 29

SZÁMÍTÓGÉP-ALKATRÉSZ NAGYKERESKEDELEM

ALAPLAP

ASUS
ABIT
EPOX
MATSONIC
MERCURY
MEGACOLOR

MONITOR

LG
BELINEA
DAEWOO
HYUNDAI
PHILIPS
SAMSUNG
SAMPTRON

OPTIKAI DRIVE-ok

LG,HP
ACER
TEAC
SONY
AOPEN
RICOH
PHILIPS
PIONEER
YAMAHA
MITSUMI
PLEXTOR

CPU. MEMÓRIA

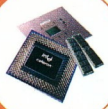

AMD
INTEL
HYUNDAI
SIEMENS

WINCHESTER

MAXTOR
SEAGATE
WESTERN
DIGITAL

VIDEOKÁRTYA

ATI
S3 Trio
SAVAGE
MATROX
GEFORCE

PERIFÉRIA

LG
HP
CANON
GENIUS
MUSTEK
APOLLO

PC-KIEGÉSZÍTŐK

MS OEM
JAZZ
AZONA
GENIUS
A4TECH
MAXXTRO
SAMSUNG
PHILIPS
ROCK FIRE

Ha Ön viszonteladó,

szeretne több nyereséget?

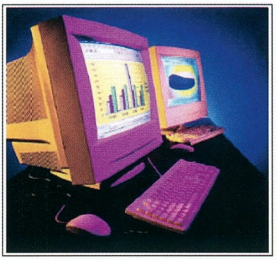

ne építsen össze számítógépet !

Válasszon kedvezményes számítógép ajánlatunkból!
Másnapra megkapja a kész gépet az ország egész területén!

Ha a készletünkön szereplő árukból állítja össze számítógép-megrendeléseit, a **Unitel Service** összeépíti Önnek.

ne utazzon feleslegesen !

Nem kell a költséges fuvarozást, utánjárást választania.
A **Unitel csomagküldő** az ország egész területén bármely helységbe kiszállíttatja a megrendelt árut.
Bruttó 100.000 Ft feletti vásárlás esetén ingyen!

Unitel City computer

Unitel City Computer, 1139 Budapest, Teve u. 41.
Ügyfélszolgálat: (06 1) 239-4800
E-mail: unitelcity@unitelcity.hu, WEB: www.unitelcity.hu
Feliratkozás árlistára: moni@unitelcity.hu

UDS.

Caldera, Conectiva, SuSE, Turbolinux

Egységes vállalati Linux platform

Négy vezető Linux-fejlesztő nagyvállalat, a Caldera, a Conectiva, a SuSE és a Turbolinux bejelentette, hogy UnitedLinux néven egységes vállalati Linux platformot hoz létre. A kezdeményezéssel egységes mederbe kívánják terelni a linuxos fejlesztéseket, és az ehhez fűződő minőségbiztosítást egy világméretekben forgalmazott, vállalati célokra készített Linux-disztribúció formájában. A vállalati felhasználók elvárásait és az üzletvitel szempontjait középpontba állító UnitedLinux tanúsítványokkal rendelkezik majd hardver- és szoftverplatformokra egyaránt, ezáltal jelentősen felgyorsíthatja a Linux térhódítását a vállalati környezetben.

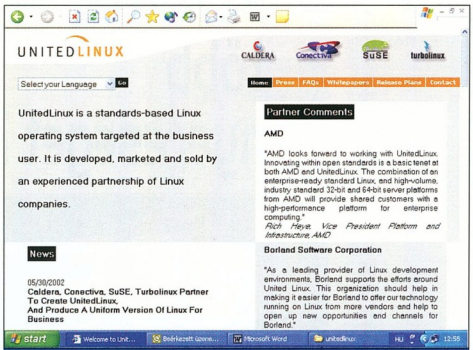

UnitedLinux: kezdeményezés a Linux szabványosítására

A megállapodás értelmében a négy Linux-fejlesztő vállalat a közös alapként szolgáló UnitedLinux operációs környezet kifejlesztésében működik együtt, amelyre mindegyikük értéknövelt termékeket és szolgáltatásokat kínál majd, megtartva saját márkanevét.

Szinte minden, az információtechnológiában ismert gyártó kifejezte támogatását a UnitedLinux iránt – közöttük az AMD, a Borland, a Computer Associates, a Fujitsu Siemens, a Fujitsu Japan, a Hewlett-Packard, az IBM, az Intel, az NEC, a Progress Software és az SAP. A független hardver- és szoftvergyártók az eddigiekben jelentős erőfeszítéseket tettek azért, hogy minden egyes Linux-disztribúcióra külön tanúsítvánnyal lássák el termékeiket a kompatibilitás szavatolhatósága végett. A UnitedLinux jelentősen csökkentheti azoknak a disztribúcióknak a számát, amelyekre külön tanúsítvány beszerzésének igénye merül fel, és létrejöhet egy ténylegesen szabványalapú Linux környezet.

A UnitedLinux egységes Linux kóddal szolgál majd az IBM teljes eServer terméksorozatára, az AMD 32 bites és 64 bites, valamint az Intel x86 és Itanium processzorcsaládjára, támogatja az LSB-t (Linux Standard Base), a Li18nux és a GB18030 szabványt, továbbá az angol, francia, japán, kínai, koreai, magyar, német, olasz, portugál és spanyol nyelvű telepítést.

A UnitedLinux kezdeményezés nyílt, bármelyik Linux-fejlesztő vállalat csatlakozhat hozzá.

A négy partner tervei szerint minden jelenlegi szervertermékét a 2002. év végéig UnitedLinux alapokra helyezi.

➚ SuSE Linux AG magyarországi irodája ☎ 450-0921
➚ www.suselinux.hu

Intel

Továbbfejlesztett PC-platformok

Az Intel három új chipkészletet jelentett be, amelyek kiemelkedő teljesítményt nyújtanak az asztali számítógépek felhasználóinak, az eddigieknél is gazdagabb élményt biztosítva a digitális média, a játékok és a szélessávú alkalmazások terén.

845G: az Intel új Extreme Graphics beépített grafikus vezérlőjével

A PC-kben már beépítve kapható Intel 845G, 845E és 845GL chipkészletekben integrált Hi-Speed Universal Serial Bus (USB) 2.0 vezérlő található, amely az USB csatoló sávszélességét a mai 1.1-es szabvány által biztosítottnak a 40-szeresére növeli. Az USB 2.0-val a felhasználók hatszor gyorsabban írhatnak CD-ket és tizenegyszer gyorsabban végezhetnek adatmentést. Üzleti felhasználók számára a technológia kínálta rugalmasság és bővíthetőség a lapolvasókhoz vagy DVD-írókhoz hasonló, jelentősen nagy sávszélességű perifériák csatlakoztatását is egyszerűvé teszi.

A Pentium 4-es PC-khez készített 845G chipkészlet az Intel Extreme Graphics nevű újfajta beépített grafikus vezérlőjét tartalmazza. A 845E chipkészlet külön grafikus komponensekkel együttműködve kínál nagyobb rugalmasságot.

A harmadik chipkészletet, a 845GL-t kifejezetten az Intel Celeron processzorra épülő PC-khez tervezték. Mindhárom új chipkészletben térhatású, 20 bites, hifiközeli élményt biztosító audiovezérlő kapott helyet. 533 MHz-es rendszerbuszával a 845G és a 845E a korábbinál jóval gyorsabb adatátviteli utat biztosít a PC-n belül, vagyis a teljes platform teljesítményét jobban kiegyensúlyozza a Pentium 4 processzor sebességének hatékonyabb kihasználásához.

1,7 gigás Celeron

Az Intel bejelentette Celeron processzorcsaládjának két új tagját, az 1,7 és 1,4 GHz-es modellt. Előbbi a Pentium 4 alapját is képező NetBurst mikroarchitektúrára épül, míg utóbbi a 0,13 mikronos technológiával előállított Tualatin generáció utolsó tagja.

A Tualatin magos Celeronok mindegyike, akárcsak az 1,4 GHz-es változat, 100 MHz-es FSB-t (Front Side Bus) használ, és 256 Kbyte másodszintű cache-t tartalmaz. Az 1,7 GHz-es Celeron processzor a 0,18 mikronos technológián alapul, amely a Pentium 4-ből már megismert NetBurst mikroarchitektúrára épül, 128 Kbyte-os másodszintű gyorsítótárat tartalmaz, és 400 MHz-es FSB-t használ, emellett támogatja a Pentium 4-nél bevezetett SSE2 utasításkészletet.

Az 1,7 GHz-es Celeron a Pentium 4 alapját is képező NetBurst mikroarchitektúrára épül

➚ Intel Magyarország Kft.
☎ 327-4585
➚ www.intel.hu

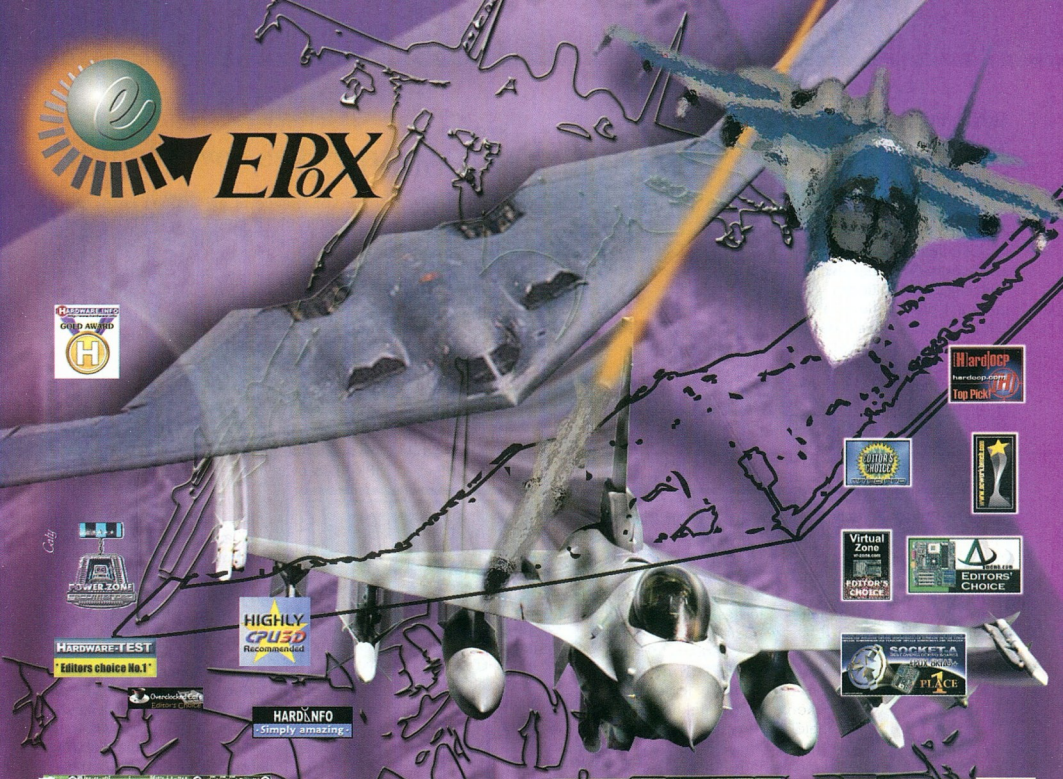

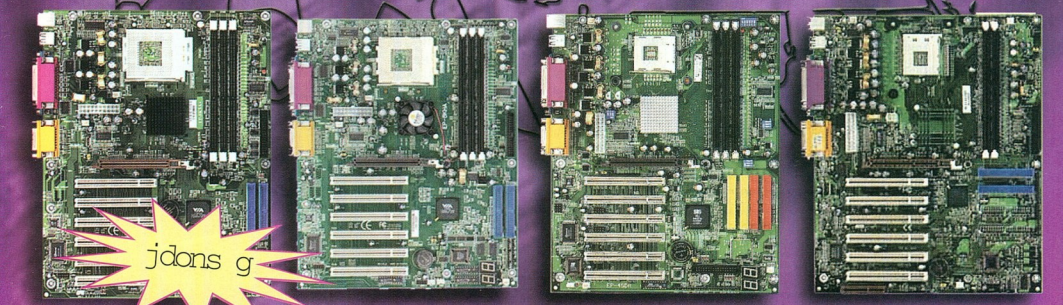

8K3A

VIA KT133 Chipset AMD Duron és Athlon XP processzorokhoz 3 fázisú CPU tápfeszültség,

PC 2700 333 Mhz DDR SDRAM támogatás

CPU órajel szorzó állítás BIOS-ból 3 DIMM memóriaslot max 3 GB DDR RAM, 6 PCI 1 AGP(4x) port 6 USB port, Stereo Digital Audio, UDMA 133 IDE Controller P80P diagnosztikai kártya.

POWERED BY DDR MEMORY

8KHA+

VIA KT 266 Chipset AMD Duron és Athlon processzorokhoz 3 fázisú CPU tápfeszültség! 266/200 Mhz FSB támogatás, PC1600/PC2 100 DDR SDRAM támogatás, CPU órajel, szorzó állítás BIOS-ból, 3 DIMM memória slot max 1,5 GB DDR RAM, 6 PCI, 1 AGP (4X) port. 4 USB port, AC-97 hang, UDMA 100 IDE Kontroller. Integrált P80P diagnosztikai kártya!!!

POWERED BY DDR MEMORY

EP-4SDA

SIS 645 Chipset socket 478 Pentium 4 processzorhoz CPU VCORE és Clock állítás Bios-ból. 400 Mhz Front Side BUS, 3 DIMM Memória Slot max 3GB DDR RAM, PC2100/PC2700 DDR SDRAM támogatás 6 PCI, 1 AGP slot, max 6 USB csatoló, UDMA ATA 100 IDE csatoló

Integrált P80P diagnosztikai kártya!

POWERED BY DDR MEMORY

EP-4BDA EP-4BDA2+

Intel 845 Chipset socket 478 Pentium 4 processzorhoz CPU VCORE és Clock állítás Bios-ból. 400 Mhz Front Side BUS, 2 DIMM/4 DIMM* Memória Slot max 2GB DDR RAM, PC2100 DDR SDRAM támogatás, 6 PCI, 1 AGP slot, max 4 USB csatoló, UDMA ATA 100 IDE csatoló, UDMA ATA 133 RAID * Integrált P80P diagnosztikai kártya

POWERED BY DDR MEMORY

NAGYKERESKEDÉSEK VISZONTELADÓK SZÁMÁRA

HERTA
www.orca.hu
Budapest, VII., Dohány utca 37.
(Számítástechnikai szaklízlet és szerviz)
Telefon: 322-2232, fax: 343-4208
e-mail: hertakft@herta.hu

Ramiris
RAMIRIS Rubin Rt.
1134 Budapest, Klapka u. 9.
Tel.: 412-4300, fax: 412-4301
e-mail: ramiris@ramiris.hu www.ramiris.hu

emj Hungary Kft. Global Technology Solutions
EMJ Hungary Kft. 1145 Budapest, Szugló u. 54.
Tel.: 469-6050, fax:469-6051
e-mail: sales@emj.hu www.emj.hu

Sun Microsystems

Megjelent a Solaris 9

A Sun Microsystems bejelentette a Solaris operációs rendszer (Solaris OE) legújabb, 9-es verzióját, amely webes technológiákra épülő hálózati szolgáltatási platformként a Sun ONE architektúra alapját képezi.

Az új Solaris képességeivel hozzásegíti az informatikai beruházásokat a költségek és kockázatok csökkentéséhez, valamint az alkalmazások felügyeletének leegyszerűsítéséhez.

A Solaris 9 operációs rendszer egyik legkiemelkedőbb újdonsága, hogy része lett az új, J2EE 1.3-kompatibilis Sun ONE Application Server 7 Platform Edition (az egyszerveres fejlesztési és üzemeltetési licenc) és a Sun ONE Directory Server.

A Sun ONE middleware-elemek beillesztése révén a Solaris 9-cel egyszerűbben készíthetők és üzemeltethetők a Java, XML és SOAP technológiákra épülő alkalmazások és szolgáltatások – ami a gyakorlatban alacsonyabb beszerzési, tesztelési, támogatási és felügyeleti költségeket jelent.

A Solaris 9 emellett több mint 300 további, a biztonságot, a felügyelhetőséget, a teljesítményt és a kompatibilitást javító új tulajdonsággal bír, ezek közül számosat kifejezetten a mindennapos rendszerkonfigurálás drasztikus leegyszerűsítésére fejlesztettek.

Megannyi más, a felügyeletet egyszerűsítő és a rendszer védelmét növelő biztonsági újdonsága mellett a Solaris 9 teljes körű, beépített, vállalati szintű tűzfalrendszert is tartalmaz.

A Sun mindegyik eladott hardverrendszeréhez ingyenesen szállítja a Solaris licencét.

A Sun támogatási szerződéssel rendelkező vásárlók a support keretében kapják a szoftverfrissítést, míg az ilyen szerződéssel nem rendelkezők térítés ellenében juthatnak a frissítésekhez.

A Solaris 9 Sparc Platform Edition ingyenesen tölthető le egyprocesszoros rendszerekhez a Free Solaris Binary License Program keretében (➦ www.sun.com/solaris/binaries).

Ugyanitt rendelhető meg a rendszeradminisztrációs készlet, a nyomtatott telepítési dokumentáció és az ajándékszoftverek.

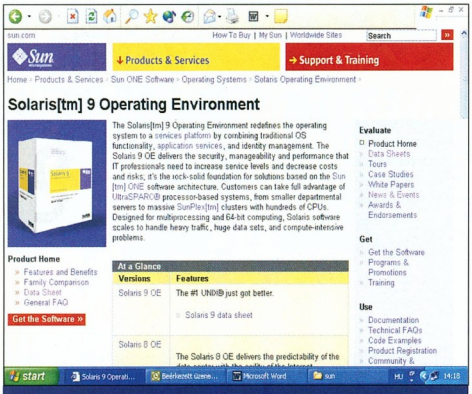

A Solaris 9 Sparc Platform Edition ingyenesen letölthető egyprocesszoros rendszerekhez

➦ www.sun.com/solaris
➦ www.sun.com/software/sunone

iiyama

19 colos LCD

A Ramiris e sorok közzétételével egy időben kezdi forgalmazni az iiyama új 19 colos, AU4831D típusú LCD monitorát, amelynek látható képmérete megegyezik a 21 colos képcsöves monitorokéval. A kijelzőt az analóg jelátalakítás torzításait kiküszöbölő DVI csatlakozással, valamint USB hubbal és beépített hangszórókkal is felszerelték. A Hitachi IPS panelt 1600x1200 képpontos felbontás, 170 fokos láthatósági szög, 30 ms-os késleltetési idő és 0,24 mm-es képponttávolság jellemzi, ezért az iiyama irodai felhasználásra, DTP alkalmazásokhoz, CAD-es feladatokra, sőt videoszerkesztéshez is ajánlja.

Az LCD monitor 90 fokban elfordítható, 30, illetve 5 fokban hátra és előre dönthető, tömege 9,5 kg, aminek jelentős részét a stabilitást biztosító talp adja. Az AU4831D megfelel a TCO'99 és az MPR-III szabványnak, és 3 éves helyszíni garancia jár vele.

➦ Ramiris Rubin Rt. ☎ 412-4300
➦ www.ramiris.hu
➦ www.iiyama.com

Plextor

USB 2.0-s CD-újraíró

A Plextor bejelentette első 40-szeres sebességű külső CD-újraíróját, amely USB 2.0-s felületen csatlakoztatható számítógéphez.

A gyártó eddigi leggyorsabb külső újraírója a korábban hasonló írási paraméterekkel forgalomba hozott belső 40/12/40A meghajtót követi a piacon.

A tetszetős ezüstszínű burkolattal ellátott meghajtót új öntesztelő képességgel is felvértezték, amellyel a CD-írás közben jelentkező esetleges problémák azonosíthatók be, legyen a hiba forrása a meghajtó maga, az adathordozó vagy a számítógép.

A meghajtó tálcája fekete, így elnyeli az írás minőségét veszélyeztető lézerfényt, PCB áramköre pedig a nem kívánt zaj elnyelésében játszik szerepet.

Tartalmazza a Plextor Burn-Proof és PowerRec II (Plextor Optimised Writing Error Reduction Control) technológiát. Utóbbi ellenőrzi a használni kívánt CD típusát és minőségét, majd pedig kiválasztja hozzá a legmegfelelőbb írási sebességet, így csökkentve a hibák előfordulásának lehetőségét.

PlexWriter 40/12/40U: öntesztelő képességgel

A PlexWriter 40/12/40U dobozában öt CD-R és egy CD-RW lemez, hálózati adapter, USB kábel, valamint a Nero + InCD és a PlexTools szoftver, továbbá a 16 nyelvű kézikönyv található.

A meghajtóra 2 év garancia érvényes.

➦ Ramiris Rubin Rt.
☎ 412-4300
➦ www.ramiris.hu
➦ www.plextor.com

HP

AlphaServer és Evo a palettán

A HP bemutatta a HP AlphaServer DS20L szervert és a HP AlphaServer SC20 számítógépet, amely szuperszámítógép teljesítményét kínálja helytakarékos, rackbe szerelt kiépítésben.

Az AlphaServer család tovább erősíti a HP vezető pozícióját a nagy teljesítményű műszaki számítástechnika piacán.

Az International Data Corp. szerint a HP és a Compaq egyesített piaci részesedése az 5,06 milliárd dolláros nagy teljesítményű számítástechnikai piac 41,5%-át teszi ki (a *Worldwide High Performance Technical Computing Census, 2001* adatai alapján). Világszerte már több mint ezer AlphaServer DS20L szerver kelt el.

A HP AlphaServer DS20L az 1U (rackegység) helytakarékos számítástechnikai formátumon alapul, mérete 45x483x508 mm.

Minden rendszer két 64 bites Alpha processzort tartalmaz 2 Gbyte-ig bővíthető memóriával.

Akár negyven DS20L (80 Alpha processzorral) is összeépíthető egyetlen, 198,25 cm magas rackes konfigurációban, 132 gigaflopos csúcsteljesítményre hitelesítve.

A HP AlphaServer SC20 méretezhető, úgynevezett *single-image*, azaz kívülről egyetlen berendezésnek látszó szuperszámítógép, amely DS20L elemekre épül.

A HP Tru64 Unix operációs rendszert futtató SC20 legfeljebb 128 DS20L szerver egyesítésére képes nagy sebességű kapcsolórendszere révén, így összesen akár 426 gigaflopos teljesítményt is nyújthat. A HP az AlphaServer DS20L-t HP Tru64 unixos és linuxos clusterkonfigurációkban is ajánlja, az összekapcsolódás széles választékával.

Tervezi továbbá egy – az új Alpha EV7 processzortechnológián alapuló – csúcskategóriás HP AlphaServer család megjelentetését is.

Jelenleg a rendszerek korai verziójának előzetes bemutatói zajlanak meghatározott vásárlók és szoftverpartnerek számára.

A HP AlphaServer SC20 szuperszámítógép szállítása az alaprendszernek számító 8 Alpha processzorral és 4 Gbyte memóriával várhatóan augusztusban kezdődik.

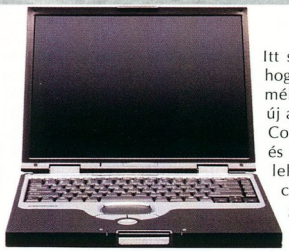

Itt számolunk be arról is, hogy a HP Compaq Evo termékeinek családját három új asztali számítógéppel – a Compaq Evo D310, D510 és D510 Ultra-slim modellekkel –, valamint egy új csúcskategóriás noteszgéppel, a Compaq Evo N800-zal bővítette.

Evo N800C: egyszerűen felügyelhető nagy teljesítmény üzleti felhasználóknak

HP Magyarország
☎ 382-1111
www.hp.hu
www.hp.com/products/alphasystems

InkTec® 70-80 %-os megtakarítás

Gazdaságos

Az InkTec termékek használatával a nyomtatási költségek jelentősen csökkenthetők a minőség feláldozása nélkül. Tintasugaras nyomtatóknál ez akár 70-80%-os megtakarítást is jelenthet. (Pl. egy 51629 patron újratöltése esetén az eredeti kb. nettó 8.000 Ft-os ár helyett nettó 1.650 Ft-ért tölthetjük fel a nyomtatófejet.)

InkTec®
www.inktec.hu

Egyszerű töltés, "Clipp On" technológia

A kiürült tintapatront néhány mozdulattal újratölthetjük a "Clipp On" refill keret segítségével, mely bizonyos típusoknál a fúvókákon keresztül juttatja a tintát a patron belsejébe, így az InkTec utántöltött patronok nem folynak.
A forgalmazók kérésre szívesen segítenek a patronok újratöltésében, hogy az első lépések se okozzanak gondot.

InkTec forgalmazók:

Baja: FAX Bt. T.: 79/322-015
Baja: Kekko Kft. T.: 79/428-838
Baja: Megaram Kft. T.: 79/424-687
Balassagyarmat: Next Computer Bt. T.: 35/300-289
Balatonboglár: Tintacentrum Kft. T.: 85/352-630
Balatonfüred: Byteline Bt. T.: 87/482-125
Balatonlelle: TN Elektronika Kft. T.: 85/450-200
Békéscsaba: B & T Irodatechnika T.: 66/442-614
Békéscsaba: MT-Alfotéd Kft. T.: 66/450-133
Békéscsaba: Számprog Kft. T.: 66/325-824
Budapest II.ker.: Alcom Kft. T.: 200-86-80
Budapest III.ker.: EuroSand Computer Kft. T.: 388-12-40
Budapest III.ker.: HC Computer T.: 387-27-77
Budapest IV.ker.: Feral Kft. T.: 370-85-59
Budapest IV.ker.: Demand 2000 Kft. T.: 269-32-15
Budapest VI.ker.: Sléger Lászlóné T.: 269-15-43
Budapest VIII.ker.: Alom Kft. T.: 220-22-00
Budapest VIII.ker.: HFH Kft. T.: 324-75-02
Budapest VIII.ker.: Nyomtató Áruház Kft. T.: 484-07-55
Budapest XI.ker.: P5 Kft. T.: 466-25-76
Budapest XI.ker.: Tigra Computer Kft. T.: 463-21-57
Budapest XIII.ker.: Enternet 2001 Kft. T.: 412-20-01
Budapest XIII.ker.: Compex Trade Kft. T.: 350-82-38
Budapest XIII.ker.: Lap Studió Kft. T.: 236-30-00
Budapest XIII.ker.: Light Computer Kft. T.: 239-69-58
Budapest XIII.ker.: Dynamic 2001 Kft. T.: 236-02-36
Budapest XIII.ker.: Mistral C.World Kft. T.: 236-00-00
Budapest XIV.ker.: Trimax Alfa Bt. T.: 343-60-55
Budapest XV.ker.: PKS Computer T.: 410-64-62
Budapest XVII.ker.: Computer Garage T.: 256-47-77
Budapest XVIII.ker.: HVC Computer T.: 290-37-96
Cegléd: Dynamic 2001 Kft. T.: 53/321-390
Cegléd: Firstep T.: 53/311-855
Cegléd: Jankovics Árpád T.: 53/317-722
Celldömölk: Pannon Pipics Kft. T.: 95/521-125
Debrecen: Materiálteszt Kft. T.: 52/451-901
Dévaványa: Crazy PC T.: 66/484-741
Dunakeszi: XY Kft. T.: 27/349-790
Dunaújváros: United Team Kft. T.: 25/408-719
Eger: Dynamic 2001 Kft. T.: 36/410-009
Esztergom: Dynamic 2001 Kft. T.: 33/401-130
Forró: Infoteam 95 Kft. T.: 46/308-210
Gödöllő: Árkus 2000 Kft. T.: 28/419-798
Gyöngyös: Dynamic 2001 Kft. T.: 37/313-489
Gyöngyös: Feral Kft. T.: 37/301-980
Győr: Bit Bolt T.: 96/335-318
Győr: Dynamic 2001 Kft. T.: 96/417-608
Győr: Eszter Bt. T.: 96/528-094
Győr: PC Center Kft. T.: 96/523-150
Győr: Union Trade Kft. T.: 96/317-142
Hatvan: Feral Kft. T.: 37/347-581
Hódmezővásárhely: Delfin Rt. T.: 62/246-810
Hódmezővásárhely: Origo Kft. T.: 62/244-272
Jászberény: S-N Computers Kft. T.: 57/403-930
Jászberény: Dynamic 2001 Kft. T.: 57/405-077
Jászberény: Feral Kft. T.: 57/412-841
Kalocsa: Pyramus Kft. T.: 78/466-754
Kaposvár: Rulez Kft. T.: 82/410-048
Kaposvár: Somogy Informatika Kft. T.: 82/529-900
Kazincbarcika: Szanex Bt. T.: 48/312-941
Keszthely: Halász József T.: 83/319145
Keszthely: Neal Computer Kft. T.: 83/511-511
Kiskunhalas: Telecomp Kft. T.: 77/424-184
Kiskunfélegyháza: Skyline-Computer Kft. T.: 76/432-765
Kiskunfélegyháza: Számker Computer T.: 76/430-171
Kiskunmajsa: Colonial Computer Bt. T.: 77/483-660
Kisújszállás: Lepker Bt. T.: 59/324-024
Kisvárda: JUTÁN Kft. T.: 45/416-414
Kisvárda: Nosztalgia Natura Bt. T.: 45/405-245
Komárom: V. JOHN Bt. T.: 34/341-927
Körmend: Maxmédia Kft. T.: 94/413-469
Martfű: Bit-max SHS T.: 56/450-759
Miskolc: Bell Computer Kft. T.: 46/560-355
Miskolc: Computer Art Kft. T.: 46/505-272
Miskolc: Entr Számítástechnika T.: 46/413-849
Miskolc: Lukács és Társa T.: 30/935-4483
Miskolc: Netex Kft. T.: 46/411-693
Miskolc: Szoftver ABC T.: 46/505-578
Mohács: C-C Computer T.: 69/300-380
Mohács: MSH Computer T.: 69/302-311
Monor: Computer System Bt. T.: 29/413-287
Nagykanizsa: Kanizsa Computer Kft. T.: 93/320-724
Nagykanizsa: Simon Irodatechnika T.: 93/310-309
Nyergesújfalu: Dynamic 2001 Kft T.: 33/457-267
Nyíregyháza: 3 Mérnök-Terminál Kft. T.: 42/440-048
Nyíregyháza: Techno-Tronic Bt. T.: 42/434-086
Ózd: Borsod Computer T.: 48/471-358
Ózd: Dynamic 2001 Kft. T.: 48/570-116
Örbottyán: Manopen Kft. T.: 28/361-049
Pápa: Blue-Byte Kft. T.: 89/314-400
Pécs: Computer Art Kft. T.: 72/516-770
Pécs: MSH Computer T.: 72/212-201
Pécs: Toner Plussz Kft. T.: 72/213-733
Püspökladány: Radian Kft. T.: 54/451-800
Salgótarján: Dynamic 2001 Kft. T.: 32/422-447
Salgótarján: Nógrád Szezám Kft. T.: 32/310-295
Sárbogárd: Lantax Kft. T.: 25/463-541
Sárospatak: Bakos Bt. T.: 47/311-546
Sátoraljaújhely: Perilla Bt. T.: 47/321-845
Sátoraljaújhely: Zemplény Computer T.: 47/521-053
Siófok: Sió-System Kft. T.: 84/316-978
Siófok: TEAM-COMP Kft. T.: 84/510-222
Sopron: A-Z Team Kft. T.: 99/32-32-32
Sopron: Fény-Szoft Kft. T.: 99/326-738
Sümeg: Construct-Two Kft. T.: 87/55-00-44
Szeged: Dynamic 2001 Kft. T.: 62/458-750
Szeged: Eurocat Kft. T.: 62/555-720
Szeged: Flash Pc Centrum Bt. T.: 62/484-462
Székesfehérvár: PC Bizi T.: 22/327-817
Székesfehérvár: PC Bulik T.: 20/462-518
Szekszárd: Digitech Kft. T.: 74/510-032
Szekszárd: Fotocopy Kft. T.: 74/510-055
Szekszárd: MSH Computer T.: 74/412-711
Szentendre: Astra-Ker Bt. T.: 26/310-775
Szentes: Hansa 98 Kft. T.: 63/560-220
Szerencs: Bakos Bt. T.: 47/361-414
Szolnok: Feral Kft. T.: 56/340-401
Szolnok: PC Office Kft. T.: 56/428-124
Szombathely: A-Z Computer 2000 Bt. T.: 94/341-585
Szombathely: GTS Computer Kft. T.: 94/511-490
Tab: Dynamic 2001 Kft. T.: 84/326-009
Tamási: Andok és Tsai Bt. T.: 20/3211-189
Tapolca: Balaton Elektronika Kft. T.: 87/412-564
Tatabánya: Vértes-Copy Bt. T.: 34/510-095
Tiszaújváros: Bell Computer Kft. T.: 49/540-610
Vác: Dunaweb Kft. T.: 27/301-571
Vác: HC Computer T.: 27/312-622
Veresegyház: Elektro-Center T.: 28/387-325
Veszprém: Blue-Byte Kft. T.: 88/406-806

InkTec nagykereskedések viszonteladóknak:

Budapest: Ramiris Rubin Bt. T.: 412-43-00
Budapest: Fotocopy Kft. T.: 303-66-57
Budapest: Unitel City Computer Kft. T.: 239-48-00
Budapest: Copy-Depo Kft. T.: 383-15-80
Budapest: Expert Computer Kft. T.: 350-33-57
Budapest: Demand 2000 Kft. T.: 215-70-00
Debrecen: Materiálteszt Kft. T.: 52/346-916
Miskolc: Borsod Computer Kft. T.: 46/41-31-41
Pécs: Média-Computer Kft. T.: 72/551-258
Szeged: Dualcomp Trade Kft. T.: 62/486-487
Szeged: Eurocat Kft. T.: 62/488-455

Apple
Újabb titán

Az Apple bemutatta új Titanium PowerBook G4 notesz-gépcsaládját, amelynek tagjai új, nagy felbontású képernyővel, gyorsabb PowerPC G4 processzorral, az iparág első integrált Digital Visual Interface (DVI) csatolójával és a hordozható gépek területén egyedülálló módon, integrált Gigabit Ethernet csatolóval rendelkeznek. Az új 15,2 colos, szuperszéles képernyő akár 1280x854 képpontos felbontásra is képes – ez 23%-kal jobb, mint az előző modellek teljesítménye, emellett a kép élesebb és tetszetősebb az új képernyőn. A maximum 800 MHz-es PowerPC G4 processzor és az 1 Mbyte-nyi harmadszintű cache hozzáadása ugrásszerűen javítja a teljesítményt az olyan alkalmazásoknál, mint a Final Cut Pro és a Photoshop. Az új, integrált DVI porton keresztül pedig analóg és digitális videokimeneti jel esetében is tisztán digitális kapcsolat hozható létre az Apple díjnyertes lapos képernyőivel, illetve az új generációs, DVI-vel felszerelt digitális kivetítőkkel. Az új, külön kapható Apple DVI-ADC adapter lehetővé teszi az új PowerBook G4 vásárlói számára a könnyű kapcsolatot az Apple teljesen digitális LCD képernyőcsaládjával, amely tartalmazza az innovatív Apple Display Connectort (ADC) is.

Titanium PowerBook G4: a 25 mm vastag, titániumburkolatú erőmű 2,7 kg-ot nyom akkuval és optikai meghajtóval együtt

Az Apple DVI-ADC adaptere tisztán digitális videojelet, USB adatokat és áramot továbbít egyetlen kábelen keresztül, ezáltal leegyszerűsíti a beállítást és kiváltja a kábelrengeteget a gép körül.

Az adapter egy második Apple lapos képernyő hozzáadását is biztosítja bizonyos Power Mac G4 konfigurációk esetében, beleértve az új Nvidia GeForce Titanium grafikus vezérlővel felszereleteket is.

↗ Apple Hungary IMC (HDSys Kft.) ☎ 250-3260
↗ www.apple.hu

Minolta, Mediaglobe
Digitális planetárium

A japán Minolta és az amerikai Mediaglobe közös fejlesztésének eredményeként elkészült az első színes, teljes kupolás digitális planetárium, amelyet először Louisianában fognak bemutatni a nyár folyamán. A Minolta digitális optikai rendszeréhez a Mediaglobe egyedi számítógépes vetítési technológiát készített. A digitális planetárium támogatja a multimédiás eszközöket, amelyek biztosítják a kiváló képminőséget és a teljes képernyős vetítést a félgömb alakú kupolára. A bemutatni kívánt anyagot CD-ROM-ról vagy DVD lemezről is le lehet vetíteni.

A vetített kép minőségromlás nélkül a kupola méretéhez igazítható

A számítógépes vetítési technológia lehetőséget nyújt a kisebb kupolájú planetáriumok számára is a vetített kép megfelelő méretre igazítására (a vetítési felület projektoronként 3–6 méter között állítható, SXGA felbontású és true color színmélységű), a Minolta lencséi pedig a képminőség változatlan szinten tartásáról gondoskodnak.

↗ Minolta Magyarország Kft. ☎ 206-2266
↗ www.minolta.hu

Cisco Systems, Lufthansa
Netezés a fellegekben járva

A Boeing típusú gépek műholdas szolgáltatására építve a Lufthansa a Cisco Systems közreműködésével megkezdi a nagy sebességű netkapcsolat kiépítését tengerentúli járatain. Európa második legnagyobb légitársasága november végén kezdi meg az internet-hozzáférés tesztelését egy Boeing 747-400-as óriásgépen, az utasok pedig elsőként 2003 januárjától tesztelhetik a szolgáltatást. A Lufthansa a Cisco Mobile Office (mobil iroda) programjának partnereként a tervek szerint 80 repülőgépen, az Európát Amerikával, illetve Ázsiával összekötő interkontinentális járatain fogja bevezetni a szolgáltatást.

A repülőgép és a Föld között műholdas összeköttetés biztosítja a szélessávú, letöltési irányban 5 Mbit/s, feltöltési irányban 750 Kbit/s sebességű adatkapcsolatot. A fedélzeten elhelyezett Cisco Aironet 350 Wi-Fi eszközök – öt Cisco Aironet 350 hozzáférési pont, kilenc Cisco Catalyst 3548 XL kapcsoló, egy Cisco 3640 útválasztó és egy Cisco ContentEngine 590 – alkotják a 11 Mbit/s-os helyi hálózatot. Azon felhasználóknak, akik nem rendelkeznek Wi-Fi kompatibilis hálózati kártyával, a Lufthansa vezetékes, 10 Mbit/s-os Ethernet hálózatot biztosít a gépek fedélzetén.

A jellemzően 380 üléses Boeing 747 gyakorlatilag egy közepes méretű cégnek megfelelő számú hálózati kapcsolatot biztosít.

↗ www.cisco.com
↗ www.lufthansa.com

FLaG 2002
Demoscene parti lesz

Az idén ötödik alkalommal rendezik Magyarország és egyben Kelet-Európa legnépszerűbb demoscene partiját, a FLaG Partyt. Szervezői szeretettel várnak mindenkit, aki bármilyen szinten, bármilyen téren alkot vagy alkotni próbál számítógépével, meg szeretne ismerkedni azokkal, akik ugyanezt teszik, tanulni akarnak a tapasztaltabbaktól, esetleg maguk is indulni szeretnének a különféle compókon, azaz versenyeken, amelyeken a támogatóknak köszönhetően idén is számos érdekes és hasznos díj kerül kiosztásra.

A FLaG Party három napja alatt immár másodszor kerül sor a Computer Grafikai Konferenciára, amelynek keretében cégek és magánszemélyek tartanak előadásokat általuk alkalmazott eljárásokról, újdonságokról és szakmai trükkökről.

A FLaG Party július 12–14. között zajlik Budapesten, a Csokonai Művelődési Házban – 1156 Budapest, Eötvös utca 64–66. A három napra a belépődíj 2000 Ft, lányoknak és a CG Konferencia előadóinak ingyenes.

↗ http://flag2002.demoscene.hu

Panasonic

SD-kártyás mobil eszközök

A Panasonic négy új, SD memóriakártya-alapú digitális mobil szórakoztatóelektronikai készüléket mutatott be e.wear, azaz e-viselet nevű termékcsaládjában.

SV-AV10: ingzsebben is hordható digitális többcélú audio-video készülék

Az SV-AV10 típusjelű többcélú audio-video készülék mérete mindössze 28x50x87 mm, így akár ingzsebben is elfér, tömege pedig 98 g. Hangjegyzet, fénykép és videofelvétel is készíthető vele. A kamera felbontása állóképek esetében 640x480, videó üzemmódban pedig 320x240 képpont. A felvételeket SD memóriakártyán tárolja, amelyről azok gyorsan és egyszerűen áttölthetők PC-re, vagy erre alkalmas nyomtatón közvetlenül papírra vihetők. Ilyen eszköz például a szintén SD-kártyás SV-P10 mobil fotónyomtató. A cigarettadoboz méretű, USB portos hőnyomtató 203x203 dpi-s felbontásban állítja elő a papírképeket JPEG és TIFF formátumú felvételekből. Egy-egy fényképpel 70 másodperc alatt készül el.

SVP-10: cigarettadoboznyi hőnyomtató

Az e.wear család további tagja az SV-SD80 típusjelű SD-kártyás audiolejátszó, amely az MP3 és az AAC (Advanced Audio Coding) formátum mellett a WMA (Windows Media Audio) file-ok lejátszását is támogatja. Az SV-SR100 a Panasonic első hordozható SD-kártyás hangfelvevő készüléke képes PC közbeiktatása nélkül, közvetlenül SD kártyára tömöríteni az audio-CD-k hanganyagát. MP3 és WMA formátumú anyagok lejátszása mellett a külső forrásból érkező, AAC formátumú zenefile-okat szintén közvetlenül SD-kártyára lehet vele rögzíteni.

Az SD-kártyás audiokészülékek nem tartalmaznak mozgó mechanikus alkatrészeket, így ellenállóak a környezeti hatásokkal szemben, és ütődések, rázkódások esetén is elsőrendű hangminőséget nyújtanak. Működésük energiatakarékos, az SD memóriakártyák pedig mindig újraírhatók.

Panasonic Magyarország Kft.
☎ 382-6060
www.panasonic.hu

Megbízható minőség - színvonalas kiszolgálás!

+2% ár = azonnali csere

További információ: www.bluefish.hu

bluefish® COMPUTERS

e-Shop webáruház

Konfigurációk

A legalacsonyabb árak - legújabb termékek
Megújult szerviz és garanciális ügyintézés

Caviar konfiguráció - irodai alkalmazásokhoz 57 992 Ft-tól!

Corall konfiguráció - alapszintű játékgép 63 992 Ft-tól!

Raja - Pentium 4 konfiguráció, Socket 478 + DDR RAM! 149 992 Ft-tól!

Nyomtató

Epson C40UX	13 992	HP DeskJet 940C	31 992
Canon S300	26 992	HP DeskJet 990Cxi	59 992
HP LaserJet 1000	59 992	HP Photosmart P1115	45 992
Canon LBP810	59 992	HP PSC950	89 992
Epson Stylus C60	22 992	Canon S520	41 992
Epson Stylus C80	50 992	Canon S600	43 492
Epson Stylus Photo 790	27 992	Canon S820D	97 992
Epson Stylus Photo 870	55 992	Canon LBP2000 (A/3)	229 992
HP DeskJet 656C	12 992	Kyocera FS-1010	109 992
HP DeskJet 845C	19 992	Kyocera FS-1800	249 992

Monitor

15" Gaba GB1569J	27 492	17" LG 795FT Flatron	69 992
17" Philips 107 E21	40 992	19" LG 915FT+ Flatron	98 992
17" LG 775FT	50 992	15" Belinea 102010	28 992
15" Neovo LCD F15	109 992	17" Belinea 103026	40 992
15" Samsung 56e	29 492	21" Belinea 108025	185 992
17" Samsung 755DFX	49 992	17" Sony CPD-E230	75 992
17" Samsung 755DFX	58 992	19" Sony CPD-E430	101 992
19" Samsung 959NF	107 992	15" Sony LCD S51	125 992
15" Samsung TFT 151s	132 992	17" Philips 107 T21 Flat	49 992
15" LG 575N	32 992	19" Philips 109 S20	69 992

Szoftver

MS Windows XP Home OEM	26 992	Macromedia Dreamweaver 4	114 992
MS Windows XP Prof. OEM	42 992	Macromedia Flash MX	197 992
MS Windows 98SE/ME OEM	27 992	Adobe Acrobat 5.0	85 992
MS Windows 2000 Prof. OEM	42 992	Adobe Photoshop 6.0	229 992
MS Office XP SBE OEM	79 992	CorelDraw 10 Win	75 992
MS Office XP Prof. OEM	94 992	McAfee Internet Security	11 992
SuSE Linux 7.3 Prof.	8 492	Norton InternetSecurity 2002	18 992
Mandrake Linux 8.1 PowerP.	11 592	ACDSee 4.0 1-4 user/db	17 992
Red Hat Linux 7.2	15 992	Windows Commander 5.0	11 492
Red Hat Linux 7.2 Prof.	55 992	WinOnCD 5.0	32 992

www.bluefish.hu 214-4587, 225-3083

1123 Budapest, Nagyenyed u. 6. (Déli pályaudvarnál) Nyitva tartás: hétfő-péntek 10-19, szombat 10-16

A hirdetésben feltüntetett árak az ÁFA-t nem tartalmazzák. Az árváltoztatás jogát fenntartjuk.

Nyári vegyes

Ismét megtelt két CD! Nem kellett sokáig keresgélnünk a megtöltésükhöz, hiszen a múlt hónapban beígért OpenOffice.org 1.0 irodai programcsomagnak „menetrend szerint" megérkezett a linuxos és windowsos magyar változata.

CHIP

A teljesség igénye nélkül nézzünk körül CD-ink méretre kisebb, de korántsem elhanyagolható programjai közt is! Kezdjük mindjárt egy olyan programmal, melyet szomszádságunkban fejlesztettek. Az Internet Explorer motorjára készített böngészők közül már jó néhányat megismerhettünk. A Szlovákiából származó Dominica használatához legalább az 5-ös

Dominica, az IE új ruhája

verziójú Explorerre van szükség, és támogatja a Neoplanet-szerű bőrök használatát. Indíthatjuk üres oldallal, a megadott kezdőlappal vagy feladattal („job"). Feladat alatt a témakörönkénti csoportok létrehozása értendő, amivel egyszerre több oldalt kereshetünk föl. Be tudja zárni az előugró reklámablakokat, az űrlapok gyors kitöltéséhez saját kategóriákat hozhatunk létre. A menüsorról, a bal panelből vagy az eszköztárról indított kereséshez az általunk megadott keresőhelyekre juthatunk el. Ki tudja bontani a hivatkozásokat és a képeket az oldalakból, és Whois információval tud szolgálni az adott helyről.

Domino Player 1.0

Horvátországból származik ez az új audiolejátszó, méghozzá nem is akármilyen! A Domino Player az MP1/2/3 és az Ogg Vorbis formátumú tömörítvényeket és a WAV-okat tudja hanggá varázsolni. A behelyezett audio-CD-ket is megszólaltatja, adatait le tudja kérdezni a FreeDB adatbázisból.

A zenék hangzása mutatja, hogy jó minőségű a dekódolója. Az egy gombnyomással alaphelyzetbe állítható 10 sávos grafikus hangszín-beállítójába (equalizer) nyolcféle hangzást programoztak be előre, ám egyéni hangszínt is kikeverhetünk. Nem maradhatnak el a képi megjelenítések sem: a fehér, a piros, a zöld és a kék színnel variálhatunk, no meg van spektrumanalízis is. Érdekes megoldás, hogy az equalizer és a vizuális effektusok egyazon panelban kaptak helyet.
Az M3U és PLS formátumot felismerő műsorszerkesztőjébe felvett mappákat, file-okat kinyomtathatjuk, vagy a megfelelő gomb megnyomásával cím, év, album, műfaj, időtartam alapján rendezhetjük. A műsorszámok egyedi bejelölésére is mód van. ID3-as tagszerkesztője jelenleg a v1 verziót támogatja, ám kárpótolhat ezért a CD-rippelési képessége – közvetlenül MP3-ba is készíthetünk vele felvételt. A csomagban találunk két bőrt, és az angolon kívül spanyol és német nyelvi támogatással rendelkezik. A program magánhasználatra ingyenes.

FGX

Kevés ember szereti a matematikát – talán a számok és betűk által alkotott, számukra „érthetetlen" egyenletek, függvények áradata miatt. Vörös Róbert nekik készítette az FGX programot, amely általunk begépelt függvényeket ábrázol kétdimenziós Descartes-koordinátarendszerben.

Különleges képessége, hogy képes paramétert is kezelni. Az egyenletben az *R* változóval kell jelölnünk, értékét két skálával módosíthatjuk – a legalsóval a változás skáláját adhatjuk meg (10 hatványai), a fölötte levővel a konkrét értékét a skála szerint –, valamint egy gombbal nullázhatjuk.
A koordinátarendszert mozgatni tudjuk az egér bal gombjának folyamatos nyomásával, ugyanezt a jobb gombbal eljátszva pedig nagyíthatjuk és kicsinyíthetjük. Tartalmazza a szögfüggvényeket, az egészrész és a törtrész függvényt, természetes alapú logaritmust, az exponenciális függvényt is, valamint deriválni is képes a szoftver. Egyetlen apró hiányossága: nem adhatunk meg konkrét negatív értékeket. Ezt egyszerűen ki lehet küszöbölni, például *–x* helyett *0–x*-et kell beírni.
A programot ingyenesen használhatjuk, de a kódja nem módosítható készítője, Vörös Róbert engedélye nélkül.
↪ xropi@enternet.hu

Amaya 6.1

A World Wide Consortium fejleszti az ingyenes Amaya webszerkesztőt, amely egyben böngésző is. A 6.1-es verziója egy héttel a 6.0-s után jelent meg, mivel abban jó néhány hibát fedeztek fel, rögvest a kiadása után. Több hibát is kijavítottak a HTTP- és CSS-kezelésében, a felületen. Elérhető Windowsra (95/98/Me/NT/2000/XP) és Linuxra, Solaris 8-ra (Sparc), OpenGL-es változatban Windowsra (NT/2000/XP) és Linuxra is.

Adobe Acrobat Reader Linuxra

Az Adobe hordozható dokumentum-formátumát pontosan azért fejlesztette ki, hogy az elkészített dokumentumokat bárhol meg lehessen nézni. Eddig azonban nem készítettek linuxos változatot az Adobe Acrobat Reader 5.x-es verziójából – ami a PDF 1.4-es verziójú file-okat is támogatja. A PDF file-ok nézegetéséhez az XPDF vagy a GhostScript használható, de az XPDF csak az 1.3-as PDF-eket tudja megjeleníteni (a GhostScript 7.x többé-kevésbé jól jeleníti meg a 1.4-eseket). Most, úgy egy évvel maces és windowsos változata után, a Reader végre megjelent a nyílt forrású operációs rendszerre is. Ezzel már megtekinthetők a „címkézett" PDF file-ok, amelyek tartalmazzák a logikai struktúrájukat, ezenkívül támogatja az átlátszó képeket is. Legújabb verziója az 5.0.5-ös.

↪ CD-mellékletünk \SEGEDLET mappájában mostantól a magyar nyelvű windowsos mellett a linuxos angol nyelvű Acrobat Reader is megtalálható.

Apróbb frissítések

● Opera 6.x: végre elkészült a hatos széria első linuxos változata, a windowsos változatban pedig kijavítottak egy csomó hibát. Sajnos egyik változat sem tud még magyarul. Külső fejlesztő készítette a magyarul is tudó Opera 6 Customizer & Profile Makert, segítségével az Opera 6.x néhány fontos, az eredeti programból nem megváltoztatható tulajdonságát módosíthatjuk.

● GIMP for Windows: az eredetileg linuxos GIMP rajzolóprogram windowsos változatában is sok hibát kijavítottak.

Új termékek a
2002-es palettán

Házak

Billentyűzetek

Egerek

GABA COMPUTER ...ha az ár mellett a minőség is számít...

Bp. 1097 Nagyvásártelep
Tel.: 215-1109
Fax.: 215-8770
www.gabatech.hu
info@gabatech.hu

Ingyen és magyarul

A Honosító Műhely a számítástechnika szinte minden szakterületére magyarít programokat – általános célú alkalmazásokat éppúgy, mint célfeladatokra készített eszközöket.

Dvorák Bence (rigor@vogel.hu)

A Honosító Műhely anyagaiban vegyesen találhatók demó, shareware és freeware programok. Most azonban az újdonságok közül kizárólag freeware, azaz ingyenes programokat mutatunk be.

Vocatude 2.0

A nyelvtanulás egyik fontos eleme a szókincs bővítése. Ez többnyire rendkívül unalmas magolással, szószedetek ismételgetésével jár. Ilyenkor általában ugyanabban a sorrendben haladunk végig a szavakon, így azokat is újra elismételjük, amelyeket már megtanultunk. A számítógép segítségével a szóanyagok tanulása eredményesebbé válhat, főleg ha a nyelvtanuláshoz a Vocatude programot hívjuk segítségül, amelynek már a telepítője is tud magyarul.

A szószedetet nekünk kell feltöltenünk, de több nyelvhez is kapunk mintát. A szótárunkat ki is nyomtathatjuk.

A szavak kiválasztása után kezdődhet a tanulás! A szavak véletlen sorrendben jelennek meg. A bonyolultabbakat többször fogjuk látni, mint a könnyűeket. A program számos lehetőséget kínál – választhatunk nyitott és többválaszlásos kérdéseket, továbbá hogy melyik nyelven jelenjenek meg a szavak. Utóbbinál választhatjuk azt is, hogy a program véletlenszerűen váltogassa a két nyelvet. Azt is kiválaszthatjuk, milyen intenzitással szeretnénk gyakorolni egy szót.

Amikor létrehozunk egy szószedetet, különféle információkat fűzhetünk minden szóhoz: szövegkörnyezetet, stílusértéket, a lecke számát, amelyikben előfordult, a kiejtését stb. Ezeket az információkat a tesztben is felhasználhatjuk.

Egy teszten belül is rengeteg lehetőséget kapunk: külön-külön minden egyes szónál meghatározhatjuk, melyik nyelven jelenjen meg a tesztben.

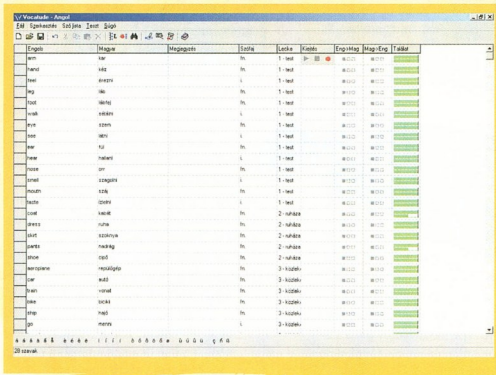

Vocatude: j
ó pap is holtig
tanul...

Megnézhetjük az egyes szavaknál elért pontszámainkat – ezeket addig nem változtatja meg a program, amíg nem nullázzuk ki az eredményeket. Szűrők segítenek abban, hogy csak bizonyos szavakból állítsunk össze tesztet.

A programban mikrofon segítségével hangosan is gyakorolhatjuk a szavakat. Ha egy másodperc szünetet tartunk a szavak között, a Vocatude automatikusan felismeri és szétválogatja őket, de külső hanganyagot (WAV, MP3) is behívhatunk a programba. Nyelvenként más és más betűtípus állítható. Beszúrhatunk idegen nyelvű karaktereket, sőt megnézhetjük és ki is nyomtathatjuk a billentyűzetkiosztásokat.

A Vocatude 2.0 Windows 9x/Me/NT/2000/XP alatt működik, és teljesen ingyenes.

↷ \honosito\oktatas\vocatu20.exe

Opera 6 Search.ini Editor 0.71 C

Lapunk májusi számában, a 120. CHIP-CD-n tettük közzé az Opera netböngésző program legújabb verzióját, a júniusi számban pedig bővebben bemutattuk használatát (↷ CHIP, 2002/6/128).

E böngészőhöz készült egy INI-szerkesztő, amely a böngészőhöz hasonlóan szintén „megtanult" magyarul. Mire jó ez a program? Az Opera a SEARCH.INI file-ban tárolja a keresőhelyek címét, de ezt a file-t mi eredeti állapotában nem módosíthatjuk.

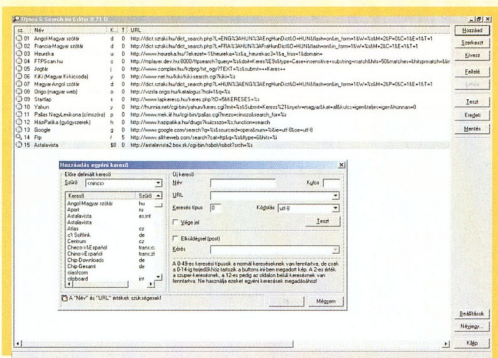

Opera 6
Search.ini
Editor: ezt
eredetileg
miért nem
tudja
az Opera?

Erre született ez a kiegészítő-program, az Opera 6 Search.ini Editor, amellyel a netes keresőket szabhatjuk testre. A SEARCH.INI-ben megadott keresők listáját bővíthetjük, módosíthatjuk és tesztelhetjük. A bővítéshez rengeteg előre definiált keresőt kínál a program, ezek közt szűrőkkel is válogathatunk.

A program Windows 9x/Me/NT/2000/XP alatt fut (persze csak akkor, ha legalább Opera 6.01 van telepítve). Ingyenes.

↝ \honosito\internet\op6sedsetup.exe

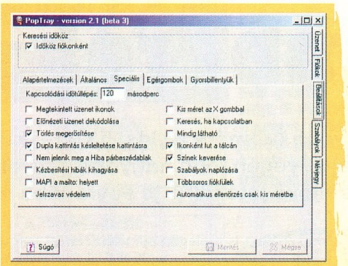

PopTray: azoknak, akiknek sürű a levelezésük

PopTray 2.1 beta 3

Bár az e-mail kliensek számos szolgáltatást nyújtanak, még mindig nem elégítenek ki minden, velük szemben támasztott igényt. A PopTray nevű POP3-as levélellenőrző program legfeljebb 20 különböző levélfiókot kezel egyszerre. A telepítése után tálcára zsugorodó ikonja rögtön mutatja az új üzenetek számát, sőt az ikon elforgatható, így a más címünkre beérkezett levelek számát is meg tudjuk nézni. Minden fiókhoz más figyelmeztető hangot és színt rendelhetünk, illetve mindegyiknél külön állíthatjuk a levelek vizsgálatának gyakoriságát. Az üzeneteket gyors előnézeti képben is megjeleníthetjük, és akár anélkül letörölhetjük a szerverről, hogy a teljes üzenetet letöltenénk.

A PopTray az üzenetek fejlécében található szöveget az általunk megadott szabályok alapján megvizsgálhatja, és különböző műveleteket hajthat végre a vizsgálat eredménye alapján: egyedi figyelmeztető hangot játszhat le, automatikusan törölheti a levelet a szerverről, figyelmen kívül hagyhatja, vagy elindíthat egy megadott programot. A szabályok megalkotásánál helyettesítő joker karaktereket is használhatunk.

A PopTray műveleteit billentyűkombinációkkal is vezérelhetjük. Az üzenetek megtekintését jelszóval védhetjük. A programot Delphi 6.0-ban készítették, felhasználva az Indy Internet komponenseket. A PopTray hivatalos webhelyéről letölthető a program teljes forráskódja. Windows 9x/Me/NT/2000 alatt működik, és teljesen ingyenes.

↝ \honosito\internet\PopTray210_beta3.exe

SmartFTP 1.0.968

Manapság a nagy tudású FTP klienseket nem adják ingyen. Vagy mégis? A SmartFTP tudását bármelyik kereskedelmi forgalomba került társa megirigyelhetné. Kezelőfelülete a manapság rendkívül divatos Windows XP/Internet Explorer-stílust követi (ezt letilthatjuk vagy módosíthatjuk), de támogatja a Windows XP-témákat is.

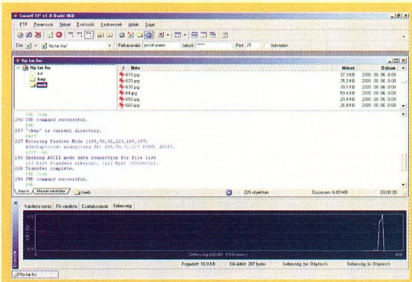

SmartFTP: legalább olyan jó, mint a kereskedelmi termékek

Az FTP site-okra belépéskor a szükséges adatokat ftp://felhasznalo:jelszo@ftp.kiszolgalo.net :port/utvonal formában is megadhatjuk. Proxy és tűzfal (SOCKS5, SOCKS4, SOCKS4A, HTTP Proxy Wingate, Winproxy, CSM, Checkpoint FW-1, Raptor) mögül és passzív átviteli módban (PASV) is képes működni. Használhatunk SSL (implicit/explicit) kapcsolatot. Egy időben 16 szálon végezhetünk fel- és letöltést, és beállíthatunk CHMOD jellemzőket (különböző jogok) a feltöltött file-okra. A letölteséket listákba rendezhetjük, és ezeket időzítve indíthatjuk, leállíthatjuk. A program képes folytatni a megszakadt letöltéseket. Több helyre is kapcsolódhatunk egyszerre, így két szerver között közvetlenül másolhatunk. Rekurzív módon is tud fel- és letölteni, törölni.

Tudunk benne készíteni az Internet Explorerhez hasonló kedvenceket. Az FTP címlistákat tudja importálni a Windows Commander FTP-s részéből, FlashFXP-ből, LeapFTP-ből, WS_FTP-ből, FTP Explorerből, sőt figyeli a vágólapon levő URL-eket is.

Vezérelhetjük parancssorból is, a történéseket naplófile-okba rögzíthetjük. A programban állítható többek között a késleltetés, az automatikus tárcsázás és az átvitel befejezését követően a vonalbontás. Windows 9x/Me/NT/2000/XP alatt működik, és teljesen ingyenes.

↝ \honosito\internet\SFTPFull.exe

21-Kártyajáték 2.50

A kártyajátékok népszerűsége több száz éve töretlen – miért pont a PC-s változataik lennének kivételek? Akik megunták a Windowsba eredetileg beépített játékokat, biztosan örülnek ennek a klasszikusnak, amely a 21-es játék PC-s megvalósítása. A játékot a bank (itt a gép) ellen játsszuk, célunk, hogy lapjaink értékének összege a lehető legjobban megközelítse a 21-et. Ha elsőre két ászt kapunk, vesztettünk, és akkor is, amikor többet gyűjtünk be 21-nél. A játékot az nyeri, aki alulról jobban megközelíti a 21-et.

21-Kártyajáték: kérjek még lapot?

A játék teljes egészében magyar – és persze magyar kártyával is játsszák. Négyfajta hátoldal közül választhatunk. Indításkor megadhatjuk nevünket, hogy a program üzeneteinket közvetlenebbül intézhesse. Osztás előtt növelhetjük vagy csökkenthetjük a tétet.

A bank nyilvántartja a pénzünket és azt, hogy hányszor nyertünk eddig. A játék Windows 9x/Me/NT/2000 alatt működik, és teljesen ingyenes.

↝ \honosito\jatek\21kartya.zip

Erős emberek

A játékkedvelők legnagyobb örömére az idei E3 játékkiállítás ismét felfrissíti a piacot. Persze már május végén több nagyobb névvel találkozhattunk a boltok polcain, miközben a közeljövő játékairól is egyre több részlet szivárog ki.

Erdős Márton (martinm@umszki.hu)

Ebben a hónapban csupa nagy nevet üdvözölhetünk rovatunkban. Itt van mindjárt a Star Wars Jedi Knight II, de legalább ilyen jelentős a Tony Hawk Pro Skater 3 vagy a The Sum of All Fears. Kezdjük a sort a LucasArts újdonságával!

Star Wars Jedi Knight II: Jedi Outcast

„Az erő veled van!" – szinte már a vízcsapból is a Star Wars valamilyen feldolgozása folyik. De miért fanyalognánk, ha csupa kiváló termékkel van dolgunk... A PC-s és konzolos fronton sincs ez másképp. A LucasArts nemrég jelentette be az év végén megjelenő kalandjátékait, ám hogy addig

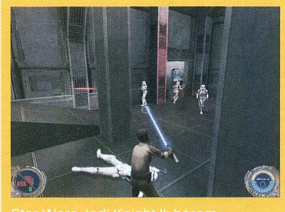

Star Wars Jedi Knight II: három rohamosztagos nem jelenthet gondot

se maradjunk játék nélkül, útjára bocsátotta a régóta várt Jedi Knight második részét. Az első rész már megjelenésekor hatalmas feltűnést keltett furcsa újításaival, szép grafikájával és lebilincselő hangulatával. A második részre, a Jedi Outcastra ez mind hatványozottan igaz.

Bár ez esetben nem a LucasArts saját fejlesztésű grafikai motorja felelős a látványért, és a játékot is az egyik legprofibb cég, a Raven Software készítette, mégis sikerült megőrizni a leghíresebb sci-fi univerzum hangulatát. Az id-től vásárolt Quake III Arena motor már magában garancia lenne a tökéletes grafikai élményre, de itt egy erősen felfrissített változatával találkozunk. Erre szükség is volt, hiszen kalandjaink során rengeteg fénykardcsatát kell megvívnia főhősünknek, Kyle Katarnak, és persze az Erő használata is melegen ajánlott. A Jedi Knight II rengeteg fejtörőjével, a fénykardcsatákkal, az Erő használatával és természetesen az utánozhatatlan Star Wars-univerzum hangulatával várja a bátor Jedi-lovagokat.

Tony Hawk Pro Skater 3

E havi második játékunk is egy régen várt széria folytatása, ám ezúttal a gördeszkázás kedvelői a kedvezményezettek. Aki nem ismerné, Tony Hawk egy fiatal, húszas éveiben járó srác, aki majdhogynem természetfeletti ügyességgel képes a lehető leglehetetlenebb gyakorlatokat is megcsinálni – és lám, mégsem Jedi! Az ő nevével fémjelzett gördeszkás ügyességi játék szinte minden platformon hatalmas népszerűségnek örvend. A harmadik részben újabb pályákkal, újabb mutatványokkal és játékmódokkal találkozhatunk.

A PC-s átirat legnagyobb előnye a konzolos változatokkal szemben a hálózatos játék lehetősége. Ez egészen kiválóra sikeredett, érdemes kipróbálni akár mind a nyolcféle módozatot is. Az azonban a konzolok mellett szól, hogy egy jobb gamepaddal sokkal nagyobb élvezet a játék és az irányítás is könnyebb. A PC-s átirat is tartalmaz rejtett extrákat. Például ha küldetés üzemmódban mindegyik pályán megnyerjük az aranymedált, játszhatunk a Cruise Ship pályával is.

Tony Hawk Pro Skater 3: balett gurulós deszkával

A grafikai kivitelezés is megállja a helyét. A karakterek jól néznek ki, a mozgások és a fizika is a helyén, a textúrákon azonban lehetett volna finomítani. Műkedvelőknek szigorúan kötelező darab, de mindenki másnak is könnyed és élvezetes kikapcsolódást nyújt a Tony Hawk Pro Skater 3.

The Sum of All Fears

Aki kedveli a kommandós játékokat, izgatottan kapja fel a fejét Tom Clancy nevére. Nem csoda, hiszen többek közt ő jegyzi a Ghost Recon című játékot. A Sum of All Fears is annak a motorjára épül – azaz vérbeli taktikai lövöldözős, kommandós játékra számítsunk. A rocket-jumpon felnőtt Quake-őrülteket

The Sum of All Fears: hármasban szép (és biztonságos) az élet

és a többfunkciós fegyverekhez szokott unreales kemény mag tagjait mellbevághatja, hogy itt realisztikus sebzési modellel, hihető politikai szituációkkal és a legmodernebb hadászati eszközökkel találkoznak.

A játék története az újfasizmus apokaliptikus hatásaira fókuszál. Egy terrorszervezet szeretné „újramelegíteni" a hidegháborút az oroszok és az amerikaiak szembeállításával. Az első két küldetésben FBI ügynököket kell kiszabadítanunk az éj leple alatt, majd a CIA parancsait kell végrehajtanunk. Küldetéseink során eljutunk többek között Libanonba és Ausztriába is. A fegyverek a legmodernebbek, és mindegyik egy valódi típus mása. Puskától kezdve gépfegyveren át a távcsöves puskákig nagy arzenálból válogathatunk.

A Sum of All Fears egy és több résztvevős üzemmódjai is élvezetesek – amihez a valósághű grafika és a fizikai modell is hozzájárul.

ÚJ MODELLEK, SZENZÁCIÓS ÁRAK!

GERICOM
mobile world

MASTERPIECE Per4mance

MASTERPIECE Per4mance a vezető notebook! A gép teljesítménye maga mögé utasít minden konkurenciát. Kimagasló felbontású kijelző, az asztali gépeket is felülmúló teljesítményű legújabb generációs ATI 7500 Radeon grafikus kártya, CD-író és DVD meghajtó, 1GB-ig bővíthető memória. Minden jelenleg elérhető extrával felszerelt Notebook-ot ajánlunk figyelmébe. A gépbe belehelyezhető bármely Pentium4 processzor, így egyéni igényeket is kiszolgálhatunk!

- Intel 845 chipset
- ATI Radeon 7500 Mobility 64MB DDR + TV-OUT
- Fax Modem 56k V90 beépítve
- EtherNet 10/100Mbit beépítve
- FireWire IEEE 1394 beépítve, Infra Port, 4 USB port
- DJ Funkció (közvetlenül vezérelhető CD lejátszás)
- Digitális 3D hangkártya, sztereó hangszórók
- Touch Pad scroll gombbal, Windows angol billentyűzet
- 1x Type II PCMCIA csatlakozó
- Párhuzamos, VGA, Mikrofon, hangfal csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 332mm x 274mm x 38mm, 3.9kg, metál színben

- 15.1" TFT kijelző (1400x1050)
- Intel Pentium4 1600MHz / 512kB cache
- 8x CD író / 8x DVD Combo Drive
- 256MB SDRAM
- 20GB merevlemez **489.900 Ft**

- 15.1" TFT kijelző (1400x1050)
- Intel Pentium4 2200MHz / 512kB cache
- 8x CD író / 8x DVD Combo Drive
- 512MB SDRAM
- 40GB merevlemez **569.900 Ft**

WEBGINE Per4mance

Webgine Per4mance szenzációs áron kínálja a 15.1" kijelző méretét és a Pentium4 processzor erejét. A gép tartalmaz mindent ami a mindennapos munkához szükséges. Két különböző felszereltségű típus közül választhat. Mindkét modell kedvező áron tovább bővíthető az igényeknek megfelelően!

- VIA chipset
- 1.44MB floppy meghajtó
- S3 Savage4 max. 64MB shared memória + TV-OUT
- Fax Modem 56k V90
- EtherNet 10/100Mbit beépítve
- SMART kártya olvasó
- FireWire IEEE 1394 beépítve
- Infra Port
- 3 USB port
- Digitális 3D hangkártya, SPDIF digitális hangkimenet
- Touch Pad scroll gombbal, Windows billentyűzet
- 1x Type II PCMCIA csatlakozó
- VGA, Mikrofon, hangfal csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 325mm x 275mm x 41mm, 3.2kg, metál színben

- 15.1" TFT kijelző (1024x768)
- Intel Pentium4 Celeron 1700MHz
- 8x DVD meghajtó
- 256MB DDR RAM
- 20GB merevlemez **379.900 Ft**

- 15.1" TFT kijelző (1024x768)
- Intel Pentium4 2000MHz / 512kB cache
- 8x CD író / 8x DVD Combo Drive
- 256MB DDR RAM
- 30GB merevlemez **449.900 Ft**

WEBSHOX Per4mance

WEBSHOX Per4mance a legkedvezőbb vételárú Pentium4 alapú Notebook. Ne töltse feleslegesen az idejét az ismeretlen márkájú Notebook ajánlatok böngészésével, mert a GERICOM megbízható minőséget, páratlan árfekvést és magas teljesítményt kínál 1995-óta Magyarországon!

- SiS650 chipset
- SiS grafikus chip + TV-OUT (SVideo)
- 1.44MB floppy meghajtó
- Fax Modem 56k V90
- EtherNet 10/100Mbit beépítve
- FireWire IEEE 1394 beépítve
- Infra Port
- 2 USB port
- AC'97 hangkártya, sztereó hangszórók
- Touch Pad scroll gombbal, Windows billentyűzet
- Mini PCI csatlakozó
- Párhuzamos, PS2, VGA, Mikrofon csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 318mm x 258mm x 38mm, 3kg, metál színben

- 14.1" TFT kijelző (1024x768)
- Intel Pentium4 Celeron 1700MHz
- 8x DVD meghajtó
- 128MB DDR RAM
- 12GB merevlemez **299.900 Ft**

- 14.1" TFT kijelző (1024x768)
- Intel Pentium4 1800MHz / 512kB cache
- 8x DVD meghajtó
- 256MB DDR RAM
- 20GB merevlemez **349.900 Ft**

SUPERSONIC 2

SUPERSONIC2 a leggyorsabb Pentium III generációt képviseli. Jöjjön el hozzánk és próbálja ki személyesen!

- 1.44MB floppy meghajtó
- DJ Funkció (közvetlenül vezérelhető CD lejátszás)
- ATI Radeon Mobility 32MB + TV-OUT
- Fax Modem 56k V90 beépítve
- EtherNet 10/100Mbit beépítve
- FireWire IEEE 1394 beépítve, Infra Port, 2 USB port
- SoundMAX Digitális 3D hangkártya, sztereó hangszórók
- Touch Pad scroll gombbal, Windows billentyűzet
- 2x Type II vagy 1x Type III PCMCIA csatlakozó
- Soros, párhuzamos, VGA, Mikrofon, hangfal csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 308mm x 268mm x 39mm, 3kg, metál színben

Intel Pentium III 1266MHz / 512kB cache processzorral is megvásárolható!

- 14.1" TFT kijelző (1024x768)
- Intel Celeron 1200MHz Tualatin / 256kB cache
- 8x DVD meghajtó
- 128MB SDRAM
- 15GB merevlemez **279.900 Ft**

- 14.1" TFT kijelző (1024x768)
- Intel Celeron 1200MHz Tualatin / 256kB cache
- 8x DVD meghajtó
- 512MB SDRAM
- 30GB merevlemez **329.900 Ft**

- 15.1" TFT kijelző (1400x1050)
- Intel Pentium III 1200MHz Tualatin / 256kB
- 8x CD író / 8x DVD Combo Drive
- 256MB SDRAM
- 30GB merevlemez **399.900 Ft**

OVERDOSE-T

Kimagasló teljesítményű „ALL-In-One" Notebook. A gépben minden megtalálható ami a legtöbb felhasználó számára szükséges lehet.

- Intel Pentium III vagy Celeron processzorral
- 1.44MB floppy disk meghajtó
- FaxModem 56kbps V90 beépítve
- Ethernet 10/100Mbit hálózati kártya
- Firewire IEEE 1394 csatlakozó
- 128bit 2D&3D SiS Engine VGA
- TV-OUT kimenet
- 3D Stereo hangkártya
- 1x PCMCIA, 2x USB
- Infrared Port IrDA 1.1
- Li-Ion akkumulátor, Hordtáska
- 308x254x37mm, 2.7kg

- 14.1" TFT kijelző (1024x768)
- Intel Celeron 1200MHz Tualatin / 256kB cache
- 8x DVD meghajtó
- 128MB SDRAM
- 15GB merevlemez **259.900 Ft**

- 14.1" TFT kijelző (1024x768)
- Intel Pentium III 1330MHz / 256kB cache
- 8x DVD meghajtó
- 256MB SDRAM
- 20GB merevlemez **279.900 Ft**

WEBGINE

A kristálytiszta képet biztosító 14.1" TFT kijelzővel kategóriáján belül hihetetlenül alacsony áron az Öné lehet!

- Intel Pentium III vagy Celeron processzorral
- 1.44MB floppy disk meghajtó
- FaxModem 56kbps V90 beépítve
- Ethernet 10/100Mbit hálózati kártya
- 128bit 2D&3D SiS Engine VGA
- USB csatlakozó
- 3D Positional Stereo hangkártya
- Beépített sztereó hangszórók
- 1x PCMCIA (Type I vagy Type II)
- Infrared Port IrDA 1.1
- Li-Ion nagyteljesítményű akkumulátor
- 315mm x 256mm x 39,5mm, 2.95kg

- 14.1" TFT kijelző (1024x768)
- Intel Celeron 1000MHz
- 8x DVD meghajtó
- 128MB SDRAM
- 6GB merevlemez **229.900 Ft**

- 15.1" TFT kijelző (1024x768)
- Intel Celeron 1300MHz Tualatin / 256kB cache
- 8x CD író / 8x DVD Combo Drive
- 256MB SDRAM
- 30GB HDD **349.900 Ft**

Áraink az ÁFÁ-t nem tartalmazzák! Az árváltoztatás jogát fenntartjuk!

Gericom ingyenesen hívható megrendelő vonal: 06-80 204-127. Aki ezen a számon rendel Notebookot annak díjtalan a házhoz szállítás!

Design by Laza

GERICOM CO. KFT 7100 Szekszárd, Rákóczi u. 34. Tel.: 06-74-510-092 Fax: 06-74-510-093, gericom@tolna.net

GARDEX 9400 Sopron, Újteleki u. 1-5. Tel.: 06-99 524-250, gardex@axelero.hu

CÉDRUS COMPUTER KFT. 1103 Budapest, Dömsödi utca 1/b. Tel.:433-4147, Fax: 264-8549, cedrus@citynet.hu

B & T Irodatechnika Kft. 5600 Békéscsaba, Szarvasi út 57. Tel.: 06-66/442-614, Fax:06-66/520-960, bcsaba@bt-irodatechnika.hu

ACOMP PEST 1134 Budapest, Róbert Károly krt. 68. Tel./Fax: 339-5647, 339-5648 acomp@acomp.hu

ACOMP PÓLUS CENTER 1152 Budapest, Szentmihályi út 131. Tel./Fax: 419-4091, 419-4092 acomp@acomp.hu

www.acomp.hu

Dávid az irodában

A német illetőségű Star Division hajdani StarOffice programcsomagja komoly népszerűségnek örvendett a Microsoft Office ellenében is. Talán ezért látott benne fantáziát a Sun Microsystems, amikor 1999-ben megvásárolta.

Nagy Zoltán

Egy évvel később, 2000-ben a Sun közzétette a program forráskódját, elindítva az OpenOffice projektet. A csomag sokat változott a StarOffice óta. Eltűnt az integrált munkaasztal, és önállósították az egyes programokat, kidobták a levelezőt, a határidőnaplót, az ütemterv-kiszolgálót, valamint a böngészőt. Lényeges változás, hogy áttértek az XML file-formátumra, vagyis minden saját file XML-ben kerül mentésre. Így például egy munkalap táblázatának mezői és egy szövegdokumentumban lévő táblázat mezői azonos módon kerülnek leírásra. Az XML nyitott szabvány, ami megkönnyíti a további belső és külső fejlesztést egyaránt. Emellett sokat javítottak a külső programok által készített dokumentumok beolvasására, illetve mentésére szolgáló szűrőkön.

Májusra – e sorok írásának idejére – az OpenOffice.org elérte az 1-es verziószámot. Nyitott forráskódjának köszönhetően a honosítását gyorsan elvégezte az FSF Magyarország (Szabad Szoftver Alapítvány) csapata. Ekkora projekt teljes lefordítása, lektorálása nem kis feladat, így még lehetnek benne hibák, de összességében jól használható. Sajnos a súgója továbbra is angol, hiszen az még a program kezelőfelületéhez képest is nagy falat.

Telepítés

Az 1.0-s verzió forráskódban és lefordított változatban egyaránt letölthető. A forráskód lefordítása kemény feladat, ezért a bináris változatokat próbáltuk ki Windows és Linux alatt is. A windowsos változat telepítőszoftvere is magyarul beszél. Alapból az összes komponens telepítésre kerül, de tetszés szerint kihagyhatjuk bármelyiket – és később bármikor pótolhatjuk a telepítő újrafuttatásával. A telepítő hozzá tudja rendelni a Microsoft Word, Excel és PowerPoint file-okat, valamint alapbeállítás szerinti HTML szerkesztővé tudja kijelölni.

A következő lépésben használható Java futtatókörnyezetet keres – ezt számára a Sun Runtime Environment jelenti, a Microsoft-féle Java motor nem felel meg neki. A Java többek között az adatbázis-kezelő JDBC modulnak kell, bár az működik enélkül is. A telepítés befejeztével a Tálcára beül egy kis kék ikon – a programcsomag gyorsindítója, amellyel dokumentumokat lehet betölteni vagy újakat létrehozni.

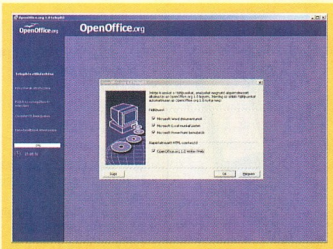

Telepítéskor beállíthatjuk, hogy helyettesítse a Microsoft Office-t

Linux alatt a telepítés menete kissé megváltozott a régebbi verziókéhoz képest. Első lépésben rootként kell indítani a telepítést, ekkor a teljes csomag felkerül a /usr/local/openoffice .org/ könyvtárba. Második lépésben már mezei felhasználónként innen indíthatjuk a végső telepítést. Ez lehet hálózati vagy teljes – az elsőnél csak a feltétlenül szükséges file-ok kerülnek fel, míg a második esetben a teljes rendszer átkerül a felhasználó home könyvtárába. Utóbbinak csak akkor van értelme, ha a /usr/local/ könyvtár nem helyi file-rendszeren van, és lassú lenne a gyakori használata.

i

- www.openoffice.org
- office.fsf.hu
- www.szofi.hu/gnu/magyarispell/
- CHIP-CD, /OpenOcc

A Writer szövegszerkesztő

A szövegszerkesztő teljesen WYSIWYG. A szerkesztett szöveget oldalnézetben mutatja, ahol még külön be is van jelölve a szövegkeret (kikapcsolható). Van vázlatnézet is – itt „Megjelenítés weblapként" néven. Ha a szerkesztett szöveget nem nyomtatásra szánjuk, ezt érdemes használni, hogy a program kihasználja a teljes dokumentumablakot.

A szöveg teljes mértékben formázható, karakterenként és bekezdésenként egyaránt. A gyakran használt formázásokat stílusokba lehet összefogni. A bekezdés- és karakterstílusok mellett vannak keret-, oldal- és számozásstílusok. Mindezek a megszokott legördülő lista mellett egy úszó ablakban is helyet kaptak, ahonnan keresgélés nélkül, egyetlen kattintással alkalmazhatók. Stílusok definiálásakor gyakorlatilag a program mindenféle formázási lehetőségét hozzájuk rendelhetjük. A karakterstílusok között olyanok szerepelnek, mint például az alsó vagy felső index, a szabad elforgatás, a körvonalas, árnyékolt, villogó, kiskapitális betű stb. A programmal rengeteg előre elkészített stílus érkezik, ezeket módosíthatjuk, és újakat is készíthetünk.

A terjedelmes, összetett dokumentumokban a *Navigator* úszóablak segítheti a mozgást. A *Navigator* összegyűjti a dokumentumban lévő objektumokat (címsorok, táblázatok, szövegkeretek, grafikák, OLE objektumok, könyvjelzők, szakaszok, hivatkozások és hiperhivatkozások, indexek, jegyzetek), és egy objektumra kattintva a megfelelő helyre ugorhatunk. A listát leszűkíthetjük objektumtípusra – például a címsorokra. A strukturált dokumentumok vázlatszintjeinek szerkezetét is könnyedén módosíthatjuk a *Navigator*ban. Ugyanígy lehet az előfej és az élőláb tartalmát kiválasztani, vagy például adott oldalra ugrani.

Keresés és csere során a mezei szövegrészleteken kívül kereshetünk formázásra, sőt egyedi lehetőség, hogy kereshetünk reguláris kifejezések (regular expression) segítségével is. Külön csak keresés nincs – legfeljebb nem adunk meg behelyettesítő szöveget. A találatokat egyszerre is kijelöltethetjük, így például egyszerre törölhetjük a nem kívánt szövegelemeket.

Természetesen mezőket, képeket, táblázatokat, szövegkereteket és még számos objektumfélét lehet a szövegbe illeszteni – összességében így komoly tördelési feladatokat is elvégezhetünk.

Persze itt nem nyomdai előkészítésre gondolok (legalábbis azért, mert még nem volt módunk kipróbálni a levilágítási lehetőségeket, a pozicionálások pontosságát stb.), de helyben kinyomtatott kiadványok készítésére minden további nélkül alkalmas.

A Calc táblázatkezelő

A programcsomag következő legnépszerűbb alkalmazása a táblázatkezelő. Már csak azért is, mert bár jó néhány ilyen jellegű alkalmazás van Linuxhoz, ez az, amelyik leginkább megközelíti a Microsoft Excelt.
A táblázatok munkalapokból állnak, a cellák tartalma teljes mértékben formázható. A formázás egyik érdekes lehetősége a feltételes formázás. Ehhez feltételeket definiálhatunk, például hogy a cella tartalmának egyenlőnek, kisebbnek vagy nagyobbnak kell lennie adott értéknél, vagy a képletének meg kell egyeznie az általunk megadottal.

Rengeteg függvényt ismer, és a függvények neve – hála a fordítóknak – nincs magyarítva. (Kivétel a NOW() függvény, amit MOST()-nak hívnak, és a mindenkori időt és dátumot reprezentálja.)
A függvények leírása azonban magyar nyelvű, így ha a függvénytündért (ez a varázsló OpenOffice.org-os megfelelője) használjuk, akkor minden segítséget megkapunk a megfelelő függvény kiválasztásában. A tündér strukturált ábrázolással segít átláthatóvá tenni a képletet.

A cellákba a Writerhez hasonlóan mindenfélét beilleszthetünk, például OLE objektumokat (ez Linuxon a többi OpenOffice.org alkalmazás dokumentumait jelenti), képleteket, bővítőmodulokat, kisalkalmazásokat, képeket stb.

A program grafikonokat is képes készíteni, mégpedig a munkalapra helyezve. A grafikonokat nagy szabadsággal lehet formázni, díszíteni. Külön érdemes kiemelni a 3D-s effektusokat, amelyekkel például a 3D-s oszlopgrafikon oszlopait fotorealisztikus kinézetűvé alakíthatjuk.

A *Navigator*t a Calcban is lehet használni a munkalapok, tartománynevek, adatbázis-tartományok, kapcsolt területek, grafikák, OLE objektumok, jegyzetek közötti navigálásra.

A táblázatok nyomtatása mindig problémásabb, mint a szövegeké, hiszen elsőre nem látható, mi fér rá egy oldalra. Ezen segít a laptöréses előnézet, ami vastag vonalakkal jelöli a táblázatban, hol vannak az oldalhatárok. Ha nem megfelelő helyen húzódnak, akkor ezeket a vonalakat egyszerűen áthúzhatjuk a szükséges pozícióba. Ez alapján az OpenOffice.org nyomtatásnál, ha kell, még át is méretezi a nyomtatási képet, hogy a dokumentum elférjen.

A Draw rajzoló

Grafikák, vázlatok, folyamatábrák és hasonló dokumentumok készítésére alkalmas a Draw rajzolóprogram. Alapvetően vektorgrafikus program, így ha szabad kézzel rajzolunk, azt is Bézier-görbeként tárolja el. Bitmap

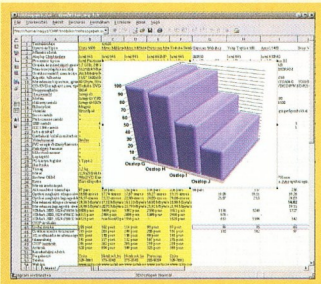

Mindent tudó táblázatkezelő

képeket is beilleszthetünk a dokumentumba, de azokat más programmal kell szerkeszteni.

Az ábrák készítését számos alapobjektum könnyíti, ezeket szabadon lehet módosítani, egymással csoportosítani. Folyamatábráknál nagyon hasznosak az intelligens összekötő vonalak, amelyek a dobozok áthelyezésekor is megtartják kapcsolataikat. A teljes dokumentumot rétegekből lehet felépíteni, ez a bonyolult ábrák szerkesztés közbeni áttekintését segíti.

A rajzolót kiválóan használhatjuk például grafikonok készítésére, ehhez a táblázatkezelőben elkészített diagramot OLE objektumként be kell illeszteni, és innen már kimenthető mindenféle grafikus formátumban, és hozzátehetünk olyan elemeket, amiket a táblázatkezelőben még nem lehetett.

Érdemes külön kiemelni a 3D-s objektumokat – ezek igazából csak félig 3D-sek, vagyis teljes mértékben nem lehet őket szerkeszteni, de térben lehet forgatni, átméretezni a felületüket, vagy módosítani a megvilágításukat.
A megjelenítésükhöz OpenGL támogatást is be lehet kapcsolni, ez némileg tehermentesíti a processzort. 2D-s objektumot is át lehet alakítani 3D-sé, így például szövegeket tartalmazó dobozokat térbelivé alakíthatunk.

Helyesírás-ellenőrzés

Érdemes külön megemlíteni az OpenOffice.org helyesírás-ellenőrzését. Linux alatt a program-csomag minden tagja az Ispell/Myspell modult használja. Az Ispell általános helyesírás-ellenőrző program, készítettek hozzá magyar adatfile-t, így képes magyar szövegek ellenőrzésére is. Parancssorból meghívható program, így rugalmasan használható a legtöbb linuxos szövegszerkesztővel, grafikus felületűekkel és terminálalapúakkal egyaránt.

Az OpenOffice.orgba épített Myspell modul kompatibilis az Ispell-lel, csak konvertálni kell hozzá az adatfile-okat. Ezt természetesen már elvégezték, csak akkor kell nekünk megcsinálni, ha frissebb adatfile-t szeretnénk használni.

Az Ispell/Myspell nemcsak teljes egyezést tud ellenőrizni, hanem a ragozott szavakat is felismeri, és a cserére felkínált szót is helyesen ragozza, sőt kezeli az összetett szavakat is. A helyesírás-ellenőrzés írás közben, automatikusan is történhet, ekkor hullámos vonallal kerül aláhúzásra a rosszul írt, vagy nem ismert szó. Erre jobb gombbal kattintva kapunk egy javasolt csereszót, vagy ha ilyet nem talált, akkor a szót felvehetjük mint új szót a saját gyűjteményünkbe. Ez sajnos még nem a Myspell adatbázisát jelenti, így az újonnan felvett szavak ragozott alakjait nem fogja felismerni a program.

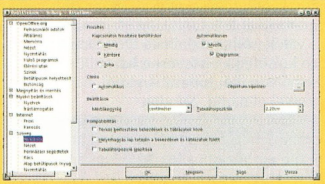

A tulajdonságok beállítására érdemes időt szánni

A programcsomag lehetőségeiből csak néhányat tudtunk megemlíteni. Nem ejtettünk szót például az egyenletszerkesztőről és a bemutatókészítőről, noha ezek is nagyon jól használható részek.
A Microsoft Office programjaival való kompatibilitása kiváló, egyaránt tudja olvasni és menteni az office-os file-okat. Basic nyelven makrózhatjuk is az alkalmazásokat.

Aki kipróbálja az OpenOffice.orgot, valószínűleg megelégedéssel fogja használni, de közben érdemes legalább gondolatban köszönetet mondanunk azoknak, akik elkészítették a honosítását.

Ami lemarad, az nem marad ki

Szokásunkhoz híven bemutatjuk az előző hónapban közölt SAC-gyűjtemény néhány izgalmasabb darabját, amelyek fölött egy hónapja elsiklott a tekintetünk. Mostani összeállításunkban nagyobb teret kapnak a valóban félprofi felhasználóknak szánt alkalmazások, segédprogramok.

Dián Krisztián, Duchon Jenő

Júniusi számunkban rengeteg nagyszerűbbnél nagyszerűbb programra hívtuk fel olvasóink figyelmét a legfrissebb CHIP-korongok shareware gyűjteményéből. Azonban sem a rendelkezésünkre álló hely, sem az idő nem volt elegendő ahhoz, hogy rövid programismertetőnkkel lefedjük a teljes frissítést. Több olyan programmal is találkoztunk utólag, amelyről úgy gondoljuk, mindenképpen érdemesek a bemutatásra.

● *Download Mage 1.85C:* CXXII. CD, \SAC\COMM\DLMA185.ZIP. Ma már szinte lehetetlen meglenni egy jó letöltéskezelő nélkül, hiszen a megszakadt letöltéseket csak ilyen programokkal lehet folytatni. A júniusi SAC-válogatásban található Download Mage külsőleg kísértetiesen hasonlít a FlashGetre, bár tudásában attól valamivel elmarad. Minden alapműveletet tud, ami ilyen programtól elvárható: megszakadt letöltés folytatása, több file párhuzamos letöltése, egy file több részben történő letöltése stb.

Telepítése után beül a Tálcára. Integrálja magát a böngészőbe, ezért onnan vezérelhetők az egyszerű file-letöltések. Akár egy gombnyomással letölthetjük az összes file-t egy adott oldalról, de válogathatunk is közülük. Az éppen folyamatban lévő letöltések állását ablakban követhetjük. Ez az ablak a Tálcáról szintén könnyen hozzáférhető. A program tartalmaz saját böngészőt, amit file-kezelésre és a neten való szörfözésre egyaránt lehet használni. Roppant praktikus, hogy képes a ZIP archívokból csak a kijelölt file-okat letölteni. Így alkalmasint nem kell az egész ZIP file-t letöltenünk, csak azt, amelyekre szükségünk van. Shareware.

● *NetScanTools 4.23* CXXII. CD, \SAC\COMM\NST423.ZIP. Hálózati szakembereknek nagy segítség az olyan szoftver, amely több hálózati funkciót ötvöz egyetlen programban. Ilyen eszköz a NetScanTools is, amelyben a hálózat egy sor jellemzőjét ellenőrizhetjük.

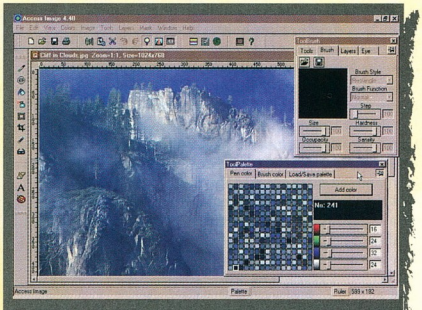

Egyszerű, de nagyszerű képszerkesztő: Acces Image 4.40

Verziószámából is látszik, hogy kiforrott program. Húsznál is több különböző alkalmazási lehetőségéből csak párat szeretnénk olvasóink figyelmébe ajánlani. A *Character Generator Client* esetében a gép egy különleges szolgáltatást nyújtó (Chargen Service) szerverhez kapcsolódik. A szerver akkora karaktersorozatot küld a kliensgépre, amekkorát csak bír, és így méri le a hálózati kapcsolat sebességét.

A *NETBIOS Info* segítségével megtudhatjuk, milyen osztott erőforrások találhatók a hálózatban. Megadja az adott erőforrás MAC címét és IP címét. A *Port Probe* segítségével egy adott gép aktív portjait kereshetjük meg (portszkennelés). Biztonsági szempontból nagyon fontos, hogy csak azoknak a portoknak a használatát engedélyezzük, amelyekről pontosan tudjuk, hogy mikor és mire használjuk. A program bármelyik Windows rendszeren fut. Shareware, regisztráció nélkül 30 napig használható.

● *Acces Image 4.40:* CXXII. CD, \SAC\GRAPH\AIMAGE45.ZIP. A képfeldolgozás egyszerűbb műveletei manapság a legtöbb PC-tulajdonos előtt már ismertek, hiszen szívesen digitalizálják kedvenc fotóikat, hogy aztán a gépen készítsenek belőlük

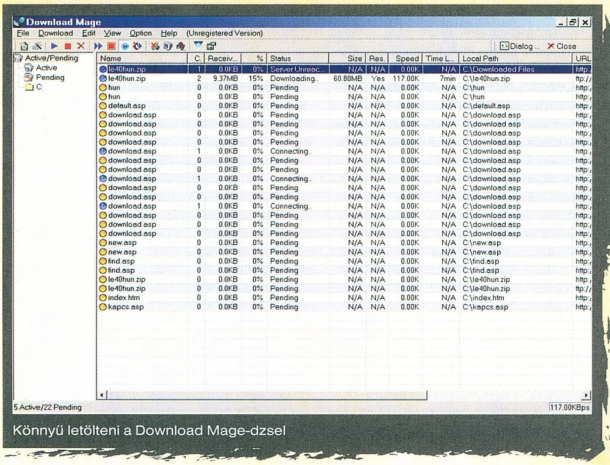

Könnyű letölteni a Download Mage-dzsel

weboldalakat, fényképgyűjteményeket stb. A digitalizálás során óhatatlanul szükségessé válnak bizonyos egyszerűbb módosítások is: átméretezés, forgatás stb. Az Acces Image legújabb verziója egy sor lehetőséget biztosít. Lássuk felsorolásszerűen, mire képes: kép forgatása, átméretezése, más képekkel való összehasonlítása, a kép bitenkénti módosítása, a színek módosítása, egyéni paletta olvasása és mentése, különleges keret hozzáadása, animált GIF készítése, képernyő mentése, alapvető rajzeszközök (ecset, ceruza, radír stb.) használata, réteg- és maszkkezelés. A lista nem teljes, de reméljük, így is sikerült felhívnunk a figyelmet erre az alig 4 Mbyte-os programra, amelynek shareware változata 31 napos próbaidőt engedélyez.

● *DivxCataloger 0.63:* CXXII. CD, \SAC\GRAPH\DIVXCAT.ZIP.

Napjainkra a filmnézés számítógépen teljesen hétköznapivá vált. Ez azonban nem a DVD-meghajtók elterjedésének köszönhető, sokkal inkább a DivX-nek. A DivX-nek körülbelül az a szerepe ma a mozgóképek területén, mint egykor volt az MP3 formátumnak a zenehallgatásban. És ha már eléggé nagy a házi filmarchívum, jöhet a gyűjtemény katalogizálásának, rendszerezésének nemes munkája. Persze egy PC-tulajdonosnak a katalógusa is digitális – azaz megfelelően felépített adatbázis a gépen.

Katalogizálóprogram filmőrültek számára

A DivxCataloger erre használható célprogram. Nagyon könnyen kezelhető, áttekinthető, és rengeteg kategória szerint rendezhetjük benne sorba filmjeinket. Milyen adatokat tárolhatunk egy filmről: film gyűjteménybeli sorszáma, CD-k száma, a film eredeti és magyar címe, a file mérete, a felvétel felbontása, a bevitel időpontja, a film hossza, adott film műfaja, a kiadás dátuma, a fordítás típusa, a színészek neve, illetve a CD-borítója JPEG file-formátumban, amit akár ki is nyomtathatunk a programból. A program magyarul is tud, ráadásul teljesen ingyenes.

● *Enhanced HTML 2002 v4.4.4:* CXXII. CD, \SAC\UTILTEXT\EHTML.EXE. Júniusi SAC-gyűjteményünk igazi gyöngyszeme az Enhanced HTML 2002 HTML-szerkesztő. Mitől olyan különleges ez a program? Mindenekelőtt attól, hogy professzionális eszközöket kínál a weboldalak szerkesztőinek. Itt is rendelkezésünkre áll a WYSIWYG grafikus felület, de egy kattintással átválthatunk a forráslistás megjelenítésre, ahol a program alkalmazza a ma már alapkövetelménynek számító színkiemelést. A beszúrást sem bonyolították túl a készítői, hiszen mind a felsoroláson, mind a táblázaton, sőt még az űrlapelemeken is egy áttekinthető ablakban tudunk mindent elvégezni. Hatalmas segítség a tagek ellenőrzése – például lezártuk-e mindegyiket stb. A program minden pontjánál gondoltak a kezdő felhasználókra ugyanúgy, mint a haladókra – így bárki elboldogul vele, ha webfejlesztésre adta a fejét. Jól példázza ezt az új oldal létrehozása: kérhetünk teljesen üres oldalt, de a *Home Page Builder*ben varázsló is segíthet bennünket lépésről lépésre az oldal létrehozásában. A regisztrálatlan változat 30 napos próbaidőt engedélyez.

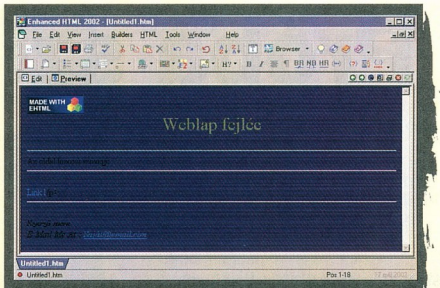

Igazi gyöngyszem a HTML-szerkesztő programok között

● *Help Development Studio 1.7: CXXII. CD,* \SAC\UTILTEXT \HELPSTD.ZIP. Egy jó program sikerét nagyban befolyásolja, milyen súgót készítettek hozzá. A jó szerkezetű és tartalmas súgó támogatásával sokkal könnyebb ellavírozni az adott program menüsorai között, megtalálni a szükséges eszközöket, és azokat céljainknak megfelelően használni. Hogyan állítható elő egy ilyen támogatóeszköz? A programfejlesztők általában könnyen kezelhető, de a legtöbb igényt kiszolgálni képes súgórendszer-fejlesztő programra vágynak.

A múlt havi korongunkon fellelhető Help Development Studio pontosan a fenti tulajdonságokkal bír. Segítségével alapvetően kétféle súgófile-t hozhatunk létre: a régi klasszikus Windows Helpet és az újabban divatos webes HTML Helpet. A szerkesztést is két ablakban végezhetjük: *Topic* (fejezet) és *Contents* (tartalom) nézetben. A program eszközeivel a lehető legösszetettebb súgórendszert is létrehozhatjuk, amelyek az interaktivitás lehetőségét is biztosítják. Amikor először indítjuk el, felbukkanó ablakban tájékoztat minket, hogy keresi a megfelelő fordítót (compiler). Erre figyeljünk oda, mert ha nem talál semmit, akkor is elindul, ellenben a szerkesztés végeztével nem tudjuk használható formába önteni a munkánkat. Összességében a Help Development Studio nagyszerű szerkesztőprogram. Hiba lenne, ha kihagynák mindazok, akik súgófile-ok szerkesztésével foglalkoznak. A program 15 napos próbaidőt engedélyez a regisztrálatlan felhasználóknak.

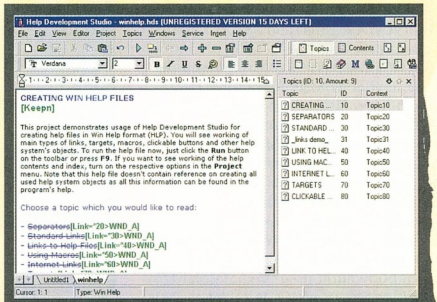

Help Development Studio: készítsünk könnyedén súgót!

Próba szerencse

Legfrissebb SAC-gyűjteményünkből próbáltunk kiválasztani olyan programokat, amiket érdemesnek találtunk a bemutatásra. Néhány közkedvelt program új verziója csak apróbb hibajavításokat tartalmaz, összeállításunk elején ezekre is kitérünk.

Sponga Tamás (stamas@linuxfreemail.com)

Szokásunkhoz híven vágjunk a közepébe! Kezdjük programszemlénket a frissítésekkel! 7.0.4-es verziója jelent meg a PostScript és PDF file-ok nézegetéséhez és konvertálásához fejlesztett GhostScript Win32-es és OS/2-es változatának (\SAC\UTILTEXT\GS704W32.EXE és GS704OS2.ZIP), de az ezekhez telepíthető grafikus front-endet is frissítették, a 4.3-as verzióra (SAC\UTILTEXT\GSV43W32.EXE és GSV43OS2.ZIP). Megjelent a GNUtella file-cserélő hálózathoz fejlesztett LimeWire friss, 2.4-es verziója (\SAC\COMM\LIMEWIRE.EXE). Az ElectraSoft frissítette 16 és 32 bites Modem Tester programját (\SAC\COMM \MODEM16.ZIP, MODEM32.ZIP). Megjelent a bootkezelő BootIt Next Generation 1.30a verziója (\SAC\UTILTASK\BOOTITNG.ZIP). Új verzióval, a 7.41-essel jelentkezett a másik bootkezelő, a BootStar fejlesztője is (\SAC\UTILTASK \BOOTSTAR.ZIP).

● *Just the Fax 2.9:* \SAC\COMM\JTF32.EXE. Nem mindig jó az agyoncicomázott, mindenféle – sosem használt – lehetőséggel telezsúfolt program. Egy faxprogram például tudjon faxot küldeni és fogadni. A Just the Fax nagyon egyszerű, könnyen használható alkalmazás. A felülete is puritán, csak közvetlenül a szerkesztéssel, küldéssel és fogadással kapcsolatos ikonok vannak a programablakon. Aki nem akar agyonbonyolított programmal dolgozni, annak kiváló választás. CD-mellékletünkre a 30 napos, teljes képességű változata került fel.

● *Web Link Validator 2.2:* \SAC\COMM\WLV23.ZIP. Elsősorban webmesterek vehetik használt a Web Link Validatornak, de az is hasznosíthatja, aki linkeket tartalmazó weboldalakat készít. A programmal megvizsgáltatható a TXT file-okban lévő URL-lista, a Netscape Navigator Bookmark, a Microsoft Internet Explorer Favorites és az Opera Hotlist URL-jeinek valódisága. A vizsgálat eredményét sima szövegként, valamint HTML, RTF vagy Excel formátumba képes menteni. A linkekről teljes információt kapunk: teljes elérési út, vizsgálat ideje, link típusa, mérete stb. Használhatunk szűrőket, hogy milyen linkeket vizsgáljon vagy ne vizsgáljon. Proxy mögül is használható, és jelszóval védett oldalakat is meg tud vizsgálni. Emellett még nagyon sok trükköt tud a program, amivel kideríthető, hogy egy adott link él-e még. A program 30 napig teljes értékűen használható. A regisztrációja 500 linkig 27 USD, 1000 linkig pedig 45 USD.

● *Molecular Weight Calculator 6.14:* \SAC\EDUCULT\MWT6_14S.ZIP. Az EDUCULT könyvtárban található anyagok többségének az általános iskolások és középiskolások mellett az ott tanítók is jó hasznát vehetik. Kémia tanulásakor – és tanításakor – például érdemes kipróbálni megadhatók összetevők – például szén, hidrogén, oxigén stb. –, és a program kilistázza azoknak a molekuláknak a képletét, amelyekben a megjelölt összetevők vannak. Még jó néhány olyan képessége van, amit érdemes kipróbálni. Az angol mellett spanyol, német, portugál és orosz nyelvre lehet átváltani. Az ingyenes program futásához a Visual Basic 6 runtime kell, ami letölthető a netről (➥ jjorg.chem.unc.edu/personal /monroe/download/mwt6_14.zip).

● *Able DXF manager 1.6:* \SAC\GRAPH\ABLEDXF.ZIP. A legtöbb CAD-alkalmazás ismeri az AutoCAD standard formátumát, a DXF-et (Drawing Interchange Format). A program első verzióit még ennek a formátumnak a nézegetésére, nyomtatására, konvertálásra készültek, aztán kibővült egyéb grafikai formátumok beolvasásának lehetőségével.

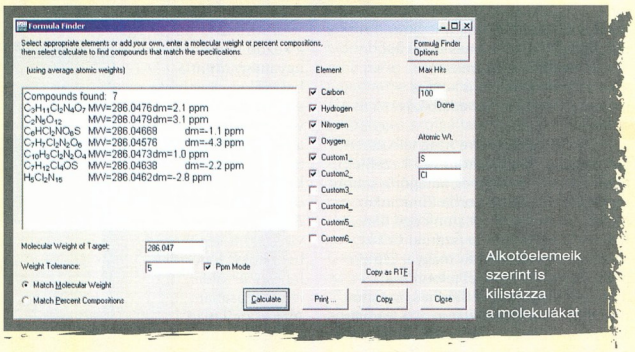

Alkotóelemeik szerint is kilistázza a molekulákat

● *Molecular Weight Calculator 6.14:* \SAC\EDUCULT\MWT6_14S.ZIP. Az EDUCULT könyvtárban található anyagok többségének az általános iskolások és középiskolások mellett az ott tanítók is jó hasznát vehetik. Kémia tanulásakor – és tanításakor – például érdemes kipróbálni a molekulatömeget számító programot, aminek a Win32-es mellett Windows 3.1-es és DOS-os változata is van – bár utóbbi kettőből már nem készül friss verzió, szerzőjük webhelyén elérhetők. A képlet beírása után – aminek szintaktikájához segítséget is kapunk – a *Calculate* gomb lenyomására kiszámítja a molekulatömeget. A molekula-összetevők tömege külön-külön is kérhető, sőt a százalékos arányt is kiírja. A *Formula Finder*ben A következő formátumok nyithatók meg vele: BMP, CUR, DIB, DXF, EMF, ICO, JPEG, PBM, PCX, PGM, PNG, PPM, PXM, RLE, TGA, TIFF, WMF. Menteni a következőkbe tud: BMP, JPG, PBM, PCX, PGM, PNG, PPM, PXM, TGA, TIFF. Támogatja a kötegelt konvertálást (egyszerre több file átalakítása). A file-ok a hagyományos *File → Open* lehetőségen kívül húzd és ejtsd módszerrel is megnyithatók vele.

Az 1.6-os előtti verzióját megvásárlók ingyenesen frissíthetnek. Egyébként a program ára 29,95 USD.

● *Antechinus Draw Magic 2.0:* \SAC\GRAPH\ADRAW.ZIP. A múlt havi CHIP SAC-gyűjteményében már volt néhány komolyabb alkalmazás, ami shareware áron kapható. Nos, az Antechinus Draw Magic is nyugodtan közéjük sorolható. Sokrétű grafikus program, könnyedén szerkeszthetünk vele diagramokat, térképeket, grafikonokat, folyamatábrákat, üzleti űrlapokat, naptárakat, papírrepülőket és még nagyon sokféle ábrát otthoni, munkahelyi, üzleti témakörökben. Ehhez nagy segítség a programhoz letölthető clipart-gyűjtemény, a Draw Magic Libraries (➥ www.c-point.com/drawmaglib.htm). A Word és Excel dokumentumok egyszerűen beágyazhatók a programmal készített grafikákba. Ismeri a BMP, DIB, GIF, JPG/JPEG, PCX, PNG, RLE és TIFF formátumot. Új, 2.0-s verziójának fő újdonsága a több réteg kezelése. Shareware, regisztrációs díja 35 USD.

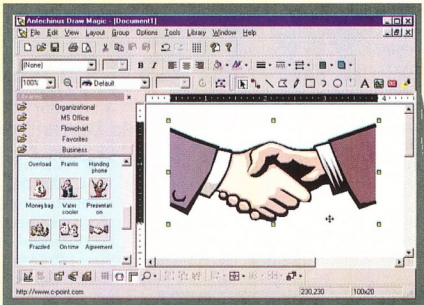

Antechinus Draw Magic 2.0 – közel a profi szinthez

● *AutoSiteGallery 1.6:* \SAC\GRAPH\GALMAKER.ZIP. Manapság már elérhető áron kaphatók a digitális fényképezőgépek, így aztán intenzíven gyarapszik a merevlemezen a kisebb-nagyobb, különböző formátumú képek gyűjteménye. Egy idő után nehéz megtalálni köztük egy-egy régebbi felvételt. Az AutoSiteGalleryvel gyorsan feldolgozhatjuk képeinket. Villámgyorsan készít kiváló minőségű bélyegnézetet (Lanczos3 algoritmussal), HTML lapot, ahol a képek megnézhetők nagyban. Kérésre egyszerre lehet konvertálni az összes (vagy tetszőleges számú) képet JPG formátumra. Shareware, 30 napig használható ingyen.

● *IconLover 1.0:* \SAC\GRAPH\ICONLOVE.ZIP. A merevlemezen található file-ok jó része rejteget ikonokat. Az IconLover az egész merevlemezt végigtúrja, és kigyűjti ezeket. A felfedezett ikonok BMP és ICO file-ként menthetők el. Freeware.

● *Smart Pix Manager 5.51:* \SAC\GRAPH\SPIX55.ZIP. Ismét egy alkalmazás, amely fejlettségével már túlmutat az általános freeware/shareware kategórián. A Smart Pix Manager

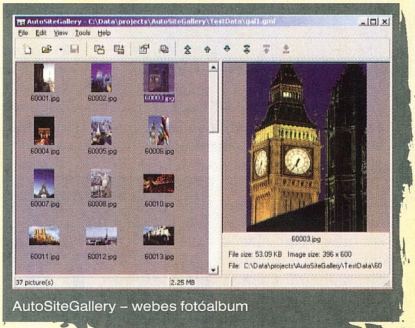

AutoSiteGallery – webes fotóalbum

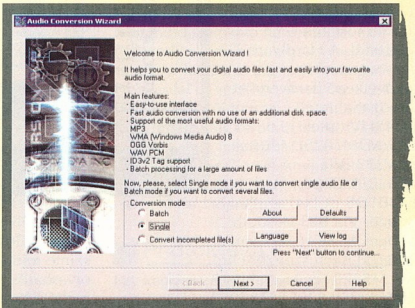

Hangformátumok konvertálása, lépésről lépésre

általános célú multimédiás kezelőprogram, 33,5 dollárért. Sokféle szempont szerint rendezhetjük a hang-, kép- és filmfile-okat, azokat lejátszhatjuk, módosíthatjuk, hogy csak a legfontosabbakat említsük. A multimédiás file-ok mellett a Microsoft Office-szal készített DOC, XLS, PPT és PPS file-okkal is elboldogul. A DOC szövegek mellett kezeli a TXT, az RTF és a CSV formátumúakat is. Ezeken kívül a PDF, az ART, a DJVU, a SID és a ZIP formátumot támogatja. A képformátumokat felsorolni sem érdemes, 38-félét kezel, köztük kevésbé ismerteket is. Mozgóképek közül a következőket kezeli: ASF, AVI, DAT, IVF, M1V, MOV, MPEG, QT, WM, WMV. A hangok közül az AIF, AIFC, AU, MIDI, MP2, MP3, MPA, RA, RMI, SND, WAV és WMA formátumot ismeri. Az elkészített multimédia-adatbázisok hálózaton keresztül megoszthatók. Ha sok rendeznivaló van a merevlemezünkön, nagyon jó választás a Smart Pix Manager!

● *HTML LZW Pro 2.5:* \SAC\PACK\HTMLLZW.ZIP. Ma már nem nagy kunszt összeütni egy webhelyet, bő a választék szerkesztőprogramokból. A legtöbb szövegszerkesztő manapság már tud HTML formátumba menteni. Persze az így készített HTML kód bővelkedik szörnyűségekben. A weboldalaknál nagyon fontos, hogy gyorsan letöltődjenek. Ha a HTML LZW Prót ráengedjük egy kész HTML dokumentumra, képes annak méretét akár 20%-kal is csökkenteni. Titkosíthatjuk is vele a HTML lapot. A program kicsi, de hasznos. Ára is ezt tükrözi: 38 USD.

● *Audio Conversion Wizard 1.31:* \SAC\SOUND\ACWIZARD.ZIP. A sok-sok hangformátumból kétségtelenül az MP3 a legnépszerűbb, bár terjed a hasonló tömörítési arányt produkáló OGG Vorbis, és a Microsoft nagyon tolja a saját formátumát, a WMA-t. Az Audio Conversion Wizarddal ezek között lehet konvertálgatni – WMA-ból MP3, OGG Vorbis és PCM kódolású WAV; MP3-ból OGG Vorbis, PCM kódolású WAV és WMA 8; OGG Vorbisból MP3, PCM kódolású WAV PCM és WMA 8 formátumú anyag készíthető vele. Ahogy a nevéből látszik, az egész konvertálási procedúra lépésről lépésre, egy varázsló segítségével történik. Lehet egyszerre több file-t is átalakítani másik formátumba (Batch Conversion). 30 eurós shareware.

● *CD Master32 v5.0.0.0:* \SAC\SOUND\CDM32500.ZIP. Bár a Windowsnak van saját médialejátszója, és népszerű a Winamp és a Sonique is, de érdemes

CD Master32 – pluginek nélkül is sokat tud

kipróbálni a CD Master32-t is. Már csak azok miatt a tulajdonságok miatt, amiket beledrótoztak fejlesztői. Lejátssza a WAV, az MP3 és az OGG Vorbis formátumú hangfile-okat. MP3-ból WAV készíthető, MP3-ból és WAV-ból audio-CD írható vele. Sőt képes az audio-CD-ket szalagra másolni, amihez előre beállított kazettahosszokat kínál fel – bár tetszőleges is megadható. Az MP3-ból MP3-ba konvertáláskor változtatható a bitráta. Audio-CD-ről a hangsávok közvetlenül beolvashatók vele WAV, MP3 és OGG Vorbis formátumba.
Ha a gyári felülete nem tetszik, a csinosításához használhatók a Winamphoz készített skinek.
30 dolláros shareware.

● *Mix0r 1.020528:*
\SAC\SOUND\MIX20528.
A komolyabb hangkártyákhoz elég sokat tudó mixereket adnak, de a Mix0r kicsit más, mint a megszokott.
A programban nagyon jól mutatnak

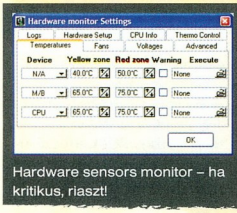

Hardware sensors monitor – ha kritikus, riaszt!

az analóg műszerek. A tudása a jobb mixerekéhez hasonlítható, sokféle paramétere állítható. Minimalizált állapotban a Tálcára vonul vissza, négy apró ikon formájában. Freeware.

● *AVI Tutor:*
\SAC\TEXT\AVITUTOR.ZIP.
A multimédia teljesen beköltözött a hétköznapokba. Nem nagyon lehet kihagyni már a weboldalakról sem.

Barátságos analóg műszerek a Mix0rban

Az AVI Tutor abban segít, hogyan lehet hang- és videofile-okat beépíteni a weblapba – akár közvetlen lejátszásra, akár letöltésre. Öt példán keresztül mutatja be a lehetőségeket, HTML és JavaScript példaprogramokkal kísérve. Ingyenes.

● *Hardware sensors monitor 4.0.4.2:*
\SAC\UTILDIAG\HMON4042.ZIP.
A gépünk belsejében zajló folyamatok egy részéről nem árt tudni. Ilyen a különböző részegységek hőmérséklete, a processzorhűtő fordulatszáma, a feszültségek. Ha ezek kritikus mértékben megváltoznak, be kell avatkozni. Sajnos a mai processzorok annyira túl lehetnek pörgetve, hogy borzasztó hűtőventilátorokkal kell működtetni, különben egy-két másodperc alatt elfüstölnek. Ha azonban van olyan program, ami figyelemmel kíséri a fontos jellemzőket, és időben beavatkozik, megmentheti a géptulajdonost több tízezer forintos kiadástól. A Hardware sensors monitor a következő hardvereket támogatja: Intel D845HV (Intel 845/ADM1025), Asustek A7V333 (Via KT333/ASB100), Intel 82801DB (ICH4) south bridge, Via 8233A south bridge, ADM 1026 szenzor chip, Asus ASB100 Bach szenzor chip, ALi M5879 szenzor chip, Asustek TUSI-M (SIS630ET/IT8705F), Asustek A7N266 (Nforce420/AS99127F).

Beállíthatunk különböző riasztásokat, ha valami eltérne az általunk megadott intervallumtól. Hangjelzés, de akár a CPU energiájának elvétele vagy a gép leállítása is lehetséges. A program az Intel LANDesk Client Manager alternatívája kíván lenni. Regisztrációja 24 USD.

● *Arachnophilia 5.0:*
\SAC\UTILTEXT\ARACH_32.EXE.
A verziószámából is látszik, nem mai programról van szó. Új, 5.0-s verziójának kódja 50 ezer teljesen újraírt forrássort tartalmaz.
A több díjat nyert alkalmazás futásához Java2 (1.4) kell.
CD-mellékletünkre a komplett windowsos telepítője került – tehát nem a JAR file, bár a program webhelyéről az is letölthető, ami után (elvileg) minden Java-képes operációs rendszeren futni fog. Egyszerű, de jól használható szerkesztőprogram, elsősorban HTML-hez. Menüi, eszköztára és billentyűparancsai teljesen személyre szabhatók.
A HTML-en kívül RTF, TXT, CGI script, Perl script, C++ és Java forrású szövegekhez található támogatás, szintaktikai kiemelés.
Az elkészített weblapokat a beépített FTP klienssel mindjárt fel is töltheti jük a szolgáltató szerverére. A program CareWare.

● *txt2pdf 5.7:*
\SAC\UTILTEXT\TXT2PDF.ZIP.
Nagyon sok dokumentumot egyszerű szövegfile formájában készítenek el. A txt2pdffel ezeket PDF file-okká konvertálhatjuk – a PDF pedig az asztali PC-ktől kezdve a palmtopokig szinte mindenhol azonos kinézetben olvasható. A programhoz mellékelnek grafikus front-endet is, a visual txt2pdf 2.2-t.
99 dolláros shareware.

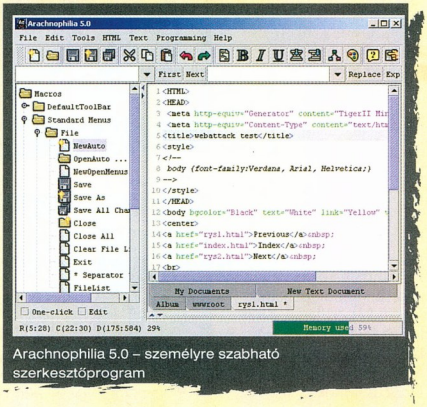

Arachnophilia 5.0 – személyre szabható szerkesztőprogram

A szabad út

Tavaly több elemző cikk is megjelent arról, hogy az OS/2 jövőjét mennyire befolyásolja majd az „open source" út. Úgy néz ki, egyre többen hisznek ebben a lehetőségben.

Sponga Tamás (stamas@linuxfreemail.com)

Az elemzések többsége arra a következtetésre jutott, hogy a nyílt forrású fejlesztések az operációs rendszer jövőjének szempontjából csak kedvező eredménnyel járhatnak. A cikkek megjelenéséig is sok nyílt forrású alkalmazás volt, de utána kezdődött el az a folyamat, amit ma már az is észrevesz, aki felületesen figyeli az OS/2-es programok fejlődését. Egyre több fejlesztő dönt úgy, hogy kiadja programjának forrását, és azok a GNU GPL alá tartoznak utána.
A játékprogramok – Lines/2, Gross, BallsBall, PMRobots stb. – írói a leggyorsabbak, de folyamatosan jelentik be az egyéb alkalmazásokat fejlesztők, hogy nyílttá teszik a forrást.

Kezdjük néhány olyan alkalmazással, fontosabb javítással, melyek az elmúlt néhány hétben jelentek meg:

- OpenSSH 3.1 p1.2: az oroszok kiadták a legfrissebb nyílt forrású SSH klienst.
- SysInfo/2: a legfrissebb hardverelemek ismeretével bővítették ezt a rendszerelemző alkalmazást.
- RexxMail: megjelent e különös levelezőkliens friss verziója.
- WarpVision: új grafikus felületet kapott ez a DivX 3/DivX 4/MP3/AC3 formátumú felvételeket lejátszani képes program – az új verziója már egyáltalán nem használ Win32-es kódot.
- PHP 4.2.1: a szerveroldali scriptnyelv futtatórendszerének legújabb verziója – GDBM 1.7.3, MySQL kliens 3.23.39, PostgreSQL 7.02, ZLib 1.1.4, GD 1.8.4, FreeType 1.2, t1lib 0.92 és PDFLib 4.0.1 támogatással.
- Rar 3.00: több béta verzió után a RarLab megjelentette archiválóprogramjának legújabb verzióját.

Warpstock

Az OS/2-t használóknak több lehetőségük is van, hogy bemutatóra, találkozóra menjenek. Ezek egyike a Warpstock. A tőlünk legtávolabbit október 5–6-án, a texasi Austinban rendezik meg, programtervezetét már elkészítették, és elolvasható a találkozó webhelyén (➚ www.warpstock.org). Az amerikai Warpstocknak már több éve van európai megfelelője, most november 8–10-én tartják meg a hollandiai Arnhemben. Ennek programját most állítják össze, hamarosan a ➚ warpstock.os2.org címen lehet majd olvasni. Térben és időben is a legközelebbi a csehországi Decinben, július 12–14-e között megrendezésre kerülő Warpstock, amire már egy kisebb hazai csapat is lefoglalt szállást (➚ www.os2.cz/warpstock/).

EnDIVE 0.0.6

Sok évvel ezelőtt készítette el az IBM a DIVE-t (Direct Video Extensions). Azóta kicsit eljárt felette az idő. A DIVE-nak hasonló az alapkoncepciója, mint a DirectX-nek – a játékok és más multimédiás alkalmazások futtatása gyors grafikával. Az OS/2 és az eComStation híveinek egyre nagyobb része használja a Scitech Display Doctor grafikus meghajtót, amely nem tartalmaz natív DIVE képességeket.

Az EnDIVE projekt célja olyan bővítés kifejlesztése, ami a hiányzó DIVE műveleteket megvalósítja olyan mai, új multimédiás programoknál, mint például a WarpVision. Az EnDIVE jelenleg béta állapotú, de már nagyon jól használható. Ati, Matrox, Nvidia és S3 kártyákat támogat. Telepítésének megkönnyítésére Kádár Zsolt készített egy scriptet.

Free Pascal 1.0.6

A programozási nyelvek között a Pascal még mindig előkelő helyet foglal el, népszerű, sokan használják. Nagyjából egyévnyi hallgatás után jelent meg a FreePascal új verziója, amely az 1.0.4-es utóda. Kevés újdonság, viszont annál több hibajavítás került bele. Az OS/2 mellett Linux, FreeBSD, DOS, Win32, OS/2, BeOS és Classic Amiga operációs rendszerhez készül még ez a forrásban is elérhető fordítóprogram.

PhotoMesa

Egy képnéző, képrendező program mindig jól jön. A PhotoMesán egyáltalán nem vehető észre, hogy Javában írták, pontosan úgy viselkedik, mintha natív OS/2-es alkalmazás lenne. Egyelőre csak a GIF és a JPEG formátumot támogatja, de a következő verziójába újabbakat ígér a szerzője. A program ablakának bal oldalán jelenik meg a kiválasztott meghajtó könyvtárstruktúrája, ahol elég a képeket tartalmazó gyűjtő ikonjára kattintani, és abban a pillanatban elkészül a képek bélyegnézete. Ugyanitt van a keresőablak és *Selection* ablak is, ezek között a felül lévő fülekkel lehet választani. A képre kattintva az látványos animációval az ablak méretére nagyítódik, de kérhetjük teljes képernyős megjelenítését is. Többféle szempont szerint csoportosíthatjuk a képeket – könyvtáranként, év, hónap és a file-

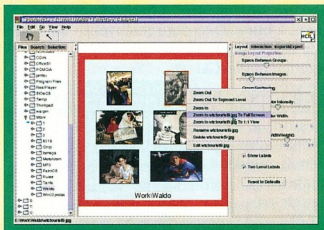

PhotoMesa – egyszerű, gyors képnéző

névben szereplő szavak szerint. Sokféle módon állítható a program kinézete, a bélyegnézet és a kinagyított kép kerete, háttere stb. A képek javításához, konverziójához külső programot használ, amelynek elérési útját meg kell adni.

eComStation Maintenance Tool

Az OS/2-höz szinte naponta tölthetünk le újabb javításokat, kiegészítéseket. A Serenity Systems fejleszti az eCS Maintenance Toolt, amellyel egyszerűen telepíthetjük a FixPackeket, frissített kerneleket az eComStationre. A telepítendő komponenseket ki sem kell bontani, csupán bemásoljuk a program könyvtárába, a többit elintézi ő. Az ablakában jelzi, milyen frissítések vannak már telepítve és milyen újabbat talált, utóbbiakat kérésre fel is telepíti. A programmal egy lépésben lehet a Convenience Package-hez készített FixPackeket is telepíteni.

Örökzöld téma

Linux alatt a CD-írást egyszerű parancssoros programok végzik – az esetek többségében a háttérben, míg a felhasználó egy szép, színes „előtétprogrammal" találkozik.

Horváth Zsolt

Hogy mennyire lesz szép, színes, szagos és kényelmes ez a program, az nagyban múlik azon, mennyi odafigyeléssel és milyen extra szolgáltatásokkal készítették el. CD-nkre több CD-pörkölő is felkerült, közülük kettőt kifejezetten KDE-hez készítettek.

A K3b-nek már a neve is utal arra, hogy nagyon friss – legalább KDE3-at és ehhez tartozóan Qt3-at igényel. A CD Bake Oven igényei szerényebbek, beéri KDE 2.1-gyel is. Kényelem szempontjából ez utóbbi leginkább a windowsos Nero programhoz hasonlítható, de le kell szögezni, nem annak átiratáról van szó. A harmadik program, a burnCDA még szerényebb igényű, ami a tudásán is látszik: kifejezetten audio-CD írására szolgáló konzolos program, parancssori paraméterei nincsenek, minden beállítást a konfigurációs file-jából (/etc/burncdda.conf illetve ~/.burncdda) olvas ki.

A CD-írás kapcsán nem egyszer felmerül, hogy jó lenne, ha a megírt CD-n valami mégsem úgy lenne, ahogy felírtuk, vagy valami miatt jó lenne, ha a CD-t nemcsak olvasható, hanem írható-olvasható módban tudnánk becsatolni. Az persze kevés, hogy írható módon csatoljuk, hiszen írni is akarunk rá! Ez már nem olyan egyszerű. Sajnos az UDF-et még nem implementálták teljesen Linux alá, de nincs megoldhatatlan feladat. A translucency modul képes két könyvtár tartalmát „mixelni" úgy, hogy bármiféle írás esetén az írás ténylegesen mindig a második könyvtárba történik, ám az oda írt file-ok látszanak az elsőben is. Ez azt jelenti, hogy ha például a CD-ROM-ot becsatoltuk a /cdrom könyvtárba, majd létrehozunk egy könyvtárat mondjuk /var/cd-data/cd1 néven, és ez utóbbi írható is, az *nsmod translucency from=/cdrom to=/var /cd-data/cd1* parancs kiadása után a /cdrom könyvtár írható, és minden írási művelet eredménye a /var/cd-data/cd1 könyvtárba kerül. Ilyenkor persze nem írunk a CD-re, és csak a file-rendszer szempontjából olyan, mintha a korongra írtuk volna az adatokat.

Két dologra figyeljünk. Az így „módosított" file-ok nem kerülnek át automatikusan egy másik gépre a CD átvitelével, másrészt bizonyos mérethatár fölött esetleg érdemesebb újraírni a CD-t, mint a háttérkönyvtárat hizlalni.

Alakul a GNOME

A KDE mellett a GNOME is nagyon népszerű. Hamarosan megjelenik a GNOME 2, és a hozzá írt alkalmazások is szaporodnak, fejlődnek. Ennek ékes bizonysága, hogy a GNOME szövegszerkesztője, az AbiWord átlépte az 1.0-s verziószámot. A táblázatkezelője, a Gnumeric már az 1.0.6-os verziónál tart, a GNOME alapbeállítás szerinti levelezője, a Balsa pedig már az 1.3.6-nál. Utóbbi még fejlesztői változat, ám az ígéretek szerint hamarosan elkészül az 1.4-es, stabil verzió is.

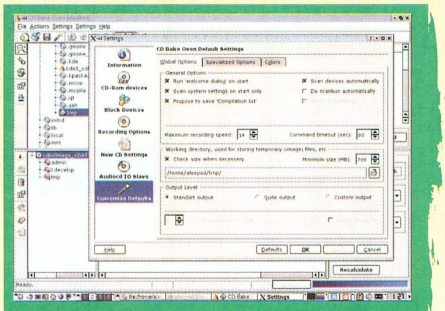

A CD Bake Oven beállítási lehetőségei

Sylpheed

Ha már a levelezőknél tartunk, érdemes pillantást vetnünk a Sylpheedre, pontosabban annak egyik ágára, a Sylpheed-clawsra. Ez nagy tudású, gyors, kényelmes, szinte teljesen billentyűzetről kezelhető, GTK+-alapú levelezőkliens. A több postafiók és ezen belül postafióktípus (local, POP3, POP3A, IMAP) kezelése sem probléma. Használhatjuk hírolvasónak is. Az üzeneteket szálakba rendezhetjük, a duplikált leveleket törölhetjük. Szűrőrendszere (postabontója) áttekinthető, ám így is összetett szűrésekre ad lehetőséget, ráadásul opcióként szerepel a *Don't receive* – azaz a szűrés alapján fölöslegesnek ítélt levelet le sem tölti.

No de nézzük a claws ág extráit! Ezek csak akkor működnek, ha fordításkor a használatukhoz szükséges fejlesztői könyvtárak megtalálhatók a gépen. Ha például telepítve van a gdk-pixbuf vagy a gdk_imlib csomag, akkor a kliens megmutatja külső program nélkül a levélhez csatolt képeket. Hasonló módon szert tehetünk GnuPG- és SSL-supportra, használhatunk LDAP címtárat, illetve külső programot is felhívhatunk helyesírás-ellenőrzés céljából.

Ha valakinek mindez nem lenne elég, keresse fel az *Options* menüpontot. A bőség zavarával fog küzdeni. A Sylpheed-claws bővíthető – és ha időnk engedi, viszonylag egyszerűen készíthetünk hozzá saját bőrt. Használhatunk sablonokat, általunk definiált külső programokat indíthatunk egyetlen gombnyomással... Szóval érdemes kipróbálni – és megtartani. Egyetlen hátránya, hogy nem tud magyarul. Ezt két körülmény is ellensúlyozza: a helyesírás-ellenőrzést külső programmal is végeztethetjük, akár magyarul – másrészt már dolgoznak a magyar nyelvű változaton...

* * *

CD-mellékletünkön a szokásosnak tekinthető legfrissebb fejlesztői kernel (2.5.17) mellett megtalálható a 2.2.21-es kernel forrása. Ez a kernelfa korábbi stabil ágának egyik újabb hajtása – ami jelzi, hogy nemcsak a legújabb, 2.4-es stabil kerneleket tartják karban a fejlesztők. Az OpenOffice csomagból a frissen elkészült 1.0-sat üdvözölhetjük a CD-n. C-ben fejlesztők használhatják a GCC 3.1-es verzióját.

Szárnyal a Pegasos

Nemrégiben megjelent az Amineten egy videofelvétel, amely talán sokaknak az egyetlen hihető információ az új „csodaalaplapról", a bPlan Pegasosáról.

Nagy Lajos (louise@louise.amiga.hu)

A néhány perces filmen – amely egy sorozat első epizódja – a Coyote Flux csapat tagjai mutatják be büszkén szerzeményüket, illetve az azon futó MorphOS működőképességét és valódiságát. A rendszer a bootolás után a menü- és ablakkezelésben a klasszikus AmigaOS-nél megszokott, valós idejű reakciókat mutatja, és a sebesség demonstrálására használt Candy Factory Pro is meggyőzően renderel – szintén valós időben...

A „másik oldal", azaz a hivatalos Amiga-vonal sajnos néhány screenshoton kívül mást még nem mutatott be, viszont nemrégiben egy interjúban a Hyperion vezéralakja kijelentette, hogy az új OS első verziója (4.0) nagyon közel van a kiadható stádiumhoz, de a Hyperion soha nem ad ki nem megfelelően tesztelt programokat, ezért még kis türelmet kért a felhasználóktól...

Kicsit windowsos, de nagyon jól használható programindító felület

Dynamite – CD-s kiadás

Ez a program unikum – a hálózatos játékok élvezetét párosítja a kiváló hangulatú, 3D-gyorsítást egyáltalán nem igénylő klasszikus amigás játékok sebességével és irányíthatóságával. A játékmenet egyszerű, a TCP/IP-s hálózaton csoportok alakíthatók ki, amelyek adott pályán versenyeznek az életben maradásért. A játékosok ládákkal és közfalakkal bonyolított szobában közlekednek, és ha rosszat akarnak az ellenfeleiknek, akkor bombát lerakva felrobbanthatják őt. Persze mivel valódi ellenfelek vannak a pályán, a küzdelem sokkal izgalmasabb, mint a gép elleni játék. Egy időben akár több csatában is részt vehetünk – feltéve, hogy bírjuk párhuzamosan irányítani a játékosainkat.

A programhoz ajánlatos grafikus kártyát szerezni, illetve AGA/ECS chipkészlet esetén a WriteChunkyPixels patch-ek sem ártanak. Sajnos UAE alatt nem igazán élvezhető a program – hiába a sok száz MHz-es gép, az emulátor még nem képes visszaadni az eredeti játékélményt.

↬ http://amisource.de/dynamite/
↬ CHIP-CD, /amiga/chipgame /dynAMIte.lha

OpenAG

Szerencsére sokan foglalkoznak amigás átültetések készítésével, így linuxos megjelenése után hetekkel élvezhettük az OpenAG (Open Audiogalaxy Satellite) nyújtotta lehetőségeket az MP3 formátumú zenék világában. Az amigás OpenAG – a linuxoshoz hasonlatosan – grafikus felület nélküli, azaz parancssori kiadása kényelmetlen a MUI-s felülethez szokott felhasználóknak. Ezen próbál segíteni egy magyar fejlesztésű kis MUI-s program, megkönnyítendő a zenefile-ok rendszerezését, átnevezését, az ID3 tagek kezelését. Futtatásához az id3tag.library, illetve a Magic User Interface szükséges, meg persze a parancssori OpenAG-kliens a szerverrel való kommunikációhoz.

↬ http://amigos.amiga.hu/bluelion
↬ CHIP-CD, /amiga/chiputil /OpenAGgui.lha

Windows-feeling

Martin Elsner programozói képességeit és szabadidejének jelentős részét egy univerzális file-kezelő elkészítésének szenteli. A ClassAction nevű programról szinte biztos, hogy minden aktív amigás hallott már. Elsner nem kíván versenyezni olyan nagy programokkal, mint a DirectoryOpus vagy a DiskMaster, inkább olyan környezet megteremtését tűzte ki célul, amellyel a programozók munkáját könnyíti meg a file-ok, könyvtárak kezelésének, megjelenítésének integrálásában. Ezt a környezetet használja ki az MRE (Mainmenu with Reaction Enhancements) is, amely valójában egy, a Windows 95 megjelenése óta nagyon kedvelt programkatalogizálót, illetve programindítót kínál AmigaOS alá is. Van benne némi taszkkezelési lehetőség is – képes előtérbe hozni ablakokat a panelen megjelenített gombjaik megnyomásakor. A ClassAction és a StartMenu is freeware, és minden AmigaOS 3.5-nél újabb operációs rendszeren fut.

↬ www.martin-elsner.de/text /aminh.html
↬ CHIP-CD, /amiga/chiputil /startmenu.lha és classaction440.lha

Új amigás fejlesztői site

Nemrégiben, a www.php.net tanulmányozása közben ötlött fel bennem a kérdés: miért nem készítettek még olyan site-ot, amely összefogja az amigás fejlesztői információkat, fórumot ad a programozóknak, letölthető példaprogramokkal segíti a fejlesztőket? A kérdést egyszerű válasz követte: ha nincs, csinálni kell egyet, nem pedig az okokat keresni. Néhány nap alatt el is készült egy site, amely remélhetőleg sokakat vonz majd, és információi minden amigás fejlesztőnek tudnak segíteni ennek a briliáns operációs rendszernek a minél jobb megismerésében és kihasználásában.

Csoportokba vannak rendezve az egyes programnyelvek, API-k, felületek. A csoportokon belül függvényekre van bontva az adatbázis, minden egyes függvényhez külön fórum, illetve példaprogram-gyűjtemény tartozik, a keresőrendszer képes töredékszóra, illetve valamilyen szintig hasonlóságra is keresni, kereszthivatkozásokat tud megjeleníteni az egyes csoportok függvényei között, valós időben elemzi a megjelenítendő szöveget, a már adatbázisban lévő függvényekre automatikusan hivatkozást készít stb.

↬ http://dev.amiga.tm
↬ http://louise.amiga.hu

Fúziós energia

A Hewlett-Packard és a Compaq egyesítésével közel 80 milliárd dolláros éves bevételű vállalat jött létre, amely a legnagyobb cégeket rangsoroló Fortune 500-as listán a 9. helyre lépett elő, és a világ információtechnológiai piacának 7%-át mondhatja magáénak – a fúzió keretében egybeolvadó magyar leányvállalatok pozíciója pedig még ennél is meghatározóbb a hazai piacon. Dr. Beck György, a HP Magyarország vezérigazgatója a cégegyesítés kihívásairól nyilatkozott magazinunknak.

Kis Endre

A HP Magyarország az egyesítést követően a teljes magyar informatikai piacból 16%-ot birtokol, és idén mintegy 65 milliárd forintos bevételre számít. Részesedése az asztali PC-k szegmensében 27%, amit a hordozható eszközöké 36%-kal, a tintasugaras nyomtatóké 61%-kal, a lézernyomtatóké pedig 65%-kal követ. Nem kevésbé markáns a vállalat jelenléte a hazai szerverpiacon: az Intel processzoros szerverekéből 46%-kal, a unixos szerverekéből pedig 48%-kal részesedik, míg a tárolórendszerek szegmenséből 39%-ot tudhat magáénak. Míg anyavállalati szinten a legtöbb tennivaló a szolgáltatások terén várat magára, amelyek piacán jelenleg a harmadik helyezésre jó az összesített eredmény, addig Magyarországon jelentős előnnyel, a második helyezettet majdnem kétszeres részesedéssel megelőzve vezet az új HP ezen a téren.

A vállalategyesítés lélektana

A HP és a Compaq egyesítésének tavaly szeptemberi bejelentését követő események kapcsán az emberben az a benyomás alakulhatott ki, hogy ez a javaslat nem volt kellőképpen előkészítve – ami a stratégiai horderőt és a léptéket tekintve ugyanakkor nehezen hihető. Az egész folyamat amellett, hogy olykor kínos fordulatokat vett, jelentős kárt okozott a két vállalatnak: a tranzakció a hónapok során dollármilliárdokat veszített értékéből.

– Az informatika elmúlt néhány évét meglehetősen sok turbulencia tarkította, és már a 2000. év problematikájának megoldására való felkészülés során látszott, hogy a XXI. század első évei változást hoznak majd – mondta Beck György. – Mára egyértelművé vált, hogy nem túlzás újabb paradigmaváltásról beszélni, amelynek során ismét átértékelhetők az eddig követett normák, módszerek, megközelítések. Ilyen meghatározó időszakban pedig csak az foglalhat el jó pozíciókat, aki valami újat képes nyújtani. A forradalmi megoldásokkal viszont az a baj, hogy a piac reakciói finoman szólva kiszámíthatatlanok – az újítás eredményezhet kiemelkedő sikert, de legalább ekkora kudarcot is. Egy felelős menedzsment ilyen körülmények között akkor jár el helyesen, ha megerősíti pozícióit, és mindenekelőtt jelentősen javítja hatékonyságát, hiszen az üzleti világban minden mérlegelés és megítélés alapja a pénzügyi eredményesség. Másrészt így tud megfelelő alapokat képezni a technológiai előny megszerzéséhez kulcsfontosságú kutatás-fejlesztés és a termékek eladásához nélkülözhetetlen marketing finanszírozásához. Egy-egy ilyen döntés a jövőbe eszközölt beruházás, rövid távon azonban kényelmetlen is lehet, a megszokott modellek megváltoztatásáért pedig nem rajong feltétlenül mindenki. Ez az „ellenállás" persze annál nagyobb, minél mélyebb hagyományokkal rendelkezik egy vállalat – és a HP hét évtizedes múltja, valamint a Compaq példateremtő márkasikerei sok elemzőt, dolgozót tettek bizonytalanná. Fejlődni viszont kell, és minél előbb teszi meg egy szervezet a szükséges lépéseket, annál nagyobb előnyre tehet szert a többiekkel szemben. Ez a házasság nyilván nem az utolsó ebben az iparágban, de mire a következőt bejelentik, mi már messze járunk ezen az úton.

A hónapokon át húzódó kampány és a szavazást követő vita találgatásokra és elemzésekre egyaránt bőven hagyott időt. Akadt, aki a HP és a Compaq két merőben eltérő vállalati kultúrájára hívta fel a figyelmet: előbbi a kollektív, utóbbi az egyéni felelősségen alapul. Másrészt, kicsit kevesebb mint 3%-nyira tehető az igen és a nem szavazatok aránya közötti különbség. A delaware-i IVS Associates végleges adatai szerint 838 401 376 HP-részvény szavazott igennel és 793 094 105 részvény nemmel az egyesítési javaslatra, közel 14 millió tartózkodó részvény mellett.

– Minél nagyobb volumenű egy vállalategyesítés, annál jobban megoszthatja a támogatók és az ellenzők táborát – mondta Beck György, aki egy 1998-as cégegyesítés során a Digital Equipment Magyarország első emberekéntként került a Compaq magyar leányvállalatának élére. – Szinte törvényszerű, hogy az ilyen váratlan határozottságú vállalati döntések az első időszakban jóval több ellendrukkert teremnek, akiket csak egy módon lehet meggyőzni: eredményekkel. A cégegyesülések általunk már korábban is tapasztalt legnagyobb kihívása kétségtelenül a vállalati kultúrák, szokások összevezetése, ám ezt sokan hajlamosak túldimenzionálni. Két, világméretekben működő, a maga területén elvitathatatlan sikereket felmutató informatikai vállalat egyformán kell, hogy higgyen a technológiai kiválóságban, a vevőközpontúságban, a minőségben és az alkalmazottak erejében. A gyakorlati megvalósításban persze lehetnek és vannak is különbségek, de ezek korántsem akkorák, mint amekkorát mondjuk két cég logója között látunk. Egy cégházasság éppen a két fél legjobb hagyományainak továbbvitelére ad lehetőséget termékek, modell, infrastruktúra vonatkozásában egyaránt. A meghatározó iparági változásokhoz szükséges üzemméret megteremtésének ugyanakkor együtt kell járnia az egységköltségek csökkentésével, hiszen éppen ez a vállalatvezetők legfontosabb feladata, ez teszi lehetővé a megfelelő tartalékok képzését. Erős gazdasági alapokkal bíró, a legjobb hagyományokat

A HP és a Compaq egyesítéséről szóló korábbi írásaink: CHIP, 2002/6/10 és CHIP, 2001/10/10

öröklő vállalattól aztán méltán várható el, hogy utat mutatva új megközelítésekkel ismertesse meg a piacot.

Cégházasság Magyarországon

Az egyesítés bejelentésének pillanatában az új HP csúcsvezetőinek, regionális és country managereinek nevét, valamint a két vállalat termékportfóliójának összeolvadására vonatkozó részletes programot is közzétették *(lásd erről szóló, A termékcsaládok továbbélése című cikkünket a következő oldalon – a szerk).*

– Mivel ez már a második „multi-mergerem", elmondhatom, hogy a mostani összehasonlíthatatlanul szervezettebben és gyorsabban zajlik, mint annak idején a Compaq és a Digital összeolvadása – állapította meg Beck György. – Az elmúlt 8 hónapban egy sor fontos dolgot „készre csináltak" számunkra a tiszta szobában (Clean Room), egy külvilágtól elzárt szervezet munkája során, ahol a két anyacég küldöttei már a jövő HP-jét rakták össze. A vállalategyesülés legnagyobb kihívása a sebesség. Minél hamarabb tisztul le a kép a létrejövő cég körül, annál hamarabb összpontosíthat újra a fő feladatokra. Idehaza sok tennivaló vár még ránk e téren, de meglehetősen jól állunk, egyre finomabb részletek kristályosodnak ki a felépülő szervezetben. Persze akadnak még eldöntetlen kérdések, mint amilyen a székházé is – egyszerűen nagyok vagyunk mindkét jelenlegi épületünkhöz. A termékek jövőjét illetően viszont nagyjából letisztult a kép, amiről ügyfeleinket és partnereinket folyamatosan tájékoztatjuk.

Beck György a Compaq Magyarország mellett 2000 nyarától a cseh, a lengyel és a szlovák Compaq leányvállalatokat magában foglaló közép-kelet-európai országcsoport vezérigazgatói feladatait is ellátta. A cégegyesítés ezt, és a szintén Budapesten működő Compaq eInfrastruktúra Regionális Szakértői Központot is érinti, amely 96 országot fedett le az EMEA régióban.

– A HP regionális stratégiája másként épül fel, mint a Compaqé – mondta Beck György. – Legfontosabb feladatom most a magyar leányvállalat sikeres elindítása, ahogy a HP számára is a szervezeti egységek, a helyi képviseletek sínre rakása az elsődleges. A regionális „hálózat" kiépítésére, amelynek működtetésében jelentős hagyományaink vannak, ezt követően kerülhet sor. A meglévő szinergiát mindenesetre érdemes lesz a továbbiakban is kihasználni. Ennél is fontosabbnak tartom, hogy a magyarországi kompetenciák (az internet-infrastruktúra, SAP, banki és telekom alkalmazások, valamint projektkezelés terén felhalmozott szakértelem) hasznosításához regionális lehetőséget kapjunk. A tárgyalások mindenesetre jól haladnak, hiszen eredményeink e téren elvitathatatlanok.

A Forrester Research nemrégi jelentésében arra figyelmeztet, hogy az európai IT-piac 2004-ig nem fog talpra állni, azaz két számjegyű növekedést mutatni. Ennek okát abban látja, hogy az európai vállalatok – az európai országok

Dr. Beck György, a HP Magyarország vezérigazgatója

technológiai fejlettségéhez viszonyítva – még az amerikai cégeknél is erősebben túlköltekeztek 2000 előtti IT-beruházásaikban, lassul a lakosság növekedése, évek óta hiány mutatkozik az IT-szakemberekből, az internet pedig a mai napig nem terjedt el a várt mértékben. A tanulmány Nyugat-Európáról szól, de mindez Magyarországról is elmondható. A kelet-európai piacok fejletlenségét a növekedés hajtóerejeként szokás emlegetni, de ez önmagában mintha nem lenne elegendő, és felmerül a kérdés, hogy az eddigiekben jól használtuk-e lehetőségeinket a technológia szocializálására, a sokat emlegetett információs társadalom működőképessé tételére.

– A különböző trendelőrejelzések meglehetősen nagy bizonytalansági tényezővel dolgoznak, és különösen igaz ez régiónkra, ahol a visszamenőleges adatszolgáltatás is hagyományosan aggályos – mondta Beck György. – A piaci mutatók jövőbeni alakulásának felbecslésénél sokkal fontosabb, hogy az informatika milyen mértékben ágyazódik be a társadalom egészébe. Yoshio Utsumit, az ITU (International Telecommunication Union) főtitkárát idézném, aki az informatika világnapja alkalmából adta közre gondolatait, amelyeket itthon is olvashattunk. Szerinte az informatika, az információs és távközlési rendszerek egyre inkább a gazdaság és a társadalom összetartó erejeként szolgálnak. A gazdasági szektorok és állami intézmények működését teszik hatékonyabbá, a különböző népességi csoportok életét pedig könnyebbé. Gondoljunk csak bele, mekkora nyűgöt jelenthet számunkra a napi hivatalos ügyintézés, az űrlapkitöltés, a bürokrácia, ami mögött az egységes információs rendszerek, adatbázisok, az információ általános elérhetőségének hiánya húzódik meg. Pedig a probléma orvoslásában az internet, ha csodaszer nem is, praktikus eszköz mindenképpen lehet. Súlyos gond az infokommunikációs rendszerek egyenetlen eloszlása, nemcsak országonként, hanem határokon belül, társadalmi csoportok között is. A társadalmaknak tehát arra kellene törekedniük, hogy az áhított általános jólét szolgálatába állítsák az infokommunikációt, amihez a kormányzatok és a szakma hathatós támogatása egyaránt szükséges. Mindez nem megy egyik napról a másikra. Rengeteg aprának látszó, de egymást erősítő, koncepcióba rendezett lépés megtétele vezet hozzá, amelyek közül egy sem hagyható ki, mert mindegyik fontos a maga nemében. Ha majd az infokommunikáció jelentőségének gondolata beivódik a tudatunkba, ha az iskolában ezzel kezdődik a jövő művelt állampolgárának nevelése, ha elsajátítjuk a technológia értelmes használatát, és következetesen kihasználjuk a benne rejlő lehetőségeket, ugyanakkor felül tudunk emelkedni partikuláris érdekeken – akkor valódi esélyünk lehet világviszonylatban is kiemelkedőt alkotni. Történelmi jelentőségűnek érzem ezért az Informatikai Minisztérium létrehozását, hiszen általa a legfelsőbb szinten kap érdekérvényesítési lehetőséget a szakma. Az úgynevezett piaci torta növelését is várom ettől a lépéstől, hiszen Magyarország az informatikára fordított, egy főre számított összeg tekintetében jócskán lemarad, még a régión belüli összevetésben is. A HP szerepe továbbra is egyfajta iránymutatás lehet mindebben, amit felvállaltunk az eddigiekben is, noha más-más vállalati színekben – egyesülve azonban hangosabban hallathatjuk a szakma hangját.

A termékcsaládok továbbélése

Az új HP célja egyszerű: azt szeretnénk, hogy e két betű jelentsen mindent, ami a XXI. század embere számára információhoz, szórakozáshoz és kommunikációhoz kötődik – mondta dr. Beck György vezérigazgató a magyar leányvállalat bemutatkozó sajtótájékoztatóján.

Kis Endre

A HP és Compaq fúziójának előkészítése során kidolgozott és az egyesülést jóváhagyó szavazás eredményének kihirdetésekor közzétett részletes termékkibocsátási terv láttán a fenti kijelentés nem tűnik túlzónak. Az új portfólió maradéktalan ismertetésére cikkünk keretei között nem is vállalkozhatunk, itt csupán a legfontosabb termékkategórák és technológiák jövőjére vonatkozó stratégiai elképzelésekre összpontosítunk.

Szerverek

A szervertermékek kínálatában HP márkanév alatt mindkét vállalat termékcsaládjai továbbélnek. A fúziót megelőzően a HP és a Compaq egyaránt kínált IA32-es szervereket Compaq ProLiant és HP Netserver (HP Server) néven. Előbbiek ezentúl HP ProLiantként kerülnek forgalomba, és ezzel az átállással a HP egyúttal áttér a Smart Array néven ismert, szerverhez csatlakoztatott tárolóeszközök, rackek, rackkiegészítők és tápellátási infrastruktúra, valamint a ProLiant platformokkal együtt alkalmazott rendszerfelügyeleti termékcsaládok szállítására, és továbbviszi a ProLiant Essentials szoftverkínálatát is. Emellett az alsókategóriás HP Server tc2210 és tc2100 továbbra is megvásárolható marad, de nem örökli a HP ProLiant márkanevet.

A HP a Compaqhoz hasonlóan az egyesítés előtt is értékesített Intel Itanium architektúrára épülő szervereket, és továbbra is úgy tekinti az Itaniumot, mint a jövő 64 bites mikroprocesszorát.

A HP Server korábban közzétett kibocsátási terve helyett a következő generációs Itanium 2-re (fedőnevén McKinley) épülő szerverek terve lép életbe – ezeket kiegészítik a ProLiant IA64-ből vett képességekkel. Mire a harmadik generációs (Madison fedőnevű) Itanium processzort is bemutatják, a HP Itanium-alapú szervereket fog kínálni terméksorának alsó kategóriájától a legfelsőig, beleértve a HP NonStop Server kiszolgálókat is. A Compaq hibatűrő NonStop szervercsaládja egyébként az egyik legszenzációsabb újdonság a HP kínálatában, amely eddig nem tartalmazta ezt a gépka-egóriát. A HP PA-RISC és a Compaq Alpha-Server család-dok kombinációja erős pozíciót biztosít a HP szá-mára a RISC- és Unix-piacon, ezért a vállalat a jövő-ben

NonStop Server: a Compaq hibatűrő szervercsaládja a HP portfóliójának egyik legnagyobb újdonsága

is követi a rendszerek korábban közzétett kibocsátási terveit. Ezek szerint a HP folytatja a PA-8800 és PA-8900 processzorok fejlesztését csakúgy, mint az EV7 és EV79 Alpha pro-cesszorokét. A két termékcsalád szerepe azonban meglehetősen eltér majd egymás-tól: a PA-RISC szerverekkel az új üzleti le-hetőségeket célozza meg, az AlphaServe-rekkel pedig a meglévő ügyfélbázisra és a nagy teljesítményigényű műszaki számítás-technika területére összpontosít. A Tru64 Unix és OpenVMS operációs rendszerű AlphaServer rendszereket a HP 2006-ig forgalmazza, és legalább 2011-ig biztosítja hozzájuk a szükséges támogatást.

A mindkét fél által korábban is kínált Unix operációs rendszerek közül a HP-UX lesz az új HP hosszú távra szóló, stratégiai Unix-platformja. Idővel beleépítik a Compaq Tru64 számos fejlett képességét, többek között cluster- és file-rendszer kezelését. A HP a Compaq OpenVMS korábbi kibocsátási tervéhez is igazodni fog, így az Itaniumra való átültetését is biztosítja.

Mind a Compaq, mind pedig a HP robusztus tárolóeszköz-portfólióval bír, amelyet a Compaq StorageWorks márkaneve után HP StorageWorksként ismerünk majd ezután, a felügyeleti szoftverek HP OpenView néven futnak tovább.

Személyi rendszerek

Az üzleti célú asztali PC-k és noteszgépek a HP kínálatában az elkövetkező 9–12 hónap során Compaq platformra térnek át, és mindkét gépkategória a Compaq nevet fogja viselni, kiaknázva a Compaq erős piaci részesedését és a márka elismertségét. A HP Vectra termékek gyártása az ismert kibocsátási tervek szerint ütemezve áll le. Továbbra is kapható lesz – változatlan néven – a HP e-pc termékvonala, a HP Omnibook noteszgépek pedig 2002 végéig maradnak forgalomban.

Azokban a régiókban, ahol mindkét márkanév erősen képviselteti magát, a vállalat a jövőben is értékesíteni kívánja a Compaq Presario és a HP Pavilion termékcsaládot a fogyasztói piacon meglévő csatornáin keresztül, míg más országokban csak az egyik márka marad meg.

A Compaq iPaq Pocket PC-je – új nevén HP iPaq Pocket PC – képezi a HP intelligens kézieszközplatformját, amelybe a legjobb HP Jornada-technológiák is beépítésre kerülnek – magukat a Jornada kéziszámítógépeket pedig 2002 során fokozatosan kivonják a forgalomból.

A HP a képfeldolgozás és a nyomtatás számos területén fejlesztő és értékesít termékeket. Vezető helyet foglal el a tintasugaras nyomtatók, a többcélú eszközök, lézernyomtatók, széles formátumú rajzgépek, szkennerek, nyomdai szerverek és a nyomtatófestékek piacán. Ezekben a kategóriákban a HP termékei maradnak kereskedelmi forgalomban. A digitális kivetítők osztályában a HP és a Compaq termékeit összevonják, de a végső döntések itt még nem születtek meg. Biztos viszont, hogy minden digitális kivetítő a HP márkanevet viseli majd – az átállás a következő 12 hónap során zajlik le.

3 évig garantáltan gördülékenyen mennek majd a dolgok

A Safeway termékcsalád legapróbb tagjai is modern és egységes megjelenést, valamint magas minőséget képviselnek. Meglepően alacsony áruk, és **egyedülállóan hosszú, 3 éves garanciájuk** miatt egyre keresettebbek a vásárlók körében. Válasszon Ön is a Safeway kiegészítők közül, vagy ha nem talál olyat, amire szüksége van, figyelje továbbra is ajánlatainkat, mert árukínálatunkban folyamatosan jelennek meg újabb és újabb Safeway termékek!

Safeway termékeink:
- Egerek óriási választékban
- 4.1 és 5.1 rendszerű hangkártyák
- Analóg modemek és ISDN adapterek
- HUB-ok, USB HUB-ok, SWITCH-ek
- FireWire-, LAN- és USB-kártyák

3 év garancia

Négy programozható gombos, görgős egér
- PS/2 csatlakozó
- 400 dpi felbontás
- Ergonomikus forma

Két programozható gombos, görgős, vezeték nélküli egér
- PS/2 csatlakozó
- 400 dpi felbontás
- Rádiófrekvenciás jelátvitel

Négy programozható gombos, görgős, optikai egér
- PS/2 csatlakozó
- 400 dpi felbontás
- Ergonomikus forma

Juventus Team

Számítógép alkatrész nagykereskedelem

1145 Budapest, Laky Adolf utca 36. • E-mail: info@juventus-team.hu
Honlapunk: www.juventus-team.hu • Telefon/Fax: (06-1) 469-5847

A MŰKÖDŐ GÉPES KAPCSOLAT

Nyugaton a helyzet változatlan(ul jó)

Az interaktív szórakoztatás frontvonalából jelentjük, hogy május 22. és 24. között idén is rendben lezajlott az üzletág legnagyobb éves rendezvénye, az Electronic Entertainment Expo – közismertebb nevén az E3.

Kiss László

Nyolcadik alkalommal rendezte meg az IDSA (Interactive Digital Software Association) a Los Angeles-i Convention Centerben az E3-at. A színvonalra és a volumenre talán könnyű abból következtetni, hogy az IDSA jelenlegi 25 tagja tartja kezében a világ szoftverforgalmának mintegy 80-85%-át, és olyan kis háztáji jellegű vállalkozások szerepelnek közöttük, mint például a Sony, a Microsoft, a Nintendo és az Electronic Arts.

A compfaires-infós ténfergésekhez szokott magyart az E3 méretei vágják először mellbe: a kiállításnak otthont adó LACC komplexum például úgy nyolcszor akkora, mint a közvetlen szomszédságában levő Staples Center (a Los Angeles Lakers stadionja), ahova azért melegebb napokon is befér úgy 50-60 ezer néző. Idén körülbelül 60 ezer négyzetméternyi nettó kiállítási területen négyszáznál is több kiállító mutatta be mintegy két és félezer termékét, amelynek több mint egyharmada itt debütált a szakmai közönség előtt. Lassan az is egyfajta hagyománnyá válik, hogy majd' az összes kiadó az E3 idejére időzíti fontosabb stratégiai bejelentéseit, és jobbára itt láthatók először a karácsonyi piacra tervezett újdonságok.

A közönséget illető „szakmai" jelző a szó legszorosabb értelmében értendő. Az E3 szigorúan „business only" rendezvény (18 év alattiakat például be sem engednek a kiállítás területére). A cél a termékek minél hatásosabb reprezentálása, nem pedig a minden áron történő azonnali értékesítése – sőt, a kiállítóknak tilos bármilyen termék árusítása! Ugyancsak ennek szellemében határozták meg a belépőjegyek árát – a 250-400 dollár az átlagos kaliforniai zsebnek is húzós kicsit. Így „mindössze" 60-70 ezer látogatóval kellett számolni.

Az E3 óriási show, ahol az üzletág és legnagyobb óriásai ünneplik önmagukat – és ha mást nem is, hát show-t csinálni aztán tudnak a jenkik! Márpedig ünneplésre minden okuk megvan: az interaktív szórakoztatóipar messze a legdinamikusabban fejlődő üzletág a világon, jelenleg a filmipar után a második legjövedelmezőbb azon tevékenységek között, amelyeket nem üldöz hivatalból az FBI. A 2001-es üzleti évben 8,3 milliárd dollárt hozott a konyhára, de a gazdasági elemzők azt jósolják, hogy 2005-re meghaladhatja a 25 milliárdot, és ezzel átlép a mozin, amit mi sem jelez előre jobban, mint hogy az IDSA adatai szerint jelenleg az amerikaiak több mint egyharmada tölti szabadidejét valamilyen interaktív szórakozási formával, míg mozival vagy videózással ennek csak a fele.

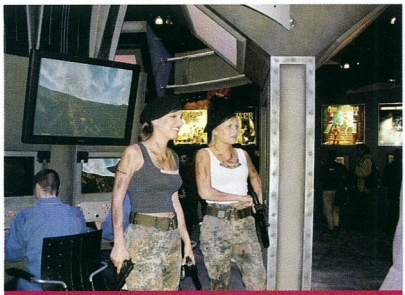

Úgy tűnik, ez valami kommandós játék. Vagy tán az amazon.com?

Amikor egy ilyen show zajlik, az a szó szoros értelmében értendő, ugyanis a kiállítók a látogatók magukhoz csalogatása elsődleges eszközének tekintik a hangerőt. A kettes számú csalik a kisebb-nagyobb repitárgyak, amelyek alkalmasint fábrisanyis dizájncenterbe kívánkoznak – műanyag szirszarok, villogó bigyók, tökös pólók stb. Mindezek tetejébe ott voltak persze a lányok – az ember nem mehetett el egy stand mellett úgy, hogy ne ugrott volna rögtön elé (jobb esetben a nyakába) egy-egy hercegnőnek, vámpírlánynak, rendőr néninek, fantasy dominának vagy egyszerűen csak tangás bícsbébinek maszkírozott leányzó, legalább egy fotó erejéig.

Egyetlen cég nem élt e hatásvadász módszerek egyikével sem: a Sonynál viszonylagos csend honolt – legalábbis a többiekhez képest annak hatott, hogy csak a 70 centis sztereó tévéken futó játékok üvöltöttek maximális hangerőn. Valahogy sikerült az óriási standon ezekből 100-150 darabot viszonylag szellősen felállítani, ahol tömegnyomortól mentesen lehetett kipróbálni a third party (független) cégek megfelelő minőségűnek ítélt PS2-es játékait. A központi részen emelt kétszintes épületben pedig fotelben heverve játszhatott a Sony saját fejlesztéseivel a kissé megdöbbent látogató – ezeket nemritkán maguk a fejlesztők vagy a bétatesztelők mutatták be, de a független cégek játékai mellett is mindig ott állt egy-két tökéletesen felkészített Sony-legény vagy -leány, aki kapásból válaszolt az odatévedő játékos bárminemű kérdésére (ahogy a kiállítás szinte minden standján).

A rendezvény körülbelül azt hozta, amire számítani lehetett – kivéve azt, hogy sokkal több PC-s játékot mutattak be, mint tavaly. Talán újra felfedezték a PC-t mint játékplatformot? Nem igazán, hiszen a hasonló költséggel fejlesztett konzolos játékokból átlagban nyolc-tízszer annyit lehet eladni. Inkább arról van szó, hogy az alapvetően PC-alapú Xboxra készített játékokat könnyű átültetni PC-re. A gyakorlatban pontosan az ellenkezője látszik

i

www.e3expo.com
www.idsa.com

megvalósulni annak, amitől a játékosok az Xbox megjelenése előtt tartottak, tudniillik hogy lebutított PC-s játékokat fognak viszontlátni a Microsoft konzolján. A jövő jelenleg úgy fest, hogy a „PC-only" címkéjű játékok szép lassan a 18 év felettiek szórakozásává válnak – egyrészt ők veszik azokat az összetettebb gondolkodást igénylő játékokat, mint amilyenek a különféle valós idejű stratégiák, továbbá ők tudják megfizetni azokat a csúcskategóriás PC-ket, amelyeken élvezhetően futnak a szimulátorok és az FPS-ek legfrissebb példányai. A PC-s játékok sztárja az E3-on kétségkívül a Doom III volt. Egyszerűen döbbenetes – a neten keringő gyöngécske videodemója szinte alig ad vissza valamit az eredeti látványból. Carmack ugyan 0.01-es verziónak nevezte a látottakat, amelyhez még nem használtak anti-aliasingot sem – én mindenesetre egyetértek azzal az ismerősömmel, aki szerint a játék kábé úgy fog kinézni a 2003 végére tervezett megjelenésekor, mint a Final Fantasy-film.

Az üzletág mintegy 80-85%-át uraló konzolok piacán három óriás bokszol. (Pontosabban ketten bunyóznak, egy meg röhög a háttérben.) A tavalyi E3 fő szenzációja a Microsoft Xbox és a Nintendo GameCube bemutatkozása volt. A Nintendo a stratégiájával már eleve jelezte, hogy nem kíván a többiekkel konkurálni sem árban, sem szolgáltatásokban – köszöni szépen, remekül meglesz a hihetetlenül népszerű saját licenceivel (Mario, Pokémon, Zelda), egyébként is gyakorlatilag monopolhelyzetet élvez a nemritkán 5-6 milliós eladásokat produkáló mobil konzolok (Gameboy Color és Advance) piacán. Ennek megfelelően az alapgépe úgy jelent meg, hogy önálló lemezformátumot használ (nem DVD-/CD-kompatibilis), nincs hozzá merevlemez, sem modem, továbbá – a Star Warst leszámítva – nem tett különösebb erőfeszítést, hogy saját licencein kívül szert tegyen valami újra. (Cserébe viszont feleannyiba került a gépe, mint vetélytársaié.)
A Nintendo saját útját járta – és lehet, hogy igaza volt, mert látván a viszonylag jó japán eladásokat, a legnagyobb független kiadók (Electronic Arts, Infogrames, Konami, Capcom) kezdték el keresni a Nintendo kegyeit, nemcsak azért, hogy sikeres sorozataikat CEA Sports, Resident Evil) átültethessék a gépre – egyenesen GameCube-exkluzívokkal álltak elő az idei E3-ra!

Pillantás a Sony-birodalom egyik szegletébe

Az Xbox viszont egyenesen a Sony tortáját célozta meg. Közismert legenda, hogy amikor az Xbox tervezőmérnökei megkérdezték Bill Gatest, mégis mit óhajt, Billy boy letörölte arcáról a tortát, eléjük tett egy Sony Playstation 2-t (PS2), és azt kérte tőlük, szorozzák meg kettővel a hardver összes technikai paraméterét, aztán tegyenek még hozzá valami kütyüt. Ez nagyjából meg is valósult – a többlet: beépített vinyó és modem. Az Xbox azonban egyelőre nem váltotta be teljesen a hozzá fűzött reményeket. Jelentősebb sikert csak hazai pályán ért el (mintegy 4 millió eladott példány), Japánban (félmillió) és Európában (1 millió) halványan muzsikál, habár az előrejelzések szerint az eladások az év végéig duplájára nőhetnek. Ezzel szemben a másfél évnyi előnnyel indult Sony a március 31-én zárult üzleti évének végén bejelentette, hogy az évben több mint 18 millió PS2-t szállított a boltokba, és összességében bőven túljutott 30 millión.

Az Xbox megjelenését követően a Sony és a Microsoft remek kis árháborúba kezdett, ami oda vezetett, hogy mára a GameCube árkategóriájában kapható mindkét konzol. (Az Xbox csak az USA-ban volt képes tartani az induló árát, amit egyébként éppen az E3 hetében csökkentettek 299-ről 199 dollárra.) Mivel az árat innen már nincs hova levinniük, a küzdőfelek stratégiát váltottak. A Sony igyekszik bebetonozni megszerzett állásait (a Squaresoft gyakorlatilag a Sony-birodalom részévé vált; a Tomb Raider a konzolokon PS2-exkluzív lesz; az egész Grand Theft Auto-franchise a Sony birtokába került), míg a Microsoft megpróbál újakat kiépíteni, amihez biztos hátországot adnak az egykoron PC-re dolgozó ászok (például tavaly remek reklám volt, hogy Peter Molyneux Xboxra kezdte el fejleszteni következő játékát, a Project Egót). A Microsoft másik csapásiránya az online biznisz, ahol óriási az előnye.

A Sonynak is van egy-két nagyágyúja – például itt az Everquest (új világ, önálló szervereken, nem fogják összeereszteni a PS2-tulajokat a PC-sek millióival), vagy a Final Fantasy XI.

Az E3-on 108 xboxos játékot állítottak ki – PS2-est körülbelül ötször ennyit. Felesleges azon elmélkedni, melyik konzolra voltak jobb játékok, hiszen – már csak a mennyiségből adódóan is – mindkettőre voltak kellemesek és felejthetők is. Az Xbox-játékoknak az erősebb hardver némileg látványosabb megjelenést biztosít, de még hasonló kategóriában is bőven akadt erre ellenpélda – a PS2-es Need for Speed: Hot Pursuit 2 például messze jobban nézett ki, mint mondjuk az xboxos és hasonlóan nemes hagyományokra épülő Sega GT 2002.

●

Összességében az idei E3 is hozta azt, amit vártunk tőle – minden eddiginél őrültebb felhajtást és nagyobb játékdömpinget. A dömpingből adódóan az új játékok feletti nagy örömbe kis üröm is vegyült: akinek az elmúlt szezonban tetszett valamelyik játék, az biztos, hogy az ideiben is megtalálja kis kedvencét – rögtön ötöt is egyszerre! Ez az üzletág is régen nagykorúvá vált, és ugyanúgy éli életét, mint a film- vagy a zeneipar. Túl sok

Focivébé idején nélkülözhetetlen a háztartási robot – helybe hozza a sört. Nem igaz, hogy nem ér meg 500 dollárt!

pénz forog benne, és a nagy kiadók biztosra szeretnek menni. Inkább csinálnak tíz játékot a korábbiakban sikeres recepteket követve, minthogy megpróbáljanak új utakat keresni – ha a tízből csak egy lesz sikeres, bőven fedezi a másik kilenc veszteségét is. Ez pedig magával hozza azt az enyhén paranoid érzést, hogy az ember minden kiadónál ugyanazzal a játékkal játszik. Persze az is lehet, hogy ez a világ rendje.

Hullámvölgyben

Hynix

A dél-koreai Hynix már hosszabb ideje pénzügyi gondokkal küzd, nehézségeit a most mélyponton lévő memóriaárak csak tovább fokozták. A világ harmadik legnagyobb memóriagyártójának nincs szerencséje, ugyanis a márka nimbuszát igencsak rombolja, hogy az eredetivel csaknem teljesen megegyező kinézetű, de annál jóval gyengébb hamisított Hynix memóriamodulok jelentek meg a piacon. A cég felhívta partnerei, viszonteladói és a felhasználók figyelmét, hogy valószínűleg nagy mennyiségű hamisított PC133-as, 128 Mbytes memóriamodul került piacra, amire Hynix logót szitáztak, bár azok gyenge minőségű chipeket tartalmaznak.

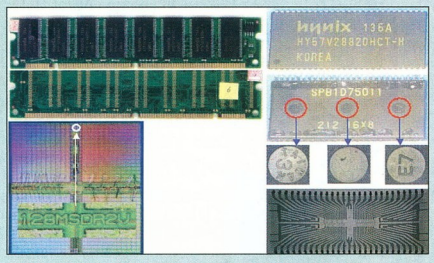

A hamis memóriáért csak hamis pénzzel lehet fizetni...

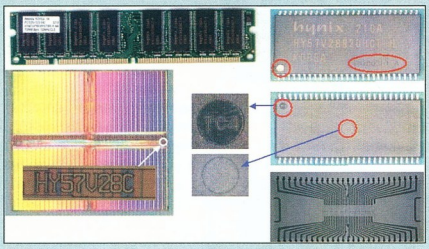

Az eredeti, jó minőségű memória

A Hynix feltételezi, hogy a hamis modulok Tajvanról származnak. A minőségi memóriáiról híres dél-koreai cég természetesen nem vállal felelősséget a hamis memóriákért, így felhívja a figyelmet, mindenki jól nézze meg az egyértelmű azonosítási pontokat a vásárlás előtt.

www.hynix.com/eng/index.html

Új név, új termékek

Albatron Technology

Az 1984-ben alapított Chun Yun Electronics új néven és új termékekkel jelent meg a piacon. A közel húsz éve kivetítőket, multimédiás monitorokat és egyéb kijelzőket gyártó cég ma már Albatron Technology néven található meg a telefonkönyvekben, és a videokártya- és alaplappiacon kíván némi részesedéshez jutni.

Nahát, egy GeForce4 MX! Milyen eredeti!

A sok klón között különlegesség, hogy az Athlon és Duron processzorokat fogadni képes KX400+ típusjelű alaplap támogatja a DDR400-as memóriamodulokat, bár még nem létezik olyan chipkészlet, ami támogatná a DDR400-as memóriát – erre a hamarosan megjelenő Via KT400 lesz alkalmas. A cég bejelentette, hogy májusban és júniusban legalább 7-8 új alaplapot jelentetnek meg, emellett több új videokártyát kívánnak kiadni.

www.albatron.com.tw/

Olcsó húsok

Intel, Via

Az Intel és a Via is szeretné bemutatni legolcsóbb alaplapi chipkészletét, hogy tovább terjeszkedhessen. Az Intel eddig is olcsónak tartott 845GL készletét alulról fogja kiegészíteni a 845GLL – azaz 845GL Light –, amely 25 dolláros ár alatt kerül majd forgalomba. A butítás itt mindössze az USB 2.0 támogatásának gyári letiltása az ICH4 déli chipből. A Via P4X266E készlete a P4X266A felfrissítése – mindössze 18 dolláros áron. Az Intellel ellentétben a Via VT8235-ös déli hídja tartalmazza az USB 2.0-s vezérlőt, és tervezi a későbbiekben a serialATA és a 802.11b hálózat támogatását is. A cég továbbra sem fizet licencdíjat az Intelnek.

Ha egy üzlet beindul...

Lite-On, AOpen, BTC

Habár a 40-szeres sebességű írásra képes CD-írók is újdonságnak számítanak még, a nyár nagy slágerei várhatóan a 48-szoros tempóra képes készülékek lesznek. Az eddig bejelentett – és nemsokára megjelenő – BenQ és Asus készülékek mellé az AOpen és a BTC (Behavior Tech Computer) is csatlakozni kíván. Szerencsére a médiagyártók is előbbre lépnek, és a 48-szoros csúcssebességű készülékek megjelenésekor már kaphatók lesznek a megfelelő írható CD-k is – ígérik a nagy gyártók, például a Ritek és a CMC Magnetics. A lemezgyárak folyamatosan állítják át gyártósoraikat a 48-szoros írási tempót is elviselő lemezek készítésére. A kisebb gyárak azonban még maradnak a legfeljebb 32-szeresen írható lemezek gyártásánál, mert az új, 40-szeres és 48-szoros írók elterjedése csak jövőre várható.

www.liteontc.com.tw/
http://cmc.taiwanet.com/
www.ritek.com.tw/
www.aopen.com.tw/

Sűrítés

Fujitsu

A Fujitsu bejelentette, olyan új merevlemez-technológiát fejlesztett ki, amivel az eddigieknél jóval nagyobb kapacitású háttértárakat lehet majd gyártani. Jelenleg a merevlemezek hozzávetőleg 50 Gbit/négyzetcol adatsűrűséget érnek el, míg a Fujitsu technológiájával ennek 6-szorosát, nagyjából 300 Gbitet lesznek képesek tárolni ugyanekkora területen. A jelenlegi 2,5 colos merevlemezek 30-40 Gbyte-ot képesek tárolni lemezenként, míg a Fujitsu fejlesztésére alapozva akár 170 Gbyte is felírható majd egyetlen tányérra.

Az adatsűrűség ekkora növekedését újfajta, nagyon érzékeny adatolvasási és -írási technológiával érik el, amihez a megfelelő lemezeket is kifejlesztette a Fujitsu adattárolással foglalkozó kutatólaboratóriuma. Az új technológiára alapozott merevlemezek megjelenésére azonban még legalább két évet kell várni – közölte a cég szóvivője.

www.fujitsu.com

BenQ, AsusTeK

Újabb körrekord

A BenQ neve aligha ismerős – ám Acerként sokkal inkább. A cég bemutatta a világ jelenlegi leggyorsabb CD-íróját. A 48-szoros csúcssebességű írásra és olvasásra, illetve 16-szoros újraírásra képes CRW4816P típusjelű készülék CAV (állandó szögsebességű) módot használ a CD-íráshoz. 22-szeres sebességgel kezdi, majd ezt folyamatosan emeli,

Az áramvonalas előlap is nyilván segíti a gyorsabb írást...

míg eléri a maximális, 48-szoros írási tempót – és ha minden jól megy, így 37-szeres átlagot ér el. Az IDE csatolású készüléknek így a 80 perces CD megírása kevesebb mint 3 percébe telik. Seamless Link III technológiával biztosítja az írás sikerét – ez a puffer kiürülése után maximum 2 mikron távolságon belül folytatja az adatfelvitelt.

A BenQ után nem sokkal az Asus is bejelentette 48/16/48-szoros tempójú CD-újraíróját, amit teletömködött saját szabadalmaival. Ilyen például a FlextraLink, a FlextraSpeed és a DDSS technológia – ezek mind a megbízható és kiváló minőségű írásért felelősek. A FlextraLink a pufferkiürülést korrigálja, a FlextraSpeed a médium típusához állítja az írási paramétereket, a DDSS II (Double Dynamic Suspension System II) pedig vibrációcsökkentő és porvédő technológia. Az Asus CRW-4816A a 74 perces (650 Mbyte-os) CD-ket 2 és fél perc alatt írja tele. A készülékhez a legfrissebb Nero CD-író programot mellékelik.

- www.benq.com.tw/global/index.htm
- www.asus.com.tw/optical/crw-4816a/overview.htm

Mézeskalács házikók

Vasorrú bába nélkül

A számítógép már rengeteg fura ötletet megélt (és átvészelt), a Barbie számítógéptől kezdve a kóros divattá fajult nyákszínekig. Most ismét a számítógépházakon a sor, a gyártók így remélik megbolygatni kicsit a nyári

Itt aztán illik rendet tartani!

állóvizet. A legújabb fejlesztésű házak oldalát plexiből készítik, szabad belátást nyújtva a belső térbe. Ennél is elvetemültebb ötlet, hogy kék neonlámpa is található a házban, amitől a konfiguráció optikailag tuningolt „egykettes zsiga" benyomását kelti. E házak mellett szól ugyanakkor,

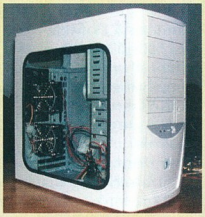

hogy kitűnő minőségűek, kiváló szellőzéssel, jó alapanyagokból.

Ati

Chipegetés

A tajpeji Computex kiállításon mutatta be az Ati legújabb, RV250 típusjelű videochipjét. Az olcsóbb asztali gépekbe szánt chip a Radeon 7500-at fogja felváltani. Legfontosabb újdonsága a DirectX 8.1 teljes körű, hardveres támogatása. Az Nvidia valószínűleg a GeForce4 Ti 4200-as chipekkel fogja megszorongatni ellenfelét, hiszen ez a chip is DirectX 8.1 kompatibilis, ráadásul olcsó, gyors és több gyártó máris elkészítette saját változatát belőle.

AOpen

Tilosban járva

Könnyen bajba keverheti magát az AOpen legújabb alaplapjával. Az Intel Pentium 4 processzorokat támogató, AX4G Pro típusjelű lap az Intel 845G chipkészletére épül, amelyben grafikus mag is található, támogatja az 533 MHz-es FSB órajelű Pentium 4 processzorokat, és USB 2.0-s vezérlővel is ellátták. Az alaplap igazi érdekessége, hogy a chipkészletek gondos válogatásának és jó kialakításának köszönhetően gyári túlhajtást is kapott, aminek köszönhetően teljes sebességén kezeli a DDR333 szabványú DDR SDRAM-okat is, noha ezt az Intel nem támogatja.

Az Intel azzal érvel a DDR333 szabvány ellen, hogy ő még nem kapott megbízható „igent" a JEDEC-től a szabvány stabilitását illetően. Hogy az Intel hogyan reagál az AOpen termékspecifikációjára, még nem tudni.

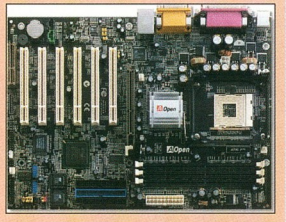

AX4G Pro – veszélyes sebességen

- http://english.aopen.com.tw/products/mb/ax4gpro.htm

Matrox

Lassú Parhelia?

A hosszú álmából felébredt videokártya-gyártó és videochip-fejlesztő cég, a Matrox legújabb termékéről, a Parhelia 512-ről újabb és újabb paraméterek látnak napvilágot. A júliusban debütáló termék jókora teljesítmény- és tudásbeli fölénnyel száll majd harcba a piacot jelenleg uraló Nvidia és Ati chipekkel. Mostanra már azt is tudni lehet az új Matrox csodáról, hogy az AGP 8x támogatását egyelőre nem engedélyezi a cég, mert ilyen alaplapok még nincsenek kereskedelmi forgalomban.

A konkurens SiS hasonlóan hosszú vegetálás után éleszti fel grafikus részleget, és már AGP 8x támogatással gyártja chipjeit. Ez a SiS Xabre család – amihez az AGP 8x-es videokártyákat támogató, hamarosan megjelenő SiS648 alaplapi chipkészlet fog dukálni.

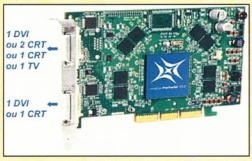

A Matrox bizonyít

A Matrox technológiája is teljesen kompatibilis az AGP 8x szabvánnyal, ezért talán már az év vége felé várható az AGP 8x-et támogató Matrox kártyák megjelenése is.

Erdős Márton, Sponga Tamás

Az RDRAM utoljára gyorsít?

Rambus

Az egyre mostohábban kezelt RDRAM technológia menetrendjének megfelelően újabb mérföldkőhöz érkezett – ez pedig a PC1066 szabvány. Ezzel lehetőség nyílik a 4,2 Gbyte/s-os sávszélesség elérésére, ami az 533 MHz-es FSB-jű Intel Pentium 4 processzorhoz passzol. A modulok további érdekessége, hogy elérési idejük mindössze 32 ns, ami a sebesség újabb előrelépését eredményezi. A Kingston és a Transcend is bemutatta, sőt kereskedelmi forgalomba bocsátotta passzív hűtésű memóriamoduljait. Egyelőre csak az Intel 850E alaplapi chipkészlet támogatja ezt a technológiát.

A leggyorsabb mostoha

Végképp kifektetve?

Duplázott erővel

AMD

Az AMD a közelmúltban jelentette be működő Opteron (Hammer) processzoros platformját, ám máris rádupláz ott saját licitjére. Az új csoda a kétopteronos konfiguráció – és a cég működés közben is bemutatta! A stabilan működő konfiguráció érdekessége, hogy az alaplapon 16 DIMM memóriafoglalat található, közülük 4 volt megtöltve Micron DDR SDRAM-okkal. A gép operációs rendszerének 64 bites Windows .Netet telepítettek fel. A bemutatón az AMD illetékesei kihangsúlyozták, hogy az Opteronoknak nincs szüksége különleges hűtésre. A demonstráción két egyszerű, aktív léghűtő volt a processzorokon, házhűtéssel megtámogatva.

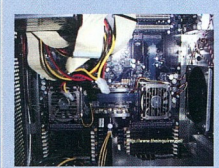

Dual Opteron – az új irodai koncepciógép

Északon a helyzet változik

Intel

A Northwood magos Intel Pentium 4 processzorokat már eddig is 0,13 mikronos technológiával készítették, ám csupán 200 mm átmérőjű szilíciumszeletekből. A 2,4 GHz-es példányok megjelenésével párhuzamosan a cég áttér a 300 mm-es waferekre. E váltás több előnnyel is jár. A 2,4 GHz-es példányoknak ennek köszönhetően 10%-kal kisebb a magmérete – és persze 9%-kal gyorsabbak – 2,2 GHz-es elődeikhez képest. A gyártástechnológia fejlesztésében élenjáró Intel így még lejjebb szoríthatja az árakat (ha az árakat nem is, de a gyártási költségeket feltétlenül), hiszen egyetlen szeletből jóval több CPU-mag készülhet el.

Libikóka

Zuhanó memóriaárak

A piaci „áretalonnak" számító 128 Mbites SDRAM chipek ára megint a lélektani 2 dolláros árhatár alá került. A raktárkészletek felhalmozódásának és a magas raktározási költségeknek az elkerülése végett a gyártók 1,5 dollárban határozták meg az aktuális eladási árat. A felvásárló cégek mégis tartanak a nagyobb készletek beszerzésétől, mert nem lehet tudni, mekkora kereslet lesz még a jövőben az SDR SDRAM-okra. Várhatóan kicsi – hiszen az i845G chipkészlet és az Intel Pentium 4 processzor Celeron-változatának megjelenésével az alacsony árfekvésű számítógépek piacán is megjelent a DDR SDRAM. A DDR SDRAM-ok ára is lassacskán csökken, ami az egyre nagyobb termelést mutatja, illetve a fokozatos átállást a 333 MHz-es PC2700 szabványra.

Viszlát szilícium, jönnek a nanocsövek!

IBM

Az IBM fejlesztései eddig is jelentősen túlmutattak korukon – mostani felfedezése sem sorolható a közeljövő apró újításai közé.

Minden chip alapja a tranzisztor. Az IBM laboratóriumaiban olyan karbon nanocsöves (CNT), szénatomokból álló, vékony, cső alakú molekulákból felépülő tranzisztort terveztek, amelynek teljesítménye messze maga mögé utasítja a napjainkban használt szilícium-alapú tranzisztorok teljesítményét. Az IBM ezt a meglévő – eddig is általa fejlesztett – technológiát fejlesztette tovább az áramvezetés jelentős javításával. A nanocsövek a jelenleg ismert legjobb vezetőképességű alapelemek, és sokkal gyorsabban képesek üzemelni szilíciumos társaiknál. Az Intel előrejelzéseiből is kiderülhet, milyen ütemben fognak fejlődni a szilícium technológiájú félvezetők – alig több, mint 10 éven belül saját fizikai korlátaiba fog ütközni a szilíciumalapú gyártástechnológia. Ekkora már sorozatgyártásra érett kell tenni a nanocsöves technológiát – vagyis a kutatása és fejlesztése egyáltalán nem korai.

www.aip.org/enews/physnews/2002/split/590-2.html

Orosz csodaprocesszor

MCST

Újabb fejlesztésű processzorokra eddig csak a Szilíciumvölgyből és más fejlett országokból számíthattunk. Még a kilencvenes években ütötte fel a fejét a hír, miszerint az oroszok is belefogtak egy új generációs processzor fejlesztésébe – az ottani malmok azonban nagyon lassan őrölnek, így a hír szépen feledésbe merült.

Az Elbrusz fedőnéven futó projekt most újra hallat magáról. A Moscow Center of Sparc Technology (MCST) vezérigazgatója, Eugen Babajan bejelentette, idén robbannak be a piacra az első orosz processzorral, amelynek prototípusa már most működőképes. Technikai adatai előtt kicsit értetlenül állnak az elemzők, hiszen ezek pár évvel megkésett termékre utalnak. A TSMC gyártósorain, 0,18 mikronos technológiával készülő CPU 400 MHz-es. Fejlesztői szerint még így is megfelelő teljesítményű lesz termékük.

A siker létfontosságú számukra, mert csak így fejezhetik be új, 2004-ben elkészülő, 1,2 GHz-es terméküket, ami már „komoly fenyegetés" lehet a többi versenyző számára. Ha netalán ez is sikerrel hódítaná meg a világpiacot, jöhet a 3 GHz-es 3. generáció – arról csupán annyit árultak el, hogy az 1 GHz-es AMD Athlonok teljesítményének nagyjából 25-szörösét nyújtja majd. Csak azt nem lehet tudni, hogy 2007-re tervezett bevezetése idején mekkora teljesítményre lesznek képesek az akkori AMD és Intel modellek, valamint azt, hogy mi támasztja alá a becslést – erről a jóslatról valahogy mindig a Bitboys (és az ő soha el nem készülő, ám lassan elavuló csoda VGA kártyájuk) jut az eszünkbe...

Panasonic

Leica optikás digitális fényképezőgépek

A Panasonic a fényképezőgépeiről és objektívjeiről világszerte ismert német Leica Camera AG-vel közösen fejlesztette ki most bejelentett Lumix digitális kameráit. A Leica objektívek-

Lumix DMC-F7: 2,1 megapixeles CCD-vel

nek legendás hírük van a professzionális fényképezés világában, mert a velük készített képek visszaadják a fény és az árnyék finom tónusait, a „levegő" megfoghatatlan jelenlétét, és aprólékosan ábrázolják a színfokozatokat.

A Lumix termékcsalád modelljeibe Leica DC Vario-Summicron és DC Vario-Elmarit objektíveket építettek be, amelyeknek köszönhetően a digitális kamerával melegebb színű, finomabb és kifejezőbb képek készíthetők. Az objektív által látott kép digitalizálására a Lumix fényképezőgépekbe új, több megapixeles CCD-k kerültek. A Lumix DMC-F7 és DMC-LC20 modellekben 2,1 megapixeles CCD található, a DMC-LC40 és a csúcsmodellnek számító DMC-LC5 pedig 4 megapixeles CCD-t tartalmaz.

Lumix DMC-LC40: Leica DC Vario-Summicron objektíven keresztül lát

A kamerák további különlegessége a Panasonic új Mega Burst felvételi technológiája, amely (modelltől függően) 4 vagy 5 képkockát készít másodpercenként a képkockák minőségének megőrzése mellett, valamint a korábbi Panasonic fényképezőgépekénél kétszer gyorsabb új hibrid autofókusz.

A Lumix kamerák SD és MultiMediaCard memóriakártyákat használnak a felvételek tárolására. Modelltől függően 8, 16 vagy 32 Mbyte-os memóriakártya, típustól függetlenül pedig a könnyen kezelhető ArcSoft fényképszerkesztő szoftver is található a dobozukban.

↗ Panasonic Magyarország Kft.
☎ 382-6060
↗ www.panasonic.hu/lumix/
↗ www.leica-camera.com

Safeway

Kompakt hálózati megoldások

A Safeway hálózati eszközök palettája három olyan megoldással bővült, amellyel a felhasználó költséghatékony módon kötheti számítógépeit hálózatba.

A csomagok tartalmazzák az ehhez szükséges összes alkotóelemet, így annak sem lesz nehéz dolga, aki először próbálkozik ezen a területen.

A Gamers, Soho, illetve Office Kit nevű csomagokra 3 év garanciát vállal a gyártó.

Mindhárom készletet egy-egy célcsoport igényeihez igazították, alapjukat a RTL8139C chipes 10/100 Mbit/s-os, Wake On Lan képességű kártyák képezik, ezek mellett kaptak helyet az egyéb hasznos kiegészítők.

A legegyszerűbb összeállítás, a Gamers két számítógép közötti kapcsolat megvalósítását teszi lehetővé, akár nagy mennyiségű adat mozgatásához, akár egy kis hálózatos játékhoz.

A dobozban két hálózati kártya mellett 8 méteres fordított UTP kábel, a meghajtóprogramot tartalmazó CD és többnyelvű kézikönyv kapott helyet.

A Soho Kit kisebb adatforgalmú cégek hálózatának kiépítéséhez ajánlható, de remek alapja lehet több résztvevős játékpartinak is.

Erről az az 5 portos 10 Mbit/s-os hub gondoskodik, amit a két hálózati kártya és a két UTP kábel mellé csomagoltak.

Akinek nagyobb sebességű adatátvitelre van szüksége, annak az Office Kit lehet a megfelelő választás.

Ebben a készletben hub helyett 5 portos 10/100-as switch található, és mind az Ethernet vezérlőből, mind a hozzájuk tartozó kábelből 5-5 darabot mellékelt a gyártó.

Office Kit ötportos 10/100-as kapcsolóval

Mindkét adatforgalmi eszköz (hub, switch) iMac-stílusú formaterv alapján készült, és uplinkelhető.

Így a különböző kitek akár kombinálhatók is egymással, illetve szabadon bővíthetők további Safeway hálózati kártyákkal.

↗ Juventus Team
☎ 469-5847
↗ www.juventus-team.hu

Acer

Üzleti notesz

Az Acer piacra dobta legújabb csúcsnoteszgépét, a TravelMate 630-at, amellyel mind a kis- és középvállalatok szegmensében, mind a nagyvállalati szektorban tevékenykedő, kiugró teljesítményt igénylő üzleti felhasználók helyettesíthetik asztali rendszereiket.

A TravelMate 630 az Intel Pentium 4 processzorára és 850-es chipkészletére épül, 400 MHz-es rendszerbusza pedig a korábbi technológiákhoz képest mintegy háromszorosára növeli a sávszélességet, ami a többfeladatos üzemmód során a szűk keresztmetszet kialakulásának veszi elejét. A TravelMate 630-at a legkorszerűbb vezeték nélküli hálózati technológiákkal is felruházták, de V.90-es 56 kbit/s-os faxmodemmel és az irodai xDSL-alapú webelérést lehetővé tevő Ethernet kártyával is ellátták. Támogatja a WEP (Wired Equivalent Privacy) protokollt, amit SmartCard alapú biztonsági megoldás egészít ki az adatokhoz való illetéktelen hozzáférés ellen.

A hardver védelméről a szállítás és a külső terepmunkák során az üvegszállal megerősített magnéziumötvözet gépház, a merevlemezen tárolt adatok fokozott biztonságáért pedig az Acer-féle DASP (Disk Anti-Shock Protection) felel. A TravelMate 630-as sorozat modelljei maximum 30 Gbyte-os merevlemezzel, DualView-támogatású 14,1 vagy 15 colos TFT megjelenítővel, 3,5 órás hálózatfüggetlen működést biztosító lítium-ion akkumulátorral, valamint CD-, DVD-meghajtóval vagy kombinált DVD-olvasó/CD-újraíróval kerülnek forgalomba.

↗ Acer Computer Magyarország
☎ 319-2655
↗ www.acer.hu

Hewlett-Packard

Termelékeny lézernyomtatók

A Hewlett-Packard 2002 májusában bemutatott HP LaserJet 5100 sorozatú nyomtatói jelentősen növelik az általános irodai és műszaki környezetben a termelékenységet. A nagy, A/3+ méretű anyagok nyomtatására is használható, fekete-fehér lézernyomtatók sokféle papírtípust képesek kezelni, és jobb teljesítményt nyújtanak, mint a LaserJet 5000 sorozat termékei – 22 A/4-es és 11 A/3-as oldalt nyomtatnak ki percenként. Az 50%-os motorsebesség mellett nyújtott 1200 dpi-s valódi felbontás, az első oldal 13 másodpercen belüli előállítása és a PostScript Level 3 emuláció jól érzékelteti a széles formátumú LaserJet nyomtatók minőségét.

A LaserJet 5100 többféle papírtálcával is használható, és a B/5- östől (76x127 mm) az A/3+-ig (312x470 mm) számos papírmérettel boldogul. Sokoldalú papírkezelésének köszönhetően több, eltérő papírtípust és -méretet igénylő feladat párhuzamos végrehajtására is képes – minimális felhasználói beavatkozás mellett. További jellemzői közé tartozik a nagy teljesítményű, 300 MHz-es processzor, a 16 Mbyte-os (400 Mbyte-ig bővíthető) memória az alapmodellen – ugyanez 32 Mbyte (416 Mbyte) a LaserJet 5100tn és LaserJet 5100dtn modelleken. A PCL 6, PCL 5e és PostScript 3 emuláció révén PC-vel és a Macintoshsal egyaránt használhatók.

HP LaserJet 5100: alapgép munkacsoportoknak

A LaserJet 5100 felhasználóbarát vezérlőpanelje a jellemzők megjelenítésével segíti a kezelést, a vállalati rendszergazda pedig a HP Web Jetadmin szoftver révén webböngészővel egyszerűen hálózatra telepítheti, konfigurálhatja és távkezelheti a nyomtatót.

Az 5100-as sorozat beágyazott webszervert (EWS) tartalmazó DIMM-kártyája révén a felhasználó webböngészővel, távolról is adhat utasításokat a nyomtatónak.

Az EWS a LaserJet 5100 dtn esetében alaptartozék, a HP LaserJet 5100 alap- és tn jelű modelleknél pedig választható kiegészítő.

A HP LaserJet 5100 listaára 2126 euró, a HP LaserJet 5100 tn típusé (Jetdirect 615n és 500 lapos kiegészítő papírtálca) 2953 euró, a HP LaserJet 5100 dtn modellé (Jetdirect 615n és 500 lapos kiegészítő papírtálca, duplex egység, EWS DIMM-kártya) pedig 3370 euró.

↷ HP Magyarország vevőszolgálat ☎ 382-1111
↷ www.hp.hu
↷ www.hpshop.hu

ECS Elitegroup

Új alapok

A Pulsar Hungary Kft. disztribúciós szerződést kötött a tajvani alaplapgyártó ECS Elitegroup termékeinek magyarországi forgalmazására. A Pulsar az ECS teljes termékpalettáját felvonultatva Intel- és AMD-platformra egyaránt kínál megoldásokat, a termékek két év garanciával és jótállási jeggyel kerülnek forgalomba. A garanciális ügyintézéssel kapcsolatos feladatokat egységesen a magyarországi forgalmazó látja el.

A termékek közül a legnagyobb várakozás az eddig is népszerű K7S5A típusú alaplapot leváltó SiS745 chipkészletű, AMD processzorokat kezelő K7S6A alaplapot előzi meg.

Ez az alaplap az új 333 MHz-es DDR RAM modulokat is támogatja, és elődjénél sokkal jobban tuningolható.

A gyártó többféle, kedvező árú megoldást kínál a Pentium 4 processzorok kedvelőinek is, termékei között SiS, Via és Intel chipkészletes alaplapok egyaránt találhatóak. A P4IBAD típusú, Intel 845 chipkészletű alaplap ára például a Pulsar közlése szerint nettó 22 ezer Ft alatt marad.

A K7S6A alaplap az új 333 MHz-es DDR RAM modulokat is támogatja

↷ Pulsar Hungary Kft.
☎ 219-0395
↷ www.pulsar.hu
↷ www.ecsboard.hu
↷ www.ecs.com.tw

Fanner Group

Spire hűtők

A tajvani Fanner Group Spire hűtőventilátorainak forgalmazását jelentette be a Pulsar Hungary. A nemzetközileg elismert hűtők többsége AMD-ajánlással bír, a mindegyik hűtőjére élettartam-garanciát vállaló gyártó nevéhez pedig több innovatív technikai megoldás is fűződik. A Spire CopperKing II hűtőbordája teljes egészében vörösrézből készült, ami a hőelvezetés szempontjából nagyon hatékony anyagválasztás. Akár Athlon XP 2200+ processzor hűtése is megoldható vele, zajszintje viszont alig éri el a 31,8 dBA-t. A Spire hűtőinek új zászlóshajója a WhisperRock II, amely szintén könnyedén megfogja a 2200+-os XP-t, zajszintje pedig még a CopperKing II-nél is alacsonyabb. Különlegessége, hogy a jobb hőleadás érdekében a ventilátor kerete is alumíniumból készült.

Spire WhisperRock II és CopperKing II hűtőventilátor

↷ Pulsar Hungary Kft.
☎ 219-0395
↷ www.pulsar.hu
↷ www.spirecoolers.com

Hi-Touch Imaging

Fotónyomtatók

sa mellett a fényerő, a kontraszt, a színek, a gamma érték módosítására, valamint zoomolásra és forgatásra van mód. A nyomtató kicsi, így mobil felhasználásra is alkalmas.

A fotónyomtatók dobozában 50 darabos papír- és festékkazetta, Windows 98/Me/2000 /XP driverek, valamint a HiTi Photo Désirée, és a NewSoft Mr.Photo3 képszerkesztő szoftver található.

630PL: 4800 dpi-s felbontás, 16,7 millió szín 10x15 cm-es képméretig

East Computer Kft.
☎ 431-3439
www.digital-world.hu
www.hi-ti.com

Shuttle Spacewalker

Továbbfejlesztett DDR alaplapok

A Shuttle Intel CPU-khoz tervezett alaplapjainak legfrissebb képviselője az AV45GT2 modell, amely jövőbe mutató megoldásként hivatalosan is támogatja az 533 MHz-es rendszerbuszú Socket 478-as Pentium 4-eket és az USB 2.0 szabványt.

A bevált Via P4X266A /VT8233A chipkészletre épülő UDMA/133-as alaplap egy AGP 4x és öt PCI slot mellett tartalmaz egy 5.1-es hangvezérlőt is.

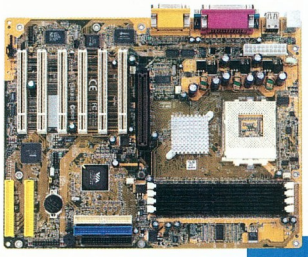

AK35GT2R: High Point 372 RAID vezérlővel

Három memóriafoglalatába összesen 3 Gbyte-nyi PC1600/PC2100-as DDR SDRAM modul helyezhető.

A másik újdonság egy korábbi AMD-s Shuttle termék továbbfejlesztett változata.

Az AK35GT2 chipkészlete új északi hidat kapott (KT333), aminek következtében támogatja a DDR333-as (PC2700) memóriákat.

Az alaplapon négy DDR RAM foglalat mellett egy AGP 4x és hat PCI sínt helyezett el a gyártó, és továbbörökítette az elődök (AK35GT) kedvező tulajdonságait: az AMD processzorok teljes körű CPU-támogatását (XP/Thunderbird/Duron), az UDMA/133-as lemezvezérlőt és a hatcsatornás C-Media hangvezérlőt.

A tajvani cég hagyomány szerint gondol azokra a felhasználókra, akik nem érik be a két IDE csatornával. Ezért mind a két típusból készül High Point 372 RAID vezérlővel ellátott változat is, amelyek nevében a szokásos R betűjelzés szerepel. A termékekre 2 év garancia érvényes.

Juventus Team
☎ 469-5847
www.juventus-team.hu
www.spacewalker.com

Canon

Dokumentumközpont

A Canon Image Runner digitális fénymásológép-sorozatának legújabb tagja, az iR 2000 a kisvállalatok központi, illetve a közép- és nagyvállalatok munkacsoportjainak dokumentumkezelési feladatait teljes körűen képes ellátni. Az iR 2000-rel új generációs lézer, és – az A.I.R. képsimítási technológiának köszönhetően – akár 2400x600 dpi felbontású nyomatok is készíthetők. Nyomtatási sebessége 20 oldal/perc A/4-es, illetve 9 oldal/perc A/3-as formátumnál. A magyar nyelvű kijelző, a rövid felmelegedési idő, az 50 eredeti dokumentum befogadására képes, 20 lap/perces beolvasási sebességű dokumentumolvasó, a 80 Mbyte-ig bővíthető memória, a 7–8 ezer oldal kapacitású festékpatron, és a 21 ezer lap elkészítésére képes dobegység hatékony segítséget nyújt a másolási feladatok egyszerű és gyors elvégzéséhez. A hálózati feladatokra felkészített iR 2000 együttműködik a mai irodai környezetben előforduló operációs rendszerekkel (Windows, NetWare, Solaris, Mac OS) és kommunikációs protokollokkal (LPD, LPR, IPX, SPX, TCP/IP), és automatikusan kapcsol át közöttük. Jelszóval is védhető RUI felügyeleti rendszere webes felületű.

Canon Image Runner iR2000: 2400x600 dpi felbontásig

A számítógéphez közvetlenül párhuzamos vagy USB felületen, hálózatra pedig az opcionális 10/100 Mbit/s-os Ethernet csatolóval csatlakoztatható. Rendelhető hozzá továbbá 10 Gbyte-os merevlemez, amellyel hálózati nyomtatószerverként üzemelhet. A moduláris felépítés, a 2x250 lapos kiegészítő papírtálca, a belső tűzős finisher vagy a kétutas belső kihelyező tálca mind a felhasználók kényelmét szolgálja.

Delta Elektronik Kft.
☎ 437-5225
www.delta.hu

Xerox Phaser 8200 és 6200

Színe-java

Nagy Zoltán

A Xerox legújabb nyomtatóit bejelentésük után nem sokkal már ki is tudtuk próbálni. Főbb tulajdonságaikat előző számunk híreiben már közzétettük, így itt csak a legfontosabbakat ismételjük meg.

A Phaser 8200 a Tektronix szilárdtintás technológiáját alkalmazza, ami egyszerű karbantartást tesz lehetővé. A festéket kis téglácskák formájában lehet a nyomtatóba helyezni, ezek egyedi formája megakadályozza, hogy a felhasználó felcserélje a színeket. Mindezt akár nyomtatás közben is el lehet végezni.

A nyomtatandó anyagokat 256 Mbyte memóriával támogatott 300 MHz-es PowerPC processzor dolgozza fel. Az Adobe PostScript 3 lapleíró nyelven készült oldalakat is tudja fogadni. Beépített webszervere révén távolról is felügyelhető. A Phaser 8200 fürgeségére a legbüszkébb, hiszen 9 másodperc alatt nyomja ki az első lapot (szöveges dokumentum esetén), folyamatos üzemben pedig percenként 16 oldal jön ki belőle. A nyomtatás minősége minden esetben kiváló, a szilárdtintás technológia bármilyen papíron kiváló fedettséget produkál, a színek élénkek.

Az alapgép ára nettó 508 800 Ft, egy rúd fekete festék 7398 Ft, egy rúd színes festék 14 250 Ft-ba kerül. Egy színes oldal költsége (3 éves használat esetén havi 2000 oldalt feltételezve) 8 Ft, feketefehéré 6 Ft – a teljes költség 15 és 8 Ft. A Phaser 6200 egymenetes színes lézertechnológiát használ. A nyomtatómű színregisztrációja nagyon pontos, folyamatos üzem esetén sem „másznak" el a színek, megbízható a minőség. A festékkazetta cseréje kifejezetten egyszerű, nem kell hozzá szakértelem. Névleges sebessége 16 lap/perc, az első oldal pedig 15 másodperc után jelenik meg. Mindezt 500 MHz-es PowerPC processzorának és 256 Mbyte memóriájának köszönheti. Kompatibilis az Adobe PostScript 3 szabványnyal.

A nyomatok minősége egészen kiváló – tökéletes fedettség, élethű, élénk színek, tűéles grafika és betűrajzolat jellemzi.

A költségek kissé magasabbak, mint szilárdtintás társánál, mivel ebben többféle kellékanyagot kell cserélni. A nyomtató ára alapkiépítésben nettó 691 600 Ft, a fekete toner 19 640 Ft, a színes (a három együtt) 59 180 Ft (mindegyik toner 8000 lapra elegendő). A dobegység élettartama 30 ezer oldal, ára 88 910 Ft, a festékrögzítő 60 ezer oldalt szolgál ki, ára 65 730 Ft. Egy színes lap költsége (a fenti feltételek mellett) 20 Ft, a fekete-fehéré 7 Ft.

Mindkét típusra 1 év helyszíni garancia érvényes.

➦ Folder Trade Kft.
☎ 349-0140
➦ www.foldertrade.hu

Műszaki adatok, mérési eredmények

Phaser 8200
Műszaki adatok
Felbontás: 1000x500 dpi (8200B és 8200 N); 1200x600 dpi (8200 DP és DX)
Memória: 64 Mbyte (8200 B és N); 128 Mbyte (8200 DP), 192 Mbyte (8200 DX); 256 Mbyte-ig bővíthető
Havi terhelhetőség: 65 ezer oldal
Kétoldalas nyomtatás: opcionális (8200 B és N), beépített (8200 DP és DX)
Csatlakozás: párhuzamos port, USB, 10/100 Mbit/s-os Ethernet (8200 N, DP és DX)
Mérési eredmények
Hírlevél (színes grafika, fotó, szöveg): 39 s
10 oldalas levél: 67 s
A/4-es fotó: 94 s
Phaser 6200
Műszaki adatok
Felbontás: 600x600 dpi (6200 B); 2400x600 dpi (6200 N); 1200x1200 dpi fotó módban (6200 DP és DX)
Memória: 64 Mbyte (6200 B); 128 Mbyte (6200 N és DP); 256 Mbyte (6200 DX)
Havi terhelhetőség: 60 ezer oldal
Kétoldalas nyomtatás: opcionális (6200 B és N); beépített (6200 DP és DX)
Csatlakozás: párhuzamos port, USB, 10/100 Mbit/s-os Ethernet (6200 N, DP és DX)
Mérési eredmények
Hírlevél (színes grafika, fotó, szöveg): 45 s
10 oldalas levél: 52 s
A/4-es fotó: 95 s

Grand-Level Technology ImageTank

Méretes képtartály

Csábi József

A digitális fényképezőgépekben a fotók tárolására manapság leggyakrabban használt flash memóriák fájlagos költsége meglehetősen magas más adattárolókéhoz viszonyítva. A gépek felbontása viszont egyre nő, ami mind nagyobb filemétereket eredményez, főleg ha veszteségmentesen akarjuk tárolni a képeket. Emiatt van létjogosultsága az olyan eszközöknek, mint az ImageTank, amely képes lementeni a kártyák tartalmát.

Ez a készülék 2,5 colos notebook-merevlemezt tartalmaz. A nálunk járt példányban 30 Gbyte kapacitású volt. Ezen mintegy 2000-3000 nagyon jó minőségű – veszteségmentesen rögzített – fotót lehet tárolni, ami azért általában elég... :) Emellett SmartMedia és CompactFlash foglalattal is rendelkezik, utóbbi Type I/II-es kártyákat kezel. A merevlemezen legfeljebb 5 partíció lehet, az ImageTank a FAT16 és a FAT32 file-rendszert támogatja.

A kártyák tartalmának áttöltése pofonegyszerű. Bekapcsolás után (a bootfolyamat alig 8 másodperc) csak be kell helyezni a kártyát, és meg kell nyomni az adott kártya típusának megfelelő indítógombot. Számítógép nélkül gyakorlatilag erre használható – nem lehet például törölni a kártyák vagy a merevlemez tartalmát, vagy másolni az egyik típusú flash kártyáról a másikra. Az ImageTank USB porton keresztül csatlakozik a PC-hez (vagy Machez), a Windows Me/XP automatikusan telepíti hozzá a meghajtóprogramot (a többi Windowshoz mellékelik).

ImageTank: fér bele kép bőven

A telepítés után új meghajtót kapunk, ami az ImageTank merevlemeze – vagyis kártyaolvasónak közvetlenül sajnos nem használhatjuk. (Sőt ha a számítógép és az ImageTank

Mérési eredmények

Átviteli sebességek adatmásoláskor
CF kártyáról ImageTankre: 1079 Kbyte/s
ImageTankről PC-re: 904 Kbyte/s

össze van kötve, akkor nem lehet flash kártyáról az ImageTankre másolni.)

A készüléknek nincs beépített áramforrása, de mellékelnek hozzá egy 2000 mAh kapacitású külső lítium-ion akkumulátort (illetve csatlakozókábelt), amellyel alkalomadtán akár a fényképezőgép is működtethető. A hálózati adapter mellett olyan csatlakozót is kapunk, amit az autó szivargyújtójába lehet dugni. Az ImageTank bruttó ára (30 Gbyte-os merevlemezzel) 193 750 Ft, a garancia 1 év.

- Digitcam Kft. ☎ 235-0570
- www.digitcam.hu
- www.levelchen.com.tw /index_products.htm
- www.image-tank.com /englisch/e_frame.html

PQI FPT-D: nem válogatós

Datafab MMV-80

Kártyázó előadó

Erdős Márton (martinm@umszki.hu)

Már számtalan kártyaolvasóval találkoztunk, de olyannal csak ritkán, amely képes az adatokat önállóan lejátszani. A Datafab MMV-80 nevében az MMV a Multi Media Viewer kifejezés rövidítése. A számítógéphez USB 1.1-es porton csatlakozó apró CompactFlash és Multimedia kártyaolvasó többcélú dekóderchipet is rejt magában. A készülék gombjaival vagy lapos és könnyen kezelhető távirányítójával vezényelhetjük a memóriakártyán tárolt adatok – például JPEG, MPEG-1 és MP3 formátumú file-ok – megjelenítését, lejátszását. A készülék ilyenkor külső hálózati adapterről üzemel, és a jelet sztereó hangkimenetén vagy RCA kompozit videokimenetén szolgáltatja. Ezáltal tévére vagy bármilyen, kompozit videobemenetes készülékre csatlakoztathatjuk, és sztereó hangforrásnak is használhatjuk.

Datafab MMV-80: ötletes kártyás

A tévén a képeket kissé lassan, de jó minőségben jeleníti meg. Jól bánik az MPEG formátumú mozgóképekkel, és az MP3-akat is kiválóan lejátssza. Menüje egyszerűen, néhány gombbal kezelhető. Választhatunk automatikus lejátszást is, ilyenkor ábécé rendben játssza le a file-okat. Az MMV-80 ára 1 év garanciával bruttó 37 490 Ft.

- Digitáltechnika Kft. ☎ 221-6779
- www.dit.hu
- www.vosonic .co.uk/mmv80.html

PQI FTP-D

Memóriajáték

Csábi József

A közelmúltban kezdődött meg hazánkban a PQI flash memóriaírók és -olvasók forgalmazása. A cég egyik termékét mi is kipróbáltuk. Az FPT-D típusú kombinált író/olvasó egyaránt kezeli a CompactFlash Type I-es és II-es (tehát az IBM Microdrive-okat is), a SmartMedia és a MultiMedia Card/Secure Digital kártyákat. Két külön LED-je jelzi üzemkész állapotát, illetve azt, hogy melyik kártyát használja. A kártyák három külön meghajtóként jelennek meg, így közvetlenül átmásolhatjuk adatainkat egyikről a másikra.

Mérési eredmények

Átviteli sebesség adatmásoláskor
CF kártyáról PC-re:
402 Kbyte/s
PC-ről CF kártyára:
382 Kbyte/s
Beépített memóriából PC-re: 264 Kbyte/s
PC-ről beépített memóriába: 204 Kbyte/s
Beépített memóriából CF kártyára: 153 Kbyte/s
CF kártyáról beépített memóriába: 132 Kbyte/s

Az olvasó jellemzője, hogy Windows Me és XP alatt nem kell hozzá külön meghajtóprogramot telepíteni, mert csatlakoztatás után a két rendszer néhány másodperc alatt automatikusan felismeri.

A Windows többi verziójához való meghajtókat mellékelik. Hasznos kiegészítő az USB-s hosszabbító kábel, amely megkönnyíti, hogy jól hozzáférhető helyre tegyük az olvasót.

A PQI FPT-D kombinált olvasó bruttó ára 9750 Ft, a garancia 1 év. (A 16 Mbyte beépített flash memóriát tartalmazó változat bruttó 18 900 Ft.)

- Herta Kft. ☎ 322-2232
- www.herta.hu
- www.pqiusa.com

Abit BD7-RAID

Senki sem tökéletes

Erdős Márton (martinm@umszki.hu)

Az Abit a tőle megszokott minőségű, i845-ös alaplapot dobott piacra Intel Pentium 4-ekhez. A BD7-RAID DDR SDRAM-mal üzemel, amit két memóriafoglalatba pakolhatunk – ez kicsit kevés ilyen kaliberű alaplaphoz.

A többi foglalatból már nincs hiány, 6 PCI, 1 CNR, 2 kétcsatornás ATA/100-as IDE vezérlő, mellette kétcsatornás Highpoint ATA/133-as RAID vezérlő, valamint Avance Logic AC'97-es alaplapi hangvezérlő.

Az alaplap BIOS-ában a jól ismert SoftMenu III-as verziója fogad. Itt nagyon aprólékosan beállíthatjuk a feszültségeket

Abit BD7-RAID: valami hiányzik

Mérési eredmények

Gyártó, típus	Abit BD7-RAID	
Processzor órajele	1,6 GHz	2,13 GHz
Memória órajele	266 MHz	266 MHz
Sysmark 2001, patch 3		
Official Run	155 pont	n.a.
Internet Content Creation	163 pont	n.a.
Office Productivity	148 pont	n.a.
PCMark 2002 Free, Default		
CPU score	3891 pont	5168 pont
Memory score	4071 pont	4744 pont
HDD score	907 pont	945 pont
3DMark 2000 v1.1 – 640x480/16 bit	8716 3D mark	9455 3D mark
3DMark 2001 SE – 640x480/16 bit	4552 3D mark	5139 3D mark
Quake III Team Arena 1.27h, mpdemo1, timedemo – fastest grafika, 640x480/16 bit	166 képkocka/s	200,5 képkocka/s

1,6 GHz-es Intel Pentium 4 Northwood processzor, 256 MByte PC2100-as CL2,5-ös Siemens-Micron DDR SDRAM, Ati All-in-Wonder Radeon videokártya, Seagate Barracuda ATA IV 7200-as 20 GByte-os merevlemez.

és órajeleket. 1 MHz-es lépésekben 250 MHz-ig húzható a frekvencia, és állítható a memóriafeszültség is. Meglepő módon a processzor magfeszültsége az 1,5 V-os alapértékről csupán 1,625 V-ig emelhető itt, ami kiadós fölpörgetéshez bizony kevés.

Az FSB/memória/PCI órajelosztókat nagyon aprólékosan beállíthatjuk, sőt a PCI-ét akár fixen 33 MHz-en is tarthatjuk.

A dobozban nagyon csinos fekete kábeleket találunk – aki szín alapján választ alaplapot, feltétlenül nézze meg! A programkörítés egyik hasznos eleme a Norton AntiVirus 2002 teljes verziója.

Tesztjeink során az alaplap stabilan működött, 1,6 GHz-en semmilyen probléma nem mutatkozott. Sajnos 2,4 GHz-en már nem tudott korrektül elindulni, végül a 2,13 GHz-es (16x133 MHz) órajel bizonyult képességei felső határának. Itt még éppen stabil volt a működése. Erőteljesebb fölpörgetésének nyilvánvalóan az alacsony feszültségkorlát volt az akadálya. Összességében jó alaplap az Abit BD7-RAID – hasznos kiegészítőkkel és kisebb hiányosságokkal.

➦ www.abit.com.tw /abitweb/webjsp /english/products.jsp

Belkin Nostromo n50 SpeedPad

Billentyűzet helyett

Bánó György

A Belkin cég hazánkban még ismeretlen, de az Egyesült Államokban és Angliában már jól cseng a neve, elsősorban jó minőségű hálózati és USB eszközei, kiegészítői révén. Bár termékpalettája széles, Európában egyelőre csak két USB-s újdonságát, a Nostromo n50 SpeedPadet és az n30 Game Mouse-t forgalmazzák. Az elsősorban az akciójátékok szerelmeseit megcélzó n50 ergonomikusan – de sajnos csak bal kézre – megtervezett billentyűzethelyettesítő. Nemcsak csuklótámasza van, hanem a tenyér közepét is megtámasztja a szerkezet. Sajnos a támasz mérete nem állítható, így az átlagtól erősen eltérő méretű kezekhez nem lesz ideális.

A tíz normál gomb mellett egy throttle (tolóerő) kerék van, és a hüvelykujjnál egy – a gamepadeknél megszokott – 8 irányú keresztet találhatunk. A beállítószoftverrel kényelmesen konfigurálható, sőt a népszerűbb játékokhoz kész beállításokat kapunk. A cég webhelyéről néhány alkalmazáshoz (az Adobe szoftverei, AliaslWavefront, Flash, mIRC32) is letölthetők ilyenek. A „hüvelykujjpad" mindegyik irányára, még az átlósokra is egyedi művelet programozható, a throttle kerék pedig egérgörgetőként funkcionálhat. Akinek a 10 gomb kevés lenne, az három [Shift] üzemmódot is beállíthat, vagy makrókat tervezhet.

Belkin Nostromo n50 SpeedPad: bye-bye billentyűzet...

A mellékelt indítópulttal minden egyes programhoz hozzárendelhetjük annak beállításait és elérési útját, így nem kell mindegyik indításuk előtt ezzel foglalkozni.

E kényelmes szolgáltatásokat persze nem adják ingyen: Amerikában 35 USD-t kérnek érte. Magyarországi ára lapzártánkkor még nem ismert. Mindenesetre nehéz lesz ezután visszaszokni billentyűzetre. Egyetlen nagy hátránya az, hogy a bal kézzel egerezők nem használhatják – és egy kisebb, hogy az USB csatlakozás miatt csak Windows 9x, 2000 és XP alatt használható.

➦ www.belkin.com

Belkin Nostromo n30 Game Mouse

Turbóegér

Bánó György

A Nostromo n30 Game Mouse különleges görgős egér – bár az, hogy Immersion TouchSense vibrációs motor van benne, már nem rendkívüli, más cégek is licencelik ezt a technológiát. Az igazán látványos különbség a köznapi egerekhez képest a bal oldalán található, Battle Wing névre keresztelt szárny: erre került a más egereken a görgő alatt lévő harmadik gomb, így görgetés közben nem nyomhatjuk meg véletlenül. Ebből adódóan az egér csak jobb kézzel használható. Bár golyós kivitelű, de a mouserate programmal mérve érzékenysége 125 jel/s, ami nagyon jó az átlagos PS/2-es egerek 60 jel/s-ához képest.

A Nostromo rágcsálója elég robusztus kivitelű, talán kicsit magas is, de meg lehet szokni, görgőjének nagy mérete pedig kifejezetten kényelmes. Mivel a vibrációs motort kevés program támogatja, és megint csak a jobbkezesekre gondoltak, ezért 45 dolláros ára (magyarországi ára egyelőre nem ismert) kicsit soknak tűnhet. Persze a Quake-virtuózok biztosan örülnek a görgőtől függetlenített harmadik gombnak.

Nostromo n30 Game Mouse: pattogós állatka

➦ www.belkin.com

HP LaserJet 3330

Nehézsúlyú kirakós

Győri Ferenc

Már a hivatalos sajtóbemutatón is elhangzott, a 3300-as LaserJet rögtön megragadja a felhasználók szemét külsejével.

HP LaserJet 3330: mindenre kapható

A kissé különleges formának megvan a maga funkciója, hiszen az elkészült lapoknak is meg kell érkezniük valahova. No és az üres órákra bicepszgyakorlatokhoz is kiváló...

A készülék könnyen összeállítható, még a csatlakozókat rejtő fedőlap rejtélyén is hamar sikerült túljutni, ahogy a telepítés sem okozott gondot. A készülék először kicsit nehezen melegedett be, sőt végigvetette a főbb problémaköröket (nyitva a panel, nincs patron, elakadt a papír), hadd tanuljunk – aztán soha többet nem ismételte meg egyiket sem. Helyette szépen másolt, olvasott, nyomtatott, amit csak éppen utasításba adtunk. Ugyan kissé komótosan, de nagyon kellemes eredménnyel.

A készülék legnagyobb felbontása 1200x1200 dpi, ami remek képet eredményez, ugyanakkor némi kompromisszum szükséges hozzá a sebesség terén. Az egyszerűbb szöveges feladatok persze gyorsan lefutnak, de a több Mbyte méretű képek PostScript feldolgozása némi időbe telik. A másolás ezzel szemben gyorsan zajlik, bár kevésbé szemet gyönyörködtető eredménnyel. Vagyis mindenki megtalálhatja a megfelelő sebességű vagy minőségű feladatkört, amit használni szeretne – kibővítve természetesen a változatos és előre definiált fax üzemmódokkal.

- www.hp.com/sbso/busproducts.html
- Hewlett-Packard Magyarország ☎ 382-1111
- www.hp.hu

Mérési eredmények

5 oldalas levél kinyomtatása: 52,9 s
Képnyomtatása: 62,0 s
Bemutatóanyag kinyomtatása: 115,8 s
A/4-es oldal beolvasása: 27,8 s
A/4-es oldal másolása: 37,6 s
Bemutatóanyag másolása: 27,9 s
Szöveg minősége: 84,0 pont
Nyomtatott grafika minősége: 71,6 pont
Másolt grafika minősége: 63,5 pont
Festékpatron ára: 25 000 Ft
Festékpatron kapacitása (5% fedettséggel): 3500 lap
Lapköltség (5%-os fedettséggel): 2,9 Ft
Ugyanez a lap árát figyelembe véve: 10,8 Ft
Ajánlott kiskereskedelmi ár (bruttó): 274 875 Ft
Garancia: 1 év

InCash Számlázó Program

InCash Rendszerház Kft.
1139. Budapest, Teve u. 41. (+36 1) 238-0815, www.incash.hu

Nettó: 8.000.- InCash Light

Az InCash Light verzió ajánlható azoknak a cégeknek, vállalkozásoknak, akik tevékenységi körük alapján főként szolgáltatásokat kívánnak számlázni és nem fontos számukra a raktárkezelés.

A forgalmi adatok, vevői rendelések és más funkciók viszont a nagyobb verziókhoz hasonlóan jól használhatók.

Ez a verzió csak egy felhasználós üzemben működik, nem lehet hálózatban üzemeltetni.

A hálózatos verzióra való áttéréshez vagy modulokkal való bővítéshez először át kell térni a Standard verzióra.

Ez a termék AKCIÓS!
Ára: bruttó 10.000Ft.

Minden terméktámogatás (support) igénybe vehető hozzá! A verzió frissítések, javítások folyamatosan elérhetők honlapunkról.

Nettó: 39.000.- InCash Standard

Az InCash Standard verzió ajánlható azoknak a cégeknek, vállalkozásoknak, akik tevékenységi körük alapján főként szolgáltatásokat kívánnak számlázni és nem fontos számukra a raktárkezelés, a számlázást azonban több felhasználó szeretné végezni.

Ezen verzióhoz már minden (készletet nem érintő) modul kapcsolható, így a kinnlevőségek figyelése, költségnyilvántartás, pénztárkezelés, előlegszámla készítés ...!

Bármikor át lehet térni a készletgazdálkodásos üzemmódra, amihez csak a Standard és a Professional közötti árkülönbséget kell kifizetni.

DEMO PROGRAM a CHIP Magazin CD mellékleten!

Viszonteladóink:

Nettó: 49.000.- InCash Professional

Az InCash Professional verzió ajánlható azoknak a cégeknek, vállalkozásoknak, akik tevékenységi körük alapján használnak készletkezelést, esetleg több raktárt, kiskereskedelmi boltjuk van vagy irodájuk ahol nagyszámú vevőkezelés folyik.

A program alkalmas 6db ár kezelésére, rengetek kedvezmény nyújtási lehetőséget ad és szinte páratlan módon segíti a felhasználót gyorsan elérhető információkkal a helyes döntés meghozatalára, vagy akár ablakos kiszolgálásnál az ügyfél minél gyorsabb kiszolgálásában. Ilyen lehetőség pl. a cikk talózóban lévő termék-információs fül, ahol a feltöltött adatok alapján a termék minden jellemzője akár kép információval is egy pillanat alatt előáll (pl. Számlázásnál). Szintén lehetőség van a beszerzési információk egy gombnyomással történő előhozására.

InCash SQL

Mivel az InCash SQL verzió a programunk legteljesebb változata, ezért ezt ajánljuk minden kis és nagykereskedőnek, aki nagy felhasználószámmal rendelkezik (5-50), nagy a forgalma, ami miatt az SQL adatbáziskezelés elengedhetetlen!

Kifejezetten ajánljuk számítástechnikai nagykereskedőknek, mert néhány funkciója nagy segítség számukra. Ilyen pl.: külső raktár kezelés, a számlázás és árukiadás elkülönülése, a kétféle gyártásiszám-kezelés, a komplett szervizmodul, a vevői rendelés, a futárszolgálat-kezelés, kinnlevőség-követés és nyilvántartás, a haszonrések tételenként, számlánként, vevőnként, 6 db ár kezelése, árlistakészítés ...

Az InCash SQL verziót nagyfelhasználós környezetben a Unitel City Computer tesztelte több mint 25 felhasználóval és 20.000 db-ot meghaladó számlával évente. UDS.

PC Direct Budapest 1-266-3400 - **Linear Stage** Budapest 1-311-5456 - **Triak Kft.** Kazincbarcika 48-313-121 - **Unitel Team** Dunaújváros 25-408-719 - **Materialteszt Kkt.** Debrecen 52-451-901 - **Silver Comp. Kft** Salgótarján 32-312-309 - **Unitel Team** Gödöllő 28-432-518 - **Firstep Bt.** Cegléd 53-311-855 - **Dombó Ware Bt.** Dombóvár 74-467-038 - **Ynet Kft.** Nagykanizsa 93-536-080 - **PannonCo** Zalaegerszeg 92-511-450

Xerox WorkCentre Pro 320

A makrancos hölgy

Győri Ferenc

A készülék csomagolása igazán példaértékű. A Xeroxnál ugyanis valaki rájött, hogy az emberek többsége nem szeret 40 kilós nyomtatókkal gimnasztikázni, így a fedlap egyszerűen leemelhető, könnyebb hozzáférést engedve magához a nyomtatóhoz. A telepítés is hasonlóan emberbarátra sikerült, szinte beavatkozás nélkül zajlik le.

A teszt megkezdésekor azonban a nyomtató megmakacsolta magát, és egy darabig nem volt hajlandó behúzni a papírtálcáról a lapokat, csak egykedvűen jelezgette a papírelakadást. Mivel visszajelezni nem volt értelme, így népi gyógymódokhoz kellett folyamodni.

A készüléket kissé átmozgatva hamarosan megoldódott a probléma, aminek ugyan nincs logikus magyarázata, ám örömteli eseményként jegyeztem fel.

A teszt villámgyorsan lezajlott, ugyanis a nyomtató nagy sebességgel képes ontani az iratokat.

Szerencsére ennek a minőség nem látja kárát – elég csak a képminőség pontszámára pillantani. Amilyen nehézkesen indult el a nyomtatás, olyan eredményesnek bizonyult, mégpedig 600 dpi-vel.

A készülék – mivel irodai környezetbe szánták – másolóegységgel is rendelkezik. Utóbbit azonban már kialakításának hangsúlytalanságával is minősíti némileg a gyártó. Végső soron mire való egy irodai másolóegység? Üzleti levelek és szerződések sokszorosítására. Ezt a feladatot a Pro 320 tökéletesen el is látja, ám a grafikákkal már meggyűlt a baja. A beállításokkal végül sikerült elfogadható szintre tornázni a bemutatóanyag másolatainak minőségét, ám azok még így is csak nagyon távolról közelítettek az eredeti nyomtatványokhoz.

Xerox WorkCentre Pro 320 – nemcsak takaros, hanem takarékos is

Összességében a WorkCentre Pro megbízható, kezes és fürge nyomtató.

Levelek másolására, sokszorosítására is alkalmas, és keveset kér cserébe – ahogy az lapköltségén is látszik.

Mérési eredmények

10 oldalas levél kinyomtatása: 36,2 s
Képnyomtatása: 19,8 s
Bemutatóanyag kinyomtatása: 25,4 s
A/4-es oldal másolása: 7,4 s
Bemutatóanyag másolása: 7,4 s
Szöveg minősége: 86,0 pont
Nyomtatott grafika minősége: 60,4 pont
Festékpatron ára: 7900 Ft
Festékpatron kapacitása (5%-os fedettséggel): 12 ezer lap
Fényhenger ára: 44 625 Ft
Fényhenger kapacitása (5%-os fedettséggel): 20 ezer lap
Lapköltség (5%-os fedettséggel): 2,9 Ft
Ugyanez a lap árát figyelembe véve: 5,8 Ft
Ajánlott kiskereskedelmi ár (bruttó): 523 750 Ft
Garancia: 1 év

↷ NTT-2000 Kft. ☎ 350-6522
↷ www.fujixerox.com.hk/ocs/wc315320.html

Dioneer DCP-100

Hallgass rá!

Nagy Zoltán

Az MP3-lejátszók tesztjére sajnos későn érkezett a Dioneer (nem tévesztendő össze a Pioneer márkanévvel!) DCP-100 lejátszója. Ennek oka, hogy hazánkban még nem kapható – a tesztpéldányt közvetlenül a gyártótól kaptuk. A készülék mérete igazodik a trendhez, nem sokkal nagyobb a belehelyezhető 12 cm-es CD-nél, csupán a tetején van egy kiszögellés, amelyen a grafikus kijelző található. Elsősorban MP3-as file-ok megszólaltatására tervezték, de képes audio-CD lejátszására, sőt ismeri a Windows Media Audio (WMA) formátumot is. Nem gond a változó bitráta, sem a magas értékek (320 kbit/s), valamint a 48 kHz-es mintavételezésű hanganyagok sem. A vezérlés alapvető gombjai a készüléken és a távvezérlőn is megtalálhatók. Utóbbit mellőzhetjük, ekkor a foglalatába „mezei fejhallgatót" is be lehet dugni. A távvezérlőbe bármilyen fejhallgató bedugható – a sajátjának hangja kissé harsány. Asztali erősítőhöz külön vonalkimeneten lehet csatlakoztatni.

A hagyományos CD Audio és ISO 9660 (multisession) formátumú adatlemezek mellett UDF, CD-Extra Packet Write formátumú lemezeket tud olvasni, CD-R és CD-RW típusú lemezről. Minden bekapcsolás vagy lemezcsere után mintegy 30 másodpercig tart az indítása, ennyi kell a lemez felismeréséhez – ellenben beolvassa a lemez teljes könyvtárstruktúráját, amit folyamatosan a memóriájában tárol. Az adat-CD-ken csak a lejátszható formátumú file-okkal törődik, a többit figyelmen kívül hagyja, ami nagy könnyebbséget jelent, ha a könyvtárakban navigálunk. Az éppen játszott zene azonosításához a file-név mellett az ID3 V1 tag is segít. Ha tetszik egy szám, megjelölhetjük. A lejátszó átkapcsolható „kedvencek" módba, és ekkor csak a bejelölt darabok szólnak. A lejátszó 12 lemez beállításait tudja megjegyezni, vagyis a lejátszás módját, a megjelölt számokat és azt, hogy éppen melyik számnál tartott a lejátszás.

MP3 mellett WMA-t is le tud játszani: Dioneer DCP-100

A lejátszó beépített szoftvere (firmware) frissíthető: a netről letöltött frissítőfile-t CD-re kell írni, a CD-t betesszük a lejátszóba, és az automatikusan elvégzi a többit. Tesztünk közben éppen megjelent egy frissebb firmware, a feltöltése pillanatok alatt végbement, azóta is szépen működik.

A kijelző kifejezetten „szószátyár". Látható rajta az éppen játszott szám címe, a következő file neve, a lejátszás módja (összes vagy kedvenc), az eltelt idő, telep töltöttsége stb. A kijelző látványos, de teljesen fölösleges eleme a spektrumanalizátor.

A rázkódásvédelem MP3 esetében 480 másodpercet, WMA-t hallgatva 960 másodpercet, míg audio-CD-nél 192 másodpercet tud áthidalni. A számok között sajnos pillanatnyi szünet hallható, ez különösen koncertfelvételeknél lehet zavaró. A lejátszóhoz két 1600 mAh-s, ceruzaelem méretű akkumulátor is jár, amelyeket maga a készülék is képes tölteni. Ezekkel több mint 12 órán át tud folyamatosan zenélni.

A lejátszó ára 130 dollár, ami versenyképesnek tűnik. Reméljük, néhány forgalmazó szimpatikusnak találja, és előbb-utóbb a hazai boltokban is feltűnik.

↷ www.dioneer.com

A Hardverkirakatban szereplő termékeket (a komplett gépek kivételével, illetve külön erre vonatkozó megjegyzés hiányában) a Hertától kapott AMD processzoros géppel, illetve annak alkatrészeivel teszteltük. A megjelenítéshez a CHIP-TIPP-et nyert Iiyama Vision Master Pro 451 típusú 19 colos monitort használtuk.
↷ Herta Kereskedelmi Kft. ☎ 322-2232
↷ www.herta.hu
↷ Ramiris Rubin Rt. ☎ 349-5363
↷ www.ramiris.hu
↷ www.iiyama.com
↷ Egy híján 20 – CHIP, 2001/7/82

Hangkártyaparti

Hangkártya vásárlásakor sem az eladónak, sem a dobozra írt értékeknek nem szabad feltétel nélkül hinnünk. Tesztünkben azt vizsgáltuk, mit szabad elfogadni a híresztelésekből és a gyártók ígéreteiből.

Dvorák Bence

Tesztünk mezőnyét jó előre két részre osztottuk – az egészen olcsó, belépő szintű típusok, és az igényesebb felhasználóknak szánt drágább versenyzők csoportjára. Ebben a számunkban a belépő szintű hangkártyák versengenek füleinkért. Akadnak köztük olyanok, amelyeket csak az 1000-3000 forintos „multimédiás" hangszórók mellé ajánlanánk, komoly hifiberendezésekhez semmiképpen. Ugyanakkor az első csoport legjobbjai DVD-zésre és játékra is tökéletesen alkalmasak 3D-s hangrendszereken – például a dübörgős Altec Lansingokon. Akik azonban komolyan foglalkoznak zenéléssel, hanganyagok digitalizálásával, netán igényes zenehallgatók, inkább a következő számunkban sorra kerülő második csoportból válasszanak hangvezérlőt.

Az egyszerűbb kártyáknál számos olyan paramétert nem jeleztünk külön a táblázatban, amelyeket a komolyabb hangkártyáknál természetesen feltüntetünk majd. Például a bitmélységet és a mintavételezést nem adjuk meg külön a bemenetekre és kimenetekre, mert ezek azonosak voltak. További érdekesség, hogy minden itt szereplő hangvezérlő (az AC'97 kivételével) Sound Blaster-kompatibilis volt – azaz a régi DOS-os alkalmazások, játékok is működnek velük.

Úgy éreztük, hogy a két kategória közti határvonal a Sound Blaster Live! 5.1 OEM-nél húzható meg, ezért ezzel a kártyával tesztünk második részében is találkozhatnak a könnyebb összehasonlítás végett. Másrészt jelenleg talán ez a legelterjedtebb hangkártya, ezért jó viszonyítási alap.

A most vizsgált kártyákat a Sound Blaster Live! 5.1 OEM-et és az alaplapi AC'97 hangvezérlőt leszámítva háromfajta chipkészlettel készítették. Noha ugyanaz a ForteMedia FM801-AU chipkészlet található több Genius kártyán és az Abit kártyáján is, a két hangkeltő meglehetősen különböző eredményeket produkált. Sőt még a Genius termékcsaládon belül is nagy különbségeket tapasztaltunk olyan kártyák között, amelyek tudásukban – látszólag – alig különböztek.

Mivel teszteltünk?

Ha a kártyákat fényforrás felé tartjuk és a panelen fény szűrődik át, akkor a nyáklap biztosan kevesebb mint négy rétegből áll, ami árnyékolás szempontjából kedvezőtlen. Persze ez inkább érdekesség, értékeléshez nem ad alapot.

Itt zajlott a teszt

A tárgyszerű méréseken gondolkodva felötlött bennünk a visszacsatolásos (loopback) teszt lehetősége. Ebben az esetben a hangkártya kimenetén kiküldött jel digitalizálásáról van szó (digitálisból analóggá, majd abból újra digitálissá alakított jel), az így mérhető eredmények tehát egyszerre minősítenék a kártya két, valójában különálló részét. Ezért úgy gondoltuk, hogy komolyabb műszerekkel látunk a tesztnek, ám ennek előteremtése nem volt egyszerű feladat.

Végül a Magyar Rádió külön ilyen célra kialakított laboratóriumával együttműködve végeztük el a fontosabb méréseket. Az alapot az Audio Precision által gyártott Dual Domain-es System One adta – ez a gép nemzetközi mércével is professzionális mérésekre alkalmas. A System One-hoz tartozó kiértékelő és vezérlő számítógép hagyományos PC, megfelelő szoftverrel. A paraméterek beállítását oszcilloszkóp segíti – ez nemcsak a bejövőjel, hanem például a torzítások vizsgálatához is fontos.

A 4,5 millió forintos System One-hoz képest a 250 ezer forintos oszcilloszkóp csupán olcsó kiegészítőnek tekinthető. A System One-hoz csatlakoztattuk a mérendő berendezés analóg ki- és bemeneti pontjait, majd a számítógépen elindítottuk a megfelelő segédprogramot, és máris nyakig merültünk a mérésekbe. A mérőrendszer legfontosabb elemének a bonyolult vezérléshez értő és a gépet kezelő Munka István bizonyult, aki szakértelmével sokat segített tesztünk elkészítésében – ezúton külön is köszönetet mondunk neki.

Mit takarnak a mérési eredmények?

A tesztünkben szereplő méréseket további adatokkal is kiegészíthetnénk, de az így kapott adatrengeteg átláthatatlanná tette volna a tesztet. Ezért kiválasztottuk azokat az eredményeket, amelyek leginkább meghatározzák a hangkártya minőségét, pontosabban azt, hogy milyen szépen digitalizál, illetve hogyan játszik le. A mérések miértjét a vérbeli profik számára külön keretes cikkrészben, részletesen kifejtjük – az alábbiakban csak azt írjuk le, mit tudhatunk meg az egyes értékekből.

A legnagyobb bemenőszint és a legnagyobb kimenőszint azt mutatja meg, mekkora az a maximális hangerejű jel, amit a bemenetre, illetve a kimenetre küldhetünk. Azaz mi az elérhető legnagyobb hangerő, amit a kártya fogadni képes anélkül, hogy túlvezérlődne – ami kellemetlen, torz hangot eredményezne –, a legnagyobb kimenőszint vizsgálatánál pedig azt néztük, mennyire „tekerhetjük fel" a hangerőt anélkül, hogy a hangkártya kimenetén túlvezérelt, torz hang jönne ki. Az eredményeknél itt a nagyobb értékek a jobbak, 2000–3000 mV felett teljesítő kártyával akár George Lucas filmjeit is nézhetjük.

A frekvenciamenet esése 10 Hz-en a mély tartományt jellemzi – minél kisebb ez az érték, annál szebben szólnak a mély hangok. A 20 kHz-es esés mérése a magas tartomány vizsgálatára szolgál, itt szintén az alacsonyabb érték az örvendetes.

A THD + zaj mérésével 40 Hz-es és 1 kHz-es jelnél azt vizsgáltuk, hogy az eredeti hang mennyi felharmonikust, azaz „kéretlen hangot" szed össze. A mérés eredménye százalékos arányban mutatja ezt a fölösleget az eredeti jelhez képest – a kisebb érték a jobb.

A DSP-s harmonikus torzítás maximális szintnél és –40 dB-nél, illetve a paritás egyaránt a harmonikus torzítást jellemzi – ezúttal kimondottan az emberi hallás szemszögéből. Itt is a minél alacsonyabb érték a jobb. Kivételesen, a –40 dB-es tesztnél ha már mérni sem tudtuk a torzítást, az nagyon jónak számít, bár több esetben – az olcsóbb kártyáknál – feltehetően azért nem tudtuk mérni, mert ezen a jelszinten a nagyobb szintű zaj elfedte a torzítási termékeket. A paritás azért érdekes, mert a páros felharmonikusok kevésbé bántják a fület, mint a páratlanok.

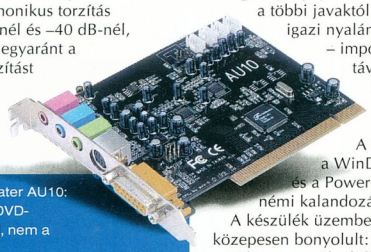

Abit Home Theater AU10: a távirányító a DVD-lejátszót vezérli, nem a kártyát

A jel/zaj viszony azt mutatja meg, mennyi zaj található a továbbított jelben. Minél kisebb a zaj aránya a jelhez képest, annál tisztább a hangzás – tehát az eredményeknél a nagyobb értékek a jobbak. A két mérés között az a különbség, hogy az „A" szűrő az emberi fül hallásgörbéjét figyelembe véve súlyoz, vagyis annak alapján, hogy mi az, ami számunkra zavaróbb.

Áthallás jobbról balra, illetve balról jobbra 1 kHz-en és 10 kHz-en: e mérések azt mutatják meg, hogy a két sztereó csatorna között a jel az egyikből mennyire szivárog át a másikba, azaz például a jobb csatorna hangja mennyire hallatszik a balban. A mérést 1 kHz-en (közepes hangmagasságnál) és 10 kHz-en (magas tartomány) is elvégeztük. Az eredményekben a nagyobb értékek a jobbak.

A CHIP-értékelés pontszámait a hangkártya árát és teljesítményét figyelembe véve határoztuk meg. Elsődleges tényező a teljesítmény volt, ám – olcsóbb kártyákról lévén szó – a pontszámon javíthatott a kedvező ár is. A teljesítményen elsősorban a hangzásbeli minőséget, illetve a csatlakozókat és szoftverparkot értettük. Tesztünk két részében a 100 pontos határnál találhatók (majd) a minden házi igényt kielégítő „amatőr" kártyák, felettük pedig a kifejezetten zenei munkára is alkalmas félprofi-profi hangkártyák.

Abit Home Theater AU10

A mezőny legtermetesebb dobozát felbontva újabb dobozra bukkantunk, amelyen belül becsomagolva található a hangkártya, papír válaszfallal elkülönítve a többi javaktól. Utóbbiak között igazi nyalánkságot is találtunk – impozáns méretű távirányítót, amelynek két végét *ABIT*, illetve *WinDVD 2000* felirat díszít. A távirányítóval a WinDVD 3.1 és a Powerpoint vezérelhető némi kalandozás után.

A készülék üzembe helyezése közepesen bonyolult: le kell húznunk a PS/2-es portról a billentyűzetet (feltéve, hogy ilyet használunk), majd a megüresedett helyre kell csatlakoztatni a fogadóegység kábelét, amelynek végén infravörös érzékelő lóg. Erre kell majd lövöldöznünk a távirányítóval. Persze nem maradunk billentyűzet nélkül, mivel a csatlakozó továbbítja a jelet, azaz a hátába beszúrható a billentyűzet is.

Visszatérve a kártyára, ahogy az eddigiekből is sejthető, minden 3D-s igényt kielégít – A3D-, DirectSound 3D-, EAX- és Q3D-kompatibilis –, Dolby Digital (AC-3) és DTS támogatással, valamint 5.1-es MP3-visszajátszási képességű. A tesztben szereplő többi Fortemedia FM801-AU chipen alapuló hangkártya közül ez a legjobb, mind hangminőségét, mind szoftverkörítését tekintve (bár nincsenek hozzá linuxos driverek), de ez megmutatkozik a konkurens kártyáknál jóval magasabb árában is.

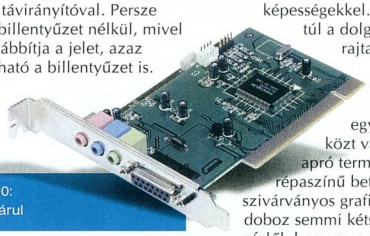

Bestek ALS 4000: a külső sokat elárul

AC'97-es alaplapi vezérlő – Asus P4T-E

Kuriózumnak egy alaplapi hangvezérlőt is bevettünk a tesztbe. Meglepő módon egészen jól szerepelt. Bár a mélytartományban komoly visszaesést produkált, ugyanakkor a bemenő és kimenő jelszintje megegyezett, azaz a „kártya" 1:1-es átvitelre képes. Mivel 5.1-es, és még S/PDIF kimenete is van, akár DVD-zésre is alkalmas.

Akinek nincsenek komolyabb zenészi igényei – azaz játékhoz, DVD-nézéshez keres hangkártyát –, annak ha ilyen vezérlővel ellátott alaplapja van, felesleges beruháznia belépő szintű hangkártyára. A régebbi alaplapi hangvezérlőktől eltérően az AC'97 könnyen és teljesen letiltható, így ha hangkártyát is teszünk a gépbe, nem okoz zavart.

Bestek ALS 4000

A Sound Blaster Pro nosztalgiához érkezett Bestek kártya minimális kiépítésű, szerény mérettel és szerény képességekkel. Nem bonyolítja túl a dolgokat: található rajta egy darab kimenet, egyébként pedig egy mikrofon- és egy vonalbemenet közt választhatunk. Az apró termetű, lila alapon répaszínű betűkkel és némi szivárványos grafikával tarkított doboz semmi kétséget sem hagy afelől, hogy ez a kártya bizony a kispénzű felhasználók igényeihez lett szabva. Felhasználói kézikönyve egy szál kettéhajtott A/5-ös papírlap.

Felvétel közben 330 mV-ot ad le, visszajátszáskor pedig átlagosnak mondható 1228 mV-ra képes. A hozzá mellékelt CD-n viszont a hangkártya meghajtóprogramjai mellett találhatók driverek Trident, S3 és Nvidia kártyákhoz (GeForce2-vel bezárólag), továbbá számos különböző hangkártya meghajtója. Úgy látszik, a cég a takarékosság híve ebben is – különféle termékeinek meghajtóprogramjaihoz olcsón, nagy tételben gyártatja a CD-ket.

Visszatérve az ALS 4000-hez, a kártya Sound Blaster Pro-kompatibilis, és a Sound Blaster 16 emulálására is képes. MIDI lejátszás terén 64 polifóniafokú hullámtáblás szintetizátorral rendelkezik, DLS-1 támogatással, amely a Microsoft GS Wavetable szoftveres szintetizátor útján valósul meg. Emellett FM szintetizátort is választhatunk.

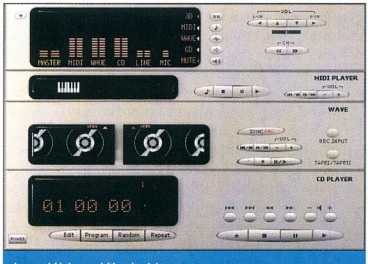

Legalább ez jól néz ki

A kártyához lejátszószoftver is jár – kellemesen néz ki, de szerény képességű. CD- és MIDI-lejátszásra képes, emellett kétkazettás magnót utánzó, WAV formátumot kezelő lejátszó- és rögzítőprogramot találunk benne. Ez az abszolút noname kártya – gyártójának még webhelye sincs.

Creative Labs Sound Blaster Live! 5.1 OEM

Jelenleg ez a legelterjedtebb kártya a piacon. Tesztünkben a vízválasztó: kicsivel a belépő szintű hangkártyák felett, egyben a nagyobb tudásúak alatt. Telepítését követően rögtön regisztrálni akarja magát – szokásos, ám kissé udvariatlan lépés.

Bár eredetileg csak DOS-hoz és Windows 95/98

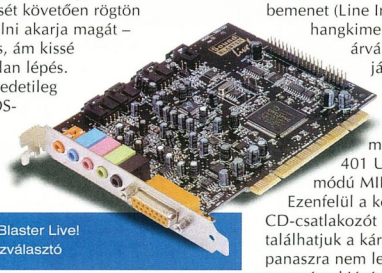

Sound Blaster Live! 5.1: a vízválasztó

/Me/NT 4.0/2000-hez van telepítője, a neten letölthető XP-s drivert is találunk hozzá. Bár hivatalos linuxos drivere sincs, számos Linux-disztribúció alatt használhatjuk – nem hivatalos meghajtóprogramokkal. Ugyanígy, ha nem feltétlenül hivatalos driverre vágyunk, ASIO-kompatibilissé is tehetjük a kártyát. Ehhez a ➚ http://come.to/sblive címen találunk megfelelő programokat.

Ennél a kártyánál látszik a páratlan DSP-s torzítás, ami valószínűleg azért lehetséges, mert ennek a kártyának sokkal kisebb szintű a zaja, így a torzítása értékelhető. Végül is a belépő szintű hangkártyák közt ez a legjobb...

A kártya MIDI-s képességei is figyelemre méltóak:

Genius Sound Maker 32X2: a család legkisebbik fia

hullámtáblás szintetizátora a rendszermemóriát használja Soundfont 2.0 formátumú hangszerek tárolására. A kártya saját szoftvereinek beállítópaneljei példaértékűen igényesek. A valós idejű effektusai is rendkívül jól kidolgozottak – az EAX-ről nem is beszélve, amely a Creative saját gyermeke.

A Live! az egyedüli kártya, amely teljes biztonsággal nyújt Sound Blaster 16-kompatibilitást DOS alatt (nosztalgiázóknak fontos szempont), ráadásul az FM zörejek helyett itt is a hullámtábla hangjait élvezhetjük. DVD-s házimozihoz, játékkedvelőknek, vékonyabb pénztárcájú zenélni vágyóknak bátran ajánlható ez a kártya.

Genius Sound Maker 32X2

A Genius hangkártyacsalád tagjainak szoftverkörítése és hardverkiépítése hasonló, ezért bemutatásuk során inkább csak a különbségeket említjük meg.

A 32X2 a puritánabb szekcióhoz tartozik – mikrofonbemenet, vonali bemenet (Line In) és egy szem hangkimenet (Audio Out) árválkodik rajta, plusz a játékvezérlő csatolója, amely analóg /digitális/visszaható joystick port és mellékállásban MPU-401 UART módú MIDI.

Ezenfelül a kötelező CD-csatlakozót találhatjuk a kártyán, de panaszra nem lehet okunk, mert a szerény kiépítéssel összhangban áll a szerény ár is.

A minimalista felhasználói kézikönyv (telepítési útmutató) ezúttal nem papírfecnin kapott helyet, hanem rendkívül ötletesen a CD-ROM papírtokjának két oldalára nyomtatták. A kártyához szoftveres oldalról jár a saját gyártású EzAudio nevű CD-, MIDI- és WAV-lejátszó szoftverdeck. A MIDI eleinte csak FM csodaként zördül meg, ezért tanácsos gyorsan telepíteni a 128 hangszínű szoftveres Yamaha S-YXG50-t, ami a kártyához jár. A Yamaha programjához adott licencszerződés csupán adminisztratív jellegű, mert szériaszámot nem kér a telepítő – ám fő a legalitás. A hangkártya Sound Blaster- és Sound Blaster Pro-kompatibilis, CD-jén DOS-hoz és Windows 95/98/NT 4.0-hoz találunk meghajtóprogramot, valamint DirectX 8-at.

A hangkártya Control Panel nevű kezelőprogramja a Tálca sarkában az óra mellé telepszik, és a Vezérlőpultba is befészkeli magát. Segítségével beállíthatjuk az éppen használt hangszórók számát, és rögvest le is tesztelhetjük, jól szólnak-e.

A kezelőprogram ugyanaz, mint amit a többcsatornás Geniusok mellé is kapunk – természetesen ennek a kártyának a képességeihez lecsökkentett beállítási lehetőségekkel. Sajnos, mint a tesztben szereplő legtöbb kártya, a Genius család tagjai is csupán a fél duplexet képesek megugrani – azaz felvenni és lejátszani tudnak ugyan egy időben, de egyszerre több eszközön nem képesek megszólalni (azaz például nem futtathatunk egyszerre Winampot és Media Playert).

Genius Sound Maker Value 4.1

Mint neve is jelzi, a Value 4.1 többcsatornás kártya, első és hátsó hangfalpárkimenettel. Bár majdnem egy ezressel drágább a Genius Sound Maker 32X2-nél, sajnos valamivel rosszabbul szól kétcsatornás testvérénél. A frekvenciamenet esése 20 kHz-en olyan zavaros volt, hogy nem született kiértékelhető eredmény. Külön érdekesség, hogy 10 Hz-en a frekvenciamenete emelkedik, tehát a kártya magától megnyomja a mélyet. Ettől a hangfal szebben-erősebben fog dörögni, mivel ez a fajta erősítés

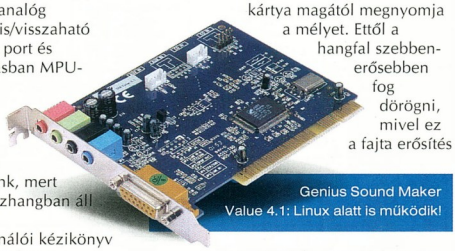

Genius Sound Maker Value 4.1: Linux alatt is működik!

nem tiszta basszust jelent, ám ez például az Altec Lansing amúgy is dörgős hangrendszereinél talán kifejezetten előnyös. Úgy is mondhatnánk, hogy ez a kártya „robbanásra lett optimalizálva", ami játékhoz vagy DVD-nézéshez mindenképpen előnyös.

A szoftverkörítése egyöntetűen pozitív képet mutat. A Yamaha S-YXG50 szoftveres hullámtábla telepítésekor már a licencen található szériaszámot is be kell vetnünk (a haladás netovábbja), és bizony ez már 512 beépített hangszínnel kecsegtet, ráadásul Netscape és Internet Explorer 3.0 pluginként is működik. Igazi csemege a driverkörítés – DOS-hoz, Windowsokhoz és Linuxokhoz.

Az SM-Live Control Panelben már négy hangszórót is állítgathatunk, tesztelhetünk, valamint Qsound 3D (Q3D) effektusokat tehetünk a hangokra, és számos játékhoz találunk kész beállításokat is. A CD-n továbbá egy Q3d bemutatót is találunk (repkedő tárgyakkal és hasonlókkal), amelyet ezen a kártyán már 3D-ben élvezhetünk.

Genius Sound Maker Live 4.1

A Genius Sound Maker Value 4.1 kártya ForteMedia FM801-AU chipes változata sokkal jobb hangminőséggel büszkélkedhet. Szoftverkörítése viszont soványabbra sikeredett – csak a 128 hangú S-YXG50 Yamaha szoftveres

Műszaki és kereskedelmi adatok, mérési eredmények

Típus	Abit Home Theater AU10	AC'97 alaplapi vezérlő (Asus P4T-E)	Bestek ALS 4000	Creative Labs Sound Blaster Live! 5.1 OEM	Genius Sound Maker 32X2	Genius Sound Maker Value 4.1
Webhely	www.abit-usa.com /eng/product/mm /au10.htm	www.asus.com.tw /mb/socket478 /p4t-e/overview .htm	❍	www.soundblaster/ .com/products /sblive5.1	www.geniusnet .com.tw/product /multi/sm32x2 .htm	www.geniusnet .com.tw/product /multi/sm_value41 .htm
Műszaki adatok						
Chipkészlet	Fortemedia FM801-AU	AC'97	ALS 4000	EMU10K1	ForteMedia FM801-AU	C-Media CMI8738
Bitmélység	16 bit	16 bit	16 bit	16 bit	16 bit	16 bit
Mintavételezési frekvencia	48 kHz	44 kHz	44 kHz	48 kHz	44 kHz	44 kHz
Full duplex?	● (de lejátszani egyszerre csak egy jelet tud)	●	● (de lejátszani egyszerre csak egy jelet tud)	●	● (de lejátszani egyszerre csak egy jelet tud)	● (de lejátszani egyszerre csak egy jelet tud)
Támogatott 3D-s hangszabványok	A3D, DirectSound 3D, EAX, Q3D	DirectSound 3D	DirectSound 3D	A3D, DirectSound 3D, EAX	Q3D (csak két csatornára)	A3D, DirectSound 3D (4 csatornás), HRTF, Q3D EAX, HRTF
MIDI-s képességek	FM szintetizátor (Adlib és GM-kompatibilis) Yamaha S-YXG50 szoftveres hullámtábla	Yamaha S-YXG50 szoftveres hullámtábla	Avance ALSF MR synthesizer, Microsoft GS Wavetable szoftveres szintetizátor .DLS támogatással	hullámtáblás szintetizátor, mely a rendszermemóriát használja, Soundfont 2.0-s hangminták	FM szintetizátor	FM szintetizátor, Yamaha S-YXG50 szoftveres hullámtábla
Kimenő csatlakozók	Line, G9 speaker) (5.1 csatornás – rear, front, sub – jelöletlen kábeleken	Line Front, Line Rear, Sub, S/PDIF	Speaker	Line Front, Line Rear, Speaker	Line	Line Front, Line Rear
MIDI/joystick csatoló	MPU-401 (game/MIDI), MIDI UART-kompatibilis, analóg/digitális	MPU-401 (game/MIDI), UART analóg/digitális	MPU-401 (game/MIDI), UART analóg/digitális	MPU-401 (game/MIDI), UART MIDI/joystick	MPU-401 (game/MIDI), UART, analóg/digitális/ visszaható joystick	MPU-401 (game/MIDI), UART, analóg/digitális /visszaható joystick
Bemenő csatlakozók	Mic, Line, Aux, CD, TAD	Mic, Line	Mic, Line, CD Audio	Mic, Line, MPC3, CD Audio, Auxiliary, TAD, CD-S/PDIF	Mic, Line, CD Audio	Mic, Line, CD Audio, Aux
Egyéb tartozékok	G9 hatcsatornás kábel, távirányító, Receiver Cable (távirányító jelfogadó kábele)	❍	❍	❍	❍	❍
A kártyához adott szoftverek	Yamaha S-YXG50, InterVideo's WinDVD 3.1, WinRip	Yamaha S-YXG50	❍	Creative PlayCenter 2	DirectX 8.0	Yamaha S-YXG50, Netscape és Internet Explorer 3.0 pluginnel
Támogatott operációs rendszerek	DOS, Windows 9x/NT 4.0	Windows 9x/Me/NT 4.0/2000/XP	Windows 9x/Me/NT 4.0/2000	Windows 9x/Me/NT 4.0/2000/XP	DOS, Windows 9x/Me/NT 4.0	DOS, Windows 9x/NT 4.0, Slackware 4.0, Caldera OpenLinux 2.2, RedHat 6.0, S.u.S.E. 6.1
Mérési eredmények						
Maximális bemenőszint	973 mV/2 dBu	975 mV/2 dBu	1228 mV/4 dBu	2130 mV/9 dBu	1228 mV/4 dBu	1734 mV/7 dBu
Maximális kimenőszint	975 mV/2 dBu	975 mV/2 dBu	330 mV/–7 dBu	2220 mV/9 dBu	1026 mV/2 dBu	880 mV/1 dBu
Frekvenciamenet esése 10 Hz-nél	–0,8 dB	–11,0 dB	–10,0 dB	–1,8 dB	–3,1 dB	+0,2 dB
Frekvenciamenet esése 20 kHz-nél	–2,0 dB	–4,0 dB	–4,0 dB	–2,0 dB	–40,0 dB	nem értékelhető
THD + zaj 40 Hz-es jelnél	0,07%	3,50%	0,27%	0,19%	0,18%	1,80%
THD + zaj 1 kHz-es jelnél	0,06%	0,06%	0,17%	0,18%	4,10%	4,95%
DSP-s harmonikus torzítás maximális jelszint esetén	0,03%	0,02%	0,04%	0,01%	0,01%	3,20%
DSP-s harmonikus torzítás –40 dB-es jelnél	nem mérhető	nem mérhető	nem mérhető	0,09%	nem mérhető	3,30%
A harmonikus torzítás paritása	páros	páros	páros	páros, alacsony jelszintnél páratlan	páros	páratlan
Jel/zaj viszony – 20 Hz–20 kHz, lineáris	78,5 dB	69,1 dB	59,1 dB	80,0 dB	73,5 dB	59,0 dB
Jel/zaj viszony – 20 Hz–20 kHz, „A" szűrővel	84,1dB	75,3 dB	61,7 dB	84,5 dB	77,9 dB	61,1 dB
Áthallás jobbról balra, 1 kHz-en/10 kHz-en	73/57 dB	78/69 dB	75/63 dB	83/68 dB	80/68 dB	78/76 dB
Áthallás balról jobbra, 1 kHz-en/10 kHz-en	73/57 dB	78/67 dB	73/56 dB	85/69 dB	86/69 dB	78/73 dB
CHIP-értékelés	50 pont	40 pont	15 pont	60 pont	35 pont	30 pont
Kereskedelmi adatok						
Forgalmazó	Rufusz Computer ☎ 203-0382	Ramiris (disztributor)	AMP Computers ☎ 302-8737	AMP Computers ☎ 302-8737	Fan IT ☎ 239-7020	Fan IT ☎ 239-7020
Forgalmazó webhelye	www.rufusz.hu	www.ramiris.hu	www.amp.hu	www.amp.hu	www.genius.hu	www.genius.hu
Garancia	1 év	3 év	1 év	1 év	1 év	1 év
Termék ára	13 000 Ft	56 237 Ft (ez az Asus P4T-E alaplap ára)	3112 Ft	9873 Ft	4000 Ft	5337 Ft

	Genius Sound Maker Live 4.1	Genius Sound Maker Value 5.1	Genius Sound Maker Live 5.1/DVD	Golden Melody Hi-Live SC4000	Leadtek Winfast 6x Sound	SafeWay Soundcard-PCI 4 channel 3D	SafeWay Soundcard-PCI 5 channel 3D
	www.geniusnet .com.tw/product /multi/smlive.htm	www.geniusnet .com.tw/product /multi/sm_value51 .htm	www.geniusnet .com.tw/product /multi/smlive51dvd .htm	www.formosa21 .com/nfic/m2c /m2cb/soundcard /sc4000.htm	www.leadtek.nl /new/uk/pages/sound /6xsound.htm	www.safeway.to	www.safeway.to
	ForteMedia FM801-AU	C-Media CMI8738	ForteMedia FM801-AU	ALS 4000	C-Media CMI8738	C-Media CMI8738	C-Media CMI8738
	16 bit	16 bit	16 bit	16 bit	16 bit	16 bit	16 bit
	44 kHz	44 kHz	44 kHz	44 kHz	44 kHz	44 kHz	44 kHz
	● (de lejátszani egyszerre csak egy jelet tud)	● (de lejátszani egyszerre csak egy jelet tud)	● (de lejátszani egyszerre csak egy jelet tud)	● (de lejátszani egyszerre csak egy jelet tud)	● (de lejátszani egyszerre csak egy jelet tud)	● (de lejátszani egyszerre csak egy jelet tud)	● (de lejátszani egyszerre csak egy jelet tud)
	A3D, DirectSound 3D (4 csatornás), Q3D	A3D, DirectSound 3D (6 csatornás), HRTF, Q3D	A3D, DirectSound 3D (6 csatornás), HRTF, Q3D	DirectSound 3D	A3D (2, 5.1 és 6 csatornás), DirectSound 3D, DVD AC-3,	DirectSound 3D (4 csatornás)	DirectSound 3D) (5 csatornás)
	FM szintetizátor, Yamaha S-YXG50 szoftveres hullámtábla	FM szintetizátor, Yamaha S-YXG50 szoftveres hullámtábla	FM szintetizátor, Yamaha S-YXG50 szoftveres hullámtábla	Avance ALSFMR synthesizer, Microsoft GS Wavetable szoftveres szintetizátor .DLS támogatással	DirectMusic-kompatibilis letölthető (szoftveres) .DLS-alapú hullámtáblás szintetizátor	General MIDI DirectMusic-kompatibilis letölthető (szoftveres) .DLS-alapú hullámtáblás szintetizátor	General MIDI DirectMusic-kompatibilis letölthető (szoftveres) .DLS-alapú hullámtáblás szintetizátor
	Line Front, Line Rear	Line Front, Line Rear, Line Center + Sub	Audio (9 tűs, 5.1 csatornás)	Line	Line Front, Line Rear, Center/Bass, CD Audio, Aux, S/PDIF In/Out (24 bit, 44 kHz)	Line Front, Line Rear	Line Front, Line Rear Center/Bass
	MPU-401 (game/MIDI), UART, analóg/digitális /visszaható joystick	MPU-401 (game/MIDI), UART, analóg/digitális /visszaható joystick	MPU-401 (game/MIDI), UART, analóg/digitális /visszaható joystick	MPU-401 (game/MIDI), UART, analóg/digitális joystick	MPU-401 (game/MIDI)	MPU-401 (game/MIDI)	MPU-401 (game/MIDI)
	Mic, Line, CD Audio, Aux, Modem Voice	Mic, Line, CD Audio, Aux	Mic, Line, CD Audio, Aux, Modem	Mic, Line, CD Audio	Line, Mic, S/PDIF In/Out (24 bit, 44 kHz)	Line, Mic, CD Audio, Aux	Line, Mic, CD Audio, Aux S/PDIF, Speaker
	❍	❍	9 tűs audiokábel	❍	TDSLINK optikai kábel, TDSLINK átalakító CD Opticalhoz	❍	❍
	Yamaha S-YXG50, DirectX 7	Yamaha S-YXG50, Netscape és Internet Explorer 3.0 pluginnel	Yamaha S-YXG50, DirectX 7	Ch Media Wizard Inter Player Media Ring Talk 99 Mixman	Adobe Acrobat Reader 4.0, DirectX 8.1	Adobe Acrobat Reader 4.0, DirectX 7.0a	Adobe Acrobat Reader 4.0, DirectX 7.0a
	DOS, Windows 9x/NT 4.0	DOS, Windows 9x/NT 4.0, Slackware 4.0, Caldera OpenLinux 2.2, RedHat 6.0, S.u.S.E. 6.1	DOS, Windows 9x/NT 4.0	Windows 9x/Me/NT 4.0/2000	DOS, Windows 9x/Me/NT 4.0/2000/XP, Slackware 4.0, Caldera OpenLinux 2.2, RedHat 6.0, S.u.S.E. 6.1	DOS, Windows 9x/Me/NT 4.0/2000/XP, Slackware 4.0, Caldera OpenLinux 2.2, RedHat 6.0, S.u.S.E. 6.1	DOS, Windows 0 9x/Me/NT 4.0/2000/XP, Slackware 4.0, Caldera OpenLinux 2.2, RedHat 6.0, S.u.S.E. 6.1
	1228 mV/4 dBu	1228 mV/4 dBu	1228 mV/4 dBu	1228 mV/4 dBu	1228 mV/4 dBu	1093 mV/3 dBu	2183 mV/9 dBu
	1228 mV/4 dBu	1228 mV/4 dBu	1228 mV/4 dBu	480 mV/–4 dBu	1228 mV/4 dBu	1093 mV/3 dBu	1097 mV/3 dBu
	–2,8 dB	+0,1 dB	–3,5 dB	–4,1 dB	+0,1 dB	+0,1 dB	–0,1 dB
	–3,0 dB	–1,0 dB	–4,2 dB	–3,5 dB	–1,5 dB	–7,0 dB	–6,1 dB
	0,19%	4,40%	0,15%	0,14%	1,03%	0,04%	2,10%
	3,80%	3,71%	0,13%	0,15%	4,43%	0,06%	5,20%
	0,01%	0,13%	0,01%	0,09%	0,20%	0,02%	0,38%
	nem mérhető	nem mérhető	nem mérhető	nem mérhető	nem mérhető	nem mérhető	nem mérhető
	páros	páros	páros	páros	páros	páros	páratlan
	69,2 dB	58,9 dB	74,0 dB	63,1 dB	57,8 dB	64,3 dB	70,6 dB
	74,9 dB	82,8 dB	80,5 dB	65,3 dB	59,7 dB	65,9 dB	73,8 dB
	87/81 dB	80,76 dB	80/68 dB	70/59 dB	86/72 dB	84/73 dB	84/71 dB
	78/81 dB	78/80 dB	95/77 dB	76/48 dB	82/58 dB	86/76 dB	84/74 dB
	35 pont	40 pont	45 pont	20 pont	45 pont	30 pont	35 pont
	Fan IT ☎ 239-7020	Fan IT ☎ 239-7020	Fan IT ☎ 239-7020	Kelly-Tech ☎ 350-1246	Kelly-Tech ☎ 350-1246	Juventus Team (disztributor) ☎ 469-5847	Juventus Team (disztributor) ☎ 469-5847
	www.genius.hu	www.genius.hu	www.genius.hu	www.kellytech.hu	www.kellytech.hu	www .juventus-team.hu	www .juventus-team.hu
	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	3 év	3 év
	5800 Ft	6500 Ft	7250 Ft	2875 Ft	8750 Ft	3125 Ft	5625 Ft

szintit kapjuk meg hozzá, továbbá Netscape és

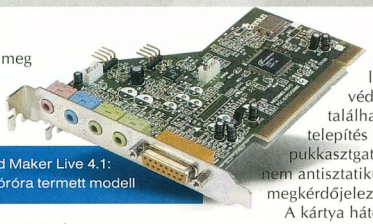

Genius Sound Maker Live 4.1: négy hangszóróra termett modell

Internet Explorer 3.0 plugint. Linuxos meghajtóprogramoknak nyoma sincs.

Genius Sound Maker Value 5.1

A Genius Sound Maker C-Media CMI8738 chipkészletén alapuló Value 4.1 újabb, immár 5.1-es változata – a kimenő csatlakozók száma tehát eggyel (Center/Woofer) bővült. Elődjéhez képest sokat javítottak a hangminőségen, de az extra mélykiemelés – bár mérsékeltebb módon – megmaradt. A szoftverkörítés és a meghajtóprogram-kínálat megegyezik a Value 4.1-ével, azaz a

Genius Sound Maker Value 5.1: házimozis hangtechnika Linux alatt is

Linuxok támogatása és az 512 hangú Yamaha S-YXG50 szoftveres hullámtábla itt is szériatartozék.

Genius Sound Maker Live 5.1/DVD

A Live 5.1/DVD a legkomolyabb Genius hangkártya, egyben ez szól legjobban az öt Genius közül. Felszereltsége is fejlődött: hátul két kimenetet találunk, egy *Audio Out* és egy 9 tűs *5.1CH out* személyében – utóbbihoz 9 tűs csatlakozóról jackre átalakító szerteágazó kábelt

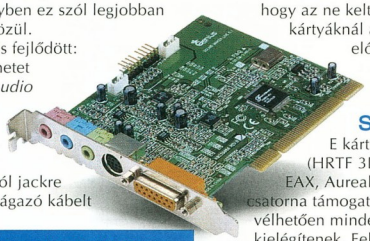

Genius Sound Maker Live 5.1/DVD: a Genius ajánlata DVD-nézéshez

is kapunk, amire a 6 csatornát köthetjük. A szoftverkörítés ugyanakkor szerényebb: csak a 128 hangszínű Yamaha S-YXG50-et kapjuk meg hozzá, és a linuxos driverek is hiányoznak a csomagból.

Golden Melody Hi-Live SC4000

Kellemes meglepetésként – bár messze nem egy drága és törékeny kártyáról van szó – a dobozban légbuborékos védőfóliába tekerve található a kártya. A fóliát a telepítés közben kedvünkre pukkasztgathatjuk – mellesleg nem antisztatikus, tehát védőhatása megkérdőjelezhető.

A kártya hátoldalán a mikrofon- és vonalbemenet mellett egy szem kimenet árválkodik. A kártya bemenete – legalábbis a tesztpéldányé –

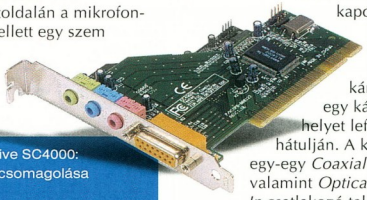

Golden Melody Hi-Live SC4000: nagyot legfeljebb a csomagolása durran

kissé féloldalasra sikerült, 10,2 dB-lel halkabban szólt az egyik csatorna. Érdekes, hogy monitorozás közben –4,15 dBu-nál nem tudott nagyobb jelet kiadni, ám lejátszáskor akár 1,13 volton +3,28 dBu-t is képes volt visszaadni. Magyarán szólva, felvétel közben halk,

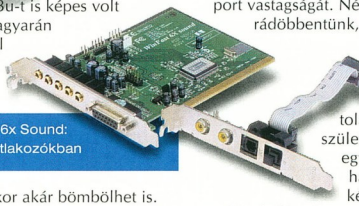

Leadtek Winfast 6x Sound: tobzódunk a csatlakozókban

ám visszajátszáskor akár bömbölhet is. Tehát felvétel közben a kártya lehalkítja a kimenetet – feltehetően azért, hogy az ne keltsen zajt (bár jobb kártyáknál amúgy sem fordul elő ilyesmi).

Leadtek Winfast 6x Sound

E kártya lehetőségei (HRTF 3D, DirectSound 3D, EAX, Aureal A3D 2 és 5.1 és 6 csatorna támogatása, DVD AC-3) vélhetően minden igényt kielégítenek. Felhasználási területe is széles: DOS, Windows 9x/Me/NT 4.0/2000/XP, Slackware 4.0, Caldera OpenLinux 2.2, RedHat 6.0 és S.u.S.E. 6.1 alatt használható.

A kártya saját audio rack programja CD-, MIDI-, WAV- és MP3-lejátszót, valamint saját keverőpultot tartalmaz.

Az MP3-lejátszóban található *Sound Effector*ban néhány előre definiált equalizerbeállítással találkozhatunk (de csak egyetlen felhasználói beállítást enged), ezenfelül visszhangot és visszaverődést keverhetünk a felvételre. A kártya hangminősége átlagos, enyhén megnyomja a mély frekvenciákat.

A kártyán az optikai kimenet és bemenet külön modulon kapott helyet. E modul nem igényel külön PCI kártyahelyet, ám egy kártyakimenet-helyet lefoglal a ház hátulján. A külön egységen egy-egy *Coaxial Out* és *In*, valamint *Optical Out* és *Optical In* csatlakozó található.

Ezeket a kimeneteket használva sokat javul a hangminőség – vagyis drágább házimozirendszerek mellé is ajánlható a kártya.

SafeWay Soundcard-PCI 4 channel 3D

A négycsatornás SafeWay rendkívül kicsi, a panel vastagsága épphogy eléri a MIDI port vastagságát. Némi méricskélés után rádöbbentünk, hogy a különleges, L alakú kialakítás anyag-takarékossági megfontolásokból születhetett, hiszen így egyetlen átlagos hangkártya készítésére alkalmas nyáklapból két kártya is kihozható! A kártya szerény méretéhez illő aprócska dobozában kisméretű, 5 oldalas leírás található. Ezek után

SafeWay Soundcard-PCI 4 channel 3D: szerény méret, szerény ár

nem meglepő, hogy a mezőny legolcsóbb kártyái közé tartozik.

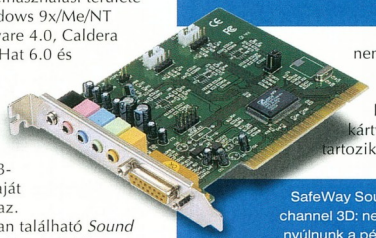

SafeWay Soundcard-PCI 5 channel 3D: nem kell mélyre nyúlnunk a pénztárcánkban az 5.1-es hangzásért

A meghajtóprogramok és alkalmazások szinte egy az egyben megegyeznek a Leadtek Winfast 6x Sound hangkártya mellé adottakkal – így a kártya többféle Linux, valamint DOS, Windows 9x/Me/NT 4.0/2000/XP alá is telepíthető. Saját audio rackje is ismerős volt CD-, MIDI-, WAV- és MP3-lejátszóstul, keverőstül – extraként a program saját bejelentkező dallamára cseréli a Windowsét.

A MIDI-s hangot General MIDI DirectMusic-kompatibilis letölthető (szoftveres) DLS-alapú hullámtáblás szintetizátor szolgáltatja – jobb, mintha FM szólna, de messze elmarad a Yamaha XG hangminőségétől.

Mint a frekvenciamenetéből látszik, ez is gyárilag dübörgő kártya.

A mélyet megnyomja, viszont 20 kHz-nél –7 dB az esése, tehát a magasat nagyon vágja.

Ugyanakkor a bemenő és kimenő jelszint megegyezik, azaz a kártya 1:1-es átvitelre képes.

A SafeWay kártyák további érdekessége, hogy a szokásostól eltérően 1 év helyett 3 év garanciát vállal rájuk a forgalmazójuk.

SafeWay Soundcard-PCI 5 channel 3D

Az előbbi, kisméretű kártya nagyobbik testvére.

Noha a dobozán fekete színű nyákot láthatunk, a kártya valójában zöld – bár ennek a hangzás szempontjából nincs jelentősége.

Meghajtóprogramjai és a hozzá járó alkalmazások szinte teljesen azonosak a Leadtek Winfast 6x Sound és a kisebbik Safeway-kártya szoftvereivel.

A kártya hardvere viszont eltér öccséétől, mert egy középső bass kimenet is található rajta, sokkal szebben szól, továbbá nagyobbak a bemenő és kimenő jelszintjei.

* * *

A Sound Blaster Live! 5.1 ugyan vízválasztónak került a kártyák közé, de vitathatatlanul megérdemli a CHIP-TIPP-et – kedvező áron az elérhető legnagyobb kompatibilitást nyújtja a legjobb hangminőség mellett.

Az Abit Home Theater AU10 hangminősége elmarad a Live!-étól, de DVD-nézéshez és játékhoz ideális, a hozzá mellékelt DVD-lejátszóprogram és távirányító ennek külön nyomatékot ad. Ennek a kártyának ítéltük oda tesztünk másik CHIP-TIPP-jét.

Különlegességével vásárlási ajánlatot érdemelt ki az AC'97 alaplapi vezérlő – alaplap vásárlása esetén lényegében ingyen megkapjuk, ám az átlagos felhasználók minden igényét kielégíti.

Mit, miért és hogyan mértünk

● *Legnagyobb bemenőszint:* azt mutatja meg, hogy a hangkártya bemenetén milyen szintű jelet tud fogadni anélkül, hogy túlvezérlés lépne fel – ami durva, kellemetlen torzítást okozna. Ennek mérésekor a hangkártyák legjobb minőségű analóg-digitális átalakítóját, azaz a vonalbemenetet (line in) vizsgáltuk – a mikrofoncsatlakozók gyakran tartalmaznak belső erősítést, ráadásul csak monók. A mérés során megkerestük azt a legnagyobb bemenő feszültséget, amelynél a bemenetet még nem vezéreljük túl. Mértékegysége mV/dBu, ahol a mV millivoltot, a dBu pedig a 0,775 volthoz viszonyított decibelt jelenti (ezt a műszaki életben használják így). E két mérőszám tehát ugyanazt adja meg, eltérő mértékegységgel.

● *Legnagyobb kimenőszint:* azt mutatja meg, hogy a hangkártya kimenetén mekkora jelet tudunk kiküldeni anélkül, hogy túlvezérlés lépne fel – ami itt is durva, kellemetlen torzítást okozna. Ennek mérésekor a hangkártyák legjobb minőségű digitál-analóg átalakítóját, azaz a vonalkimenetet (line out) vizsgáltuk – a speaker stb. csatlakozók általában tartalmaznak belső erősítést. A mérés során megkerestük azt a legnagyobb kimenő feszültséget, amelynél a kimenetet még nem vezéreljük túl. A mérés mértékegysége megegyezik a bemenőszintével. A maximális kimenőszintnél nagyon fontos, hogy legalább akkora legyen, mint a bemenő, hogy 1:1-es átvitelt lehessen csinálni (ez a monitorozás miatt lényeges). Ha nagyobb a jel, az nem baj – viszont ha kisebb, az kellemetlen lehet. Ideális esetben a szintek egyformák.

● *Frekvenciamenet esése 10 Hz-en és 20 kHz-en:* a kártyák frekvenciaátviteléről képet készítettünk. A mérés során 10 Hz-től 100 kHz-ig azonos amplitúdójú szinuszjelet adva a berendezés bemenetére monitorállásban (menet közben nézve), illetve a felvételt visszajátszva megnéztük, mekkora az adott frekvencián a kimenő szint, amelyet dB-ben mérünk. Az így elkészített görbét 10 Hz-en és 20 kHz-en olvastuk le. A frekvenciamenet esése 10 Hz-en a mély tartomány egyenletességét mutatja – minél kisebb ez az érték, annál jobb. A mai modern digitális berendezéseknél 0,1 dB alatti. A frekvenciamenet esése 20 kHz-en ugyanilyen módon jellemzi a magas tartományt. Egyes kártyák mérésénél a 10 Hz-nél mért esés pozitív előjelű – tehát az adott kártya valójában felerősíti a mély hangokat. Ez inkább dübörgő, mint kellemes basszust nyújt.

● *THD + zaj 40 Hz-es és 1 kHz-es jelnél:* amikor a hangkártyán szinuszjelet küldünk keresztül, akkor a kimenetén ezen a jelen kívül annak kétszeres, háromszoros stb. frekvenciájú felharmonikusai is megjelennek – 1 kHz-es szinuszjelnél 2 kHz-es, 3 kHz-es stb. jelek. Ez a harmonikus torzítás (Harmonic Distortion, HD). A teljes harmonikus torzítás (Total Harmonic Distortion, THD) a felharmonikusok összege.

E mérésnél a felharmonikusok amplitúdójának négyzetösszegéből vont gyökét százalékosan arányítjuk az alapjelhez. A kártyáknak alapzaja is van, ezért ezzel együtt mérjük a rendszert. A kimenőjelből sávszűrővel kiszűrjük a bemenetre küldött alapjelet, majd a maradékot – a felharmonikusok és a kártya zajának összegét – viszonyítjuk az alapjel szintjéhez, százalékban kifejezve. A kisebb érték a jobb.

● *DSP-s harmonikus torzítás maximális szintnél, illetve –40 dB-nél, és paritás:* az emberi fül a páros felharmonikusokat nem hallja disszonánsnak és nem érzi kellemetlennek, míg a páratlan felharmonikusokat szinte bosszantóan disszonánsnak érezzük. A páratlan felharmonikusok által okozott torzítás még akkor is sokkal zavaróbban hat, ha két nagyságrenddel kisebb, mint a páros felharmonikus torzítás.

Ezért megmértük a DSP-s (Digital Singal Processing) módszerrel a torzítást is. 1 kHz-es jelet adva a berendezésre a kimenőjelet spektrumanalízisnek vetettük alá, így láthatóvá vált a páros és páratlan felharmonikusok amplitúdója – a négyzetösszegükből vont négyzetgyökét százalékosan arányítottuk az eredeti jel amplitúdójához. Ha –40 dB-es alapjelnél mérhető értéket kaptunk, az már rossz kezdés volt – bár mint cikkünk elején említettük, sok olcsó kártya zaja akkora volt, hogy ebben veszett el a torzítási termék.

● *Paritás:* itt azt adtuk meg, hogy a kártya páros vagy páratlan felharmonikus torzítása döntő.

● *Jel/zaj viszony 20 Hz–20 kHz között, lineáris méréssel és „A" szűrővel:* a hangkártyák dobozán is gyakran megadott paraméter a jel/zaj viszony. Ezt a gyártók rendszerint nagy ráfigéréssel szokták megadni. Ez az érték határozza meg, mennyi zajt ad hozzá a kártya a jelhez. A mérendő egységre névleges, vagy maximális jelet adtunk, és megmértük a kimenő feszültséget, majd a bejövőjelet megszüntetve a megmaradó kimenőjel – azaz a zaj – szintjét mértük meg, és az előbbi kimenő feszültséghez viszonyítottuk. Minél nagyobb ez az érték, annál jobb.

A lineáris mérésnél a zaj arányát 20 Hz-től 20 kHz-ig lineárisan sávhatárolva vizsgáltuk. Az „A" szűrős mérésnél úgynevezett „A" szűrőt használtunk, ez az emberi fül hallásgörbéjének megfelelően súlyozza a különböző frekvenciájú zajokat.

● *Áthallás jobbról balra, illetve balról jobbra, 1 és 10 kHz-en:* az áthallás értéke azt adja meg, mennyire különül el a két csatorna egymástól, mennyire „szivárog" át a jel az egyikből a másikba. Az egyik csatornába beadtunk egy maximális amplitúdójú jelet, és megnéztük, hogy a másik csatornába mekkora jel kerül át. A két érték arányát dB-ben fejeztük ki. A mérést 1 kHz-es jellel, majd 10 kHz-essel is elvégeztük. Minél nagyobbak ezek az értékek, annál kisebb az áthallás, azaz annál jobb a kártya.

333: a fele se tréfa

A Via tudta, hogy kevés ideje van hátra, mert a sarok mögött már ott leselkedett a SiS 745-ös chipkészlete. Hiszen mint mindenki, kinek értelme vagyon, megszámlálhatta, hogy a performance DDR száma pediglen 333. Így elküldte nekünk – halandóknak – a KT333 szettet.

Rixer György

Amikor a Slot A tokozású Athlon processzorok piacra léptek, egyértelműen elég volt számunkra az SDR SDRAM, amely a memória-alrendszerben pöfögött.

Ahogy azonban nőtt az erőteljes architektúrájú Athlon procik órajele, illetve az EV6 busz is felváltott 200-ról 266 MHz-re, úgy vált egyre égetőbbé a memória-sávszélesség hiánya. Ennek számokkal alátámasztott kifejtése megtalálható márciusi számunkban (↗ Szoros középmezőny – CHIP, 2002/3/56).

Minthogy az AMD számára volt a legfontosabb, hogy a kezdetben az otthoni felhasználók által meglehetős lelkesedéssel – amely azóta is töretlen – fogadott Athlon ne bukjon el, mint mondjuk a K5 nevű gyermekük, ezért ők léptek leghamarabb ebben a témában, piacra dobva AMD 760 típusú alaplapi chipkészletüket. Bár kezdetben még voltak kisebb hibái, később beérett, és sokáig tartotta magát a piacon, köszönhetően stabilitásának, nagyon jó teljesítményének és rugalmasságának (hmmm, bypass...).

Bizony, nálunk is nyert CHIP-TIPP-et ilyen szett köré épített alaplap Socket A/DDR-es megmérettetésben (↗ A DDR-válogatott – CHIP, 2001/11/72), maga mögé utasítva Via KT266 és ALi ALiMaGiK 1 készletes lapokat. Egyébként mostanra már hivatalosan vége van az originál AMD 760-as készletnek, csak a több processzort támogató változatai élnek tovább (AMD 760 MP/MPX).

Nem ez a cikkünk fő témája, ezért nem sorolom föl az összes létező Socket A/DDR-es alaplapi készletet, hanem rátérek a tesztünk vezérfonalát adó KT333 legerősebb elődjére, a KT266A-ra, hiszen az előbbi az utóbbinak egyenesági leszármazottja. A KT266A pedig – logikus módon – a KT266 megemberelt, időzítések szempontjából optimálisabbra vágott, megnövelt teljesítményű változata. Igazi bestseller lett, ami komoly teljesítményét elnézve nem meglepő.

Via KT333=KT266A GT

Amiről szó van

Elméletben az idei év márciusában, ám gyakorlatilag inkább áprilisában piacra lépett Via KT333 tehát a KT266A leszármazottja, ám dicséretére legyen mondva a cég mérnökeinek, a már amúgy is nagyon jó hatásfokú memóriavezérlőt sikerült még tovább optimalizálniuk, nagyjából 5%-os teljesítménynövekedést elérve DDR266 memória használata esetén (a KT266A-hoz képest). Ez a többlet lényegében ingyen van, hiszen a két készlet lábkompatibilis, azaz az alaplapgyártóknak nem okoz jelentős költséget a KT333 implementálása a jelenlegi KT266A-s lapjaikra. Ebből a tényből logikusan levezethető az is, hogy a KT333 szettes lapok gyorsan le fogják váltani a KT266A-sokat – ennek lefutása lényegében csak a felhalmozott raktárkészletek nagyságától függ.

Kézzelfogható újdonságok

A memóriavezérlő említett optimalizálásán felül mindössze két helyen történt változás a KT266A specifikációihoz képest.

Az egyik a DDR333, más néven PC2700-as szabványú memóriamodulok hivatalos támogatása.

A PC2700 elnevezés egyébként onnan jön – egyetemben a PC2100-zal és PC1600-zal –, hogy DDR333 memória használata esetén az elméleti maximális memória-sávszélesség 2,7 Gbyte/s (DDR266-os memóriánál pedig 2,1 Gbyte/s).

Hozzá kell tennünk, hogy az elméletben 25%-kal magasabb memória-sávszélesség a gyakorlatban csak 3–5, nagyon memóriaintenzív alkalmazásoknál 10–12%-os teljesítménynövekedést okoz rendszerszinten. E jelenség magyarázata roppant egyszerű.

Csak annyit kell hozzá tudnunk, hogy a jelenleg használt EV6 rendszerbusz sávszélessége 2,1 Gbyte/s (mivel az is ugyebár 266 MHz-en megy az újabb Athlon Thunderbirdök, illetve minden Athlon XP esetében). Akkor lenne, illetve lesz valójában kiaknázva a DDR333 memória-alrendszer, ha az EV6 busz is feljebb lép 333 MHz-re – amire a Clawhammer processzorok esetében van némi esély.

A fenti fejtegetés egyben magában foglalja a jelenleg KT266/266A készletes alaplapot birtokló felhasználóktól érkező kérdésre adható választ is. Ha Via KT266/266A szettes alaplappal és DDR266-os memóriával rendelkezem, érdemes-e upgrade-elnem? A válasz: nem.

●

Míg az előbbi „újdonság" a KT333 északi hídjában található, a másik nóvumra a VT8233A jelű déli hídban lelhetünk rá. Ez pedig az Ultra ATA 133 szabvány támogatása. A jelenleg kapható IDE csatolófelületű, percenként 7200 fordulatot pörgő merevlemezek még az Ultra ATA 100 szabványban rejlő lehetőségeket sem igazán képesek kihasználni átviteli sebesség szempontjából, hogyan lennének hát képesek a 133 szabványét? Sehogy.

Az Ultra ATA 100 szabványét meghaladó átviteli sebességgel legfeljebb akkor találkozhatunk, ha az IDE csatornán kizárólag a merevlemez pufferéből származó adatok vándorolnak, illetve komolyabb RAID 0-s összeállításnál.

E példák egyike sem jellemzi az átlagos otthoni felhasználót (gondoljunk csak arra, hogy a legtutibb IDE-s merevlemezek puffere sem nagyobb 8 Mbyte-nál, az átlag inkább csak 2 Mbyte). Tehát ezen a téren sincs komolyabb előrelépés.

Azt persze le kell szögezni, hogy ártani senkinek sem fog, hogy az alaplapja nemcsak az Ultra ATA 100-at, hanem 133-at is támogatja...

i

↗ www.viatech.com/en/apollo/KT333.jsp
↗ www.viaarena.com/?PageID=2

Műszaki és kereskedelmi adatok, mérési eredmények

Műszaki adatok							
Gyártó, típus	**Abit AT7**	**AOpen AK77-333**	**Asus A7V333/R/U/F**	**Epox 8K3A**	**Gigabyte GA-7VRXP**	**Jetway V333K**	**Soltek SL-75DRV5**
Méret	normál ATX, 305x245 mm	normál ATX, 305x244 mm	normál ATX, 305x245 mm	normál ATX, 305x245 mm	normál ATX, 304x235 mm	normál ATX, n.a.	normál ATX, 305x225 mm
DDR DIMM foglalatok száma, maximálisan támogatott memória mennyisége	4 db, 3,5 Gbyte	3 db, 3 Gbyte	3 db, 3 Gbyte	3 db, 3 Gbyte	3 db, 3 Gbyte	3 db, n.a.	3 db, 3 Gbyte
AGP 4x/PCI/CNR foglalatok/UDMA-133-as csatornák száma	1/3/0/2 (+4 UDMA-133-as IDE RAID)	1/5/1/2	1 (AGP Pro 4x)/5/0/2 (+2 IDE RAID UDMA-133)	1/6/0/2	1/5/0/2 (+2 UDMA-133-as IDE RAID)	1/5/1/2	1/5/1/2
USB 1.1-es/USB 2.0-s/soros/párhuzamos csatolók száma	4/4/0/0	2/2/2/1	2/4/2/1	2/0/2/1	4/4/2/1	2/0/2/1	4/0/2/1
Integrált hangvezérlő	Realtek (hatcsatornás AC'97-es)	Realtek (hatcsatornás AC'97-es)	Cmedia CMI8738 PCI (hatcsatornás)	Realtek (AC'97-es)	Creative Labs CT 5880 PC	AC'97-es	Via (AC'97-es)
Extrák, különlegességek, égbekiáltó hibák	nincs PS/2-es port; 4 csatornás IDE RAID-vezérlő; integrált 10/100 Mbit/s-os Realtek LAN-vezérlő; 2 IEEE-1394-es port; S/PDIF kimenet	Watch-Dog Timer; fekete IDE kábelek a fekete PCB-hez	CPU Overheating Protection; Q Fan Control; 2 csatornás IDE RAID-vezérlő; MS és SDC támogatás; fedélzeti IEEE-1394-es csatlakozó	Watching-Dog Timer; extrém fölpörgetési feszültségek; POST screen data	ügyes AGP kártyatartó mechanika; integrált 10/100 Mbit/s-os Realtek LAN-vezérlő; DualBIOS; SC, SDC és MS támogatás	rosszul elhelyezett IDE csatlakozó	Anti-Burn Shield II, RedStorm Overclocking Tech
Nyomtatott kézikönyv minősége (maximum: 10 pont)	8,5 pont	8 pont	9 pont	8 pont	9,5 pont	n.a.	7,5 pont
Szoftverkörítés fontosabb elemei	Norton AntiVirus 2002	Norton AntiVirus 2002, AOpen Bonus Pack	PC Cillin 2000, Cyberlink audio- és videopakk	Norton Ghost, PC Cillin	Norton AntiVirus 2002 OEM, Norton Personal Firewall 2002 OEM, EasyTune III	PC Cillin	PC Cillin 2000, Virtual Drive, Drive Image 4.0, Partition Magic 6.0
Az alaplap tuninghajlandósága	nagyon jó	közepes	jó	nagyon jó	nagyon jó	jó	nagyon jó
A termék weboldala	www.abit.com .tw/abitweb /webjsp /index.htm	english.aopen .com.tw/products /mb/ak77-333 .htm	www.asus.com .tw/mb/socketa /a7v333 /overview.htm	www.epox.nl /english /products /motherboard /ep-8k3a.htm	www.gigabyte .com.tw /products /7vrxp.htm	www.jetway .com.tw/evisn /product/amd /v333da /v333da.htm	www.soltek.de /English /product /75drv5.htm
Mérési eredmények							
Sysmark 2001 patch 3 – Official Run/Internet Content Creation/Office Productivity	n.a./173/n.a. pont/	173/174/172 pont	175/177/174 pont	178/180/177 pont	174/177/172 pont	179/180/178 pont	173/174/172 pont
3DMark 2000 v1.1 – 640x480/16 bit	13 258 3D mark	12 941 3D mark	13 785 3D mark	13 797 3D mark	13 319 3D mark	14 087 3D mark	13 282 3D mark
3DMark 2001 – 640x480/16 bit	11 021 3D mark	10 682 3D mark	11 251 3D mark	11 401 3D mark	10 958 3D mark	11 613 3D mark	11 080 3D mark
Vulpine GLMark 1.1 – 640x480/16 bit, Low Detail	142,5 képkocka/s	142,0 képkocka/s	143,2 képkocka/s	143,2 képkocka/s	143,1 képkocka/s	144,1 képkocka/s	142,9 képkocka/s
Quake III Team Arena 1.27h – Fastest grafika, 640x480/16 bit, timedemo 1, mpdemo1	209,8 képkocka/s	205,9 képkocka/s	220,3 képkocka/s	224,1 képkocka/s	214,0 képkocka/s	227,0 képkocka/s	215,0 képkocka/s
Kereskedelmi adatok							
Forgalmazó	Mycom (disztributor) ☎ 204-5464	RCE (disztributor) ☎ 309-4700	Ramiris (disztributor) ☎ 412-4300	Herta ☎ 322-2232	CHS (disztributor) ☎ 451-3500	n.a.	Kelly-Tech (disztributor) ☎ 350-1246
Forgalmazó webhelye	www.mycom.hu	www.rce.hu	www.ramiris.hu	www.herta.hu	www.chs.hu	n.a.	www .kellytech.hu
Bruttó (ajánlott) kiskereskedelmi ár	44 255 Ft	38 300 Ft	53 490 Ft	42 400 Ft	37 500 Ft	n.a.	39 000 Ft
Garancia	2 év	2 év	3 év	2 év	2 év	n.a.	1 év

Tesztkonfiguráció: AMD Athlon XP 1900+; két 256 Mbyte-os PC2700-as CL2.5-ös Samsung DDR SDRAM modul; Chaintech A-GT61 SE; IBM DTLA-307030 merevlemez; Sony CDU771 CD-olvasó; angol Windows 98SE, DirectX 8.1; Via 4-in-1 4.38V; Detonator 28.32., Enermax 250 W-ó ATX2.03 tápegység; Coolink Cool 122+ hűtő

Ami maradt

Mint az a fentiekből látható, a KT266A nagy része változtatások nélkül került bele a KT333-ba. Ilyen megmaradt feature az északi és déli hidat összekötő V-Link, 266 Mbyte/s-os sávszélességgel. Továbbá a KT333 is csak 200, illetve 266 MHz-es EV6 buszú processzorokat támogat. Ebből következően ha a fentebb spekulált, 333 MHz-es EV6 buszú Clawhammer piacra lép, nagy valószínűséggel szükség lesz majd egy KT333A chipkészletre – ám valószínűbb, hogy azt a készletet már KT400-nak fogják hívni.

A memóriatechnológia már itt tart, legalábbis a Samsung és a Corsair már készen áll a saját DDR400-as moduljaival...

Összegzésképpen: aki Via KT333 chipkészletes alaplapra nevez be, az amellett, hogy számíthat a KT266A készlet már megismert stabilitására és teljesítményére (illetve gyakran frissített alaplapi meghajtókészletére: Via 4-in-1), pluszba kap – nagyjából ugyanazért az árért – egy hajszálnyival gyorsabb memóriavezérlőt, DDR333 támogatást, amely megfelelő memóriamodulokkal szintén pöccint a teljesítményen, illetve a „kihasználhatatlanul gyors" Ultra ATA 133 támogatását. Nemsokára olvasóink megláthatják azt is, hogy a tuningolt KT266A-ra épülő alaplapok közül melyikkel érdemes benyitni a PC2700 világába.

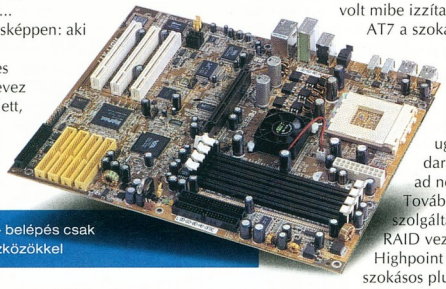

Abit AT7 – belépés csak USB-s eszközökkel

Abit

Az Abit versenyzője az AT7 jelzésű lap. Mint az a dobozán is virít, a cég új Max termékvonalának egyik prominens képviselője. A Max család ars poeticája a komoly teljesítmény mellett a magas integráltsági fokra törekvésben foglalható össze.

Az AT7-tel szerzett első gyakorlati élményem az anyázás volt, ugyanis a jó kis PS/2-es egerem és klaviatúrám csatlakozóját nem volt hova dugni, a lapon ugyanis semmiféle PS/2-es, soros, vagy akár párhuzamos porti csatoló sincs (és kivezetés sincs hozzá). Mehettem USB-s egeret és billentyűzetet lőni. Ezeket a később beszerzett perifériákat aztán már volt mibe izzítani, ugyanis az AT7 a szokásosnak mondható négy USB 1.1 szabványú port mellett ugyancsak négy darab 2.0-sat is ad nekünk. További szolgáltatása az IDE RAID vezérlő – a Highpoint HPT374 a szokásos plusz két-csatornányi UDMA-133 helyett azonnal négyet kínál, így az alaplapra akár tizenkét IDE eszközt is aggathatunk anélkül, hogy kiegészítő kártyát kellene vennünk.

Más kérdés, hogy ehhez már a tápegységet is körülte-kintően kell kivá-lasztani.

Az AT7-re ezenfelül Realtek gyártmányú 10/100-as LAN vezérlőt is szereltek, hozzá RJ45-ös dugaszt a hátpanelre. Hatcsatornás hangot is képes kipréselni magából a szintén Realtek gyártmányú AC'97 vezérlő, amihez szintén megkapjuk a megfelelő mennyiségű kimenetet, sőt S/PDIF Out is található a terméken. További, igazán extra feature az alaplapra integrált két IEEE-1394-es (Firewire) csatlakozó, a hozzájuk való vezérlővel.

A halomnyi integrált eszköz természetesen kompromisszumra kényszerítette a tervezőmérnököket, így az alaplapon csak 3 PCI kártyahely kapott helyet az obligát AGP-s rés mellett. Viszont négy memóriahellyel gazdálkodhatunk, egészen 3,5 Gbyte-nyi memóriamennyiségig. A normál ATX méretű AT7 megkapta minden Abit alaplap szokásos kelengyéjét, a SoftMenu III-at, ami jól tuningolhatóvá teszi.

Az Abit AT7 ára a rengeteg szolgáltatás ellenére is emberi szinten marad. Teljesítménye közepes a versenytársakéhoz viszonyítva – ám ezt leginkább a magas fokú integráltság számlájára lehet írni.

AOpen

A gyártójától kapott AK77-333-at logikusan az eredeti AK77 (Via KT266A) „alvázára" építették. Ez a termék az ismert márkaneven felül semmiben sem nyújt rendkívülit. A normál ATX-es mérettartományban mozgó AK77-333-on szokásos mennyiségű (azaz öt) PCI kártyahely és az ugyancsak megszokott 3 DIMM memóriahely kapott helyet. Két-csatornányi UDMA-133-as IDE csatlakozás áll rendelkezésünkre, azaz a lapon nem található IDE RAID vezérlő. Két USB 1.1-es, szintén két USB 2.0-s porttal, no és AC'97-es hangvezérlővel jön ki a dobozából az AK növendék.

Az AK77-333 erőssége a szoftverkörítése, és a színéhez passzoló, stílusosan fekete IDE kábelek. A lap teljesítménye a többiekével összevetve szerény – általánosságban kitekintve a világba teljesen elfogadható. Visszafogott teljesítményéhez és szolgáltatásaihoz illően az ára sem egetverő.

Asus

Miután megküzdöttem a saját köreimet a Tajvanról kapott bétás A7V333 példánnyal (Hangszálproblémák – CHIP, 2002/5/50), az szépen kimúlt. Aztán a márka hazai forgal-mazójától kaptunk másikat, az szerencsére már rendesen működött. Ezen az alaplapon már van egy-két dolog, ami említést érdemel. Itt van mindjárt az AGP Pro 4x bővítőrés – professzionális 3D-gyorsítók használatánál jöhet jól. Az alaplapi chipkészletből „jövő" két UDMA-133-as csatornán felül további kettőt ad az A7V333 egy Promise IDE RAID vezérlőn keresztül.

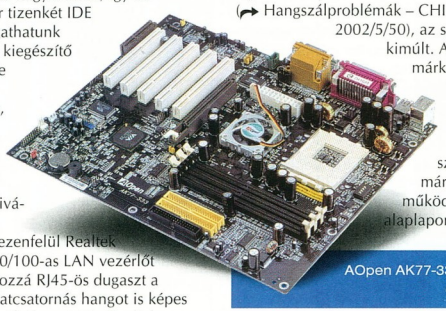

AOpen AK77-333 – lassan, de biztosan

A hatcsatornás hang megszólaltatásáról PCI-os hangvezérlő gondoskodik, a már jól ismert CMedia CMI8738. USB portokkal is jól ellátták a lapot – két USB 1.1 szabványú csatlakozón felül négy 2.0-s is gazdagítja az enteriőrt.

Ha még ez sem lenne elég, akkor mindenkit megnyugtatok: az A7V333 alapfelszereltségéhez is hozzátartozik az onboard IEEE-1394-es csatoló. A lap a Memory Stick és a Secure Digital Card

A horizonton

Sokakban felmerülhet a kérdés, vajon mikor jön a következő váltás a DDR frontján, név szerint a DDR400. A Samsung és a Corsair már szállít PC3200-as (azaz DDR400-as) modulokat, és őszre vagy az év végére várhatóan már lesz ezt hivatalosan is támogató chipkészlet.

Egyelőre azonban ennek a technológiának a piaci elterjedése és tényleges teljesítménybeli többlete erősen kérdéses, ezért nyugodt szívvel mondhatom most azt, hogy érdemes DDR333-as modulokba (és azokat támogató chipkészletbe) fektetni a pénzt – normális processzorral és memóriával megtámogatva nagyon komoly teljesítményt nyújtanak ezek a megoldások.

kártyákat is támogatja egy-egy csatlakozó erejéig.

Az északi hídján hatalmas passzív hűtő kapott helyet, de ezenfelül is van még két, versenytársai többségénél nem megtalálható extrája az A7V333-nak. Az egyik a C.O.P., ami a CPU Overheating Protection rövidítése, egyben utal az amerikai angolból ismert zsaru szóra (hát éééérted...).

Ez a mechanizmus elviekben megakadályozza, hogy a hővédelmükkel aligha büszkélkedő Athlon XP processzorok kiégjenek, ha elégtelenné válik a hűtésük.

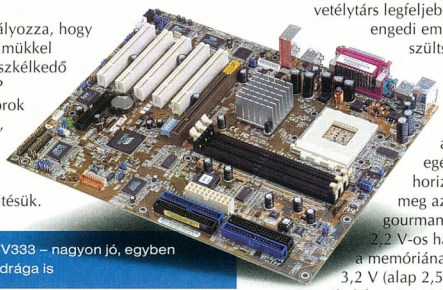

Asus A7V333 – nagyon jó, egyben nagyon drága is

Mindezt úgy, hogy ha kritikus túlmelegedést érzékel az alaplap, akkor kikapcsolja magát. Ez a funkció teljesen automatikus, a fizikai megvalósítása pedig egyedi, tehát nem egyenértékű a legtöbb alaplap BIOS-ában megtalálható *Shutdown Temperature* beállítással. Ennél az alaplapnál (ellentétben a Soltekével) a gyakorlatban nem próbáltam ki ezt a funkciót, ám ismerve az Asus magával szemben felállított minőségi követelményeit, látatlanban elhiszem nekik, hogy működik ez a védelem.

Az Asus A7V333 teljesítménye okés, bár nem kiemelkedő. A masszív szolgáltatáshalmaznak és az Asus nevének, illetve a hároméves garanciának persze megvan a maga ára. Szó szerint.

Epox

Az Epox versenylova bizonyult a teszt második leggyorsabb alaplapjának, azonban a hazai viszonylatban is elérhető termékek között már numero uno ebből a szempontból. A 8K3A jól összerakott, teljesítmény-, illetve tuningorientált KT333-as megoldás, különösebb extra szolgáltatások és üveggyöngyök nélkül. Az egész terméket dobozostul és kézikönyvestül is a szemet nyugtató zöldes színvilág jellemzi, amibe csak az északi híd viszonylag csenevész hűtőbordájának alumíniumárnyalata rondít bele – jobban szerettem a régi, zöld színű, *Epox* felirattal ellátott bordákat.

A normál ATX méretű lapon hat PCI kártyahellyel gazdálkodhatunk az AGP 4x mellett, illetve kétcsatornányi UDMA-133-as IDE csatlakozót lelhetünk fel rajta. USB oldalról alapszintűek a szolgáltatásai – két 1.1-es porttal be is zárul Miki mókatára, azaz hiányzik az USB 2.0 támogatása.

A három DIMM foglalatot iparági sztenderdnek minősíthetjük.

Térjünk rá a 8K3A lényegi extrájára, a tuningszekcióra. A procibusz órajelének 200 MHz-ig való feltornászásának lehetősége több mint elégségesnek tűnik (néhány versenytárs ennél magasabb értékeket is felkínál, ám ennek gyakorlati jelentősége jelenleg megkérdőjelezhető). A 8K3A brutalitása az adagolható többletfeszültségekben rejlik. Míg a legtöbb vetélytárs legfeljebb 1,85 V-ig engedi emelni a magfeszültséget (1,75 V az alap), a bátrabbak (Gigabyte) 1,925 V-ig, addig az Epox egészen új horizontokat nyit meg az erőteljes tuning gourmandjai előtt a maga 2,2 V-os határával, amihez a memóriának adagolható 3,2 V (alap 2,5 V, a többiek általában 2,8 V-ig engedélyezik itt a feszültség emelését) nagyon jól passzol. Itt aztán nem lesz energia híján a tuningra kijelölt CPU és memóriamodul. Azt azonban érdemes észben tartani, hogy a lehetőségekkel jobb élni, mintsem visszaélni a saját kárunkra...

Szintén a tuningot és a stabilitást szolgálja a POST képernyő alján megjelenő állapotsor, ahonnan a feszültségértékek, a ventilátorok fordulatszáma és egyéb „mechanikus" rendszeradatok olvashatóak le. Az Epox is implementálta a saját „tuning recovery" mechanizmusát – Watching-Dog Timernek nevezte el (erősen hasonlatos módon az AOpen Watch-Dog Timeréhez), automatikusan felismeri a kudarcba fulladt fölpörgetést, és szintén automatikusan újraindítja a rendszert az alapbeállításokkal.

Epox 8K3A – vigyázat, magasfeszültség!

Az Epox 8K3A tehát kifejezetten jó teljesítményt nyújtó KT333-as alaplap, erős tuninghajlammal. Az ezen a téren fellelhető egyetlen hibája a CPU túlhevülése elleni védelem hiánya (a'la Asus és Soltek), az ilyen irányú védelme kimerül a *Shutdown Temperature*-féle megoldásban. Ettől függetlenül a 8K3A-t nagyon jó vételnek tartom ebben a mezőnyben a performance szerelmesei számára, többek között teljesen okés vételára miatt. Aki szolgáltatások garmadájára vágyik, az persze máshol kereskedjen.

Gigabyte

A második Tier 1-beli cég versenyzője a GA-7VRXP, leánykori nevén 7VRXP. Ez az alaplap a Gigabyte lényegi válasza az A7V333 és az AT7 kihívására, amolyan „szolgáltatások széles spektrumával" megáldott KT333-as lap. A sok integrált extra mellett nem meglepő, hogy „csak" öt PCI kártyahely került a termékre. A chipkészletből fakadó két UDMA-133-as csatorna mellé kapunk még kettőt a fedélzeti Promise IDE RAID vezérlő jóvoltából.

A 7VRXP megvásárlása esetén szintén hozzájutunk egy integrált Realtek 10/100-as LAN vezérlőhöz, megfelelő hátpaneli csatlakozóval együtt. A fedélzeti cincogásról az AC'97-es megoldásoknál elméletileg szebb hangot kiadó CT5880 chip (lényegében Sound Blaster 128 PCI) gondoskodik. A szebb hangért cserébe le kell mondanunk a hatcsatornás hangzásról. Összesen nyolc USB porttal gazdálkodhat a gazdi, ezekből értelemszerűen négy 1.1-es, míg a fennmaradó négy 2.0-s szabványú.

A 7VRXP teljes mellszélességgel támogatja a DualBIOS megoldást, azaz vírustámadás vagy elcseszett BIOS-sütés után automatikusan a fallback, azaz kettes számú BIOS veszi át a szakirányú teendőket. Az alaplap Smart Card, Secure Digital és Memory Stick támogatást is nyújt. A mellé kapott szoftverek és kézikönyv, illetve kábelmennyiség láttán csak azt tudom mondani, ez jól kistafírungolt cuccos.

Az agyonintegráltságnak azonban itt is ára van – ez a teljesítményben ugyan megmutatkozik, de meglepő módon az árcédulán nem. Mondhatnánk azt is, hogy az alaplap ára szinte hihetetlenül jó – mindenesetre ezt adta meg nekünk a forgalmazója. Ehhez járul az is, hogy a 7VRXP tuningoldalról is jól ki van szerelve, a fölpörgetésben a windowsos EasyTune III program is segédkezik nekünk. Említésre méltó plusz az ötletes AGP retention mechanika is. Emberek, keressétek ezt az alaplapot!

Jetway

Itthon tök ismeretlen alaplapoldalról ez a cég (reméljük, a videokártyatesztünk óta grafikai vonalon nem teljesen az, legalábbis olvasóink számára). A mostani mezőnybe egy „stripped down", performance KT333-as megoldás jött tőlük (tehát az Epox 8K3A elképzelésének vonalán mozog). A típusjele V333K – ám a cég webhelyén nincs ilyen, helyette van V333DA.

Az első tapasztalatom a lappal

kapcsolatban igencsak negatív volt, ugyanis az IDE csatornák csatolói merőlegesen útját állták az AGP résben levő, teljes hosszúságú Chaintech GF4 Ti 4600-as kártyának.

Nagyfokú erőltetés és a VGA kártya kétfokos dőlésszögébe való belenyugvás árán sikerült megkezdeni a Windows telepítését.

A teljes igazsághoz hozzátartozik, hogy az alaplap dobozában különleges, „low-profile" csatlakozójú IDE kábelek kaptak helyet ennek a nyomornak az enyhítésére, ettől függetlenül ez elég gyenge design.

Gigabyte GA-7VRXP – hihetetlenül olcsó és jó

Öt PCI hely, két USB 1.1 port (2.0 nyista), okés tuninglehetőség, fedélzeti AC'97-es vezérlő és három DIMM hely – röviden ezzel jellemezhetjük a V333K-t.

Füstbe ment tuning (akár szó szerint...) esetén aktivizálja magát a Recovery Genius, ami a Watching-Dog Timer Jetway-féle megfelelője.

Sokkal kevésbé „vicces", hogy a CPU rendszerbuszának órajelét jumperrel kell állítani.

Ez azért majdnem középkor. A termék dobozában nem jött kézikönyv, ezért ennek minősége homályba vész.

A fentiek alapján átlagos noname alaplap képe

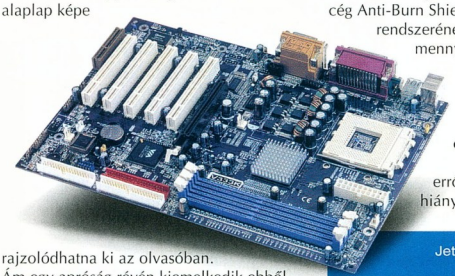

rajzolódhatna ki az olvasóban. Ám egy apróság révén kiemelkedik ebből a kategóriából a V333K. Ez pedig a sebessége.

A Jetway rakétája mindenkit lehagyott ezen a téren, még a szintén gyors Epox 8K3A-ra is rávert.

A lassabbak pedig csak a port nyelhették...

Nincs általunk ismert hazai forgalmazója, ezért konkrét árral nem tudunk szolgálni. Ennek hiányában pedig elég nehéz teljes értékelést adni erről a termékről. Annyi bizonyos, hogy a Jetway mérnökei értik a dolgukat, és érdemes figyelni a cégre a jövőben.

Soltek

A cég SL-75DRV5-je már komoly tekintélyre tett szert a szakmában, többek között azért, mert az egyik első KT333-as implementáció volt mind az újságírók kezében, mind a piacon.

A lap extravagáns lila színe, illetve a processzor túlhevülése elleni védelme sem volt rossz hírverés. Na, ez utóbbit ki is próbáltam – egy életem, egy halálom. 800 MHz-es Duron volt a kiszemelt ügynököm a küldetés végrehajtására. Rendszer bebootol, Windows, tig bácsi először lehúzza a ventilátor tápcsatiját, aztán a teljes hűtőt leszedi a processzorról.

Lényegében azonnal shutdown. Körbeszaglásztam a procit, hogy égett szaga van-e (nem volt), kiszedtem a foglalatból és szemrevételeztem, égési nyomokat keresve (szintén nem voltak). Proci foglalatba vissza, hűtő visszarak, beüzemel, Power On.

Láss csodát, bebootolt rendesen a rendszer.

A 75DRV5 tehát megbízható CPU-leégés elleni védelemmel van ellátva, ez pedig komoly plusz (azoknak a szemében mindenesetre, akik már küldtek halálba ilyen prockót).

Agent Duron 800 pedig tovább tengetheti napjait az élők sorában.

A fenti szolgáltatás egyébként része a cég Anti-Burn Shield II (ABS II) hardverővő rendszerének. Az alaplap a szokásos mennyiségű bővítőréssel (5 PCI, 1 AGP, 1 CNR, 3 DIMM), illetve két-csatornányi IDE (UDMA-133) csatolással rendelkezik.

Az AC'97-es vezérlő erről a termékről sem hiányozhat, kapunk mellé négy USB 1.1-es portot is (2.0-sat nem).

A „manuális" tuning területén erős 75DRV5 BIOS-a felkínálja a kezdő(?!) felhasználók számára a RedStorm fölpörgető segédprogit, amely automatikusan nekiáll feltérképezni, meddig hajtható túl a rendszer.

Jetway V333K – port etetett a többiekkel

Személy szerint jobban preferálom azt, amikor én mondom meg, hogy mi van, és nem a gép.

A termékhez nagyon jó gépkönyv társul, ám elég durva hibának tartom, hogy PC2700 helyett PC2600-as (persze nem létező) szabványú DDR memóriáról írnak. Ezt betudhatjuk figyelmetlenségnek, ám volt olyan – kisebb kaliberű – gond is az alaplappal, aminek forrása már jóval nehezebben lenne belőhető.

Történt ugyanis, hogy mindkét 3DMark tesztben formába rendeződött(!) pixel-popping jelenség volt tapasztalható.

Mivel az OpenGL-es tesztekben ilyen jelenség nem lépett fel, valószínűleg nem az AGP megvalósítása hibás – inkább a Via 4-in-1 driverek és a lap BIOS-ának néminemű kollíziójára gyanakszom. Ez a hiba valószínűleg elhárítható BIOS-frissítéssel.

A Soltek 75DRV5-jének ára visszafogott, ahogy a teljesítménye is.

A potenciális vásárlóknak a viszonylag komoly szoftverkörítés és a CPU kiégése elleni hatásos védelem teszi édesebbé ezt az üzletet.

Tippjeink

A mezőnyből nem is annyira széles körű szolgáltatásaival, inkább azokhoz társuló árával emelkedik ki a Gigabyte 7VRXP. Emellett teljesítménye,

Soltek SL-75DRV5 – leégni csak a napon lehet

illetve minden más „mellékes körülménye" is elfogadható, így tesztünk CHIP-TIPP-jét ő kapja.

Ajánlást kap teljesítménye és bősz tuninghajlandósága okán az Epox 8K3A. Végül szintén ajánlást kap a Jetway V333K-ja, hiszen a mezőnyben a leggyorsabbnak bizonyult – ám hazai forgalmazó és ár híján komolyabb elismerést logikus módon most nem kaphatott.

A tesztünkhöz használt alkatrészeket a Bluefish Computers, a Kelly-Tech, a Senorg, a Chaintech holland képviselete, a Vision Computers, illetve a Samsung Magyarország biztosította.

DIGITÁLIS FOTÓTECHNIKA

EASYSHARE RENDSZER
EGYSZERŰEN DIGITÁLIS
USB DOKKOLÓ ÉS TÖLTŐ

Kodak

FELBONTÁS 1,3 - 2,3 - 3,3 - 4 MegaPixel
ÁR 59.992 - 169.992 Forint

NYÁRI AKCIÓ KEDVEZMÉNYES ÁRAKKAL!

KÁRTYAOLVASÓK
SOKOLDALÚ
MULTIMÉDIA LEJÁTSZÓ

DATAFAB

FILMSZKENNEREK
NAGY TUDÁSÚ
FÉNYKÉPEZŐGÉPEK

Nikon

SLR FÉNYKÉPEZŐGÉPEK
TÖKÉLETES
DIGITÁLIS HÁTFALAK

16 MP

Kodak Professional

DIGITÁLTECHNIKA Kft.
Budapest, 1149 Egressy út 5
T./f.: 221-6779, 221-6772
Győr, 9024 Nagy I. u. 35.
T./f.: 96/517-500, Fax: 517-501
ÁFA nélküli árak!
www.dit.hu
foto@dit.hu

DIT DIGITÁLTECHNIKA

A HIVATALOS MAGYARORSZÁGI KODAK ÉS DATAFAB DISZTRIBUTOR, NIKON DIGITÁLIS PARTNER

PC-NET-WORK
NAGYKERESKEDÉS

... a külső is számít !

WWW.PC-NET-WORK.HU
1087 Budapest, Hungária krt. 8.
Tel.: 210-3044, 303-1040

COOLPIX 995

A képzelethez igazítva

- 3,2 megapixeles képfelbontás
- Nikkor 4x optikai zoom objektív
- Beépített vaku vörös szem effektus csökkentéssel
- Akkumulátorral és töltővel

Nikon COOLPIX
DIGITÁLIS KAMERÁK

A Nikon Coolpix digitális kamerák mindenkinek megfelelnek, függetlenül attól, hogy milyen fokon űzi a fényképezést. Vessen egy pillantást erre a három stílusos modellre, és döntse el, melyik illik Önhöz!

A Coolpix 995 rendelkezik elég olyan tulajdonsággal amely még a leglelkesebb fényképészeket is lázba hozza?

Vagy a Coolpix 885? Kicsi, elegáns és nagyszerű eredményt produkál szinte minden szituációban...

Vagy mit szólna a Coolpix 775 modellhez? Kicsi, könnyű, használata egyszerű és szórakoztató – tökéletes választás bármely pillanat megörökítésére.

Mindhárom modell tervezésekor a legfontosabb szempont a lehető legkönnyebb és legkényelmesebb használat volt. Bármelyik modellt is választja, a sokrétű Nikon zoom objektívek és a Nikon fejlett digitális technológiája segítségével biztos lehet az éles, tiszta képekben, amelyek minden alkalommal élő, lüktető és kiegyensúlyozott színekkel örökítik meg a varázslatos pillanatokat.

COOLPIX 885

Mindenre kész

- 3,2 megapixeles felbontás
- Nikkor 3x optikai zoom objektív
- 12 felhasználóbarát program
- Akkumulátorral és töltővel

COOLPIX 775

Emlékké változtatja a pillanatokat

- 2,0 megapixeles felbontás
- Nikkor 3x optikai zoom objektív
- 7 felhasználóbarát program
- Akkumulátorral és töltővel

NIKON KFT
DÉVAI UTCA 26-28.
1134 BUDAPEST
TEL.: (361) 350-5525
FAX: (361) 350-5528

Expect More. **Nikon**

Hideglelés 4

A meleg – mint tudjuk – meglehetősen ártalmas a munkamorálra. Nincs ez másképp a számítógépeknél sem, ahol az agy, a processzor forr fel a leghamarabb, és megy esetleg az örök vadászmezőkre – ha! Ha nincs rajta megfelelő hűtő. De milyen a jó hűtő?

Erdős Márton

Szerencsére egyre ritkábban fordul elő – köszönhetően az egyre újabb fejlesztéseknek –, hogy a processzor megsül. Tesztünkben a ma kapható jobb processzorhűtőket vizsgáltuk meg. Az Intel végleg felhagyott a Socket 423-as foglalatú processzorok gyártásával, ezért mostanra egyeduralkodóvá vált a Socket 478, így tesztünkben kizárólag ezzel a típussal foglalkozunk.

Védd magad!

Ha nem figyelünk oda a túlmelegedésre, könnyen becsúszhat egy hiba, ami akár teljesen működésképtelenné teheti a gépet. Jobb esetben csupán az éppen feldolgozás alatt álló adataink vesznek el, rosszabb esetben a hardver is sérülhet. Ennek kiküszöbölésére számos technika született, amelyek több-kevesebb sikerrel kecsegtetnek.

Az első és talán a legjobb védelmet mindjárt az Intel Pentium 4-es magon belül találjuk, ez a Speedstep. A hőmérséklet drasztikus emelkedésével processzorunk egyre alacsonyabb működési frekvenciára kapcsol, ezáltal próbálja meg csökkenteni az üzemi hőmérsékletét, és biztonságosan futtatni a programokat. Ám ha még így is emelkedik a hőtermelés, a processzor rövidzárlatot szimulál, és „lefagyasztja" saját magát – megszűnik az áramfelvétel, és a mag szép lassan lehűl. A következő védelmi szint is a processzorral jár alapfelszereltségként. Mivel a gyártástechnológiának köszönhetően a mag fizikai mérete nagyjából csupán 150 négyzetmilliméter, ezt minden külső fizikai behatástól védeni kell. Fontos még, hogy a kap-csolat a mag és a hűtőfelület között közel tökéletes legyen. Az Intel által alkalmazott Integrated Heat Spreader (IHS) tulajdonképpen fémsapka – védi a magot a külső hatásoktól, másrészt megfelelő hőátvezető kapcsolatot biztosít. E sapka mérete nagyjából megegyezik a processzor teljes méretével. A következő védelmi vonalakat a CPU-hűtőn és az alaplapon találjuk. Ilyen a hűtőventilátor kábelére szerelt csipogó, amely a ventilátor fordulatszámának csökkenésekor hangosan jelez. Jó szolgálatot tehet az alaplapon található hőérzékelő dióda, amit szoftverrel figyeltethetünk. Itt is megoldható, hogy felforrósodás esetén a gép automatikusan leálljon vagy készenléti állapotba váltson.

Cooler Master DI4-7H53B – olcsón jót

Coolink Cool 402 – általános megoldás, némi tartalékkal

Biztos alapokon

Eddigi hűtőtesztjeinkben legtöbbször kitértünk arra a fontos tulajdonságra, hogy az egyes hűtési módszerek mennyire alaplapfüggőek. Erre a hűtők mérete miatt volt szükség, hiszen azt semmilyen szabvány nem írja elő, hogy a processzorfoglalattól milyen távolságban helyezkedhetnek el az egyéb alkatrészek. Persze csak az extrémebb alakú hűtőkkel lehet probléma, amelyek jelentősen eltérnek a kvázi szabványos értékektől.

Nos, az Intel ezt a problémát ötletesen egy szabványos, alaplapra rögzített műanyag kerettel hidalta át. A keret közepén tulajdonképpen semmi egyebet nem találunk a processzorfoglalaton kívül. Így egy csapásra több probléma is megoldódott. A hűtők felfelé nyugodtan terjeszkedhetnek – és nem kell aggódnunk, hogy egy extra kivitelű eszköz nem passzol az alaplapunkba. Másrészt fontos, hogy a leszorító kapcsok nem érintkeznek az alaplappal, de még a foglalattal sem. Mindenféle mechanikai szerelés az alaplaptól több centiméter távolságban történik, így esélyünk sincs felsérteni a nyáklapot, netalán letörni egy alkatrészt. De hogy ne álljunk még le a keret „polírozásával", ejtsünk szót a rázkódásról is. A keret a négy sarkán a teljes bordát tartja. Ennek köszönhetően a hűtőben kisebb lesz a rázkódás, vibrálás, ami ráadásul zajcsökkentő tényező is.

A fűtőtest

A Northwood magos Intel Pentium 4 nem jelent igazán nagy kihívást egy hűtőnek, ami egyrészt 0,13 mikronos gyártástechnológiájának, másrészt FC-PGA2-es tokozásának köszönhető. Ez a Flip-Chip Pin Grid Array 2 rövidítése. A flip szó itt a fejére állított elrendezést jelenti – azaz a magot úgy tervezték, hogy a jobban melegedő áramkörök lehetőleg a hűtőbordához közelebb helyezkedjenek el.

A legkisebb – tesztünkben is használt – Intel Pentium 4 1,6A processzor 1,5 V feszültség mellett mindössze 46,8 W teljesítményt vesz fel. A hasonló kialakítású, de 0,18 mikronos Willamette Pentium 4 viszont több mint 60 W-ot.

Hogy ne legyen olyan egyszerű a hűtők dolga, a processzort tuningolva, 2,4 GHz-en teszteltük. Egy gyári 2,4 GHz-es Intel Pentium 4 nagyjából 57-60 W-ot vesz fel. A mi esetünkben azonban a magfeszültséget is kellett növelni: a gyári 1,5 V-ról 1,775 V-ra, miáltal a processzor teljesítményfelvétele meghaladta a 60 W-ot.

A táblázatban található „Ajánlott maximális CPU-órajel" ezért kicsit félreérthető. Ide a gyártó által megadott értéket írtuk, ám a legtöbb esetben nem volt feltüntetve, hogy ez Willamette vagy Northwood magos Pentium 4 processzorra értendő. Tehát ahol az az

http://mbm.livewiredev.com
www.intel.com/support/processors/pentium4/thermal.htm#Specifications

Műszaki adatok és mérési eredmények

Gyártó, típus	Cooler Master DI4-7H53B	Coolink Cool 402	Globalwin WDW76	Sanyo Denki San Ace MC 109x 9412T5H0036	SCS KKC42B	Spire Megarock 1	Thermaltake Dragon Orb A1258S	Titan W4TB
Termék weboldala	www .coolermaster .com/home .html	www .coolink .com.tw	http:// globalwin .com.tw /new-product /wdw76.html	http:// sanyodb .colle.co.jp /coolingpdf /catalog.pdf	www .infotech.co .yu/kellytech /kkc42b.htm	www .spirecoolers .com	www .thermaltake .com/products /orbs /dragon478 .htm	www .titan-cd.com /titan.htm
Műszaki adatok								
Hűtőborda								
Méret ventilátorral (szélességxmélységxmagasság)	69x83x52 mm	72x91x53 mm	68x88x55 mm	71x95x63 mm	69x83x52 mm	78x90x61 mm	90x89x67 mm	71x85x55 mm
Tömeg	n.a.	280 g	340 g	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Fém anyaga	alumínium	alumínium	alumínium	alumínium	alumínium	alumínium	alumínium és vörösréz	alumínium
Klipszek anyaga	műanyag	alumínium	műanyag	műanyag	alumínium	alumínium	műanyag	alumínium
Ventilátor								
Méret (szélességxmélységxmagasság)	70x70x15 mm	70x70x15 mm	70x70x15 mm	60x60x10 mm	70x70x15 mm	70x70x15 mm	70x70x25 mm	70x70x15 mm
Lapátok száma	9	9	11	7	11	9	7	11
Csapágyrendszer	golyóscsapágy	golyóscsapágy	golyóscsapágy	dupla golyóscsapágy	golyóscsapágy	golyóscsapágy	dupla golyóscsapágy	golyóscsapágy
Névleges fordulatszám	2200–4300 fordulat/perc	4200 fordulat/perc	4200 fordulat/perc	3900 fordulat/perc	4500 fordulat/perc	3500 fordulat/perc	6000 fordulat/perc	4500 fordulat/perc
Névleges légszállítás	37,54 m^3/perc	33 m^3/perc	33,25 m^3/perc	n.a.	25,73 m^3/perc	21,7 m^3/perc	49,4 m^3/perc	36,31 m^3/perc
Névleges maximális teljesítményfelvétel 12 V-on	n.a.	2,88 W	2,88 W	2,52 W	2,04 W	1,92 W	8,4 W	3,24 W
Névleges zajszint	26–38 dBA	35 dBA	38 dBA	26 dBA	32 dBA	27,5 dBA	43 dBA	32 dBA
Várható élettartam	n.a.	n.a.	n.a.	40 ezer óra	n.a.	50 ezer óra	50 ezer óra	35–50 ezer óra
Ventilátorvédő	○	○	○	●	○	○	●	○
Hőelvezető paszta	fehér paszta, gyárilag felkenve	fehér paszta	fehér paszta, gyárilag felkenve	paszta gyárilag felkenve	fehér paszta	fehér paszta, gyárilag felkenve	fehér paszta	ezüstszínű paszta tubusban
Ajánlott maximális CPU-órajel	2,2 GHz	2 GHz	2,2 GHz	2,2 GHz	n.a.	2,4 GHz	3 GHz	2,4 GHz
Mérési eredmények								
Terhelés nélkül								
Maghőmérséklet	40 Celsius	36 Celsius	36 Celsius	36 Celsius	38 Celsius	34 Celsius	34 Celsius	38 Celsius
Házhőmérséklet	35 Celsius	35 Celsius	35 Celsius	33 Celsius	35 Celsius	36 Celsius	33 Celsius	36 Celsius
Ventilátor fordulatszáma	4218 fordulat/perc	3924 fordulat/perc	4272 fordulat/perc	3154 fordulat/perc	4383 fordulat/perc	4066 fordulat/perc	6250 fordulat/perc	3835 fordulat/perc
100%-os processzorterhelésnél								
Maghőmérséklet	58 Celsius	53 Celsius	52 Celsius	60 Celsius	52 Celsius	50 Celsius	52 Celsius	54 Celsius
Házhőmérséklet	37 Celsius	41 Celsius	38 Celsius	35 Celsius	39 Celsius	40 Celsius	40 Celsius	40 Celsius
Ventilátor fordulatszáma	4753 fordulat/perc	3924 fordulat/perc	4272 fordulat/perc	3552 fordulat/perc	4383 fordulat/perc	4066 fordulat/perc	6250 fordulat/perc	3835 fordulat/perc
3DMark2001 kétszeri futása után								
Maghőmérséklet	58 Celsius	52 Celsius	52 Celsius	56 Celsius	52 Celsius	48 Celsius	50 Celsius	52 Celsius
Házhőmérséklet	38 Celsius	39 Celsius	37 Celsius	34 Celsius	40 Celsius	39 Celsius	38 Celsius	42 Celsius
Ventilátor szubjektív zajszintje (a legjobb: 10)	8	6	5	8	5	4	2	6
Kereskedelmi adatok								
Forgalmazó	Expert Computer Kft. (nagy-kereskedés) ☎ 450-2430	Kelly-Tech (nagy-kereskedés) ☎ 350-1246	Kelly-Tech (nagy-kereskedés) ☎ 350-1246	Vision Computers ☎ 370-4705	Kelly-Tech (nagy-kereskedés) ☎ 350-1246	Pulsar Hungary Kft. (nagy-kereskedés) ☎ 219-0395	Wentil-Tech Kft. (nagy-kereskedés) ☎ 450-1838	Wentil-Tech Kft. (nagy-kereskedés) ☎ 450-1838
Weboldal	www .expert.hu	www .kellytech.hu	www .kellytech.hu	www .vision-computer.hu	www .kellytech.hu	www .pulsar.hu	www .wentiltech.hu	www .titancooler.hu
Ár (bruttó) ajánlott végfelhasználói	2668 Ft	4500 Ft	4900 Ft	○	4200 Ft	3211 Ft	8250 Ft	4375 Ft
Garancia	3 év	3 év	3 év	1 év	1 év	élettartam-garancia	3 év	3 év

érték szerepel, hogy 2 GHz, valószínűleg a Willamette-re vonatkozik, hiszen a tesztben használt 2,4 GHz-es Pentium 4-et mindegyik hűtő sikeresen lehűtötte.

Stressz-teszt

Teszteléshez a már előző tesztünkben bevált mérési módszert alkalmaztam (↝ Hö-hö-hö, cool! – CHIP, 2002/1/69). A processzormagot védő fémsapkát minden egyes hűtőborda felhelyezése előtt megtisztítottam, megvártam, hogy a CPU szobahőmérsékletűre hűljön, majd ezüstpasztás (Titan TTG-S104) újrakenés után felhelyeztem a bordát. Néhány modellnél a pasztát gyárilag felkenték a borda aljára, ilyenkor nem kentem be a CPU-t.

A teszt valós körülmények között folyt, azaz a hűtők egy átlagos perifériákat tartalmazó számítógépben működtek, zárt házban, kiegészítő házventilátor nélkül. A szoba hőmérséklete 26-27 Celsius-fok volt, állandó, de nem erős huzattal.

A konfiguráció otthona egy zárt AOpen HQ45-ös ház volt, amelybe 250 W-os tápot szereltek. Ez minőségi, de megfizethető árú ház, kiváló, Noise Killer technológiájú tápegységgel. A konfigu-

ráció Asus P4B266 alaplapra épült, amiben Intel Pentium 4 1,6A-s processzor ketyegett, 256 Mbyte DDR SDRAM társaságában. Az egyéb alkatrészek: Abit Siluro GF4 MX 440 videokártya, alaplapi integrált C-Media hangvezérlő, Mitsumi CR-48X9TE CD-újraíró,

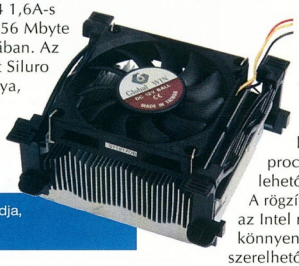

Globalwin WDW76 – tudja, honnan fúj a szél

floppymeghajtó, 60 Gbyte-os 7200/perces fordulatszámú Seagate Barracuda IV merevlemez. A hőmérsékletek és a ventilátor fordulatszámának figyelésére a Motherboard Monitor a legalkalmasabb segédprogram. A merevlemezhez és a floppymeghajtóhoz vezető kábelek a Cooler Master által készített, aerodinamikailag formatervezett kábelkötegek. Ez nagyjából annyit jelent, hogy nem széles szalagkábelt használtak, hanem vékony hengeres csőben vezették el a kábeleket.

Bekapcsolás, majd a Windows betöltődése után a gép terhelés nélkül ment öt percig, majd megmértük a processzor hőmérsékletét (üresjárási hőmérséklet) és a ventilátor fordulatszámát. Ezután a VirtualDub 1.4.10-es verziójával egy filmet tömörítettem át DivX 5.01-es formátumba, ami a gépnek átlagosan 16 percébe került. Ez a komplett rendszert 100%-osan kihasználta a folyamat teljes idejére. A feladat végén feljegyeztem a 100%-os processzorterheltség mellett mérhető értékeket. Hogy teljes legyen a kép, egymás után kétszer lefuttattam a 3DMark 2001-et, és feljegyeztem a kilépéskori mag- és házhőmérsékletet.

A hűtők hangját szubjektíven ítéltem meg. Ehhez a számítógépházban minden egyéb zajkeltő alkatrészt kiiktattam. A Thermaltake alacsony pontszáma a szomszédpróbáló zajt jelöli, míg az Intel és a Cooler Master magasabb pontszámai a meglehetősen csendes, észrevétlen működést jelzik. Ezek után nézzük az egyes hűtőket!

Cooler Master DI4-7H53B

A Cooler Master az egyik legnagyobb név a számítógéphűtésben, így a Pentium 4 processzorok piacáról sem maradhatott ki. A kínálatában szereplő három modell méretei szinte tökéletesen egyeznek, csupán a tálalásukban van némi különbség. Mi az egyszerűbb csomagolású, fordulatszám-szabályzós példányt vizsgáltuk meg. Az okosság a ventilátor és a hűtőborda közt elhelyezkedő hődióda, ez a hőmérséklet függvényében 2200 és 4300 fordulat/perc intervallumban szabályozza a ventilátor fordulatszámát. Így mindig optimális hőmérsékleten tartja a processzort, és a zajszint a lehető legalacsonyabb.

A rögzítő klipszek hasonlítanak az Intel megoldásához, vagyis könnyen szerelhetők, de nem szorítják elég erősen a bordát a CPU-hoz. Talán emiatt is fordulhatott elő, hogy a teszt alatt a ventilátor végig a maximális fordulatszámon pörgött. Szerencsére még így is csak halkan duruzsolt. Alacsonyabb órajelnél, amikor csökken a ventilátor fordulatszáma, még kisebb zajra számíthatunk. Sajnos a borda mérete miatt magasabb órajelű Pentium 4-ekhez, valamint tuningolni vágyóknak nem ajánlott.

Sanyo Denki San Ace: az Intelnek megfelelt – és nekünk is...

⊕ Dinamikus fordulatszám-szabályzó, halk, olcsó

⊖ Elkelne egy nagyobb borda

Coolink Cool 402

A Coolink hűtői már régóta ismertek kis hazánkban. A Pentium 4-es hűtőjük kiforrott példány, még szerényebb tuningot is elvisel. Felhelyezése egyszerű, de a bordához rögzített leszorítókhoz csavarhúzóra van szükség. Még így is kényelmesen szerelhető a sok hely miatt, ráadásul cserébe igencsak erősen nyomja a felépítményt a processzorhoz. A ventilátor teljesen átlagos, és mivel fordulatszáma kisebb mint 4000 fordulat/perc, hangja is elviselhető.

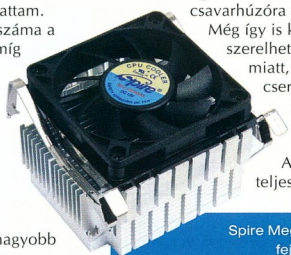

Spire Megarock 1 – hideg fejjel dolgozhatunk

⊕ Általános felhasználásra általános körülmények között – azaz megbízható középmezőny

⊖ A processzort jól hűti, de a környezetét kevésbé

Globalwin WDW76

A Globalwin hűtője a komolyabb kategóriába tartozik – ez a borda átgondolt, masszív, mégis levegős kialakításából is látszik. A ventilátor átlagos méretű és fordulatszámú, ám átlag feletti hatású. A bordához négy darab fémdrótból készült klipsz rögzíti, ami nem tűnik a legbiztosabb megoldásnak – talán a csavarozás jobb lett volna. A fehér színű pasztát a borda alján előre felkent állapotban kapjuk, de nem árt feljavítani némi ezüstpasztával. A furcsa kialakítású, műanyag leszorító klipszek egy-egy gumipárnán nyomják a bordát a CPU-hoz, ami a rezonancia szempontjából is előnyös, ráadásul egészen egyszerű a szerelésük.

A teszt során jól vizsgázott a Globalwin WDW76, teljes terheléskor is alacsony hőmérsékleten tartotta a processzort. Komolyabb fölpörgetés vagy gyorsabb processzor esetén is kiváló.

⊕ Jó kialakítású bordák, jó hűtési értékek, egyszerű szerelhetőség

⊖ A ventilátort rácsavarozhatták volna a bordára

Sanyo Denki San Ace MC 109x9412T5H036

Az Intel Pentium 4-ek dobozos változatához gyárilag csomagolt hűtőről sokan gondolhatják, egyszerű kis darab. Ám ez nem igaz: az Intel jó minőségű Sanyo Denki hűtőt ad minden processzora mellé. A robusztus hűtőborda fölött rendkívül csendes ventilátor dolgozik. A Sanyo Denki olyannyira az Intel dobozos processzoraihoz készítette ezt a típust (ahogy a többit is), hogy még külön névvel sem jelölte.

A leszorításért műanyag keret felel – két, ellentétes irányban elhelyezkedő nyelvvel rögzíti a bordát. A ventilátornak nemcsak a mérete kicsi, alacsony fordulatszámon pörög, kialakításának köszönhetően mégis jól teljesít.

Bár ennél a hűtőnél melegedett legjobban a processzor teljes terhelésnél, a rendszernek esze ágában sem volt megfagyni.

A hűtő nagy érdeme, hogy a környezetét is jól hűti, nem feltétlenül van szükség kiegészítő házhűtésre. Tuningcélokra nagyjából a tesztben alkalmazott határig alkalmas, e felett már nem árt komolyabb, nagyobb és gyorsabb ventilátorral szerelt hűtőt bevetni.

⊕ Halk, jók a hűtési tulajdonságai, könnyen szerelhető

⊖ Csak dobozos processzorral együtt vásárolható meg, 2,4 GHz-es órajel felett nem ajánlott

SCS KKC42B

Teljesen új név a hazai piacon az SCS. Termékeire leginkább az olcsóság, az egyszerűség és a megfelelő minőség jellemző. A KKC42B is ilyen példány, nincs rajta semmi extra. Az egyszerű, közepesen nagy hűtőbordán gyors ventilátor dolgozik, elviselhető hangerővel. A bordát fémből készített, kézzel szerelhető leszorító klipszek rögzítik a kerethez. Ezek felhelyezése nem okoz különösebb nehézséget, de leszedésüknél mindenki

SCS KKC42B – egyszerűség

készüljön fel a komoly tortúrára. A bordát olyan erővel préselik a processzorhoz, hogy az már a szerelhetőség rovására megy. Talán jobb megoldás lett volna a Coolink Cool 402 esetében megismert csavarhúzós módszer. A borda egyszerű kialakításából következik, hogy a körülötte lévő környezetet nem nagyon hűti.

- ⊕ Egyszerű, belépő szintű hűtő, némi tuningolást is megenged
- ⊖ Túl egyszerű borda, nehezen szerelhető klipszek, teljesítményéhez képest hangos

Spire Megarock 1

A Pulsar Hungary itthon eddig ismeretlen hűtőmárka forgalmazásába kezdett. A Spire Megarock 1 fantázianevű Pentium 4-es hűtő leginkább ventilátoros legókastélyra hasonlít. A nagy, magas hűtőborda alján előre felkent, fehér paszta van. A borda tetején közepesen magas fordulatszámú ventilátor dolgozik, sajnos kicsit hangosan. A hűtő talán egyetlen gyengéje a két leszorító klipsz. Ezek méltatlanul gyengén passzírozzák a bordát a processzorhoz. Persze cserébe a le- és felszerelésükhöz is elegendő egy könnyed kis nyomás. Egyébiránt a klipszek kialakítása nagyon jó, egy ujjal is könnyedén elboldogulunk velük.

A teszteredmények alapján a Spire Megarock 1 meglepően jó hűtést nyújt, ugyanakkor pimaszul olcsó, és élettartam-garanciát adnak rá.

- ⊕ Jó kialakítású borda, nagyon jól hűt, egyszerűen szerelhető, teljesítményéhez képest olcsó
- ⊖ Kicsit hangosabb az átlagnál, de még elviselhető; gyengék a leszorító klipszek

Thermaltake Dragon Orb A1258S

A Thermaltake külföldön már hosszú ideje ismert és elismert név a számítógép-hűtők piacán, ám nekünk mostanáig várnunk kellett a termékeire. A Pentium 4-es mezőnybe egy Orb kategóriás, Dragon A1258S nevű példánnyal nevezett. Az Orb elnevezés a hengeres felépítést jelenti, a Dragon pedig egyszerűen jól hangzik. Kétségtelenül tesztünk legszebb és legegzotikusabb darabja – ráadásul több extrával. A processzorral egy belső, tömör, henger alakú vörösréz idom érintkezik, amit csavart hűtőlapátokkal szerelt, ugyancsak hengeres és vörösréz borda hűt. Erre jön az alumíniumkeretbe rejtett, nagy, magas fordulatszámú ventilátor. Az egész monstrumot az Intel hűtőjével egyező kialakítású műanyag leszorító keret préseli a processzorhoz.

Ránézésre nagyon sokat vártam tőle, de a tesztekben nem ért el kimagasló eredményeket. Azaz nagyon jól hűt a Thermaltake Dragon Orb A1258S, de elviselhetetlenül hangos. Ezen némileg segít a vezetéken található fordulatszám-szabályzó, de még így is kénytelenek vagyunk elviselni egy zavaróan sípoló hangot. Ezzel a hűtővel elérhető a léghűtéssel megvalósítható legextrémebb tuning is, de akkor végleg le kell mondanunk a csendről.

- ⊕ Szépségdíjas, extrém léghűtéses eszköz tuninghoz, van fordulatszám-szabályzója
- ⊖ Nagyon zajos

Titan W4TB

A Titan Pentium 4-es hűtője már nem az első verzió a cégtől, ennek ellenére semmilyen különlegességgel nem próbálja meg felhívni magára a figyelmet. Átlagos méretű és hűtési teljesítményű hűtőborda, közepesen halk, átlagos méretű ventilátor és nehezen szerelhető fém leszorító klipszek jellemzik. Mivel a ventilátor fordulatszámától eltekintve megegyezik az SCS KKC42B hűtőjével, az ott felsorolt tulajdonságok mind érvényesek a Titan W4TB-re is. A Titan valamennyivel halkabb, de a tuningnak is korlátokat szab. Fölpörgetéshez érdemes házhűtéssel együtt bevetni.

Thermaltake A1258S – tuning korlátok nélkül

- ⊕ Viszonylag csendes, egyszerű kivitelű
- ⊖ Túl egyszerű a borda, nehezen szerelhetők a leszorító klipszek

A leghidegebbek

Azt már tudtuk, hogy a Northwood magos Pentium 4 nagyon jól bírja a fölpörgetést, ám ehhez elengedhetetlen egy komolyabb hűtő. Aki dobozos processzort vesz, biztos lehet benne, hogy nagyon jó minőségű, csendes hűtőt is kap processzorához.

Ha azonban igazán komolyan akarja tuningolni gépét, esetleg a ház zsúfolt, és ezért nem a legjobb a szellőzése, gondolkozzon el egy komolyabb eszköz beszerzésén.

A belépő szintű példányok a Titan és a Coolink hűtői lehetnek – az előbbi némileg halkabb, ráadásul ezüstpasztát is kapunk hozzá, az utóbbival viszont hajszálnyival jobb hűtési eredményt érhetünk el. Alacsonyabb órajelen (2,2 GHz-en és alatta), tuningolás nélkül kiváló választás lehet a Cooler Master eszköze – csendes, egyszerűen szerelhető és olcsó is.

Titan W4TB – belépő szintű hűtőgép

A Globalwin öreg motoros a szakmában, nem kell bemutatni. A WDW76 jól átgondolt tervezés eredménye, minden sallangtól mentes. Könnyen szerelhető, nem túl hangos, meggyőző teljesítménye alapján erősebb tuningra is alkalmas. Könnyen lehet, hogy ő lesz az a Socket 478-ban, ami a FOP32 volt a Socket 370-ben (Socket A). Ebben a tesztben övé a vásárlási ajánlatunk.

A Pulsar Hungary nem választott rosszul, amikor a Spire hűtők mellett döntött.

A magas, nagydarab bordán ugyan kicsit hangos a ventilátor, és a leszorítás is lehetne erőteljesebb, ám a Megarock 1 nagyon jól végezte dolgát.

Abban, hogy ennek a hűtőnek ítéltük oda a CHIP-TIPP-et, emellett még két tényezőnek volt nagy szerepe: a garancia időtartamának, valamint a karcsú árcédulának.

Ne feledkezzünk meg a mezőny legszebb és legfurább hűtőjéről, a Thermaltake Dragon Orb A1258S-ről sem. Aki olyan szerencsés, hogy magáénak tudhat egy jelentős tuningtartalékkal rendelkező Intel Pentium 4 processzort, és megelégszik egy komoly léghűtéssel, nézze meg közelebbről ezt a típust!

Emlékmás

Divatok jönnek és divatok mennek, de a nyáron macsósan kigombolt ing által látni engedett nyaklánc és tartozékai nyáron még mindig menők – bizonyos körökben. E körök most örülhetnek, mert újabb függelékre tehetik rá a kezüket. A kissé számítástechnikaibb gondolkodásúak pedig megismerkedhetnek a floppyk utódaival.

Győri Ferenc

A flash memóriás USB egységek egyre népszerűbbek. Részben ennek köszönhető, hogy jelenleg úgy nyolc-tíz megjelölés van a köztudatban rájuk nézve az USB kulcstól az USB merevlemezen át a flash-memóriáig. Mindenesetre a közeljövőben várható, hogy egységes nevet kap ez a kiegészítő – hacsak nem kell végigmenni az ilyenkor szokásos 2–3–18 párti szabványegyeztetéseken.

Legtöbb kifejezés azonban kicsit hibás, ráadásul nem tudni, ki miként ismeri a portékát, így legcélravezetőbb „azt a nyakba akasztható memória izét" keresni a boltban, ha egyből célt szeretnénk érni. A népszerűsödésről amúgy megoszlanak a vélemények. Van olyan cég, amelyik repesett a teszt gondolatától, csak éppen nem tudott adni egy fél darabot sem, mert elhordták a raktárkészletét – és van olyan hely, ahol a vevők fitymálva méregetik az USB-s portékát, ám tonnaszám hordják haza helyette a flash kártyákat.

Lehet, hogy a memória bírja a strapát, de a kiegészítőkre nem árt ennél jobban odafigyelni...

Sokakban felmerülhet a kérdés: ha eltekintünk a viccesnek szánt (és a szándék a fontos!) kezdőképünktől, mégis mire jó ez a kütyü? A legelső válasz kissé cinikus: pont arra jó, hogy az emberek szeretnek beszerezni mindenféle kütyüt.

Amúgy pedig remek felváltása a floppymeghajtóknak. Eddig a két fő alternatíva a szuperfloppy volt, majd mostanság az újraírható CD. Egyik sem tökéletes megoldás.

A szuperfloppy elég lassú, nehezen beszerezhető és javíttatható, és elég nagy fogadóegység is kell neki, ráadásul mindkét helyen. A CD ugyan nagy kapacitású, és mostanság már elég gyorsan készül, de külön oda kell figyelni rá, vigyázni kell rá, és a korong alakja miatt néha sok helyet foglal – no és ez sincs mindenkinek.

Az új minimemóriák szinte tökéletesek lennének a 3,5 colos lemezek nyugdíjazására, de hála a szabványháborúnak, ezt is elfelejthetjük. A lemez kicsi, könnyű, elég nagy kapacitású – csakhogy kell neki egy fogadóegység, méghozzá pont olyan, amilyen nekünk van otthon. Ezért olyan csodálatosan egyszerű és zseniális az USB memória ötlete, hiszen manapság a – működő – számítógépek döntő többségén van USB csatoló. Ráadásul az új operációs rendszerek alatt a kártyák külön meghajtóprogram nélkül is működtethetőek (azért az operációs rendszer lemeze legyen kéznél, mert legtöbbször elkéri a gép egy rövidke pillanatra), vagyis tökéletesen hordozhatóak.

És ha már hordozhatóság, nézzünk néhány impozáns – és jobbára fölösleges – adatot. Az átlagos USB memória szinte tökéletesen zajtalan, energiaigénye egy vicc. Egymilliószor törölhető, a felvett adatokat 10 évig is képes megőrizni, 1000 g erejű rázkódást is elvisel.

(Ez nem rázkódás, inkább Armageddon, Bruce Willis nélkül!) Használható fagyponton és 50 fokos hőségben egyaránt, akár 20 ezer méter fölötti magasságban is.

Bár ezeknek az adatoknak legtöbbjét senki nem szándékszik leteszteltni, de mindez különösen jól hangzik annak fényében, hogy a hagyományos floppykat bármikor tönkrevághatta két-megállónyi metróút is, vagy 2-3 napnyi tárolás bármilyen mágneses/elektromos mezőt gerjesztő tárgy 100 méteres közelében.

Vagyis az USB memóriaegységek könnyen kezelhető, biztonságos adattárolók. Méretükre sem lehet panasz. Egyrészt szinte súlytalanok, és ingzsebben is elférnek, másrészt a legkisebb forgalomban lévő egység 8 Mbyte adat tárolására képes, míg a jelenlegi legnagyobb kapacitású darab 1 Gbyte-os.

Így teszteltünk

Ezúttal viszonylag könnyedre sikerült a tesztünk – a memóriaegységeken kevés mérnivaló akadt, és mint a táblázatból kiderülhet, ez bizony nem az őrjítő sebességi rekordok versenye. Bár az élbolyban is mutatkoznak apróbb eltérések, a maga területén nagyjából mindenki ugyanazt nyújtja. Mindenesetre igyekeztünk a lehető legpontosabb képet kapni az eltérésekről, bármilyen kicsik is legyenek azok – ehhez a merevlemez-tesztből már jól ismert HD Tach programot hívtuk segítségül.

E piac fő előnye a gyártók számára éppen az egyszerűsége és hasonlósága.

A memóriák elérési sebessége – normális esetben – szinte ugyanakkora, így végre megnyíltak a lehetőségek a kreatívok előtt.

Egy dögös forma, egy használható extra, egy jó reklám, vagy 500 Ft árengedmény már döntő lehet a vásárlás szempontjából. Így mi is figyelembe vettünk szubjektívebb szempontokat.

Az összértékelés osztályzat jellege (szerencsére senki sem bukott) is mutatja, nem annyira véres tesztről, mint inkább körképről van szó ez esetben – főleg, hogy legtöbb nevezőről még keveset lehetett hallani hazánkban. A lényeg kiderült: a szerkezet működik, ha bárki összefut vele egy boltban, nyugodt szívvel megveheti. Persze ezúttal is kiemeltük azokat a példányokat, amelyek méltóak a külön figyelemre és célirányos beszerzésre.

Asus Ai Flash 32 MB

Az Asus memóriaegysége kissé különc jószág, éppen ezért hamar szívünkbe lopta magát. A hagyományos kupak jellegű megoldásokkal szakítva golyóstollszerű megoldással védték meg a törékeny csatlakozót. Így a modell

Műszaki és kereskedelmi adatok, mérési eredmények

Gyártó és típus	Asus Ai Flash 32 MB	Fujitsu-Siemens Memory-bird 64 MB	IBM 32 MB USB Memory Key	PenDrive 64 MB	PenDrive 128 MB	PQI Travel Flash Single Shot (Compact-Flash)	PQI Travel Flash Single Shot (Smart-Media)	THL Thumbdrive Secure 32 MB	Wincan Astro-32I	Wincan Astro-64I	Wincan Astro-128I
Termék webhelye	www.asus.com.tw/download/accessories/accessories-storage.htm	wwwl.fujitsu-siemens.com/rl/peripherals/home-peripherals/memory-bird.htm	http:///www.ibm.com/products	www.pendrive.com/intro.php	www.pendrive.com/intro.php	www.pqi.com.tw/eng/ourproduct/single.htm	www.pqi.com.tw/eng/ourproduct/single.htm	www.thumbdrive.com/product_information-secure.htm	www.kellytech.hu/flash_drive/wincam/astro.htm	www.kellytech.hu/flash_drive/wincam/astro.htm	www.kellytech.hu/flash_drive/wincam/astro.htm
Műszaki adatok											
Flash memória kapacitása	31,0 Mbyte	62,2 Mbyte	31,0 Mbyte	62,2 Mbyte	124,0 Mbyte	15,5 Mbyte	15,5 Mbyte	31,0 Mbyte	31,0 Mbyte	62,2 Mbyte	124,0 Mbyte
Méret	70x30x 15 mm	85x28x 15 mm	64x18x 8 mm	85x28x 15 mm	85x28x 15 mm	88x60x 17 mm	88x60x 17 mm	60x17x 7 mm	72x24x 10 mm	72x24x 10 mm	72x24x 10 mm
Tömeg	20 g	18 g	15 g	21 g	21 g	40 g	40 g	12 g	20 g	20 g	20 g
Masszív kialakítású, üzembiztos készülék?	●	○	●	●	●	●	●	○	●	●	●
Lemezműveleteket jelző LED	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Hardveres írásvédelem	●	●	●	●	●	○	○	●	●	●	●
Használható együtt más USB-s eszközzel?	csak USB kábellel	○	●	○	○	csak USB kábellel	csak USB kábellel	●	csak USB kábellel	csak USB kábellel	csak USB kábellel
Nincs szükség meghajtóprogramra Windows Me/2000/XP alatt?	●	●	●	● (Linux és Mac Os alatt sem kell)	● (Linux és Mac Os alatt sem kell)	● (Mac OS alatt sem kell)	● (Mac OS alatt sem kell)	○	● (Linux és Mac Os alatt sem kell)	+] (Linux és Mac Os alatt sem kell)	● (Linux és Mac OS alatt sem kell)
Meghajtóprogramok	Windows 98/98SE	Windows 95/98/98SE	Windows 98/98SE	Windows 95/98/98SE	Windows 95/98/98SE	Windows 98/98SE /Me/2000 /XP, Mac OS	Windows 98/98SE /Me/2000 /XP, Mac OS	Windows 98/98SE /Me/2000	Windows 95/98/98SE	Windows 95/98/98SE	Windows 95/98/98SE
Elméleti olvasási sebesség	750 Kbyte/s	750 Kbyte/s	500 Kbyte/s	750 Kbyte/s	750 Kbyte/s	450 Kbyte/s	450 Kbyte/s	750 Kbyte/s	750 Kbyte/s	750 Kbyte/s	750 Kbyte/s
Elméleti írási sebesség	450 Kbyte/s	450 Kbyte/s	250 Kbyte/s	450 Kbyte/s	450 Kbyte/s	200 Kbyte/s	200 Kbyte/s	350 Kbyte/s	450 Kbyte/s	450 Kbyte/s	450 Kbyte/s
Tartozék (kábel, tartószíj, extrák)	tartószíj, USB kábel	tartószíj, kézikönyv	tartószíj, bőrtok, egyedi azonosító	tartószíj	tartószíj	kombinált flash memória és Compact-Flash-olvasó, USB kábel	kombinált flash memória és Smart-Media-olvasó, USB kábel	szoftveres jelszóvédelem, tartószíj	tartószíj, USB kábel	tartószíj, USB kábel	tartószíj, USB kábel
Mérési eredmények, értékelés											
Legnagyobb olvasási sebesség	915 Kbyte/s	915 Kbyte/s	451 Kbyte/s	915 Kbyte/s	916 Kbyte/s	765 Kbyte/s	767 Kbyte/s	nem mérhető	915 Kbyte/s	913 Kbyte/s	911 Kbyte/s
Átlagos olvasási sebesség	870 Kbyte/s	911 Kbyte/s	451 Kbyte/s	849 Kbyte/s	851 Kbyte/s	722 Kbyte/s	724 Kbyte/s	nem mérhető	914 Kbyte/s	847 Kbyte/s	845 Kbyte/s
Legnagyobb írási sebesség	780 Kbyte/s	820 Kbyte/s	319 Kbyte/s	762 Kbyte/s	747 Kbyte/s	218 Kbyte/s	217 Kbyte/s	nem mérhető	865 Kbyte/s	782 Kbyte/s	782 Kbyte/s
Átlagos írási sebesség	519 Kbyte/s	540 Kbyte/s	199 Kbyte/s	510 Kbyte/s	490 Kbyte/s	187 Kbyte/s	174 Kbyte/s	nem mérhető	642 Kbyte/s	580 Kbyte/s	530 Kbyte/s
Keresési idő	4,7 ms	4,5 ms	4,9 ms	4,5 ms	4,7 ms	5,9 ms	6,1 ms	nem mérhető	4,7 ms	4,5 ms	4,7 ms
Pontszám (1–5 között)	4 pont	3 pont	3 pont	5 pont	5 pont	4 pont	3 pont	3 pont	5 pont	5 pont	4 pont
Kereskedelmi adatok											
Forgalmazó	Sowah Hungary	HRP Hungary	IBM Magyarország	Sowah Hungary	Sowah Hungary	Herta Számítástechnika	Herta Számítástechnika	Bluefish Computers	Kelly-Tech	Kelly-Tech	Kelly-Tech
Telefonszám	350-4539	452-4600	382-5500	350-4539	350-4539	322-2232	322-2232	214-4587	350-1246	350-1246	350-1246
Webcím	www.sowah.hu	www.hrp.hu	www.ibm.hu	www.sowah.hu	www.sowah.hu	www.herta.hu	www.herta.hu	www.bluefish.hu	www.kellytech.hu	www.kellytech.hu	www.kellytech.hu
Garancia időtartama	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év
Ajánlott kiskereskedelmi ár (bruttó)	17 625 Ft	28 000 Ft	27 500 Ft	16 125 Ft	27 500 Ft	7750 Ft	8000 Ft	21 240 Ft	12 000 Ft	19 000 Ft	33 000 Ft

használathoz kemény legény módjára kicsattintható, majd az USB csatoló kényelmesen visszabújhat vackába. Nem kell többet keresgélni a széjjelhagyott kupakot – ugyanakkor kérdéses, vajon hány zárást bír ki az Ai Flash mechanikája.

A hordozhatósággal együtt járó veszélyektől némi többletpáncélzat védi a készüléket, ami által természetesen elveszti társas lény mivoltát, azaz

Asus Ai Flash 32 MB: aki bújt, aki nem!

egymagában lefoglalja mindkét USB kivezetést a gép hátlapján. Bár az újabb gépeken nem ritka a 4, de akár 6 USB port sem, készítői gondoltak a szűkölködőkre, és a csomaghoz mellékeltek egy hosszabbító kábelt, ami mellé már nyugodtan csatlakoztathatunk mást. Teljesítményét és felszereltségét tekintve az élbolyhoz tartozik az Asus Ai Flash, extravagáns megoldásai is megnyerték tetszésünket, egyedül viszonylag magas ára ejtheti gondolkodóba jövendő tulajdonosát.

Fujitsu-Siemens Memorybird 64 MB

Ha madarat tolláról, akkor a Memorybird bizony előkelő jószágnak bizonyul. A szokatlanul nagy dobozban is rögtön

Fujitsu-Siemens Memorybird – kissé szárnyaszegett a büszke sas

szembetűnik az ezüstös szivarra emlékeztető memóriaegység. Sajnos azonban meghajtónk nem szárnyalhat madárként, mert hozzákötötték a tartószíjához. Eközben a mélyben hallgatagon pihennek a felhasználói kézikönyvek, pedig elegáns és jelentőségteljes külsővel ruházzák fel a Memorybirdöt egy olyan mezőnyben, ahol leginkább félbehajtott A/5-ös papírt szoktak adni alaputasításokkal.

E luxusnak azonban megvan a maga ára – szó szerint.

Szerkesztőségünkbe egy erősen használt állapotú példány érkezett, így kiderült az a sajnálatos tény, hogy idővel a meghajtók mechanikai része lehet a fő veszélyforrás, ugyanis a kiálló USB csatoló könnyen kilazulhat, ami hosszabb távon töréshez vezethet.

Ugyanakkor azt is alkalmunk nyílt kideríteni, hogy az idő múlásával mit sem romlik a készülék átviteli sebessége.

IBM 32 MB USB Memory Key

Való igaz, az IBM nem igazán versenyez ezen a piacon, csupán gondolt márkahű vásárlóira, akik mindenből IBM-et akarnak.

Ennek megfelelően a Memory Key három fő előnye a rányomtatott IBM-matrica, és hogy végre-valahára láttunk olyan memóriaegységet, ami nem ezüstszürke és elfér mellette másik USB

IBM 32 MB USB Memory Key – elegáns, egyedi, elég drága

kiegészítő. Külalakra messze az IBM designerei fordították a legfőbb figyelmet, ennek bizonyítéka az átlagtól kissé eltérő, ám kitűnő ízlést tükröző, nyakba akasztható tartószíj és a hozzá járó miniatűr tok.

Sajnos a külalakra fordított munka mellett kevesebb idő maradt a belbecsre, aminek az adatátviteli sebesség látta kárát.

Bár ennek némi köze lehet ahhoz is, hogy az IBM nagyon hamar jelent meg a piacon kiegészítőjével.

Mindenesetre a cég érdekes dilemma elé állítja a vásárlót. Mi ér többet – a tökéletesen tervezett, elegáns külső lassú adatkezeléssel, vagy a „villámgyors" teljesítmény szokványos küllemmel.

Azért, hogy a mérleg megfelelő oldalra billenjen, a cég még egy különleges képességgel ruházta fel a Memory Keyt. Minden egyes egység, a nevéhez méltóan kulcsként is működhet, azaz – a megfelelő szoftvertámogatás beérésekor – csak az USB egység beégetett egyedi azonosítójával lehet majd hozzáférni az általa zárolt munkaállomásokhoz.

PQI Single Shot CF – két legyet lövésre

PenDrive 64 és 128 MB

A PenDrive készülékei igencsak esélyesek a rajt-cél győzelemre (hiába no, a Forma–1-es szezon közepén néha az ember csak – még – egyre tud gondolni). A memóriák gyorsan dolgoznak, pont úgy néznek ki, mint tucatnyi konkurensük, ellenben nagyon olcsón lehet hozzájuk jutni. Sok szép reményű jelentkező napját tette tönkre az, hogy 32 Mbyte-os modelljük árából 64 Mbyte kapacitású PenDrive-ot lehet venni. És valószínűleg a jövőbeli eladásokon is meglátszik majd ez a motivációs tényező.

A sorozat egyetlen hiányossága, hogy nem adnak hozzá hosszabbító kábelt, így esetleg némi pozícióharc kezdődhet a gép hátulján – ám ez könnyen feloldható egy külön vásárolt USB kábellel, amelynek árát könnyedén fedezi a PenDrive vételével megtakarított összeg.

PQI Travel Flash Single Shot (CompactFlash)

A PQI enyhén szólva is hosszú nevű termékcsaládja is valódi kuriózum. Ez rögvest látszik a meghajtó méretéből. Mi folyik itten – kérdezhetné a felhasználó

PQI Single Shot SM: mások az irigységtől lesznek sárgák...

–, megjöttek az orosz változatok? Mindenkit megnyugtathatok, erről szó sincs, a méretnövekedés a funkcióbővülés velejárója, ugyanis a meghajtó – bár csak 16 Mbyte memóriát tartalmaz – egyben flash kártyaolvasó is. Az iMac-es külső bizony ezúttal is komoly belső erényeket takar, hiszen

egyszerre két cserélhető lemezegységgel bővül gépünk a Single Shot használatakor, ráadásul felettébb barátságos áron.

Készítőinek szerencsére az is eszükbe jutott, hogy az olvasó hagyományos USB portra csatlakoztatásakor nem

PenDrive 64 – vezető pozícióban

csak a szomszédos portot, de még a PS/2-es eszközök helyét is elfoglalná, így mellékeltek a csomaghoz egy hosszabbító kábelt.

PQI Travel Flash Single Shot (SmartMedia)

Mint a névből látható, ezúttal nem tobzódunk az újdonságokban. Fő – és egyetlen – különbsége ennek az olvasónak, hogy a SmartMedia formátumot támogatja a CompactFlash helyett.

Ebből adódik még egy eltérés, a belső memóriája csak akkor használható, ha az olvasóban nincs SmartMedia kártya. Ez ugyan elviselhető kellemetlenség, de a szoros piaci versenyben szerencsétlen megoldás.

THL Thumbdrive Secure 32 MB

A teszt érdekességét igazán az adta, hogy miközben a vizsgált készülékek belseje nagyon is

THL Thumbdrive Secure 32 MB – reszkessetek, betörök!

sokban hasonlított, a gyártók igyekeztek apróbb előnyöket felmutatni termékeik egyéniesítésével. Ilyen extra például a még ebben a mezőnyben is csekély méret, ami bár kissé törékennyé teszi a Thumbdrive-ot, de egyben békés szomszédjává teheti meglévő USB-s eszközeinknek.

A Thumbdrive Secure egy még komolyabb különlegességgel bír, amit neve is jelez – ez az adatbiztonság.

A biztonság ára ezúttal az, hogy a készüléket nem lehet meghajtóprogram nélkül telepíteni.

A sokkon túlesve és a megfelelő lemezt behelyezve az olvasóba, nagyjából 30 másodperc alatt automatikusan lezajlott a teljes folyamat, onnantól egyetlen dolgunk volt: megadni a jelszavunkat.

A biztonságtechnika még egy alkalommal visszaköszönt, ugyanis – vélhetően – ez akadályozta meg a sebességtesztünket, miközben a hagyományos másolási feladatokat nagyjából átlagos tempóval oldotta meg a Thumbdrive.

Elsőre ez túlzott paranoiának tűnhet, de ha egyszer az USB memóriák nagy előnye, hogy olyan aprók, ezt az előnyt a bűnözők is könnyedén kihasználhatják. Ilyenkor vigasztalhat a tudat, hogy bár új készüléket kell vennünk, tolvajunk sem ér sokat a készülékkel.

Wincan Astro-32I, -64I és -128I

Elérkeztünk az úgymond trend-pillanathoz, a Wincan eszközei ugyanis első látásra igencsak hasonlítanak a Fujitsu-Siemens és a PenDrive eszközeire.

Második szemrevételezéskor azonban már látszik, hogy ha csekély mértékben is, de az Astro sorozat külseje eltérő – bár ez talán kissé a masszivitása rovására ment.

Az összesen 8 méretben létező meghajtó doboza mentes a hivalkodástól, és csekély mérete ellenére elfér benne minden szükséges kellék: tartószíj, USB kábel, használati utasítás és meghajtólemez.

A lemezegység teljesítménye remek, és minden szükséges kiegészítőt megkapunk a huzamosabb használatához. Ha az Astro árai kissé lejjebb szállnak, akár a legnépszerűbb USB memória lehet a piacon.

CHIP-TIPP

A CHIP-TIPP kiadásában ezúttal komoly súlyt kapott az egyes készülékek ára. Természetesen az ár máskor is számít – nem is keveset –, de ez alkalommal különösen sokat nyomott a latban.

Mivel az USB-s flash memóriák piaca most van kialakulóban, komolyak az árkülönbségek, jóformán tapogatózik a szakma, mik a határok.

Ennek megfelelően lapunk megjelenéséig jócskán átrendeződhet a piac, letisztulhatnak az árkategóriák, így érdemes lehet utána-nézni egyes szimpatikus, de magas áruk miatt itt háttérbe szorult készülékeknek.

Wincan Astro – komoly űrt tölthet be a piacon

Addig azonban büszkén bemutatjuk a CHIP-TIPP-re jogosult PenDrive 64 MB modellt.

Sebességére nem lehet panasz, felszereltsége is megfelel a mezőny követelményeinek, és árával messze maga mögé utasít minden indulót.

Akinek esetleg nincs szüksége 64 Mbyte kapacitásra, esetleg csupán érdekességnek és emléknek szeretne beszerezni egy USB-s flash memóriát, annak figyelmébe ajánljuk a Wincan Astro-32I modelljét.

Ez a teszt legolcsóbb önálló memóriaegysége.

Kis méretével, jó sebességgel, csekély árával és kiváló felszereltségével minden ízében méltó vásárlási ajánlatunkra.

ÁRINFO
arinfo
WWW.ARINFO.HU
számítástechnikai termékek, árak, forgalmazók az interneten

Buszozás

Az Intel asztali CPU-kkal kapcsolatos stratégiájából az tűnik ki, hogy a többi processzorgyártóval ellentétben a komolyabb sávszélességet nem a memória oldalán kívánja manifesztálni, hanem a CPU-buszon. Mint azt referencia-rendszerünk eredményei bizonyítják, ez sem rossz megközelítés.

Rixer György

A Pentium 4 processzorokat szolgáló négyszeresen pumpált busz idén májusig 4x100, azaz 400 MHz-en ketyegett – most 4x133, azaz 533 MHz-es változattal frissül. E rendszerbuszt természetesen a processzoroknak is támogatniuk kell – az alaplapok mellett –, ezért május 6-án piacra lépett a 2,26, a 2,40B, és kissé az eredeti terv előtt a 2,53 GHz-es Pentium 4 (Northwood magos, Socket 478), 533 MHz-es busszal. Amint kissé beljebb haladunk az évben, jönnek majd a komolyabb órajelű 533-asok – a 400-asok jövője egyelőre nem tűnik ilyen szilárdnak.

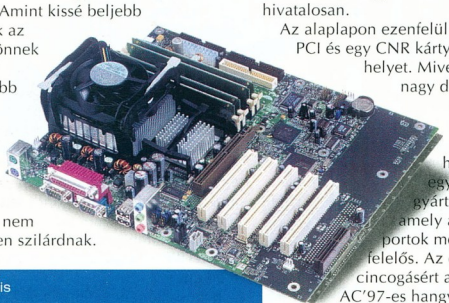

Intel-fétis

Mi egy 2,4 GHz/533 MHz órajelű Pentium 4-et kergethettünk meg, szintén Intel gyártmányú, Socket 478 foglalatos referencia-alaplap, a D850EMV2 segítségével. Utóbbi szerkezet lelke, a i850E típusjelű chipkészlet lényegében annyiban több az i850-nél, hogy már támogatja az ominózus 533 MHz-es FSB-jű Pentium 4-eket (ilyen chipkészlet még az i845E, az i845G és az i845GL, illetve az i845GLL). A lap hubrendszerében a kvázi déli híd szerepét a már jó ismerősnek számító ICH2 tölti be, tehát az IDE csatornák UDMA/100 képességűek.

A D850EMV2 esetében meglepetés lenne, ha nem Rambus memóriát támogatna, így egyértelmű a négy RIMM foglalat jelenléte – ezekbe maximum 2 Gbyte-nyi PC800-as memóriát pakolhatunk. Mivel a PC800 szabványú Rambus memória éppen balanszban volt a 400 MHz-es procioldal felőli busszal, ezért a proci FSB sávszélességének növelése az eredeti 3,2 Gbyte/s-ról 4,26 Gbyte/s-ra megkívánja majd a jövőben az optimális működéshez a PC1066 szabványú RDRAM-ot. Ezt azonban az i850E készlet egyelőre nem támogatja hivatalosan.

Az alaplapon ezenfelül egy AGP 4x, öt PCI és egy CNR kártyahely kapott helyet. Mivel mostanában nagy divat – és még értelme is van –, ezen az alaplapon is helyet kapott egy NEC gyártmányú vezérlő, amely az USB 2.0-s portok meghajtásáért felelős. Az on-board cincogásért az ADI1885 AC'97-es hangvezérlő felel. A normál ATX méretű D850EMV2 természetesen élből igényli az ATX 2.03 specifikációjú tápcsatlakozókat. Aki a tuningról kérdezne, az jól gondolja meg a kérdését, hiszen Intel termékről beszélünk. Az újságírói készlethez járt még a dobozos Pentium 4 procikhoz járó gyári hűtő, amely rendkívül halk, emellett – mint ezt az 1.6A-s Pentium 4-ek tuningolásai bizonyítják – nagyon tisztességesen végzi a munkáját.

A széles körben elterjedt WCPUID program 3.0f verziója szerint a 2,4 GHz-es processzor valójában „csak" 2387 MHz-en üzemelt, ugyanis a rendszerbusz 132,59 MHz-en ment (a front side bus – FSB – órajele tehát 4x132,59, azaz 530,3 MHz).

Táblázatunkból azonban kitűnik, ez a nüansznyi elmaradás alig árt ennek az

Kribi Bench

Az olasz illetőségű Adept Development jegyzi a Kribi Projectet. Ennek része a Kribi Renderer nevű teljesen szoftveres, OpenGL alapú 3D-s renderelőmotor. A Kribi Renderer iszonyatos mennyiségű (százmilliós nagyságrendre kell gondolni) poligon kirakására képes, ezáltal szörnyen meg tudja izzasztani a rendszert egy kellően összetett scene megjelenítése során. Ezért is rendkívül jó CPU-tesztprogram, ugyanis a tisztán szoftveres renderelés miatt egy csapásra láthatóvá válik a processzorunk nyers ereje. Másodsorban architektúraszintű benchmarkoláshoz is jó, ugyanis a renderelés sebességébe belejátszik az alaplapi chipkészlet és a memória-alrendszer teljesítménye is. Az átlagosnál gyengébb kártyák kivételével a videokártya teljesítménye nem oszt és nem szoroz ennél a benchnél.

↝ www.adeptdevelopment.com

Pentium 4 2,4/533 – tuningolva

Az Intel alaplapjai elvből nem adnak segédkezet a processzortuninghoz, ezért az Asus P4B533-E-hez kellett fordulnom, hogy megnézzem a nálunk járt új Intel CPU levegőhűtéssel elérhető határait. A 2,4 GHz-es processzor 2934 MHz-en képes volt normálisan bebootolni a Windowsba, ám tartós terhelés melletti működésre csak 2789 MHz-en volt képes. Az ilyen órajellel, tuningolt (315/720 MHz) GeForce 4 Ti 4600 videokártyával a 3DMark 2001 SE-ben elért 11 416 3D mark (default futás) igencsak impresszív.

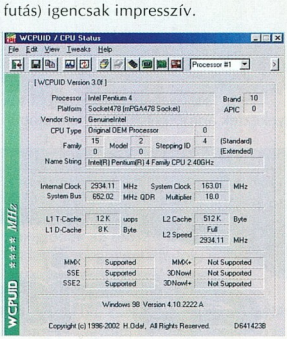

Pentium 4 @ 2934 MHz – Slave 4 You

Processzor	2,4 GHz-es Pentium 4, 533 MHz-es FSB-vel	AMD Athlon XP 1900+
Alaplap	Intel 850EMV2	Asus A7V333
Memória	512 Mbyte PC800-as Rambus DRAM	512 Mbyte PC2700-as DDR SDRAM
3DMark, PCMark		
3DMark 2000 v1.1 – 640x480/16 bit	15 479 3D mark	13 785 3D mark
3DMark 2001 SE – 1024x768/32 bit	10 533 3D mark	9825 3D mark
PCMark 2002 Free – CPU score	5713 pont	4751 pont
PCMark 2002 Free – Memory score	5477 pont	3571 pont
PCMark 2002 Free – HDD score	1202 pont	862 pont
SPECviewperf 6.1.2		
Awadvs-04	88,4 képkocka/s	88,3 képkocka/s
DRV-07	30,9 képkocka/s	23,7 képkocka/s
DX-06	36,3 képkocka/s	36,3 képkocka/s
Light-04	11,1 képkocka/s	8,2 képkocka/s
MedMCAD-01	28,0 képkocka/s	27,9 képkocka/s
ProCDRS-03	17,4 képkocka/s	17,3 képkocka/s
Quake III Team Arena 1.27h – timedemo, mpdemo1, 640x480/16 bit, Fastest gfx	235,0 képkocka/s	220,3 képkocka/s
Comanche 4 Demo Benchmark – 1024x768/32 bit	46,1 képkocka/s	35,3 képkocka/s
Vulpine GLMark 1.1p – 640x480/16 bit, Low Detail	147,8 képkocka/s	143,2 képkocka/s
Kribi Bench 1.0.7		
Office Scene, Realistic rendering	1,68 képkocka/s	1,28 képkocka/s
City Scene, Realistic	0,43 képkocka/s	0,33 képkocka/s
Tubemap Scene, Realistic	6,71 képkocka/s	5,30 képkocka/s
Tömörítések		
WinAce 2.11 – Windows 98SE könyvtárának tömörítése, Max beállítással	189 s	198 s
Razorlame 1.1.5/Lame 3.91 engine – The Cardigans: Emmerdale album átkódolása WAV-ból MP3-ba, 320 kbit/s, 48 kHz	183 s	225 s
VirtualDub 1.4.8/DivX 5.01 kodek – 48,6 Mbyte-os MPEG-1 file áttömörítése AVI-ba egymenetes quality based beállítással, audio: direct stream copy	55 s	68 s
Sysmark 2001 patch 3		
Official Run	210 pont	175 pont
Internet Content Creation	233 pont	177 pont
Office Productivity	190 pont	174 pont

Tesztkonfiguráció egyéb alkatrészei: Chaintech A-GT61 SE, IBM DTLA-307030 merevlemez, Sony CDU771 CD-olvasó, 250 W-os ATX 2.03-as Enermax táp, angol Windows 98SE, DirectX 8.1, Intel chipset driver 4.00.1011, Intel Application Accelerator 2.2, Detonator 23.82.

erőgépnek. A P4 2,4/533 + i850E + Rambus RAM trió nagyjából hasonló szinten teljesített a júniusi számunkban bemutatott tuningolt P4 2,4 GHz+ 300 MHz-es DDR + i845D felállású géppel. Összességében kedvezőbb a kép a /533-as javára, hiszen nyilván itt is van még tuningtartalék (lásd keretes cikkrészünket), plusz itt van még a stabilitás, hiszen ezeket az értékeket ez a gép „alapban" érte el.

A táblázatban összehasonlításképpen megadtuk egy Athlon XP-s gép eredményeit is, nem annyira a versenyeztetés szándékával (ahhoz AMD-ből is a zászlóshajó kellett volna), hanem összehasonlítási alapnak.

Ettől függetlenül, tisztán spekulatív úton is el lehet jutni a jelenlegi végeredményhez, azaz hogy a jelenlegi asztali PC-s CPU-király a Pentium 4 családból való. A Northwood magvú 2,53 GHz/533 MHz órajelű Pentium 4 igazi vetélytársa már nem az AMD Thoroughbred/Barton lesz, hanem inkább a Clawhammer.

A tesztben szereplő Pentium 4-es alaprendszert az Intel Magyarország bocsátotta rendelkezésünkre, a kiegészítő alkatrészek a Senorgtól és a Samsung Magyarországtól származnak.

DIGITCAM
A DIGITÁLIS PARTNER

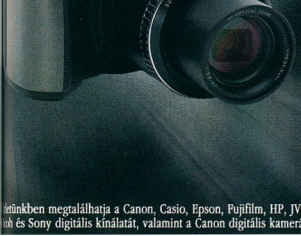

Fujifilm
FinePix S602Z
• 6 millió képpontos képméret (max.2832x2128-as felbontás)
• 3.1 millió képpontos SuperCCD
• Nagy fényerejű objektív f: 2.8-3.1
• 6x optikai zoom: 35-210mm
• 55mm-s átmérőjű objektív
• Manuális élesség állítás gyűrűvel
• Központi érzékelős vakusaru
• Mini LCD kb. 96%-s képet adó kereső
• Egyedi fehérségegyensúly állítás
• Érzékenység: ISO 100/200/400
• Sorozatfelvétel: 5kép/másodperc
• 18x visszanézési zoom
• Super-Macro 1cm-ről
• SM + CF Type I-II memóriafoglalat
• IBM MicroDrive támogatás

Nikon Coolpix 5000

Minolta Dimage 7i

Olympus C-700UZ

Canon PowerShot G2

Casio QV-4000

Nikon Coolpix 2500

Boltunk Canon, Fujifilm és Nikon bemutatóterem és mintabolt.
Digitális mintabolt és szaküzlet
Nagy- és kiskereskedelmi értékesítés

H-1072 Budapest, Rákóczi út 4-6.
Astória Üzletház
Tel.: (36 1) 235 0570, 71
Fax: (36 1) 235 0572
www.digitcam.hu
digitcam@elender.hu
Nyitvatartás:
Hétfő - péntek: 10.00 - 18.00
Szombat: 10.00 - 14.00

A K C I Ó !
IBM 1GB MicroDrive Kit
3 év garanciával!
nettó 80.000,- Ft

DigitCam. Együtt növünk az igényekkel.

EXTRAME

ünkben megtalálhatja a Canon, Casio, Epson, Fujifilm, HP, JVC, Kodak, Nikon, Olympus, Panasonic,
ih és Sony digitális kínálatát, valamint a Canon digitális kameráinak teljes választékát. Mostantól részletre is vásárolhat a Credigen Áruhitel keretében !

IRIMPEX Grafikai és nyomdai szolgáltatások Tel.: 06-20 33 84 17

Melyiket szeressem?

Ez alkalommal egy digitális művészi pályára készülő olvasónk kedvét igyekeztünk keresni, valamint a számítástechnikai piac ütőerén tartott kezünket megsuhintva rávetettük magunkat a friss, új Celeronokra.

Győri Ferenc

A nonimitását megőrizni kívánó olvasónk messze nem áll egyedül azzal a vágyával, hogy valami igazán hasznos, alkotó tevékenységet folytasson számítógépén (hacsak nem mindenféle gonosz fake-ek készítéséhez kívánja oly gyakran igénybe venni a Photoshopot). E szándék megvalósításához sem kell több, mint három dolog: pénz, pénz és – szakítva a hagyományokkal – tehetség. Az egyik (és nem éppen kis) adag pénz a programok megvásárlására szükséges, a másikkal meg majd csak kezdünk valamit hardverügyileg. Ez utóbbihoz a Hc Computer szakemberei nyújtottak segítséget.

Talán nem meglepő, hogy a kitűzött feladatkörhöz legfontosabb a megfelelő monitor. Nos a Belinea 10 80 80 adatait látva megnyugodhatunk, nagyon aprólékos retusálás is könnyen végrehajtható a készülékkel, szolidabb felbontásban pedig lehető legjobban kíméli a szemet.

A modern képszerkesztő és rajzolóprogramok sem vetik meg az erős processzort, így nem csoda, hogy a most oly divatos 1600 MHz-es, Northwood magos Pentium 4-re esett a választásunk. Hogy a processzor kellően kifuthassa magát, arról az Asus alaplapja gondoskodik Rambus támogatásával. A P4T-E bár nem oly hírhedett tuningolhatóságáról, mint előző lapunkban említett társai (P4B266 és P4S533), de ilyen munkakörben sokkal inkább a stabilitás számít, és ezen a területen nyugodtan számíthatunk rá. A rendelkezésre álló 4 memóriahelyet rögvest fel is töltöttük 256 Mbyte-os Rambus modulokkal, ezzel talán sikerül kielégíteni a Photoshop mérhetetlen memóriaétvágyát.

Némi tépelődés után videokártyának Ati Radeon 7500-at választottunk. A nagy teljesítményű GeForce-ok 3D-s erejére ugyanis semmi szükség a rajzolóprogramokban, ellenben a lehető legjobb 2D-s képminőséget igyekeztünk biztosítani – ám a nagyobbik Ati Radeon beszerzését túlzásnak éreztük. És ha esetleg, véletlenül, a nyári melegtől megzavarodva mégis nekiül valaki játszani egy cseppet, nem fog csalódni a rendszer össszteljesítményében.

A Maxtor jól ismert, és díjazott D740X sorozatának „csupán" a 60 Gbyte-os kapacitású tagja került az összeállításba. Idővel szűknek bizonyulhat a rengeteg nagy file miatt, pláne ha mellette a gépen tárolunk néhány CD-nyi előre elkészített képgalériát. A gép reménybeli tulajdonosa azonban kitért arra, hogy készülékét a jövőben fejleszteni kívánja, így ezzel a problémával nyilván könnyedén megbirkózik majd.

Megkésett ajándék a húsvéti nyuszitól...

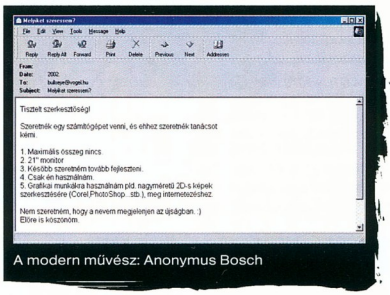
A modern művész: Anonymus Bosch

Természetesen az elkészített képeket valahogy biztonságba is kell helyezni – erre szolgál az LG 24-szeres csúcssebességű CD-írója. Az újraírható lemezeket is gyorsan képes teleírni, és védett a pufferkiürülés ellen.

Az egér- és billentyűzetválasztás inkább csak jelképes – ennyivel már működik a gép, és közben mindenki nyugodtan felkutathatja a szívének és csuklójának kedves beviteli eszközöket.

Ha áramszünet miatt elszáll egy játék, az is bosszantó, de ha ugyanez a hiba egy rég nem mentett, ám éppen elkészült kép esetében jelentkezik, az könnyen megszabadíthatja hajkoronájától az eset szenvedő alanyát. Jó ellenszer a percenkénti mentés is, ám még biztonságosabb a munka egy szünetmentes tápegység használatával. A Centralion Blazer 600 még egy fontos feladatot ellát: megvédi a számítógépet a már oly sok áldozatot követelt túlfeszültségtől is.

Olcsó játék?

Sokakban kissé visszás érzéseket kelthet, hogy a gyerekek által áhított, játékra és szórakozásra alkalmas számítógép többet kóstál, mint amivel a szülők az irodában megkereshetik a rávalót – legalábbis hagyományos munkafeladatok esetében. Persze ez megoldható úgy is, hogy mindenki digitalizálással vagy filmkészítéssel keresi kenyerét, és előző konfigurációnk árából is futná egy igencsak kellemes játékgépre – még némi szoftverparkra is. Másrészről azonban – a Kánaán megvalósultáig – vissza lehet vágni itt-ott a költségeket.

Látszik, hogy továbbra is árérzékeny a hazai piac – legalábbis ami a számítástechnikát illeti –, hiszen ez a téma jól láthatóan nagyon népszerű olvasóink körében, legtöbb visszajelzés (a hangtompítós gép mellett) mindig a belépőszintű modellekkel kapcsolatban érkezik.

Ezúttal jócskán feljebb emeltük a lécet a belépőszintnél, de igyekeztünk ésszerű

Konfigurációajánlónkban mind az egyes termékeknél, mind a végső árcédulákon a bruttó kereskedelmi, illetve a nagykereskedők esetében az ajánlott kiskereskedelmi árat közöljük. A felsorolt árak a piac május végi állapotát tükrözik.

●

Továbbra is várjuk kéréseiket számítógép-konfigurációkhoz a bullseye@vogel.hu címen – feladatkör, monitorméret és keretösszeg megjelölésével.

Digitális Leonardo

- P4 ház – Pentium 4-es miditorony, négy 5,25 colos, egy 3,5 colos, 2 merevlemezhely, 300 W-os tápegység (9250 Ft)
- Asus P4T-E alaplap – Intel 850 chipkészlet, Socket 478 foglalat, 1 AGP 4x/Pro és 5 PCI kártyahely, 4 memóriahely, maximum 2 Gbyte PC600/800-as Rambus memória, 400 MHz-es buszórajel, ATA/100-as csatoló, 4 USB csatlakozó, AC'97 hangvezérlő (53 500 Ft)
- Intel Pentium 4 1,6A processzor – 1600 MHz-es Northwood mag, 512 Kbyte belső másodszintű cache, 400 MHz-es rendszerbusz, SSE2 utasításkészlet, Socket 478 foglalat, dobozos kivitel, gyári ventilátorral és hűtőbordával (43 312 Ft)
- 1024 Mbyte memória – négy Samsung gyártmányú 256 Mbyte-os 128 bites PC800-as Rambus modul (12 800 Ft)
- Ati Radeon 7500 grafikus kártya – 64 Mbyte DDR SDRAM, DirectX 8.0 teljes támogatása, Charisma grafikus motor, 270 MHz-es magórajel, 460 MHz-es memória-órajel, két képernyős megjelenítés (26 775 Ft)
- Samsung floppymeghajtó – 1,44 Mbyte-os (3000 Ft)
- Maxtor 6L060J3 – D740X sorozat, 60 Gbyte-os névleges kapacitás, 2 Mbyte-os cache, 7200 fordulat/perc, ATA/133-as csatoló, átlagos keresési idő 8,5 ms (31 106 Ft)
- LG GCE8240B CD-újraíró – 24-szeres csúcssebességű írás, 10-szeres újraírás, 40-szeres olvasás, 8 Mbyte-os puffer, SuperLink, Z-CLV (22 837 Ft)
- Win98 billentyűzet – magyar kiosztás, PS/2-es csatoló (1500 Ft)
- OEM egér – kétgombos, PS/2-es csatoló, egérpaddal (1000 Ft)
- SMC EZCard hálózati kártya – 10/100 Mbit/s-os, 32 bites PCI csatoló, hálózati kezelőprogram (4950 Ft)
- Centralion Blazer 600 szünetmentes táp – maximális teljesítmény 600 VA, 360 W, túlfeszültség elleni és telefonvonali védelem, áthidalási idő minimum 8 perc (20 500 Ft)
- Belinea 10 80 80 monitor – 22 colos névleges és 20 colos látható képátló, Mitsubishi Diamondtron Naturally Flat képcső, képponttávolság 0,24 mm, vízszintes frekvencia 30–121 kHz, függőleges frekvencia 50–160 Hz, OSD, sávszélesség 320 MHz, legnagyobb áramfelvétel 160 W, legnagyobb felbontás 2048x1536 képpont 75 Hz-es frissítéssel, ajánlott felbontás 1280x1024 képpont/110 Hz, TCO'99 (258 431 Ft)

bruttó 597 961 Ft

kompromisszumokkal csökkenteni a végösszeget. Ehhez igazán kapóra jött, hogy a cikk leadása előtt 2 nappal feltűntek hazánkban is a Celeronok „pénégyesített" változatai. Természetesen ilyen processzor köré építettük új gépünket. A Willamette-ből kinőtt új generációs Celeronnak a lassabbik változatát választottuk, mert a nála csupán 100 MHz-cel gyorsabb példány még jelentősen drágább volt – és ennyit csak lehet pörgetni rajta, ha annyit számít ez az egyébként csekély különbség. Megjelenésünkkor persze már mások lesznek az árak, de ekkor sem feltétlenül érdemes a drágábbik példányt megvenni, hiszen ha az Intel elérkezettnek látta az időt a Duron megleckéztetésére, akkor nem fog megállni a Willamette határán, így a jövőben várhatóak a Northwood-alapokból eredeztetett Celeronok is.

Az alaplapválasztás meglehetősen bonyolult a sok fő szempont miatt. Legyen megbízható, legyen olcsó, legyen a későbbiekben fejleszthető, esetleg még fölpörgethető is. Nos, ezek alapján mindenki másra szavaz – ezúttal az Abit egyik kevésbé ismert modelljére, az SD7-533-ra esett a választásunk. A neve kissé csalóka, csak a 400 MHz-es buszórajelet támogatja, az 533-as szám a SiS chipkészlet megnövelt átviteli sebességére utal. Ettől a konfiguráció még fejleszthető, különösen, hogy a 333 MHz-es memóriát tökéletesen kezeli, és egyéb paramétereiben is megfelel az Abittól elvárt minőségnek. Ezek után meglepő lehet, hogy csupán PC2100 szabványú memória került a foglalatokba, de erre is megvan a halálosan egyszerű magyarázat: a jelenleg jelentős árkülönbség. És végső soron nem éppen arról volt szó, hogy az alaplap a későbbiekben bővíthető?

Videokártyák terén szinte minden napra jut egy érdeklődő, aki azt firtatja, mi a jobb: a GeForce3 Ti200 vagy a GeForce4 MX sorozat, netán a türelem?

- Abit GeForce4 MX: www.abit.com.tw/abitweb/webjsp/english/pt_main_back.jsp
- Abit SD7-533: www.abit.com.tw/abitweb/webjsp/english/pt_main_back.jsp
- Asus P4T-E: www.asus.com.tw/mb/socket478/p4t-e/overview.htm
- Ati Radeon 7500: www.ati.com/products/pc/radeon7500/index.html
- Belinea 108080: www.belinea.com/include/zeigemonitor.asp
- Centralion Blazer 600: www.centralion.com/product/blazer.html
- CoolerMaster DI4-7H53D: www.coolermaster.com/products/cpucooler/willamette/di4-7h53d.html
- Genius KB10X: www.geniusnet.com.tw/product/keyboard/kb-10x.htm
- Genius NetScroll+: www.geniusnet.com.tw/product/mouse/ns%2Beye.htm
- Genius SP-G16: www.geniusnet.com.tw/product/speaker/sp-g16.htm
- Intel Celeron 1.7: www.intel.com/home/desktop/celeron/index.htm
- Intel Pentium 4: www.intel.com/home/pentium4/index.htm
- LG GCC4120B: www.lge.com/c_product/catalog/product_list.jsp
- LG GCE8240B: www.lge.com/c_product/catalog/product_list.jsp
- Maxtor 6L060J3: www.maxtor.com/products/DiamondMax/DiamondMaxPlus/QuickSpecs/42093.htm
- Philips 107E: www.consumer.philips.com
- Seagate Barracuda ST380021A: www.seagate.com/cda/products/discsales/marketing/detail/0,1081,381,00.html
- SMC 1244TX: www.smc.com/index.cfm

Megfizethető minőség

- Orca P4 ház – Pentium 4-es miditorony, négy 5,25 colos, egy 3,5 colos, 2 merevlemezhely, 300 W-os tápegység (14 900 Ft, Herta)
- Abit SD7-533 – SIS 645/961 chipkészlet, Socket 478 foglalat, 1 AGP/5 PCI kártyahely, 3 memóriahely, maximum 2 Gbyte 333 MHz-es, vagy 3 Gbyte 266 MHz-es DDR SDRAM, 400 MHz-es buszórajel, ATA/100-as csatoló, 6 csatornás C-Media hangvezérlő, Softmenu III (28 740 Ft, Bluefish Computers)
- 1,7 GHz-es Intel Celeron processzor – Socket 478 foglalat, 128 Kbyte belső másodszintű cache, 400 MHz-es rendszerbusz, SSE2 utasításkészlet (29 500 Ft, Aqua Computer)
- CoolerMaster DI4-7H53D processzorhűtő – Pentium 4-hez 2 GHz-ig, névleges fordulatszám 3800/perc, 34,5 dBA zajszint (2625 Ft, Demo Stúdió)
- 256 Mbyte memória – márkás PC2100-as DDR SDRAM modul (13 580 Ft, Mikland)
- Abit GeForce4 MX – Nvidia GeForce4 MX440 GPU, 270 MHz-es magórajel, 350 MHz-es memória-órajel, 64 Mbyte DDR memória, tévékimenettel (30 250 Ft, Aqua Computer)
- Seagate ST360021A – 60 Gbyte névleges kapacitás, 2 Mbyte-os cache, 7200 fordulat/perc, UDMA/100-as csatoló, átlagos keresési idő 9 ms (30 570 Ft, Mistral Computerworld)
- LG GCC4120B kombinált DVD-olvasó/CD-újraíró – 12-szeres csúcssebességű írás, 8-szoros újraírás, 32-szeres olvasás és 8-szoros DVD-olvasás, 2 Mbyte-os puffer, ExacLink pufferkiürülés elleni védelem, átlagos keresési idő 100 ms, dobozos, Nero 5.5 szoftverrel (27 500 Ft, Demo Stúdió)
- Sony floppymeghajtó – 1,44 Mbyte-os (4000 Ft, Lord Computer)
- SMC EZCard hálózati kártya – 10/100 Mbit/s-os, 32 bites PCI csatoló, hálózati kezelőprogram (4500 Ft, Rufusz Computer)
- Genius NetScroll+ egér – 3 gomb, görgő, optikai letapogatás, PS/2-s és USB csatoló (4975 Ft, Magicomp)
- Genius KB10X billentyűzet – PS/2-es, 107–112 gomb, magyar kiosztás, csuklótámasszal (2850 Ft, Magicomp)
- Genius SP-G16 hangszórópár – sztereó, 2x8 W valós teljesítmény, 20 Hz–20 KHz (7950 Ft, Magicomp)
- Philips 107E monitor – 17 colos névleges és 16 colos látható képátló, képponttávolság 0,27 mm, legnagyobb felbontás 1280x1024 képpont, ajánlott felbontás 1024x768 képpont 85 Hz-es frissítéssel, TCO'99 (52 490 Ft, Bluefish Computers)

bruttó 254 430 Ft

A kérdés ezúttal is sokrétű. A Ti200 a technológiailag fejlettebb kártya, de ára még mindig viszonylag magas. Az MX 440 sebességében kicsit ráver a Titaniumra, az ára viszont sokkal előnyösebb, így került ebbe az összeállításunkba. De ha lenne egy kis idő a cseréig, bizony érdemes lenne kivárni egy bizonyos GeForce4 Ti4200 megérkezését a hazai piacra...

Merevlemezfronton a helyzet nagyon változó, az árak ugyanis jókorát estek a közelmúltban. Pontosabban szólva ismét generációt váltottunk, hiszen az alsó árhatár nagyjából változatlan, de ugyanazért a pénzért sokkal nagyobb kapacitáshoz juthatunk, mint akár csak egy hónappal ezelőtt. Ezt természetesen kihasználtuk, és ajánljuk mindenkinek. Az így beszerzett közel 60 Gbyte-os Barracuda méretes példány, még így a nyári merevlemez-horgászidényben is, és számos egyéb jó tulajdonsággal bír, mint például a halk és gyors működés. Itt jegyzendő meg, hogy a merevlemezek is elég komolyan belemelegednek néha a munkába, a nyári melegben érdemes őket kicsit hűteni, vagy legalább némi levegőhöz juttatni a ház oldallapjának leszerelésével – ami amúgy is vérprofi, Mad Max-es gépburherátor jelleget kölcsönöz a konfiguráció gazdájának.

Optikai meghajtók terén is örvendetes áresés következett be, ami részben a CD-írókat, de főként a DVD-olvasó/CD-író hibrideket, a kombó drive-okat érinti. Ennek megfelelően hely- és pénztakarékossági okokból egyaránt az LG kombinált modelljét választottuk, amely átugorva a kategória korábbi korlátait, már 12-szeres sebességgel képes írni a lemezeket.

A Genius család szintén jó ár–érték viszonya miatt kapott ilyen nagy számban helyett az összeállításban, a hálózati kártya megjelenése pedig minden internetre vágyakozó gépben sajnálatosan nyilvánvaló.

Épp a közelmúltban tartottunk rövidített vitanapot arról, van-e még igazi létjogosultsága a 15 colos monitoroknak, vagy már annyira lecsökkent az árrés köztük és 17 colos testvéreik között, hogy lassan eltűnnek, ahogy ez megtörtént a 14 colos képernyőkkel is. Nos, távol áll tőlem, hogy ítélkezzek, de nem véletlen, hogy ebbe az összeállításba egy olcsó 17 colos került. A Philips 107E modellje árából is láthatóan nem a legújabb 100 Hz-es csoda, ám az általánosan használt 1024x768-as felbontásban hozza a kötelező 85 Hz-es képfrissítést, és rövidebb időszakokra (ez főként a felhasználó szeme világa miatti korlátozás) eggyel feljebb is léphetünk a felbontásban, ha feltétlenül szükséges.

Forgalmazók

- Aqua Computer ☎ 322-4658, www.aqua.hu
- Bluefish Computers ☎ 214-4587, www.bluefish.hu
- Demo Stúdió ☎ 329-2367, www.demostudio.hu
- Hc Computer ☎ 387-2777, www.hccomputer.hu
- Herta ☎ 322-2232, www.herta.hu
- Lord Computer ☎ 469-6000, www.lord.hu
- Magicomp ☎ 215-3695, www.magicomp.hu
- Mikland ☎ 488-7690, www.mikland.hu
- Mistral Computerworld ☎ 236-0000, www.mistral.hu
- Rufusz Computer ☎ 203-0382, www.rufusz.hu

AZ ORSZÁG LEG-NAGYOBB HÁZ-KÍNÁLATA!

Különleges

Imperial

designnal

rendelkező,

3004B

könnyen

szerelhető

Feel-V USB silver P IV

házak,

CE és MEEI

201GA

minőségi

tanúsítvánnyal.

3005B

P IV-es házak

2 év

KT6100

garanciával.

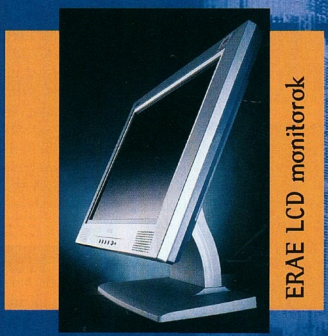

ERAE LCD monitorok

Acorp

6PMA

alaplapok

teljes

P4 4S845A P IV

kínálata,

2 év

6A815EPD-I

helyszíni

garanciával!

6V8633A

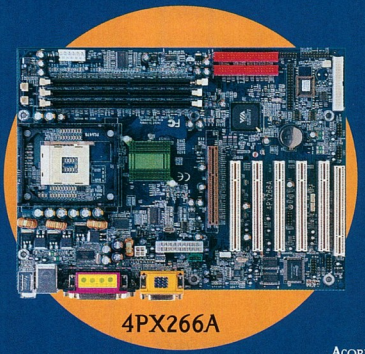

4PX266A

56.6 külső modem

Mycom Kft.
1115 Budapest,
Kelenföldi út 2.
Tel.: 204 5444
204 5464
Fax: 204 7444
e-mail:
mycom@mycom.hu
www.mycom.hu

Mycom

Acorp
ingyenesen
hívható
zöld szám:
06/80 204082

ACORP INTERNATIONAL

Coomp-ker Kft.
1097 Budapest,
Nádasdy utca 6.
Tel.: 215 2923
216 8206
Fax: 216 1163
e-mail:
coomp-ker@coomp-ker.hu
www.coomp-ker.hu

COOMP-KER

Sponga Tamás

Terítés

Microsoft

A Microsoft a következő operációs rendszereinek fejlesztésekor sem tesz másként, mint eddig: a megjelentetés előtt több tesztverziót ad ki, amit a felhasználók szabadon nyúzhatnak. Bob O'Brien, a cég termékmenedzsere szerint az év végén megjelenhet a Windows .NET zások támogatására épül. Természetesen azok a programok, amelyek régebbi operációs rendszereknek és az új .NET Servernek is tartozékai – például az IIS – jelentős átalakításon esnek át, főként biztonsági oldalról. Ez nem is árt az utóbbi időben a IIS-t ért támadá-

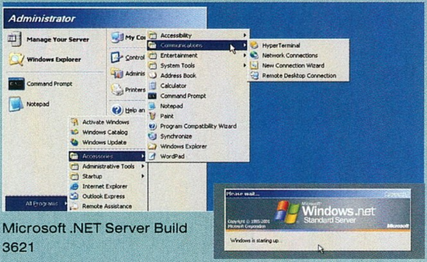

Microsoft .NET Server Build 3621

Standard, Enterprise és Datacenter. Azt azért érdemes tudni: eddig már kétszer halasztották el a .NET Server operációs rendszer megjelentetését.

A .NET stratégiának megfelelően az új Windows nem egyetlen óriási operációs rendszer lesz, hanem webalapú alkalmasok számának ismeretében. A jelenleg beta3-nál tartó operációs rendszer különböző buildjei folyamatosan jelennek meg, már elérhetők az első képernyőfotóik.

➦ www.microsoft.com/windows.netserver/default.asp

Sötétben bujkáló...

3D Gamer

A DVD a 4,7 Gbyte-nyi tárolókapacitásával óriási szabadságot nyújt a CD 650 Mbyte-jához képest. A filmedául alapállapotban több lehetősége rejtve marad a felhasználó előtt. A beta3-as állapotba érkezett WinDVD

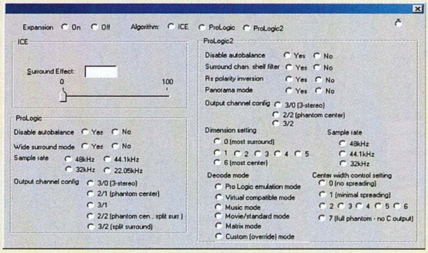

WinDVD Tweaker 3.3 – mi bújik még meg a DVD-n?

ket ezen a médiumon megjelentetők jó része tele is tömködi a szabadon maradó helyeket mindenféle extrákkal: képekkel, hanganyaggal. Komoly problémát jelenthet azonban, ha ezeket nem tudjuk megjeleníteni, meghallgatni. A WinDVD 4-nek pél-Tweaker 3.3 használatával ezek az eldugott képességek szépen előcsalogathatók. Az ingyenes program végleges verziójának megjelenése még a nyáron várható.

➦ http://3dgamer.tripod.com/

Személyre szabott hozzáférés

Novell

A 6-os Novell NetWare nagyon jól sikerül, amennyire a rendszergazdák nyilatkozataiból le lehet szűrni. A cégnél már réges-rég felismerték a biztonságos megoldások fontosságát, sőt azokat meg is valósították, nemcsak beszéltek róla. A Novell a közelmúltban bemutatta és tervei szerint júniusban már meg is jelenteti a vállalati alkalmazottak biztonságos beléptetését lehetővé tevő Novell Secure Access csomag két frissített komponensét, a Novell Account Management 3-at és a Novell iChain 2.1-et. A Novell iChain 2.1 segítségével egypontos beléptetés valósítható meg gyakorlatilag bármelyik webalapú alkalmazáshoz, míg az Account Managerrel a felhasználói jogosultságok kezelése (létrehozás, módosítás, törlés) lehetséges NetWare, Windows NT/2000, Linux, Sun Solaris Sparc, Solaris x86, IBM Aix, FreeBSD, OS/390 rendszerek alól. A Novell Secure Access két alkalmazásával egypontos belépés után elérhetővé válnak az erőforrások – akár VPN-en, vezeték nélküli eszközökkel, még tűzfal mögül is.

➦ www.novell.com/products/secureaccess/

A jaguár ugrani készül

Apple

„Azért jöttünk össze, hogy eltemessük az OS9-et" – mondta kissé teátrálisan Steve Jobs, és koporsóba helyezte az operációs rendszer kilences verziójának dobozát a május 6. és 10. között megrendezett Worldwide Developers konferencián.

Mivel a Mac OS X kinőtte gyermekbetegségeit, így a későbbiekben az új, Darwin-alapú operációs rendszerre kíván összpontosítani a cég. Többen úgy vélik, kicsit elhamarkodott eltemetni a klasszikus vonalat, hiszen a nagyjából 25 millió Apple Macintosh gép többségén még a régi OS fut, míg a Mac OS X-ek száma úgy 1 millió volt ez év elején. Az Apple új Mac OS X változatát – fedőnevén Jaguar – még a nyáron szeretnék megjelentetni. A nagymacska jó néhány újdonságot tartalmaz, ilyen például az Ink kézírás-felismerő rendszer, amelynek alapjait az elhalálozott Newton kézigépnél már kifejlesztették.

A meglévő alkalmazásokat persze alaposan átszabták: például a levelezőprogram támogatja a Microsoft Exchange Servert, új spamszűrőt kapott, és össze tudja fűzni a postaládákat. Az új Mac OS X-be beépítenek egy AOL Instant Messenger-kompatibilis üzenetküldő klienst is, az iChatet, amely képes használni az operációs rendszer közös címtárát (Address Book) és file-okat is tud küldeni. A Jaguarba a teljesen újraírt Sherlock 3 netes kereső kerül be. Új a ZeroConfon alapuló Rendezvous, amivel a hálózatban lévő gépek felismerik egymást, és könnyedén oszthatnak meg egymás között file-okat – akár vezeték nélküli AirPort hálózatban is. És persze bekerült az újdonságlistába a most megjelent MPEG-4-es video- és AAC-s audiosugárzásra képes QuickTime 6. A Quartz helyét a továbbfejlesztett Quartz Extreme foglalta el – e hardveres gyorsítású grafikus motorról megtekinthető egy QuickTime bemutatóvideó is a neten (➦ www.macnytt.com/files/files/QuartzExtremeTestriktigfil.mov). Az Apple elnöke szerint imádni fogják a felhasználók az új Mac OS X-et, mert rengeteg felfedezendő újdonságot tartalmaz.

➦ www.apple.com/macosx/newversion/
➦ http://developer.apple.com/wwdc2002/

Összegyúrjuk

Sun

A Sun megjelentette a Solaris 9-es verzióját Sparcra (az x86-os változat fejlesztése egyelőre áll), amit egybecsomagolnak a Sun ONE Directory Serverrel. Az egyprocesszoros változat továbbra is ingyenes, a többprocesszorosért azonban fizetni kell – a 8-as verziónak még mindegyik változata ingyenes volt. A cég terveiben a következő Solarist illetően előkelő helyen szerepel a Linux-kompatibilitás elérése, ami az operációs rendszer életét mentheti meg, mert a rajta futtatható alkalmazások száma így varázsütésre megsokszorozódhat.

Még egy platform

OpenOffice.org

A Sun nem sokkal azután, hogy felvásárolta a StarOffice-t fejlesztő német StarDivisiont, nyílttá tette az irodai programcsomag forráskódját. Innentől kezdve sionnél felmerült a kérdés: lesz-e a csomagnak Mac OS-re készített kiadása? Egyre inkább úgy fest, a nyílt forrású változatból hamarosan lesz. Közel egy-

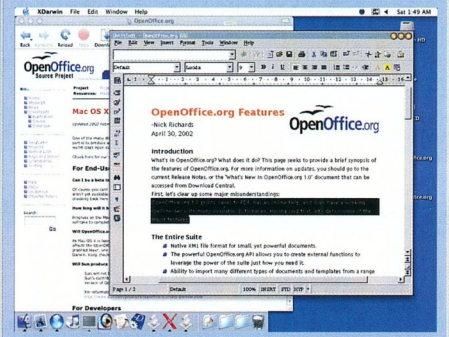

A jó úton haladva...

két úton indult tovább a fejlesztés: egyik változatot a Sun gyúrogatta, amelynek eredményeként május 21-én megjelent a StarOffice 6.0, míg a nyílt forrásból készülő OpenOffice.org irodai csomagnak több nyilvános build után szintén májusban jelent meg az 1.0-s verziója Linux, Windows és Solaris alá. Már a StarDivi- éves fejlesztés után megjelent az első, Mac OS X-en futó OpenOffice.org Build 638c. Ez a változat még közvetlenül Darwinon futó XFree86-ot kíván, de a tervek szerint elkészítik a Mac OS X grafikus kezelőfelületére, az Aquára is.

➦ http://porting.openoffice.org/mac/

Helytakarékosság

DVD Guru Inc.

A DVD filmek CD-re írásának máris nagy hagyományai vannak úgy a nagyvilágban, mint kis hazánkban. Vannak, akik szerint a saját tulajdonával az ember azt tesz, amit akar, és vannak, akik szerint ez a 8. főbűn. Egyben azonban mindenki egyetérthet, a DVD filmeket CD-re vinni sok munkával és vesződséggel jár. Erre kínál jobb megoldást a Dup-DVD.

Ha a gépben van DVD-lejátszó és CD-író, akkor a két lemez behelyezése után csak a *Copy* gombra kell kattintanunk, és hátradőlhetünk a székben (esetleg, a művelet időtartamára való tekintettel, aludni térhetünk), ugyanis a többi teendőt a kódolástól a CD-re írásig a program önállóan elvégzi. Legújabb, 2.1.1-es verziója a közelmúltban jelent meg. Fejlesztői azonban lelkesen dolgoznak tovább: még több CD-írótípus és -formátum támogatását szeretnék a programba építeni. Webhelyéről már letölthető a program próbaverziója, ám azzal csak a DVD tartalmának 1/4-ed része menthető le. A filmmániásoknak megéri a program 40 dolláros ára, ugyanakkor – ahogy az a fejlesztő cég webhelyén is szerepel – a jogi következményeket mindenki maga viseli.

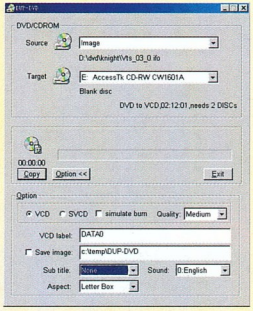

Dup-DVD – DVD-ről CD-re

➦ www.dup-dvd.com/

Irodabútor

Microsoft

A titkár hölgyek és urak még ki sem tapasztalhatták a virtuális gemkapocs minden vicces megjelenési formáját, de a Microsoftnál már gyúrják a következő Office kódját. Az új irodai csomag igazodni fog a redmondi cég .NET stratégiájához, azaz több új hálózati és kommunikációs szolgáltatást zsúfolnak bele. Így valószínűsíthető, hogy a már régóta emlegetett netes felhasználói megközelítés, a .NET My Services valamilyen formában bekerül az új irodai csomagba. A Microsoftnak igencsak igyekeznie kell, hiszen egyre többen szorongatják, és minden konkurensének olcsóbb az irodai csomagja – és ezek is írják és olvassák az eddigi Microsoft Office családtagok file-jait. A néhány hete megjelent 76 dolláros StarOffice vagy az ingyenes OpenOffice.org népszerűsége gyorsan nő – és ezzel párhuzamosan valószínűleg lassan csökken majd a Microsoft irodai csomagjának jelenleg 90%-ot is meghaladó piaci részesedése. Az új verziónak egyelőre sem a nevét, sem a megjelenési dátumát nem tették közzé, de ha az eddig megszokott 18–24 hónapos ciklussal számolunk, akkor legkésőbb 2003 első félévében megjelenik a Microsoft új Office-a.

Gyertek, segítünk!

Microsoft

Ahogy minden szoftverfejlesztő cég próbálja a felhasználókat átcsalni saját rendszerére, úgy a Microsoft is mindent megtesz annak érdekében, hogy még többen válasszák valamelyik Windowst. A cég legújabb csábítási módszere a Services for Unix szoftver, amiknek végleges, 3.0-s verzióját június végére ígéri. A programmal azoknak a dolgát szeretnék megkönnyíteni, akik Unixről kívánnak Windowsra váltani. Az alkalmazással a windowsos kliensek elérhetik a unixos szervereken tárolt adatokat, felügyelhetik az Active Directoryval a unixos címtárakat NIS szerveren keresztül. A csomagban helyet kapott az Interix szoftver is, unixos alkalmazások Windows alá fordításához.

➦ www.microsoft/Windows2000/migrate/unix

IBM

Gyorsítsd a Linuxodat!

Az IBM San Franciscóban megrendezett Developer Works fejlesztői világkonferenciájához kapcsolódva elindította a *Gyorsítsd a Linuxodat* (Speed-start your Linux app) programját, amely a lenti fejlesztői oldalról érhető el.

A fejlesztőket támogató program és a webszolgáltatás-demók is a developerWorks oldalról érhetők el

A program keretében a Kék Óriás ingyenes CD-n bocsátja a fejlesztők rendelkezésére számos, Linuxon futó szoftverének tesztpéldányát és fejlesztőeszközét, amelyekhez díjmentes online továbbképzést és támogatást biztosít. Ennek célja, hogy elősegítse linuxos alkalmazások kidolgozását a legkülönfélébb szektoroknak. Az elkészült programokhoz az IBM marketing- és értékesítési támogatást nyújt, valamint megjelenteti őket globális megoldások (IBM's Global Solutions Directory) könyvtárában. Ezt az online gyűjteményt az IBM értékesítési munkatársai, üzleti partnerei és ügyfelei használják, és már közel 3000 alkalmazás található benne.

Szintén a developerWorks oldalról érhetők el az IBM webszolgáltatás-bemutatói (Web services Demos), amelyekhez a webszolgáltatásokat működtető szoftverek teljes dokumentációját is mellékelték.

IBM Magyarországi Kft.
☎ 382-5500
www.ibm.com/developerWorks/

Sun Microsystems

Megjelent a StarOffice 6.0

Kapható a Sun teljes körű irodai programcsomagjának legfrissebb verziója, a StarOffice 6.0. Számos platformon, például Linux, Solaris és Windows környezetben is gazdaságos alternatívát kínál a felhasználóknak. Egyéni felhasználók a StarOffice csomagot továbbra is ingyenesen tölthetik le a netről (www.openoffice.org). Vállalatok számára a StarOffice 6.0 a megrendelt mennyiségtől függően 25–50 dollárba kerül felhasználónként. A csomag javasolt kiskereskedelmi listaára 75,95 dollár, de az oktatási szféra vásárlóinak csak az anyag- és szállítási költséget kell megfizetniük. A StarOffice 6.0 dobozos változatában a termék CD-je, telepítési segédlet, felhasználói kézikönyv, valamint az oktatási segédletet tartalmazó CD található. A vállalatoknak a Sun Enterprise Services részlege nyújt támogatást és professzionális szolgáltatásokat, webes és hagyományos, általános és testreszabott oktatási programok formájában, többek között a Sun Web Learning Centerben, amely a www.sun.com/star/support címen érhető el.

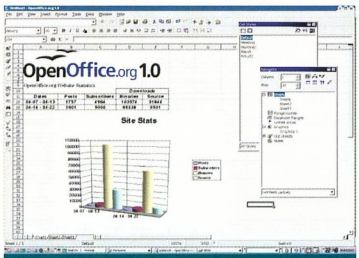

Grafikon készítése a Calcban, a StarOffice 6.0 táblázatkezelőjében

Sun Microsystems Kft.
☎ 489-8900
www.sun.hu
www.sun.com/staroffice

Intel

RosettaNet fejlesztőkészlet

Az Intel bejelentette *Intel Architecture Software Development Kit for RosettaNet* (IA SDK for RosettaNet) nevű eszközkészletét, amelynek segítségével a fejlesztők a kis- és középméretű vállalatok elektronikus üzleti tranzakcióit lehetővé tevő alkalmazásokat építhetnek. Az IA SDK nyílt forráskódú licencelés útján érhető el a RosettaNet konzorcium webhelyén. A moduláris felépítésű készlet olyan forráskódot tartalmaz, amellyel a fejlesztők a RosettaNet-szabványokkal működő megoldásokat hozhatnak létre, illetve további háttértármegoldásokat, RosettaNet Partner Interface Processeket (PIP) és kommunikációs protokollokat fejleszthetnek.

www.rosettanet.org
http://developer.intel.com/

Microsoft

Visual Studio .NET a magyar piacon

A Microsoft Magyarország több mint ezerkétszáz hazai fejlesztő, szoftvertervező, szakértő, valamint informatikai és üzleti döntéshozó előtt, nagyszabású rendezvény keretében mutatta be a Visual Studio .NET-et és a .NET Frameworköt, azaz a szoftvergyártó legújabb .NET-es alkalmazásfejlesztési eszközét és a .NET-es alkalmazások platformját. Több mint négyévi fejlesztőmunka és az egyik legszélesebb körű bétatesztelési folyamat áll a termékek megjelenése mögött: világszerte több mint 3,5 millió fejlesztő ismerkedhetett meg a termékek béta változataival. A Microsoft Magyarország által szervezett fejlesztői konferenciákon és más szakmai rendezvényeken – már a termék megjelenése előtt – több ezer szakember ismerkedhetett meg a Visual Studio .NET béta változatával. A Visual Studio .NET három változatban jelent meg. A Microsoft Visual Studio .NET *Enterprise Architect* a vezető fejlesztők számára teszi egyszerűbbé nagy alkalmazások, keretrendszerek létrehozását (ehhez megfelelő modellezési eszközöket is nyújt), illetve megteremti annak lehetőségét, hogy a fejlesztőcsoportok kialakíthassák saját belső programozási szabványaikat. A Microsoft Visual Studio .NET *Enterprise Developer* az XML-es webszolgáltatások és alkalmazások gyors elkészítésére alkalmas nagy teljesítményű, vállalati szintű csoportos fejlesztőplatformot biztosít. A Microsoft Visual Studio .NET *Professional* pedig a netes eszközökre szánt, több programnyelvet és operációs rendszert integráló következő generációs XML-es webszolgáltatások gyors elkészítését teszi lehetővé.

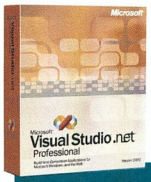

A Visual Studio .NET Professional változatának doboza

Microsoft Szoftver Információ
☎ 2-MSINFO (267-4636)
www.microsoft.com/hun/

14 lap/perc • 600x1200 dpi
DOS/Windows/PCL
4-36 MB RAM • 250-850 lap
+borítékadagoló
párhuzamos, USB
hálózati kártya (opció)
15.000 lap/hó

GREEN PRODUCT

csereakció
OKIPAGE 14ex-re
Az OKIPAGE 14ex vásárlók bármilyen típusú (tintasugaras, mátrix, lézer, pos, LED, thermo, bubble jet, stb.) használt, akár üzemképtelen (de még hiánytalan állapotú) nyomtatóját beszámítjuk az új árába bruttó
25.000 Ft-ért.

ajánlott végfelhasználói ár: 99.900 Ft +áfa
79.900.- Ft+áfa
cserekészülékkel

Oki, Network Solutions for a Global Society

OKI

OKI Systems (Magyarország) Kft. 1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 12. Telefon 327 4070 Fax 327 4076 e-mail: oki@nyomtato.com www.okihu.hu

OKI SHINRAI PARTNEREINK – VISZONTELADÓK BUDAPEST DATEN KONTOR TRADE KFT. 203-9302 • DUNA ELEKTRONIKA KFT. 237-7299 • FLAG INFORMATIKAI RT. 383-0155 • FOXART KFT. 452-1070 GRÁNÁTALMA TEAM KFT. 315-1797 • HUMANSOFT KFT. 270-7621 • KVENTA KFT. 269-5262/190 • MINŐR RENDSZERHÁZ RT. 436-3029 • MŰSZERTECHNIKA RENDSZERHÁZ KFT. 4329-477 • PRINTREX BT. 222-2919 PROFESSZIONÁL KFT. 216-5300 • PUB KFT. 351-8409 • SENZOR KFT. 347-5083 • SPRINT COMPUTER KFT. 477-0010 • DEBRECEN TRACO-D KFT. 52/500-424 • GYŐR MÁSOLÓGÉPCENTRUM KFT. 96/313-008 EGER ANSYS KFT. 36/537-204 • HÓDMEZŐVÁSÁRHELY DELFIN COMPUTER INFORMATIKAI RT. 62/246-810 • KECSKEMÉT BESTCOM KFT. 76/485-119 • MÁTÉSZALKA WANTEX INFORMATIKAI KFT. 44/313-555 PÉCS LETTCOMP & NÉMETI BT. 30/9577-703 • SOPRON TELECOMP KFT. 99/338-555 • SZEGED IRODAGÉP KFT. 62/440-022 • SZÉKESFEHÉRVÁR ITV ALBATECH KFT. 22/500-331 SZOLNOK WIN INVESTOR RT. 56/413-086 • SZOMBATHELY FLAG SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KFT. 94/501-890 OKI BEMUTATÓTEREM BUDAPEST PRINTER HOTLINE KFT. 223-0229

PixelView Multimédia

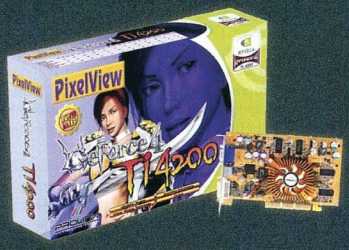

MEGBÍZHATÓ MINŐSÉG -
ALACSONY ÁRAK

GeForce4 Ti4200
Az új generáció!

TV-tuner és digi eszközök
(PCI-kártya v. USB-s külső)

Videodigitalizáló DV és D8 kamerákhoz
Csatoló FireWire eszközökhöz

PROLINK

Disztribútor: Win Computer 1064 Bp. Vörösmarty u. 61. T: 353-4304 win@win.hu, www.win.hu

Automatikus frissítés

A víruskereső programok forgalmazói nem győzik hangsúlyozni, hogy az eredményes használat egyik legfontosabb kritériuma, hogy a program vírusismerete naprakész legyen.

Csizmazia István

Felvetődik a kérdés: egy ilyen fontos műveletet nem lehetne-e teljesen „gépesíteni"? Az élvonalbeli víruskeresők általában törekszenek erre.

Az F-Secure víruskereső programban a kézi frissítésen felül egy minden igényt kielégítő megoldással találkozhatunk. A BackWeb nevű frissítőprogramot az egyedi felhasználók és a hálózatos környezetben üzemelő cégek is eredményesen használhatják. A frissítés az anyacég finnországi nagy teljesítményű BackWeb szerveréről történik a neten keresztül. A letöltést minimális adatforgalomra optimalizálták: csak a szükséges különbözetek töltődnek le. Ugyaninnen kérésre percrekész biztonsági híreket és információkat is kaphatunk. A programot egyszer, a telepítésekor kell jól beállítanunk, ezután ezzel a résszel többet nem lesz gondunk.

A Kaspersky Anti-Virus program (nem a Lite! változat) szintén igyekszik hatékonyan automatizálni a frissítést. Alapbeállításában naponta egyszer tölti le a neten keresztül a frissítést. A frissítés folyamata azonban részletesen beállítható. Indítható a frissítés kézzel, indulhat megadott esemény bekövetkeztekor (például a Monitor modul betöltődése után), vagy ütemezhető egy hónapra előre. Megadható, hogy a beírt HTTP, illetve FTP címeket a beírás sorrendjében használja (foglaltság esetén automatikusan a következő címen próbálkozik), vagy ezek közül véletlenszerűen válasszon. Beállítható az is, hogy a frissítéshez aktiválja a netkapcsolatot, majd a letöltés végeztével bontsa. A teljes folyamat eredménye naplózható, hogy később ellenőrizhessük, mikor és hogyan történtek a frissítések.

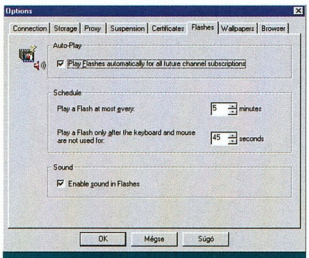

A BackWeb beállítási lehetőségei

A hálózatos környezetben működő Kaspersky Anti-Virus for Windows Workstation hálózati felügyeleti eszközével, az Admin Kittel képes Alert Routingra is. Ez a rendkívüli eseményekről szóló értesítéseket továbbítja az adminisztrátoroknak. A frissítés szemszögéből nézve ez azt jelenti, hogy nemcsak a futási problémákról és vírusfertőzésekről, hanem vírusismereti adatfile-ok frissítéséről is kaphat egy vagy több tetszőleges cím e-mailt. Ez a lehetőség az F-Secure felügyelőprogramjában, a Policy Manager Console-ban is megtalálható.

File-cserés támadás

Aktuális kártevőnk a Worm.Kazaa.Benjamin (névváltozatok: Benjamin, Kazaa worm). Terjedési sebessége még az előző hónapban – hazánkban is – rekordot döntő Klez vírusét is túlszárnyalta. E féreg a terjedéséhez a KaZaa file-átvitelét használja peer to peer (P2P) hálózaton. A KaZaa hálózata lehetővé teszi, hogy felhasználói file-okat vigyenek át egymáshoz a KaZaa klienst használva. A Benjamin nevű férget Borland Delphiben írták, mérete körülbelül 216 Kbyte, és az AsPack eszközzel tömörítették. Minden file végére szemetet ír az álcázás végett, így a file mérete nagyban változhat.

A féreg először egy hamis hibaüzenetet jelenít meg, majd bemásolja magát a Windows SYSTEM könyvtárába a következő néven: EXPLORER.SCR.

Sor.	Százalék	Vírusnév
1.	(84.5)	I-Worm.Klez
2.	(1.5)	I-Worm.Badtransfl
3.	(0.6)	Win32.Elkern.c
4.	(0.6)	I-Worm.Sircam
5.	(0.4)	I-Worm.HappyTime
6.	(0.3)	I-Worm.LoveLetter
7.	(0.2)	I-Worm.Hybris
8.	(0.2)	Win95.CIH
9.	(0.2)	I-Worm.Cervivec
10.	(0.1)	Trojan.PSW.Delf
11.	(0.1)	Trojan.PSW.Gip
12.	(0.1)	I-Worm.Magistr
13.	(0.1)	Macro.Word97.Thus
14.	(0.1)	I-Worm.Gibe
15.	(0.1)	I-Worm.Nimda
16.	(0.1)	I-Worm.Stator
17.	(0.1)	JS.Trojan.Seeker
18.	(0.1)	Backdoor.Death
19.	(0.1)	IIS-Worm.CodeRed
20.	(0.1)	Backdoor.Osirdoor

2002. áprilisi vírusstatisztika *(forrás: Kaspersky Lab)*

Ez után létrehoz két kulcsot a registryben, majd a rendszer újraindítása után aktivizálódik.

Terjedése csak akkor valósulhat meg, ha a KaZaa P2P kliens telepítve van.

A program információk után kutat a registryben a KaZaa kliensről, és létrehozza a %WinDir%\Temp\Sys32 könyvtárat, amelyet hozzáférhetőnek regisztrál a KaZaa hálózat használói számára. Ezt a könyvtárat a program a saját másolataival tölti meg, amelyek nevét a féreg törzsében található listából választja. A terjedés a következőképpen zajlik.

Az „áldozat" egy file után kutat a KaZaa hálózaton, amit a már megfertőzött gép hozzáférhető file-jainak listáján talál meg. A felhasználó gyanútlanul letölti a keresett file-t, és megnyitja, így megfertőzi a saját gépét. A féreg mindezek mellett megnyitja a www.benjamin.de weboldalt, amelyen egy hirdetés látható.

Az F-Secure és a Kaspersky Anti-Virus a 2002. május 20-i adatbázisfile-jaival már képes detektálni ezt a férget. Aktuális vírusokra figyelmeztető friss híreket a neten, a www.2f.hu címen találhatnak olvasóink.

A szerkesztőségi anyagok vírusellenőrzéséhez a **Kaspersky Anti-Virus** programot is használjuk, amelyet a **2F 2000 Kft.,** a szoftver magyarországi forgalmazója biztosít.

InterVideo WinDVD 4.0 Plus

Megújult játékos

Erdős Márton (martinm@umszki.hu)

Már a DVD-lejátszó szoftverekről készített legutóbbi tesztünkben is előkelő helyezést ért el az InterVideo WinDVD 3.1. Azonban a cég nem elégedett meg a második hellyel, behozta lemaradását és még arra is futotta erejéből, hogy meglepő újdonságokat építsen legfrissebb programjába.

A 4.0-s verzió három változatban jelent meg. Már a legegyszerűbb is közel 30 újdonságot tartalmaz, ezek szinte mindegyike hasznos vagy kényelmes – vagy mindkettő.

A Plus változat további színkorrekciós beállítási lehetőségeket nyújt és extra hangszabványokat is kezel. Ilyenek a Dolby Pro Logic II, a DTS és a Dolby Digital EX.

A Plus with Remote Control – mint neve is utal rá – USB-s távirányítóval érkezik, amellyel végképp teljessé válik a képességek listája.

Szerencsére ezt a távirányítót csekély többletköltségért később is beszerezhetjük meglévő 3.1-es vagy 4.0-s szoftverünkhöz.

Az újdonságok között a nagy rivális CyberLink PowerDVD eddig páratlan képességeit is megtaláljuk.

Ilyen például az SRS Trusurround XT és a Dolby Headphone technológia támogatása.

A 3.1-es verzióban felbukkant Time Stretching technológiát tovább finomították. Beállíthatjuk, mennyi idő alatt szeretnénk végignézni a filmet, a program pedig ehhez mérten gyorsítja fel a lejátszást – a hang szinkronizálásával. Beállíthatunk *Instant Replay*t is, hogy egyes jeleneteket egyetlen gombnyomással visszatekerhessünk. Az Ati grafikus kártyák tulajdonosai már találkozhattak a videoháttérkép technológiával, ami a Windows háttérképét cseréli le a filmre.

Az interlace-csíkok kiküszöbölését akár manuálisan is állíthatjuk, így a nem szabványosan, esetleg rosszul kódolt filmeket is tökéletesen játszhatjuk le vele.

A filmekből kimentett képeket beépített programmal is megnézhetjük, és akár albumokba is csoportosíthatjuk.

Csábító ajánlat

A WinDVD 4.0 komplett médialejátszónak is tökéletes, akár a Windows beépített megoldását lecserélve, hiszen bármilyen anyaggal elboldogul. Adjuk hozzá ehhez a rengeteg aprólékos beállítási lehetőségét, stabilitását, és ne felejtsük el megemlíteni könnyű kezelhetőségét és szemet gyönyörködtető designját sem.

Az InterVideo méltán lehet büszke rá, immár minden együtt van a sikerhez!

A WinDVD 4.0 ára 13 134 Ft, a Plus változaté 21 022 Ft, a távirányítóval szállított Plus verzióé pedig 26 279 Ft.

Ha csupán a távirányítót (USB-s vevőegységgel) szeretnénk megvásárolni, 5246 Ft-ot kell fizetnünk.

Akik már rendelkeznek régebbi verziójú (akár hardverelemhez csomagolt) WinDVD-vel, kérhetnek termékfrissítést, ekkor a három változat 7873, 13 134, illetve 18 388 Ft-ba kerül.

PowerQuest Drive Image 2002

Rendszerbefőtt

Dvorák Bence (rigor@vogel.hu)

A rutinosabb felhasználók már régóta használnak valamilyen adatmentő (backup) szoftvert, amellyel kész rendszerüket eltehetik biztonságos helyre egy image file-ba. Így ha összeomlik vagy megsérül a rendszer, nem kell végigszenvedniük a teljes operációs rendszer és az alkalmazások telepítését, konfigurálását, mert a régi image-ből pár perc alatt visszaállíthatják a jól működő állapotot.

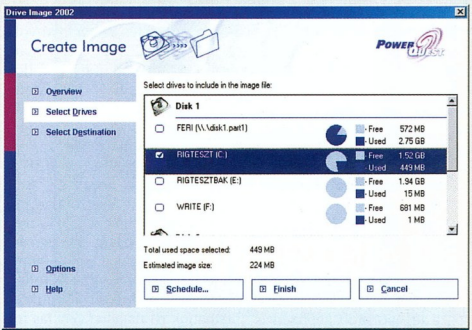

Melyik partíciót tegyük el fagyásos napokra?

Már bemutattuk az egyik legnépszerűbb mentőszoftvert, a PowerQuest Drive Image 5.0-t (➦ CHIP, 2001/12/102). Most megjelent a legújabb, Drive Image 2002 nevű verziója.

A Drive Image 2002-ben bevezetett új technológia lehetővé teszi az image file-ok elkészítését és visszaállítását Windows alól, kivéve ha a rendszerpartíciót kívánjuk felülírni az image-dzsel.

A korábbi verzióknál ehhez minden esetben újra kellett indítani a gépet DOS alatt.

A rendszerpartícióval végzett műveletekhez most elegendő minden paramétert beállítani Windows alatt, majd az újraindítást követően ölbe tett kézzel várni, hogy a program végezzen a műveletel, végül újrainduljon a rendszer.

A kiterjesztett LAN-támogatás lehetővé teszi az image file-ok lementését és visszaállítását hálózati meghajtókon keresztül is. Az image mentést automatizálhatjuk is, napi, heti vagy havi rendszerességet megadva.

A program számos CD-írót, IDE, SCSI és PC Card meghajtót támogat. A Drive Image 2002 FAT, FAT32, NTFS és Ext2/Swap file-rendszerekkel működik együtt.

A programcsomagban a következő alkomponensek találhatók:

- A Boot Disk Builderrel olyan biztonsági bootlemezeket készíthetünk, amelyekről TCP/IP hálózati támogatással együtt bootolhatunk. Ezek elkészítésekor részletesen konfigurálhatjuk a hálózatot, kérés szerint automatikus beléptetéssel, a hálózaton belül akár külön munkacsoporthoz, domainhez történő bejelentkezéssel, illetve hálózati meghajtó automatikus csatlakoztatásával.
- A Rescue Diskettes programmal a Drive Image egyszerűbb, floppyról bootolható változatát készíthetjük el, CD-meghajtó, Iomega Zip, Fujitsu ATAPI, SCSI MO stb. driverekkel felvértezve azt.
- Az Image Explorerrel belekukkanthatunk image file-jainkba, rendezgethetjük, változtathatunk rajtuk.
- A VF Editorral virtuális floppykat készíthetünk. Ez merevlemezünk struktúrájáról – a bootszektorról, a file-rendszerről, a mappákról és file-

okról – tartalmazhat információkat. Gépünket ért katasztrófák esetén rendkívül hasznos lehet, de magát a lemez tartalmát nem tárolja.

A programcsomag DOS, Windows 95/98/ME/NT 4.0 Workstation/2000 Professional/XP alatt működik, ára 69,95 dollár, az előző változatáról frissítve pedig 39,95 dollár.

➦ www.powerquest.com /driveimage/

Sonic Foundry Sound Forge 6.0

Évente újjászülető hangkovács

Dvorák Bence (rigor@vogel.hu)

A Sound Forge 5.0-ról több mint egy évvel ezelőtt írtunk (➦ CHIP, 2001/5/125), most az új verziója kerül terítékre. Míg akkor leginkább a különböző külön kapható pluginek jelentették a nagy durranást, az új verziót egyéb komoly fejlesztésekkel is megtömték. Már több alkalommal is írtunk erről a programról, ezért most csak ezekre szorítkozunk.

Az egyik legkellemesebb újítás a nem destruktív hangszerkesztés. A korábbi verziókban, ha például egy 10 perces zene elejéről egy másodpercet szerettünk volna kivágni, akkor még a leggyorsabb gépeken is hosszasan malmozhattunk, a merevlemez morgását hallgatva. A nem destruktív módszernek hála most mindezt röpke pillanat alatt elvégzi a program, mert ekkor még nem dolgozza fel a teljes hanganyagot. Amikor el akarjuk menteni a végeredményt, az bizony most tovább tart, ám ez sem fog minket zavarni, a háttérben futó feldolgozásnak (multitask background rendering) hála. Ez a megoldás lehetővé teszi, hogy amíg a mentés, számolás zajlik a háttérben, addig mi már egy másik file-on dolgozhassunk.

Másik izgalmas fejlesztés a nagyítást érinti. Eddig a legnagyobb közelítés 1:1 arányú volt – most már akár 24:1 arányban is ráközelíthetünk a hangra. (Jól érzékelteti ezt, hogy 10 másodperces felvétel 1:512 aránynál látható teljes egészében az ablakban). Azaz most már akár bitenként is szerkeszthetjük a hanganyagot. Amikor 8:1 arányban vagy még jobban ránagyítunk a hangra, apró szerkesztőpontok jelennek meg, segítve a munkánkat. Így minden eddiginél precízebbek lehetünk. Ezt mellékelt képünkön láthatjuk is: nagyfrekvenciás férhérzaj jelenik meg 1:1-ben a felső ablakban, míg az alsóban az új 24:1 nagyítással ugyanaz. A nagyítás gyors beállításához most két egyéni zoomolási arányt előre definiálhatunk.

A programban megújították a DirectX pluginek kezelését, kategóriákba rendezhetjük a plugineket, a MainConcept MPEG plugin telepítése után MPEG-1 és MPEG-2 file-okat is importálhatunk. A kezelőfelületet teljesen kedvünk szerint alakíthatjuk, például az eszköztárat bárhova átmozgathajuk. Mindegyik hangfile ablakához saját lejátszósáv tartozik. A program a 4 Gbyte-os és nagyobb file-okat is kezeli. 5.0-s verziója óta a CD-k beolvasására (grabbelés) és írására is képes a program. A Sonic Foundry Sound Forge 6.0 Windows 98/Me/2000-/XP alatt működik. Dobozos változatának listaára 499,96 dollár, internetről letöltve 399,96 dollár. A régebbi Sound Forge-ról való áttérés (upgrade) ára 149,95 dollár, régebbi Sound Forge XP esetén 249,95 dollárt kóstál.

➦ www.sonicfoundry.com /Products/NewShow-Product.asp?PID=668

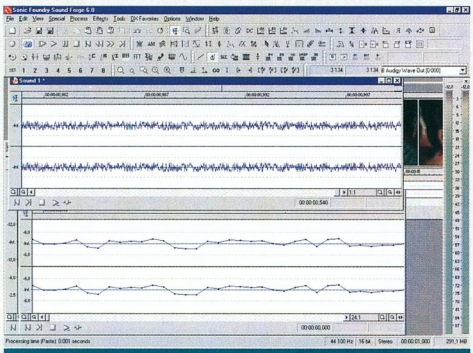

Nem csak reklámszlogen – tényleg gyorsabb és precízebb

Vipower Swap Manager 3.0

Átszállás menet közben

Dvorák Bence (rigor@vogel.hu)

A mobil lemezrack, azaz a gépbe építhető keret és kivehető merevlemezfiók, az ezáltal mobilizálható merevlemez népszerű megoldás. Sok adat elfér rajta, gyors és olcsó. Csupán egyvalami akadályozta, hogy modern „floppynak" használhassuk – amikor új mobil fiókot óhajtunk bedugni, ki kell kapcsolnunk a gépet, kihúzni a keretben levő másik fiókot, és helyére behelyezni az újat. Ha üres a keret, akkor hiába dugjuk be a fiókot a működő gépben lévő keretbe, a rajta levő partíciók nem jelennek meg a rendszerben – ha pedig menet közben kihúzzuk a fiókot, a rendszer gyorsan lemeredvedik, és még adatvesztés is előfordulhat.

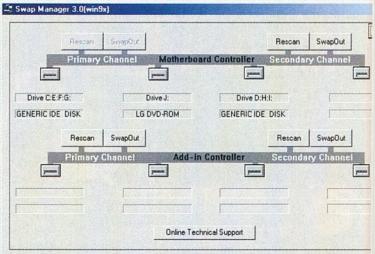

Vinyócsere újraindítás nélkül

A Vipower Swap Manager program segítségével megoldhatjuk ezeket a problémákat. Nem kell kilépnünk a futó alkalmazásainkból, nem kell felfüggesztenia munkát, ha merevlemezen érkeznek hozzánk adatok. A programban a fiók biztonságos kihúzása érdekében a *SwapOut* gombra kattintunk, ezt követően már húzhatjuk is ki. (Vigyázzunk, ne legyen folyamatban lemezművelet a fiókbeli merevlemezen!) És már tolhatjuk is be a másik fiókot a keretbe. Kattintunk egyet a *Rescan* gombra, és már használhatjuk is. Ha még nem járt az adott típusú eszköz a gépünkben, a meghajtóprogramját gyorsan feltelepíti a Windows (sem újrabootolni, sem drivert keresgélni nem kell az esetek többségében). Nem kell törődnünk a BIOS- és egyéb beállításokkal sem, a Swap Manager ezeket automatikusan kezeli. Mindez nemcsak merevlemezeknél, hanem más meghajtóknál, illetve bármilyen IDE felületre csatlakoztatható hordozható eszköz esetében jól működik.

A program főablakában láthatjuk a gépünk IDE csatornáira kötött master és slave beállítású meghajtókat. Viszont a módszer korlátja, hogy csak a másodlagos (secondary) IDE csatornán alkalmazhatjuk, ezért érdemes ezt figyelembe véve beépíteni a mobil kereteket. A programnak mindegy, hogy a merevlemez slave-nek vagy masternek van-e jumperelve, ettől függetlenül beüzemeli, azzal a feltétellel, hogy egy IDE kábelen legfeljebb egy master és egy slave meghajtó lehet.

A Vipower Swap Manager 3.0 program Windows 95/98/98SE/Me/2000/XP alatt működik (Windows NT-n nem). Ára 19,95 dollár.

➦ www.softhelp.cc /vipower/Homex.html

Házi filmgyár

Itt a nyár, indulunk országot-világot látni, pihenni és bulizni a Balatonhoz – kezdődhet a nagy pakolás. Csomagunknak sok esetben része egy videokamera is, a hozzávaló tartozékokkal.

Weisz Tamás

Nemcsak nyaraláskor kerülnek elő ezek az egyre kisebb – és egyre több esetben már digitális – képrögzítők, hanem fontosabb és kevésbé fontos eseményekkor is. Például egy-egy ballagáson több kameraman lökdösi egymást, mint a nagy nemzetközi sajtótájékoztatókon.

Így azután egyre csak gyűlnek és gyűlnek a házivideók, amelyeket azután családi vagy baráti összejöveteleken vetítünk le, vagy amelyeket elviszünk a nagymamának, hadd lássa unokája első lépéseit. Ám nem is nagyon sokára ezek a szokásaink is változni fognak. Na nem nagyon. Csak a VHS, VHS-C, Hi8 vagy DV kazettákat hamarosan fel fogja váltani a „házi DVD".

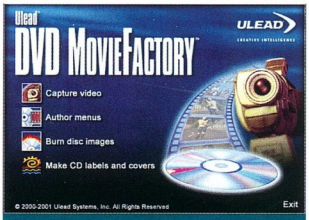

Csak kövessük a sárga téglás utat!

Ha a digitális kamerák, a DVD-írók és az írható lemezek árának alakulását nézem, akkor szerintem erre legfeljebb csak egy-két évet kell várnunk. (Történelmi példaként: nap mint nap a szemem előtt van egy 60 kg-os, számlája szerint ötvenezer dolláros CD-író és néhány, akkoriban 20 ezer forintba kerülő, egyszeres sebességgel sem írható lemez. Ehhez képest ugye a mai árak...)

Igen ám, de ahhoz, hogy ezek a filmek korongra kerüljenek, kell néhány ügyes program is. Az elkészült nyersanyagot többnyire nem árt kicsit megnyirbálni (esetleg csinosítani rajtuk picit), illetve az egészet egy szép, lehetőleg a témához illő menün keresztül elérhetővé tenni, hiszen mégis csak DVD-Videót szeretnénk készíteni.

Mindezekben segítségünkre lehet a tajvani Ulead cég két programja, a DVD MovieFactory és a DVD Workshop. E két program közel ugyanazokat a lehetőségeket kínálja, jelentős eltérés csak árukban és menükészítési képességeikben van. A DVD Workshop több mint hatszoros – ám még így is „baráti" – áráért cserébe megengedi, hogy gyakorlatilag teljesen saját menüket is kialakíthassunk, míg a DVD MovieFactory sok mindenben ragaszkodik saját elképzeléseihez, elrendezéseihez, azokon alig-alig enged változtatni. De ne rohanjunk ennyire előre!

A hosszabb videofelvételeket érdemes, sőt kötelező fejezetekre bontani

Végy egy tucat videofelvételt!

Mielőtt belevetnénk magunkat a munkába, először döntsük el, mit szeretnénk csinálni. A nevükben is szereplő rövidítéstől eltérően mindkét program támogatja a VideoCD-k (VCD) és a Super VideoCD-k (SVCD) készítését, és persze DVD és DVD között is jelentős eltérések lehetnek. Azt, hogy milyen lemez szerkesztésébe érdemes belevágnunk, sok külső körülmény befolyásol(hat)ja. A legfontosabb kérdés, hogy milyen a nyersanyagunk minősége. Felezett sebességen felvett VHS felvételeinkből semmilyen varázslattal nem lesz DVD-minőségű végtermék, csak feleslegesen pocsékolnánk a lemezhelyet. Arra a lemezre, amelyen 4,7 Gbyte fér el, „csúcsminőségben" legfeljebb egyórányi filmet írhatunk – CD-re írt úgynevezett miniDVD-k esetében 6–8 percet. Komoly kompromisszumok árán (képméret és -minőség) azonban akár határányit is felpasszírozhatunk ugyanerre a korongra.

A Ulead webhelyéről új menüsablonokat is letölthetünk

Mind a DVD MovieFactory, mind a DVD Workshop közvetlenül képes fogadni a digitális és analóg kamerákról, és egyéb forrásokból – az előbbieket természetesen FireWire-ön, utóbbiakat VFW vagy WDM felületen keresztül – érkező jeleket, és azokat kívánt formátumban a merevlemezünkön tárolni. (A programok digitalizálási képességeit nem teszteltük, ez erősen hardverfüggő lehet. Mielőtt feleslegesen venné meg valaki, érdemes kipróbálni a letölthető demót az adott hardveren.)

És itt jön egy érdekes különbség a két program között. A DVD MovieFactory

i

- Forgalmazó: KeSzo Kft.
  ☎ 332-8717
- www.keszo.hu
- www.ulead.com/dmf
- www.ulead.com/dws

ugyanis csak a kiválasztott formátumnak megfelelő file-okkal hajlandó dolgozni, így az ettől eltérőeket – amelyek lehetnek AVI, QuickTime, Windows Media vagy a szabványtól eltérő MPEG videók is – először át kell alakítanunk a *Capture* részben található *Batch convert* vagy *Make movie* paranccsal (utóbbi össze is fűzi a kijelölt videókat). Ezzel szemben a DVD Workshop bármilyen általa ismert formátumú videót hajlandó elfogadni, és azokat csak közvetlenül a lemezre írás előtt alakítja át a kiválasztott formátumra. (A végeredmény szempontjából nem annyira lényeges ez a különbség, inkább furcsa a cégen belüli szemléletbeli eltérés.)

Álljunk meg egy pillanatra a DVD MovieFactory *Capture* moduljánál! Ennek *Export* oldalán olyan műveleteket találunk, amiket kihagytak a „nagy testvérből". Ezek segítségével a kiválasztott videókat visszaírhatjuk DV-eszközökre, elküldhetjük e-mail mellékletében, gyárthatunk belőlük weboldalt vagy multimédiás üdvözlőlapot. Utóbbi nem más, mint egyetlen EXE file-ba fordítva a videónk, amelyet egy tetszőleges háttérképre helyezve automatikusan és ciklikusan megjelenít a beépített lejátszóprogram.

Tessék választani!

Ha már megvan minden file-unk (mozgó- és állóképek), amelyeket szeretnénk leendő DVD-nkre (VCD-nkre, SVCD-nkre vagy mini-DVD-nkre) írni, akkor jön a lényeg: a menü elkészítése. Mielőtt belefognánk ebbe, hosszabb videóinkban érdemes megkeresnünk és fejezethatároknak megjelölnünk a lényegesebb pontokat. Ezek könnyebbé teszik a későbbiekben a lejátszáskor az egyes jelenetek kikeresését, másrészt ezek azok a pontok, amelyekhez menüpontokat rendelhetünk, illetve amelyekhez automatikusan menüpontokat rendel a két program. Miután minden klipen bejelöltük ezeket a pontokat, valóban elkezdhetjük összerakni a menüt vagy menüket – merthogy többszintű, egymásba ágyazott menüt

A videókhoz és a fejezetekhez álló- vagy mozgóképeket rendelhetünk

Még a lemezre írás előtt tudjuk ellenőrizni alkotásunkat

Videóink MPEG formátumra konvertálásáról a Ligos kodekje gondoskodik

is létrehozhatunk. Itt jön a legfontosabb különbség a két program között. Ugyanis a DVD MovieFactory kevés beleszólást enged ebbe a munkába a sablon kiválasztása után. Kicserélhetjük a háttérképet (ami akár mozgókép is lehet), és megadhatunk háttérzenét oldalanként, címenként vagy az egész projektre, valamint átírhatjuk a szövegeket, és megváltoztathatjuk ezek színét. És kész. Előnyös viszont, hogy a Ulead oldalairól újabb sablonokat tölthetünk le (nemrég került fel három focis a vébé jegyében).

A DVD Workshop varázslóját is megbízhatjuk a menük automatikus elkészítésével, de kiindulhatunk üres oldalból vagy egy sablonból is (ráadásul valamivel bővebb a sablonválaszték, mint a DVD MovieFactoryban), de a lényeg, hogy akármelyik utat választjuk, utólag lehetőségünk van az oldalak teljesen szabad alakítására. Tetszőleges feliratokat, képeket helyezhetünk el rajtuk, beállíthatjuk, hogy az egyes menüképeknek milyen kerete, árnyéka legyen, hogyan változzanak meg, ha föléjük ér az egér, vagy amikor kijelöljük őket a távirányító segítségével, illetve kiválasztásuk esetén melyik videó induljon el, vagy melyik másik menü jelenjen meg. Mivel a DVD Workshop többek között átlátszó GIF, és alfa csatornát tartalmazó TIFF képeket is képes beolvasni és valóban „háttérmentesen" megjeleníteni, így tényleg csak rajtunk múlik, milyen menüoldalakat hozunk létre. Sőt minthogy a képeknek jellemzője az átlátszóságuk is, így némi trükközéssel akár „rejtett extrákat" (úgynevezett easter eggeket) is elhelyezhetünk DVD-inken.

A DVD Workshop objektumkönyvtárában – ahol saját anyagainkat is rendben és rendszerben tarthatjuk – többek között találunk kereteket, clipart képeket és különleges tulajdonsággal felvértezett-felvértezhető gombokat (lejátszás, előző/következő oldal, vissza a főmenübe). Ezenkívül lehetővé teszi, hogy tetszőleges videót (vagy képet) kitüntetett szereppel ruházzunk fel. Ezt a videót a lejátszók – akár az asztali készülékek, akár a számítógépes programok – a lemez behelyezése után automatikusan elindítják (szerencsére a *Menu* gombot nem tiltják le), így ide érdemes tenni saját „produkciós cégünk" – lehetőleg animált – logóját.

Pirítsuk meg egyenletesen!

Miután összeraktuk vagy a programok varázslóival összerakattuk a menüket, a lemezre írás előtt kipróbálhatjuk, mit alkottunk. A DVD-lejátszót szimuláló felületen ugyanazt látjuk, amit majd – remélhetőleg – akkor fogunk látni, amikor a már kész lemezt a lejátszóba tesszük. Ha mindennel készen vagyunk, akkor jöhet az elkészült DVD-Video (VCD, SVCD vagy miniDVD) lemezre vagy legalábbis image-be írása. Ez kissé másként működik a két programban. A DVD MovieFactory – ahogyan azt fentebb már említettem – a munka legelején tisztázta, hogy milyen formátumot készítünk, és csak annak megfelelő videókkal engedett minket dolgozni, így neki szinte már semmi más dolga, „csak" ki kell írnia az egészet lemezre. Ezzel szemben a DVD Workshop csak most fogja megkérdezni tőlünk, milyen formátumot szeretnénk létrehozni, ezért neki a legtöbb esetben előbb még át kell alakítania videóinkat, és csak utána „izzíthatja fel a kemencét".

●

Bár a Ulead bőven hagyott lehetőséget programjai továbbfejlesztésére, hogy a következő verziókat eladhatóvá tehesse, úgy vélem, mindkét szoftver igazi gyöngyszem. Szó szerint szórakozás velük az alkotás, a velük készített lemezek – legalábbis egyelőre – igazi kuriózumok, amelyekkel mind családi, mind baráti körben nagy sikert arathatunk. A Ulead DVD MovieFactory bruttó ára 18 250 Ft, a DVD Workshopé 115 000 Ft.

Mesteri effektusok

Az Adobe neve és a digitális videofelvételek szerkesztése kapcsán sokan kizárólag a Premierre gondolnak, pedig még egy kiváló alkalmazás található a cég eszköztárában, kifejezetten effektusok szerkesztésére: az After Effects.

Kovács Adrián

A Premierhez hasonlóan az After Effects is idővonal-alapú alkalmazás, de itt kulcskockák segítségével határozhatjuk meg az egyes animációs fázisokat. Az elv ismerős lehet különböző 3D-s szoftverekből, esetleg a Macromedia Flashből vagy a Directorból, így aki ezek valamelyikét már használta, könnyen megbarátkozhat az After Effectsszel.

A munkafolyamat első lépése különböző médiafile-ok – képek, illusztrációk, hanganyagok, videofile-ok – importálása a „munkaasztalra", a *Project* ablakba. Innen emelhetjük majd be ezeket készülő kompozíciónkba. A kompozíciós ablakban átméretezhetjük és tetszés szerint forgathatjuk, mozgathatjuk az elemeket, amelyek önálló rétegeken helyezkednek majd el. A harmadik fontos munkaablak az idővonal sávja, ahol minden egyes réteg animációs paramétereit beállíthatjuk, az adott időpillanatnak megfelelően. Az egyes tulajdonságok hierarchikusan rendezve szerepelnek mindegyik réteg esetében, így elég mindig csak azokat a beállításokat megjelenítenünk, amelyekre valóban szükség lesz az animációhoz. Az idővonal ilyen szemléletű megközelítése gyors munkamenetet és egyszerű tanulhatóságot eredményez. A lehetőségek ezzel még nem értek véget, külön effektuspaletta segítségével adhatunk további különleges hatásokat a készülő file-unkhoz. Az effektushozzárendelés újabb ablak megnyitását eredményezi, ahol objektumokhoz kötötten módosíthatjuk az értékeket, illetve időben változtatva animálhatjuk is azokat.

Új dimenzió

Tulajdonképpen úgy dolgozhatunk az animációs rétegekkel, ahogy Photoshopban a képekkel. Számtalan különleges hatást adhatunk az importált médiafile-okhoz, módosíthatjuk a rétegek összhatását, átlátszóságát is, színkorrekciót és transzformációkat hajthatunk végre.

A program nagy erőssége a tökéletes együttműködés az Adobe többi programjával. Az After Effects fogadja a Photoshopban készített képeket, rétegenként vagy összeolvasztva, az átlátszóság teljes megőrzésével. 5.0-s verziója óta az Illustrator 9 és 10 átlátszóságot tartalmazó file-jait is betölthetjük, azok is megőrzik a transzparenciát és vektoros tulajdonságaikat. (A mellékelt képen ugyanazt az Illustratorban készített, átlátszóságot tartalmazó file-t először rétegenként töltöttük be és az elemeket csoportonként animáltuk – fent –, majd a file összeolvasztva került importálásra – lent. A második esetben a file-t önálló vektoros illusztrációként használtuk, shatter (szétrobbanás) effektussal.) Míg ha Premierbe szúrunk be After Effects projektet, azt a programból később bármikor megnyithatjuk szerkesztésre.

A szoftver hagyományosan 2D-s animációit az 5.0-s verzióban harmadik tengellyel, a mélységgel bővítették. A rétegek síkban történő kezelése térbelivé vált, azaz az egyes beillesztett elemeket úgy forgathatjuk, szerkeszthetjük, mintha térben elhelyezkedő síkon lennének. Ez együtt jár valós árnyékvetéssel és a különböző 3D-s szoftverekből ismerős lehetőségekkel, mint a megvilágítás animációja, színe, a textúrák beállítása stb.

Az After Effects eleinte a videografikusok eszköze volt, de újabb verzióinak megjelenésével használata elterjedt a multimédia- és webszerkesztők körében is. 5.5-ös verziója számos formátumba képes exportálni az elkészített kompozíciót. A különböző videós file-formátumokon kívül

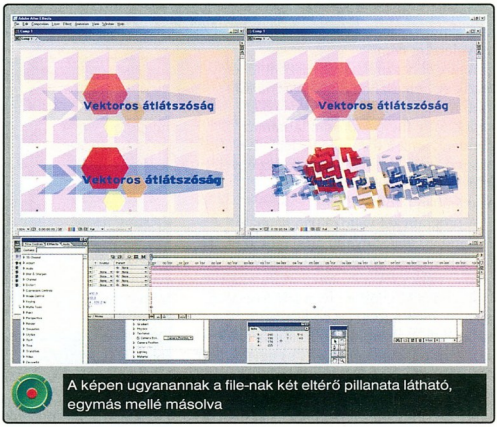

A képen ugyanannak a file-nak két eltérő pillanata látható, egymás mellé másolva

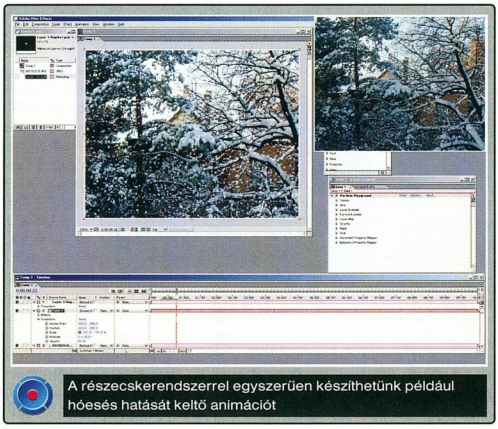
A részecskerendszerrel egyszerűen készíthetünk például hóesés hatását keltő animációt

i

- www.trans-europe.hu
- www.adobe.com/products/aftereffects

támogatja a Flash-exportot és a RealMedia streaming formátumait is. A Flash-export képességei ugyan nem válthatják ki a Macromedia szerkesztőprogramját, hiszen az interaktív műveleteket nem érhetjük el használatával, viszont lehetővé teszik egy elkészített file felhasználását több területen is. A végeredményként kapott SWF file vektorosan tartalmaz mindent, amit a technológia lehetővé tesz (transzformációk, mozgatások), az egyéb effektusokat pedig JPEG képkockák formájában tárolja.

A Zaxwerks 3D Invigorator Classickal az After Effectsen belül is létrehozhatunk és renderelhetünk 3D-s file-okat

A program két változatban kapható. A Standard alacsonyabb áron érhető el, de sok effektust és szolgáltatást kihagytak belőle, ezek csak a Production Bundle-ben használhatók. Utóbbi olyan lehetőségeket is kínál, mint a részecskerendszerek használata, a vektoralapú festőeszközök, a mozgásmódokat képletekkel és egyszerűbb script nyelvvel leíró Motion Math, hálózati renderelés, 3D Channel effektusok 3D-s képek jelenetbe illesztéséhez, és sok egyéb különleges hatás. A Standard változatot inkább a webbel és multimédiával foglalkozó szakembereknek kínálják, a Pro Bundle pedig a videografikusok számára ideális választás.

Az 5.5 újdonságai

A program legfrissebb verziója – ahogy az a .5-ös verzióknál többé-kevésbé megszokott – kevesebb újítást tartalmaz, inkább az 5.0-sban megismert szolgáltatások finomítása és néhány hasznos kiegészítés jellemzi. A memóriahasználat optimalizálásán és más sebességnövelő módosításokon kívül az alábbi újdonságokkal szolgál:

A 3D-s kompozíciós terület talán legfontosabb újítása az egymást metsző rétegek helyes kezelése. Az 5.0-s verzió helytelenül renderelte a metsző síkokat. Erre ugyan megjelent időközi javító patch, de végső megoldást az 5.5-ösbe épített továbbfejlesztett algoritmus nyújt.

3D-s területet érint a fényáteresztés képessége is, használatával az egyes rétegek színes árnyékot vethetnek, vagy festett üvegként használhatóak a kompozícióban. Érdekes lehetőségeket kínál az is, hogy a rétegek láthatósága árnyékuktól függetlenül is módosítható – azaz a réteg vethet színes árnyékot egy felületre úgy, hogy közben maga nem látható.

Maces felhasználóknak talán a legszívmelengetőbb jellemző az OS X natív támogatása – az „aqua" felület kifejezetten mutatós, emellett az új operációs rendszer fejlettebb memóriakezelése a program sebességét is növeli. Hátulütő viszont, hogy számos külső fejlesztő által írt plugin még nem áll rendelkezésre OS X alá, így ezek használatához vissza kell térni az OS 9-hez.

A 3D-s források tökéletesebb beillesztését segíti, hogy 3D Studio Maxban, illetve Mayában készített kameraútvonalakat is betölthetünk a programba. E 3D-s szerkesztőprogramokból exportált ASCII file-ok, amelyek pontosan megadják az adott jelenet kamerájának mozgását, lehetővé teszik az After Effectsben hozzáadott egyéb elemek tökéletes illesztését az eredeti animációhoz.

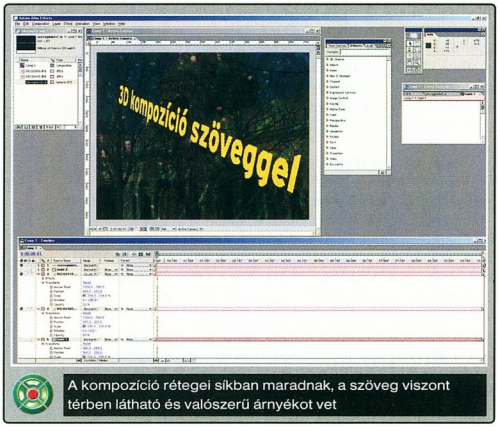

A kompozíció rétegei síkban maradnak, a szöveg viszont térben látható és valószerű árnyékot vet

A munkamenetet segítő újítás az önálló *Effect* panel, illetve az, hogy egy kompozícióhoz több nézetablakot is megnyithatunk. Ez megkönnyíti a 3D-s összeállítások áttekintését és szerkesztését.

Az 5.5-ös verzió jó néhány effektussal is gazdagodott. Ezek egyike, a *Color stabilizer* a színek állandó egyensúlyát biztosítja egy jeleneten belül. A továbbfejlesztett *Lightning*gal élethű villámokat generálhatunk, újdonság ezenkívül a négy végpontú színátmenet is. A programot most megvásárlók további látványos effektusokhoz juthatnak, mert a regisztrációt követően több plugint ingyenesen tölthetnek le az Adobe webhelyéről.

A *Foam* használatával valószerű buborékeffektust generálhatunk, a *Wave World* virtuális folyadékközegben megjelenő hullámmozgást eredményez. A *Caustics* a fény viselkedését szimulálja folyadékközegben – különösen jól használható a Wave Worlddel együtt. Az utolsó kettő, a *Card Wipe* és a *Card Dance* kártyamozgást imitáló képátvezetések készítésére alkalmasak.

Ezzel még nem ért véget a „bónuszok" sora, az After Effects Pro változatához a Zaxwerks 3D Invigorator Classic nevű program is jár. Neve leginkább egy szuperhős antianyagpuskájára utalna, de nem egészen erről van szó. A 3D Invigoratorral 2D-s vektoros illusztrációkat alakíthatunk át 3D-s tárgyakká. A szerkesztési lehetőségek ugyan elmaradnak egy valódi 3D-s alkalmazástól, de a bővítmény jól használható egyszerűbb objektumok, logóanimációk elkészítéséhez.

Az összes renderelési beállítást és animációs lehetőséget az After Effects nyújtja, így a projekt szerves részeként dolgozhatunk az animációval, nem kell többször újrarenderelni az eredeti 3D-s szoftverrel.

●

Az Adobe After Effects évek óta kiváló segédeszköz a videografikusok kezében, Mac- és PC-platformon egyaránt. 5.0-s verziója számos újítást hozott, a 2D-s animációs szoftvert 3D-s kompozíciós lehetőségekkel bővítve ki.
A videoeffektező szoftverek mezőnyében erős ellenfelekkel – például a Pinnacle Commotion Pro 4-gyel és a Discreet Combustion 2-vel – versengő After Effects valóban élenjáró eszköz,
bár a rotoszkópos technikák, a videofestés területén egyelőre kevesebb szolgáltatást nyújt. Legújabb, 5.5-ös verziója több kényelmi és optimalizációs újdonsággal, továbbá új effektusokkal bővítette lehetőségeit.

Az After Effects 5.5 Standard bruttó ára 358 750 Ft, az After Effects 5.5 Production Bundle-é 827 000 Ft.

Nyújtógyakorlat

A tajvani illetőségű EnTech jó pár éve jelen van a felhasználók tudatában, leginkább az itt tárgyalásra kerülő Powerstrip révén. Ez a program régóta nagy népszerűségnek örvend – megérdemelten –, ám mi még nem foglalkoztunk vele bővebben. Mivel alapműről van szó, ezt most pótoljuk.

Rixer György

A Powerstrip lényegében videokártya- és monitorkezelő program, meglepően széles szolgáltatási palettával, ami azért is lenyűgöző, mert legfrissebb verziójának telepítője alig haladja meg a 800 Kbyte-ot! Már jó ideje fejleszti az EnTech – első emlékeim vele kapcsolatban nagyjából 1999-re nyúlnak vissza. Akkortájt még elég csúnyán bugzott a program, és személyesen voltam jelen két olyan esetnél, ahol nagy valószínűséggel a Powerstrip taszajtotta sírba a videokártyát. Le is mondtam a programról, pedig ígéretesnek tűnt, bár mostani szolgáltatásainak nagy részét még nem is nyújtotta (a PC Guru-s kollégát még most is kirázza a hideg a Powerstrip nevének puszta említése...).

Azonban kísérletező kedvű csávó vagyok, ezért nagyjából háromnegyed évvel ezelőtt újra bepróbálkoztam a Powerstrippel (lásd VGA-kártyatesztjeimet), és azóta nagy-nagy megelégedéssel használom, mint esszenciális tesztelési eszközt. Mostani buildjei már kifejezetten stabilak és „jóindulatúak" – másképp nem is foglalkoznánk ilyen terjedelemben vele. (Hivatalosan a 3.17-es verziója – build 282 – tölthető le cikkünk írásának idején a cég webhelyéről. Cikkemet a 271-es alapján készítettem.)

A Powerstrip rövidke telepítése, illetve elindítása után rácsüccsen a tálcára, onnan aktiválható a menüje jobbos egérkattintással. Később a preferenciáknál beállítható a Windowszal való együtt indulása is.

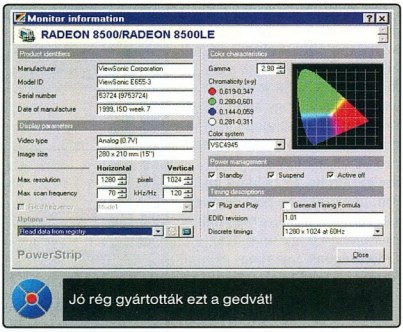

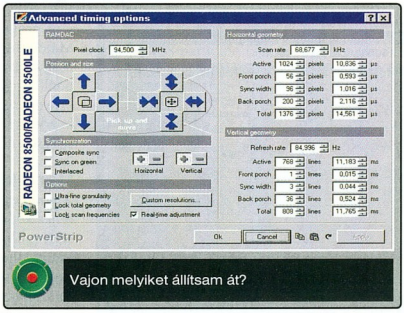

Szolgáltatások

A fentiektől függetlenül felhívom minden reménybeli felhasználó figyelmét arra, hogy a Powerstrip általában közvetlenül „beszél" a videokártyához és a monitorhoz – ezért is olyan hatékony eszköz –, illetve a fejlesztője implicit módon inkább a power usereknek szánja. Ezért akármilyen jóindulatú is az alatta fekvő kód, az agyatlan tuningolás és hardverünk korlátainak figyelmen kívül hagyása maradandó károsodáshoz vezethet a hardverben! A vezetési hibákat maximálisan toleráló futóművel szerelt autó sem képes megakadályozni a balesetet, ha egyenesen nekivezetjük a fának...

Az intelem után következzen a szinte végeláthatatlan szolgáltatáslista. A Powerstrip legismertebb „service"-e a videokártyák mag-, illetve memória-órajelének emelése (illetve ritkább esetben csökkentése, például tesztelési célból). 271-es buildje bő ötven grafikus chipkészlettörzset, illetve ezek leszármazottait támogatja. Voodoo I-től GeForce4 Ti 4600-ig minden lényeges cuccost, ezenfelül több száz féle monitor adatait tudja „fejből". Impresszív. Ez a szolgáltatás némiképp „sapkát" tesz a maximális fölpörgetésre, ugyanis relatív szorzók révén korlátozza az elméletileg elérhető legnagyobb órajeleket. A mozgástér a legtöbb esetben elégséges (értsd: a hardverünk előbb éri el a határait, mint a csúszka a pályája végét), ám volt már olyan eset a praxisomban, ahol egy GeForce3 Ti 200 magórajel-tuningolásának a csúszka koppanása vetett véget. Ugyanezen a *Performance profiles* panelen tudjuk kapcsolgatni az adott kártyát hajtó driver szoftveres opcióit – a teljes képernyős élsimítás minden esetben való használatát stb. Itt már csak azok matassanak, akik legalább azzal tisztában vannak, hogy például mi az a FSAA vagy a vertikális szinkronizáció.

A Powerstrip további, szintén gyakran használt képessége a videokártya és a monitor adatainak megjelenítése. Itt aztán mindent megtudhatunk ezekről az eszközökről, amit csak akartunk, sőt annál

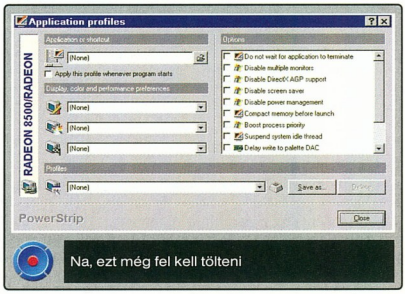

www.entechtaiwan.com/ps.htm

kicsit többet is. A monitor adatainál lehetőségünk van arra, hogy egyedi monitor .inf file-t írjunk ki lemezre. A videokártya adatait is naplózhatjuk.

Meglepő – és kissé off-topic – módon a Powerstrip két apró, de nagyon hasznos szolgáltatást is nyújt. Az egyik a CPU Idle: ha a processzor használaton kívül van, akkor szépen visszahűti azt (ha aktiváljuk ezt a segéd-segédprogramot). A másik az automatikus memóriakezelés. Ennek bekapcsolt állapotában, ha a rendszer szabad memória bizonyos szint alá fut, a Powerstrip nekiáll „takarítani" és visszanyerni a futó alkalmazások számára annyi fizikai memóriát (RAM-ot), amennyit csak lehet. Így a Powerstrip két olyan feladatot is elvégez, amihez eddig külön segédprogramot kellett elindítani.

A felhasználók többsége keveset szokott matatni a monitor és a videokártya színképzésének módosításával – ám erre is lehetőséget nyújt a Powerstrip. A RGB színösszetevők kontrasztjának és fényességének állítása mellett a gamma korrekciót és a színhőmérsékletet is módosíthatjuk. Más kérdés, hogy nálam a program még újraindítás után sem vette észre, amikor a monitoromon a szokásos 6500 kelvines hőmérséklet helyett 9300 K-t állítottam be, és váltig 6500-ról indult a csúszka – mondjuk az is lehet, hogy ez a monitorhoz mellékelt színprofil file-ba drótozott érték. Természetesen el is menthetjük a kikísérletezett színprofiljainkat.

A *Display profiles* főablakában olyan egyszerű műveleteket végezhetünk el, mint a felbontás és a színmélység állítása, illetve ezek kombinációinak elmentése.

A *Refresh rate* opciónál felül tudjuk bírálni mind a Windows, mind a hardver fizikai határait a képfrissítési frekvenciát illetően. Utóbbi nem ajánlott. Az igazán érdekes lehetőségek az *Advanced timing options* gomb mögött rejtőznek, ahol halomnyi adat zúdul a nyakunkba. A RAMDAC pillanatnyi órajelétől egészen a horizontális és a vertikális szinkronizálás legapróbb részleteig. Ahhoz, hogy valaki az itt fellelhető összes értéket felelős módon állítgassa, komolyan ott kell lennie a „Hogyan működnek a monitorok?" szakágban.

Ezen a képernyőn finomhangolhatjuk a megjelenítésnek mind a vízszintes (horizontális), mind a függőleges (vertikális) frekvenciáját. Ha vállalkozó szelleműek vagyunk, itt aztán kideríthetjük, hogy valójában 95,89 vagy esetleg 96,25 a monitor dobozán jelzett 96 KHz. Ugyancsak itt vagyunk képesek tényleg a maximumára tolni a képfrissítési frekvenciát az általunk kedvelt felbontásban. Szintén ebben az ablakban tudjuk a monitoron megjelenő képet pozicionálni és méretezni, ezenfelül itt rendelhetünk nem standard felbontásokat a monitorunkhoz (ez azonban driverfüggő). Ennél mélyebben aligha lehet belenyúlni szoftveres úton egy monitor lelkivilágába gyári célhardver és célszoftver nélkül.

Az *Application profiles* ablakban rendelhetjük hozzá az összes többi profilnál elmentett értékeinket különböző alkalmazásokhoz. Megadhatjuk, hogy adott program futtatásakor a megadott, korábban elmentett profil automatikusan izzítódjon be. Ez például jól jön, amikor olyan hardveréhes játékot indítunk el, amelynek menüjében ráadásul nincs lehetőségünk a gamma korrekció beállítására, pedig a játék egy nagy sötét massza a sok feketés textúra miatt. Ilyenkor a játékhoz rendelt profilban kicsit tuningolhatjuk a grafikus kártya órajeleit, megadhatunk némi gamma korrekciót a világosabb megjelenítés kedvéért, és már mehetünk is hentelni.

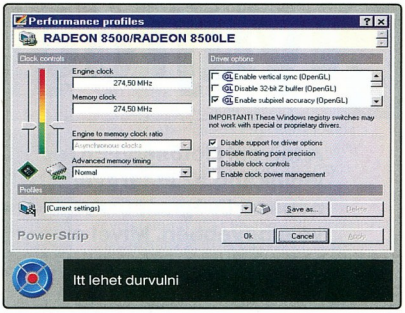

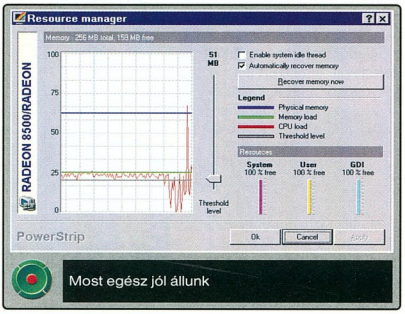

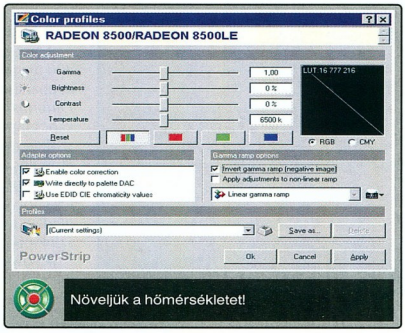

A program súgórendszere nagyon jó. Mindenhol tömör, de érthető magyarázatokkal szolgál az egyes beállításokról. Mint már említettem, a Powerstripet nem a hardverben abszolút kezdőknek készítették, így szájbarágós leírásokat ne várjon senki a súgójától.

Verdikt

A Powerstrip letölthető shareware változata teljes képességű, és a hozzá mellékelt szövegfile-ban nincs feltüntetve, hány napig lehet próbálgatni megvásárlása előtt. Regisztrációs díja 29,95 USD – a program tudásához képest szerény összeg.

Valahogy úgy vagyok ezzel, mint a warez játékokkal. Úgy gondolom, hogy ha valaki valahonnan megszerez egy illegális kópiát egy játékból, és azzal sokat játszik – mert nyilván tetszik neki –, öröme telik benne, akkor erkölcsi kötelessége utólag megvenni a játékot. Ha egyórányi játszadozás után ráébred, hogy ez a játék nem tetszik neki, akkor nem játszik vele tovább – és legfeljebb a pénzvilág hiénáinak igazsága diktálná, hogy valaki kiadjon tíz rugót egyórányi próbálkozásért.

Aki tehát haszonnal „forgatja" a Powerstripet, regisztrálja szépen, hadd fejlesszék Tajvanon a jónépek tovább ezt a minden tisztelettet megérdemlő utilityt. A Powerstrip 3.17-es verziója Windows alatt fut, ott azonban nem válogatós – a 95/98/Me/NT 4.0/2000/XP rendszerekkel egyaránt elboldogul.

Apróságok

A Powerstrip sok más lehetőséget és szolgáltatást is kínál, például a kétmonitoros rendszerek kezelését. Vagy említhetem a program kismillió műveletéhez, illetve a beállításokhoz rendelhető gyorsbillentyűk megadásának lehetőségét. Végül szót érdemel még – bár nem számít nagy kunsztnak – a desktop ikonjait kezelő rendszer, amely lényegében a Matrox-féle Powerdesk színvonalát hozza.

Ismét divatozunk!

Divattervező című írásunkban (↝ CHIP, 2002/6/97) megvizsgáltuk a Windows grafikus felületének testre nem szabhatóságát. Szerencsére vannak külső eszközök, amelyek már ősidők (Windows 3.1) óta segítenek a Windows e hiányosságán, csak türelemmel és kitartással kell keresni őket.

Eke Zoltán (ekezol@wap.hu)

A StarDock Inc. mindig élen járt a grafikus kezelőfelület átszabásában, átszerkesztésében – és ezt nem úgy kell érteni, hogy adott egy új felületet és kész. Nem. Az alkalmazásaiban lehetőséget nyújtott kreativitásunk kibontakoztatására, egyéni összeállítások elkészítésére, sőt számos programhoz egyedi fejlesztőeszközt is kiadott. Az így elkészült csomagokat pedig ingyenesen elérhetővé tették a letöltőknek. Pár kattintás, és valódi csodapalotává változik a Windowsunk. Szerencsére sokan felismerték kedvenc operációs rendszerünk e hiányosságát, így a piacon a StarDock mellett számos cég kihasználja ezt.

De ne szaladjunk a előre! Van jó pár terület, amit az előző cikkben nem érintettem és lesz, amit most sem sikerül majd kitárgyalni.

Először az indulásról

Ha beindítunk egy számítógépet, amelyiken Linux található, az indulás folyamata (boot process) mindennek nevezhető, csak szépnek nem. Kiírások futnak végeláthatatlanul a képernyőn, mint egykor a DOS-os időben.

A Microsoft a windowsos gép indulását már a kezdetekben is egy ízléses és egyben önreklámozó képpel képzelte el és valósította meg. Az új világrend (értsd Windows 95) ezen a téren csak minimális fejlődést hozott a maga kis kék futkározó csíkjával. Nem kellett nagy lángésznek lenni ahhoz, hogy ezeket az indító képernyőket lecserélhessük a saját elképzelésünkre. Persze megvolt a maga technikája (torzított kép, sys kiterjesztése stb.), de valójában nem jelentett gondot.

A Microsoft új csemetéje, a Windows XP azonban ezen a téren is hozott némi csavart, csöppnyi izgalmat. A jelenlegi felállás ugyanis úgy néz ki, hogy a boot képernyőt az ntoskrnl.exe file rejti. Ennek házi módszerrel, kiegészítőprogramok nélküli piszkálása elképzelhetetlen, két okból is. Ez a file a kép mellett sok egyebet is tartalmaz, ami a számítógép és az operációs rendszer elindulásához nélkülözhetetlen. Másrészt a működő Windows állandóan rajta tartja a kezét ezen a file-on, ergo nem lehet hozzáférni. Akkor hogyan tovább? A problémára két megoldás is van.

Az egyszerűbbet akkor kell választani, ha a netről már kész bootinformációt töltünk le, és ez rendszerint ntoskrnl.exe formában érkezik meg. Gyakorlatilag itt csak le kell cserélni a Windows gyári, ugyanezen néven futó modulját, és lehet örülni az új indítóképnek. De hogyan fogjuk kirántani az operációs rendszer alól ezt a file-t? Egyszerűen: csökkentett üzemmódban. Induláskor, amikor a fekete képernyőn megjelenik az a vízszintes csík, nyomjunk [F8]-at, és válasszuk a csökkentett módot. Ha esetleg van másik operációs rendszer is a gépünkön, és az XP nem NTFS partíción tanyázik, akkor az eljárás magától értetődik.

Mindkét esetben a \WINDOWS\SYSTEM32\NTOSKRNL.EXE file-t kell beállítani a célkeresztbe. De semmiképp se semmisítsük meg az eredetit! Mint fentebb már írtam, ez a file nemcsak a képet hordozza magában, tehát előfordulhat, hogy problémát okoz a lecserélése. Különösen, teszem azt, ha magyar Windows XP-be spanyol ntoskrnl.exe-t akarunk betenni. Nem biztos, hogy megfekszik a gép, de soha nem lehetünk elég óvatosak :-).

A ↝ www.themexp.org címen százával találhatunk előre elkészített és EXE-be csomagolt boot képernyőket, ezeket díjmentesen letölthetjük.

Ha mi magunk szeretnénk valami egyedi alkotást létrehozni, a netről (↝ http://members.rogers.com/userxp/indexbe.htm) töltsük le az ingyenes Boot Editor nevű programocskát. Ezzel a programmal netről levadászott vagy saját készítésű képecskéket rakhatunk össze egy új ntoskrnl.exe file-lá.

Ez nagyon okos program. Első lépésben azonnal készít egy biztonsági mentést az ntoskrnl.exe file-ról, utána pedig módosítja a boot.ini-t. A meglévő paraméterek mellé hozzáad még egy tételt, amivel tesztelhetjük saját készítésű indító képernyőnket. Ez gyakorlatilag ugyanazt a Windowst indítja, csak más a

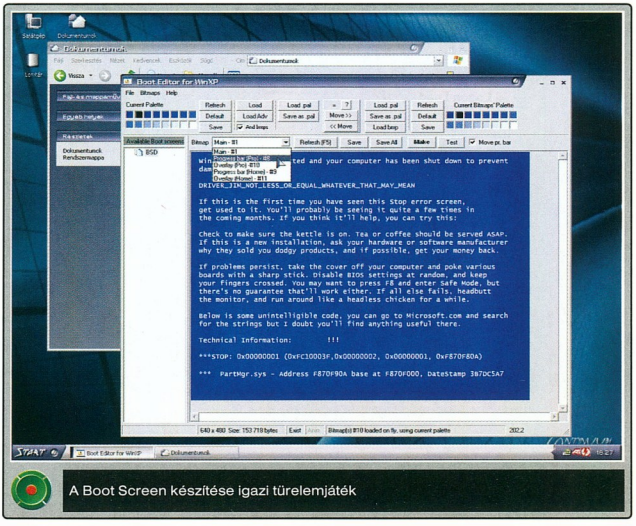

↝ A cikkben említett programok megtalálhatók CD-mellékletünk \WIN-XP_GUI mappájában.

bootparaméter, tehát másik képet látunk induláskor. Ha valami gáz van az új szerzeménnyel (például nyelvi rendellenességek), pár kattintással indíthatjuk az eredeti felállást.

A Boot Editorral a már kész ntoskrnl.exe file-okból is ki tudjuk nyerni a gép indulásakor látható képet, a hozzá tartozó futkározó kockákkal együtt, de mi is készíthetünk ilyeneket, módosíthatjuk és átszínezhetjük a meglévőket stb.

Külön BMP képekben tárolja az alap háttérképet, a futkározó csíkot és annak takaró képét. Utóbbi kettő két-két példányban van jelen – az egyik a Windows XP Home, a másik a Professional változatához tartozik. Kiegészítő file-ként jelen lehet még egy színkódokat tartalmazó szövegfile is.

A program kezelőfelülete nem éppen barátságos. Sőt, nevezhetjük átláthatatlannak, logikátlannak. Látszik rajta, hogy nem marketingszempontok vezérlik a fejlesztését (elvégre ingyenes a program). Kis gyakorlással mégis dűlőre juthatunk vele. Csak vigyázni kell, hogy a képek mellé a színpaletta is lementődjön a készülő EXE file-ba, különben elég érdekes színeket fogunk viszontlátni az indító képernyőn.

Ha már a színeknél tartunk, nagyon fontos betartani egy aranyszabályt. Az indító képernyő minden esetben 640x480 képpont felbontású és 16 színű BMP, magyarán, szabványos VGA. (Emlékszik még rá valaki?)

Érdekessége a Boot Editornak, hogy a szaladgáló csík függőleges pozícióját szabadon meg lehet vele határozni, ám e futkározás hosszát (vízszintes kiterjedését) sajnos nem.

Amint elkészül az új indítófile (*MAKE* gomb), teszteljük le! Erre a program az új file-t bemásolja a Windows System32 mappájába newboot.exe néven – így sértetlen marad az eredeti Microsoft-zászló –, és módosítja a BOOT.INI-t. Mehet az újraindítás, és már gyönyörködhetünk is az alkotásunkban!

Elképzelhető, hogy a program indulásakor hiányol egy-két rendszerfile-t a gépünkről. Ha nincs kéznél a CHIP CD-melléklete, a neten is megtaláljuk a kérdéses file-okat (➦members.rogers.com/userxp/msvbvm60.zip és members.rogers.com/userxp/comctl32.zip).

Következik a belépés

A Windows XP egyik tétele a többszázas újdonságlistán a grafikus bejelentkezés. Persze ez az egész csak akkor jön elő, ha több felhasználói profil van beállítva az operációs rendszerben.
Erről már bővebben is írtunk egy korábbi számunkban.

Régebbi Windowson a bejelentkezéskor egy nagyon egyszerű ablakba kellett beírni a nevünket és a jelszavunkat.

Ennek gyakorlati használhatósága veteksik a Linux karakteres felületének a Loginjével. Ennek problémás oldalát a linuxosok már réges-régen felismerték, és készítettek grafikus, egerészős bejelentkező-rendszert, ahová akár fényképeket is beilleszthetünk a felhasználók neve mellé. Szerencsére a Microsoft programozói is feleszméltek, elszakadtak az NT-s hagyományától, és alkottak egy ízléses bejelentkezőfelületet. Igazán praktikus, és még szép is.

Igen ám, de akármennyire tetszetős egy felület, egy idő után unalmassá válik, változást kívánunk. A lehetőség adva van, éppen úgy, mint az operációs rendszer induló képernyőjénél, itt is egy .EXE file-ban tárolódik minden, ami a bejelentkezéssel kapcsolatos.

Ebből következik, hogy szimpla file-cserével vadiúj beléptetőrendszer kerülhet elénk.

Az ominózus file-t logonui.exe-nek hívják, és az eredetit szintén a Windows\System32 mappában találjuk, de a netről is letölthetünk (➦ www.themexp.org/cat_login.php) több száz, több ezer jobbnál jobb megoldást.

A logonui.exe cseréjét is két úton oldhatjuk meg.

Az egyik a már említett csökkentett üzemmódban való gépindítás és kézi file-másolás, a másik pedig célszerszám használata.

A célszerszámot Logon Loadernek hívják, és letölthető a netről (➦ www.radfiles.com/logonloader/).

Ez is ingyenes alkotás. Meredek is lenne, ha pénzt kérnének érte, hiszen tudása alig több a minimumnál. Lecserélhetjük vele az aktuális beléptetőrendszert, és ha van több letöltött logonui file-unk, azokat véletlenszerűen tudja cserélgetni, hogy minden alkalommal más képet lássunk.

Ha mi magunk szeretnénk valami nagyszerűt alkotni, akkor a már többször említett StarDock céget hívhatjuk segítségül.
A ➦ http://software.deviantart.com/details.php?id=254 címről tölthető le a Logon Studio. Cikkünk készültekor (május közepe) az 1.0-s verzió volt éppen elérhető. Komoly és hatékony program – nemcsak hogy meglévő témákat lehet vele importálni vagy módosítani, hanem teljesen a nulláról indulva is hozzáfoghatunk elképzelésünk megvalósításához.

A program használata végtelenül egyszerű, öt-tíz perc alatt összehozhatunk vele egy beléptető képernyőt. Csak pár, előre elkészített BMP formátumú képre, valamint egy sor logikailag kitűnően csoportosított menüelem átvizsgálására van szükség.

Ez is képes az esetlegesen több login véletlenszerű cserélgetésére, azaz nem kell mellé külön ilyen jellegű alkalmazás.

A Logon Studio egyelőre ingyenes, de a sikerétől függően könnyen fizetőssé válhat. Nem ez lenne az első eset a számítógépes piacon...

A logonui.exe cserélgetésénél is fel szeretném hívni a tisztelt olvasó figyelmét az esetleges veszélyekre! Csak kellő elővigyázatossággal, körültekintéssel és nem utolsósorban biztonsági mentéssel vágjunk bele a cserébe, mert a rendszer igencsak zokon veheti, ha valami nem neki tetszőt rakunk alá.

Különösen veszélyes, ha a rendszer szolgáltatásai közül a feleslegesnek vélt elemeket letiltottuk, és most mégis a

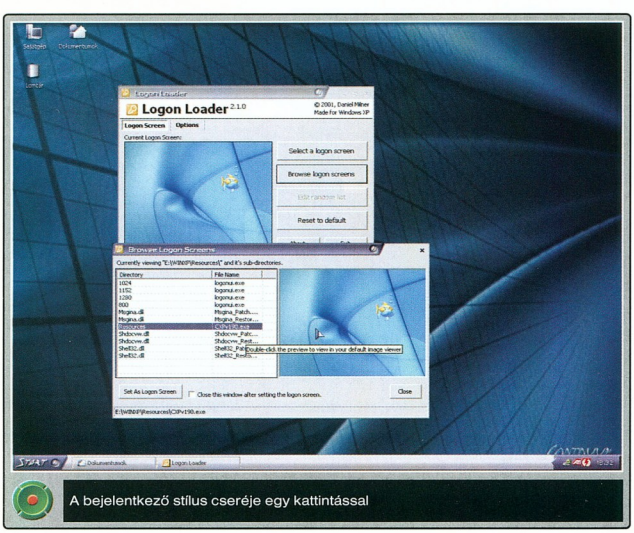

A bejelentkező stílus cseréje egy kattintással

bejelentkezést kezdjük el piszkálni. Nekem egyszer sikerült alaposan kizárnom magamat az XP-ből! Egy sor szükségtelen szolgáltatást már a Windows telepítését követően lekapcsoltam, majd e cikkem készítése közben nekiálltam babrálni a Logon Loaderrel. Lett is nagy baj.

A második logonui-cserénél a rendszer nem engedett be, még csökkentett üzemmódban sem. A nyájas olvasó kitalálhatja: teljes újratelepítés lett belőle. Hiába, mindenki a maga bőrét viszi a vásárra.

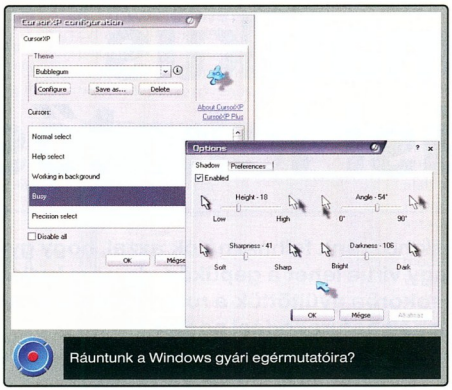

Mutogatunk, mutogatunk?

Az első Windows 95-höz megjelent Microsoft Plus csomagban egy sor látványos és animált egérmutatót találunk. És ez a tendencia azóta felerősödött. A Windows 2000-nek köszönhetjük az egérmutató árnyékát, az XP-nek pedig az egész grafikus felület árnyékolását.

A StarDock szakemberei úgy gondolták, van még szabad terület a Windows grafikus rendszerében. Megalkottak egy CursorXP nevű csomagot – ezt megnézve azt gondolhatnánk: itt van még egy egérmutató kollekció (➦ www.cursorxp.com/), aminek értelme ugyan nincs, de haszna sem. Nos, ez tévedés.

A CursorXP nemcsak nagy tekintéllyel, hanem kellő ízléssel is elkészített gyűjtemény, kiterjeszti a Windows XP beépített egérmutatójának megjelenítését és kezelését. Megkülönböztet alap- és kattintott formát, és mindkét állapot lehet animált is. Az egér árnyékát Photoshop-szerűen adagolhatjuk, ami egyszerűen lenyűgözővé teszi a mutató mozgását. Az árnyék mélysége, iránya, erőssége mind külön állítható.

És a legszebb a programban, hogy általunk készített BMP formátumú képsorozatból is tudunk egérmutatót összeállítani.

Magyarán a programcsomag alapkészletét könnyűszerrel bővíthetjük.

Ha pedig nincs kedvünk rajzolással bajlódni, inkább kész csomagok közül válogatnánk, a neten is találunk bőséggel (➦ www.wincustomize.com).

* * *

Ez alkalommal is csak egy picike szeletét néztük meg a Windows grafikus felületének. Legközelebb ismét új, ismeretlen területeit fogjuk felfedezni!

Automatikus indítási lehetőségek

Gyakran fordulnak hozzánk felhasználók azzal, hogy gyanújuk szerint valami trójai program vagy vírus lehet a gépükön, de nem tudják, hol keressék. Okulásképpen csokorba gyűjtöttük a rosszindulatú programok által legsűrűbben használt befurakodási pontokat.

Szappanos Gábor

A Windows operációs rendszerek számos lehetőséget nyújtanak arra, hogy egy program automatikusan, a felhasználó beavatkozása nélkül elinduljon. A vírusok számára létfontosságú, hogy minden rendszerindításkor aktivizálódjanak, ezért tanulságos áttekinteni ezeket a módszereket – már csak azért is, hogy vírusgyanús szituációban tudjuk, hol kell körülnézni gyanús programokat keresve.

1.: Autostart könyvtár

A *Start* menüben is elérhető könyvtárban elhelyezett programok automatikusan elindulnak minden rendszerindításkor. Ezek a programok a merevlemez egyik különleges könyvtárában tárolódnak. E könyvtár neve az operációs rendszer nyelvi változatától függ – Windows 9x alatt néhány ezek közül:

- magyar: C:\windows\Start menü\Programok\Indítópult
- angol: C:\windows\start menu\programs\startup
- francia: C:\windows\Menu Démarrer\Programmes\Démarrage
- portugál, brazil: C:\windows\All Users\Menu Iniciar\Programas\Iniciar

E könyvtár helye a regisztrációs adatbázisban tárolódik az alábbi kulcsok alatt:

```
[HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\
  Windows\CurrentVersion\Explorer\Shell
  Folders]
Startup="C:\windows\start
menu\programs\startup"
[HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\
  Windows\CurrentVersion\Explorer\User
  Shell Folders]
Startup="C:\windows\start
menu\programs\startup"
```

Ide kerülnek azok a programok, amelyek az adott felhasználó bejelentkezése után végrehajtódnak. Minden egyes felhasználóra érvényesek az alábbi kulcsok:

```
[HKEY_LOCAL_MACHINE\Software\Microsoft
  \Windows\CurrentVersion\explorer\User
  Shell Folders]
"Common Startup"="C:\windows\start
menu\programs\startup"
```

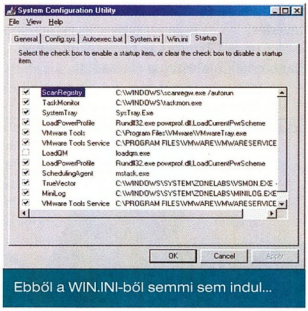

Ebből a WIN.INI-ből semmi sem indul...

```
[HKEY_LOCAL_MACHINE\Software\Microsoft
  \Windows\CurrentVersion\explorer\Shell
  Folders]
"Common Startup"="C:\windows\start
menu\programs\startup"
```

Több felhasználó esetén Windows 2000 alatt a Documents and Settings\<felhasználó>\start menu\programs\startup, Windows NT alatt a windows\profiles \<felhasználó>\start menu\programs\startup könyvtár tartalma hajtódik végre rendszerindításkor, ahol a <felhasználó> az adott felhasználóhoz rendelt azonosító.

2.: Win.ini

Még a Windows 3.0-ban megismert módon a WIN.INI konfigurációs file-ba is be lehet jegyezni alkalmazásokat automatikus indítására – mégpedig két helyen is, a *load* és a *run* kulcs alatt. Több alkalmazás is felsorolható, kettősponttal elválasztva egymástól.

```
[windows]
load=file.exe
run=file.exe
```

A két lehetőség között az a különbség, hogy a *load* sorban bejegyzett programok ikonizált formában, minimalizált ablakban indulnak el, míg a *run* sorban felsoroltak teljes ablakban.

3.: System.ini

Szintén a Windows 3.0 óta lehetséges a SYSTEM.INI konfigurációs file-ba bejegyezni alkalmazásokat automatikus indításra. A *boot* szekcióban felsorolt eszközmeghajtókat a Windows automatikusan betölti rendszerindításkor. Vírusok nem használják ezt az aktivizálódási módszert.

4.: c:\windows\winstart.bat

Ismét csak a Windows 3.0-ból származó maradvány. Ha a Windows az indításakor talál egy WINSTART.BAT nevű file-t, akkor azt, mint egy közönséges batch file-t, végrehajtja. Ez arra szolgált valaha, hogy a DOS-memória kímélése végett külön lehessen betölteni a Windows-specifikus meghajtóprogramokat.

Csak akkor kerül futtatásra a WINSTART.BAT, ha a Windowst 386-os üzemmódban indítják. Manapság elég ritka, hogy real vagy standard üzemmódban futtatnának Windowsokat, tehát nem sok megszorítást jelent ez a feltétel.

5.: registry

A 32 bites – Windows 95 és azutáni – Windowsok regisztrációs adatbázisában több helyen is be lehet jegyezni a rendszerindításkor automatikus indításra szánt programokat. Az alábbi helyek ismertek:

```
[HKEY_LOCAL_MACHINE\Software\Microsoft
  \Windows\CurrentVersion\RunServices]
[HKEY_LOCAL_MACHINE\Software\Microsoft
  \Windows\CurrentVersion\RunServicesOnce]
[HKEY_LOCAL_MACHINE\Software\Microsoft\
  Windows\CurrentVersion\Run]
```

```
[HKEY_LOCAL_MACHINE\Software\Microsoft
  \Windows\CurrentVersion\RunOnce]
[HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft
  \Windows\CurrentVersion\RunOnceEx\000x]
```

Az alábbi formákban adhatók meg itt programok:

```
Command1=C:\WINME\WScript.exe
  C:\WINDOWS\VIRUS.VBS
Command2 = "rundll32.exe
  C:\WINME\SYSTEM\SHELL32.DLL,Options
  _RunDLL 1"
```

Itt *Command1* esetében a C:\WINDOWS\VIRUS.VBS script hajtódik végre, míg a *Command2* sor a SHELL32.DLL függvénykönyvtár Options_RunDLL függvényét hívja meg az *1* paraméterrel.

A *RunOnce* bejegyzések csak egyszer, a következő rendszerindításkor hajtódnak végre, ezután az operációs rendszer törli a bejegyzést.

A fenti bejegyzések minden felhasználóra vonatkoznak. Csak az éppen aktuális felhasználóra vonatkozó indításokat az alábbi helyekre kell bejegyezni:

```
[HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft
  \Windows\CurrentVersion\Run]
[HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft
  \Windows\CurrentVersion\RunOnce]
```

6.: c:\windows\wininit.ini

Ezt a file-t a telepítőprogramok használják arra, hogy csak egyszer futtatandó programokat jegyezzenek bele. A következő rendszerindításkor a

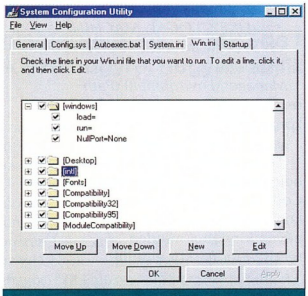

A Dr. Watson automatikus indítási listája

WININIT.INI tartalmát értelmezi és végrehajtja a Windows, majd törli a file-t. Arra alkalmas, hogy azokat a rendszerfile-okat, amelyeket a Windows használ, és nem lehet felülírni őket, a következő rendszerindításkor le lehessen cserélni. Az alábbi bejegyzés

```
[rename]
C:\WINDOWS\SYSTEM\advapi32.dll=C:
  \WINDOWS\SYSTEM\advapi32.tmp
```

például a következő rendszerindításkor lecseréli az ADVAPI32.DLL-t az ADVAPI32.TMP-re. Ugyanezzel a módszerel törölni is lehet, ha célnak a szimbolikus NUL-t adjuk meg, például az alábbi bejegyzéssel:

```
[rename]
NUL=C:\WINDOWS\SYSTEM\advapi32.dll
```

Azok a vírusok alkalmazzák ezt a módszert, amelyek módosítani kívánják valamelyik olyan rendszerfile-t (például a hálózati kommunikációt végző WSOCK32.DLL-t), amelyiket a Windows folyamatosan fogva tart, és nem ad hozzá írási hozzáférést.

7.: c:\autoexec.bat

Az ebbe a file-ba bejegyzett programok a legtöbb esetben és operációs rendszerben lefutnak rendszerindításkor.

8.: registrybeli shell parancsok

A regisztrációs adatbázis tartalmazza az egyes programtípusok indulásakor

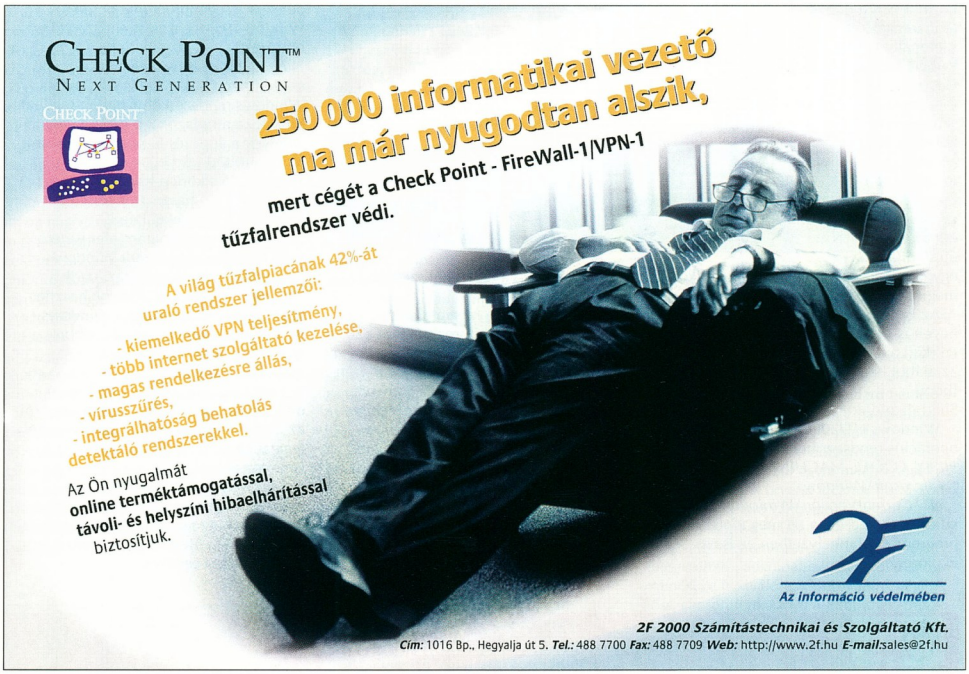

végrehajtandó parancsot is. A *[HKEY_CLASSES_ROOT]* szekcióban szerepelnek a regisztrált névkiterjesztések. Például a .exe kiterjesztés bejegyzését elolvasva látható, hogy az az *exefile* típusba tartozik. Tovább böngészve az *exefile* bejegyzés alatt a *shell\open\command* albejegyzés határozza meg, mi történjék, ha valaki egy exefile típusú file-ra kattint. Ennek értéke általában *"%1" %**, ami az egyszerű végrehajtást jelzi a parancssori paraméterek átadásával.

Például a .EXE névkiterjesztésű file-ok esetében a végrehajtást a Sircam vírus az alábbi bejegyzéssel irányítja magára:

```
[HKEY_CLASSES_ROOT\exefile\shell\open
  \command] C:\recycled\sirc32.exe "%1" %*"
```

9.: Explorer indítása

Windows 95, 98 és Me alatt az Explorer.exe a SYSTEM.INI shell bejegyzése alapján kerül végrehajtásra. Pontosabban az e mellett a bejegyzés mellett szereplő programot tekinti az operációs rendszer betöltendőnek. Ez általában az EXPLORER.EXE, de bizonyos csökkentett hozzáférést biztosító rendszereknél más is lehet. Ha például nem akarjuk, hogy a felhasználó könnyen hozzáférjen a rendszerhez, akkor itt szerepelhet például a WINWORD.EXE. Ekkor rendszerinduláskor a szokásos desktop helyett a Word alkalmazás indul el – az abból való kilépéskor csak a csupasz Tálca marad előttünk, a Windows újraindítása az egyetlen megmaradó lehetőség, amikor is megint a Word fogad minket.

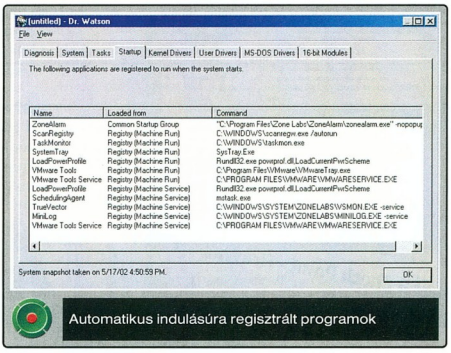

Az Explorer más futtatandó programok neveit is megkaphatja paraméternek. Például a file.exe program lefuttatására az alábbi bejegyzés szolgál:

```
[boot]
Shell=Explorer.exe file.exe
```

Windows NT/2000 indításakor az operációs rendszer beolvassa a *HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Windows NT\CurrentVersion\Winlogon\Shell* kulcsot, és betölti az ott megadott programot. Alaphelyzetben ez is az Explorer.exe.

Akkor adódhat gond, ha rendszerindításkor a Windows elkezdi keresni a futtatandó programokat, mert nem teljes elérési utat, hanem csak relatívat kap.

Az alábbi sorrendben keres:

1.: C:\ gyökérkönyvtár;
2.: az aktuális könyvtár;
3.: a *HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\Control\Session Manager\Environment\Path* regisztrációs bejegyzésben levő könyvtárak;
4.: a *HKEY_CURRENT_USER\Environment\Path* regisztrációs bejegyzésben levő könyvtárak. Például a Code Red II által létrehozott trójai komponens, amely C:\EXPLORER.EXE néven jön létre, minden rendszerindításkor elindul.

10.: windowsos szolgáltatások

Windows NT/2000/XP alatt a bejegyzett szolgáltatásokat (service) a *[HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\Services]* kulcs alatt lehet megtalálni. Ezt a lehetőséget a vírusok nem szokták kihasználni.

A többféle helyen megtalálható automatikusan induló programokat az alábbi betöltési hely szerinti sorrendben indítja el az operációs rendszer:

1. *HKEY_LOCAL_MACHINE\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\RunServicesOnce*
2. *HKEY_LOCAL_MACHINE\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\RunServices*
3. *HKEY_LOCAL_MACHINE\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\RunOnce*
4. *HKEY_LOCAL_MACHINE\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Run*
5. *HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Run*
6. *StartUp könyvtár*
7. *HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\RunOnce*

A HKEY_LOCAL_MACHINE \...\RunOnce kivételével az összes többi helyről indított programok aszinkron módon, az előzőek befejeződésének megvárása nélkül indulnak el.

Csípjük el a betolakodót!

Trójai programra gyanakodva mindezeket a helyeket végig kell böngészni. Szerencsére van némi segítség, de ezek a segédprogramok csak a Windows 9x operációs rendszerekben léteznek.

Az egyik viszonylag ismert segédprogram, az MSCONFIG.EXE a Windows rendszerkönyvtárban található. Kilistázza mindazokat a programokat, amelyek a 2., 3. és 5. pontban felsorolt módon töltődnek be.

Nem teljes körű a listázás, de a leggyakrabban használt automatikus indulási módszereket lefedi.

A másik segédprogram régi ismerős, neve hallatán a tapasztalt Windows-használók gyomra csomóba ugrik: Dr. Watson. Meglepő, de sok hasznos képességgel ruházták fel a Windows 98-hoz mellékelt változatát, többek között a teljes processzlistát megtudhatjuk tőle (a Task Manager ezt nem adja meg), mindenféle futó meghajtóprogramokról, az automatikusan induló programokról – legalábbis az 1. és 5. pontban ismertetettekről.

Sajnos Windows NT/2000 rendszereken még ennyi segítség sincs, így ott csak a regisztrációs adatbázis és a konfigurációs file-ok teljes átbogarászása segíthet.

A szerkesztőségi anyagok vírusmentességét a **VirusBuster Kft.** saját fejlesztésű programjai is biztosítják.
www.virusbuster.hu

Lame az enyém...

Előző számunkban megismerkedtünk az MP3-ba tömörítés alapjaival. Ebben a hónapban azt vesszük szemügyre, hogyan zajlik mindez a gyakorlatban.

Nagy Zoltán

A kódolás beállítása elsősorban attól függ, mire szeretnénk használni a kész anyagot. A zeneszámok gyűjtésén, archiválásán kívül például lehet nyelvleckék anyagát is egy CD-re gyűjteni, vagy prózai darabokat, kabarékat megőrizni az utókornak. Mindezekre igaz, hogy nem kell hifi hangminőségre törekedni, viszont jó, ha minél kevesebb helyet foglal el a műsor.

Gyakran hangoztatják, főleg a kis kapacitású MP3-lejátszók gyártói, hogy a 128 kbit/s-os bitrátájú tömörítés (közel) CD-minőséget eredményez. Ez legfeljebb addig volt elfogadható, amíg az MP3 formátum kezdett népszerűvé válni. Ha azonban igényes audioláncon keresztül hallgatjuk meg a 128 kbit/s-os felvételeket, észrevehetők, meghallhatók az MPEG tömörítésre jellemző hibák. Ennek következtében az MP3-gyűjtők átestek a ló túlsó oldalára, elterjedt a 256 kbit/s-mal történő kódolás, aminek már (többnyire) kifogástalan a minősége, viszont jócskán pazarolja a helyet, hiszen ekkora sávszélesség legfeljebb egy-egy pillanatra szükséges, egyébként nincs kihasználva. A 256 kbit/s-os bitrátájú file-ok mérete hozzávetőleg kétszerese a 128 kbit/s-osakénak, és nagyjából 1/5-e az eredeti, PCM kódolású anyagénak.

A megoldást a VBR, vagyis a változó bitráta használata adhatja. Ennek lényege, hogy a hanganyag összetettségétől függ, mekkora sávszélességet használ fel a tömörítő. Bonyolult részeknél több helyet igényel – magasabb lesz a bitráta –, míg egyszerűbb, vagy éppen csendes résznél a szükséges minimumra csökkenti a felhasznált byte-ok számát. Ezzel a lehetőségekhez képest igyekszik az optimumon tartani a file-méretet. A VBR már kezdettől fogva benne volt az MP3 specifikációjában, sokáig mégsem használták. Ennek oka az is lehet, hogy az etalonként használt Fraunhofer tömörítő sem használta, így a legtöbben nem is tudtak a létezéséről. Először talán a Xing AudioCatalyst tömörítőjében lehetett beállítani VBR formátumot, és azóta számos közkézen forgó program képes VBR tömörítésre, de még mindig nem általános az alkalmazása.

A helyigény csökkentésének másik módja, ha átgondoljuk, mi célból tömörítjük be a kérdéses hanganyagot. Ha prózáról van szó – kabaré, versek, hangjáték stb. –, akkor nem szükséges az átlagos 128 kbit/s-os bitrátát sem tartani. Az emberi beszéd viszonylag szűk spektrumú, amit alacsonyabb bitráta is tud biztosítani. Ilyenkor legfeljebb a közönség reakciójában – nevetés, taps stb. – lesz halható a tömörítés által okozott zaj, de ez valószínűleg nem befolyásolja a műélvezetet. Azt is fontoljuk meg, érdemes-e sztereóban kódolni, hordoz-e lényeges információt az irányok meghatározhatósága. A 128 kbit/s azt jelenti, hogy csatornánként 64 kbit/s áll rendelkezésre – ha monóban kódolunk, akkor csak 64 kbit/s-ra van szükség, ezzel máris felére redukáltuk a helyigényt.

A kazettáról digitalizált anyagokhoz képest másik véglet a DVD-k hanganyagának tömörítése. Erre nem csak akkor kerülhet sor, ha DivX-et gyártunk, én például szívesen hallgatom koncert-DVD-im hanganyagát kocsiban is. Alapvető különbség a CD-khez képest, hogy a DVD-k hangjának mintavételezése 48 kHz-es. Ez jobb minőséget eredményez, de a helyigénye is nagyobb. Komolyzenei, nagy dinamikájú műsorokat érdemes változtatlanul hagyva tömöríteni, míg a zajos rockzenéket tömörítés előtt nyugodtan átalakíthatjuk a CD-knél használatos 44,1 kHz-es mintavételezésűre.

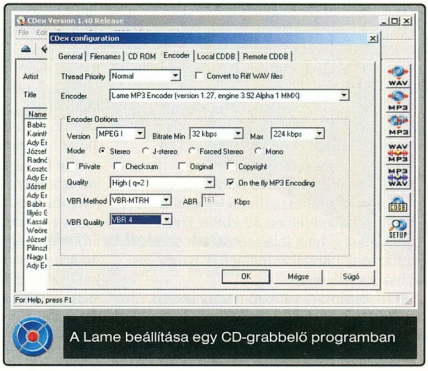

A Lame beállítása egy CD-grabbelő programban

Mivel tömörítsünk?

A kezdeti szűkösség után ma már széles választék áll rendelkezésre tömörítőkből. Ezek egy része CD-beolvasó (grabber) programmal egybeépítve fordul elő – például a már említett Xing AudioCatalyst –, többségük azonban önálló program. A hatékonyság érdekében általában parancssori programok, vagyis nincs grafikus kezelőfelületük. Ha valakinek mégis szüksége lenne ilyesmire, akkor rövid böngészéssel számos, külső fejlesztők által készített kezelőprogramra bukkanhat.

A kettő közötti átmenet a parancssori program DLL változata, amit grabbelő-programokhoz lehet illeszteni, azokat a grabbelők közvetlenül el tudják érni. Ezek segítségével jó esetben egy menetben el lehet végezni a grabbelést, utófeldolgozást, tömörítést.

Sokáig etalonnak számított a Fraunhofer-féle mp3enc program, elsősorban azért, mert más nem állt rendelkezésre. Ma már kissé elavultnak hat, mert nem tud VBR-módot, a hangminőségére viszont nem lehet panasz. Legnagyobb problémája az, hogy kereskedelmi termék, a demó változata csak 30 s-nyi anyagot hajlandó tömöríteni, így üzemszerű használatra alkalmatlan. Leginkább annak éri meg beruházni rá, aki interneten szeretne MP3 adatfolyamot közzétenni (például élő műsort), ugyanis képes a standard bemenetről olvasni (ami lehet akár hangkártya digitalizáló fokozata) és a standard kimenetre küldeni a kódolt anyagot.

A tömörítők közül egyre inkább növekvő népszerűségnek örvend a Lame. Forráskódban és futtatható változatban egyaránt elérhető, Windows és Linux alá is. Kezelése alapvetően parancssoros, de DLL-ként is használható. Sokoldalúságán kívül a hangminősége is kiváló (cikksorozatunk végén összehasonlítjuk az MP3-kódoló és -dekódoló szoftvereket is), így ezt tekintem etalonnak a továbbiakban. A Lame részletesen paraméterezhető, a kódolás alapvető

www.mp3dev.org

paraméterein (bitráta, elsődleges minőségi beállítás) kívül olyan értékek is módosíthatók, mint például az abszolút hallásküszöb szintje vagy a kvantálás minőségét meghatározó kritériumok fontossági sorrendje.
A rengeteg paraméterből a lényegesebbek:

● -b <szám> – állandó bitráta beállítása, ami (8, 16, 24), 32, 40, 48, 56, 64, 80, 96, 112, 128, 160, 192, 224, 256 és 320 kbit/s lehet. A zárójelbe tett értékek nem felelnek meg az MPEG-1 Layer III specifikációnak, így azt a frekvenciától függően MPEG-2-nek, vagy MPEG-2.5-nek nevezik.

Csak akkor érdemes ezeket használni, ha biztosak vagyunk benne, hogy a dekóder is boldogulni fog velük.

Ha nem adunk meg értéket, akkor az alapbeállítás szerinti bitráta 128 (monóban 64) kbit/s.

● -q <0..9> – a kódolási minőség beállítása. A 0 a leglassabb és a lehetséges legjobb algoritmusokat használja. Az 5-ös az alapérték, a 7-es nagyon gyors, de még elfogadható eredményt ad, míg a 9-es érték hatályon kívül helyez minden finomító algoritmust és pszichoakusztikai modellt – gyors, de gyenge minőséget nyújt.

● -h – Megfelel a -q 2 beállításnak, ami az esetek 99%-ában elegendő.

● -V <0..9> – VBR, azaz változó bitrátájú kódolás beállítása. A számérték a minőséget határozza meg – 0 a legjobb, 9 a legrosszabb. Az alapérték a 4, ez hozzávetőleg 140 kbit/s-os átlagos bitrátát eredményez a CD-ről beolvasott zenéknél. A 6-os érték felel meg nagyjából a 128 kbit/s-os átlagos bitrátának.

● -b <szám> – változó bitráta esetén meghatározza a használható legkisebb bitrátát. Ez alapesetben 32 kbit/s. Erre akkor lehet szükség, ha a lejátszónk nem szereti az alacsony bitrátákat (némelyik hardveres lejátszóra jellemző).

● -B <szám> – változó bitráta esetén meghatározza a használható legmagasabb bitráta értékét. Ez alapesetben 320 kbit/s. Szintén némelyik hardveres lejátszó inkompatibilitása miatt lehet rá szükség, egyébként nem ajánlott a használata.

● -abr <szám> - változó bitrátájú kódolás, oly módon, hogy az MP3 file átlagos bitrátája nagyjából a megadott érték legyen. Ennek előnye, hogy VBR használata mellett is kiszámítható lesz a file mérete.

● -m s/j/f/d/m – a sztereó csatornák kódolási módja. A Lame automatikusan és intelligensen választja ki a bitrátától függően, hogy milyen módon kódolja a két csatornát. Ezt a döntését bírálhatjuk felül ezzel a kapcsolóval.

– s: sztereó mód. A két csatorna külön kerül kódolásra, de megosztoznak a rendelkezésükre álló biteken. 160 kbit/s-nál magasabb bitráta vagy -V 4-nél jobb VBR minőség esetén ez az alapbeállítás.

– j: együttes sztereó. A két csatorna jelének összegét és különbségét külön kódolja. Ez jócskán javíthatja a minőséget, amikor viszonylag kevés irányinformáció van a sztereó jelben. Ez az alapbeállítás a 160 kbit/s-os és az alatti bitrátánál, valamint a -V 4-nél gyengébb VBR-es tömörítésnél.

Hozzá kell tenni, hogy a Lame nem ragaszkodik az együttes sztereó kódoláshoz, csak akkor alkalmazza, amikor erre lehetősége van. Ha a két sztereó csatorna jelentősen eltér, akkor sztereó módban kódol. Érdemes megemlíteni, hogy a Lame nem használja az intensity stereo módot (lásd sorozatunk előző cikkét). Ez azért lényeges, mert az intensity mód kiöli a műsorból a fázisinformációkat, ami viszont a Dolby Surround térhatású anyagoknál lényeges. Így a Lame-mel veszélytelenül lehet térhatású műsorokat kódolni – például DivX-ek Dolby Surroundra lekevert kísérőhangját.

– f: erőszakolt együttes sztereó. Ezt a kapcsolót használva folyamatosan együttes sztereó módban történik a kódolás. Ennek akkor van értelme, ha biztosan tudjuk, hogy minimális különbség van a két oldal között.

– d: duál sztereó. A két csatorna önállóan, monóban kerül kódolásra, a megadott bitráta felével, még a sávszélességen sem osztoznak. Ezt akkor kell használni, ha a két csatorna teljesen független egymástól – például kétnyelvű hanganyagnál.

– m: monó. A két csatorna jelét kódolás előtt monóra keveri a Lame.

A fentieken kívül még rengeteg paramétert lehet állítani, de azokra a hétköznapi használathoz nincs szükség.

Szintén paroncssorból lehet megadni az MP3 file-ok tagjeit (bejegyzés) is, de ennek vannak sokkal kényelmesebb módjai is.

A Lame használatának legegyszerűbb módja, ha a CD-beolvasó program közvetlenül használja (DLL-ként), így nincs gond a file-ok elnevezésével, a tagekkel és a paraméterezéssel sem.

Parancssorból használva nyomon követhető a feldolgozás folyamata.

Mintavételi frekvenciák

Bitráta	Mintavételi frekvencia
96 kbit/s fölött	eredeti
96 kbit/s	32 kHz
80 kbit/s	32 kHz
64 kbit/s (MPEG-2 Layer III)	22,1 kHz
56 kbit/s (MPEG-2 Layer III)	22,1 kHz
48 kbit/s (MPEG-2 Layer III)	16 kHz
40 kbit/s (MPEG-2 Layer III)	16 kHz
32 kbit/s (MPEG-2.5 Layer III)	11 kHz
24 kbit/s (MPEG-2.5 Layer III)	8 kHz
16 kbit/s (MPEG-2.5 Layer III)	8 kHz
8 kbit/s (MPEG-2.5 Layer III)	8 kHz

Monó műsor esetén a táblázatban megadott bitráta kétszerese a mérvadó.

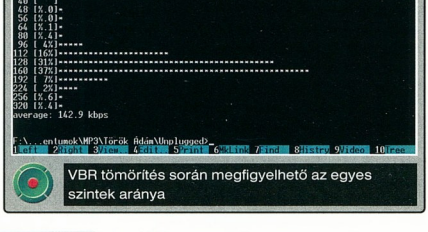

VBR tömörítés során megfigyelhető az egyes szintek aránya

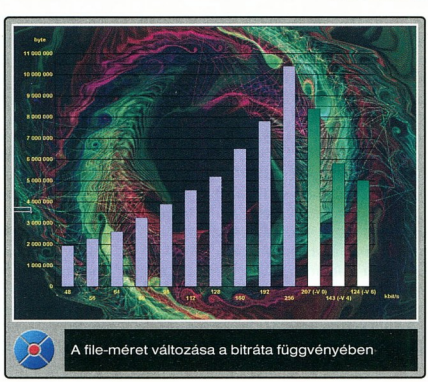

A file-méret változása a bitráta függvényében

VBR üzemmódban azt is megfigyelhetjük, milyen százalékos arányban oszlanak meg a különböző bitráták a file-on belül. Alacsony bitrátát használva a program automatikusan csökkenti a mintavételi frekvenciát arra a szintre, ami az adott bitrátával még átvihető.

Jó minőségű tömörítést elfogadható méretek mellett a -h -V 0..4 közötti paraméterekkel lehet elérni.

Ha a műsor jobbára középről szól – például próza –, némi közönségzajjal, teremhanggal, érdemes a -v (ez a -V 4 megfelelője) kapcsolót használni, ekkor a Lame együttes sztereó módban kódol, és a végeredmény alig igényel több helyet, mintha monóba lett volna keverve a program.

Korszerűbb informatikai háttérrel még előbbre juthat!

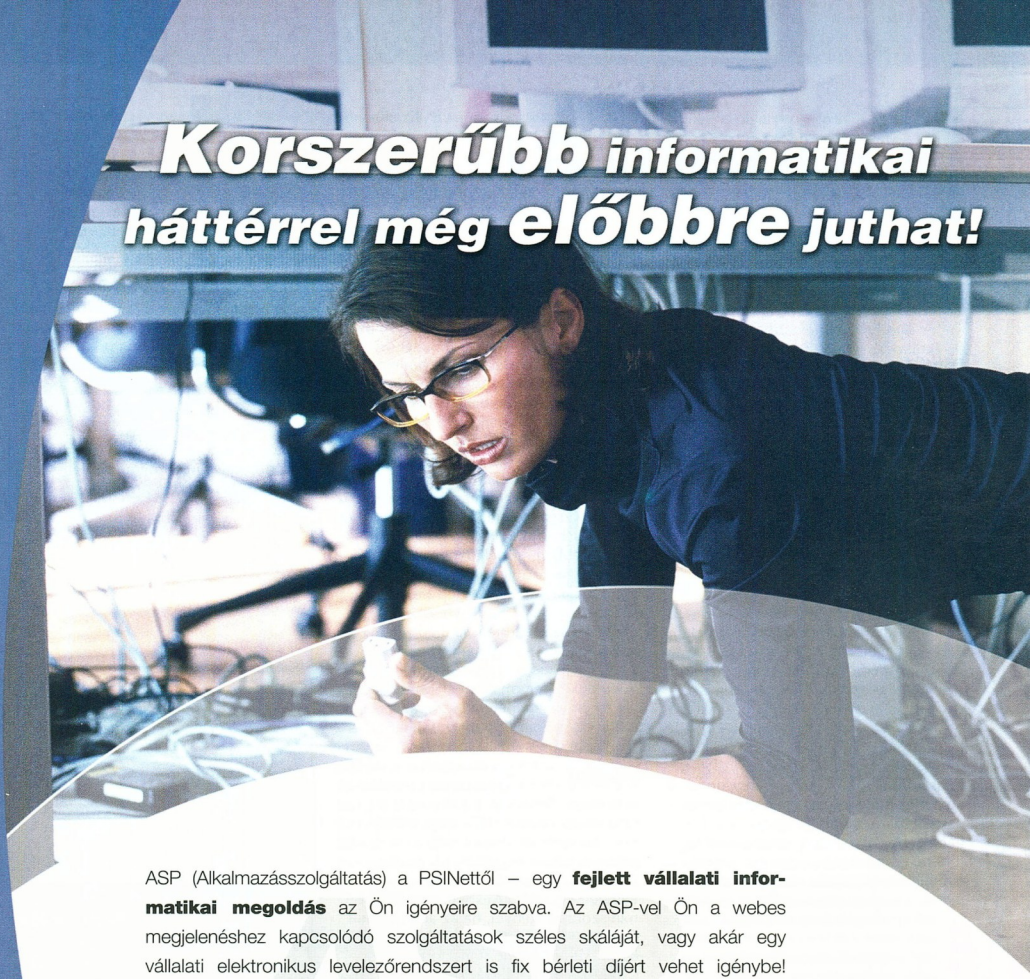

ASP (Alkalmazásszolgáltatás) a PSINettől – egy **fejlett vállalati informatikai megoldás** az Ön igényeire szabva. Az ASP-vel Ön a webes megjelenéshez kapcsolódó szolgáltatások széles skáláját, vagy akár egy vállalati elektronikus levelezőrendszert is fix bérleti díjért vehet igénybe!

A PSINet ASP előnyei:

- **Professzionális technikai háttér**
  - Magyarország vezető üzleti internetszolgáltatójától
- **Tervezhető költségek**
  - Havi fix bérleti díj
- **Beruházás nélkül**
  - Hardver- és szoftverbérlés vásárlás helyett
- **Teljes körű menedzselés**
  - Rugalmas ügyfélszolgálat

Sőt! Az első 40 megrendelőt, aki a PSINet valamely webes szolgáltatását választja, Microsoft FrontPage 2000 szoftvercsomaggal ajándékozzuk meg!

Microsoft

PSINet® A világon minden elérhető.

1138 Budapest, Váci út 141. • sales@psinet.hu • www.psinet.hu • telefon: 237 9900

Zajbanzáj

Régi, rossz minőségű felvételeink zajszűrés után szebben szólhatnak – érdemesebb így archiválnunk ezeket az utókor számára. Az alábbiakban a zajszűrés elméleti és gyakorlati alapjait mutatjuk be.

Dvorák Bence (rigor@vogel.hu)

A hangtechnikában az eredeti forrásra (felvételre) rakódott nemkívánatos hangokat zajnak nevezik. Gyakran a forrás (régi kazetta, lemez) tartalmazza a legtöbb zajt, amin esetünkben az eredeti felvételen az idő vasfoga által okozott és különböző környezeti ártalmak során elszenvedett kárt értjük. Ha rádióból, televízióból digitalizáltuk a felvételt, légköri és egyéb elektromos zajok is szóba jöhetnek. A tudományos-fantasztikus, de még az egyszerűbb nyomozós filmekben is gyakran túlzó eredményeket mutatnak be a hangfelvételek zajszűrése, a fontos hangok háttérből való kiemelése kapcsán – de némi sziszegés, kattogás, búgás ellen mi is jó eséllyel szállhatunk harcba.

Kis matematika

A zajszűrés elméleti alapja a Fourier-transzformáció. A Fourier-transzformáció nem más, mint a függvények szinuszos összetevőkre bontása – ez a hangtechnikában alapharmonikusokra történő bontást jelent. Igen ám, de ez elméletileg végtelen számú összetevőt jelent, a gyakorlatban pedig a transzformálandó függvény véges intervallumon értelmezett – persze ez az intervallum annál nagyobb, minél nagyobb a felbontásunk –, ezért a Fourier-transzformáció diszkrét változatát (DFT) használjuk. Ráadásul a transzformálandó függvényeink sem folytonos formában állnak rendelkezésünkre, hanem egyenletes közökben mintavételezve, ami a frekvenciatartományt is lehatárolja. A DFT kiszámításának egyik kevésbé számításigényes változata a gyors Fourier-transzformáció (Fast Fourier Transformation, FFT).

A Fourier-transzformáció fontos eszköz a jelek vizsgálatában, mérési eredmények értékelésében stb. Nem kell tehát különösebben csodálkoznunk azon, hogy rengeteg munkát fordítottak a transzformáció részleteinek alapos kidolgozására. A PC, illetve a digitális jelfeldolgozás elterjedése újabb lehetőségeket nyitott meg a Fourier-transzformáció előtt. Ám a számítógépek tulajdonképpen mindent alapműveletekre vezetnek vissza, például szorzásra. Márpedig a Fourier-transzformáció rendkívül sok szorzást igényel, mivel esetében n szám szorzatainak kiszámításához n a négyzeten szorzás szükséges. Tehát egy 1000 pontot tartalmazó adatsor DFT-je egymillió szorzást igényel, amivel még a mai gyors gépek is lassan végeznek. (A gyors Fourier-transzformáció alapötlete egészen egyszerű. Mivel n pont DFT-je nxn szorzást igényel, ha az adatokat két egyforma részre bontjuk, akkor a két rész külön-külön történő transzformációja 2x(N/2)x(N/2) szorzásba kerül. Ha a két transzformáció részeredményei könnyen összekombinálhatók, akkor érdemes ezt az utat választani. Ráadásul n-t célszerű 2 egész kitevőjű hatványának választani, hogy a szorzásspórolás jótéteményéből többszörösen részesedhessünk.

Az FFT rendkívül hatékony jelfeldolgozó algoritmus, szinte univerzális eljárássá vált, mert a programozók igyekeznek mindenfajta feladatot úgy megfogalmazni, hogy FFT-re visszavezethető legyen. Mivel az FFT a transzformált szakaszt periodikusan ismétlődőnek tekinti, ezért a szakasz kezdetén és végén található ugrások nagyfrekvenciás zavart okoznak és ezek miatt torzul a spektrumunk (amikor egy zajszűréshez megadjuk az FFT méretét, akkor azt adjuk meg, hány szakaszt használunk). Ezért mintavett adatok transzformálandó szakaszát megszorozzák egy úgynevezett ablakfüggvénnyel, és a transzformációt csak ezután hajtják végre. Az ablakfüggvények értéke a szakaszhatárokon általában zérus, így

Segítség! Kezdő vagyok!

Mit tegyen az egyszerűbb igényű, tapasztalatlanabb felhasználó, akinek nincs kedve elmélyedni a hangszerkesztő, zajszűrő programok lehetőségeiben? Aki csupán arra vágyik, hogy régi lemezeit CD-re archiválhassa, úgy, hogy lehetőleg javítson valamennyit a felvételek minőségén, de ehhez ne kelljen három-négy gombnál többet megnyomnia, annak ajánljuk például a Roxio Easy CD Creator 5.0 szoftvercsomag Platinum kiadását.

Tavaly júniusi számunkban írtunk a Roxio Easy CD Creator 5.0 Platinumról (➡ CHIP, 2001/6/115). Ebben a CD-íráshoz szükséges programokat tartalmazó csomagban megtalálhatjuk azokat az eszközöket, amelyekkel bár nem profi minőségben, mégis érezhetően javíthatjuk régi lemezeink, kazettáink hanganyagát. A *SoundStream*en belül indítsuk el a *Spin Doctort* – ezzel az egész folyamatot automatizálhatjuk. A tisztítást itt már előre bekapcsolhatjuk, akár előre beállított értékek szerint (kazettát vagy lemezt digitalizálunk). A program ezenfelül automatikusan detektálja a számok közti „csöndet", és ennek alapján rögtön részekre darabolja a felvételt.

A megtisztított végeredmény csöppet jobbnak lesz mondható a forrásanyagnál. Sajnos az is gyakran előfordul, hogy a végeredmény rosszabbul szól, mint az eredeti, mindenesetre a pattogásokat hellyel-közzel jól eltünteti a program.

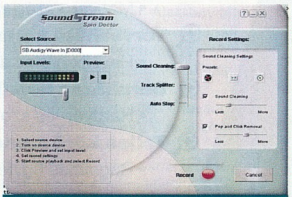

Lusta kezdőknek

- www.syntrillium.com/cooledit/
- www.syntrillium.com/cooledit/plugins_cleanup.html
- www.sonicfoundry.com/products/NewShowProduct.asp?PID=14
- www.dartpro.com/products/DartPro98.asp
- Az Audacity legfrissebb változata: CHIP-CD, \audacity mappa
- További zajszűrő programok – leginkább demók: www.hitsquad.com/smm/cat/AUDIO_RESTORATION/
- audacity.sourceforge.net/

a nagyfrekvenciás zavarok kiküszöbölhetőek. Pár ablakfüggvénytípus: háromszög, Bartlett, Hamming, Hanning, Blackman. Számos zajszűrésre képes programban külön választhatóak az ablakfüggvények típusai. Nagyon nehéz előre megmondani, melyikkel érünk el jobb eredményt, ezért jobb, ha a fülünkre alapozzuk a döntést.

A hatékony zajszűrők tehát a következőképpen dolgoznak: a zajt FFT transzformációval összetevőire bontjuk, majd az így kapott frekvenciaképet a teljes hanganyagból kiszűrjük. A jó hatásfok érdekében hagyományos equalizeres szűréspontok is beiktathatók a szűrésbe, illetve a szűrés dinamikája ADSR burkológörbékkel tovább finomítható.

Gyakorlat teszi a mestert

Lássuk, hogyan történik mindez a gyakorlatban! A bemutatáshoz a Cool Edit 2000 nevű programot választottuk, amely jó hatásfokú beépített zajszűrővel

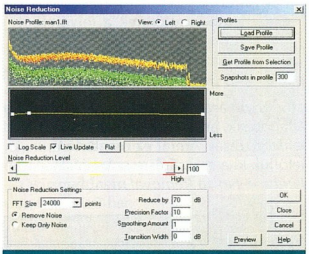

A Cool Edit 2000 zajszűrőjében látható a zaj mintája

rendelkezik, de a megfizethető kategóriába sorolható. A Cool Edit 2000 *Noise Reduction* művelete – úgy, mint a legtöbb zajszűrő – a legjobb eredményt 16 bites és 32 bites mintákon produkálja. Ezért ha 8 bites hanggal dolgozunk, alakítsuk át 16 bitesre (túlmintavételezés), hajtsuk végre a zajszűrést, majd ezt követően alakítsuk vissza 8 bitesre. A végeredmény határozottan jobb lesz, mint ha végig 8 biten dolgoztunk volna.

A *Transform → Noise Reduction → Noise Reduction* ablakban az FFT méretét bátran állítsuk a lehető legnagyobbra, a legjobb minőség eléréséhez. Persze ahhoz, hogy ennyi pontot használhassunk, megfelelő mennyiségű zajt kell kijelölnünk (érdemes ezért a felvétel elején, vagy végén külön egy adag „tiszta" zajt is rögzítenünk), addig nem kattinthatunk a *Get profile from selection*re. Ha nincs elég zajunk, nyugodtan vegyük kisebbre az FFT méretét. Ha a zaj természete lehetővé teszi (homogénebb zaj), kevesebb pont is elegendő.

Maximalista hozzáállásnál, ha a *Precision* értékét a legnagyobbra állítjuk, olyan rettenetesen lassú lesz a művelet, hogy még egy 1,8 GHz-es Pentium 4-es számítógépen is több mint 4 percet vesz igénybe egy másodpercnyi 16 bites 44 kHz-es sztereó hanganyag szűrése. Ez teljesen szükségtelen, hiszen már 10-es precizitás mellett is olyan szépen szűr a program, hogy jelentős különbséget nem venni észre. A zajcsökkentés mértéke legyen körülbelül 70%-on, de mielőtt végrehajtanánk, kattintsunk a *Preview*-ra. Ha ez az érték túl magas, akkor fémes tompa hangzást kapunk – ekkor vegyük lejjebb. 100%-on szinte minden esetben erős minőségromlást tapasztalhatunk, ezért innen érdemes visszafele húzni addig a pontig, amíg még nem halljuk zavarónak a zajt, de a felvétel már élvezhető minőségű. Vagyis „játszani" kell a paraméterekkel. Hosszabb felvételek (például filmek) zajszűrésénél érdemes előbb a teljes felvétel néhány

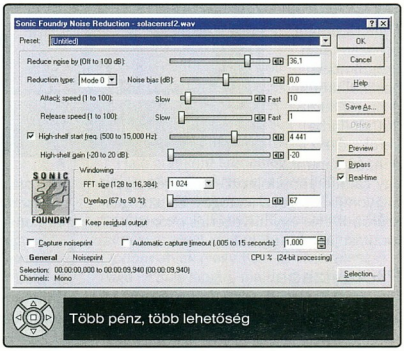

Több pénz, több lehetőség

jellemző, eltérő részéből (a film különböző pontjairól, főleg a kulcsjelenetekből) pár másodpercet kimásolni, egy rövidebb file-ba összevágni, és azon kikísérletezni a megfelelő beállításokat, lementeni azokat, végül a teljes felvételen alkalmazni.

Hogy jobban átlássuk a dolgok elméleti hátterét, az *Analyze → Frequency Analysis* menüpontot kiválasztva ([Alt Z]) a frekvenciaanalízis képét megfigyelve láthatjuk, milyen különbséget okoz, ha más ablakfüggvényt választunk. Az is jól látszik, hogy mi történik, ha az FFT méretét változtatjuk.

A Cool Edit 2000-hez külön megvásárolható kimondottan zajszűrésre az Audio Cleanup Plugin. Ebben a *Click&pop Eliminator* a kattogásokat és pattogásokat szűri ki rendkívüli precizitással – sajnos hosszú ideig tart, ám még mindig sokkal hamarabb végez, mintha kézzel molyolnánk végig egy pattogós felvételt. A *Clip Restoration* a túlvezérelt részletek torz hangját hivatott mérsékelni, a *Hiss Reduction* pedig különleges zajcsökkentő, kimondottan konstans jellegű sziszegések eltüntetésére. Egy hagyományos lemezfelvételnél többnyire elegendő egy pattogás- és egy sziszegésszűrés. A Cool

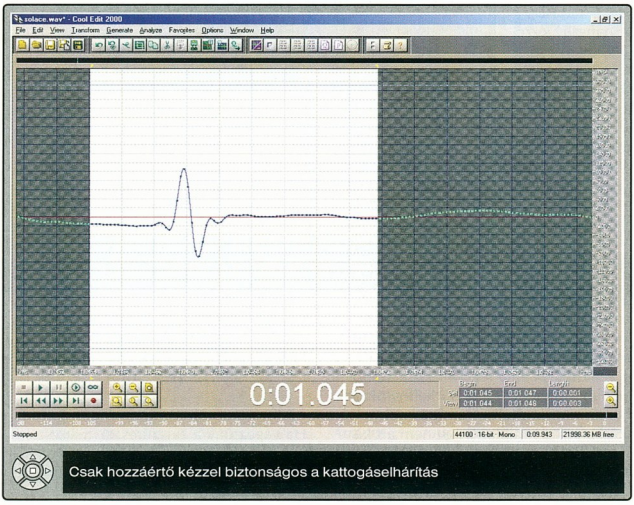

Csak hozzáértő kézzel biztonságos a kattogáselhárítás

Edit 2000 ára 69 dollár, az Audio Cleanup Pluginé 49 dollár.

Fokozzuk az árat!

A Sonic Foundry-féle *Noise Reduction DirectX Plug-In 2.0* a drágább kategóriában helyezkedik el. Bár olyan nagyon sokkal nem jobb, mint a Cool Edit zajszűrője, viszont DirectX plugin, így számtalan programban használhatjuk. A netről letöltve 280 dollárba kerül – ezért a pénzért kapunk egy zajmintából dolgozó zajszűrőt, egy nagyon jól dolgozó kattogás- és pattogásszűrőt, illetve egy túlvezérlés okozta torzítást javító plugint is.

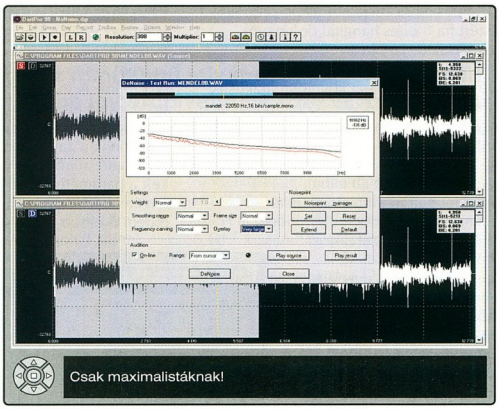

Pilótavizsga

Aki ennél is tovább tud nyújtózkodni, annak ajánljuk a Dart 98 nevű, kimondottan zajszűrésre készített programot. Bármilyen megdöbbentő, 1998 óta nem jelent meg újabb verziója, mégis szinte minden lehetőséget fellelünk benne a témával kapcsolatban.

A Dart 98 pilótavizsgát követelő program, hosszú napokat eltölthetünk csupán a lehetőségeinek próbálgatásával. Az alapszintű zajszűrésre (kattogások, pattogások, karcolás okozta hibák, sziszegés, búgás) valós időben képes. A zajszűréshez előre letárolt gyakori zajmintákat is használhatunk, és saját mintát is elmenthetünk. A különböző műveleteket, eljárásokat kombinálva saját szűrőket építhetünk. Ezenkívül alapvető hangszerkesztési műveleteket, és DirectX plugin támogatást is találunk a programban.

Ez a program a legösszetettebb, egyben legdrágább is – 400 dollár. Letölthető demó változata nem dolgoz fel két percnél hosszabb anyagokat, a végeredményt nem menthetjük le, és nem használhatjuk a hangkártyáról hangkártyára továbbítás opcióját valós idejű feldolgozáshoz.

Zajszűrés ingyen

Az ingyenes programok között is találunk használható zajszűrővel megáldottat. Az Audacity nevű hangszerkesztőről januári számunkban írtunk utoljára (↬ CHIP, 2002/1/110). Azóta ez a remek kis program jelentős fejlődésen ment keresztül, és ügyes kis zajszűrővel gazdagodott. Azért is figyelmet érdemel, mert Linux/Unix, sőt Mac OS alá is fejlesztik, tehát egy csapásra több rendszerben is kínálkozik ingyenes alternatívaként zajszűrésre. Számos újdonsággal (ID3 tagek támogatása, invert, reverse, effektusok, Ogg Vorbis file-ok importálási lehetősége) bővítették a programot – de most összpontosítsunk a zajszűrésre:

Először is készítsük el a felvételt: a *File → Preferences* alatt állítsuk be a kívánt minőséget, majd minden további ceremónia nélkül kattintsunk a felvétel piros gombjára. Ennek hatására új hangsáv kezd folyamatosan megtelni a képernyőn. Bár a felvétel minőségén már nem változtat, érdemes maximalizálni a hangerőt az *Effect → Amplify* menüpontban. Itt kapcsoljuk be a *Don't Allow Clipping* kapcsolót, amivel megakadályozhatjuk a torzítást, mert hatására a program nem engedi túlvezérelni a felvételt.

A zajszűrőt az *Effect → Noise Removal* menüpont alatt találjuk. Ki kell jelölnünk egy részt a felvételből, amit zajnak szeretnénk definiálni (ezért nem árt kis „tiszta" zajt is felvenni), majd kattintsunk az *Effect → Noise Removal* alatti *Get Noise Profile* gombra. Ezt követően csöppnyi várakozás után megjelenik egy állapotcsík, amely jelzi a zajminta feldolgozását. Amint ez megtörtént, jelöljük ki a zajszűrésre szánt részt. Az *Effect → Noise Removal* menüben egyszerű beállításával szabályozhatjuk a szűrés intenzitását – ezzel érdemes kísérletezni. A *Remove Noise*-ra kattintást követően megtörténik a zajszűrés.

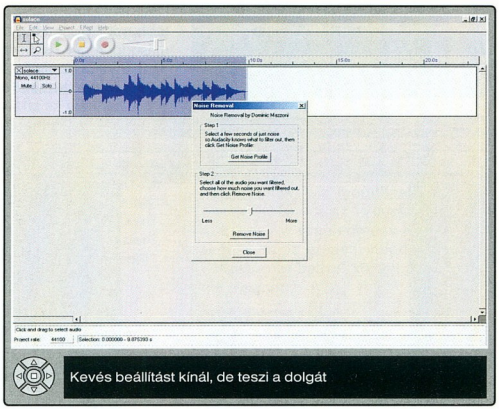

Meddig mehetünk?

Sokakban felmerülhet a kérdés, hogy ha a kijelölt zajt el tudjuk távolítani a hangfelvételekből, akkor vajon azt meg tudjuk-e tenni, hogy egy zeneműből eltüntetünk egy vagy több hangszert, esetleg az éneket. Ez a technika jelenlegi állásánál lehetetlen – ehhez a mai rögzítési technikák rendkívül alacsony sávszélességgel dolgoznak, és a jelenlegi processzorok is nagyon lassúak lennének a szükséges feldolgozáshoz.

Annyit megtehetünk kísérletképpen, hogy előveszünk egy felvételt, amelyen például eleinte csak egy dob szól, majd bekapcsolódik egy másik hangszer, majd a dobot kijelöljük zajmintának, és kivonjuk az összetett hangzású részből. Ennek hatására, ha sikerül eltüntetnünk a dobot, akkor a többi hangszer hangja teljesen megváltozik – hallhatóan rendkívül szűk frekvenciatartomány marad „életben" a szűrés után, mert a kivont mintával közös frekvenciák is eltűnnek a felvételből. A végeredmény még erős jóindulattal sem mondható élvezhetőnek.

●

Ha végeztünk a zajszűréssel, már csak az archiválás van hátra – ezzel sorozatunk következő részében foglalkozunk.

R.A.V.E.-be ért grafikonok

Tavaly novemberi számunkban, amikor elkezdtünk foglalkozni a grafikonok rajzolásával, szó szerint ezt ígértem: „a legvégén diagramjaink szinte életre kelnek majd". Nos, miután mostanra megtanultunk oszlop-, halmozott és kördiagramokat készíteni, itt az ideje, hogy mozgásra ösztökéljük ezeket.

Weisz Tamás

Ezúttal is a „szokásos menetrendet" követjük, és először azt nézzük meg, hogyan tudjuk grafikonjaink mozgalmasabbá tételét a CorelDraw-ban megoldani, azzal az apró kitétellel, hogy ez esetben a CorelDraw a teljes programcsomagot jelenti. A dobozban ugyanis találunk egy „szakiparost" is: a CorelDraw 10-ben debütált a Corel R.A.V.E. 1.0. És nekünk pontosan erre, vagyis vektoros rajzelemek animálására lesz szükségünk (R.A.V.E. – Real Animated Vector Effects), így természetes, hogy ezt a programot fogjuk használni (már amikor lehetséges).

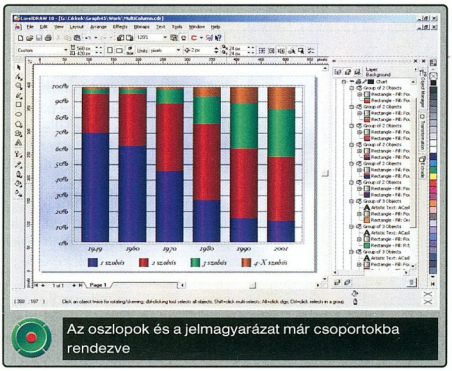

Az oszlopok és a jelmagyarázat már csoportokba rendezve

Rend a lelke mindennek

Mielőtt elkezdenénk a munkát a R.A.V.E.-ben, először töltsük be a grafikont a CorelDraw-ba, és csináljunk rendet a rajzon – bár remélhetőleg ezzel keveset kell foglalkoznunk, hiszen eleve úgy hoztuk létre, hogy rend legyen rajta, de sohasem lehet tudni...

Például lehet, hogy az animációban nem akarunk minden szöveget megjeleníteni, illetve – és többnyire ez a jellemző – az összetartozó, együtt mozgatandó elemeket (az oszlopokat és a hozzájuk tartozó „díszítőelemeket", az egy oszlopot alkotó „részoszlopokat" stb.) érdemes a CorelDraw-ban csoportokba összefogni, hogy a későbbiekben könnyebb legyen ezeket együtt kezelni.

Nagyon figyeljünk arra, hogy az *Arrange → Group* (vagy [Ctrl G]) művelet mindig az aktuális rétegre mozgatja az összes kijelölt elemet, még akkor is, ha azok eredetileg fólián voltak, ezért a csoportok létrehozása előtt mindig ellenőriznünk kell az objektumkezelőben (ezt a *Window → Docker → Object Manager* pontban nyithatjuk meg), hogy melyik réteg neve van pirossal írva!

Ha a grafikont eredetileg nem elektronikus kiadványhoz készítettük, akkor egyből érdemes itt a CorelDraw-ban átméreteznünk. Ehhez először állítsuk át a mértékegységet képpontra a *Tools → Options* ablak (vagy [Ctrl J]) *Document → Page → Size* lapján, majd adjuk meg a lapméretet immár képpontban, illetve ugyanezt megtehetjük a tulajdonságsoron (Property Bar) is, ha nincs kijelölve egyetlen objektum sem.

Ezután magát a rajzot is át kell méreteznünk, hogy elférjen a – többnyire jelentősen – kisebb lapon, majd szükség esetén le kell csökkentenünk egyes elemek körvonalának vastagságát, hiszen nem mindegy, hogy egy 20x20 képpontos vagy egy 10x10 képpontos négyzetnek van másfél milliméteres körvonala.

Végül az így „leegyszerűsített", kicsinyített grafikont mentsük el más néven: *File → Save As.*

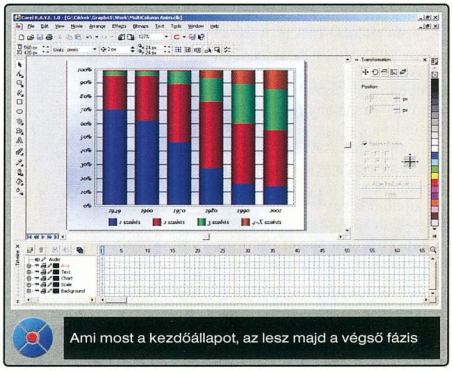

Ami most a kezdőállapot, az lesz majd a végső fázis

- Gyertyák a tortára – CHIP, 2002/6/109
- Édes diagramok – CHIP, 2002/5/123
- Halmozzuk az oszlopokat – CHIP, 2002/4/119
- Pontos oszlopok – CHIP, 2002/2/109
- Oszlopok Xara módra – CHIP, 2002/1/111
- Szépülő oszlopok – CHIP, 2001/12/121
- Diagramok kicsit másképpen – CHIP, 2001/11/110

Szereplők a színpadra!

Indítsuk el a Corel R.A.V.E.-et, majd a *File → Open*nel (vagy [Ctrl O]) nyissuk meg a CDR file-t. Ekkor szinte ugyanazt fogjuk látni, mint a CorelDraw-ban. Itt azonban alul időegyenes (Timeline) látható, és kicsit rövidebb a tulajdonságsor, mint a Draw-ban.

Mielőtt továbblépnénk, ne felejtsük el leendő animációnkat Corel R.A.V.E. formátumban elmenteni *File → Save As*-szel, különben következő megnyitásakor a CorelDraw-ban érdekes meglepetésekben lesz részünk.

Ha a grafikon színei kicsit (esetleg nagyon) mások lennének, mint amit a Draw-ban láttunk, annak az az oka, hogy a CorelDraw – beállításainktól függően – megpróbálja úgy mutatni a színeket, ahogyan azok majd nyomtatásban megjelennek. Ezt úgy ellenőrizhetjük, hogy át- vagy visszaváltunk a Draw-ba, és a színkezelőben – *Tools → Color Management* – kikapcsolunk minden „kerülőutat". Legfeljebb a központi „színtérből" a monitor felé mutató nyilat hagyjuk bekapcsolva – vagy még azt sem. Mivel a R.A.V.E.-ben – nagyon ritka kivételtől eltekintve – monitorra dolgozunk, a csomag színkezelőjét nem lehet benne megnyitni és átállítani. Így ebben a programban értelemszerűen ez az alapbeállítás és az egyetlen beállítás.

E kitérő után térjünk vissza oda, hogy megnyitottuk a CorelDraw-s grafikont, amelyből szeretnénk animációt készíteni. Az időegyenes bal oldali része mindenkinek ismerős, hiszen alig különbözik a CorelDraw objektumkezelőjétől. A jobb oldali rész maga az időegyenes, ezen jelenleg csak néhány szürke pöttyöt látunk az első oszlopban (egészen pontosan annyit, ahány rétegünk van, plusz egyet, ami a hangsávé). Ha a képen vagy az objektumkezelő részben kijelölünk egy rajzelemet, akkor – miután a réteg automatikusan kinyílt – láthatóvá válnak az egyes objektumokhoz és csoportokhoz tartozó, immár fekete pontok.

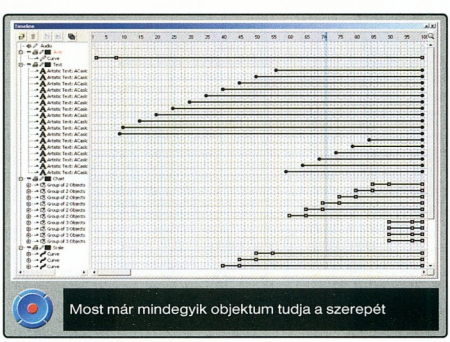

Ha most egy ilyen pontot megfogunk, és elkezdünk húzni jobbra, láthatjuk, hogy minden más objektum eltűnik, csak a kiválasztott elem marad a képen, miközben az egy pöttyből kettő lesz, ezeket egyenes vonal köti össze, és e szakasznak szürke lesz a háttere. Innentől kezdve az első oszlopban lévő pontot jobbra húzva az egyenesünket tudjuk rövidíteni egészen addig, amíg a bal oldali pontot rá nem húzzuk a jobb oldalira. Ez a két pont – amelyek ez esetben szó szerint a szakasz végpontjai – azt jelzik, hogy az adott rajzelem mettől meddig lesz látható az animáció során, ugyanis az időegyenesen a számok és a hozzájuk tartozó oszlopok az animáció képkockáit jelölik. A fekete pontokat egyesével a megfelelő oszlopokba húzva határozhatjuk meg objektumaink megjelenésének és eltűnésének „pillanatait".

Ha először dolgozunk a R.A.V.E.-vel, akkor csodálkozva fogjuk látni, hogy ha nem egy objektumhoz, hanem egy csoporthoz tartozó pontot kezdünk mozgatni, akkor csak a bennük lévő szokásos „kapaszkodók" jelennek meg a rajzon, maguk az objektumok nem, sőt a kezdőpontot sem tudjuk (szerencsére csak egyelőre) elmozdítani az első oszlopból. Ahhoz, hogy a csoportunk tagjai is megjelenjenek, illetve a későbbiekben, hogy időben módosíthassuk rajzelemeink helyét, méretét, alakját, színét stb., úgynevezett kulcskockákat kell létrehoznunk. Ezt – mondhatni szokás szerint – többféleképpen is megtehetjük. A „leghivatalosabb" út a *Movie → Insert Keyframe* pont. Ennél valamivel egyszerűbb az azonos nevű gombot használni – ezt az időegyenes objektumkezelőjének tetején találjuk. A leggyorsabb megoldás azonban, ha duplán kattintunk a fekete pontra. Akármelyik megoldást is választjuk, az eredmény az lesz, hogy – hosszabb-rövidebb „homokozás" után – a két pontból két négyzet lesz, és ami e pillanatban számunkra sokkal fontosabb, az aktuális képen megjelennek a csoport tagjai is. Sőt mintegy „járulékos eredményként" mostantól kezdve a kezdőpontot is tudjuk mozgatni ugyanúgy, ahogy a szóló objektumok „normál" kezdőpontjait.

Most már mindegyik rajzelemnek és csoportnak meg tudjuk mondani, mikor kell színre lépnie, illetve onnan távoznia – bár grafikonjaink esetében azért az lesz a jellemző, hogy amelyik felbukkan a színen, az ott is marad, hacsak nem tervezünk egy szép eltűnést is. Miután minden szereplőnek kiosztottuk az első instrukcióinkat, ellenőrizzük, hogy eddig pontosan úgy néz-e ki a „darab", ahogyan elképzeltük. Elvileg használhatjuk a *Movie → Control → Play Movie* műveletet is, de egyszerűbb a vízszintes görgetősáv mellett balra található gombokat használni erre a célra, vagy a lejátszófejet (az időegyenes tetején látható kék „gemkapocs") végighúzni az első kockától az utolsóig.

Játszani is engedd!

Ezzel még csak azt mondtuk meg, hogy az egyes szereplőknek mikor kell megjelenniük a színen – de azt nem, hogy mit kell csinálniuk. Például oszlopdiagramnál a tengelyek, a skálavonalak, az oszlopok és a szövegek ne csak „beugráljanak", hanem szépen jelenjenek meg.

Ehhez – többnyire – létre kell hoznunk egy köztes kulcskockát. Ez majdnem ugyanúgy történik, mint a végpontok esetében. Miután a lejátszófejet a megfelelő pozícióba állítottuk és kijelöltük a kívánt objektumot, használjuk a *Movie → Insert Keyframe* parancsot vagy az azt helyettesítő gombot, illetve ugyanezt érhetjük el – és ez a legegyszerűbb –, ha a megfelelő pontban duplán kattintunk. Ráadásul ha egy köztes pontot kulcskockává alakítunk, az a két végpontot is átalakítja, így ezzel sem nekünk kell foglalkoznunk. A két végpontban objektumaink még ugyanúgy néznek ki, és ugyanott vannak, így természetesen a köztes pont is ugyanezeket a jellemzőket fogja „örökölni".

Most már nincs más dolgunk, mint hogy az egyes elemeket és csoportokat kezdőpontjaikban fantáziánktól (és a R.A.V.E. kínálta lehetőségektől) függően megváltoztassuk. Ha például a tengelyek görbéjét a bal alsó saroknál, a skálavonalakat a bal szélüknél, illetve az oszlopokat az aljuknál rögzítve lekicsinyítjük, akkor ezek szép sorban fognak meg-, esetleg kinőni. Ezután már játszhatunk azzal, hogy az egyes skálavonalak vagy az oszlopok egymás után vagy egyszerre kezdjenek-e nőni, esetleg az egyes elemek némi „spéttel" induljanak, de egyszerre érjék el végállapotukat. Hasonló módon „játszadozhatunk" mondjuk a szövegek helyzetével vagy bármelyik objektum átlátszóságával (merthogy ez utóbbi is változtatható menet közben).

Miután elkészítettük a nagy művet, eldönthetjük, milyen formában szeretnénk megosztani a nagyközönséggel: a *File → Export* pontban animált GIF-ként, Video for Windows vagy QuickTime videóként, valamint Macromedia Flash animációként menthetjük el. Utóbbi esetben használjuk inkább a *File → Publish to The Web* pontot, ugyanis ez valamivel több beállítási lehetőséget kínál, mint a sima exportálás, amely részben létrehoz egy HTML oldalt is, amely tartalmazza a megfelelő forrásrészletet.

Macasoft HUNGARY
Győr, Móra F. tér 14.
Tel.: 96 / 437-318
Fax: 96 / 526-492

Biztonságos levelezésre vágyik?
Fontosak Önnek a levelei? Elege van az új vírusokból?
A válasz: The Bat!
elektronikus levelezőprogram

The Bat! diák/magán/céges	5.600/8.000/12.000
JAWS PDF Creator állami/céges	24.000/34.000
UltraEdit - text editor	10.000
TextPad - text editor	7.200
EHTML - HTML-szerkesztés	12.600
FormFill - nyomtatványkitöltés	16.000
ServantSalamander - fájlkezelés	5.800
BitDefender vírusirtó programcsalád	
... Home Edition	6.000
... Professional	10.000
BitDefender szerver megoldások	
10-felhasználós licenszek	
... Enterprise Manager	84.000
... for Mail Servers (Windows SMTP Relay)	84.000
... for MS Exchange 5.5	84.000
... for MS Exchange 2000	84.000
... for Mail Servers (Linux SMTP Relay)	42.000
... Internet Gateway	67.000
... for File Servers v.1.0	67.000
... for MS ISA Server	67.000
... for MS SharePoint	67.000
VirtualDrive Delux 7.0 magyar - CD emulátor	12.000
Restorelt Delux 3.0 - rendszervédelem	12.000
VirtualClass 5-felhasználós licensz	100.000
Alchemy Eye - rendszerfelügyelet	50.000
LogoManager magán/céges - mobilokhoz	7.600/27.000
Language Localizator 5 - fordításhoz	84.000
StaTOR Personal/Academic	40.000/120.000

20 % kedvezmény 30 napig a BitDefender vírusirtó esetén, ha ezen az oldalon e a hirdetésre hivatkozik!

Többfelhasználós licenszek nagy kedvezménnyel.
Egyedi szoftvereket is beszerzünk.
http://www.macasoft.hu
Nettó árak. Az árváltoztatás jogát fenntartjuk!

GEMOFIS KFT.
Bp, Hungária krt. 131.
Tel: 364-1539, 384-7080
Fax:384-7082

Autodesk termékek	Hívjon
Acrobat 5.0 CE Akc./Upg.	93.100/38.000
PhotoShop 7.0 IE	**255.550/59.850**
Adobe Design Collection 5.0	**396.150**
Adobe Illustrator 10.0 CE	167.200/59.800
Adobe Web Collection	481.950
Borland Delphi 6.0 Std./Prof.	34.200/311.800
CorelDraw10 +KPT 6 AKCIÓ	**85.000**
KonockOut 2.0 maszkoló	92.400
Macromedia Flash MX spec.	**151.100**
Dreamweaver 4.0 Win	129.200/73.150
Windows 98 second Ed. Hun OEM	27.630
Windows XP OEM Hun Home Ed.	**26.670**
Windows XP OEM Hun Prof. Ed.	**42.250**
Win 2000 SBS Hun. 5 user OEM	302.790
.Net Visual Studió Uj	**300.200/152.200**
Microsoft licenszek	Hívjon
Magyar Office Hun Win/Linux	**17.700**
Novell NetWare 6.0 5 user Új	272.300
Novell 6.0 SBS 5 user Új	**253.100**
Norton System Works 2002	26.200/15.200
Norton System Works 2002 Prof	34.900/20.900
Norton Antivirus 2002 Hun Xp re is	15.100
Panda Antivirus Tit./Plat.	**6.520/13.050**
Panda Dektop and FileServer 5 user	51.990
F-Secure/F-Prot/ 1/10 user	31.500/194.040
Suse Linux 8,0 Hun	**15.400**
Mandrake Linux 8.2 PowerPack Ed.	**14.000**
Mandrake Linusx 8.2 Standard	**7.700**
ACDsee 4.0	20.800
WinZip 8.0 Win95/98/NT	11.210
Paint Shop Pro 7.0 / Spec	34.900 /26.400
Windows Commander 4.5	11.000
Nero 5.x CD iró OEM	4.000
Crystal Reports 8.5 Prof.	136.400
Recognita OmnipagePro11	34.160
PartitionMagic 7.0	22.030
QuarkXpress 5.0 IE/ upgr	687.800/255.550

és még több 1000 software, hívjon!

http://www.gemofis.hu
Az árak nettó árak. A második ár az upgrade ár.
Az árváltoztatás jogát fenntartjuk!

Kritikus rendszerleállás.

Minden perc drága.

Van terve?

VERITAS
Piacvezető adatmentő szoftverek

EMJ
EMJ Hungary Kft.
1145 Budapest, Szugló u. 54.
tel.: 469-6050 fax: 469 6051
e-mail: sales@emj.hu
www.emj.hu

MALCOLM TRADE
SZÁMÍTÁSTECHNIKAI NAGYKERESKEDÉS

Alaplap
ABIT, Acorp, Asus, Matsonic, MSI
Processzor
AMD, Intel
Winchester
Maxtor, Seagate
Monitor
Daewoo, LG, Lite-On
Nyomtató, patron
Canon, HP
Memória
SDRAM, DDR, RAMBUS
Videokártya
Asus, Innovision, MSI
CD-R, CD-RW, DVD
Asus, LG, Pioneer, Plextor, Sony, TEAC, Yamaha
CD lemez
Philips, TDK, Verbatim
Faxmodem
Acorp, Arowana, Microcom
Számítógép ház
AT, ATX, P4 ATX
Hangkártya
SoundBlaster
Kiegészítők

Komplett konfigurációk alkatrész áron!
Házhoz szállítás az ország egész területén!

1141 Bp., Szugló u. 132.
Tel./Fax: 468-3137, 38
E-mail:
malcolm.trade@axelero.hu
WWW.MALCOLM.HU

Sponga Tamás

Célegyenesben a ketteske

Gnome.org

A grafikus munkakörnyezetek közül a legelterjedtebb KDE után a szinte örökös második legkedvel-

Gnome 2.0 – hamarosan

tebb a Gnome. Az 1999. márciusi 1.0-s, 2000. májusi 1.2-es és 2001. áprilisi 1.4-es nagy verziók után (elvileg) június végén megjelenhet a Gnome 2.0, amelynek utolsó, ötös bétájában 334 komolyabb hibát javítottak ki a béta 4-hez képest.

A tervek szerint több béta verzió nem jelenik meg, ám most jönnek még sorban a végleges változat előtti RC-k (június 7-én az RC1). Ezekbe már semmiféle újdonságot nem építenek be, szigorúan csak a hibajavításokkal foglalkoznak a fejlesztők.

Az élet a 2.0-s (majd 2.xx-es) verziókkal nem áll meg, már a Gnome 3.0-ról is lehet némi információt olvasgatni – várhatóan megtöri a forrásszintű és bináris kompatibilitást a 2.xx-es verziókkal.

www.gnome.org

A végső nekifutás

FreeBSD

Míg a Linux(ok) stabilitása közismert, addig a BSD-k nyugodt erejéről jóval kevesebb fáma szól, pedig az példaértékű. Nem véletlen, hogy a legtöbb ma használatos operációs rendszer – OS/2, Aix, Linux, Windows 2000/XP, AmigaOS, Mac OS X (Darwin) stb. – IP-stackjeinek több részlete a BSD-ből származtatható.

A FreeBSD 4.6 kiadásának közelébe érkezett, sorra jelennek meg a végleges verzió előtt szokásos RC (Release Candidate) változatok. A Release 4.6 nagyobb frissítései: új sppp driver (beledrótozzák a i4b SyncPPP-t), az XFree86 3.3.6 helyett már a 4.2.0-s kerül be, és jelentős a frissítés a DHCP-klienstámogatásban is. A tervek szerint júniusban jelenik meg a végleges FreeBSD 4.6.

FreeBSD – közeleg a végleges 4.6

www.freebsd.org

Sziszifusz Linux

IPLabs

Még az orosz IPLabs kezdte fejleszteni az ALT Linuxot. Mandrake-alapú, orosz disztribúciónak indult – ám ma már több nyelvi változa-

Az egylemezes ALT Linux Junior

ta létezik. Jelenleg több csoport fejleszti párhuzamosan, de mindegyikük munkája a nyílt forrású Sisyphusra épül.

A különböző változatok közül az egy CD-s ALT Linux Junior a legkisebb, ezt elsősorban otthoni felhasználóknak szánják a hozzá csomagolt alkalmazások alapján: OpenOffice.org, StarOffice 5.2, Netscape Communicator, Mozilla és némi játék. Az ALT Linux Castle-t azokra a helyekre ajánlják, ahol biztonságos szerverekre van szükség, míg az ALT Linux Master változatot szerverekre és munkaállomásokra egyaránt kínálják fejlesztői. A felsoroltakon kívül létezik még speciálisan az MSI alaplapjaihoz készített ALT Linux MSI Edition, amit az alaplaphoz és néhány kiválasztott hardverhez előkonfiguráltak. Az RPM4 és APT csomagkezelővel dolgozó ALT Linux jelenleg angol, belorusz, francia, német, orosz és ukrán változatban létezik, de több kelet-európai nyelvi változatának, például a lengyelnek is folyik a fejlesztése.

www.alt-linux.org

Az új versenyző

Gobe Software

A Gobe Productive neve elsősorban a BeOS-t használóknak lehet ismerős. Ezt az irodai programcsomagot legelőször a BeOS-re fejlesztették, a 3.0-s verziója azonban eddig csak Windows alá készült el. Tavaly röppent fel először a hír, hogy elkezdték a linuxos változatának fejlesztését is – az azóta eltelt idő sok információt és néhány képernyőmentést fialt.

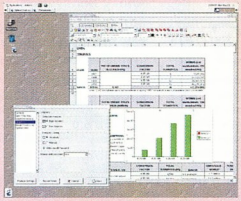

Gobe Productive 3 for Linux – új szereplő a linuxos irodai programcsomagok piacán

A GTK+-ra épülő csomag szövegszerkesztőből, táblázatkezelőből, rajzoló-, képszerkesztő és bemutatókészítő programból áll. Ezek képesek használni a Microsoft Office megfelelő komponenseinek file-jait. Barátságos ára (75 USD) és az irodai programcsomagok viszonylagos hiánya a linuxos piacon megalapozhatja a Gobe Productive 3 for Linux sikerét. Jelenleg korai béta állapotban leledzik, a végleges változat megjelenésének időpontja még nem ismert.

www.gobe.com

Menetelés

Red Hat

A Linux asztali oldalán elég lassú a haladás – hiába az egyre kezesebb, csillogó-villogó grafikus felülettel ellátott disztribúciók megjelenése. Ellenben a szerverek világában pezseg az élet. Egyre több bejelentés érkezik arról, hogy egy-egy nagyvállalat linuxos alapokra tér át.

A közelmúltban jelentette be a Reuters, hogy a Red Hat segítségével Linux-alapúvá alakítják a pénzügyi és az üzleti információs rendszerüket. A döntés egyik fő tényezője a költségcsökkentés volt – a legtöbb átállás fő oka ez. A cégnél Intel-alapú HP ProLiant (volt Compaq) szervereket állítanak be, amiken az új fejlesztésű Reuters Market Data System fog futni. A szoftver első tesztváltozata az év második felében jelenik meg, addig a hálózat kiépítését és hangolását bőven el tudják végezni.

Az angliai Greenpeace is az olcsóbb üzemeltetés reményében döntött arról, hogy Linux-alapúra cseréli Windowsra és Sun Solarisra épülő informatikai rendszerét. A Red Hat Linux 7.1 Dell szerverre került, amin Java Enterprise alkalmazásszerver és DB2 adatbázis-kezelő fut.

www.reuters.com
www.redhat.com
www.greenpeace.org/

Zöld színű kényelem

Geeko, a kis kaméleon – a SuSE Linux jelképe – ismét büszkén mosolyog egy újabb dobozon. Büszkesége jogosnak tűnik!

Siposs Zoltán

Eddig sem volt szégyenkeznivalója Európa egyik legkedveltebb Linux-kiadásának képviselőjeként. Nem is olyan régen adtunk hírt a 7.3-as verzió megjelenéséről, amely hamar kivívta felhasználóinak elismerését. A számozásban történt nagy ugrás azonban indokolt. A YaST2 nevű telepítő- és beállítóprogram még egyszerűbbé teszi a rendszer eddig is kevés gondot okozó telepítését. Hardverfelismerése olyan kidolgozott, hogy gyakorlatilag már tényleg csak a felhasználó nevét, jelszavát és a képernyő felbontását kell megadni a telepítés során. Kevés kivétellel önállóan megbirkózik minden eszközünkkel, ideértve a hangkártyákat, tévékártyákat, nyomtatókat is.

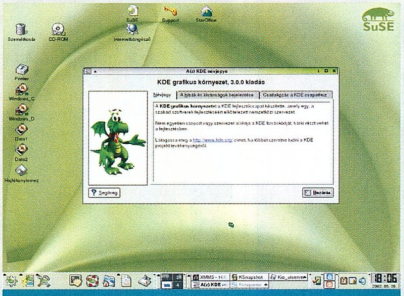

A régi-új ruha: SuSe színekben a KDE 3

Újdonságok, kellemességek

Napjainkban, úgy tűnik, a dobozos, mondhatnánk kereskedelmi Linuxok készítői mintha kicsit verziószám-versengésbe kezdtek volna. Vajon mivel sikerült a SuSE Linux 8.0-nak beelőznie? Mint komplett disztribúció elsőként tartalmazza a KDE grafikus munkakörnyezet jelenleg legfrissebb, 3-as verzióját. A másik kedvelt felületet, a GNOME-ot az 1.4.1-es verziója képviseli.

Az irodai munka teljes körű támogatottságot élvez. A KOffice 1.1.1 mellett dolgozhatunk a Sun-féle StarOffice 5.2-vel, vagy a linuxos körökben már régóta figyelemmel kísért OpenOffice.org segítségével – mindezt ékes magyarsággal, magyar helyesírás-ellenőrzéssel és elválasztással. Aki az OpenOffice.org használata mellett dönt, annak érdemes figyelemmel kísérnie annak fejlődését, hiszen már e sorok írásakor is elérhető a SuSE telepítőkészletében találhatónál újabb verziója.

Az internet összes lehetőségét ki tudjuk használni. A web böngészésére használható a Konqueror, a Netscape 6.2, a Mozilla és az Opera. Elektronikus levelezésünket a fentieken kívül lebonyolíthatjuk a KMail, az Evolution, a Balsa és még számos más program segítségével. Más disztribúciókhoz hasonlóan a SuSE összeállítói is igyekeztek szinte minden elérhető hasznos dolgot összegyűjteni, így itt is megtalálhatunk minden olyan alkalmazást, ami a különféle üzenetcserélő és csevegőrendszerek (AOL IM, ICQ stb.) eléréséhez szükségeltetik. A programozók is sok megszokott eszközüket fedezhetik fel, és a Borland Kylix 2 fejlesztőkörnyezetben még a kevésbé tapasztalt fejlesztők is írhatnak grafikus felületű alkalmazásokat.

A multimédia támogatása mindig is a SuSE szívügye volt – most sem szorult háttérbe. Audio- és videostúdiónak használhatjuk számítógépünket, zenélhetünk, CD-ket és DVD-ket írhatunk. Szinte minden feladatra megtalálhatjuk a megfelelő alkalmazást, csak ki kell választani és a YaST2 segítségével feltelepíteni.

Ahogy megszokhattuk, a SuSE csomagjai most is sok játékprogramot tartalmaznak, hiszen kikapcsolódásra szükség van. Az ismert logikai és táblás unaloműzők mellett sok nagyszerű akció-, ügyességi és kalandjátékkal szórakozhatunk.

A kellemes dolgok sorát azzal zárjuk, hogy a hazánkban forgalomba kerülő változathoz teljes magyar dokumentációt kapunk. Ez értendő a nyomtatott és az elektronikus formában fellelhető olvasnivalókra, súgókra, kézikönyvekre egyaránt. A három könyv sok száz – kis híján ezer – oldalon kalauzolja olvasóit a SuSE Linux világában. Van egy a kezdő felhasználók számára, egy másik az alkalmazásokról szól, míg a harmadik átfogó, részletes leírást ad a rendszerről, beállításokról, tippekkel és hasznos ötletekkel fűszerezve. A Linuxszal ismerkedők bizonyára örömmel fogadják majd, hogy a parancsértelmező üzenetei is magyarul jelennek meg.

De mitől megy?

A SuSE Linux 8.0 alapja a 2.4.18-as kernel – vagyis rendszermag –, plusz a 2.2.5-ös glibc. A grafikus felület támasza az XFree86 4.2. A biztonságról a naplózó, titkosított és egyéb korszerű file-rendszerek ismerete és használata, valamint a SuSE Firewall2 néven futó tűzfal támogatása és több más, a Linuxokon jól ismert egyéb titkosítási és biztonsági alkalmazás gondoskodik. Kiváló szervereket építhetünk segítségével, legyen szó belső hálózat nyomtató- és file-megosztásáról (Samba 2.2.3a), levelezésről, vagy webkiszolgálásról (Apache 1.3.23).

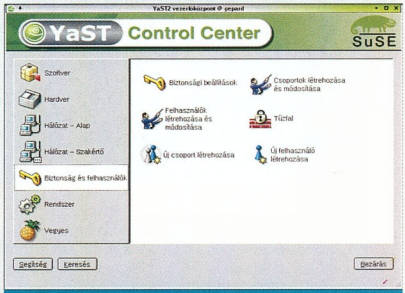

A YaST2 is szépült

Oldalakon keresztül sorolhatnánk a SuSE Linux 8.0 Professional által nyújtott lehetőségeket, de felesleges megtenni, hiszen a fentebb említett kézikönyvek megteszik helyettünk.

Épp csak némi rálátást igyekeztünk nyújtani a közkedvelt disztribúció újabb megjelenésére – a közelebbi barátság kialakítása már csak az olvasóinkon múlik.

www.suselinux.hu

Győri Ferenc, Rixer György, Sponga Tamás

Férfias játékok

US Army

Az amerikai hadsereg képviselői bejelentették, hogy az új katonák toborzásának segítésére játékprogram-csomagot jelentetnek meg. A tervek szerint augusztusban megjelenő, ingyenesen letölthető America's Army csomag két játékból áll, az egyik a Soldiers szerepjáték, a másik az Operations akciójáték. A Soldiersben a katonák hétköznapjaiban vehetünk részt a toborzástól az alapkiképzésen át az őrmesterré való előlépteténet szempontjából, a hangsúlyt az együttműködésre és az észjátékra helyezték – és nincs respawn!

A grafikára nem lehet panasz

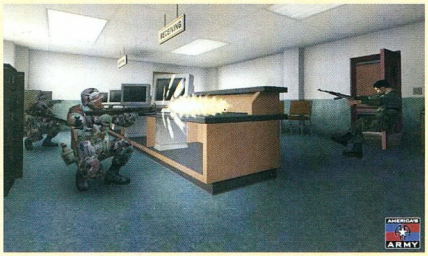

Jobb adni, mint kapni

www.americasarmy.com/jumppage.html

Bűn és bűnhődés

Biztonsági háló

Az eddigi játékkonzolok többsége emulálható PC-n – a klasszikus tíz-húsz éves típusoktól kezdve egészen a Nintendo64-ig és a Sony Playstationig (a PS2 emulálására még várni kell). Ám Xboxot emuláló program még nem látott napvilágot – noha már felröppent hír, hogy elkészült az első emulátor, de gyorsan kiderült, kacsa.

Most „újabb" emulátor indult útnak, de ez már valóban működik – legalábbis valamennyire, ugyanis valójában trójai vírus. Az EMU_xbox.exe-t először egy webhely hirdette, amíg azt május 9-én el nem távolították az Angelfire szerveréről. A program indítása után hibaüzenettel leáll, de közben feltelepíti a StealthXP.exe nevű aprócska tárcsázóprogramot, amely néha-néha

Az eddigi egyetlen használható „emulátor"

csendben betárcsáz fizetős weboldalakra. Mintha ez nem lenne elég, még kellemes kis hátsó kaput is telepít a megfertőzött gépre.

www.antivirus.com/vinfo/virusencyclo/default5.asp?VName=BKDR_EMULBOX.A

Hét tenger majmai

Hősök és kalandorok

Volt egyszer egy Asterix és Obelix című, ókorban játszódó, nagy sikerű képregény sorozat (ideje bepótolni, legalább a filmváltozatot). A történetek egyik visszatérő eleme volt néhány középidióta kalóz, akik állandóan jelentős túlerőbe kötöttek bele, legyen az a teljes római flotta, vagy a két főhős... Egyes bölcsek szerint pedig az emberi elme nem képes akkora hülyeséget kitalálni, ami nem vált vagy válik valóra.

Hogy mi az összefüggés? Nos, kiszivárgott a Pentagonból, hogy 2002. április 23-án kalóztámadás érte az Amerikai Haditengerészet USNS Walter S. Diehl ellátóhajóját a hormuzi szorosban. A támadók 6 motorcsónakon közeledtek a feltételezett zsákmányhoz, ami első látásra nem tűnt hadihajónak (kivéve persze a felfestett jelzéseit), sőt a kilőtt jelzőfények sem szegték kedvüket. Mintegy 60 másodperccel később „hőseink" már teljes sebességgel menekültek a szélrózsa minden irányába, miután egy tüzér megeresztett néhány figyelmeztető sorozatot a fedélzet egyik 12,7 mm-es géppuskájából. Személyi sérülés szerencsére nem történt, de a helyi pszichiáternek valószínűleg akadt tízegynéhány új kuncsaftja...

Készüljetek fiúk, ez nagy fogás lesz! *(Az Amerikai Haditengerészet felvétele.)*

Papírforma szerint

Netscape

A Netscape 6-os sorozata, amely a Mozilla 0.9.4-re épül, nem igazán lett sikeres. Az első verziók betegségei, lassúsága rossz fényt vetett az összes 6.x-es Netscape Navigatorra – hiába lettek sokkal jobbak a 6.2x-esek, a csorbát nem tudták kiköszöbölni.

A felmérések szerint azonban az Internet Explorer részesedése csökken, a Netscape Navigatoré és az Operáé pedig lassú növekedésnek indult. Ez eredménye lehet a Microsoft ellen folyó trösztellenes pernek, valamint annak, hogy az Opera nagyon gyorsan fejlődik, a Netscape Navigator pedig a 6.2x-es verzióinál elérte a stabil, megbízható állapotot. És megjelent a piacon a szintén bővülő felhasználói tábort maga mögött tudó Mozilla.

A régóta várt Mozilla 1.0-nak e sorok írásakor jelent meg a Release Candidate 3-as változata, ami bizony nagyon jó böngészőnek mondható. Ezzel szinte egy időben jelent meg a Netscape Navigator 7.0-s verziójának 1-es előzetese, ami már a Mozilla 1.0 RC2-re épül és nagyon jóra sikeredett. A Mozillának és a Netscape-nek nagy előnye, hogy nagyon sok operációs rendszer alá készülnek, amik közül néhányon nincs is Internet Explorer.

www.mozilla.org
www.netscape.com

Xbox: hálóra fel!

Microsoft

Miután a Sony nyilatkozata szerint a konzolháborúnak vége (miszerint a Playstation2 és az Xbox csatájában az utóbbi csúfosan elvérzett), a Microsoft bejelentette, hogy 2002. június 30-ig 3,5 és 4 millió közötti Xbox-eladással számolnak és mindent megtesznek, hogy a játékhetnek egymással. Utóbbi szolgáltatáshoz fejbeszélőt (headset) is adnak majd az előfizetőknek. Néhány játékfejlesztő, például az Electronic Arts borúsan nyilatkozott az Xbox Live-ról, de a többség örömmel vette a Microsoft megkeresését. A játékok közül az Unreal

A szimpatikus hölgy is ott lesz az Xbox Live-on

konzoluk megszerezze a piaci elsőséget. Az elkövetkező időkben a Microsoft óriási összegekkel támogatja a fejlesztőket, az Xbox több résztvevős játékot segítő online hálózatának kiépítését, a technikai támogatást és a következő generációs konzol fejlesztését.

A játékrészleg marketingigazgatója, John O'Rourke elmondta, hogy 40 és 50 millió dollár közötti összeget költenek az Xbox Live hálózati szolgáltatás kiépítésére. A tervek szerint az Xbox Live teljesen zárt hálózat lesz, ahol a felhasználók szabadon játszhatnak és beszélget-

Championship, a Mech Assault, a Star Wars Galaxies és a Counter Strike már annak indulásakor támogatni fogja a konzolos hálózatot.

O'Rourke szerint 2003 végére legalább 50 játék lesz használható az Xbox Live-on. A béta teszt május végén elkezdődött. A cég nagyon bízik a sikerben: Képesek vagyunk kiépíteni és működtetni egy világméretű online közösséget – egyszer már sikerült – jelentette ki O'Rourke az E3 kiállításon tartott sajtótájékoztatón.

➚ www.xbox.com/LIVE/default.htm

Irodai Playstation 2

Sony

Már szó esett róla, hogy a Sony elkészíti a Linux Kitet a Playstation 2-höz. Az 1.0-s verzió idén január

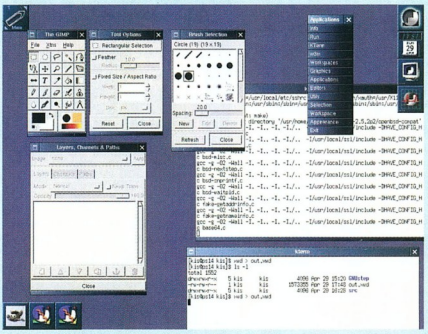

Linux a Playstation 2-n

30-án meg is jelent, de csak Japánban és az Egyesült Államokban. Most a cég úgy döntött – némi vásárlói nyomásra –, hogy Európában és Új-Zélandon is forgalomba hozza a 40 Gbyte-os merevlemezből, monitorcsatlakozóból, Ethernet csatolóból, USB-s billentyűzetből, valamint a Linux for Playstation operációs rendszerből álló csomagot.

A csomag lényegében netrekész, linuxos asztali PC-t varázsol a játékgépből. Mire e sorok megjelennek, valószínűleg az európai boltok piacain lesz a nettó 250 eurós csomag.

➚ http://playstation2-linux.com/

Hiszékenység

Biztonsági háló

A közel két éve a neten keringő álvírusriasztást már éppen ideje volt kicsit átpofozni, hiszen lassan már mindenki ismerte, és a sulfnbk.exe törlése sem okozott elég kárt. Az új levél szövege szinte ugyanaz, mint nagy elődjéé – arra figyelmezteti a címzettet, törölje gépéről a jdbmgr.exe file-t, mert az vírusos, ráadásul nem ismeri fel a Norton AntiVirus, a McAfee víruskeresője és a Trend Penicillin sem. A hiszékenység itt is sokat segít a vírusíróknak – sokan kukába dobják az említett file-t, pedig az a Microsoft Debugger Registrer for Java. Törlése esetén nem minden Java alkalmazás vagy JavaScript futtatható. A hiedelemnek minimális alapja azért van, mert valóban elindult néhány hónappal ezelőtt a W32.Efortune féreg, ami a jdbmgr.exe-t fertőzte meg, de ez a féreg elég gyorsan kihalt – míg a riasztás komoly károkat okozott. Vagyis felesleges jóindulatot feltételezni a lánc elindítóiról. Érdemes viszont megjegyezni a levél fordulatait, formáját – ha legközelebb mondjuk a win.ini letörlésére buzdít egy aggódó levél, már senki ne dőljön be neki.

➚ www.virusbtn.com/Hoax/jdb.html

Csúcssebesség

Internet2

Az Internet2 konzorcium tagja több mint 190 egyetem, nagyvállalat és állami intézmény, céljuk: kifejleszteni a jövő nagy sebességű hálózatát. Az eddigi legnagyobb sebességet a University of Alaska és a Science of the University of Holland fakultánsainak sikerült felállítani az egymástól 12 272 km távolságra lévő alaszkai Fairbanks és a hollandiai Amszterdam között. A 625 Mbytenyi adatot 401 Mbit/s sebességgel továbbították a két város között, ami a leggyorsabb hagyományos, analóg modem sebességének 8000-szerese. A két végponton lévő Debian Linuxot futtató gép közötti kapcsolathoz a SURFnet hálózatot, az Internet2 backbone hálózatot, a Pacific Northwest hálózati eszközeit és a StarLight optikai infrastruktúráját vették igénybe. A hálózat hazai bevezetésére picikét még várni kell...

➚ www.internet2.edu/html/i2lsr.shtml

Kártyagyár

Nintendo

Hiroshi Yamauchi 1949-ben lett az 1889-ben alapított Nintendo kártyajátékokat gyártó cég vezetője. Az első családi számítógépet – hagyományos, cartridge-ot használó játékkonzolt – 1983-ban jelentették meg, azóta a Nintendo a világ második legnagyobb konzolgyártójává nőtte ki magát. A most 74 éves elnök úgy döntött, távozik a cég éléről, amelynek vezetését nagyapjától vette át. Yamauchit a két évvel ezelőtt a Nintendóhoz került Satowu Iwata követi az elnöki székben, aki eddig a cég üzletfejlesztési igazgatója volt. A leköszönő elnök tanácsadóként továbbra is segíti a szórakoztatóelektronikai cég munkáját.

Az első Nintendo játékkonzol, 1983-ból

www.nintendo.com /corp/history.html

Mi van még hátra?

Napster

A Napster körüli cirkusz elég régóta folyik, és mindig akad valami – a friss feljelentéseken kívül is –, ami miatt érdemes a cégre figyelni. A legújabb fejlemények (bár mire megjelenünk...) meglehetősen viharosak voltak, ugyanis Konrad Hilbers vezérigazgató bejelentette lemondását, miután megszakadtak a Bertelsmann AG-vel folyó tárgyalások. Ennek oka pedig az volt, hogy a Napster igazgatótanácsa nem szavazta meg a már lefektetett előzetes megállapodást. Egyidejűleg a Napster szoftver írója és a cég egyik alapítója – Shawn Fanning és Jonathan Schwartz vezető jogász – is bejelentette távozását...

Aztán a felmondások hetében jött a csavar. Pénteken a két cég mégis megegyezett egymással, mire az összes távozását bejelentő felsővezető kijelentette, marad a cégnél... Ezzel a Napster megmenekülni látszik a felszámolástól, mivel a német médiaóriás 8 millió dollárt fizet ki a cég hiteleziőinek. Hilbers szerint ez az egyetlen kedvező lehetőség a Napster számára.

Széles úton kényelmesebb

Jupiter Media Metrix

A szélessávú netelérés egyre jobban izgatja a netezők fantáziáját. A Jupiter Media Metrix felmérése szerint az Egyesült Államokban a gyorsaság és a folyamatos kapcsolat miatt döntenek a broadband mellett. Nem elsődleges a multimédiás lehetőségek bővülése – vallja a kábelelérással rendelkezők 60%-a. Bár a többség a munkahelyén jut ilyen jellegű kapcsolathoz (ami 38 millió főt jelentett 2001-ben), jelenleg a háztartások 16%-ában van szélessávú netkapcsolat. A többség ma (még) elégedett a dial-up szolgáltatás nyújtotta minőséggel – khm... talán a telefoncsomagoknak is van ehhez némi köze...

A videoanyagok gyors és áramló (streaming) jellegű elérése miatt a netezők 26%-a szeretne szélessávú elérést, 15%-uk pedig az audioanyagok jobb elérése miatt – őket később nyilván felkeresi a RIAA...

Drága mulatság

A vak igazgság

David L. Smith-t, a Melissa vírus íróját 20 havi letöltendő börtönre és ötezer dollár pénzbüntetésre ítélte a newarki bíróság. A Smith által írt vírus rengeteg e-mail szervert tett működésképtelenné világszerte – a vád álláspontja szerint 80 millió dolláros kárt okozott. Smith-re az amerikai törvények szerint akár 5 évig terjedő börtönbüntetés várt volna, ám enyhítő körülménynek számított, hogy segédkezett más vírusírók elfogásában.

Matthew Kroeker 18 éves kansasi fiatalembernek már 2 év felfüggesztett börtönt és 18 ezer dolláros büntetést „jövedelmezett" crackeri munkássága.

A fiatalember a vád állítása szerint Artech néven több mint 50 webhelyet tört fel 2000-ben. Mohósága okozta vesztét, amikor lecserélte egy kaliforniai kisváros hivatalos webhelyét, majd e-mailben felajánlotta: egy noteszgépért cserébe segít fokozni a rendszer biztonságát. A hamarosan kialakuló e-mail-váltások adataiból végül a rendőrség lenyomozta a fiú lakhelyét.

Dr. Moreau szigete

Hósök és kalandorok

A brazil tudósokat is nagyon izgatja a klónozás tudománya. Úgy tűnik azonban, némi hiba csúszott a legutóbbi kísérletükbe, ugyanis az általuk klónozott tehénről születése után kiderült, hogy bika.

Ahogy az Ikrek Vincent Benedictjének, Marcolindo születése is egy aprócska tévedés eredménye, a laboratórium ugyanis hím szarvasmarhasejtekkel is rendelkezett – más kísérletekhez. Az emberi klónozás ellenzői sokat tárgyalják a téma erkölcsi, technológiai és hitbéli oldalát. Ám az még senkiben nem fogalmazódott meg, hogyan lehetne bárkinek bizodalma az eljárásban ilyen bohóctréfára hasonlító körülmények között.

Tiszta apja...

Védelem nélkül

Vivendi Universal, Maverick Records

Azok a kiadók, akik online árusítanak zeneszámokat, eddig csak valamilyen másolásvédelemmel ellátott formátumban tettek közzé file-okat. Ezért is okozott meglepetést a Maverick Records és a Vivendi Universal közös kísérlete, ahol másolásvédelem nélküli MP3 formátumú – egyelőre egyetlen egy – slágert kínálnak letöltésre, 99 centért. A hír hallatán több elemző is merésznek minősítette a két cég próbálkozását, mert a másolásvédelem nélküli online elérhetőség az illegális terjesztést segíti elő. A két cég azonban bízik abban, hogy a zenehallgatók hajlandók kisebb összeget fizetni a zeneélvezetért, ha a számokat olyan formátumban kapják meg, amit szinte bárhol meghallgathatnak, miközben jogszerűen jutottak hozzá. A magunk részéről támogatjuk a kezdeményezést, mert ezerszer értelmesebb, mint a jelenleg dúló, kilátástalan „drága CD–warez MP3" háború.

www.maverickrc.com /news/68/

SPRINT
számIT a technika
www.sprint.hu
KÍNÁLATUNKBÓL

Megbízható, mobil működés!
Üzleti alkalmazásokhoz, bemutatókhoz egyaránt alkalmas készülék.

HP OmniBook XE3

SPRINT
SZOFTVER és HARDVER
Pentium III 1.6 GHz, 256 RAM, 30GB HDD, DVD-CDRW, 14"TFT, modem, ethernet, WindowsXP magyar
479 900 Ft

Biztos Ön abban, hogy számítógépei és dokumentumai biztonságban vannak?
Ne hagyja, hogy egy vírus megkeserítse napjait és tönkretegye adatait!

A Norton AntiVírus automatikusan eltávolítja a vírusokat, átvizsgálja, és megtisztítja a beérkező dokumentumokat, és véd a legújabb vírusok ellen is.

NAV Small Business Solution - Desktop/Server Edition 10 User 149 900 Ft
NAV Small Business Solution - Total Protection 10 User 218 900 Ft

Az Ön cége lehet kis-, közép- vagy nagyvállalat, a Symantec vírusvédelmi szoftverei megoldást nyújtanak minden problémájára.

Sprint Computer Kft.

Üzleteink:
1087 Budapest, Berzsenyi u. 3. Tel.: (1) 459-0232
8000 Székesfehérvár, Petőfi u. 1. Tel.: (22) 502-880
6722 Szeged, Bartók tér 13. Tel.: (62) 552-233

Áraink tájékoztató jellegűek, és nem tartalmazzák a 25%-os áfát.
Akcióink a készlet erejéig, illetve visszavonásig érvényesek.
Ha Ön először vásárol cégünknél, és ezt weboldalunkon keresztül teszi meg, a listaárkedvezmény a hardvertermékekre 2%, a szoftverkínálatunkra pedig 5%!

Hardver, szoftvermegoldások kereskedelme
www.sprint.hu

Ha előfizet olcsóbb!
1 évre 11424 Ft,
fél évre 5712 Ft.

Telefon: 349-4768,
e-mail: terjesztés@vogel.hu

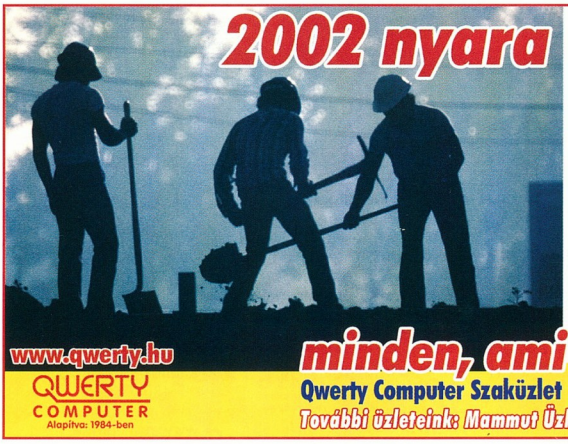

2002 nyara

Mi megoldjuk közlekedési problémáit, díjmentesen házhoz szállítjuk* weblapunkról vagy telefonon rendelt termékeinket.

Önnek csak választania kell!

* Budapest területén, 50.000 Ft feletti megrendelés esetén

www.qwerty.hu
QWERTY COMPUTER
Alapítva: 1984-ben

minden, ami számítástechnika

Qwerty Computer Szaküzlet 1111 Budapest, Bartók B. út 14. Tel.: 466-9377
További üzleteink: Mammut Üzletház - Budai Skála Áruház - Corvin Áruház

eTel Magyarország, Matáv

Összekapcsolás fenntartásokkal

Az ír tulajdonú eTel Magyarország Kft. és a Matáv Rt. Budapesten aláírta a két cég közötti összekapcsolási szerződést. Lukács Tamás, az eTel Magyarország megbízott ügyvezető igazgatója ebből az alkalomból fontosnak tartotta hangsúlyozni, hogy a szerződéssel kapcsolatban vállalatának fenntartásai vannak: jelenlegi feltételeivel nem ért egyet, vitatja tartalmát.

Meggyőződése szerint ugyanis a szerződés és az abban foglalt árak – amelyek alapjául a Matávnak korábban a Hírközlési Döntőbizottság (HDB) által is elutasított referencia összekapcsolási ajánlattervezete (RIO) szolgált – ellehetetlenítik a társszolgáltatók hosszú távú működését és ellentétesek a hazai távközlési piac érdekeivel.

A szerződést Lukács Tamás az eTel nevében ennek ellenére ellenjegyezte, mert a vállalat elő kívánja mozdítani a hazai távközlési liberalizáció folyamatát, és védelmezni a saját ügyfeleinek nyújtott versenyképes szolgáltatásait.

Az aláírt szerződés szerint a Matáv RIO-jának végleges elfogadásával annak feltételei visszamenőlegesen érvényesek lesznek a mostani megállapodásra nézve is. A HDB legkésőbb 2002. június 22-ig (e sorok közzétételével egy időben) dönt a Matáv referencia összekapcsolási ajánlatáról. A mostani szerződés lehetővé teszi, hogy a két távközlési szolgáltató azonnal megkezdje az összekapcsolási teszteket és a fizikai megvalósítás előkészítését.

Az előtörténethez tartozik, hogy az eTel Magyarország 2002. január 22-én nyújtotta be az összekapcsolásra vonatkozó ajánlatát a Matávnak, amit az tíz nappal később azzal utasított el, hogy a RIO elfogadásáig nem áll módjában tárgyalni a kérdésről.

Az eTel panaszt tett, és vizsgálat indítását kezdeményezte a HDB-nél és a Gazdasági Versenyhivatalnál.

A Matáv időközben benyújtotta referencia összekapcsolási ajánlatát, azt a HDB (március 19-én) elutasította, két héttel később pedig az eTel panaszára reflektálva előírta a Matáv szerződéskötési kötelezettségét.

Áprilisban az Alternatív Távközlési Szolgáltatók Egyesülete (ATSZE) megalakulása után röviddel nyilvános állásfoglalásban hívta fel a figyelmet a RIO változatlan formában történő elfogadásának várható negatív következményeire. Ezt követően nyújtotta be a Matáv második RIO-tervezetét.

→ www.etel.hu
→ www.hif.hu
→ www.matav.hu

Eduweb

Történelem távoktatásban

Az Eduweb Rt. – a Multi M Stúdió közreműködésével – ingyenes netes távoktató programot készített a történelem témaköréből. A Fejtöri portál mintegy féléves fejlesztőmunka eredménye, és a Miniszterelnöki Hivatal Informatikai Kormánybiztosságának támogatásával hozták létre.

Készítői elsősorban a történelemből érettségizőkre és felvételizőkre gondoltak az interaktív adatbázis kialakításakor, de a téma iránt érdeklődőknek is tartalmas időtöltést ígér.

A kurzusra jelentkezők kronologikus sorrendben követhetik nyomon a világtörténelmet. Munkájukat névjegyzék, fogalomtár, interaktív időszalag és térképtár segíti. Az elsajátított tudás az automatikus kiértékelésű teszteken, esszéfeladványokon, keresztrejtvényekben és a közkedvelt animációs játék segítségével tehető próbára.

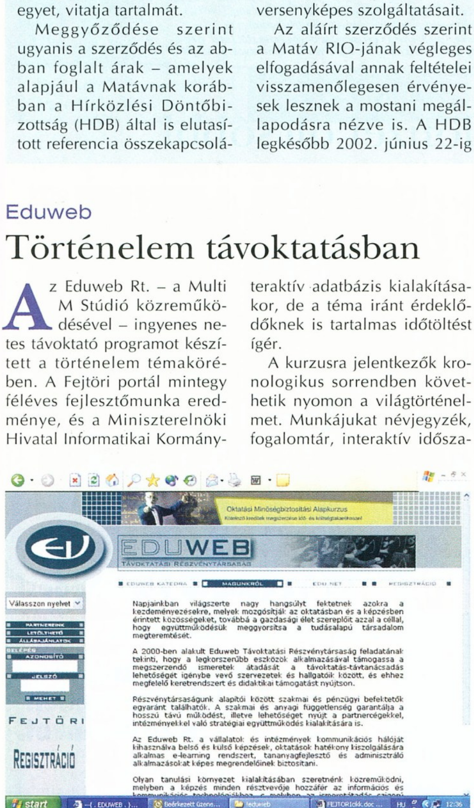

Az Eduweb Rt. webhelyén a Fejtöri mellett más távoktatási kurzusok is elérhetők

A Fejtöri virtuális osztályának eddig mintegy ezer „tanulója" van, akik a fórumon társalogva és elektronikus levélben is felvehetik egymással a kapcsolatot.

A Fejtöri 2003 februárjáig – hallgatószámtól függetlenül – ingyenesen érhető el, a jelentkezés feltétele csupán a www.eduweb.hu és a www .fejtori.hu webhelyen egyaránt megtalálható regisztrációs lap kitöltése.

Ugyanezen az úton érhetők el az Eduweb Rt. és partnerei egyéb kurzusai is.

Az Iskolafejlesztési Alapítvány Utazás és Turizmus című, középiskolásoknak szóló, idegenforgalommal foglalkozó kurzusa jelenleg megtelt, de szeptemberben újra indul.

A pedagógusokra is gondolván éppen most fut a Horváth & Dubecz Oktatási Tanácsadó Bt.-vel közösen létrehozott Oktatási Minőségbiztosítási Alapkurzus tesztverziója, amely az egyre aktuálisabb oktatási minőségbiztos képzésbe kapcsolódik be a világhálón keresztül.

→ Eduweb Távoktatási Rt.
☎ 481-1480
→ www.eduweb.hu
→ www.fejtori.hu

MSI

Bluetooth az alaplapon

A tajvani MSI az alaplapgyártók közül elsőként integrálta a Bluetooth vezeték nélküli hálózati technológiát termékeire. PC2PC–Bluetooth nevű megoldása pont–pont és pont–több pont jellegű vezeték nélküli adatátvitelre egyaránt alkalmas,

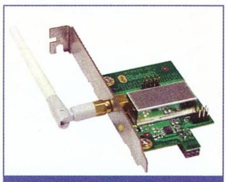

Az MSI újítása vezeték nélküli kommunikációs platformmá változtatja a PC-t

amiben a rálátási szög vagy a fizikai akadályok nem befolyásolják. Az adó-vevő egység 2,45 GHz-es frekvencián működik, átviteli sebessége 1 Mbit/s, hatótávolsága 100 m.

→ Ramiris Rubin Rt.
☎ 412-4300
→ www.ramiris.hu
→ www.msi.com.tw

Hewlett-Packard

Ingyenes magyar elektronikus könyvek

A Hewlett-Packard már ismert elektronikus áruházában e-book tárat rendezett be, ahonnét a magyar szerzők elektronikus könyvei ingyenesen tölthetők le.

A kezdeményezéssel a Hewlett-Packard a kéziszámítógépek (PDA-k) sokoldalú alkalmazhatóságának szemléltetését a magyar kultúra támogatásával ötvözte.

A magas színvonalon megtervezett és kivitelezett formátumú könyvek bármilyen típusú, Windows Pocket PC operációs rendszert futtató PDA-ra, valamint asztali személyi számítógépre is letölthetők. Utóbbi esetben a – szintén ingyenesen letölthető – Microsoft Reader programra is szüksége lesz a felhasználónak.

Az e-könyvek asztali PC-n is olvashatók Microsoft Readerrel

A kéthetente megújuló, induláskor öt művet tartalmazó kínálatban Jónás Tamás és Marno János egy-egy műve mellett Mikszáth Kálmán Beszélő köntös című klasszikusa is helyet kapott.

Az oldalon megjelenő könyvek sorozatszerkesztője Andrassew Iván, akinek nevéhez már számos e-book elkészítése kötődik.

A HP az oldalon az e-book tárban fórumot hoz létre, ahol bárki olyan műfajt, művet vagy szerzőt javasolhat kiadásra, amit vagy akit ilyen formában is szívesen olvasna.

Az újonnan megjelenő könyvekről, illetve a tervezett művekről rendszeres értesítést kaphat e-mailben az, aki feliratkozik az e-book hírlevelére.

➦ www.hpshop.hu
➦ www.microsoft.com /reader

> Alacsony zajszint
> Hőmérséklet szabályozás*
> Több, mint 15 különböző típus
> ISO 9002 minősítés
> Élettartam garancia

Spire®
THE PERFECT COOLING SOLUTION

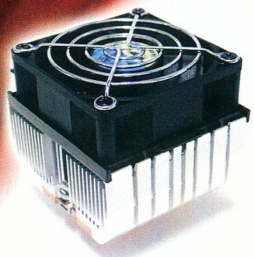

EasyStream™
Socket 478 processzorhűtő
Intel® Pentium® 4 2,4 GHz-ig!

FridgeRock™
Socket 370/A processzorhűtő
AMD® Athlon™ XP 2200+ felett is!

CopperKing II™
Socket 370/A processzorhűtő
AMD® Athlon™ XP 2200+ felett is!

* Bizonyos modelleknél

ECS alaplapok

OZAKI multimédia hangszórók

SONICblue Rio DIGITAL AUDIO termékek

CODEGEN számítógépházak

Pulsar® Pulsar Hungary Kft.

Hivatalos magyarországi forgalmazó.
www.pulsar.hu sales@pulsar.hu

Számítástechnikai disztribúció
1095 Budapest, Soroksári út 42.
Tel.: 219-0395, Fax: 219-0394

GamaxNet

DrayTek ADSL routerek

A Draytek Corporation bővítette jól bevált ADSL routercsaládját. A bevezetés előtti teszteket hazánkban is elvégezték, és az új routerek nagyon jól vizsgáztak. A Vigor 2600 ADSL modemmel egybeépített router, rendelkezik a Vigor 2200 családnál már megismert VPN (IPSec DES és 3DES, PPTP, L2TP) képességekkel is. A Vigor 2300 a 2200X-nek erősebb processzorral épített változata, amely új szolgáltatásként hálózati nyomtató csatlakoztatását is lehetővé teszi. Természetesen a VPN szolgáltatások megmaradtak, és az erősebb processzornak köszönhetően nőtt az átviteli teljesítménye.

A DrayTek Vigor 2600-as ADSL modemét útválasztóval építette egybe

Információtechnikai (IT) berendezések távfelügyeletére alkalmas CM 32 terminálszerver, amely alkalmas a Sun, a Cisco, az IBM és a HP unixos és linuxos eszközeinek kezelésére egyaránt.

Alkalmazását többszintű menürendszer teszi kényelmesebbé, amelynek segítségével többek között megoldható, hogy egyes felhasználók vagy csoportok csak személyre szabott kezelőfelületet, illetve a számukra engedélyezett eszközöket láthassák. A biztonságról SSH v1 és v2, valamint a HTTPS gondoskodik. Jól segíti a rendszergazdák munkáját a portokon beállítható riasztás, amely az adott porton megjelenő szöveg („error", „panic" stb.) hatására e-mailt küld a megadott címre.

- GamaxNet Kft. ☎ 372-7180
- www.gamaxnet.hu
- www.draytek.com.tw
- www.digi.com

Digi terminálszerver

A Digi International új terméke a konzolporton menedzselhető in-

SMC Networks

Barrikádok a SOHO-ban

Az SMC Networks bejelentette az új Barricade SMC7004ABR megjelenését, a SMC7004BR szélessávú útválasztó (router) utódját.

Elődjéhez hasonlóan az új Barricade is a kis- és otthoni irodák igényeihez igazodik, protokollfüggetlen és négyportos 10/100 Mbit/s sebességű kapcsolót, beépített nyomtatókiszolgálót, valamint RS-232-es COM portot is tartalmaz. Az SMC továbbfejlesztett processzorokkal növelte az új modell sebességét és teljesítményét, valamint olyan szolgáltatásokkal is ellátta, mint a kapcsoló portjainak AutoMDI/X funkciója, amelynek köszönhetően minden port uplinkportként használható.

SMC7004ABR: szolgáltatásgazdag útválasztó kisirodáknak

Az új SMC7004ABR egy sor biztonsági szolgáltatást tartalmaz, beleértve a hálózati cím átalakítását (Network Address Translation, NAT), ami a belső hálózatot elrejti az internet elől. Teljes mértékben támogatja a VPN tunnelling funkciót L2TP, PPTP és IPSec átjárókkal, így a távoli felhasználók biztonságosan érhetik el a vállalati erőforrásokat.

A Hacker Attack Logging tovább növeli a biztonságot azzal, hogy érzékeli, naplózza és jelenti a hackertámadásokat. Az új szélessávú router alkalmazásával több felhasználó csatlakozhat egy időben az internetre egyetlen WAN IP-címmel.

A LAN IP-címek kiosztása automatikus, és egyszerűen felügyelhető a DHCP kiszolgálófunkciókkal.

- www.chs.hu
- www.hrp.hu
- www.smc.com

TvNetWork

Újabb netszolgáltató

Bár egyes telefontársaságok megszüntetik kedvezményes díjaikat, a netszolgáltatók optimisták. Ezt jelzi, hogy a szegedi központú TvNetWork Rt. rendkívül kedvezményes áron, bruttó 2250 Ft-ért kínál analóg, illetve ISDN telefonvonalas, korlátlan (24 órás) elérést. A szolgáltatás előnye, hogy az ISDN vonal duplázott, így 128 kbit/s-os sebesség is elérhető rajta, amiért nem kell külön fizetni.

A szolgáltató egyéb netelérési megoldásokat is kínál: a velük szerződésben lévő kábeltévés társaságok vezetékein zajló kábelnetes, illetve antennás (mikrohullámon, bérelt készülékekkel), bérelt vonalas, és a saját informatikai kábelhálózaton zajló (Ethernet végpontos) csatlakozást. A TvNetWork ez utóbbi megoldásban látja a jövőt, így bővíti hálózatát, elsősorban Budapest nagyobb lakótelepein. Ezzel egy időben teszteli a VoIP technológiát, amely a rá épülő szolgáltatás keretében lehetővé teszi majd, hogy a cég a jelenlegi díjak töredékéért kínálja a nemzetközi telefonhívásokat. A TvNetWork Rt. tagja a BIX-nek (Budapest Internet eXchange), saját IP-címtartománnyal, külföldi sávszélességgel rendelkezik, és hamarosan elkészül saját optikai gerinchálózata is.

- TvNetWork központi ügyfélszolgálata ☎ 06-62-550-800
- TvNetWork budapesti ügyfélszolgálata ☎ 349-0121
- www.tvnetwork.hu

Trust

Vezeték nélküli transmitter

A hollandiai Dordrechtben székelő Trust Products Wireless Audio/Video Transmitter 100V típusú készüléke a kép- és sztereó hangjelek kábeles összeköttetés nélküli továbbítására képes. Bármilyen kompozit videojelet szolgáltató eszköz (videomagnó, DVD-/Video-CD-lejátszó vagy számítógép, ha a videovezérlőjén tévékimenet is van) csatlakoztatható hozzá. Legnagyobb átviteli távolsága szabad téren 100 méter, épületben, falakon át és emeletek között körülbelül 30 méter. A termék különlegessége, hogy a vevőegység képes visszaküldeni az infravörös távirányító

Wireless Audio /Video Transmitter 100V: az infravörös távirányító jelét is továbbítja a falakon keresztül a hifitoronyhoz

Cisco Systems

Tizennégy új útválasztó

A Cisco Systems 14 új modellel bővítette moduláris routereinek palettáját. Az eszközök a hálózati intelligencia – a biztonság, a rendelkezésre állás és a szolgáltatásminőség (QoS) – növelését szolgálják a vállalati fiókirodákban. A megoldások a cégközponton kívül dolgozóknak és a távmunkát végzőknek is ugyanazokat a szolgáltatásokat biztosítják, mint a központi iroda hálózata.

A Cisco 3700 Series Application Service Router termékcsalád két új tagja – a Cisco 3725 és a Cisco 3745 – kifejezetten a teljes körű szolgáltatásokat igénylő fiókirodáknak készültek. A Cisco IOS szoftvert futtatják, amely számos kifinomult biztonsági funkciót kínál, többek között állapotfigyelő tűzfalat, IPSec-es virtuális magánhálózatok (VPN-ek) kiépítésének lehetőségét és IDS betörésérzékelő rendszert.

Az új Cisco 2691 Modular Access Router a Cisco 2600-as családjának legerősebb, az eddigieknél kétszer nagyobb teljesítményű tagja, amely a távoli irodai alkalmazások kiszolgálására készült, a Cisco 2600XM moduláris hozzáférési routerek (a 2610/11XM, 2620/21XM és 2650/51XM modellek) pedig akár 33%-kal nagyobb teljesítményt és lényegesen nagyobb memóriakapacitást kínálnak ugyanazon az áron, mint a jelenlegi Cisco 2600 sorozatú útválasztó modellek.

A négy kártyahelyes Cisco 1760 átfogó biztonságot, valamint az 1700-as sorozat legnagyobb teljesítményét, rugalmasságát és hangportsűrűségét nyújtja, az új Cisco 1721 két kártyahelyes moduláris hozzáférési router pedig az 1720-as modell áráért optimalizált adathozzáférést, nagyobb teljesítményt, memóriát és IEEE 802.1Q VLAN támogatást kínál.

Kifejezetten a távoli irodai és otthoni környezetekhez fejlesztett, intelligens szolgáltatásokat kínáló, új eszköz a SOHO 77H és a Cisco 827H ADSL, illetve a Cisco SOHO 71 szélessávú routerek, amelyek kábeltévés technológiával vagy DSL modemmel történő hálózati hozzáférést biztosítanak. Legfontosabb jellemzőik a megfizethető ár, a többfelhasználós hozzáférés, a beépített biztonság és a VPN, valamint a Cisco IOS szoftver felügyelhetősége és megbízhatósága.

➚ www.cisco.com/go/2600
➚ www.cisco.com/go/800
➚ www.cisco.com/go/SOHO70

jelét az adóhoz, így például a videomagnó vagy a DVD-lejátszó a vevő oldalról távirányítható marad. Ahhoz, hogy a transmitter e képességét kihasználhassuk, a csomagban található infradobozkát az adott készülékre kell irányítani. A transmitter formatervezett, kissé futurisztikus műanyag házban foglal helyet, aminek a kör alakú, minden irányban állítható antenna hi-tech felhangokat kölcsönöz. A termék dobozában a használathoz szükséges két hálózati adapter, valamint a kábelek is megtalálhatók.

Magyarországon a Trust termékeit az AlphaSonic Kft. importálja és forgalmazza.

➚ AlphaSonic Kft.
☎ 350-6822
➚ www.alphasonic.hu

...azon rágódtam

megtettem-e mindent, hogy a cégem informatikai rendszere tökéletesen védett legyen?

Kicsit eltévedtem a dobozos vírusölő szoftverek kínálatában. Nem láttam át, hogy az adott termékek milyen hatásfokkal működnek. Hány gépre kell telepíteni? Hol vannak a rendszerben azok a gócpontok, amelyek különösen vírusveszélynek vannak kitéve. És ami a lényeg — a speciális problémáimat hogyan tudnám az állandó követés mellett lokalizálni?

Szóval tele voltam kérdésekkel, amikor kapcsolatba kerültem a **VirusBusterrel.**

Ők a rendszer felülvizsgálatával kezdték. Az eredmény egy testreszabott, komplex megoldás lett, amely a folyamatos támogatás mellett speciálisan az én problémáimra adott hatásos választ.

Nyugodt vagyok, mert tudom, hogy a legsúlyosabb üzemzavar esetén is a nap bármely szakában elérhetem őket és segítenek a problémám megoldásában.

VirusBuster™

1116 Budapest,
Vegyész utca 17-25.
Tel: 382-7000
Fax: 382-7007
mail@virusbuster.hu

www.virusbuster.hu

Magyar BeOS-es oldalak

Számos operációs rendszer létezik – némelyik híres (hírhedt), mások kevésbé elterjedtek. Utóbbiak közé tartozik a BeOS. Rengeteg külföldi webhely foglalkozik vele, de közülük kevés a magyar nyelvű. A régebb óta létező beos.hu mellett most újabb site jelent meg: a beos.webbiz.hu.

Dudás Zoltán (dudl@vogel.hu)

A hely ugyan magyar nyelvű, de már a nyitóoldalán választhatunk (némi zene kíséretében), hogy magyar vagy angol nyelvű oldalakat szeretnénk látni.

A főoldal tartalmazza az aktuális híreket a BeOS világából, valamint innen értesülhetünk a site újdonságairól is.

A szerkesztő (Dancsok Zoltán, alias Strogg) pár oldalban elmondja számunkra, hogy mi is az, amivel a site-ja foglalkozik (történelmi és szakmai áttekintéssel), és ő miért pont ezt a rendszert alkalmazza.

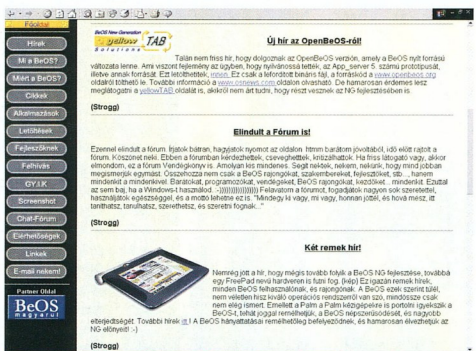

A főoldal friss hírekkel

A Cikkek rovatban számos érdekes és hasznos olvasmányt találunk, amelyek elősegítik BeOS-beli jártasságunkat – telepítés, meghajtóprogramok stb. Ilyen rendszerhez elengedhetetlenek a meghajtóprogramok és az alkalmazások. Jó néhány – ingyenesen használható – alkalmazás található az oldal letöltési részében, de a korlátozott tárhely miatt a teljesség igénye nélkül. A szerkesztő utat nyit a lelkes fejlesztők előtt, ugyanis az oldalon forráskódokat is találunk – ezek azonban nem nyilvánosak, csak bizonyos feltételekkel használhatók fel. Emiatt külön jelszót kell kérnünk a bejutáshoz, valamint nyilatkoznunk kell, mire használjuk a kezünk közé került programsorokat. Ez érthető, hiszen mások programjait átírni, illetve felhasználni saját fejlesztésekre csak úgy etikus (és törvényes!), ha elfogadjuk a készítő feltételeit.

A GYIK (GYakran Ismételt Kérdések) problémáinkra, kérdéseinkre próbál megoldást, választ adni. A webhelyen megtalálhatjuk a manapság oly népszerű fórumot is. Ehhez nem hiszem, hogy különösebb magyarázat szükséges. Akik még életükben nem láttak BeOS-t, azoknak sem kell elkeseredniük, hiszen jó pár képernyőmentést (screenshot) találunk az oldalon – például egy-két érdekesebb képet arról, amikor egyszerre több, sok erőforrást igénylő alkalmazás (MP3- és videolejátszás stb.), illetve játék fut egyszerre. A kapcsolatoknál témákra bontva találjuk az e-mail címeket, ami megkönnyíti a szerkesztő munkáját az olvasók leveleivel.

Mi is aktívan részt vehetünk az oldal bővítésében. Cikkeinket (vélemény, kritika, netán szakmai tipp, segítség), saját fejlesztéseinket, valamint esetleges észrevételeinket (például a letölthető programokkal kapcsolatban) szívesen fogadja a webhely szerkesztője.

A hely kincset ér mindazoknak, akik BeOS-t használnak vagy szeretnének használni. A site tartalmán látszik, hogy törődnek vele, hiszen folyamatosan bővül – jelenleg például az angol nyelvű rész teljessé tétele folyik. A site felülete

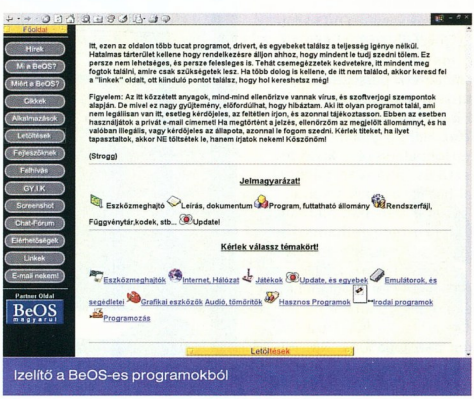

Ízelítő a BeOS-es programokból

talán túlságosan is egyszerű – bár ennek az analóg netelérést használók inkább örülnek.

beos.webbiz.hu
- beos.hu
- A BeOS hivatalos webhelye: www.beincorporated.com
- Hírek a BeOS világából: www.benews.com
- BeOS-es programok: www.bebits.com
- BeOS-es játékok: www.begamer.com

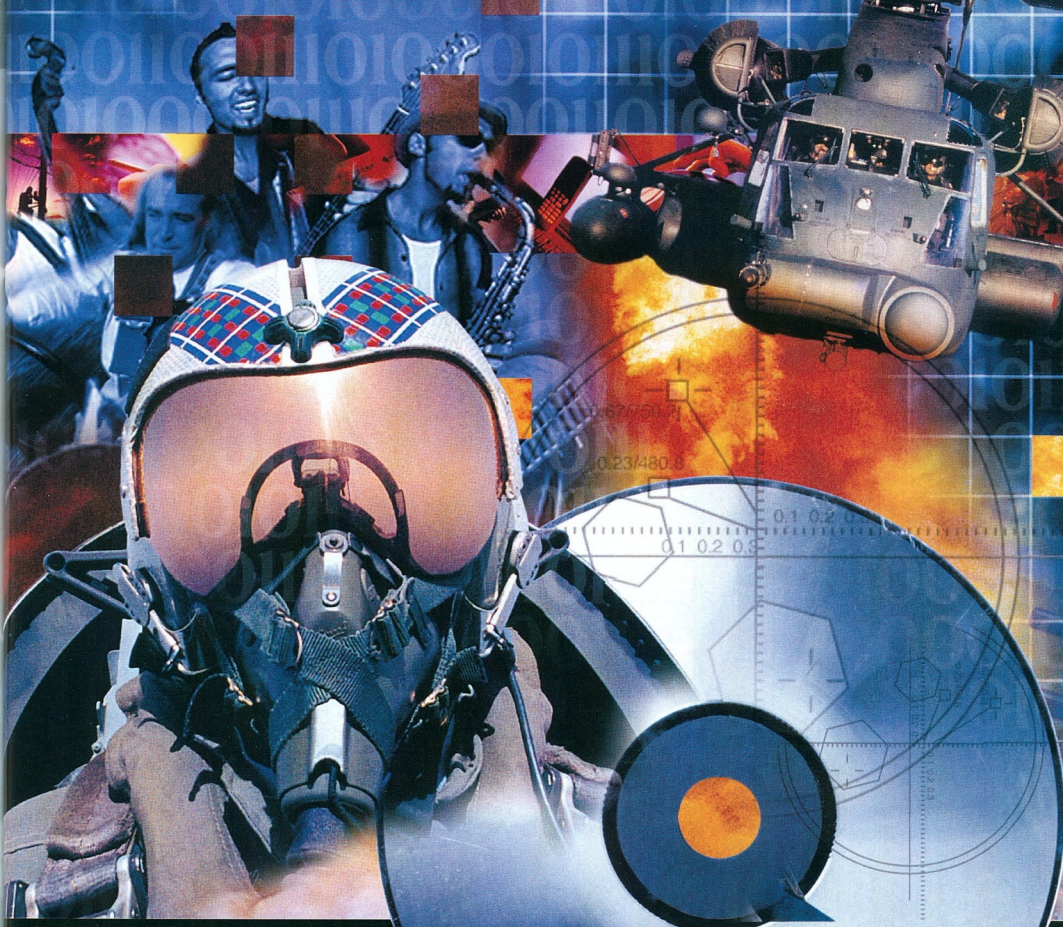

DVD LEMEZEK, KIADVÁNYOK ELŐKÉSZÍTÉSE, GYÁRTÁSA

1114 Budapest, Bartók Béla út 51.
Tel.: (1) 209-3700, 209-1097, 209-1098
Fax: (1) 361-0197
www.comser.hu
dvd@comser.hu

Számítástechnikai Szolgáltató Kft.
COM SER

Dudás Zoltán

SiteFinder 2.0

A belső linkkereső

Ha a valaki használja a méltán népszerű IRC klienst, a SiteFinder 2.0 kissé megkönnyíti az életét. A program folyamatosan figyeli a naplófile-okat, és amint felbukkan benne egy FTP link, azonnal berakja az adatbázisába. Így nem kell a naplófile-okban turkálnunk, csupán meg letöltéséhez. Az elraktározott site-címeket exportálhatjuk szövegfile-ba (például a BulletProof FTP számára), HTML-be, illetve közvetlenül a GetRightba vagy a NetVampire-be. A program szolgáltatásként (ezt Demon módnak nevezi) is futtatható, így megadott időközönként frissíti tárházát működés közben. A keresőrendszere rendkívül fejlett. Előre generált kereséseket hajthatunk végre, de általunk alkotott szókapcsolatokkal is tudunk szűrni az elraktározott oldalak között. A program csak mIRC klienssel együtt használható, de hogy valóban kihasználhassuk a képességeit, érdemes GetRightot vagy NetVampire-t alkalmazni letöltéseinkhez. A SiteFinder 30 napos próbaváltozata megtalálható CD-mellékletünkön. Ha megtetszett, rendkívül kedvezményes áron (csak Közép- és Kelet-Európában), 5 USD-ért vásárolhatjuk meg.

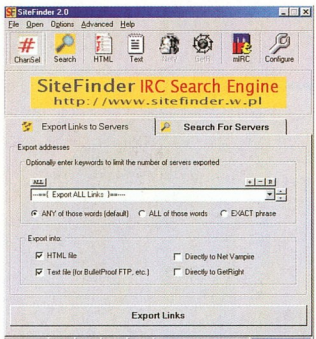

SiteFinder: linkekre vadászva

kell adnunk a helyüket a SiteFinder telepítésénél.

A program együttműködik a NetVampire és a GetRight letöltéskezelővel: amelyik helyről letöltöttünk velük, a SiteFinderrel megkereshetjük, és újra felhasználhatjuk más programok, MP3 file-ok stb.

➔ www.sitefinder.pl

Activity Monitor 2.6

Már megint mit művelsz?

Iskolák, munkahelyek informatikai rendszerének használata során felmerülhet, hogy a nebulók, kollégák nem egészen azt csinálják, ami a feladatuk lenne. Ennek ellenőrzéséhez számos program létezik, egyikük az Activity Monitor. A program 2.6-os verziója azonban nem csak figyelésre képes. Két részből áll: az egyiket, az ügynököt a figyelni kívánt gépekre kell telepíteni, a másikat pedig arra, ahonnan megfigyeljük őket. Az ügynök rejtve fut a kiválasztott gépeken, így a felhasználó nem tudja, mikor figyelik meg „munkája" közben. A rendszer lelke a monitorozóprogram – ezt a központi gépre kell telepíteni, ahonnan a többire csatlakozunk. Utána mindent ellenőrizhetünk: milyen billentyűket ütött le az illető, mi van a képernyőjén, milyen alkalmazások futnak a gépén, és közülük melyeket használta közvetlenül. Végül, de nem utolsósorban megnézhetjük, hogy a felhasználó merre járt a neten.

A megfigyelés eredményéről naplófile-ok készülnek. Ezeket off-line-ban is elkészíttethetjük

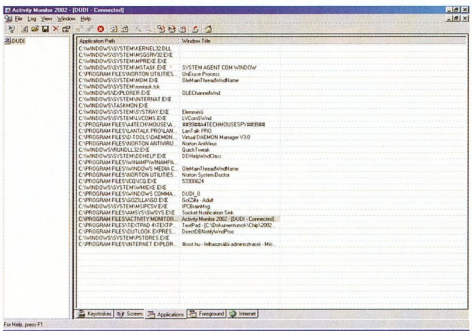

Activity Monitor: lám, valaki már megint tilosban jár

a megfigyelt géppel, hogy később letöltve ellenőrizhessük, ki mit csinált „felesleges" idejében. A program ára 39 USD egy megfigyelt gépre, további licencek vásárlása esetén azonban jelentős kedvezményt adnak a készítői.

➔ www.softactivity.com

McAfee SecurityCenter

Ingyenes biztonsági felmérés

A McAfee SecurityCenter nevű terméke felméri, hogy számítógépünk mennyire védett vírusok, hackertámadások és abuse ellen (abuse: weboldalak illetéktelen információgyűjtése gépünkről). Mindhárom támadástípusról részletes ismertetőt kapunk, sőt a program javaslatokat ad, miképpen tudunk ellenük védekezni. 1-től 10-ig terjedő skálán osztályozza a három kategóriát és a gép általános biztonsági állapotát. Telepítése után azonnal javaslatokat tesz konkrét frissítésekre (például az Internet Explorer javításainak telepítésére), ezeket gombnyomással letölthetjük, illetve információt kérhetünk róluk. A program segít kiigazodni a különböző McAfee termékek között (VirusScan, Personal Firewall, Privacy Service), és ezek próbaváltozatait szintén letölthetjük vagy megvásárolhatjuk a segítségével. A SecurityCenter ingyenesen letölthető a McAfee webhelyéről.

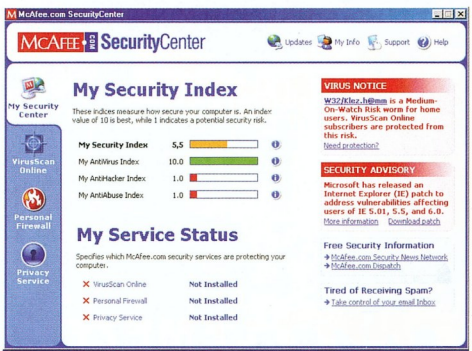

McAfee SecurityCenter: ennél jobb eredményt kéne elérnünk...

ECS ELITEGROUP

Tiszta forrásból
2 év teljeskörű garanciával
Önálló jótállási jeggyel

K7S6A

SiS745 - Super I/O & LPC - System Hardware Monitor - AC97 on board
DDR 333 támogatás!

- **AMD® Athlon™ és Duron™ processzorokhoz**
- **FSB 200/266 MHz támogatás**
- **DDR 200/266/333 MHz támogatás (3 GB-ig)**
- **SiS745 chipset**
- **5 PCI, 1 4x AGP, 1 CNR slot**

ECS K7S5A
- SiS 735 chipset
- AMD® Athlon™/Duron™ processzorokhoz
- SD133 és DDR 200/266 támogatás
- 5 PCI, 1 4x AGP, 1 AMR slot
- AC97 integrálva

ECS P4S5A
- SiS 645 chipset
- Intel® Pentium® 4 Socket 478 processzorokhoz
- SD133 és DDR 200/266 támogatás
- 5 PCI, 1 4x AGP, 1 AMR slot
- AC97 integrálva

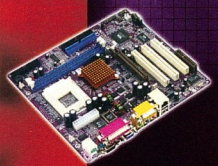

ECS L7VMM v1.0
- VIA KM266 chipset
- AMD® Athlon™/Duron™ processzorokhoz
- DDR 200/266 támogatás
- 3 PCI, 1 AGP, 1 CNR slot
- AC97/Realtek LAN integrálva
- Micro ATX

ECS P4VXASD2
- VIA P4X266A chipset
- Intel® Pentium® 4 Socket 478 processzorokhoz
- SD133 és DDR 200/266 támogatás
- 4 PCI, 1 4x AGP, 1 CNR slot
- AC97 integrálva

ECS P6S5AT
- SiS 630T chipset
- Intel® Celeron™/Pentium® III (Tualatin és Coppermine) processzorokhoz
- SD133 és DDR 200/266 támogatás
- 5 PCI, 1 4x AGP, 1 AMR slot
- AC97 integrálva

ECS P4IBAD v1.0a
- Intel® 845 chipset
- Intel® Pentium® 4 Socket 478 processzorokhoz
- DDR 200/266 támogatás
- 6 PCI, 1 AGP, 1 CNR slot
- AC97 integrálva

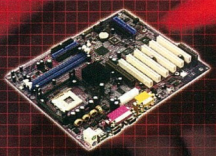

OZAKI multimédia hangszórók

hűtőventilátorok

SONIC blue **Rio** DIGITAL AUDIO termékek

CODEGEN számítógépházak

Pulsar®
Pulsar Hungary Kft.

Hivatalos magyarországi forgalmazó.

www.pulsar.hu **sales@pulsar.hu**

Számítástechnikai disztribúció
1095 Budapest, Soroksári út 42.
Tel.: 219-0395, Fax: 219-0394

Egy CRM megoldás szívében

Felmérések szerint az ügyfélkapcsolati (Customer Relationship Management, CRM) rendszerek bevezetése eddig az esetek 55%-ában bizonyult sikertelennek. A vállalatok nagy része a kudarcok nyomán felismerte, hogy a CRM nem egyszerűen alkalmazáscsomag, hanem új gondolkodásmód, amellyel a cég egészének azonosulnia kell. Ennek az új filozófiának egyre nagyobb részben válik alapjává a kapcsolatkezelő központ (Contact Center).

Dudás Zoltán (dudl@vogel.hu)

A kapcsolatkezelő központ – mint neve is jelzi – az ügyfeleknek a vállalathoz való kapcsolódásának első pontja, a cégnek ez a része látható az ügyfél számára is. A CRM által a középpontba helyezett ügyfél számára a kapcsolatkezelő központ testesíti meg a céget. Nem mindegy tehát, hogy a megszerezni vagy megtartani kívánt ügyfelek milyennek látják ezen keresztül a vállalat egészét.

A korszerű kapcsolatkezelő központok a CRM három fő részéből már nemcsak az együttműködési (kollaboratív) részt fedik le. Egyre több esetben átfedik a műveleti (operatív) részt is, miközben adatokkal segítik az elemzési (analitikus) oldalt.

A CRM három fő része:

- a kollaboratív CRM felelős az ügyfelekkel való kapcsolattartásért;
- az operatív CRM a vállalat belső, üzleti folyamatainak automatizálásáért, irányításáért felel;
- az analitikus CRM az adatok elemzése révén igyekszik megismerni az ügyfeleket és vásárlási szokásaikat.

A Genesys által támogatott PBX-ek: Alcatel, Aspect, Ericsson, Fujitsu, Harris, Intercom, Lucent, Mitel, NEC, Nortel, Rockwell, Siemens;

...hálózatok: AT&T, MCI, Sprint, Stentor;

...IVR-ek: Brite, DT/6000, DirectTalk, Edify, Intervoice, Meridian, Periphonics, Syntellect, Voicetec;

...gateway-ek: Alcatel, Cisco, Lucent;

...operációs rendszerek: Aix, HP/UX, Solaris, Tru64 Unix, Windows NT és Windows 2000;

...adatbázis-kezelők: DB2, Informix, MS-SQL, Middleware (Tuxedo MQ series), Oracle, Sybase;

...programozási felületek: COM /OLE, Corba, DCOM/ActiveX, DDE, Java, OCX, TAPI;

...front- és back-office alkalmazások: BAAN, Clarify, Remedy, SAP, Siebel, Vantive;

Híváskezelő központok

Hosszú ideig a híváskezelő központok (Call Center) uralták az ügyfélszolgálatok piacát. A telefonon érkező megkeresések megválaszolása, kielégítése volt az elsődleges cél, ezért a megoldások a telefónián alapultak.

A gyártók, felismerve a lehetőséget, beillesztették a híváskezelő központok képességeit a telefon-alközpontokba. Bár rövid távon szinte minden más szoftvergyártót kiszorítottak a piacról, hosszabb távon ez a megoldás akár vesztüket is okozhatja.

Az újabb technológiák megjelenésével a híváskezelő központokat fel kellett készíteni a különböző médiumokon – e-mail, fax, web, chat, SMS stb. – érkező megkeresések fogadására is. Az ilyen sokoldalú rendszereket már kapcsolatkezelő központnak nevezik.

Az alközpontokba illesztett rendszereknél a gyártók külső alkalmazások segítségével próbálják kezelni az előbb említett alternatív médiákon érkező megkereséseket. Míg az ilyen heterogén rendszerek egyre nehezebben tudják kielégíteni a felhasználók igényeit, addig az informatika oldaláról érkező, egységes megoldások fénykorukat élik. Az utóbbi csoport egyik kiemelkedő képviselője a Genesys Suite 6.

Genesys Framework – minden egy pontban

A Genesys az Alcatel tulajdonában álló, a világ vezető CRM-fejlesztői közé tartozó cég. Kapcsolatkezelő központjainak alapvető filozófiája: mindent egy helyre összevonni, legyen szó akár felügyeletről vagy üzemeltetésről. A keretrendszer teljes rálátást nyújt a kapcsolatkezelő központra, rögzít minden, az interakciókkal kapcsolatos adatot, és ezek alapján készít statisztikákat.

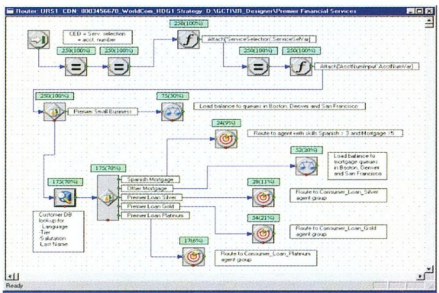

Útvonal-választási stratégiák

A megoldásnak mind a hat modulja könnyedén beilleszthető a keretrendszerbe, amely kapcsolatot teremt közöttük és felügyeli őket. A modulok közvetlenül nem kommunikálnak egymással, csak a keretrendszeren keresztül. Így lehetséges az irányítási modul függetlenítése az interakciók típusától, vagy a beérkező és kimenő hívások tökéletes vegyítése.

Enterprise Routing

Az interakciók megfelelő irányítása kulcskérdés. A beérkezett interakciókat az irányítási modul a hozzájuk csatolt adatok (ügyféladatok, az aktuális ügy

adatai, az interakciót leíró adatok stb.) és a rendszer pillanatnyi terhelési adatai alapján állítja be a megfelelő ügyintézői csoport várakozási sorába. A tranzakciók kiadása egy adott ügyintézőhöz a szükséges szolgáltatási szint és a prioritás alapján történik.

A tranzakciók csak leíró adataikban hordozzák típusukat, ezért a kezelésük teljesen egységes. Például ha kiemelt fontosságú ügyféltől érkezik e-mail, de az összes alkalmas ügyintéző foglalt a beérkező hívások miatt, akkor a rendszer idővel megemeli a tranzakció prioritását, és amikor az elér egy bizonyos értéket, akár a szolgáltatási szint rovására is kiadja az e-mailt egy ügyintézőnek. Más esetben, ha egy adott ügyfél már túl hosszú ideje várakozik és nincs szabad, megfelelő ügyintéző, az irányítási modul képes csökkenteni az ügyintézőre vonatkozó kívánalmakat annak érdekében, hogy a szolgáltatási szintet (rövid várakozási idő) megtarthassa.

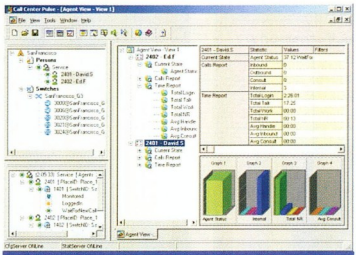

Köszönöm a jelentést, ügynök úr!

Internet Contact – személyre szabott kapcsolat minden oldalról

A már említett alternatív csatornákon érkező interakciók kezelése rohamosan felértékelődik. Fontos az ezt kezelő megoldás teljes beillesztése a rendszerbe az egységes kezelés érdekében. A már hagyományosnak mondható interakciók mellett a Genesys sok új lehetőséget is kínál a felhasználóknak.

Az egyik ilyen a Co-Browsing – az ügyfél segítséget kérhet például egy webes űrlap kitöltéséhez.

Az ügyfél és az ügyintéző ugyanazt látja a saját monitorán, miközben egy csevegőablakban, telefonon, vagy éppen a neten keresztül VoIP segítségével közösen töltik ki a kérdéses nyomtatványt.

Az ilyen és ehhez hasonló megoldások teszik személyre szabottá a szolgáltatást – a minőségi kiszolgálás pedig óriási segítség az ügyfelek megszerzésében és megtartásában.

Outbound Contact – hasznosat a hasznossal

Egyre több vállalat ismeri fel a kimenő hívások kezelésének jelentőségét. Ez a legkézenfekvőbb módja a meglévő infrastruktúra és munkaerő-állomány gazdaságos üzemeltetésének. Viszonylag kis befektetéssel lehetőséget nyújt a kapcsolatkezelő központ teljes kihasználására, és nagyon jól használható a cég – egyébként drága – marketingkampányainak lebonyolítására.

Ezeknek az igényeknek a kielégítéséhez a modulnak a rendszer szerves részét kell képeznie, hiszen az ideális működés érdekében szinte az összes részegységgel szorosan együtt kell működnie.

El kell tudnia érni az ügyféladatbázist, az ügyintézői csoportokat, az irányítási modult és a bejövő, illetve kimenő hívások tökéletes összefésülése (Call-Blending) érdekében pontos adatokkal kell rendelkeznie a rendszer, az ügyintézői csoportok és az egyes ügyintézők pillanatnyi terheléséről.

Az Outbound Contact modul a keretrendszeren keresztül kapcsolatban áll a többi modullal, hozzáfér a rendszer erőforrásaihoz, ezért tökéletes összhangban működik a teljes rendszerrel.

Network Routing – több helyszínes kapcsolatkezelő központok egyesítése

A Genesys Suite 6 részei számára ez a modul fogja össze az eltérő infrastruktúrájú és különböző földrajzi helyeken található kapcsolatkezelő központokat. Segítségével a keretrendszer és a többi modul egységes, virtuális kapcsolatkezelő központ felett üzemel. Az irányítás, az ügyintézők felügyelete, a statisztikák és minden egyéb a rendszer egészét átfogják, technológiai és földrajzi határok nélkül.

Workforce Management – nem feltétlenül bonyolult

Összetettebb kapcsolatkezelő központok esetén a mindenkori terheléshez igazodó ügyintézői beosztás elkészítése komoly kihívás az üzemeltető számára.

A Workforce Management modul képes pontos előrejelzést készíteni a keretrendszer által nyújtott visszamenőleges forgalmi adatokból. Az ügyintézői oldalon olyan eszközöket kínál, amelyekkel maguk az ügyintézők határozhatják meg, melyik napon, melyik műszakban, milyen szabadnapokkal, szabadságokkal szeretnének dolgozni. Támogatja mind a fix, mind a dinamikus műszakok létrehozását.

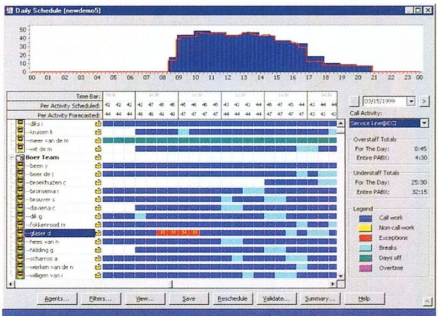

Napi munkaellenőrzés

Az előrejelzésből és az ügyintézői kívánalmakból pontos ütemezést készít a modul. Ez az ütemezés a működés során valós időben ellenőrizhető.

Universal Workflow – kirándulás az operatív CRM világába

A kapcsolatkezelő központba szervesen illeszkedő modul feladata az irodai folyamatok irányítása oly módon, hogy a kimenő és beérkező interakciók e folyamatok részeivé válnak.

Egységesíti a kapcsolatkezelő központot és az irodai dokumentumkezelést, ezáltal elérhetővé téve az összes ügyfélkapcsolattal összefüggő dokumentumot mind az ügyintézők, mind a menedzsment számára.

Hazai partner a megvalósításban

A Genesys idén márciusban lépett partnerségre a hazai Euronet Informatikai Rt.-vel, és több közös projektet indítottak. Az Erste Banknál és a GE Lightingnál működik a Genesys kapcsolatközponti rendszere – utóbbinál a cég teljes európai kapcsolatközpontja Budapesten van. A Euronet – a kommunikáció szakértőjeként – elsősorban a hazai ügyfelek kiszolgálásában, képzett és tapasztalt munkatársaival a rendszerek testre szabásában, implementálásában kap szerepet, valamint Horvátországban is ellátja a Genesys termékeinek képviseletét.

Sponga Tamás

Treo 270: egy lépés előre

Handspring

Miközben a Handspring jelentősen csökkenti Visor termékcsaládja árait, figyelő tekintetünket érdemes a Treo termékcsaládra is vetni. A Treo 180 és 180g mobiltelefon/PDA öszvérek sikert arattak bemutatásukkor, és eladásaik is kedvezően alakulnak. Már a két világításos billentyűzete lesz, nem kap kézírás-felismerő részt, és jóval nagyobb akku látja el a szí-

Treo 90 – a mobiltelefon nélküli öcsike

Treo 270 – a mindentudó testvér

nes kijelző miatt megnövekedett energiaigényét. Készenléti ideje nagyjából 150 óra, beszélgetési ideje hozzávetőleg 3 óra lesz.

A Treo 90 is színes kijelzőjű készülék lesz, a PalmOS 4-et futtató kézigépet 33 MHz-es DragonBall processzorral és 16 Mbyte-os memóriával szerelik. Érdekes, hogy ebben a készülékben nem lesz telefon, de a Visor családból is kilóg – ez az első olyan készülék a cégtől, amiben SD kártyahely van, de a Springboard slot nem került rá. A kisebbik Treo ára 299, míg a nagyobbiké 500 dollár lesz.

180-as bejelentése körüli időkben lehetett hallani a következő, színes (Color Super-Twist Nematic) kijelzővel ellátott Treo kommunikátor fejlesztéséről, aminek megjelenése 2002 végére volt várható. Újabb hírek szerint várhatóan még júniusban megjelenik a Treo 270, a Treo 90 pedig nem sokkal később.

Keveset lehet tudni a két új készülékről, annyi azonban biztosnak látszik, hogy a 270-es modellnek hátté-

➦ www.handspring.com/products/

Üsd, vágd!

Intermec Technologies

Ahogy az autóknál, mobiltelefonoknál és az élet szinte minden területén, a kéziszámítógépek piacán is megjelent a hétköznapi, átlagos igénybevételnél sokkal többet kibíró eszközök kategóriája. A leginkább szabadban, sőt vadonban használatos készülékeknek illik por-, víz-, és ütésállónak lenniük.

Intermec 700 Series – a strapabíró munkatárs

Az Intermec Technologies a közeljövőben kívánja útjára bocsátani 700 Series nevű, PocketPC 2002 operációs rendszert futtató készülékét. E kimondottan „erős" igénybevételre tervezett kéziszámítógépet használhatjuk esőben, a por sem árt neki, sőt azt is kibírja, ha másfél méter magasból leejtjük (no persze nem követeli meg a használati utasítása). A 3,8 colos színes kijelzőjű kézigépben 400 MHz-es Intel XScale PXA250 processzor ketyeg. Társával vagy asztali géppel Bluetooth és 802.11b vezeték nélküli kapcsolatot tud létesíteni és PDF417 vonalkódolvasót is beleépítettek.

A strapabíró eszközt csak nagy tételben lehet vásárolni, így valószínűleg csak nagyobb cégek fogják rendszerbe állítani. Szoftverkörítését is a megcélzott vásárlóközönség szerint alakították ki: RoutePower, ArciTech és i-gistics. Az év második felében megjelenő Intermec 700 Series – ahogy a kategóriájától „elvárható" – nem lesz olcsó, hozzávetőleg 1600-2000 dollárba kerül majd darabja.

➦ http://home.intermec.com/

Olvasópróba

Seiko Instruments USA

A kézigépek kézírásfelismerése egyre jobb, és a billentyűzet mellett (sokszor helyett) az egyik legelterjedtebb szövegbeviteli mód alapja. A Seiko Instruments új, InkLink Handwriting nevű rendszere kicsit kilép a frontvonal elé. Ugyanis ez nem az eszközbe épített rész, hanem különálló periféria – átalakítja a kézírást elektronikus formátumba a saját fejlesztésű Binaural Technologyt felhasználva.

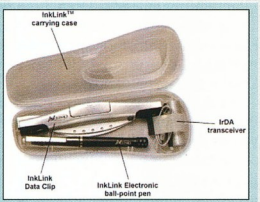

Az ultramodern menedzser tolltartója

Az InkLink tollal bármilyen papírra írva az írást az InkLink Data Clip olvassa el és küldi tovább a kézigépnek vagy a PC-nek. A rendszer használható PalmOS, PocketPC és Windows operációs rendszerek alatt. Az eszközzel egyszerűen bevihetők a kézírásos szövegek vagy rajzolt ábrák a kéziszámítógépbe vagy asztali PC-be. A kézigépekkel IrDA, a PC-kkel USB kapcsolaton kommunikál az InkLink.

Energiatakarékosság

Palm, ARM

A Palm következő generációs gépei a most fejlesztés alatt álló PalmOS 5-ös verzióját fogják futtatni, és ehhez az eddig használt Motorola 68000-es DragonBall processzorokat lecserélik ARM CPU-ra.

Az új processzorok jóval gyorsabbak az eddigieknél, amire szükség is van a PalmOS 5 kibővített multimédiás képességei miatt. Az új Palm gépekről szóló első hírek után mindjárt megjelentek az aggódó levelek a hírcsoportokban arról, vajon mekkora lesz az új generációs Palmok fogyasztása.

A Motorola első ARM magra épülő processzora a DragonBall MX1. Ilyen processzorú, PalmOS 5-öt futtató gépen valós idejű MPEG kódolást és dekódolást mutattak be a PalmSource fejlesztői konferencián. A Motorola képviselője itt elmondta, hogy az MX1 akár 200 MHz-en is futhat, mégis csupán fele annyi energiát fogyaszt, mint a mai Palm kézigépek. Ennek oka a hardver és az operációs rendszer teljesen újragondolt és átdolgozott együttműködése.

Érdekes, hogy a Palm minden valószínűség szerint már elkötelezte magát a Texas Instruments ARM maggal készülő processzorai mellett, miközben a jól sikerült bemutató Motorola DragonBall MX1-gyel zajlott.

TT Tech

Kabátgyűjtemény

A 2001-ben alapított TT Tech teljes termékskálája a kézigépekhez fejlesztett eszközökből áll. A listában a Handspring, a Palm, a Compaq és a Samsung palmtopjaihoz készített, bölcsőszerűen a gépek aljára csúsztatható billentyűzetek találhatók meg. A billentyűzet segítségével egyszerűbbé válik az e-mailek megírása, de bármilyen szövegszerkesztési feladat könnyebben megoldható így, mint a kézírásfelismerővel bűvészkedve.

Billentyűzetes iPaq

SnapNPlay – játékörülteknek

A cég két új, megjelenés előtt álló büszkesége, a Compaq iPaq H3835/3850/3870/3875 típusú kézigépekhez csatlakoztatható SnapNType 39 gombos mini billentyűzet és a cég különleges, a Handspring Visor családhoz illeszthető SnapNPlay kiegészítője, amivel a játékos kedvűeket célozzák meg.

A SnapNPlay-jel kiegészítve a palmtop átalakul játékkonzollá, ugyanis e kiegészítőn nyolcirányú botkormány és két tűzgomb kapott helyet. Igazi különlegessége, hogy visszaható – azaz megfelelő programoknál rázza az egész szerkentyűt.

A SnapNPlay 30, míg a SnapNType 40 dollárba kerül majd megjelenésekor.

Alcatel

Megnyúlt képpel

A francia Alcatel telefonjai hazánkban nagy népszerűségnek örvendenek, ami nagyrészt alacsony áruknak köszönhető. A felső kategóriába sorolható 7xx-es sorozat következő képviselője a 715-ös lesz, ami valószínűleg a hazai piacon is meg fog jelenni.

A 88 g tömegű és 116x43x20 mm-es készülék kinézete jelentősen különbözik az eddigi Alcatel modellekétől, köszönhető a hatalmas, 100x150 képpontos kijelzőjének.

A GPRS ma már megszokott, ahogy a WAP 1.2.1 is, EMS üzenetek továbbítására is lesz lehetőség – érdekes módon az MMS-t nem ismeri. A memóriájába 800 név menthető, és így is marad hely 1000 találkozó bejegyzésének és 60 egyéb jegyzetnek. PC-vel IrDA vagy SyncML révén képes összehangolni az adatokat. A beépített játékok között van, amelyikben két résztvevős üzemmód is választható – ehhez persze másik

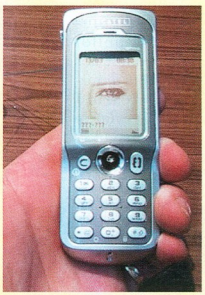

Alcatel 715 – kis fazonigazítás

Alcatel 715 készülék is kell. Megjelenése június végére vagy július elejére várható.

Enteos

Tapitelefon

A kéziszámítógépek világában már évek óta elfogadott és elterjedt megoldás az érintésérzékelő kijelző használata. A mobiltelefonokat szemből nézegetve pedig látunk egy kijelzőt, és az előlap nagyobb részét elfoglaló billentyűzetet – miért ne lehetne egyesíteni ezt a kettőt?

Az egyik ismertebb próbálkozás a billentyűzet és az érintőképernyő kijelző kombinálására a jobb sorsra érdemes Ericsson R380 volt, azonban magas ára miatt nem igazán terjedt el.

i-GO 500: összemosott kijelző és billentyűzet

A hazánkban – egyelőre – ismeretlen Enteos cégnek most komoly esélye van, hogy kitörjön ebből a kategóriából. A cég i-GO 500 típusú telefonja a mai átlagos mobilkészülékektől kicsivel többet tud: kétsávos, GPRS, WAP 1.2-es böngésző, 256 szürkeárnyalatú kijelző, átlagos – 105x46x20 mm-es – méret, EMS küldés, IrDA port, vibráló hívásjelző, határidőnapló, játékok, SMTP/POP3 alapú levelezés stb.

A készülék különlegessége – mint azt sejteni lehetett –, hogy nem találunk rajta külön billentyűzetet, csak hatalmas, 256x118 képpontos érintésérzékelő kijelzőt, amin a telefon kezelőgombjai és a billentyűzet képe jelenik meg. Mi ennek az előnye? Például WAP használatakor a teljes képernyő használható, így sokkal élvezetesebb és gyorsabb a böngészés, mint az aprócska 3-4 soros kijelzőkön. Az i-GO 500-at várhatóan a Telecom Italia fogja forgalmazni, ára még ismeretlen.

Mercury

EGY IGAZÁN JÓ VÁLASZTÁS!

ALAPLAPJAINKRA 2 ÉV TELJES KÖRŰ GARANCIA!

694X

VIA 694x chipset
S370/FC-PGA
ATA 100
4x AGP
66/150 Mhz
AC'97 32-bit Sound

KT 266 DDR

VIA KT 266 chipset
Socket A
(Athlon, Duron)
DDR-184pins
266 MHz, 4x AGP
AC'97 32 bit Sound

635T FSX

SiS 635T Chipset
S370/FC-PGA
(Tualatin CPU)
SD/DDR RAM
133 Mhz, ATA 100
AC'97 32-bit Sound

i815 E

Intel 815E chipset
S370/FC-PGA
(Tualatin CPU)
133 Mhz, ATA 100
Integrált VGA, 4x AGP
AC'97 32-bit Sound

i845 DDR

Intel 845 chipset
Socket 478
400 Mhz alapórajel
4x AGP, ATA 100
AC'97 32-bit Sound

735 FSX

SiS 735 chipset
Socket A
(Athlon/Thunderbird)
266 Mhz, ATA100, DDR RAM
Integrált LAN, 4x AGP
AC'97 32-bit Sound

BELSŐ MODEM

Motorola/Rockwell chipset
PCI interface
56000 bps átvitel
Plug & Play, Full duplex
V.90 Data funkció
K56flex

KÜLSŐ MODEM

Ambient chipset
56000 bps átvitel
V.90 / K56flex
Voice funkció
RS232 port
Full duplex

KOB 01 MERCURY HÁZ

250/300 W táppal
P4/P3/AMD támogatás
3x5.25 és 2x3.5 hely
Leégés/rövidzár védelem
P4-es rendszerekhez is

TÁPEGYSÉG

250W/300W teljesítmény
115V/230V feszültség
AMD/P3/P4 támogatás,
Leégés/rövidzár védelem
P4-es rendszerekhez is

Mercury Magyarország Kft.
1141 Budapest, Miskolci út 51.
Telefon: 221-3020, 222-4254 Fax: 222-1909
E-mail: mercury.info@ahol.com

Acotec Kft. 4028 Debrecen, Apafi u. 121. Tel.: 52/446 825
Automex Kft. 1077 Bp., Wesselényi u. 21. Tel.: 461-5743
Aqua Computer Kft. 1074 Bp., Dohány u. 36. Tel.: 322-4658
Case Hungary Kft. 1135 Bp., Tahi út 69. Tel.: 450-2930
CHS Hungary Kft. 1139 Bp., Váci út 117-119. Tel.: 451-3549
DualComp Trade Kft. 6723 Szeged, József A. sgt. 47. Tel.: 62/486-487
Expert Computer Kft. 1139 Bp., Pannónia u. 33. Tel.: 320-3310
HardverComp Kft. 1117 Bp., Budafoki u. 64. Tel.: 481-9590
Juventus Team Kft. 1145 Laky Adolf u. 36. Tel.: 469-5847
PC-Partner Kft. 1144 Bp., Limanova tér 25. Tel.: 363-3738
Prof. Salgótarján Kft. 3100 Salgótarján, Kövér u. 1. Tel.: 32/520-540
Ramiris Rubin Rt. 1134 Bp., Klapka u. 9. Tel.: 412-4300
Sowah Kft. 1134 Bp., Lőportár u. 9-11. Tel.: 350-4539
Szív Buda Kft. 1027 Budapest Margit krt. 26. Tel.: 316-9445
United City Computer Kft. 1139 Bp., Teve u. 41. Tel.: 239-4800

Nokia, Siemens

Közös mobil alkalmazások

A Nokia és a Siemens Information and Communication Mobile (Siemens IC Mobile) keretszerződést kötött a mobil terminálokra készülő szoftverek együttes, nyílt szabványokra épülő fejlesztéséről. A megállapodás célja az új lehetőségek feltárása mellett elsősorban a mobil eszközök maximális interoperabilitásának biztosítása, ezért a két vállalat egységes szolgáltatáskészletet kíván definiálni egy-egy eszközkategórián belül.

A Siemens harmadik generációs mobil termináljainak néhány prototípusa

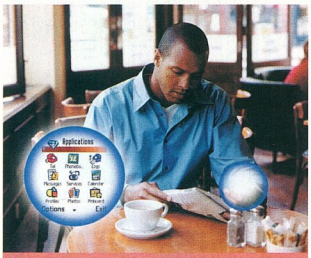

Series 60: a Nokia mobil szoftverplatformja gazdagabb felhasználói élményt nyújt

Az együttműködés első lépéseként a Nokia és a Siemens közös eszközkészletet nyújt a mobilszoftverek fejlesztőinek, az új alkalmazások számára pedig szintén együttesen teremtenek majd piacot. Emellett a Siemens licencelte a Nokia Series 60 szoftverplatformját, azt a jövőben együtt fejlesztik tovább. Így a programozói interface-ek és a hozzájuk tartozó eszközkészletek, amelyek a Series 60 platformra készülő alkalmazások fejlesztéséhez szükségesek, a jövőben mindkét cég webhelyén elérhetők lesznek.

A Siemens a licencelést követően a Nokiához hasonlóan a Symbian operációs rendszert futtató intelligens mobiltelefonokban fogja alkalmazni a Series 60 szoftverplatformot.

A Nokia és a Siemens abban is megállapodott, hogy az ágazati csoportokat és fórumokat támogatni fogja a kulcsfontosságú nyílt szabványok kidolgozásában, és munkájukban aktív szerepet vállal.

www.nokia.com
www.siemens-mobile.com

Digit Wireless, FutureCom Global

Fastap billentyűzet mobiltelefonokra

A Fastap technológia licencelésével az amerikai FutureCom Global a mobiltelefon-gyártók közül elsőként hoz majd forgalomba olyan készülékeket, amelyek a szintén egyesült államokbeli Digit Wireless által kifejlesztett újszerű billentyűzettel jelennek meg. A Fastap érdekessége, hogy a mobiltelefonokon megszokott, hagyományos billentyűzettel megegyező alapterületen a számok mellett a betűk, sőt a fontosabb írásjelek is külön billentyűt kaptak, így azok a körülményes kombinációk helyett egyetlen gombnyomással beírhatók. A fejlesztő és a gyártó egyaránt arra számít, hogy az újítás nyomán az amerikaiak körében is népszerűbbé válhat a rövid szöveges üzenetek (SMS) használata. Ők ugyanis – az európaiakkal és az ázsiaiakkal ellentétben – nehézkesnek találják a 12 gombos billentyűzeten való gépelést, és ritkábban veszik igénybe ezt a szolgáltatást. Jólehet más gyártók kínálatában is szerepelnek olyan mobil kommunikációs eszközök, amelyeket szintén QWERTY billentyűzettel készítenek, ezek kisebb-nagyobb mértékben eltérnek a mobiltelefonok hagyományos alakjától és méretétől. A Massachusetts állambeli, Cambridge-i székhelyű, de New Yorkban, Londonban és Tokióban is jelen levő Digital Wireless fejlesztői azonban úgy alakították ki teljes alfanumerikus Fastap billentyűzetüket, hogy közben nem változtattak a mobiltelefonoknál megszokott kezelőfelület méretén. Ezt ötletes módon azzal érték el, hogy a számok és a betűk klaviatúráját egymásra helyezték: a számok süllyesztett, a betűk pedig közülük kiemelkedő billentyűkön találhatók.

Fastap: két billentyűzet egyben

A FutureCom Global első Fastap billentyűzetes mobiltelefonja az Egyesült Államokban az év második felében jelenik meg a mobilszolgáltatók kínálatában és a közvetlen értékesítés csatornáin egyaránt. A tervek azonban túllépnek az országhatárokon – a Digital Wireless már a Fastap japán változatán dolgozik, mi több, a kínai változat elkészítését is megoldhatónak tartja. Így vélhetően a magyar ékezetes Fastap billentyűzet kifejlesztése sem ütközne technikai akadályokba.

www.digitwireless.net
www.futurecomglobal.com

Nokia

A WCDMA gyorsabb térhódításáért

A Nokia kezdeményezte, hogy a szabadalommal védett WCDMA (Wideband Code Division Multiple Access) technológiák után a gyártók által fizetendő jogdíjakat iparági szinten rögzítsék 5%-ban. Ez az érték az összes szabadalomtulajdonos minden jelentős WCDMA szabadalmáért fizetendő kiadásra vonatkozna.

A világ mobilszolgáltatóinak túlnyomó többsége elfogadta a WCDMA technológiát, amelyet már napjainkban is több ezer telepített bázisállomásban alkalmaznak.

Így fokozatosan a harmadik generációs (3G) mobil kommunikáció szabványává válik, és egy ilyen lépés felgyorsíthatná további terjedését.

– Hiszünk abban, hogy a mobilkommunikációs iparág szempontjából kiemelkedő jelentőségű a WCDMA kumulatív szerzői jogdíjainak egészséges szinten, azaz maximum 5%-on tartása – mondta dr. J.T. Bergqvist, a Nokia Networks alelnöke. – Szerintünk ez az a szint, amely iparágunk még nagyobb növekedését és az innovációt ösztönzi.

A WCDMA szabvány és technológia szellemi tulajdonjogainak legnagyobb része a Nokia tulajdonát képezi. Az Európai Távközlési Szabványügyi Hivatalnál (ETSI), a Rádióiparági Szövetség (ARIB) és a Távközlési Technológiai Bizottság (TTC) szabványügyi testületeinél a Nokia a legfontosabb szabadalmak 25%-ának tulajdonjogát jelentette be.

www.nokia.com/networks/
www.nokia.hu

F-SECURE®

Három víruskereső egy rendszerben

F-Secure Anti-Virus

Gazdaságos
- Több víruskereső előnyeit egyesíti
- Három keresőmotor: F-PROT, Kaspersky, Orion

Kényelmes
- Központilag menedzselhető

Biztonságos
- Napi frissítés
- Szakszerű terméktámogatás

Munkaállomás: DOS, Windows 3.1x, Windows 95/98, Windows NT 4.0 Workstation, Windows 2000 Professional, Windows Millenium Edition, Windows XP, Linux

Szerver: Windows NT 4.0 Server, Windows 2000 Server

Levelező szerver és Tűzfal: Microsoft Exchange, SMTP levelezés, Check Point FireWall-1, CVP kompatibilis tűzfalak

Az információ védelmében

2F 2000 Számítástechnikai és Szolgáltató Kft.
Cím: 1016 Bp., Hegyalja út 5. **Tel.:** 488 7700 **Fax:** 488 7709 **Web:** http://www.2f.hu **E-mail:** sales@2f.hu

Next Software Kft

Munició '02

Kötelezettségvállalási és előirányzat kezelő rendszer

Önkormányzatoknak és intézményeiknek

Költségvetési előirányzatok, Szerződések és kötelezettségek, Számlák és pénzügyi teljesítések komplex kezelése

- Naprakész nyilvántartás
- Felhasználóbarát kezelői felület
- Saját jogosultsági rendszer
- Minimális konfigurációs igény
- Kiegészítő modulok választéka
- Bemutatók
- Oktatás
- Rendszerfelügyelet
- Rendszerkövetés
- Illeszthető a meglévő könyvelési rendszerekhez
- Speciális igények figyelembe vétele

NEXT Software Kft
1119 Budapest, Andor u. 60
208-4643, 208-4638
www.nextsoftware.hu

Ismét két új színes hálózati nyomtató a Xerox palettáján:

Phaser 6200
színes egymenetes lézernyomtató,

Phaser 8200
színes szilárdtintás nyomtató.

A PHASER nyomtatók kizárólagos importőre

FOLDER TRADE Kft.

1132 Budapest, Victor Hugo u. 18-22.
T/F: 349-0140, 349-7189
e-mail: folder@foldertrade.hu
honlap: www.foldertrade.hu

Tektronix®
COLOR PRINTERS BY
XEROX

IBM ThinkPad A31p

A jó a Sötét oldalról

A legtöbb noteszgépgyártó időről időre változtat gépei külsején, hogy igazodjon a divathoz. A IBM gépeit ezzel szemben hosszú évek óta könnyű felismerni: a Kék Óriás formatervezői és fejlesztői következetesen ragaszkodnak a megszokott fekete házhoz, a TrackPoint mutatóhoz – és még sorolhatnánk az egyedi jellemzőket.

Az A31p is ebbe az irányvonalba illeszkedik. Első pillantásra legfeltűnőbb a mérete – 329x272x45 mm, 3,5 kg –, aminek oka a nagy, 15 colos képátlójú, 1600x1200 képpont felbontású TFT képernyő. Ez alatt sok minden elfér: a billentyűzetet nem kell kivinni kétoldalt a gép széléig, hanem mellette még elfér egy külön funkciógombsor, amellyel webes műveleteket lehet közvetlenül elvégezni. A nagy felbontás egyébként elég apró betűket eredményez, igaz ezek tűélesek. Hosszabb távon azonban érdemes nagyobb fontokat beállítani a menükhöz és a rendszerszintű üzenetekhez.

IBM ThinkPad A31p: a fekete herceg

Ha már ügyis nagy, ennek megfelelően nem pehelysúlyú, akkor talán nem okoz problémát, ha a többi alkatrésze is nagy teljesítményű. Így az 1,7 GHz-es Pentium 4 processzor mellett az Ati egyik újdonsága található, a Mobility FireGL 7800-as videochip, 64 Mbyte DDR memóriával, AGP 4x-szel. Ennek a chipnek köszönhetően a gép 3D-s teljesítménye több, mint kielégítő, alkalmas profi 3D-s munkákhoz, CAD alkalmazásokhoz is.

A cserélhető meghajtók a gép jobb oldalán Ultrabay Plus foglalatban kapnak helyet. Ez a megszokott optikai, floppy- és Zip meghajtókon kívül egyéb eszközöket is képes befogadni, ha beruházunk az opcionális Ultrabay Plus Device Carrierre. Ekkor ugyanis numerikus billentyűzetet vagy a Workpad C500 csatlakoztatását lehetővé tevő bölcsőt is lehet használni. A bal oldalon egy Ultrabay 2000 foglalat található – elsősorban meghajtók csatlakoztatására szolgál. A képernyő tetején levő UltraPort csatlakozóhoz például kamerát, Bluetooth modult, CF kártyaolvasót lehet kapcsolni. A kommunikációt a megszokott hálózati csatolón és modemen kívült opcionális drót nélküli hálózati interface és szintén opcionális Bluetooth segítheti. A mellékelt szoftverek elsősorban a gép biztonságos használatát segítik elő. Ilyen például a ConfigSafe, amely minden telepítés előtt pillanatfelvételt készít a rendszerről, hogy gond esetén vissza lehessen állítani az előző állapotot, aztán a PC-Doctor, a ThinkPad Utilities és az IBM Record-Now is.

Külön ki kell emelni a biztonsági alrendszert, amely a gépen lévő adatokat őrzi a helyi és távoli betörés ellen. A védelem nemcsak szoftveres – az elsődleges őr egy chip, amelyet nem lehet kiiktatni, komolyan megnehezíti az illetéktelen hozzáférést.

Kiváló eszköz értékes adatok védelmére. A nyújtott szolgáltatások tekintetében már nem is tűnik tragikusnak a gép bruttó 1 238 250 Ft-os ára, amihez 1 év garancia jár.

Felszereltség

1,7 GHz-es Intel Pentium 4-M processzor (512 Kbyte másodszintű cache); 256 Mbyte DDR-SDRAM (1 Gbyte-ig bővíthető); 60 Gbyte-os merevlemez; DVD/CD-RW-meghajtó; 15 colos TFT képernyő (1600x1200 képpont); Ati Mobility FireGL 7800 grafikus chip 64 Mbyte DDR-SDRAM-mal, monitor- és S-Video kimenettel, S-Video bemenettel; egy IEEE 1394-es, két USB, egy-egy soros és párhuzamos port; két Type II-es és egy Type III-as PC Card aljzat; Ultrabay Plus és Ultrabay 2000 meghajtófoglalat; TrackPoint mutató; lítium-ion akkumulátor.

Mérési eredmények

Irodai munka: 108 pont
Grafikai munka és internet: 211 pont
3DMark 2001: 4321 pont
Üzemidő akkumulátorral: 128 perc

Sony Vaio GRX316MP

Nagyképűségből jeles!

Láttam már sok nagyképű noteszgépet, de a Sony most „túlment minden határon". A Vaio PCG-GRX316MP 16,1 colos képernyője impozáns látványt nyújt, alig kisebb a látható kép átlója, mint a 19 colos CRT monitoromon. Ennek megfelelően persze hatalmas méretű maga a gép is. A nagy felületnek köszönhetően nagyon halkan működik, mert nem kell bele intenzív hűtés.

Sony Vaio GRX316MP: kijelzője versenyre kel a 19 colos monitorokkal

A Sony készülékein megszokott Jog Dial gombot itt is megtaláljuk. A méretes tekerentyű az érintőpad alatt található, ahol könnyen kézre esik. Szintén sonys hagyomány a Memory Stick foglalat, egyéb Sony eszközök (kamera, MP3-lejátszó, PDA stb.) és a gép közötti adatátvitelhez. Ezért sincs floppymeghajtó a géphez – meg azért sem, mert már nem divat...

A nagy képhez nagy teljesítményű videochip dukál – ebben az esetben Ati Mobility Radeon 7500, 16 Mbyte integrált memóriával, amit 16 Mbyte DDR SDRAM egészít ki. A 3DMark teszt eredménye is bizonyítja, hogy a gép egy kis játéktól sem retten meg. Ezt is, meg a CD-RW/DVD kombóban forgó DVD-t is lehet nézni tévé képernyőjén.

Ha két óránál hosszabb akkus üzemidőre van szükség, az optikai meghajtó helyére egy második akkumulátort lehet tenni. Amúgy a két óra is szép ekkora géptől. Ha pedig az a fontos,

Mérési eredmények

Irodai munka: 71 pont
Grafikai munka és internet: 202 pont
3DMark 2001: 4047 pont
Üzemidő akkumulátorral: 128 perc

Felszereltség

1,6 GHz-es Intel Pentium 4-M processzor (512 Kbyte másodszintű cache); 256 Mbyte DDR SDRAM (512 Mbyte-ig bővíthető); 30 Gbyte-os merevlemez; kombinált DVD-olvasó/CD-újraíró; 16,1 colos TFT képernyő (1600x1200 képpont); Ati Mobility Radeon 7500 grafikus chip 32 Mbyte DDR-SDRAM-mal; egy IEEE 1394-es, három USB és egy párhuzamos port; Softmodem; 10/100 Mbit/s-os Ethernet csatoló; VGA kimenet, S-Video kimenet; két Type II-es és egy Type III-as PC Card aljzat; MagicGate Memory Stick aljzat; érintőpad; Jog Dial gomb; lítium-ion akkumulátor.

hogy minél könnyebb legyen a gép, akkor a meghajtó helyét egy üres panellel lehet kitölteni. Nem is árt, ha kissé könnyebb, hiszen a 3,8 kg-ot bizony nehéz cipelni. Mérete 355x292x40 mm. A Sony szoftverrel is alaposan megtámogatja a vasat. Például saját energia-ellenőrző programja figyeli az akkumulátor töltését és a hardverkomponensek beállításait.

Emellett képszerkesztő, videorögzítő, zenelejátszó és egyéb segédprogramok is járnak a géphez. Mindez bruttó 998 750 Ft-ba kerül, a garancia 1 év.

Gericom Webshox

Nagyra nőtt lejátszó

Aszerény, visszahúzódó külsejű Gericom noteszgép első ránézésre nem tűnik ki napjaink széles kínálatából. A 2,8 kg-os és 253x304x36 mm-es gépnek megvan minden alapvető kelléke, Pentium III processzora korszerű – ha nem is a leggyorsabb –, SiS 630 chipkészlete pedig tartalmaz minden fontosabb kiegészítőt: minimális 3D-s megjelenítésre képes videovezérlőt, hangvezérlőt, modemet, hálózati csatolót.

Ami kiemeli a gépet az átlagból, az a beépített hardveres MP3-lejátszó. Persze gondolhatnánk, hogy igazából nincs rá szükség, hiszen a processzor vígan megoldja a dekódolást, még akkor is, ha el van látva feladattal. Az MP3-lejátszó létjogosultságát az adja, hogy használatához nem kell bekapcsolni a gépet. Ahhoz, hogy a külön kezelőpulttal és LCD kijelzővel ellátott lejátszót önállóan lehessen használni, külön partíció kell elhelyezni az MP3 file-okat, amelyek eléréséhez nincs szükség a számítógép összes áramkörére. Ilyenkor csak a merevlemezt pörgeti a gép, és nagyon halk, főleg mert nem működik a hűtés.

A lejátszót négy gombbal vezérelhetjük – egyik bekapcsolja a lejátszót és kiválasztja a vezérlendő funkciót, kettő a kiválasztott funkció szabályozására szolgál, a *Lock* gomb pedig kikapcsolja a többit, védekezve a véletlen megnyomás ellen.

A kis LCD kijelzőn kissé nehéz megkeresni egy komoly MP3-gyűjteményben egy bizonyos zeneszámot, elsősorban a könyvtárakban való navigálás hiánya miatt.

Munka mellett szórakoztatni is tud

Felszereltség

1,2 GHz-es Intel Pentium III processzor (256 Kbyte másodszintű cache); 512 Mbyte SDRAM; 30 Gbyte-os merevlemez; kombinált DVD-olvasó/CD-újraíró; 14,1 colos TFT LCD (1024x768 képpont); SiS 630 chipkészletbe integrált grafikus vezérlő megosztott memóriával; egy monitor- és egy S-Video kimenet; egy IEEE 1392, két USB, egy párhuzamos, egy PS/2-es és egy Fast Infrared port; egy Type II-es PC Card aljzat; Softmodem; 10/100 Mbit/s-os Ethernet csatoló; érintőpad; lítium-ion akkumulátor.

Mérési eredmények

Irodai munka: 99 pont
Grafikai munka és internet: 110 pont
3DMark 2001: 653 pont
Üzemidő akkumulátorral: 122 perc

A zenét a beépített hangszórókkal is lehet hallgatni – meglepően jól szólnak –, persze csak ha nincs más.

Házimozisásra is használható a „kicsike": ezt szolgálja az S-Video kimenet és a DVD-olvasó/CD-újraíró, valamint az optikai S/PDIF digitális hangkimenet is, amellyel közvetlenül házimozi-erősítőbe küldhetjük a DVD hangját. A lenti kiépítésben a gép ára bruttó 572 250 Ft, a garancia 1 év.

Asus L1400

Fémszínű fiú

Az Asus L1 sorozat jelszavai: Mindent egybe!; Mobilitás!; Multimédia! Az elsőt kissé átértelmezték, mert a mindenhez általában egy floppymeghajtó is hozzátartozik, a maga lassúságával és ehhez képest nagy méretével. Ezt teljesen elhagyták, és pótlására egy USB-s flash lemezt használnak, ami a gép tartozéka. Ugyanígy tartozék egy kicsi Asus optikai egér is, amivel az irodában az érintőpadot lehet kiváltani. A vékony és könnyű gép divatos fémszínű házban kapott helyet, ennek egyetlen hátránya, hogy kényes a felülete, könnyen megkarcolódik.

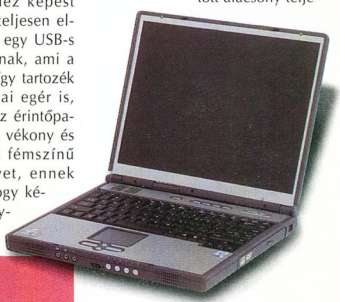

Asus L1400, a fémes tekintetű effendi

A gép első élén a hangcsatlakozók mellett néhány nyomógomb található, ezekkel a gép kikapcsolt állapotában is vezérelhetjük a CD-meghajtót, illetve ennél a gépnél a DVD-olvasó/CD-újraírót, így alakítva át zajtalan asztali CD-játszóvá a számítógépet.

Felszereltség

1 GHz-es Intel Pentium III-M (512 Kbyte másodszintű cache); 128 Mbyte SDRAM (640 Mbyte-ig bővíthető); 20 Gbyte-os merevlemez; kombinált DVD-olvasó/CD-újraíró; 14,1 colos TFT LCD (1024x768 képpont); Intel 830MG chipkészletbe integrált grafikus vezérlő megosztott memóriával; egy monitor- és egy S-Video kimenet; egy IEEE 1394-es, három USB, egy párhuzamos, egy gyors IrDa port és egy PS/2-es port; egy Type II-es PC Card aljzat; Softmodem; 10/100 Mbit/s-os Ethernet csatoló; érintőpad; lítium-ion akkumulátor.

A gép 1 GHz-es Mobil Intel Pentium III processzorát a Pentium 4-es noteszek elterjedése ellenére nem kell félteni, elegendő teljesítményt nyújt. A képet az Intel 830MG chipkészletbe integrált videofokozat adja. Képes 3D-s megjelenítésre, de nem ez az elsődleges feladata – nem érdemes fennakadni az ezen a téren mutatott alacsony teljesítményén. A 830MG chip a saját LCD monitora mellett külső monitort és tévét is meg tud hajtani. Ugyanez a chip felelős a 10/100-as hálózati kapcsolatért, valamint a három USB portért is. A három port közül kettő vízszintesen egymás mellett helyezkedik el oldalt, a harmadik pedig hagyományos helyén, hátul.

A gép meglepően könnyű, sokkal könnyebb cipelni, mint a mostanában erre járt Pentium 4-es noteszeket. „Harci tömege" csak 2,6 kg, egyéb méretei 31x26x3 cm. Ezért csupán egy Type II-es PC Card aljzata van – és csak végszükség esetére, hiszen külön hálózati vezérlő vagy modemkártya nem kell a géphez. Az egyedi külsejű kis gép bruttó ára 547 500 Ft, a garancia 1 év.

Mérési eredmények

Irodai munka: 65 pont
Grafikai munka és internet: 97 pont
3DMark 2001: 542 pont
Üzemidő akkumulátorral: 236 perc

Bőröndnyi zajdoboztól a maroknyi videofonig

A mobiltelefonokat alapfunkciójuk – azaz segítségükkel bárkivel, bármikor és szinte bárhol beszélgethetünk – hamar népszerűvé tette, és már szinte többen mobiloznak, mint ahány vezetékes vonal van. Ráadásul a mobil kommunikációban még nagyon sok lehetőség rejlik.

Dudás Zoltán (dudi@vogel.hu)

Nem is olyan régen akár éveket is kellett várnunk, míg telefonvonalhoz juthattunk. Aztán a kilencvenes évek elején feltűntek a bőröndökkel mászkáló elegáns úriemberek. A hatalmas, vagyont érő táska tartalma csupán egy mobiltelefon volt, ami mellé persze semmi sem fért... Szerencsénkre a készülékek gyorsan összementek – ma már a nyomógombok használhatósága határozza meg a készülékek minimális fizikai méretét. Persze nemcsak külsejük, hanem belső tartalmuk is teljesen átalakult.

A kezdetek

Az első rádiótelefonok analóg rendszerűek voltak. Magyarországon az NMT-450 (Nordic Mobile Telephone 450) szabványt vezették be. Ez eredetileg az észak-európai országokban terjedt el, az Ericsson és a Nokia közös fejlesztése volt. A 450 MHz-es frekvenciatartományban az adás és a vétel 25 kHz-es csatornákon történik, amelyek egymástól való távolsága 45 MHz. Az egyes felhasználók a beszélgetés időtartamára egy-egy dedikált frekvenciájú csatornát kapnak – a bázisállomás adja meg, hogy ez éppen melyik frekvencia.

Mivel az analóg celluláris mobilhálózatokat egyszerre több helyen kezdték el fejleszteni, rengeteg szabvány született. Elsők között készült el például az amerikai AT&T által kifejlesztett AMPS (Advanced Mobile Phone Service – fejlett mobiltelefon-szolgáltatás). Sajnos ezek a rendszerek nem kompatibilisek egymással.

2. generáció: GSM

Az inkompatibilitás orvoslására Európában 1982-ben tették meg az első lépéseket: a CEPT-en (Postai és Távközlési Szolgáltatók Európai Konferenciája) 26 ország távközlési szolgáltatójának egyetértésével megalapították a Groupe Spèciale Mobile (rövidítve GSM) csoportot, amelynek feladata olyan új szabvány kidolgozása volt, amelynek alapján páneurópai cellás hálózatot lehet üzemeltetni. Szintén a CEPT-en dőlt el, hogy ez a rendszer a 900 MHz körüli frekvenciatartományban fog működni.

Igazából ezek a döntések tették lehetővé, hogy az iparág kiépüljön és fejlődjön: felépülhettek az egész Európában használható berendezéseket és készülékeket gyártó üzemek, de ez tette lehetővé például az Európán belüli roaming hívásokat is. Ez a rendszer még mindig analóg elvekre épült.

Az ETSI (Európai Távközlési Szabványok Intézete) csak 1990-ben alkotta meg a digitális GSM-szabványt, amelyet 1991-ben kezdtek el alkalmazni, ekkor kapta a Global System for Mobile Communications nevet is. (Bár szabadalmak nevét nem szokás lefordítani, magyarul körülbelül így hangzana: világrendszer a mozgó összeköttetéseknek.)

A digitális GSM rendszerekben a továbbított hang minősége – és az összes egyéb szolgáltatás – összehasonlíthatatlanul jobb, mint az analóg rendszerekben. (Analóg rendszerekben is megoldható tökéletes beszédhangátvitel – mindez csupán pénz kérdése.)

A pontosított frekvenciatartomány 890–915 MHz – ez az adási tartomány –, illetve 935–960 MHz a bázisállomás számára. Később a felhasználók számának ugrásszerű növekedése miatt új frekvenciasávot jelöltek ki a szolgáltatáshoz az 1800 MHz-es tartományban.

A tartományon belül 200 kHz sávszélességű csatornák léteznek (a 900

A GSM időosztásos technológiájának köszönhetően mindegyik sávot egyszerre 8-an használhatják

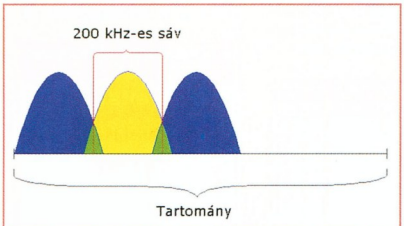

A rendelkezésre álló frekvenciatartományt 200 kHz-es sávokra osztják

- www.ericsson.hu
- www.sonyericsson.com/hu
- www.nokia.hu

MHz-en összesen 124). Minden egyes sávot az időosztásos technológiának köszönhetően egyszerre akár nyolcan használhatnak – analóg vonalnál ez a szám csupán egy.

A 2. generáció által alkalmazott digitális átviteltechnika bitfolyamok továbbítására is alkalmas. Az időosztás során 0,577 ms-os adagokban áramlanak az adatok, eleinte 9600 bit/s sebességgel. A későbbi fejlesztések során elérték a 14 400 bit/s-os adatátviteli sebességet, illetve a HSCSD (High Speed Circuit Switched Data) segítségével több időrést is össze lehet fogni egy felhasználó számára, így kialakítva a maximális 57 600 bit/s-os sebességet.

A bázisállomások – akárcsak az analóg rendszerekben – cellákra bontják a szolgáltató által lefedett területet. Egy-egy cella akár 100 km sugarú kör is lehet, a kihasználtságtól, zavarmentességtől függően. Minél többen használnak egy-egy állomást, annál jobban terhelik a cellát. Ez a fő oka annak, hogy a nagyvárosokban egymást érik a bázisállomások, akár 50 m-es körzeten belül is. A GSM segítségével az alábbi – sokak által már ismert – szolgáltatások váltak elérhetővé:

– SIM kártya, PIN kód érvényességének vizsgálata;
– SMS (Short Message Service), azaz rövid szöveges üzenetek küldése és fogadása;
– országok közötti roaming (barangolás) lehetősége;
– számlainformáció lekérdezése;
– hívószám kijelzése (kommunikáció megkezdése előtt);
– hívásátirányítás másik telefonszámra;
– hívás tiltása bármilyen esetben;
– hívás tartása (kommunikáció közben bejövő új hívást tudunk fogadni az első kapcsolat megszakítása nélkül);
– hívásvárakoztatás (kommunikáció közben bejövő új hívás esetén a hívó fél nem kap „foglalt vonal" jelzést);
– mobil terminál fax (MTF), azaz telefonszámunkra faxot fogadhatunk, amelyet azonnal átirányíthatunk a legközelebbi elérhető faxgépre;
– maximum öt résztvevős konferenciabeszélgetés;
– körzeti (cellás) adássugárzás, azaz helyi hírcsatorna előfizetésének lehetősége.

Egy közbülső állomás

Hamar kiderült, hogy bár a GSM remek megoldás, adatátviteli sebessége nem felel meg a növekvő igényeknek. A rádiófrekvenciával történő adatátvitel sebességének azonban fizikai korlátai vannak. A fejlesztők különböző technológiai trükkökkel kísérelték meg átlépni e korlátokat.

A 2.5-ös generációnak is nevezett GPRS (General Packet Radio Service) technológia hozta be a csomagkapcsolt adatátvitelt a mobil kommunikációba.

A sebesség növelésére olyan optimalizáló algoritmusokat tartalmaz, amelyekkel a rendszer erőforrásait csak akkor foglalja le, amikor valóban van adatforgalom (például egy-egy weboldal letöltésekor, ellenben amikor a felhasználó olvassa azt, nincs szükség adatátvitelre – a HSCSD folyamatosan fenntartja a kapcsolatot, akár adatforgalom nélkül is), ekkor azonban teljesen kihasználja.

A GPRS rendszer a mozgó állomás felől nézve a letöltésre 4, míg feltöltésre 1 időegységet szán (mobiltelefonoknál ez 3, illetve 1 időegység), de várhatóan ősztől bevezetik a 8–1-es kihasználtságot is. Egy-egy cella kis terhelése esetén nagyobb idő – ezáltal sebesség – jut a felhasználókra.

Sony Ericsson T68i – GPRS-ből jeles

Az már a szolgáltatótól függ, hogy milyen módszerrel osztja szét a rendelkezésre álló erőforrásokat. Alkalmazhat automatikus prioritást (például a beszéd fontosabb a többi adatnál), illetve növelheti a kiemelt előfizető minimális elérését.

A GPRS-szabványnak köszönhető a világon elsőként hazánkban bevezetett MMS (Multimedia Message Service) szolgáltatás, amellyel képeket (fotókat) is tudunk küldeni megfelelő készülékről e-mail címre, vagy egy másik, MMS fogadására alkalmas mobiltelefonra.

A 3. lépcsőfok

1992-ben a WARC (a világ rádióinak adminisztratív értekezlete) a 2 GHz körüli tartományban 230 MHz-es sávszélességet adott az új földi és műholdas szolgáltatásokra. Ennek alapján a Nemzetközi Távközlési Unió (ITU) IMT-2000 néven 155 MHz-nyi frekvenciát jelölt ki a földi 3G-s kommunikációra.

2001 negyedik negyedévétől az Ericssonnál hivatalosan is elérhető – egyelőre a szolgáltatók számára – a 3. generáció első lépcsőfoka, az EDGE (Enhanced Data Rates for Global Evolution) szabvány, amelynek jelentése: az átfogó fejlődés érdekében gyorsított adatátvitel.

Ez tökéletesen összefér az IMT-2000 technikával, és könnyedén rá lehet építeni a mai TDMA, GSM és GPRS rendszerekre. Újfajta kódolási algoritmusokat építettek bele, amelyek figyelik a rádiójelek minőségét. Rossz vétel esetén robusztusan kódol (több redundanciát alkalmaz, és magasabb biztonsági fokkal dolgozik – persze így lassabb), jó vételnél pedig nagy sebességre törekszik.

Csak egy példa: a Bluetooth-szabvány minden adatot jelerősségtől függetlenül háromszor küld el, ebből a vevő azt dolgozza fel, amelyik legalább kétszer ugyanaz.

Az EDGE eléri a 384 kbit/s-os adatátviteli sebességet, ami már megfelel a 3G-s szabványnak.

Az EDGE a WCDMA (Wideband Code Division Multiple Access – szélessávú kódosztásos többszörös elérés) alternatívájának is tekinthető, hiszen gyorsan és hatékonyan kiépíthető vele a teljes lefedettséget biztosító 3G-s rendszer. A WCDMA-t az UMTS (Universal Mobile Telecommunications – egyetemes mozgó távközlési rendszer) és a japán ARIB 3G szabvány írja le, mégpedig az IMT-2000 technikai előírásainak megfelelően. Ezt a szabványt már valóban a 3G-s szolgáltatásra optimalizálták.

A 2 GHz-es tartományt szánták neki. Sebessége egy felhasználó esetén elérheti a 2 Mbit/s-ot, de ezt a későbbi fejlesztések során szeretnék 8 Mbit/s-ra növelni. A rendszer dinamikusan használja ki a rádiófrekvenciákat: vagy több, sovány csatornán (rádiós interface-en) keresztül bonyolítja az adatátvitelt, vagy kevesebben, de ezeket kövéríti, azaz nagyobb sávszélességet ad nekik. Lényeges újítás, hogy itt már megjelenik a QoS (Quality of Service) minőség-ellenőrzés. Jelenleg az Ericsson több mint 20 WCDMA mintarendszert működtet a világon.

Mobil, amely ellentmond a három majomnak: füllel, szájjal és szemmel is rendelkezik

Mit hoz a jövő?

A kérdés jogos. Már fizikailag is kezünkben lehetnének a 3G szabvány nyújtotta szolgáltatások, hiszen a technológiának mind a hardvereit, mind a szoftverei elkészítették, sőt piacon vannak.

Minden a piactól, azaz a szolgáltatók döntésétől függ. Ők a lassabb, de biztosabb utat követik: finoman adagolva csepegtetik az élvezeteket a felhasználóknak. Jó példa erre az MMS – 2001. január 1. óta használhatnánk, bevezetésére mégis csak idén került sor. A 3G-s szabvány lehetőségei beláthatatlanok. Elég, ha elképzelünk egy marokban elférő videofont...

Sponga Tamás

Dobogós helyen

Zeus Technology

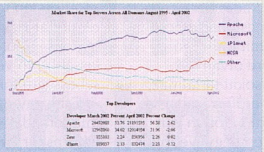

Jó ideje az Apache és az MIIS küzd az élen

A Netcraft havonta toplistát készít a webszerverprogramok legjobbjairól. Az első helyet jelenleg az Apache foglalja el, a másodikat a Microsoft Internet Information Server. A harmadik és negyedik helyen pedig a Netcraft áprilisi statisztikái alapján helyet cserélt a Sun iPlanet és a Zeus Web Server – utóbbi előnyére. A Zeus Technology szoftvere nagyon sok platformon futtatható – Linux, Solaris, MacOS, IBM Aix, SGI Irix, FreeBSD, NetBSD, OpenBSD, HP-UX, HP True64 Unix, SCO Unixware – ez is magyarázhatja a népszerűségét.

www.netcraft.com/survey/
www.zeus.com/products/zws/

Sötét jövő?

AMD

A Merril Lynch cég elemzése szerint az AMD-nek kedvezőtlenek a kilátásai a processzorpiacon. Míg a flash memóriák piacán a következő negyedévben 16–25%-kal növekedhet a cég bevétele – ami az új MirrorBit architektúra kedvező fogadtatásának is köszönhető –, addig a processzoroknál kevésbé rózsás a helyzet. Az asztali,

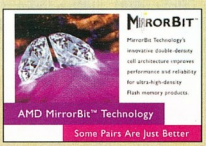

MirrorBit, a mentőmellény?

nagy teljesítményű processzorok piacát az Intel vezeti. Az AMD Hammer architektúrája talán – de nem biztosan – segít kikeverednie szorult helyzetéből. A piaci visszajelzés jó, de az AMD-nek még ki kellene rukkolnia valamilyen nagy dobással, mert az OEM-gyártók csak mutatóba, a termékpaletta szélesítése miatt fognak Hammer processzoros gépeket építeni, tömegében azonban továbbra is az Intel processzorait fogják használni.

Az elemzés kitér arra is, hogy az Intel Xeon uralta szerverszegmensben sem lesz könnyű az AMD dolga, bár itt a 64 bites processzorok elterjedése feljebb lendítheti a piaci részesedését.

Az elemzés konklúziója az, hogy az AMD veszteségei várhatóan növekedni fognak, és annak ellenére, hogy a cég részvényeinek ára alacsony, nem érdemes azokat vásárolni.

www.ml.com/

Még egy púp

Microsoft

Az Egyesült Államokban a Microsoft ellen folyó trösztellenes per mellett kevésbé tűnik fel, ám az Európai Unió is folytat már régebb óta egy vizsgálatot, kideríthető, van-e abban valami szándékosság a szoftveróriás részéről, hogy a saját szerverprogramja Windows operációs rendszerek alatt jobban fut, mint bármelyik – más körülmények között esetleg gyorsabb – konkurenséé. Most az Európai Unió újabb vizsgálatot indít – több adatvédelmi hatósággal karöltve –, mégpedig a .NET Passport szolgáltatás körüli bizonytalanságok tisztázásának érdekében. A jelenlegi ügyben a vizsgálat célja kideríteni, törvénysértésnek számít-e, amikor a Microsoft a .NET Passport szolgáltatással gyűjtögeti a felhasználók személyes adatait. Az ügy képviselője szerint egyes weboldalakon a felhasználó nem jut hozzá minden szolgáltatáshoz, amíg nem regisztrálja magát a .NET Passportba.

Újabb célpont

Audiogalaxy, RIAA

Az Amerikai Lemezkiadók Szövetsége (RIAA) és a Napster nagy harcában utóbbi rendesen alulmaradt, bár végül megoldódni látszik az ügy a Bertelsmann közreműködésével.

A RIAA nem óhajt babérjain ücsörögni, újabb file-cserélő rendszert vett célba, a népszerű Audiogalaxyt. listáját – de azok ennek ellenére mindenféle trükközés nélkül letölthetők. Néha-néha megesik, hogy a megtalált, kilistázott zeneszám letöltését megtagadja a rendszer, de ekkor a listából másik forrást választva egyszerűen áthozható a felhasználó gépére. Az Audiogalaxy jelenleg az egyik legnépsze-

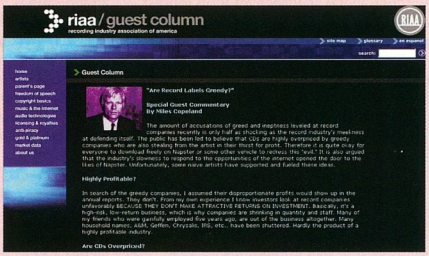

Szegény, kicsi, nyomorgó kiadók. Gyűjtsünk nekik kenyérre?

A RIAA szerint ugyanis nincs semmiféle kézzel fogható jele annak, hogy az Audiogalaxy akadályozná szerzői jogi védelem alá eső file-ok cseréjét. Sőt, a RIAA jogi képviselője szerint az Audiogalaxy szűrőit egy első évfolyamos programozótanonc is jobban elkészítette volna. Az ellenőrzés nagyon egyszerű, mert a lemezkiadók rendszeresen küldik a jogilag védett zeneszámok rűbb file-cserélő hálózat, és a felhasználók aggódnak a jövőjéért.

A RIAA támadásával egy időben el is indult egy aláírásgyűjtés az Audiogalaxy mellett.

www.petitiononline.com/AG4EVA
www.riaa.org/Guest_Column031500.cfm
www.audiogalaxy.com/
www.riaa.org/

Tömörzene jobban

Intel, Fraunhofer IIS

Az MP3 már jó ideje a legnépszerűbb hangtömörítési formátum. A szabványt még a Fraunhofer Intézet dolgozta ki, és most az Intellel kötött szerződés értelmében továbbfejlesztik az audiokódolót úgy, hogy az az Intel Pentium 4 processzorokon az eddigieknél sokkal jobb minőséget produkáljon. „A Pentium 4 SSE2 utasításkészletére támaszkodva az eddigieknél sokkal magasabb szintre emeljük az MP3-kódolás minőségét a számítógépeken" – nyilatkozta a Fraunhofer Studio Department részlegvezetője. A jelenlegi fejlesztés várhatóan augusztusban ér véget, akkor adják át a projekt eredményeit a Thomson multimédia részlegének – annak feladata lesz megismertetni a felhasználókkal.

www.iis.fhg.de
www.thomson-multimedia.com

BIZTONSÁG
mindenek előtt...

Multi-Tech RF650
Tűzfal, VPN Gateway, 256 IPSec,
15 Mbps 3DES átvitel, 4 GB cache

DrayTek Vigor 2200E
Tűzfal és VPN, 4 portos switch
ADSL és kábel router

Multi-Tech RF550
Tűzfal és VPN
4 portos switch
soros port
ADSL és kábel router

DrayTek Vigor 2200X
Tűzfal és VPN, 4 portos switch, ISDN port
ADSL és kábel router

INFORMATIKA GAMAXNET
EGYSZERŰEN – MŰKÖDIK!

1114 Budapest, Bartók Béla út 15/c
Tel.: 372-7180 Fax: 372-7181
info@gamaxnet.hu www.gamaxnet.hu

Alaplapok
Amptron, VEGA,
Abit, Acorp,
Asus

Monitorok
Daewoo,
GABA
3 év
garanciával!

HDD-k
Quantum, IBM,
Seagate, MAXTOR,
Western Digital

Faxmodemek, hangkártyák, monitor-vezérlők, CPU-k, memóriamodulok, DVD-k és CD-ROM-ok, számítógép-kiegészítők, házak, HP és Canon nyomtatók

Számítástechnikai termékek széles választékával, folyamatos raktárkészlettel állunk rendelkezésére!

ASUS
ABIT
Your Reliable Partner
ACORP INTERNATIONAL

HB-Computer Kft.
számítástechnikai nagykereskedés
VISZONTELADÓKNAK

1135 Budapest,
Reitter Ferenc u. 28/a.

Tel./fax:
320-3637
239-0590

Amptron

...hogy a „nagyok" között jegyezzék!

BETEKINTHET LAPJAINKBA...
MICROTEST

Cat.5, 5E, 6, 7 hálózat tesztelő
scannereinket megvásárolhatja,
lízingelheti, bérelheti.

Omniscanner2
OmniscannerLT
Pentascanner350
Microscanner(Pro)
OmniFiber(MM)
Certifiber
Compas

Mért értékek:
Next,Elfext,
Return Loss,
Wiremap,
hossz,
csillapítás,
PSNEXT,
ACR, PSACR,
PSFLEXT,
ellenállás.

NABUCO
NATIONAL BUSINESS COMMUNICATION
Magyar Microtest Distributor

NABUCO Kft. 1035 Budapest, Raktár u. 39-41. IV./III. fsz. 45. Tel.: 436-0730 Fax: 436-0749

KeSzo Kft.

1055 Budapest, Falk Miksa u. 6. Tel.: 332-8717 Fax: 302-5136
WEB: www.keszo.com e-mail: sales@keszo.com

MS Win XP Pro/Home/ Prof.Upg	**91.300/61.300/61.400**
MS Office XP Hu Std./Prof. Std. upg./ Prof. upg.	**142.000/170.900/70.900/99.300**
Wingate 4.2 standard 3 / 6/ 12 user	**30.000/52.000/86.000**
Sygate Home Network 4.0 3/6/10/25 users	**15.000/27.000/45.000/75.000**
NERO 5.5 dobozos, magyar	**22.000**
Adobe Photoshop 7.0 CE / upg.	**269.000**/63.000
Adobe Acrobat 5.0 / upgr.	**97.000**/39.000
Norton Antivirus 2002 angol / magyar	16.400/14.200
Norton Internet Security 2002 (benne az Antivirus 2002 is, házi tűzfal, stb.)	20.500
MS Windows ME (angol/magyar) / upg.	59.000/31.000
Paint Shop Pro 7.0	40.000
Adobe Illustrator 10.0 / Upg.	174.000 / 62.000
TOAD Prof. Dev. / SQL Navigator Pro	**403.000/403.000**
Pkzip 2.50 for DOS (hosszúfájlnév, 2000. év komp.)	19.000
Far 1.65 / **RAR 3.0 WinRAR-ral együtt**/ ARJ 2.7x	9.900 / 9.900 / 16.000
Windows Commander 5.0 (magyarul is)	9.400
Winzip 8.1	11.600
LINUX: S.uS.e 8.0 Pro.	**19.000**
QuarkXPress 5.0 PC / Helyes-e for Quark	678.000 / 59.000
Macromedia Flash MX PC/MAC	241.000
Adobe Design Collection (Acrobat, Indesign, Illustrator, Photoshop)	412.000
Procomm Plus32 v4.8 W95/NT / PC Anywhere 10 W98/NT	39.000 / 64.000
System Commander	33.000
Diskeeper 7.0 Server / Upg. / Workstation / Upg.	110.000 / 89.000 / 28.000 / 14.000
MultiEdit 9.0 W9x/NT / Multi Edit 7.0 DOS	61.000/61.000
Autocad 2002 / Autocad LT 2002	719.000/240.000

Scriptum szótárak széles választéka raktárról!

Országh féle Angol Magyar szótár / Halász féle Német Magyar szótár	16.000/16.000
Francia-Magyar nagyszótár / Orosz-Magyar Nagyszótár	14.000/20.000

Áraink az ÁFA-t nem tartalmazzák, az árváltoztatás jogát fenntartjuk.

FSC

Árcsökkentés és keretszerződés

A Fujitsu Siemens Computers Kft. (FSC) 1,4 milliárd forint értékű keretszerződést írt alá a Miniszterelnökség Közbeszerzési és Gazdasági Igazgatóságával unixos rendszerek szállítására. Így – a januárban PC-s rendszerekre kötött hasonló megállapodással együtt – az FSC az idén összességében csaknem 3 milliárd forint értékben szállíthat informatikai eszközöket a kormányzat részére. Poros Gábor ügyvezető igazgató egyben azt is bejelentette, a cég a számítástechnikai cikkek vámjainak eltörlése nyomán jelentősen mérsékelhette termékei árát. Ez az árcsökkenés egy nagy teljesítményű noteszgép esetében akár 30–40 ezer forintot is elérhet.

Primepower 1000: az FSC egyik RISC-alapú szervere

A Fujitsu Siemens Computers hagyományosan fontos üzleti szegmense a kormányzati piac. Az FSC, illetve korábban a Siemens immár hat éve a központosított közbeszerzési eljárás keretében vásárló intézmények minősített szállítója. A most aláírt megállapodás keretében RISC-alapú unixos számítógéprendszereket – szervereket, munkaállomásokat, hálózati megoldásokat –, illetve ezekhez kapcsolódó szoftvereket és szolgáltatásokat szállíthat a cég 9 minősített partnerével együttműködve.

Lifebook C: a felső kategóriás noteszgép ára több tízezer forinttal csökkent

A közbeszerzési árakat is érinti a számítástechnikai cikkek vámjának április elejei eltörlése. Az árak csökkenése a különösen árérzékeny hazai piacon többek között a FSC egyik fontos piaci szegmensében is lendületet adhat a vásárlásoknak: egyes szakemberek a noteszgéppiac akár 20%-os növekedését is elképzelhetőnek tartják az intézkedés következtében. Az 5%-os vám eltörlése az FSC felső kategóriás Lifebook noteszgépének árát például több tízezer forinttal tette kedvezőbbé.

↗ Fujitsu Siemens Computers Kft. ☎ 471-2111
↗ www.fujitsu-siemens.hu

IBM

Ingyenes szoftverek a felsőoktatásnak

Az IBM Magyarországon is meghirdette nemzetközi felsőoktatási programját, amelynek keretében egyetemek, főiskolák számára ingyenesen hozzáférhetővé teszi számos szoftverét – köztük a WebSphere e-business szoftverplatformot, a DB2 adatbázis-kezelőt, a Lotus irodai alkalmazásokat és több fejlesztőeszközt –, amelyek ára kereskedelmi forgalomban többmilliós nagyságrendű. Az ilyen módon átadott alkalmazásokat rendszeres frissítés és on-line támogatás egészíti ki. A programokon kívül a Kék Óriás térítésmentesen bocsátja rendelkezésre oktatási és képzési anyagait, több dokumentációt, tanulmányt és elektronikus formában elérhető tankönyvet is.

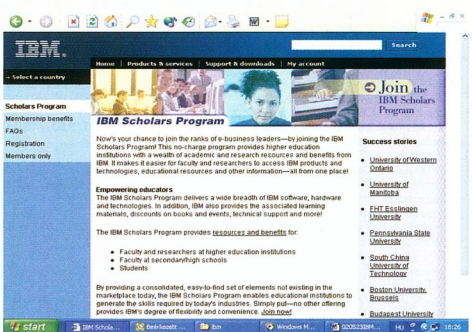

Az IBM felsőoktatási programjának oldalán várják az érdeklődő intézmények jelentkezését

Az IBM Magyarországi Kft. elsőként a Budapesti Közgazdasági és Államigazgatási Egyetemmel kötött megállapodást. Ennek alapján az intézmény hallgatói és oktatói – nem kereskedelmi célokra – ingyenesen használhatják az IBM említett szoftvereit. A felkínált alkalmazások szabadon futtathatók az intézmény számítógépein, és korlátozás nélkül használhatók oktatási, kutatási, tanulási célra. Az érdeklődő intézmények a lenti netcímen regisztrálhatnak.

↗ www.ibm.com/university/scholarsprogram

Microsoft

Navision-vétel

A Microsoft Corporation megvásárolja az integrált üzleti szoftver-megoldásokat szállító dán Navisiont, így még átfogóbb .NET-es üzleti megoldásokat szállíthat majd a kis- és középvállalatok számára.

A tranzakció értéke hozzávetőleg 1,4 milliárd euró.

A Navision a kis- és közepes vállalatok igényeihez igazodó termékeket és üzletiszoftver-megoldásokat fejleszt.

Az egyesüléssel, azonos technológiai alapok mellett, a megoldások jóval szélesebb köre válik elérhetővé e jelentős piaci szegmens számára. Az akvizíciót követően a Navisiont a Microsoft Great Plains Solutions részlegébe integrálják.

A cég Vedbaekben található központja a Microsoft Business Solutions EMEA fejlesztési és operatív központjává válik, így a Microsoft legnagyobb termékfejlesztési centruma lesz az Egyesült Államokban található központ után.

A Navision 30 országban működtet leányvállalatot, Magyarországon a múlt év őszén létrehozott Navision Hungary Kft. képviseli, amely két termékét – a Navision Attain integrált ügyviteli rendszert és a Navision Axapta átfogó vállalatirányítási és e-üzleti rendszert – kínálja a hazai piacon.

A leányvállalatok a helyi viszonyok ismeretében alakítják ki országspecifikus termékeiket, így ezek a szoftverek magyar nyelvűek, megfelelnek a magyar pénzügyi és gazdasági jogszabályoknak.

↗ Navision Hungary Kft. ☎ 481-0789
↗ iroda@navision.com
↗ www.navision.com/hu
↗ www.microsoft.com

Microsoft, Flextronics

Az Xbox Kínába megy

A Microsoft és a Flextronics bejelentette, hogy az Xbox magyarországi gyártókapacitását áthelyezik Doumenbe, ahol az év folyamán megkezdődik a termelés.

A Flextronics guadalaharai üzeme továbbra is játékban marad

Egyúttal megerősítették, hogy a Flextronics Guadalaharában található üzeme változatlanul részt vesz a játékkonzol gyártásában. A két vállalat képviselői egy későbbi időpontban jelentik be annak a harmadik, ázsiai üzemnek a színhelyét, amely a működő mexikói és a beszálló kínai üzem mellett szintén Xboxot gyárt majd.

A döntés a gyártás költségeinek csökkentését célozza. A szingapúri székhelyű Flextronics doumeni üzeme abban a régióban található, ahol az Xbox egyéb komponenseit is gyártják, így a logisztikai költségek jelentősen lefaraghatók, de a gyártáshoz fűződő fix költségek is alacsonyabbak Kínában.

Mint ismeretes, a videojáték-konzolok Sony Playstation 2 által uralt piacán dúló árháború következtében a Microsoft kénytelen volt 100 dollárral leszállítani az Xbox kiskereskedelmi árát. Az Xbox európai gyártását 2001 novemberében indították, a Flextronics sárvári üzemében.

↗ www.xbox.com
↗ www.flextronics.com

Oracle Hungary

Új ügyvezető

Füzes Péter június 1-től tölti be az Oracle Hungary Kft. ügyvezető igazgatói posztját. Füzes 36 éves mérnök-közgazdász, diplomáit Budapesten szerezte. Karrierje a Novotrade-nél indult, 1991-től az Internet Kft.-nél dolgozott, amelyet 1994-ben az AT&T megvásárolt. Az új cégben az értékesítés-előkészítést és ügyfélkezelést végző csapat vezetője lett. 1996-tól a Lucent Technologies Magyarország Kft. ügyvezető igazgatójaként folytatta pályáját, később a Lucent Technologies Inc. regionális igazgatójává is kinevezték. 1996-tól a Lucent cég szétválása után az üzleti kommunikációs rendszerek üzletágat folytató jogutód, az Avaya Magyarország Kft. közép-európai regionális ügyvezető igazgatói tisztségét látta el.

Füzes Péter az Oracle Hungary ügyvezető igazgatója

Füzes Péter Stefan Strömöt követi a poszton, aki az Oracle Észak- és Közép-Európáért felelős elnökhelyettesi tisztje mellett irányította az Oracle Hungaryt a mostani vezetőváltásig.

↗ Oracle Hungary Kft.
☎ 214-0050
↗ www.oracle.com/hu

Panda Software

Magyar vezérképviselet

A spanyolországi Bilbaóban székelő Panda Software International, Európa vezető vírusellenes megoldásokat fejlesztő cége magyarországi vezérképviseletet alapított.

Sándor Zsolt, a Panda Software Hungary ügyvezetője ezzel egy időben bejelentette a vállalat két új vírusellenes eszközének elérhetőségét. Az Enterprise Suite teljes körű védelmet nyújt a vállalati hálózatok számára – függetlenül a hálózat méretétől és kiépítettségétől –, míg a PerimeterScan a számítógépes hálózatok belépési pontjait védi.

A Panda Software Hungary kereskedelmi tevékenységét disztributorokon és viszonteladói hálózaton keresztül végzi.

Első magyarországi disztributora az EMJ Hungary Kft., hálózatát pedig jelenleg 40 kiemelt viszonteladó alkotja. A Panda Software Hungary a vírusellenes szoftverek fejlesztésén kívül az ügyfélszolgálati terméktámogatás és kommunikáció feladataira fektet hangsúlyt.

↗ Panda Software Hungary
☎ 469-7099
↗ www.antivirussoftware.hu
↗ www.pandasoftware.com

Inter-Európa Bank

Böngészőalapú bankszolgáltatás

Az Inter-Európa Bank (IEB) bevezette új, böngészőalapú netes banki szolgáltatását, a BankoWEB-et, amely korábbi elektronikus banki szolgáltatásait egészíti ki.

A BankoWEB netes böngészőprogram segítségével a világ bármely pontjáról elérhető szolgáltatás. Gyorsan és kényelmesen, telepített banki program nélkül teszi lehetővé a bankműveletek végrehajtását, amihez a legfejlettebb biztonsági megoldások mellett a nemzetközileg elfogadott titkosítási technológiákat használja. Jelenleg bankszámlaegyenleg és -történet lekérdezését, tranzakciók állapotának, valamint várakozó vagy visszautasított tételek követését, valutadeviza árfolyamok lekérdezését, eseti és állandó forintátutalást, devizaátutalást és -váltást, betétlekötést és annak bontását, bankkártyaletiltást, jelszóváltoztatást és egyéb kénytelmi szolgáltatásokat nyújt. A BankoWEB illeszkedik az IEB korábbi BankoNET szolgáltatáshoz, amely azonban telepített programmal működik. Az IEB a BankoWEB rendszert ingyenesen bocsátja ügyfelei rendelkezésére, a szolgáltatás kedvezményes díjtételei pedig a bank kondíciós listájában olvashatók.

Szolgáltatások és tájékoztatók az IEB webhelyén

↗ www.bankoweb.hu
↗ www.ieb.hu

Alagutak a világhálón

A virtuális magánhálózatok a kommunikációs költségek nagyon is valós lefaragását teszik lehetővé, aminek mértéke a bérelt vonalak árához képest az 50–75%-ot is elérheti. Kialakításukhoz a vállalatok nemcsak hardver- és szoftveralapú megoldások közül, hanem a netszolgáltatók teljes körű VPN-kínálatából is választhatnak.

Kis Endre

A virtuális magánhálózat (virtual private network, VPN) egy nyilvános hálózaton – leginkább az interneten – keresztül létrehozott, titkosított, avatatlanok számára hozzá nem férhető kommunikációs kapcsolatot teremt a vállalat telephelyei, távolról bejelentkező – utazó vagy távmunkát végző – alkalmazottai és üzleti partnerei között. Jóllehet az internetalapú (IP) VPN nem az egyedüli megoldás a piacon, a meglévő kiterjedt infrastruktúra használatából fakadó költséghatékonysága folytán egyre népszerűbbé válik a kisebb vállalatok körében is.

Az IP VPN-ek nyugat-európai elterjedtségével foglalkozó legfrissebb – ez év elején készített – jelentésében az IDC megállapítja, hogy ez a technológia napjainkra főárammá vált a térségben, piaca pedig azon kevesek egyike, amelyek szemmel láthatóan érintetlenül vészelik át a gazdasági nehézségek és a technológiai beruházások visszaesésének időszakát. A felmérés eredményei alapján a piackutató cég arra számít, hogy a 2000-ben 873 millió dollárt kitevő nyugat-európai IP VPN-piac mérete 2005-re eléri az 5,4 milliárd dollárt. Tavaly a régió nagy netszolgáltatói sorra bevezették IP VPN szolgáltatásaikat, amelyek az IDC szerint immár megkezdték a hagyományos WAN (wide area network) szolgáltatások piaci részesedésének elhódítását. Az elemzés kitér a dedikált IP VPN eszközökre is, amelyek forgalma az IDC előrejelzése alapján 2005-re 706 millió dollár fölé nő Nyugat-Európában. E torta legnagyobb szelete az IP VPN-képességekkel felruházott útválasztóknak jut majd, ezeket kevéssel lemaradva a tűzfalak, majd sorrendben a RAS-ok (remote access server), ATM kapcsolók és DSLAM (digital subscriber line access multiplexer) eszközök követik a jelzett időszakban.

Előnyök

A hagyományos WAN technológiáktól – a költséges Frame Relay vagy bérelt vonalas kapcsolatoktól – eltérően VPN kialakításához a vállalatnak nem kell állandó összeköttetést teremtenie távoli telephelyei között. Az IP VPN hálózati végpontjait ugyanis titkosítással létrehozott, biztonságos kommunikációs kapcsolatok (tunnelek, azaz alagutak) kötik össze az interneten keresztül a tényleges adatforgalom idejére. Kialakításukhoz a vállalatnak egyrészt nethozzáférést kell biztosítania minden jogosult VPN-használója számára, másrészt a megfelelő eszközöket kell telepítenie székhelyén csakúgy, mint a bekapcsolni kívánt helyszíneken. A VPN megoldások olyan, szabványokra épülő biztonsági protokollokat alkalmaznak, mint a 168 bites 3DES (Triple Data Encryption Standard) titkosítás és a kommunikációs kapcsolatokat létrehozó IPsec (IP Security Protocol), de ezek mellett a különböző felhasználóazonosítási módszerek valamelyike is megtalálható bennük a lehető legnagyobb megbízhatóság érdekében.

A költséghatékonyság és a biztonság mellett a VPN-ek további előnye a rugalmas méretezhetőség – teljesítményük igény szerint, akár ugrásszerűen is növelhető, számottevő infrastrukturális beruházás nélkül. Nem utolsósorban jól kiaknázhatók velük a szélessávú internetben rejlő lehetőségek – például a további megtakarításokat eredményező távmunka és távoktatás által.

Típusok

VPN-eket elsősorban két okból, a vállalati intranet távolról is elérhetővé tétele, illetve a telephelyek közötti kapcsolattartásra hoznak létre a vállalatok. A távoli elérést (remote access) lehetővé tevő VPN-ekbe az úton lévő vagy távmunkát végző alkalmazottak is bejelentkezhetnek, ehhez csupán egy tetszőleges netkapcsolatra van szükségük a helyi netszolgáltatónál. Miután csatlakoztak a világhálóra, VPN-kliensszoftverük vagy hardverük biztonságos kommunikációs kapcsolatot létesít számukra a vállalati intranettel. A távoli elérést lehetővé tevő VPN-ek kialakításához a vállalatoknak robusztus, nagy teljesítményű és rendelkezésre állású VPN-megoldást kell telepíteniük székhelyükön, amire a céleszközök a legmegfelelőbbek. Ilyenek például a Cisco VPN 3000 Concentrator termékcsaládját alkotó, különleges architektúrájú modellek. Ez a VPN platform az említett képességeket a legfejlettebb titkosítási és felhasználóazonosítási eljárásokkal, valamint rugalmas méretezhetőséggel ötvözi. A termékcsalád tagjai így a kis irodák és a nagy szervezetek kiszolgálására egyaránt alkalmasak, egységenként egészen 10 ezer szimultán távoli felhasználóig. Ennél nagyobb, szinte korlátlan teljesítmény pedig fürtözéssel érhető el.

A távolról bejelentkező felhasználók több különböző eszköz révén

A Cisco 2600-as útválasztója VPN-ekhez

kezdeményezhetik VPN tunnel nyitását a vállalati székhelyhez. Ez lehet szoftverkliens, amely futhat a PC-jükön, vagy a telephelyükön működő VPN útválasztón, illetve tűzfalon is – de használhatnak ugyanitt telepített hardverklienst is. A szoftverkliensek, amelyek a vállalat központi szervereiről tölthetők le, a központi felügyelet előnyét is nyújtják, így használatuk nagyon egyszerű – a gyakran úton lévő alkalmazottak számára pedig nyilvánvaló okokból a legjobb választást jelentik.

A Cisco VPN 3000 Concentrator modelljei a VPN kliensek széles körét támogatják, közöttük a Certicom MovianVPN és a Microsoft 2000 L2TP/IPsec klienst, valamint a Microsoft PPTP-t Windows 95/98/Me/NT/2000/XP-

hez. A Cisco VPN 3002 hardverkliens a szoftver-alapú kliens előnyeit a dedikált hardverplatform megbízhatóságával egészíti ki, és a Cisco különböző VPN koncentrátoraival képes kapcsolatot teremteni, beleértve a VPN 3000 sorozatot és a PIX tűzfalakat is. A szoftverklienstől eltérően a hardverkliens az összes operációs rendszerrel együttműködik, legyen az Windows, Linux, Unix, Solaris vagy Mac OS.

A magyar internetpiac körülményei között az sem elhanyagolható szempont, hogy a távolról bejelentkező felhasználók milyen netelőfizetéssel rendelkeznek. Távmunkát végzők esetében például nem biztos, hogy a percdíjas, kis sávszélességű kapcsolat révén érhető el a legnagyobb megtakarítás.

A fenti példa mellett a vállalat útválasztó-, illetve tűzfalalapú VPN-megoldás kialakítása mellett is dönthet. Ebben az esetben a távoli telephelyen működő útválasztó vagy tűzfal teremt kapcsolatot a központtal, és ezt az alagutat használják a mögötte elhelyezkedő eszközök. A megoldás így sokkal inkább helyhez kötött, mint amilyet például egy noteszgépen futó VPN-kliens tesz lehetővé, ezért elsősorban a VPN-ek másik (site-to-site) típusának megvalósítására, azaz a telephelyek közötti összeköttetés biztosítására alkalmas.

Ismét a Cisco termékeit véve példaként, telephelyeket összekötő virtuális magánhálózat hozható létre a Cisco 800, 1700, 2600, 3600, 7100 és 7200-as sorozatú VPN-képes útválasztóival, amelyek dedikált hardveres titkosításgyorsítást és erre épülő rugalmas méretezhetőséget nyújtanak. A Cisco IOS szoftverének köszönhetően ezek az útválasztók átfogó szolgáltatáskészletet nyújtanak, amely a tűzfalképességeket és a szolgáltatás minőségének biztosítását (QoS) is felöleli. Azok a vállalatok pedig, amelyek a teljes körű tűzfalas védelmet szeretnék VPN-képességekkel bővíteni telephelyeik összekötése végett, a Cisco PIX tűzfalait telepíthetik a megfelelő Cisco VPN-gyorsítókártyákkal (VPN Accelerator Card) kibővítve. A Cisco PIX Firewall termékcsaládjában otthon dolgozó távmunkásoknak és kis irodáknak szánt, bekapcsolást követően azonnal használható asztali eszközöktől kezdve az 500 ezer szimultán kapcsolatot kiszolgáló, 1,7 Gbit/s-os átviteli sebességű, csúcskategóriás tűzfalakig terjed a választék – így a vállalat méretéhez igazodó megoldás kiválasztása nem okozhat gondot. VPN-eszközöket a Cisco mellett számos más vállalat gyárt – pl. 3Com, Eicon, MultiTech, Nokia, SMC –, és termékeik szintén elérhetők a magyar piacon.

Hardver, szoftver vagy szolgáltatás?

Ha a VPN kialakításának költségvetése nem kimondottan nagyvonalú, a minél olcsóbb VPN-eszközök felkutatása helyett a vállalat szoftveralapú megoldás bevezetését is fontolóra veheti – annál is inkább, mert ezek némelyike nem kerül pénzbe. Ilyenek az operációs rendszerekhez hozzáadott szolgáltatásként forgalmazott – a felhasználó által tehát már eleve megvásárolt –, illetve a nyílt forráskódú VPN-megoldások. Ezek szintén a már említett szabványokra épülnek.

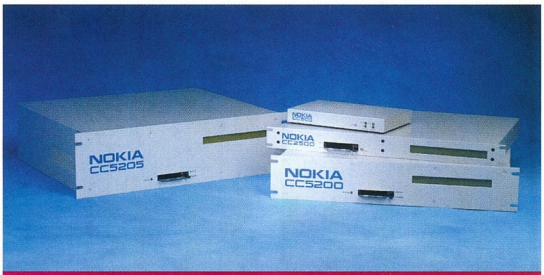

A Nokia dedikált VPN átjáróinak termékcsaládja

A Microsoft a Ciscóval együttműködve fejlesztette ki a Windows 2000-ben található VPN-megoldását, amely a PPTP (Point-to-Point Tunneling Protocol) lehetőségeit az IPsec és a Cisco L2TP (Layer 2 Tunneling Protocol) alkalmazásával bővíti – utóbbi a nem IP-alapú forgalmat is képes kezelni, ami a mobil felhasználók kiszolgálása szempontjából előnyös. A Windows 2000 szolgáltatásai emellett a nyilvános kulcsú titkosításon alapuló felhasználóazonosításra is kiterjednek, így hatékony VPN-megoldást jelenthet a vállalat számára, különösen akkor, ha a virtuális magánhálózatba bekapcsolni kívánt pontokon is a két gyártó termékeit használják.

Ettől eltérő esetben a beállítások elvégzése bizonyos hozzáértést és kitartást is feltételez – de ez többnyire mindegyik szoftveralapú VPN-megoldásról elmondható. Ilyet a Sun Solaris és az IBM Aix operációs rendszere is nyújt, itt azonban a legelterjedtebb nyílt forráskódú VPN szerverekről ejtünk még pár szót. A PoPToP Linuxon fut, és nem nehéz kitalálni, milyen protokollt használ. A különböző VPN-kliensek sorával képes kommunikálni, amelyek között kiemelkedő helyet foglalnak el a Microsoft VPN-megoldásai. IPsec alapokon a BSD nyílt forráskódú kiadásai – FreeBSD, NetBSD, OpenBSD – terjedtek el Linuxon, amelyek nemcsak megbízhatóak, hanem szintén széles körű együttműködést tesznek lehetővé a nem linuxos VPN-megoldásokkal.

A VPN használatáról azonban annak a vállalatnak sem kell lemondania, amelyik hozzáférhető árú megoldást szeretne, de nem rendelkezik a kialakításához szükséges szakismeretekkel – ugyanis virtuális magánhálózatot teljes körű szolgáltatásként is előfizethet.

A PSINet Magyarország a Cisco és a Nokia VPN-re optimalizált eszközeire alapozott IPsec rendszerrel nyújt biztonságos hálózati adattovábbítást a vállalatoknak. Egy adott VPN végpontjai (a vállalat telephelyei) a PSINet saját tulajdonban levő hálózatának földrajzilag legközelebb eső szolgáltatási pontjához (POP-jához) csatlakoznak, és attól kezdve a PSINet gondoskodik az egyes VPN-alagutak elkülönítéséről, adatforgalmuk titkosításáról és védelméről.

A telephelyek közötti adatkommunikáció mellett adott a központi telephelyen keresztüli netelérés és elektronikus levelezés, valamint IP-alapú telefonszolgáltatás bevezetésének lehetősége is. A vállalat összes alkalmazása is egy központi rendszeren működhet, és a VPN egyes telephelyein a felhasználók úgy használhatják ezeket, mint a helyi számítógép-hálózatra (LAN) telepített szoftvereket.

A PSINet egyik legnagyobb referenciája a Ford Motor Hungária országos viszonteladói hálózata számára kialakított VPN, amelybe 20 márkakereskedő mintegy 80 számítógépe van bekötve. Ezt a VPN-t a Ford viszonteladói alkatrész- és autórendelésre, garanciaelszámolásra és műszaki információk lekérésére használják, az összes alkalmazást központi gépről futtatva. Hasonló VPN-t működtet a PSINet Magyarország a 3 budapesti és 5 vidéki telephellyel rendelkező Vista utazási iroda számára, ahol a jegyfoglalás mellett az intranet, a belső ügyviteli rendszer és az elektronikus levelezés is ezen fut.

A VPN használata azonban már két telephely esetén is költséghatékony megoldást jelenthet.

Egy 64 kbit/s-os bérelt vonal felhozatala Szegedről Budapestre havi 100–120 ezer forintra rúg, míg ugyanez a kapcsolat kevesebb mint havi 60–80 ezer forint VPN-en keresztül. A telephelyek számának gyarapodásával és az elvárt sávszélesség növekedésével a megtakarítás aránya elérheti, sőt meg is haladhatja az 50%-ot. Érdemes tehát kis összehasonlító elemzést készíteni a vállalat kommunikációs költségeiről.

Jerry Maguire – A nagy hátraarc (Extra változat)

Különleges sportmenedzser

Rixer György

Jerry Maguire (Tom Cruise), a menő sportmenedzser egyik napról a másikra rájön, hogy életének és karrierjének új irányvonalat kell szabnia.

Ehhez a „legkézenfekvőbb" út, hogy lerántja a leplet hivatásának árnyoldalairól és az egész szakma képmutatásáról.

A cégénél mindenki komplett idiótának nézi ezek után, az egy szem Dorothy Boydon (Renée Zellweger) kívül, aki azonban – többek között ennek hatására – belezúg.

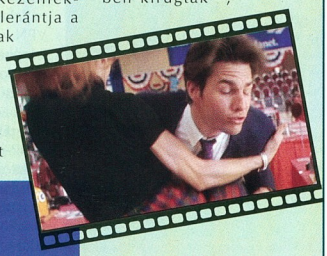

A nagy hátraarc: nehéz a sportmenedzser élete

Cameron Crowe (Vanilla Sky, Almost Famous) kissé összeszedetlen filmjében ezek után jelenet követ jelenetet a cukormázas végkifejletig.

A film gyenge dramaturgiáját némileg feledteti a színészek (az eddig említettek, illetve Cuba Gooding Jr., Bonnie Hunt és Jonathan Lipnicki) nagyon jó játéka.

Az 1996-os film különleges kiadása két korongból áll. Az elsőn lényegében csak maga a film foglal helyet, míg a másikon egy halom extra. Utóbbin a legfontosabb többlet az a teljes filmkommentár, ahol két részre oszlik a képernyő: alul a film fut, felül pedig Cruise-t, Zellwegert, Gooding Jr.-t és Crowe-t látjuk egy nagy kanapén, amint kommentálják a filmbéli fejleményeket. (A végén az „egymásratalálós" jelenetnél Zellwegernél eltört a mécses :-) Van a diszken még öt kihagyott részlet, három jelenet díszlet nélküli próbája és egy hétperces werkfilm. Nagyon jó a Rod Tidwell-féle álreklám, Springsteen zenés videója, illetve a DVD megvásárlói végigolvashatják Jerry teljes „Mission Statement"-jét – amiért lényegében kirúgták –, valamint DVD-meghajtó birtokában a film forgatókönyvét is.

Ezzel ellentétben szörnyen lehangoló az a négyperces interjú, amit egy Drew Rosenhaus nevű alakkal láthatunk, aki a való életből vett sportmenedzser. Igazi tökfej. Végignézhetjük Maguire rövid „fotóalbumát" is – semmi különleges. A lemez további extrái a szokásosak: filmelőzetes, a rendező és a színészek filmográfiája (2001-ig).

Akinek nagyon tetszett a film, és nem rendelkezik az 1998-ban kiadott eredeti, egylemezes változattal, az inkább ezt vegye. Ajánlható még a produktum a Cruise/Zellweger/Gooding Jr.-imádóknak, kifejezetten a kettes lemezen található félképernyős kommentáros rész miatt.

Dolby Digital 5.1: angol, német
Felirat: magyar, angol, arab, bolgár, cseh, dán, finn, görög, héber, hindi, holland, izlandi, lengyel, német, norvég, svéd
Képarány: 16:9
Hossz: 128 perc
Kiadó: Columbia/Tristar
Ár (bruttó): 7100 Ft

Kép: Hang: Extra:

Harry Potter és a Bölcsek Köve

Elvarázsolt lemez

Weisz Tamás

Nem tudom, akad-e ma olyan ember Magyarországon, aki ne hallott volna a tizenéves varázslótanoncról, Harry Potterről. Az eddig megjelent négy kötet hosszú hónapokig állandó tagja volt a sikerlistának, az írószerboltok tele vannak Harry Potter-es füzetekkel, tolltartókkal, kártyákkal és egyéb aprócikkekkel, a közértek polcai Bagoly Berti mindenízű drazséival és csokibékákkal, sőt egy azonos monogramú cég fekete tintapatronjaihoz fekete mágia helyett Harry Potter-es multimédiaprogramot osztogatott. Az első kötetből készített film is nagy sikert aratott – bár többen megkérdőjelezték a minőségét –, így nem csoda, hogy hatalmas várakozás előzte meg a VHS- és DVD-kiadását (amit a kiadó valamiért pont egy szombati napra időzített).

A nagyon szép csomagolás két lemezt rejt. Az elsőn található maga a film, méghozzá Dolby Digital 5.1EX magyar szinkronnal. Eddig ilyen hangon csak a *Baljós árnyak* szólalt meg, de az csak angolul. Akik szeretnék eredeti nyelven is megnézni a filmet – természetesen szintén EX-es hanggal –, ezt megtehetik úgy is, hogy közben bekapcsolják hozzá a magyar feliratot. A film mellett ezen a korongon csak a szereplők és az alkotók rövid felsorolása és két előzetes található. Ám a dobozban található másik lemezt mintha nem is muglik készítették volna...

A magyar nyelvű extrákat (egyetlen kivétel ez alól az Abszol út háttérzaja) végignézve bejárhatjuk a Roxfort Varázsló- és Boszorkányképző Szakiskola fontosabb termeit. Bár az idegenvezetőnk rendszeresen sürget minket, mégis mi döntjük el, hogy a vezetett túrán – amelynek során többek között eljutunk a Griffendél klubhelyiségébe és a fiúk hálótermébe – mikor merre megyünk. A Teszlek Süveg bemutatja a négy házat, míg a könyvtárba ellátogatva fellapozhatjuk a produkciós vázlatok könyvét, megismerhetünk néhány tanárt és diákot, Roxfort kísérleteit, és megtudhatjuk, mivel „szerelhetjük" le Bolyhoskát, a háromfejű kutyát. (Azt azért javaslom, hogy a könyvek kinyitása előtt ne tekerjük maximumra a hangerőt.) Az udvaron megismerkedünk a kviddics szabályaival, vadászhatunk a cikeszre, és körülnézhetünk Hagrid kunyhójában. Az osztálytermekbe csak akkor mehetünk be, ha már van varázspálcánk, amit Olivander boltjában kell megvennünk, amihez természetesen pénzt kell kivennünk a Gringottsból, de ahhoz meg kell találnunk a kulcsot. Ha kíváncsiak vagyunk a film kihagyott jeleneteire, akkor bizony válaszolnunk kell a bűbájtan szaktantermében feltett kérdésekre (amikre csak a könyvben találjuk meg a válaszokat a 130. oldaltól indulva), vagy meg kell találnunk a 3. emeleti folyosót és túljutni Bolyhoskán, elkapni a megfelelő kulcsot, ki kell választani a megfelelő üveget (ezekhez viszont a termekben és egyéb helyeken találjuk meg a segítséget), és már látjuk is a Bölcsek Kövét Edevisz tükrében. Egyszerű, nem?

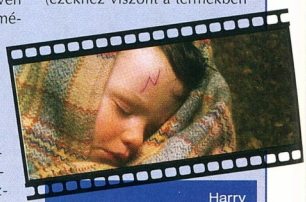

Harry Potter, a leendő híres varázslótanonc

Dolby Digital 5.1EX: magyar, angol
Felirat: magyar, angol, horvát, szerb, szlovén
Képarány: 16:9
Hossz: 147 perc
Kiadó: Warner
Ár (bruttó): 5990 Ft

Kép: Hang: Extra:

Holt Költők Társasága

Gondolkodni is engedd!

Weisz Tamás

A Walton Akadémia 1959-es, centenáriumi tanévnyitóján a rektor új angoltanárt mutat be a diákoknak, John Keatinget, aki a londoni Chester iskolából érkezett. Keating elvei és tanári gyakorlata azonban nem igazán illik bele a leginkább hagyományra és fegyelemre épülő oktatási rendbe. Ő arra tanítja diákjait, hogy használják a fejüket, és ne csak azt lássák, amit láttatni akarnak velük. Széttépeti velük J. Evans Pritchard professzor angolkönyvét, amely megpróbálja számokban mérhetővé tenni a költészetet. Ám lázadása – szinte törvényszerűen – bukásra van ítélve.

Holt Költők Társasága DVD-n: tisztelgés a régi nagyok előtt, vagy...

Az 1989-ben készített film végre valahára megérkezett DVD-n is, ám sajnos – a vele egy napon megjelent másik Robin Williams-film, a Jó reggelt, Vietnám!-hoz hasonlóan – lehagyták róla a magyar szinkront, és az utóbbi időben tapasztalható kellemes trendtől eltérően az extrák sincsenek magyarítva.

Pedig ezekből akad bőven. Megnézhetjük a filmet Peter Weir rendező, John Seale operatőr és Tom Schulman író kommentárjával is, meghallgathatjuk, mit mesélnek a főbb szereplők (Ethan Hawke, Norman Lloyd, Robert Sean Leonard, Kurtwood Smith és a többiek, de érdekes, hogy a főszereplő, Robin Williams nem) ma a filmről és a forgatásról.

A két hosszabb, vágatlan jelenetet – amelyeket végül kihagytak a filmből – rövid szöveges magyarázat vezeti be. Peter Weir és David Lynch tisztelegnek az 1995-ben, rákban elhunyt Oscar-díjas Alan Splat hangmérnök emléke előtt. Számomra az egyik legérdekesebb extra mégis John Seale rövid operatőr-tanfolyama, ahol bemutatja, hogyan készültek a műteremben egyes jelenetek, hogyan hozták létre a különböző évszakok és napszakok fényviszonyait mesterségesen, vagy például hogyan tüntettek el egy lámpát hagyományos módszerekkel.

Dolby Digital 5.1: angol, francia
Felirat: magyar, angol, bolgár, cseh, francia, holland, lengyel, portugál, szlovák
Képarány: 16:9
Hossz: 123 perc
Kiadó: Touchstone
Ár (bruttó): 6500 Ft

Kép: Hang: Extra:

A remény rabjai

Forró nyár a hűvösön

Tóth Tamás

A mai yuppie-bankárok élete sem fenékig tejfel, hát még Andy Dufresne-é, aki kétszeres életfogytiglant kapott 1946-ban két ember meggyilkolásáért.

Na persze nem ő volt a tettes, de amikor ezt elmeséli a Shawsank börtönben cellatársainak, ők jót mosolyognak ezen – hiszen ugye itt mindenki ártatlan... Az átállás a bankról a börtönre nem megy simán.

A remény rabjai: reggeli csendélet – a börtönben

Szembesülnie kell a fegyőrök brutalitásával és az elítéltek különös belső világrendjével.

Főhősünk azonban nem törik meg, segítőtársra talál, ráadásul amikor ad egy-két tippet, hogyan kell éltüntetni vagy tisztára mosni bizonyos pénzeket, hamar elindul felfelé azon a bizonyos ranglétrán.

Amikor kiderül, hogy tényleg ártatlan, a börtön személyzete mindent megtesz, hogy Andy ne kerüljön ki az ellenőrzésük alól...

A film rendezőjének nem titkolt szándéka az volt, hogy bemutassa, tényleg a remény hal meg utoljára. Erről, a körülményekről, valamint a helyszín és a szereplők kiválasztásáról szól az extrák között található, *Így készült* kisfilm és a rendezővel, a producerrel és a főszereplőkkel készített szinkronizált interjúk. A Stephen King kisregénye alapján készített filmet 1994-ben 7 Oscar-díjra jelölték, de sajnos egyet sem szavazott meg neki az Akadémia.

DTS: angol
Dolby Digital 5.1: magyar, angol
Felirat: magyar, angol
Képarány: 16:9
Hossz: 136 perc
Kiadó: Ariel International
Ár (bruttó): 6400 Ft

Kép: Hang: Extra:

A DVD-filmeket a Serco Kft.-től és a NetPiac Kft.-től kaptuk megtekintésre.
Serco Kft. ☎ 374-4055
www.serco.hu
NetPiac Kft. ☎ 267-3547
www.netpiac.hu

Indiana Jones és az eszeveszett hülyeség

Monty Python. Innen nem is kell továbbolvasni. Elég megnézni a jól ismert címet, hogy azonnal induljunk megszerezni a hozzátartozó DVD-t. Ez egy szent küldetés!

Győri Ferenc

Artúr, a britek királya szent küldetést kap az Úrtól: fel kell kutatnia a szintén Szent Grált. És itt kezdődnek a bonyodalmak. Hiszen ez az egész nyilván csak az ő őrült fantazmagóriája – miért adna bárkinek is ilyen megbízást a mennyek ura? Miféle dolog, hogy maga a mennyei atya sem tudja, hol az a kehely, a családi hagyaték? Olyan elképzelhetetlen, hogy a mindenség atyja és teremtője odafigyeljen egy egyszerű kupára? És ha már egyszer elhagyta azt, isten létére bevon egy csomó halandót, hogy keressék meg neki a vacak poharát? Úgy értem – de tényleg –, ha elkezdeném mondogatni, hogy a mindenható rám bízta, kerítsek elő egy nyüves bögrét, rögtön kinyírnának, nem?

Persze ilyen hibás alapkoncepcióból manapság gond nélkül elkészítenek egy csupatrükk, történetmentes akciófilmet legalább 50 millió dolláros kiadással és 100–150 milliós bevétellel.

Szerencsére a hetvenes évek Angliájára még nem ez volt a jellemző, a Monty Python csapatra meg végképp nem. Visszaemlékezéseikből ki is derül, mennyire nem volt pénzük – csak ötleteik és humoruk.

Az őrület határán

Mint egy korábbi Python-opusz kapcsán már szóba került, a csapat filmjei minden extra nélkül is megérik pénzüket – e művük pedig a legklasszikusabb klasszikus, ráadásul a lemez telis-tele extrákkal. Első ilyen extra a kitűnő magyar szinkron. Jó fordító, remek csapat, mindez 5.1-re keverve. De itt jön egy kínos kérdés: miért kellett ezt azzal elrontani, hogy nem jár a bevezető képsorokhoz – mindenféle ragadozó muffok és mexikói ugrólámák tekintetében – felirat? (A felirat kérdése amúgy is kissé X-aktákba illő – az igazság a nyúlon túl van... – ugyanis a DVD honi büszkesége, a Galla Miklós fordította felirat az általunk kézhez kapott „béta" nem volt elérhető, annak ellenére, hogy a PowerDVD két magyar nyelvű feliratot is jelzett a lemezen.)

Az első lemezen hivatalosan nincs extra. Ennek ellenére „vadászhatunk" a gyilkos nyúlra, aminek feltünésekor egy-egy pillanatra betekintést nyerhetünk Terry Gilliam agyába vagy a könyvelő számláiba. Mintegy mellesleg meghallgathatjuk a két rendező, Terry Gilliam és Terry Jones kommentárját is. A despoták változata után pedig megtudhatjuk az igazat a szegény elnyomottaktól – John Cleese, Michael Palin, Eric Idle tolmácsolásában.

A második DVD megfelelő helyre helyezésével – erre már az első lemezen is felhívják a figyelmünket – folytatódhat az őrület, ahogy az a csapattól tulajdonképpen el is várható, a különlegesség csupán az, hogy a felvételek legtöbbjét az újrakiadáshoz készítették, 2001-ben.

Például koncertet adhatunk a *Singalong* menüpont alatt található dalokkal. Megtalálható itt a nagy befutó Camelot-dal, Sir Robin kedvenc kobzosának főműve, no és a csuhások kántálása. Utóbbi csak saját felelősségre adható elő, miután orvosunktól vagy gyógyszerészünktől tájékozódtunk ennenmagunk fejbecsapkodásának lehetséges mellékhatásairól.

A *Le nem forgatott felvételek* szintén három részből áll: ezek a Camelot-dal újrafeldolgozása legófigurákkal, néhány felhasználatlan ötlet a rajzasztalról, valamint röpke fantáziajáték és eszelős hazudozás a filmhez állítólag használt helyszínekről és néhány ifjúról, akik eltűntek az erdőben, miközben a blairi Grálról akartak forgatni.

Mellesleg Michael Palin és Terry Jones az újrakiadás tiszteletére felkereste az egykori helyszíneket.

A túra alatt sok érdekességet megtudhatunk a film készültéről – és szinte a fél filmet megnézhetjük részletekben. A *Szent relikviák* menüpont alatt a „korabeli" fotók és plakátok mellett megtudhatjuk, mégis ki kiket játszott, olvashatunk kritikát, valamint megnézhetjük az eredeti és az új filmelőzetest, majd végleg elszabadul a pokol... Michael Palin megtanít mindenkit kókuszdióval lovagolni (a fordító zsenialitását dicséri a tök megoldás, hiszen a film 1974-ben készült), ínyencek pedig megtekinthetik a film Japánba lokalizált változatának néhány jelenetét (Godzilla igazoltan távol).

Végre egy független szakértő!

Hab a tortán a BBC 1974-es filmes műsorának helyszíni riportja.

Bizony a nagynevű, komoly és szavahihetőségéről közismert tévétársaság kiküldte a legjobb embereit, akiknek sikerült felnőni az alkotógárda hülyeségéhez, és teljes mellszélességgel kiálltak az eszelősség mellett, együtt mókázva a Python-tagokkal.

Dolby Digital 5.1: magyar, angol, orosz
Feliratok: magyar, angol, bolgár, cseh, dán, finn, görög, holland, horvát, izlandi, lengyel, norvég, orosz, svéd, szlovén, török
Képarány: 16:9
Hossz: 88 perc
Kiadó: Columbia/Tristar
Ár (bruttó): 7100 Ft

Kép: Hang: Extra:

PC-NET-WORK
SZÁMÍTÁSTECHNIKA

IDEGESÍTI ?

- kék halál
- lefagyás
- system error
- elveszett adatok
- betörések
- vírus okozta károk

HÍVJON BENNÜNKET !

WWW.PC-NET-WORK.HU
1087 Budapest, Hungária krt. 8.
Tel.: 210-3044, 303-1040

Smau 2002: AZ Ön leggyorsabb útja az ICT-piacra

2002. október 24-28.
Milánói Vásárváros, Olaszország

FIERA MILANO SPA

Legalább 3 meggyőző érv szól amellett, hogy az Ön cége miért szerepeljen a Smau 2002 kiállításon, amely Olaszország és a Földközi-tengeri térség legnagyobb és a világ egyik vezető high-tech kiállítása: maga az olasz piac, a Smau szerepe az ICT területén nemzetközi szinten, és a Smau széles termékskálája, specifikus ipari megoldásai, kiállítói és látogatói.

Ha részt vesz a Smau-n, az azt jelenti, hogy nem szalasztja el Európa egyik legfontosabb számítástechnikai és kommunikációs piacára való belépés lehetőségét, kiszélesíti cége globális elérhetőségét és megtalálja az ipar legígéretesebb termékei és újításai számára a kitörési alkalmat.

A Smau az ICT piactér, ahol az eladók és a vevők azért találkoznak, hogy ismereteiket bővítsék és technológiavezérelt döntéseket hozzanak. A vevőcentrikus filozófiát tükrözi, hogy a Smau úgy szervezi a kiállítást, hogy az a legjobban szolgálja a kiállítói és a látogatói igényeit.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK:
Smau International Operations Dept.
Tel. +39 02 28313454
international.mktg@smau.it

MAGYARORSZÁGI KÉPVISELŐ:
Sisters Italia c/o Fidencia Kft. Budapest
Tel/fax: 06-1-214-2523, Sistersitalia@iol.it
fidencia@elender.hu

www.smau.it/english

Ha előfizet olcsóbb!

1 évre 11424 Ft, fél évre 5712 Ft.

Telefon: 349-4768,
e-mail: terjesztés@vogel.hu

notebook WORLD

NOTEBOOK bemutatóterem
1092 Budapest, Ráday u. 49.

Új és használt márkás notebookok
készpénzes, bizományos vétele

NYÁRI ÁRESŐ

Használt
Pentium III gépek 13,3" / 14,1" / 15"kijelzővel
240.000 Ft-tól
A fenti árak tartalmazzák a számítógépek
szervizes bevizsgálását és a számlát is.
Az árak KIÉPÍTETTSEGTŐL függően változnak.

NÉHÁNY ÚJ NOTEBOOK
PADLÓSIMOGATÓ ÁRA !

HP Xe3 C600/12,1TFT/7,5GB/64RAM
CD / floppy/56,6 modem/1 év garancia
ára: 199.900 Ft+áfa

ASUS L3000D/P4 mobil CPU 1400Mhz
15"(1400*1050)/40GB HDD/fire-wire
256 DDR RAM/DVD&CD-RW combo
1.44 floppy/56,6 modem/100 ethernet
32MB DDR ATI Radon 7500
ára: 499.900 Ft+áfa

MITAC Pentium 4-1600 Mhz/14,1"TFT/20GB/256RAM
4 x 8 x 32 CD-RW /56,6 modem/100 ethernet/1 év garan.
ár: 379.900 Ft+áfa

Az árak tájékoztató jellegűek !
E-mail: mail@notebookworld.hu
Http://www.notebookworld.hu
Weblapunkon készletünk naponta
több alkalommal változik !!!
Ajánlatok fényképekkel és adatokkal.
Tel.: 476 - 8397, 06 20 3987 350

DIGITÁLIS
FÉNYKÉPEZŐGÉPEK
az Alagútnál

Fuji - Canon - Nikon
Casio - Olympus - Sony
Minolta - HP - Kodak
digitális fényképezőgépek hatalmas választéka

Fuji FinePix S602 F601 6800 2800 2600
Nikon CoolPix 5000 995 885 775 2500
Canon Pro 90 G2 S40 A40 IXUS V2/330
Olympus E20 E10 4040 3020 700 220 120
Casio QV 4000 3500 2900 2400
Sony DSC F707 S85 P9 P71 P51 P31
Minolta Dimage 7i 5 404 304 X 203

CompactFlash 32 - 512 MB
SmartMedia 32 - 128 MB
MemoryStick 32 - 128 MB
MMC 32-64MB SD 32-128MB
Nikon dia/filmszkennerek
Olympus digitális diktafonok

Canon miniDV kamerák
MV550i 22x opt. zoom, fényképezés rögzítés

5, 10, 20 GB MindStor (FireWire) mobil háttértár fényképekhez

DigiFénykép - MEDIKER
1013 Budapest I. ker., Attila út 47.
H-P: 10-18h Sz: 10-14h T: 225-0000
www.digifenykep.hu

Harmadik nekifutásra...

Az Elder Scrolls-sorozat eddig megjelent két tagjával meglehetős hírnevet szerzett a Bethesda fejlesztőcsapat. A harmadik rész fejlesztése hosszú évek óta húzódott, de a kiszivárogtatott képekből és videókból már lehetett sejteni, hogy boszorkánykonyhájukban valami nagy dolog van készülőben.

Mocsy (mocsy@vogel.hu)

Május elején jelent meg a játék PC-s változata, és azonnal az eladási listák élmezőnyébe került. A Morrowind egyszemélyes szerepjáték, ahol a karakterünk teljes szabadságot élvez. Az elején ki kell ugyan választanunk, milyen karaktert akarunk indítani, de ezután teljesen szabad kezet kapunk a programtól.

A klasszikus tapasztalati pontrendszer teljesen hiányzik, helyét egy képzettségre épülő rendszer vette át. A karakterünk képességei csak akkor fejlődnek, ha gyakoroltatjuk. A harcosok csak akkor lépnek szintet, ha a konfliktusokat kézifegyverrel oldják meg. Nincs megtiltva, hogy mágiát alkalmazzanak, de ez esetben le kell mondanunk a szintlépésről. Bizonyos képességfejlődés után a karakterünk szintet lép, ilyenkor nő a maximális élettereje, a varázspontjainak száma, valamint jóval kitartóbb lesz.

Lenyűgöző grafika

A Morrowind látványossága minden eddigi szerepjátékét felülmúlja. A játék elején órákig nem is csinálunk semmi értelmeset, csak bámuljuk a fantasztikus naplementét, sétálunk a fenséges erdőkben, esetleg hitetlenkedve elidőzünk a Morrowind elképesztő vízeffektusán. Készítői nem feledkeztek meg az időjárás modellezéséről sem. Kezdetben szelíd bárányfelhők úsznak a kék égen, majd a távolban megjelennek az első szürke gomolyfelhők. Pillanatok alatt kitör a vihar, villámlással, égzengéssel és esővel. Az addig nyugodt vízfelszínen hirtelen megjelennek az esőcseppek és a szél által létrehozott hullámok. A hegyekkel körülzárt kontinens belsejében meglehetősen ritka a csapadék, itt a homokvihar az úr.

Ha feltámad a szél, mindent elborít az apró szemű, vörös homok, és a látótávolság jelentősen csökken.

Érdemes megfigyelni a különféle építészeti stílusok felbukkanását is a kontinensen. A sűrűn lakott tengerpartokon hatalmas erődítmények emelkednek a magasba masszív várfalakkal. Itt minden kőből van, boltívek tömkelege díszíti a belső tereket. A mágusok által benépesített apró szigeteken viszont inkább a természetes formákhoz

Az örök szeme mindent lát!

Hangulatos fogadó a keleti tartományban

vonzódnak – az ott élők hatalmas gombákból építették házaikat, és igyekeztek összhangban maradni a természettel. A pusztában vándorló nomád törzsek viszont egyszerű jurtákban élnek, amelyek a legelemibb kényelmi funkciókat is nélkülözik.

Tanulni, tanulni, tanulni

A grafika mellett érdemes pillantást vetni a harc-, illetve mágiarendszerre is. Kezdetben rendkívül frusztráló, hogy még a leggyengébb patkányt is csak hosszas kísérletezés után tudjuk feltűzni a kardunk hegyére. Karakterünk fejlődésével azonban egyre ügyesebben forgatjuk az általunk kiválasztott fegyvert. Ugyanez a helyzet a mágiával – a legalsó szinten már az is élményszámba megy, ha elsüthetünk egy-egy egyszerűbb varázsigét, magasabb szinten viszont óriási erejű bűvigékkel varázsolhatunk.

A Morrowind kötöttségektől mentes világában számtalan szervezethez csatlakozhatunk. Itt mindig akad a számunkra valami munka, és ha a vezetés elégedett a teljesítményünkkel, feljebb tornászhatjuk magunkat a cég hierarchiájában. A befolyásosabb tagok kapják a zsírosabb megbízásokat, sőt olyan szolgáltatásokat is elérhetünk, amelyekről zöldfülű társaik még csak álmodni sem mernek.

Ha meguntuk a szabadúszó életformát, rátérhetünk a fő küldetésre. Ekkor csatlakoznunk kell a birodalmi hírszerzéshez, és nyomozást kell indítanunk annak kiderítésére, hogy mi közünk egy ősi próféciához. A küldetések kellőképpen változatosak, és szépen egymásra épülnek. Kéthétnyi játék után sem találkoztam két ugyanolyan misszióval.

●

A grafika és az óriási játéktér azonban kőkemény hardvert igényel. Bár a fejlesztők csak 500 MHz-es processzort és GeForce2-es kártyát tüntettek fel a dobozon minimális hardverkövetelményként, de a tapasztalat azt mutatja, hogy 1 GHz-es proci és GeForce3-as kártya alatt nem érdemes komolyan belemélyedni.

Igaz ugyan, hogy még csak május van, de biztos vagyok benne, hogy a Morrowind indul az év szerepjátéka címért, és minden esélye megvan a győzelemre.

www.morrowind.com
www.elderscrolls.com

Pókbőrbe bújva

A Marvel-képregények klasszikusának számító Pókembert valószínűleg nem szükséges bemutatnom senkinek sem. A legendás szuperhős népszerűbb Batmannél, Spawnnál, de még Supermannél is, amit semmi sem bizonyít jobban, mint a cikkünk írásakor éppen második hete (Amerikában) vetített film elsöprő sikere.

Sasa

Az idei nyár eddigi legnagyobb mozis szenzációja az első hét végén 114 millió dollárt hozott. Bravúros teljesítményével maga mögé utasította a Harry Pottert, a Gyűrűk Urát, és e sorok írásakor a film bevételei már jócskán túlszárnyalták a 200 millió dollárt. Az Activision talán előre sejtette a film sikerét, amikor megvásárolta a Pókember moziváltozatának kiadási jogait, majd élve az alkalommal napjaink összes platformjára elkészíttette a Spider-Man: The Movie játékadaptációt.

A történetről

Peter Parker már kisgyermekkorában elvesztette szüleit. A nevelőszülői feladatokat Peter nagynénje és nagybátyja, Aunt May és Uncle Ben látja el. A fiú a teljesen hétköznapi diákok életét éli New Yorkban, ahol többek között az iskolaújságnak készít fotókat. Az egyik iskolai kiránduláson Peter és osztálytársai éppen a pókfélékről tartanak kiselőadást, mikor a fiút megtámadja egy genetikailag manipulált nyolclábú. Röviddel ezután Peter kivételes képességek birtokába jut: egy pók erejével és kitartásával bír, ráadásul a pókokra jellemző, különleges érzékek is működésbe lépnek nála.

Peter eleinte aprópénzre váltja emberfeletti tehetségét, de egy szerencsétlenség következtében, amely otthonához közel történt, megfogadja, hogy különleges képességét a bűnözés elleni harcra fordítja. Jelmondatává Uncle Ben szavait választja: „Emberfeletti erőhöz emberfeletti felelősségtudatnak kell társulnia."

Egy szuperhős káprázatos mutatványa

A Spider-Man: The Movie képi világa azonnal magával ragadja a játékost. A csodálatos New York-i felhőkarcolókat és az alant elterülő utcákat mérnöki pontossággal készítették el. A toronyházak ablakain megcsillan a napfény, az utcákon autók szaladgálnak, és a levegőben helikopter köröz. A külső terekkel tehát minden rendben van – nem úgy, mint a belsőkkel, azokra ráfért volna még egy kis finomítás. A falak és tereptárgyak textúrázásával semmi baj, ám a köréjük épített küldetéseknek és a pályatervezők fantáziátlanságának következtében pár óra alatt unalmassá és monotonná válnak. A külső játéktérhez hasonlóan ugyancsak dicséret illeti a főszereplő Spider-Man mesterien kidolgozott figuráját is. Az anatómiai szempontból tökéletesen életre keltett főhős izomzata és ruházata is élethű – és a látványt a készítők gondosan kivitelezett karakteranimációval fejelték meg. Mindezek mellett örvendve nyugtáztam a filmbeli karaktereket megszemélyesítő színészek közreműködését, ugyanis a Pókember hangját Tobey Maguire, Green Goblinét Willem Dafoe, míg a narrátor hangját Bruce Campbell kölcsönözte.

Ezek becsavarodtak

Pókiszony

A Spider-Man: The Movie az akció-kaland-platformjátékok csoportjába tartozik, örökölve azok minden hibáját. A kamerakezelés csapnivaló, a „forradalmi" harcrendszer egyszerűen használhatatlan, ráadásul kivitelezéséhez olyan sok billentyűre van szükség, hogy halandó játékos egyszerűen képtelen boldogulni vele. A film játékra írása azonban egészen jól sikerült. A program készítői itt-ott letérnek a képkockák által kitaposott útról, minek következtében a moziváltozattól eltérően nemcsak Green Goblinnal találkozhatunk, hanem a képregényekben szereplő Shockerrel, Vulture-rel vagy Scorpionnel is megküzdhetünk.

Mindez sajnos vajmi kevésnek bizonyul. A lehengerlő első képek felvillanása után fokozatosan sikkad el maga a játék – anélkül pedig mit sem ér az egész. Ha azonban valaki imádja a Marvel Comics képregényhősét, és mindenképpen szeretne legalább egyszer az életben a szuperhős bőrébe bújni, a Spider-Man: The Movie-t nem szabad kihagynia.

New York – „póktávlatból"

www.livetech.com
www.activision.com/games/spiderman

Gábor Dénes (1900–1979)

Egy zseni élete

Weisz Tamás

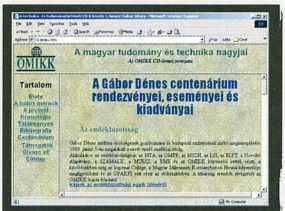

A közelmúlt eseményei is helyet kaptak a Gábor Dénes életművét bemutató lemezen

Az 1900. június 5-én született Grünszberg Dénes kétéves, amikor apja Gáborra változtatja a család nevét, így 1910. október 8-án (alig tízévesen!) bejelentett első szabadalmának, az Aeroplán-körhintának szabadalmi lapján már a Gábor Dénes név szerepel. És amikor 1971-ben a holográfia módszer feltalálásáért és kifejlesztéséért átveszi a fizikai Nobel-díjat, már mint Dennis Gabor, Londonban élő professzort ismeri a világ. E kiváló természettudós és feltaláló életét és munkásságát mutatja be az OMIKK *A magyar tudomány és technika nagyjai* CD-ROM-sorozatának első darabja.

Megismerhetjük Gábor Dénes életét születésétől 1979. február 9-én bekövetkezett haláláig, a polgári szülői háztól az egyetemi éveken és a Siemensnél töltött éveken vagy az Imperial College-ben végzett tevékenységén át egészen a nyugdíjas évekig.

A lemezen – sok-sok egyéb dokumentum, például a bizonyítványai mellett – megtaláljuk Magyarországon, Németországban, Angliában és Amerikában bejegyzett 65 találmányának és szabadalmának adatait és leírásait, több tanulmányát, 1959 és 1973 közötti írásainak és előadásainak válogatott darabjait, valamint néhány rádió- és tévériport részletét.

Sajnos a gazdag tartalomhoz eléggé szegényes kivitel társul. A háttér miatt nehezen olvasható a szöveg, a dokumentumok többsége csak szkennelt képek formájában és csak az eredeti nyelven található meg.

Ár (bruttó): 2600 Ft

Kiadó: Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár ☎ 463-3534
www.omikk.bme.hu

Tartalom: Tálalás:

Manó Magyarország

Az űrből sem csak térkép e táj...

Tóth Tamás

A Profi-Média Kft. Manósorozatának legújabb tagjából megtudhatjuk, hogy a manók valahol egy másik bolygón élnek, és űrhajóval látogattak a Földre, mégpedig éppen Magyarországra.

A kis hazánkban tett osztálykirándulásukról naplót vezettek, fényképeztek és térképet is rajzoltak. A CD-n a manók útját követhetjük nyomon, egyben sok mindent megtudhatunk Magyarország földrajzáról. A manók az ország tizenegy részén tíz témában kutattak, és a látottakat sorra elmesélik nekünk.

Melyik manó tud többet kis hazánkról?

A domborzatról és vízrajzról, a közlekedésről, a településekről, a növényekről és állatokról, az iparról, a természetvédelemről, az éghajlatról és a látnivalókról összegyűjtött tudásukat célszerű szépen sorban megtekinteni, de akár tájegységenként is tallózhatunk az információk között.

Az anyagot nemcsak elolvashatjuk, de meg is hallgathatjuk a térképek és fényképek nézegetése közben.

Tudásunkat az egyes helyszínekhez és témákhoz kapcsolódó feladatok megoldásával mérhetjük le.

A válaszokhoz gyakorló üzemmódban a Manó-enciklopédiát is használhatjuk.

A feladatok jól szerkesztettek, színvonalasak, és mivel a szerzők lehetőséget biztosítottak a nyomtatásra, könnyen válhatnak a földi iskolákban is dolgozatkérdéssé.

Ár (bruttó): 4320 Ft

Forgalmazó:
Profi-Média Kft.
☎ 06-79-523-340
www.profi-media.hu

Tartalom: Tálalás:

Varázsecset

Munkácsy is így kezdte?

Tóth Tamás

Munkácsy idejében még nem volt számítógép, így a címben feltett kérdésre a válasz egyértelmű nem.

Valószínűleg a mai gyerekekből sem válik festő, ha ezt a programot használják, de vizuális képességeik fejlesztéséhez és kikapcsolódáshoz egyaránt hasznos lehet azoknak az óvodásoknak és kisiskolásoknak, akik már „használják" a számítógépet.

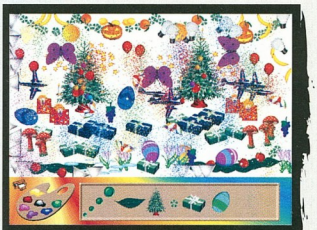
Ez a kép egy perc alatt készül el – a varázsecsettel

A Varázsecset működtetéséhez nem kell tudni olvasni: egy kellemes női hang elmondja, milyen feladatokat lehet megoldani, és ahhoz hogyan kezeljük ecsetünket.

A kifestőben 42 előre megrajzolt kép közül választhatunk, majd a palettáról kiválasztott színnel a megfelelő helyre kattintva már ki is festettük a kép egy részét.

Hála a számítógépnek, nem kell tartani attól, hogy kifutunk a vonalak által határolt részből!

Az árnyképeknél bármelyik foltra kattinthatunk, de az igazi kép csak akkor bukkan elő, ha a pontokkal megjelölt részeket festjük ki.

Varázsolhatunk még úgy is, hogy összekötjük a képen látható számokat növekvő sorrendben, vagy a festővászon maszatolva egyszer csak megjelenik egy csendélet – de igazi tehetségünket mégiscsak a beépített festőprogramban tudjuk kiélni, ahol az egyes színeket kiválasztva a színre jellemző tárgyakkal szórhatjuk tele a rajzfelületet.

Ár (bruttó): 1983 Ft

Forgalmazó: B&G NET Kft.
☎ 60-20-383-3823

Tartalom: Tálalás:

A tudás univerzális tárháza

A régi motorosok talán emlékeznek a kilencvenes évek elejéről a PcWorld 5.1 nevű „szuperprogramra", amely egyetlen floppyn terpeszkedve be tudta mutatni a Föld összes országát térképekkel, himnuszokkal, grafikonokkal, táblázatokkal, rövid szöveges leírásokkal. Azóta sokat fejlődött a számítógépes technológia.

Tóth Tamás

A Microsoft Encarta minden évben kiadásra kerül, egyszerre több változatban is. 2002-ben a legszűkebb változata is elfoglal egy CD-t, de ha a három korongon megjelent Deluxe változatot teljesen feltelepítjük merevlemezre, hogy elkerülhessük a CD-k csereberéjét, több mint 1,5 Gbyte helyet igényel. A még bővebb Library változat már 4 CD-nyi terjedelmű, így nem csoda, ha ezt a teljes anyagot DVD-n is megvásárolhatjuk.
A DVD kapacitását nem hagyták kihasználatlanul – nagy felbontású videók és virtuális repülések kerültek fel rá többletként.

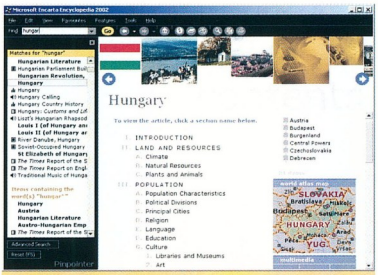

Keresés térben és időben

Az első lépések

Az Encarta telepítése könnyű és egyszerű. Amennyiben szükséges, a program egyből feltelepíti az Internet Explorer 5.5-ös és a MediaPlayer 7-es verzióját is. A másolás és az újraindítás után nekiindulhatunk a világ virtuális felfedezésének. A kezdőoldalon dönthetjük el, merre indulunk, mi az, amire kíváncsiak vagyunk. A képernyő bal oldalán található a terjedelmes szószedet A-tól Z-ig, ez nyújtja az elsődleges segítséget.
A szócikkek címe mellett kis ikonok tájékoztatnak a kiegészítőkről – melyikhez tartozik fénykép, térkép, hanganyag vagy videorészlet.

A szócikkre kattintva feltűnik a hozzá tartozó szöveg, de ha bővebb információra van szükségünk, a szövegbe épített linkek mentén tovább szörfölhetünk, mintha csak a neten böklásznánk. Az illúziót az teszi teljessé, hogy ha van hálózati kapcsolatunk, a további keresési feltételek összeállítása után fel is kutatja a program a kívánt információ legjobb forrásait. Szintén a keresés fontosságát jelzi, hogy a neten külön Encarta Web Center működik, ahonnan további webhelyeket érhetünk el a világ minden részéből.

Nemcsak haladóknak

Az információk jelentős része valamilyen földrajzi helyhez kötött, így nem csoda, ha az Encarta könnyen kezelhető, komplett világtérképet is tartalmaz.

A térképi navigáció nagyon egyszerű: tekerem-forgatom, húzom-nagyítom, és már ott is vagyok a megfelelő helyen. Kattintás a térképen, és a felbukkanó menüből kiválaszthatom, miről szeretnék részletes információt kapni. A történelmi helyszínekhez és eseményekhez történelmi térképek dukálnak – bőven találunk a listában belőlük is.

A multimédia központban elsősorban az enciklopédiában található fényképekből, hanganyagokból, videókból és animációkból tallózhatunk. Elámultam a terjedelmes lista láttán: illusztrációkból több mint 18 ezer, hangfelvételekből körülbelül 2500, videókból és animációkból több mint 200, táblázatokból pedig legalább ezer található az Encartában. A multimédiás szekcióban találhatjuk meg a panorámaképek listáját is, ahol az álláspontról 360 fokban körbenézve vizsgálhatjuk például a Szent Péter teret a Vatikánban, vagy gyönyörködhetünk a Halászbástyáról a kilátásban.

Fontos eleme az enciklopédiának a dinamikus idővonal, ahol beállíthatjuk a kívánt időszakot és a helyszínt, és összehasonlíthatjuk a különböző helyszínek és témák alapján összeállított időegyenesünket. Ezután az egyes eseményekre és nevekre kattintva juthatunk el a megfelelő információhoz.

A korábbi kiadás nagy sikerei voltak a két- és háromdimenziós túrák, ezért az idei változatból sem maradhattak ki. Bejárhatjuk az egyiptomi Abu Szimbel-templomot, a római Colosseumot, kirándulhatunk a Hawaii-szigetekre, városnéző körutat tehetünk többek között Párizsban és Hongkongban, de akár bekukkanthatunk egy űrsikló vagy egy repülőgép-anyahajó fedélzetére is.

A sok komoly dolog mellett lehetőség nyílik kikapcsolódásra is.

A játékok között tesztelhetjük, mennyire ismerjük az egyes népek zenéjét, a természeti kincseket, esetleg az USA tagállamainak fővárosait.

* * *

Azt hiszem, ha valaki elkezdi olvasgatni az enciklopédiában levő cikkeket, nézegeti az esztétikusan megformált térképeket, kattintgat a fényképek között, annak szép lassan kitágul a világ.

Minimális hardverigény
Processzor: 200 MHz-es Pentium
Memória: 32 Mbyte (Windows 2000/XP-nél 64 Mbyte)
Lemezhely: 300 Mbyte
CD-olvasó: 4-szeres sebességű
Hangkártya: 16 bites ajánlott
Megjelenítő: 800x600-as felbontású

További jellemzők
Operációs rendszer: Windows 9x/Me/2000/NT/XP
Korosztály: diák, felnőtt
Kiadó: Microsoft
www.microsoft.com
encarta.msn.com
Ár (bruttó): 15 150 Ft

Tartalom:
Tálalás:

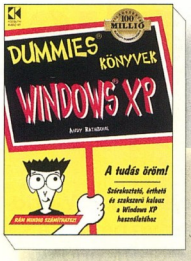

Andy Rathbone

Windows XP (Dummies-könyvek)

Minden új operációs rendszer szinte egy új világ. Különösen igaz ez a Microsoft Windows XP-re, hiszen immár ugyanazt a környezetet használhatja a nyeretlen kétéves kezdőtől a vérprofi programozóig mindenki.

A Dummies-sorozat Windows XP-vel foglalkozó könyve mégis inkább a számítógéppel most ismerkedőknek nyújt hasznos információkat könnyed stílusban, közérthető módon. Szó sem esik a kettes számrendszerről vagy a Boole-algebráról, ellenben a könyv a bevezető után az első részben külön bemutatja a számítógép alkatrészeit, az alapvető windowsos műveleteket, és felteszi a kérdést, hogy kell-e egyáltalán nekem a Windows XP.

A második rész az indítás és leállítás, a gombok, mezők, címsorok, mappák és file-ok tulajdonságaival foglalkozik, de találunk itt hasznos tanácsokat arról is, hogyan keressük meg elveszettnek hitt file-jainkat. A harmadik részben végre megtudjuk, milyen módon indíthatjuk el kedvenc programjainkat, emellett részletes utasításokat kapunk a zenehallgatáshoz és az internet használatához.

A „kicsit haladóknak" a könyvet csak a következő fejezettől érdemes olvasni, ahol a szerző elmagyarázza, hogyan kell testre szabni a Windows XP-t a Vezérlőpult segítségével. Emellett számos gyakran feltett kérdésre találhatnak itt részletes és helyenként mókás választ.

A mű végén található fogalmak magyarázata az ablaktól a www-ig ismét inkább csak a nagyon kezdők számára tartogathat igazi újdonságokat.

Tóth Tamás

Kossuth Kiadó, 2002, 395 oldal, 3600 Ft

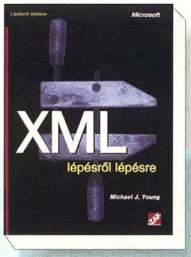

Michael J. Young

XML lépésről lépésre

1998-ban fogadta el a W3C az Extensible Markup Language (XML) 1.0-s specifikációját – Tim Bray (Textuality és Netscape), Jean Paoli (Microsoft) és C. M. Sperberg-McQueen (University of Illinois) 26 oldalas „dolgozatát" – a szabványnak közben 2000 októberében elkészítették a „második kiadását", ennek munkálataiban Eve Maler (Sun Microsystems) is részt vett –, és így megszületett egy új, elsősorban az interneten, de más „platformokon" is népszerű jelölőnyelv.

Michael J. Young könyve teljesen az alapoktól kiindulva vezeti be az olvasót – mint címe is jelzi – lépésről lépésre az XML rejtelmeibe. Kezdő lépésnek felteszi a nagy kérdést: miért éppen az XML? A teljes válasz igazából maga a könyv, de már az első részében is kiderül, hogy nagyon sok mindenre használható az XML – két oldalon keresztül sorol fel különböző, az XML-en alapuló formátumokat. A második részében megtanuljuk, hogyan kell jól formázott, áttekinthető XML-dokumentumokat létrehozni, szerkeszteni, továbbá mire jók a dokumentumtípus-deklarációk, a névterek vagy az XML-sémák.

A harmadik nagy blokk azt mutatja be, hogyan tudjuk megjeleníteni, lehetőleg minél szebben és áttekinthetőbben XML-dokumentumainkat a weben CSS és XSLT stíluslapokkal, valamint dokumentumobjektummodellre épülő scriptekkel. A könyvet a továbblépőknek ajánlott webhelyek listája és részletes tárgymutató zárja. A CD-mellékleten a könyv példái mellett többek között megtalálható az Internet Explorer 6.0, az MSXML 4.0 és az MSXML SDK 4.0.

Weisz Tamás

Szak Kiadó, 2002, 446 oldal, CD-melléklettel, 7500 Ft

Peter Moulding

PHP Haladóknak Fekete Könyv

Akinek már vannak tapasztalatai a script- és programírás területén, az tudja, hogy a PHP nem semleges kémhatású bőrápoló krém, hanem egy platformfüggetlen, webhelyek programozására alkalmas technológia összefoglaló neve (rekurzív rövidítés: PHP Hypertext Preprocessor).

Mint címe is jelzi, e könyvet haladóknak készítették. Ezt bizonyítja az is, ha átböngésszük a 18 oldalas tartalomjegyzékét: MySQL, adatbázisok, űrlapok, LDAP, hálózatok, XML – hogy csak néhány fejezetcímet említsek. Tartalmas bevezetőjében a történelmi visszatekintés és a PHP előnyeinek ecsetelése mellett maradt hely az alapvető kérdések felvetésére és megválaszolására is. Nemcsak erre a fejezetére, hanem az összes többire is jellemző, hogy lényegében két részre oszthatók: míg az elsőben alapos áttekintést kaphatunk a témával kapcsolatos elméleti problémákról és arról, hogy mire képes a PHP az adott témakörben, addig a második részben a gyakorlati megoldásoké a főszerep. Az egyes függvények részletes leírása, azok használata, különféle összetett feladatok megvalósítási lehetőségei a magyarázatokkal és a kódokkal együtt valószínűleg nagy tetszést aratnak a programozók körében, hiszen itt rengeteg ötletet, trükköt és kész kódot kaphatnak egyes típusfeladatok megoldásához.

A könyv CD-mellékletére felkerült a PHP 4.0.6-os verziója és az Apache webszerver 1.3.20-as teljes változata, valamint rengeteg ingyenes szoftver – MySQL, Gimp, CygWin stb. A CD-re került a könyvben található projektek összes forráskódja is.

Tóth Tamás

Perfact-Pro Kft., 2002, 717 oldal, CD-melléklettel, 7980 Ft

A bemutatott könyveket megvásárolhatják a CHIP könyvesboltban, az alábbi címen: 1132 Budapest, Visegrádi utca 11. Tel.: 350-7144, tel./fax: 339-8617, e-mail: chip.bolt@dnb.hu

Helyesbítés

Burkus Sándor Photoshop 5-ről 6-ra című, májusi számunkban bemutatott könyvének ára 3500 Ft.

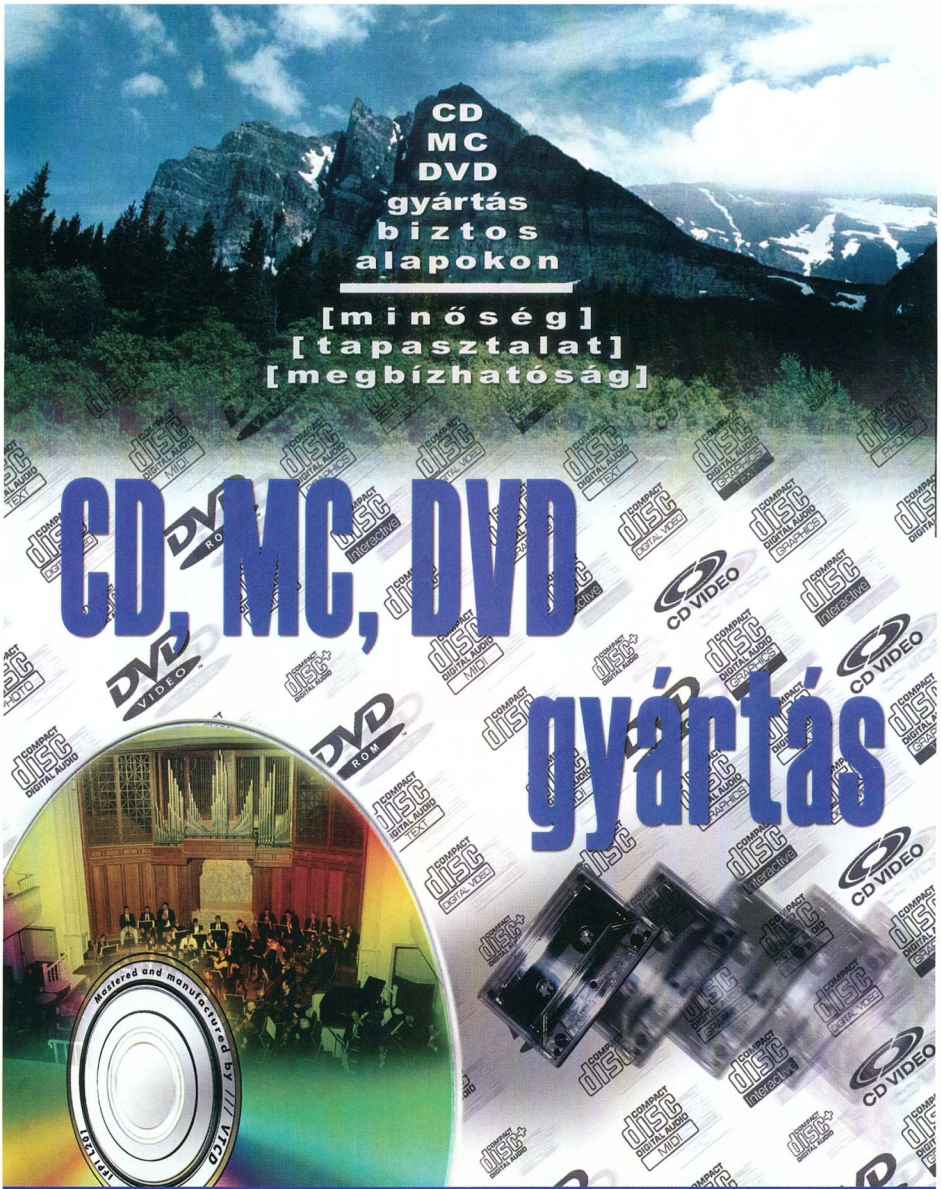

/// VTCD VIDEOTON
Kompaktlemez-gyártó Kft.

H-8001 Székesfehérvár, Pf.: 175. Tel.: +36-22-533-571, Fax: +36-22-533-599 Email: vtcd@vtcd.hu Internet: www.vtcd.hu

Szerkesztőség

Főszerkesztő: **Ivanov Péter**
Főszerkesztő-helyettes:
Bérces László
Szerkesztőségvezető:
Dervenkár István
Rovatvezetők:
Bata László (Kincstár, Szoftver)
Csábi József (Hardver)
Kis Endre (Friss hírek, Magazin, Szakma)
Weisz Tamás (Tartalom és forma)
CHIP Online: **Nagy Zoltán**
Munkatársak: **Dudás Zoltán, Dvorák Bence, Györi Ferenc, Rixer György**
Tesztlaborvezető: **Nagy Zoltán**
Tervezőszerkesztő: **Pécsi Gábor**
Tördelőszerkesztő: **Nagy Gyula**
Korrektor: **Szabó Eszter**
Szerkesztőségi asszisztens:
Csábi Marianna
Címlap és lapterv: **Solti Balázs**

A szerkesztőség címe:
1139 Budapest, Hajdú u. 42–44., II. emelet. Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210,
Telefon: 350-8276
Fax: 350-8731

E-mailcímünk:
chip@vogel.hu
Honlapunk:
www.chipmagazin.hu

Terjesztési adatok

2001. II. félévi terjesztett példányszám

MATESZ által auditálva: 27 376

A MATESZ 2002. I. negyedévi gyorsjelentése alapján a terjesztett példányszám: 27 102
A 2002. májusi szám eladott példányszáma: 25 769
Magazinunk e havi száma 30 500 példányban készült.

Kiadó

Kiadja a Vogel Publishing Kft. a Magyar Terjesztés-ellenőrző Szövetség (MATESZ) tagja.
A kiadásért felel:
Ivanov Péter
ügyvezető igazgató
Tel./fax: 350-8731
Lapigazgató:
Ali Mehdi
Tel./fax: 350-8731
Titkárságvezető:
Szalay Zsóka
Tel./fax: 350-8731

Hirdetésfelvétel

Magyarország:
Vogel Publishing Reklámiroda Üzletkötők:
Czétényi Zsolt, Czidor Rózsa, Kálnoki Kis Emese, Szabóné Véghelyi Anna
Levelezési cím:
1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon/fax: (36-1) 350-8041
Hirdetési marketing:
Oláh Gabriella
Tel./fax: 350-8004
Németország: VPI Vogel Publishing International, Erik N. Wicha, München, Poccistraße 11., D-80336, tel.: +49-897/464-2318
fax: +49-897/464-2217
CIS: 100070,474
Nagy-Britannia:
Media Partners Ltd.
5/15 Cromer Street
Gray's Inn Rd
GB-London WC1H 8LS
Tel.: +44-171/837-3330
Fax: +44-171/833-0764
USA, Kanada:
Vogel Europublishing, Inc.,
Mark Hauser, 632 Sunflower Court
San Ramon, CA 94583, USA
Tel.: +1-925/648-1170
Fax: +1-925/648-1171
Tajvan: Taiwan Bright Int. Co., Ltd.,
Vincent Lee 4 FL 1,
Sec. 3, 200 Hsin Yi Road,
Taipei 106, Taiwan R.O.C.
Tel.: +886-2/2755-7901-5,
Fax: +886-2/2755-7900

A hirdetések körültekintő gondozását kötelességünknek érezzük, de tartalmukért felelősséget nem vállalunk.

Terjesztés

Terjeszti a Budapesti Hírlap-kereskedelmi Rt. és a Magyar Lapterjesztő Rt. regionális részvénytársaságai.
Terjesztési marketing:
Fehér Ildikó, Kerbolt Pál, Mura Eszter
Telefon: (36-1) 349-4768
E-mail: terjesztes@vogel.hu
Megjelenik havonta, ára 1196 Ft.
Előfizethető megrendelőlevélben a kiadónál: Vogel Publishing Kft., Budapest. Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon: (36-1) 349-4768

Előfizetési díj: 5712 Ft (6 szám), egész évre (12 szám) 11 424 Ft (22% kedvezmény).
Előfizethető továbbá hírlapkézbesítőknél és a Hírlap-előfizetési Irodában (Bp. Lehel u. 10/A, levélcím: HELIR, Budapest 1900), átutalással a HELIR 11991102-02102799 pénzforgalmi jelzőszámra, ezenkívül Budapesten a Magyar Posta Rt. LHI kerületi ügyfélszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban.
Előfizetési díj negyed évre: 2856 Ft (3 szám), fél évre: 5712 Ft (6 szám), egész évre 11424 Ft (12 szám).

A tördelés a CHIP Magazin szerkesztőségében történik.
Montírozás és nyomás:
Veszprémi Nyomda Rt.

A Német Szövetségi Köztársaságban: © Copyright by CHIP, Vogel Media International GmbH, Würzburg, Deutschland.
A Magyar Köztársaságban: © Copyright by CHIP, Vogel Publishing Kft., Budapest, Magyarország.

A közölt cikkek fordítása, utánnyomása, sokszorosítása és adatrendszerekben való tárolása kizárólag a kiadó engedélyével történhet.
A megjelentetett cikkeket szabadalmi vagy más védettségre való tekintet nélkül használjuk fel.

ISSN 0864-9421

VOGEL

HIRDETŐINK

2F	93	Herta	11	Notebook World	137
2F Secure	123	In Cash Rendszerház	47	Oki	79
Acomp	21	Interboard Hungary	3	Panda Software	103
APC	B/3	Juventus Team	35	PC Net-Work	61
Bluefish	15	Keszo	129	PC Net-Work	69
Bluefish	111	LG	B/2	PC Net-Work	137
Bluefish	117	Libertinus	137	PSINet	97
Comser	115	Macasoft	103	Qwerty	109
CTX	B/4	Malcolm Trade	103	Ramiris	13
Digitcam	71	Mediker	137	Ramiris	17
DIT Digitáltechnika	61	Mercury Impex	121	Sprint	109
Extreme Computers	137	Minolta	91	Topsoft	145
Folder Trade	123	Mycom	75	Unitel City	9
Gamaxnet	129	Nabuco	129	Virus Buster	113
Gemofis	103	Next Software	123	VTCD	143
HB Computer	129	Nikon	61	Win Computer	79

TOPINFO®

EV GARANCIA 2000 Y2K

Integrált Vállalatirányítási Rendszer

Pénzügy-számvitel-tervezés
Kereskedelem és logisztika
Tárgyieszköz és beruházás
Humánpolitika
Vezetői információ, controlling

Windows NT, Windows 9x, Novell, Unix környezetben, ORACLE, Ms-SQL adatbáziskezelővel, egy gépen is.

"A győztes kombinánció"

Top SOFT

TOPSOFT Rendszerház Rt.
1027. Budapest, Kapás u. 11-15
tel: 457-9200, fax: 457-9201
homepage: www.topsoft.hu
e-mail: sales@topsoft.hu

"A jelen filozófiája, a jövő technológiája"

Következő számunk 2002. július 24-től kapható az újságárusoknál.

ELŐZETES

AUGUSZTUS

HARDVER

Tár-ászok

A gyufásskatulyányi memóriakártyák adattárolási kapacitása immár elérte az 1 Gbyte-ot. Felhasználásuk egyre szélesebb körű a nagy adatátviteli sebességet biztosító interface-eknek és az olyan népszerű információtechnikai, illetve szórakoztatóelektronikai eszközöknek köszönhetően, mint a kéziszámítógépek és a digitális fényképezőgépek.

SZOFTVER

Digitális szépségek

Segítséget próbálunk nyújtani ahhoz, hogy otthoni körülmények között is bárki létrehozhasson a Final Fantasy című filmben látottakhoz hasonlóan élethű karaktereket. A sok türelem és gyakorlás mellett a munkához kell egy megfelelő teljesítményű PC – jó, ha 1 GHz fölötti órajelű processzor és legalább fél giga memória van benne. És persze néhány szoftver...

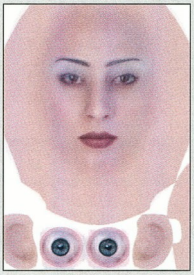

LINUX

Digitális videó házilag

A hagyományos videomagnóval két probléma van: nem lehet távolról programozni, és ha elfelejtettük beállítani, akkor nem veszi fel a kedvenc filmünket, ha nem vagyunk otthon. A megoldás kézenfekvő: ha van otthon számítógépünk, amelyen Linux fut, a gépben pedig tévévevő kártya is csücsül, máris indulhat a filmgyűjtés!

További témáink

Webes hetes
Május 7-én a Microsoft Magyarországon is hivatalosan bemutatta a Visual Studio 7.0-s verzióját, a Visual Studio.NET-et. Új fejlesztőrendszer bejelentését még sohasem előzte meg ilyen méretű előkészítő munka.
A Visual Studio 7 első és második béta változatát már több mint egy éve az érdeklődők rendelkezésére bocsátották, és az MSDN előfizetői már február óta a végleges termékkel dolgozhatnak. Így a bejelentéssel egy időben már az új fejlesztőrendszerrel készített kész – és félig kész – termékeket is bemutattak.

A legjobb kisebbek
Monitortesztünkben a legkisebb katódsugárcsöves készülékeket vettük szemügyre – a szó legszorosabb értelmében... Abból a szempontból is vizsgáltuk a kínálatot, hogy mi lehet az optimális választás, ha valóban olcsó megjelenítőt keresünk.

Redundancia a köbön
Hálózatunk megbízható működését elősegítik az olyan switchek, amelyeknek majdnem minden egyes alkatrészét ki lehet cserélni – kikapcsolás nélkül. Bár így nagyságrendekkel csökkenhet katasztrofális leállásaink száma, de még mindig nem tehetünk semmit a hirtelen stop ellen, ha például a switch magja száll el. Vagy mégis?

Alapos képkészítők
Az alaplapi chipkészletekbe épített videovezérlő bőven elegendő az alapfeladatokhoz: egy irodai munkaállomást teljesen kiszolgál. De van-e észrevehető különbség az integrált videovezérlők között? Érdemes-e ezt figyelembe venni alaplap vásárlásakor?

Az aktualitásokból eredő változtatások jogát a szerkesztőség fenntartja.

Viszonteladóink részére ingyenes bemutató! Telefonáljon!

Miért kockáztatna, ha a legújabb védelem már kapható?

Védje fontos adatait és eszközeit az új APC Back-UPS® CS rendszerrel.

Az APC új Back-UPS® CS egy vállalati munkaállomásokhoz és otthoni számítógépekhez tervezett, megbízható, nagy teljesítményű szünetmentes tápegység. Ez az első és egyetlen szünetmentes tápegység, amely USB- és soros kapcsolatot is kínál egy kompakt egységben, és így többféle számítógéprendszerrel kompatibilis.

Mindegy, hogy a számítógép otthon vagy az irodában található, a megbízható működéshez egyenletes tápellátásra van szükség. Az IBM által készített felmérés szerint egy számítógép havonta átlagosan 128 feszültségingadozásnak van kitéve, kezdve a túlfeszültségektől és feszültséglökésektől (amelyek károsíthatják a hardvert), a kisebb vagy nagyobb feszültségesésekig és áramszünetekig (amelyek adatvesztést okozhatnak). A szünetmentes tápegység (UPS) minden számítógéprendszer nélkülözhetetlen része, mivel soha nem tudható, mikor keletkezik zavar az áramellátásban. Feszültségingadozás esetén az APC Back-UPS® CS akkumulátorra kapcsolja a számítógépet, így a rövid idejű áramszünet alatt tovább dolgozhat, vagy automatikusan leállítja a rendszert hosszabb kimaradás esetén.

Válassza az APC-t, ha megfizethető, megbízható, nagy teljesítményű feszültségvédelmi megoldásra van szüksége. A több mint 10 millió ügyféllel az APC több számítógépet véd világszerte, mint bármilyen más márka. Ha az APC-t választja, a „Legendás Megbízhatóságot" választja.

Újdonság!

A Back-UPS® CS tulajdonságai:

- 3 akkumulátoros és túlfeszültségvédő, 1 túlfeszültségvédő csatlakozó
- A telefon, modem, fax és DSL-vonal túlfeszültség-védelme
- USB- és soros kapcsolat egy modellben
- Ingyenes fájlmentő és automatikus rendszerleállító szoftver Windows és Mac OS 9 (9.0.4 vagy újabb) rendszerhez
- Intelligens akkumulátorkezelés

Biztonsági és megbízhatósági előnyök:

- Felhasználó által cserélhető, hosszú élettartamú akkumulátorok
- Öndiagnosztika
- Hallható és látható riasztások
- Túlterhelés után egyszerűen újraindítható

Egyéb megoldások az APC-től:

Kábelek:
Soros, párhuzamos, USB kábelek, LAN-, nyomtatókábelek és egyebek

SurgeArrest:
Nagy teljesítményű védelem túlfeszültségek ellen

SurgeArrest Notebook Pro:
Megbízható feszültségvédelem notebookok számára

Back-UPS Pro®:
Magas rendelkezésreállású védelem üzleti alkalmazásokhoz

APC®
Legendary Reliability™

Név: _____ Telefon: _____

Beosztás: _____ Fax: _____

Cég: _____ E-mail: _____

Cím: _____ Milyen típusú UPS-t használ? _____db_____

_____ Milyen típusú PC-ket használ? _____db_____

Irányítószám: _____ Milyen típusú szervereket használ? ____db_____

Ingyenes feszültségvédelmi katalógus

☐ IGEN! Meg szeretném tudni, hogyan válasszam ki a rendszeremhez legjobban illő UPS-t. Küldjenek INGYENES katalógust.

☐ NEM, ezúttal nem kérek ingyenes katalógust, de vegyenek fel az ingyenes hírlevél címlistájukra.

Regisztráljon most *http://promo.apc.com* Keycode **65580v**

Kérjük, csak angol betűkészletet használjon.

E-mail: apcHUN@apcc.com

www.apc.com POWERLINE: (06-1) 209-4678 FAX: (06-1) 209-4677

APC Magyarország, 1114 Budapest, Könyves Gy. u. 5. II. em. 3.

©2002 American Power Conversion. Valamennyi védjegy a tulajdonosáé. BK4B1EF-HU

A KÉP MINDENT ELÁRUL

Az éleslátás a siker kulcsa. Munkája közben Ön a képernyő segítségével jut a szükséges információkhoz.

A CTX tisztában van a kép jelentőségével. zért energiatakarékos, áramvonalas LCD monitorainkat úgy terveztük, hogy egyesítsék a szuperéles vibrálásmentes képminőséget a páratlan megbízhatósággal és stílussal.

Hogy összeálljon a kép, nézzen a CTX-re.

www.ctxeurope.com

PV720(A)

Látható képernyőméret: 17"
Képernyő típusa: TFT
Színek: 16.7 Millió
Kontraszt arány: 350:1
Fényerő: 250cd/m
Pixel Pitch (pontsűrűség): 0.264 mm
Ajánlott felbontás: 1280 x 1024
Vízszintes sorfrekvencia: 30 - 82 kHz
Függőleges képfrekvencia: 58 - 75 Hz
Láthatósági szög: Vísz.:120 Függ.:115
Előírások: TCO 99
Multimédia: IGEN
Súly: 7.5kg

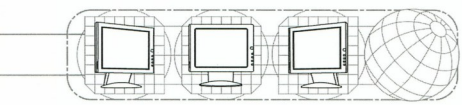

CTX

COMMITTED TO XCELLENCE

©2001 CTX Europe Ltd. Minden jog fenntartva. Az adatok figyelmeztetés nélkül változhatnak.

> CRT KÉPERNYŐK > LCD KÉPERNYŐK > KIVETÍTŐK > PLAZMA MONITOROK >